Limburgs Dagblad

Feminiksme

Zaterdag 12 september 1992 — 74e jaargang nr. 216.

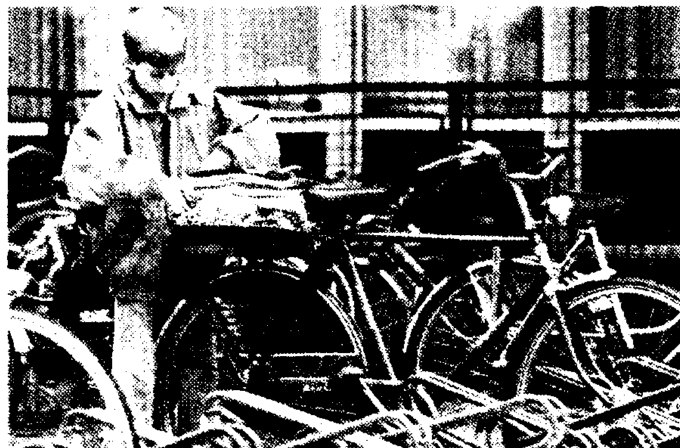
Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. – Postbus 3100, 6401 DP Heerlen – Telefoon 045-739911 – Hoofdredacteur Ron Brown – Losse nummers ƒ 1,60

● Grootverdiener Ruud Gullit

● De grote dag, een grote fiets, een grote tas.

Minder vrouwen in parlementen

STOCKHOLM – Het aandeel van vrouwen in parlementen is wereldwijd gedaald van 15 procent in het piekjaar 1988 tot 11 procent vorig jaar. Dat werd bekendgemaakt op een conferentie van vrouwelijke parlementariërs in Stockholm.

De Zweedse volksvertegenwoordigster Anita Gradin noemde de ontwikkeling 'deprimerend'. Afgevaardigden naar de conferentie zeiden dat er sprake was van toenemend conservatisme na de democratische revoluties in Oost-Europa en dat vrouwen als eersten hun baan verliezen tijdens een economische recessie.

Strijdende partijen Joegoslavië voor vredesoverleg naar Genève

Vance en Owen optimistisch

Van onze redactie buitenland

DEN HAAG – De beide leiders van de permanente vredesconferentie voor Joegoslavië, Cyrus Vance en Lord David Owen, hebben zich gisteren voorzichtig optimistisch getoond. Lord Owen, onderhandelaar namens de EG, maakte gisteren na gesprekken met de elkaar in Bosnië bevechtende partijen in de Servische hoofdstad Belgrado bekend dat die erin hadden toegestemd op 18 september naar Genève te komen voor overleg. De voormalige Britse minister van Buitenlandse Zaken toonde zich verheugd dat de Serviërs bereid zijn het beheer van de zwaar beschadigde stroom- en watervoorziening in Sarajevo aan de VN over te dragen.

VN-afgezant Cyrus Vance, die gisteren in de Bosnische hoofdstad Sarajevo besprekingen voerde, noemde het een doorbraak dat president Alija Izetbegovic persoonlijk de Bosnische delegatie naar Genève zal leiden. De moslim Izetbegovic stelde daaraan wel de voorwaarde dat de leider van de Serviërs in Bosnië, Radovan Karadzic, slechts de status van waarnemer krijgt. Ook de leider van de Kroaten in Bosnië, Mate Boban, komt naar Genève. Vance en Owen hebben in Belgrado ook besprekingen gevoerd met de Servische president Slobodan Milosevic. Bijzonderheden werden niet bekend gemaakt.

Owen en Vance ontkenden dat er een staakt-het-vuren was bereikt in en rond Sarajevo, zoals donderdag werd gemeld door het Franse ministerie van Defensie. „Ze hebben zich mogelijk vergist met een gevechtspauze", aldus Owen.

Gevechten

Er is gisteren in Sarajevo zwaar gevochten. Ondanks de Servische toezegging het beleg van Goradze op te heffen, ging het er daar ook weer heet aan toe. Vanmiddag om 12 uur moeten de Serviërs, zoals tweemaal beloofd, hun zware artillerie en mortieren onder VN-beheer hebben gesteld. Ze voelen zich van die belofte ontslagen als ze worden aangevallen.

De federale premier van klein Joegoslavië (Servië en Montenegro) Panic heeft voor de Hongaarse tv-camera's gisteren het aftreden geëist van de Servische president Slobodan Milosevic. In het vraaggesprek vroeg hij de uit Servië verdreven etnische Hongaren, wier huizen door Serviërs in bezit zijn genomen, kalm te blijven. Panic stelde zijn aartsrival Milosevic verantwoordelijk voor de toenemende spanningen tussen Hongarije en Servië.

Vervangen

Panic heeft gisteren een deel van zijn kabinet vervangen. Ilija Djukic, ambassadeur in China, wordt de vervanger van de donderdag afgetreden minister van Buitenlandse Zaken Vladislav Jovanovic. Dragan Jovanovic wordt minister van Financiën. Deze post was vacant sinds Panic, een in Servië geboren multimiljonair uit Californië, in juli op verzoek van Milosevic aantrad als federaal premier. In totaal zijn vijf ministers vervangen.

Op Frans voorstel wordt bij de VN overleg gevoerd over het instellen van een militair vliegverbod boven Bosnië-Hercegovina. Ook de VS voelt daar wel voor. Met een dergelijke maatregel zou niet alleen het in de lucht hinderlijk volgen van hulpvluchten kunnen worden uitgesloten, maar ook zou een eind komen aan aanvallen door de federale luchtmacht op Bosnische en moslimstellingen. Tevens zou het 'bij vergissing' neerschieten van vliegtuigen, zoals het Italiaanse toestel, door slechte coördinatie op de grond kunnen worden voorkomen.

● *Twee vrouwen die wonen in de buurt van het front waar Bosnische en Servische soldaten elkaar bestrijden komen even uit de schuilkelder en scheppen een luchtje tijdens een korte gevechtspauze.*

Foto: REUTER

Commotie over bijdragen aan bijstand van ex-partner

HEERLEN – Nu ex-partners gedwongen kunnen worden bij te dragen aan de bijstandsuitkering van hun vroegere levensgezel, vrezen ook de Sociale Diensten in Limburg een stormloop van protesten.

Want de wijziging van de Algemene Bijstandswet, waarbij de Sociale Dienst sinds 1 augustus de plicht heeft een deel van de uitkering op de ex-echtgenoot van de bijstandsgerechtigde te verhalen, heeft al veel stof doen opwaaien.

Niet alleen de ex-partners die moeten betalen, liggen dwars, maar ook de Sociale Dienst van bijvoorbeeld Heerlen maakt zich zorgen. Het gaat hierbij niet om de regeling op zich, maar om de juridische houdbaarheid ervan.

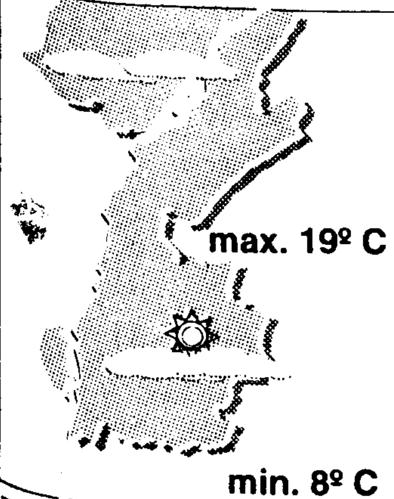
Eerst moet van alle cliënten nog vastgesteld worden hoe hoog de bijdrage per persoon uitvalt. Daar gaat volgens de Sociale Dienst nog heel wat tijd inzitten. Pas daarna kan er worden bijgedragen.

Het is dus mogelijk dat sommige ex-gehuwden pas juni volgend jaar weten hoe hoog dit bedrag is en wat men in totaal eigenlijk al vanaf 1 augustus dit jaar had moeten betalen.

„Wij kunnen nu nog niet de hoogte vaststellen. We kunnen de mensen alleen maar vragen zich op een financiële aderlating voor te bereiden," waarschuwt M. Helden, directeur van de Sociale Dienst in Heerlen.

„Ik verwacht dan ook flink wat rechtszaken, omdat de te verwachten bedragen tegen die tijd in de duizenden kunnen lopen en hoest dat maar eens in één keer op."

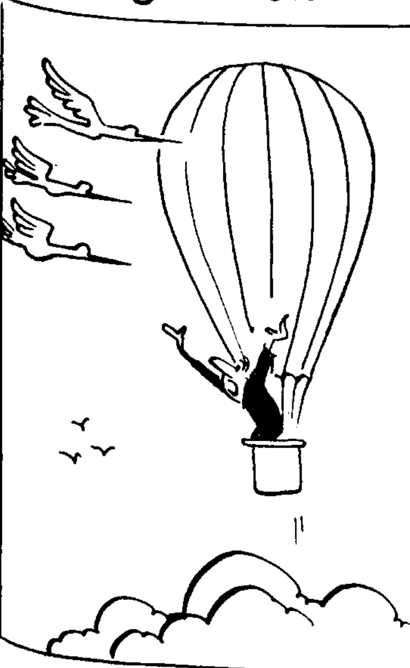
Zie verder pagina 15
● **'Meebetalen aan bijstand is reëel'**

RUSTIG EN ZONNIG
Een hogedrukgebied trekt dit weekeinde over Nederland en zorgt voor rustig najaarsweer. De mistbanken, die in de nacht zijn ontstaan, lossen snel op, waarna stapelwolken worden afgewisseld door flinke zonnige perioden. Ook in de nacht van zaterdag op zondag kunnen opnieuw mistbanken ontstaan bij een minimumtemperatuur van 8 graden Celsius welke snel oplossen. In de middag neemt de bewolking echter toe op nadering van een frontale storing vanuit het westen, waaruit 's avonds plaatselijk regen valt. De temperatuur loopt in de middag op tot ongeveer 19 graden. Zaterdag is de wind zwak uit zuidwestelijke richting. Zondag neemt de wind toe tot matig.
Voor verdere informatie betreffende het weer in Limburg kunt u bellen 06-91122346.

Ballonvaren erg in trek

Dales gaat praten over privatisering van ABP

DEN HAAG – Minister Dales gaat met de ambtenarenbonden onderhandelen over een verdeling van de ABP-pensioenpremie, waarna het fonds kan worden verzelfstandigd. Dat heeft het kabinet gisteren besloten.

Uit een deze zomer gepubliceerd onderzoek kwam naar voren dat de grote wens van de bonden tot verzelfstandiging haalbaar is, maar dat er een zeer groot probleem op tafel ligt. Door een jarenlang te lage premie-afdracht door de overheid, zijn de toekomstige verplichtingen rekenkundig in de gevarenzone terechtgekomen.

De bonden willen de overheid wel helpen bij de oplossing hiervan, maar vinden dat de schuld nu eenmaal in Den Haag ligt. De overheid heeft jarenlang gelden aan het ABP onttrokken om de eigen financiële problemen te verlichten.

Kwart Duitsers wil dat buitenlanders vertrekken

BERLIJN/KEULEN – Een kwart van de Duitsers kan zich vinden in de leuze 'alle buitenlanders eruit'. Dat blijkt uit een in opdracht van de televisiezender ARD uitgevoerde opiniepeiling, waarvan de resultaten gisteren werden bekendgemaakt.

Ongeveer 51 procent van de 2.000 ondervraagden in het oost en westen van Duitsland was het eens met de kreet 'Duitsland voor de Duitsers'. Van de ondervraagden was 37 procent van mening dat Duitsers zich 'in eigen land tegen de buitenlanders moeten weren', zo meldde ARD. De verschillen tussen Oost- en Westduitsers waren minimaal.

Maar terwijl aanvallen tegen buitenlanders onverminderd voortduren, doet ook een steeds breder wordende protestbeweging van zich horen.

Na drie nachten van geweld bij het asielzoekerscentrum in de stad Quedlinburg, hebben voor het eerst buurtbewoners tegen de acties van rechtse extremisten gedemonstreerd.

In de deelstaat Brandenburg werden acht jongeren tot voorwaardelijke straffen veroordeeld omdat zij vorig jaar een barak van Roemeense asielzoekers in brand staken.

Ongeveer 200 jongeren en politici van alle partijen hebben zich voor het asielzoekerscentrum in Quedlinburg geposteerd. Door leuzen als 'Buitenlanders blijven, nazi's verdrijven' en 'Protest, weg met het nazigebroed uit Oost en West' maakten zij duidelijk verdere aanvallen op het gebouw te willen verhinderen.

Ook in Oostenrijk aanvallen op asielzoekers

WENEN – Onbekenden hebben vijf molotov-cocktails naar een pension voor asielzoekers in Oostenrijk gegooid en een lege kinderwagen die bij de ingang stond in brand gestoken. Dit heeft de Oostenrijkse politie gisteren bekendgemaakt.

„Door de bommen brak brand uit in het trappenhuis van het pension, maar het vuur werd snel gedoofd door de bewoners", vertelde een politiewoordvoerder. Bij de aanslag op het pension in Gutenstein, bij Wiener Neustadt, raakte niemand gewond. De politie onderzoekt de zaak, maar heeft nog geen arrestaties verricht.

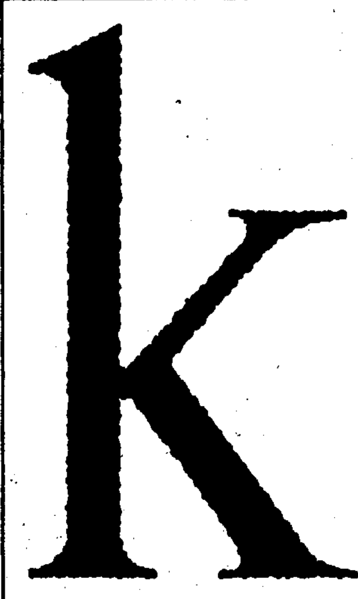

VEX.

exposities

● HEERLEN
Thermenmuseum, Coriovallumstraat 9. De zilveren camera t/m 18/10. Open di t/m vr 10.17 uur, za en zo 14-17 uur. **ABP-tuin.** Oude Lindestraat 70, t/m 29/9, Bladgoud, beeldententoonstelling.

● HOENSBROEK
Fotografie 68, Kasteel Hoensbroek. Foto's van Antoon Dries. T/m 4/10, open ma t/m vr 10-12 en 13.30-17 uur, za en zo 13.30-17 uur. **Kasteel Hoensbroek**, Klinkertstraat 116. 'Zij in tekening', foto's van Carlo Valkenborgh, tekeningen van Bert de Keyser. T/m 4/10.

● LANDGRAAF
Galerie Gaudi, Hereweg 83. Zomerexpositie. T/m 13/9. Open do t/m zo van 10-17 uur **Galerie Ipomal**, Kerkberg 2, werk van Yves Millecamp, t/m 4/10. Open vr 17-20, za en zo 14-17 uur.

● NUTH
Atelier Jac. Vinken, Stationstraat 282. Kunst in Nuth. Van 12/9 t/m 19/10, open di t/m vr 9-18 uur, za 9-17 uur.

● SCHIMMERT
Galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5 Oensel. Kunst in Nuth. Van 12/9 t/m 19/10, open do t/m zo 14-17 uur.

● MAASTRICHT
Bonnefantenmuseum. Drukdecors Maastrichts aardewerk. T/m 4/10. Open di t/m vr 10-17 uur. **Galerie Hens**, St. Nicolaasstraat 26c. Werk van Ulrich Eller. T/m 19/9. Open wo t/m za 16 tot 20 uur. **Galerie Amarna**, Rechtstraat 84. Kledingontwerpen en objecten van Hil Driessen. T/m 3/10. Open di t/m vr 11/19 uur, za 11/17 uur, do tot 21 uur. **Universiteitsbibliotheek**, Bonnefantenstraat 2. De vele gezichen van Columbus. T/m 23/10, open ma t/m vr 9-17, vanaf 31/9 ook za 10-14. **Galerie Artifort**, Annalaan. Oostendse kunstenaars nu. T/m 10/10. Open di t/m vr van 10-17 uur, za 10-16 uur. **Galerie Dis**, Tafelstraat 28, Ruud Schoenmaker, t/m 23/9, open wo t/m zo 13.00-18.00. **Galerie Artisart**, Grote Gracht 43. Werk van Harry op de Laak en Hein Severijns. T/m 10/10, open di t/m za 13.30 tot 17.30 uur. **In Situ/Ardi Poels**, Aylvalaan 10. Expositie van Ludwig Vandevelde. T/m 17/10, open wo t/m za 14-18 uur. **Galerie Anny van den Besselaar**, Tafelstraat 6a. Expositie van Hans ter Horst en Ingrid Verheul. Van 11/9 t/m 11/10, open vr t/m ma 13-17.30 uur. **Galerie Fah**, Brusselsestraat 80. Pastels van Nicolaas Wijnberg. Van 13/9 t/m 19/10, open do 16-20 uur, vr t/m zo 13-17 uur. **Galerie Schuwirth & van Noorden**, Rechtstraat 64. Werk van Rosa Morales-Ruiz. Van 19/9 t/m 1/11, open do t/m za 14-18 uur.

● CADIER EN KEER
Beeldenroute en expositie. Uitwisseling tussen Limburgse en Noordhollandse kunstenaars. **Keerder Kunstkamer**, Kerkstraat 10. Werk van Phonse van Daalen en Micheline Beddeleem. Open do t/m zo 13-17.30 uur.

● VAALS
De Kopermolen, Von Clermontplein 11. Werk van Hans Truijen. T/m 13/9. Open di t/m zo 14 tot 17 uur.

● GULPEN
De aw sjokelaatfebrik, Ringweg 31. Werk van Phil Vermeer-Weterings en Rob H. Vermeer. T/m 4/10. Open do t/m zo 14-17.30 uur.

● EPEN
Gemeenschapshuis, Wilhelminastraat 39, Kunstdagen Wittem, werk van Han Ronken. Marlies Knops en Peter Schuyren. Open van 14.00-16.00 uur.

● NOORBEEK
Galerie De Artifonie, Dorpstraat 19-21. Stock-expositie. Open wo t/m zo 11-17 uur.

● SITTARD
Kritzraedthuis, Rosmolenstraat 2. Sieraad en sieraad. T/m 20/9. Open di t/m vr 10-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie Michel Knops**, Steenweg 44 Sittard. Beelden van Fons Bemelmans, schilderijen van Charlotte Molenkamp en grafiek van Kees Salentijn. T/m 28-9, di t/m za 11.00 tot 18.00 uur.

● ROERMOND
Gemeentemuseum, Andersonweg 4. Hedendaagse stilleven in de kunst door 20 kunstenaars. T/m 1/10. Konstellaties van Egidius Knops, t/m 27/9. Open di t/m vr 11-17 uur, za en zo 14-17 uur. **Galerie Wansink**, Neerstraat 76. Werk van Klaas Gubbels en Sjoerd Buisman. T.m 18/10, open wo t/m za 11-17 uur, zo 14-17 uur.

● VENLO
Goltziusmuseum, Goltziusstraat 21. Alledaags maar bijzonder; volkskunst uit Limburg 1750-1950. T/m 6/9, open di t/m vr 10-16.30 uur, za en zo 14-17 uur. **Museum Van Bommel-Van Dam**, Deken van Oppensingel 6. Overzichtstentoonstelling Vic Gentils. Van 20/9 t/m 1/11. Open dag. 10-16.30 uur, za en zo 14-17 uur.

Hoensbroekse violist maakt furore in Italië

Roeland Gehlen in finale vioolconcours

TRIËST – De jonge Hoensbroekse violist Roeland Gehlen is doorgedrongen tot de finale van een groot internationaal vioolconcours in het Italiaanse Triëst. Gehlen (23), leerling van de Zweedse violiste en pedagoge Nilla Pierrou aan het Maastrichts conservatorium, is een van de zes violisten die vanavond aan de finale deelnemen. Ze zijn geselecteerd uit 32 deelnemers.

Roeland Gehlen zal vanavond twee concerten spelen: een vioolconcert van Tartini en het vioolconcert van Bruch. Het concours kan de internationale doorbraak voor de jonge violist betekenen. De betekenis van de wedstrijd kan worden afgeleid uit de samenstelling van de jury waarin onder meer de befaamde Italiaanse violist Franco Donatoni, de Brusselse vioolpedagoog André Gertler en David Oistrach zitting hebben.

Roeland Gehlen kreeg nationale bekendheid in 1989 toen hij in het Concertgebouw van Amsterdam winnaar werd van het Oscar Back Concours, de belangrijkste nationale wedstrijd voor jonge violisten. Ook toen speelde hij Bruchs concert.

Als gevolg van zijn succesvolle concoursdeelname concerteerde Roeland Gehlen op diverse plaatsen in Nederland. In het kader daarvan stond ook een concertserie bij het Limburgs Symfonie Orkest en een concert met Het Brabants Orkest op zijn programma.

Dat Gehlen op wedstrijden goed presteert, mag blijken uit de tweede prijs die de violist reeds in 1987 behaalde op het Szymanowski-concours in Brussel.

Na het winnen van het Oscar Back Concours ging Gehlen terug naar het Maastrichts conservatorium.

Bovendien bezocht hij geregeld André Gertler in Brussel, de leraar van zijn eigen lerares, bij wie hij zijn spel vervolmaakte en aan de noodzakelijke repertoire-opbouw ging werken. De concoursdeelname in Triëst is voor hem de laatste test als sluitstuk van zijn opleiding. Ongeacht het resultaat tijdens de finale heeft de concoursdeelname volgens zijn lerares aangetoond dat Gehlen nu rijp is voor een internationale solistencarrière.

● *Roeland Gehlen succesvol in Triëst.*

Gubbels en Buisman bij Wansink

ROERMOND – In galerie Wansink, Neerstraat 76 in Roermond, is tot en met 18 oktober een expositie met schilderijen en werken op papier van Klaas Gubbels en sculpturen en tekeningen van Sjoerd Buisman te zien. De tentoonstelling loopt tot en met 18 oktober en is geopend van woensdag tot en met zaterdag van 11.00 tot 17.00 uur, zondag van 14.00 tot 17.00 uur.

Klaas Gubbels (Rotterdam, 1934) is een schilder die met een minimaal gebruik van materiële middelen en uitdrukkingsvormen een maximum aan picturale zeggingskracht en emotionele expressie weet te verbeelden. Tafel, koffiekan, peer, pijp, schaakbord, krant, vrouw zijn motieven die steeds op een zuinige en geabstraheerde wijze terugkeren in zijn werk: een markant type stilleven met een zeer persoonlijke signatuur. In zijn meest recente schilderijen staat de koffiepot, vaak grafisch uitgebeeld in zwart-wit, centraal.

De natuur is de spil waar het in het werk van Sjoerd Buisman (Gorkum 1948) om draait. Het interesseert Buisman met name wat er in de natuur groeit, in welke vorm en vooral in welk materiaal. Oorspronkelijk liet de kunstenaar zich leiden door de wetmatigheden van de natuur, al vrij snel probeerde hij daar zijn eigen wil aan op te leggen. Een knoop gelegd in een wilgetak, wat wordt dat over zoveel jaren? In zeer geabstraheerde vorm spelen dit groeiproces en het beïnvloeden ervan nog steeds een belangrijke rol in zijn werk. Op de expositie zijn ook enkele van zijn 'spiraalstructuren' te zien: beelden die vooral beweging suggereren.

exposities

Twee vrouwen in Kunstkamer

CADIER EN KEER – Galerie De Keerder Kunstkamer, Kerkstraat 10 in Cadier en Keer, opent het nieuwe seizoen met een expositie van twee vrouwen die er reeds eerder exposeerden: Phonse van Daalen en Micheline Beddeleem. De tentoonstelling loopt tot en met 4 oktober en is te bezichtigen van donderdag tot en met zondag van 13.00 tot 17.30 uur.

Phonse van Daalen (1948) toont in haar woonplaats figuratieve bronsplastieken. De laatste jaren maakt zij vooral vogels – reigers, roerdomp, ijsvogels – waarin zij het wezen en karakter van het beest probeert te verbeelden, zonder dat ze vervalt in niet ter zake doende details. Een andere bron van inspiratie blijft het spelende kind.

De Belgische Micheline Beddeleem (1948) toonde in 1990 in dezelfde galerie pastels geënt op een studiereis naar Tibet. In haar huidig werk zijn daarvan nog sporen etrug te vinden, zij het dat haar werk minder ingetogen is geworden. Ze gebruikt de pastels op een niet alledaagse wijze: door soms wel twintig lagen over elkaar te zetten, waarin ze vervolgens gaat schuren, krassen en tekenen, onstaat een reliëf dat voor deze techniek zeer ongebruikelijk is.

● *Bronsplastiek van Phonse van Daalen, te zien in De Keerder Kunstkamer.*

Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a in Maastricht. Deze expositie, die morgenmiddag om 16.00 uur wordt geopend, is te bezichtigen van vrijdag tot en met maandag van 13.00 tot 17.30 uur.

In het recent werk van Ingrid Verheul is zichtbaar dat de kunstenares naast haar facinatie voor ruimtelijke vormen steeds meer aandacht heeft gekregen voor kleur. Haar torso's en portretten zijn fresco-achtige objecten, ontstaan uit een combinatie van tekenen, schilderen en het werken met klei. De ingetogen portretten verwijzen naar oude muurschilderingen.

Hans ter Horst maakt bewust gebruik van bestaande beeldtaal, historische gegevens en veelvormige technieken. Volgens Ter Horst is de schilderkunst beland in een eindfase. Alles is al gedaan en vernieuwend willen zijn is zinloos. Veel van zijn schilderijen hebben een 'deja-vu'-element. Het zijn vaak barokke taferelen met antieke, mythologische en christelijke historische personages.

Duo-expositie bij Van den Besselaar

MAASTRICHT – Ingrid Verheul (Rotterdam 1943) en Hans ter Horst (Heerlen 1959) exposeren tot en met 11 oktober in galerie Anny van den Besselaar (zie boven).

Kunst in Nuth

NUTH – Onder de titel 'Kunst in Nuth' tonen atelier Jac. Vinken, Stationstraat 282 in Nuth, en galerie Hof van Oensel, Haagstraat 5 in Oensel, werk van veertien beeldende kunstenaars uit de gemeente Nuth. De expositie is een initiatief van beide galeries in samenwerking met de kunstenaars en de projectgroep Gemeentelijk Kunstbeleid. Ze loopt tot 19 oktober. Open dinsdag tot en met vrijdag van 9.00 tot 18.00 uur, zaterdag 9.00 tot 17.00 uur (Vinken) en donderdag tot en met zondag van 14.00 tot 17.00 uur (Oensel).

Bij de expositie is ernaar gestreefd een zo volledig mogelijk beeld te geven van datgene wat Nuth aan kunst te bieden heeft. Dat heeft geresulteerd in een grote verscheidenheid aan stijlen, genres en niveau. Bovendien is de expositie een momentopname. Zo heeft Karin Eyck Nuth inmiddels verlaten. Haar schilderijen nemen vanwege hun uitzonderlijke uitstraling en weemoedige herinneringen aan Ravensbos en haar legendarische echtgenoot Charles Eyck toch een belangrijke plaats in de expositie in. Pierre van Soest daarentegen is niet meer opgenomen omdat hij tijdens de voorbereidingsperiode naar Amsterdam is verhuisd.

Werk van de volgende kunstenaars is op de tentoonstelling te zien: Ron Benen, John Dekkers, Frans Dicker, Karin Eyck, Vera de Haas, Jos Hermans, Toon Jacobs, Thomas Junghans, Mike Kerstgens, Twan Lendfers, Wim van Ratingen, Paulette Snijders, Siiri Spronken en Louis Wierts.

Gemeente wil toeristenbelasting heffen

Jopie Huisman dreigt m[...] weghalen schilderijen

WORKUM – Kunstenaar Jopie Huisman heeft gedreigd zijn schilderijen weg te halen uit het naar hem vernoemde museum in Workum, als de gemeente het plan om iedere bezoeker toeristenbelasting te laten betalen, niet intrekt. „Dan neem ik mijn hele collectie schilderijen weer mee terug," reageert de schilder.

De gemeente Nijefurd, zoals Workum en omgeving officieel heet, wil een toeristenbelasting heffen van 50 cent per museumbezoeker. Burgemeester J. van der Meer: „Het museum trekt veel mensen. Daar zijn we trots op en blij mee, maar het geeft grote verkeersproblemen in onze gemeente. Daar moeten we veel voorzieningen voor treffen. Daarom vind ik het verantwoord een kleine bijdrage van de dagtoeristen te vragen."

De Vriendenkring van het Jopie Huisman-museum heeft met woede gereageerd op de belastingplannen. „We hebben nooit een cent van de gemeente gezien. Het museum is met hulp van vrijwilligers opgezet en nu alles goed gaat, wil de gemeente de vruchten plukke[...] vrijwilligers hebben al laten [...] onder geen beding mee te [...] werken aan de plannen. Mo[...] toeristenbelasting toch w[...] doorgevoerd, dan zullen de v[...] ligers gemeentelijke controle[...] toegang weigeren.

En Jopie Huisman zelf: „Mi[...] binding is aanstaande, zolang [...] niet meer. Als ik straks bij [...] Lieve Heer kom, zal ik tege[...] zeggen: Heer, de gaven die ik [...] heb gekregen, heb ik weer m[...] ruggenomen. Die schenk ik u [...] want er zijn moeilijkheden o[...] met het gemeentebestuur. [...] door wordt verhinderd dat [...] gaven door kan geven aan de [...] sen. Hier is de hele schat w[...] rug."

Het Jopie Huisman-museu[...] begin augustus de 100.000ste [...] ker verwelkomde, behoort [...] culturele topattracties [...] Friesland. De gemeente N[...] neemt 29 september een be[...] over het invoeren van de to[...] belasting.

Frans Halsmuseum koo[...] voor het eerst een Hals

HAARLEM – Voor de eerste keer gaat het Frans Halsmuseum een werk van Frans Hals aankopen. Dat werd, gezien het beperkte aankoopbudget het museum, altijd uigesloten geacht. Op veilingen brengt het werk van de Haarlemse meester namelijk miljoenen op. Toch denkt het Haarlemse museum dat de kans thans 'zeer groot' is dat het binnenkort een heuse Hal[...] aanschaffen.

Het gaat om een klein por[...] paneel, 27,5 bij 23 cm. gro[...] Frans Hals maakte van zijn [...] noot en kunstenaar Frans Po[...] stuk bevindt zich nu in parti[...] Amerikaanse handen en wer[...] geboden na bemiddeling do[...] Amerikaanse Hals-deskundig[...] Seymour Slive, verantwoo[...] voor de laatste twee grote [...] zichtstentoonstellingen va[...] schilder.

De huidige eigenaresse bi[...] paneeltje voor 'enkele tonne[...] eerste recht van koop, aan he[...] seum aan. Museumdirecteu[...] Snoep spreekt van een buiten[...]

verder...

... zijn er vanaf morgen tot en met 10 oktober schilderijen van Harry op de Laak en porselein van Hein Severijns te zien in galerie Artisart, Grote Gracht 43 in Maastricht. Open van dinsdag tot en met zaterdag van 13.30 tot 17.30 uur.

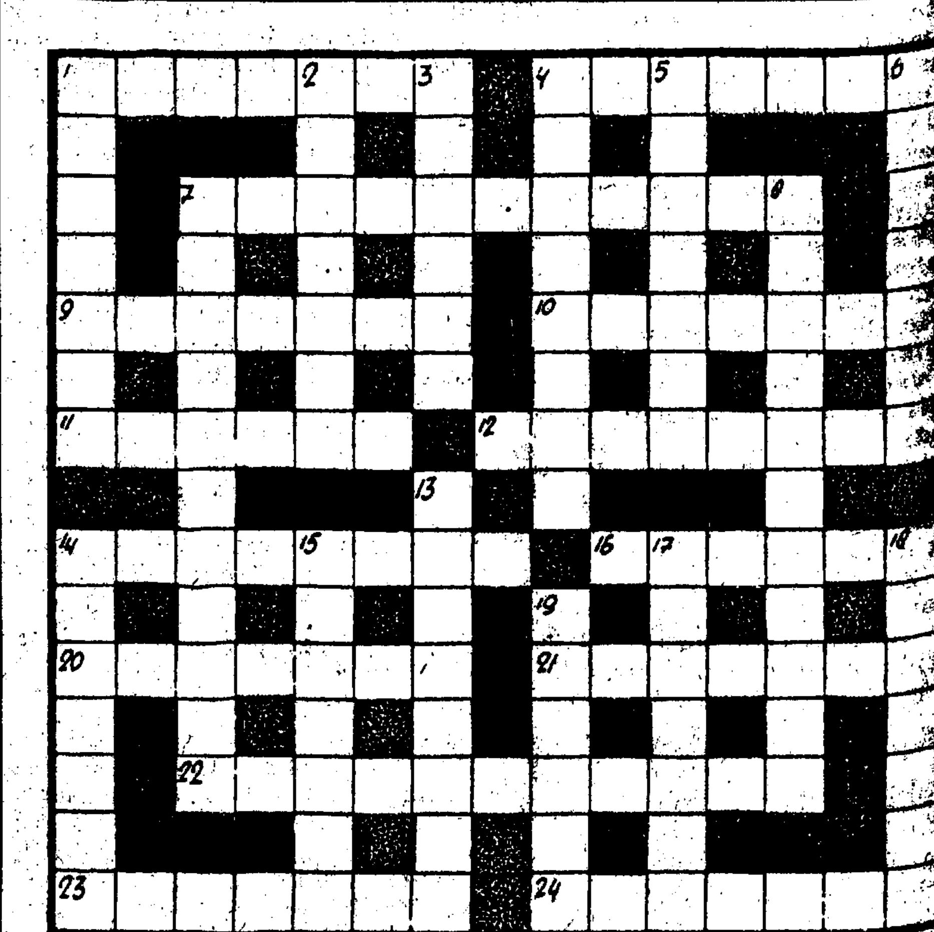
... is er in galerie Kleen Lingelauf in Voerendaal een expositie met werken van de leerlingen van de Heerlense Fijnschilderschool onder leiding van Jo van den Brand. Van 13 september tot en met 11 oktober, open van dinsdag tot en met vrijdag van 14 tot 17 uur, zaterdag van 10 tot 16 uur.

... exposeert Herbert Krings uit Aken tot en met 31 oktober in de Heerlense Stadsschouwburg.

... tonen Phil Vermeer-Weterings en Rob H. Vermeer tot en met 4 oktober schilderijen, tekeningen, aquarellen en plastiek in De Aw Sjoklaatfebrik, Ringweg 31 in Gulpen. Open donderdag tot en met zaterdag van 14 tot 17.30 uur.

Oplossing van gister[...]

cryptogra[...]

Horizontaal: 1. Hinder ondervinden van luizen. 4. Als we aan het meer staan zien we het, ook in de kerk. 7. Kent, om zo te zeggen, de ene jongen de andere? Achter de tralies wel. 9. Gestikt kleed. 10. Zo enthousiast waren we dat de vlammen er afsloegen. 11. Beter hard gelopen dan schuin lopen. 12. Een werelds dier heeft het altijd gedaan. 14. Het gebroken servies gaat terug naar de vrachtrijder. 16. Stilte bij de voerbak met eirijk voedsel. 20. Drink daar niet uit, het zou je dood zijn. 21. Lakzeep kan met een dier vervoerd worden. 22. Gelovig rekenen bij de koffie. 23. Voorzetsels gaan beslist niet mee naar beneden. 24. Je moet het anders zien: tank eens een Engelse drank op een toren.

Verticaal: 1. Na de bespreking no[...] het ei kwijt. 2. Als de vent kan ver[...] is hij in zijn element. 3. Een jonge[...] olie in de boot. 4. Het KNMI zendt v[...] niet uit, daar kunnen we niets aan [...] 5. We gaan dit mooie plekje in zee [...] stuk grond te zien. 6. Mooi op het [...] 't land, maar pas wel op voor bra[...] Dierlijke kokkin? 8. Daar wordt de [...] verkocht en als je het gekocht hebt, [...] het daar ook weer inzetten. 13. [...] drank? 14. Het college van Gedep[...] Staten meent dat dit een deel van [...] heel is. 15. Hebben jullie een loge[...] die met een schip is aangekomen? [...] zit in zoveel werkzaamheden dat w[...] soms uit de put moeten halen. 18. [...] staat onze herinneringen. 19. Het [...] eindje stinkt, senior, dat is het gez[...]

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van [illegible]
K.J. [illegible]

Hoofdkantoor:
Op de Cramer 37
6411 RS Heerlen

Telefoon:
[illegible] 045-739[illegible]
Advertenties 045-739[illegible]
Algemeen 045-739[illegible]
[illegible] 045-719[illegible]

Fax:
Advertenties 045-739[illegible]
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN Bank Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 190

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-74[illegible]
Heerlen-Centrum 045-717719
Kerkrade 045-4[illegible]/4[illegible]
Maastricht 043-254[illegible]
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij vooruitbetaling te voldoen bij automatische betaling:
per maand ƒ 27,45
per kwartaal ƒ 82,35
Per acceptgiro:
per maand ƒ 28,45
per kwartaal ƒ 83,35
losse nummers ƒ 1,60
Bfr. 30

het kristallen kasteel

recept

B.B. met R.

DOOR HUUB MEIJER

B.B. met R. is niet alleen de eerste regel van een bekend liedje maar is de afkorting van een Creools gerecht van bruine bonen met rijst uit Suriname.

Benodigdheden voor 4 personen: 1,5 kopje bruine rijst, 3 kopjes water, 1 grote ui, 1 teen knoflook, boter, 600 g rundergehakt, zout, chilipoeder, 4-5 tomaten, 1 blik of pot bruine bonen.

Kook de rijst gaar en laat droogstomen. Snijd de ui in ringen en hak de knoflook klein. Verhit de boter, fruit hierin de uisnippers en knoflook en voeg dan het gehakt toe. Verkruimel het gehakt al omscheppend en bak zo lang tot het helemaal verkleurd is.

Breng op smaak met zout en chilipoeder.

Vet ovenschaal in met boter en schep hierin de helft van het gehakt. Schep hierop de gare rijst.

Snijd de tomaten in plakken en schik deze op de rijst. Verdeel de bruine bonen over de plakken tomaat en dek af met de rest van het gehaktmengsel. Zet de schaal een minuut of 20 in het midden van een voorverwarmde oven van ongeveer 180°C. - stand 3.

Minder geld voor adviesorganen van de regering

DEN HAAG – Het kabinet gaat volgend jaar voor 9,1 miljoen gulden besparen op de externe adviesorganen. Dit bedrag loopt in 1994 op tot 14,4 miljoen gulden. Dat betekent een bezuiniging van bijna 25 procent ten opzichte van de 60 miljoen gulden die de adviesorganen momenteel toevalt.

Het kabinet heeft gisteren de hoogte van de bezuinigingen bekend gemaakt. Deze maatregel maakt onderdeel uit van de zogeheten Grote Efficiency Operatie. Bij de getroffen adviesraden moet bijvoorbeeld gedacht worden aan de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid, de Emancipatieraad en de Raad voor de Volkshuisvesting.

Het kabinet vindt dat de adviesorganen de bezuinigingen onder andere kunnen realiseren door versobering van de advisering, bundeling van adviesorganen, inkrimping van de secretariaten, beperking van het aantal raadsleden en betere onderlinge afstemming van de activiteiten.

Slachtoffers contrastvloeistof moeten snel claim indienen

DEN HAAG – Patiënten die het slachtoffer zijn geworden van ingespoten contrastvloeistof moeten zo snel mogelijk een schadeclaim indienen. Tot nog toe hadden zij dertig jaar de tijd om medische schade te verhalen. Vanaf 1 januari 1993 moeten gedupeerden binnen vijf jaar een schadevergoeding aanvragen. De Nederlandse Vereniging Slachtoffers Medische Contrastmiddelen (NVSMC) roept iedereen op die voor 1987 ingespoten is, omdat zij zich anders niet meer op het medisch verhaalsrecht kunnen beroepen.

In Nederland zijn er 213 mensen die slachtoffer zijn geworden van ingespoten contrastmiddelen. Het is een vloeistof die wordt gebruikt om röntgenfoto's te maken. Er kunnen resten van het middel achterblijven in het zenuwstelsel of in organen. Het spul kan permanente hoofdpijn, rugklachten of zelfs verkleving van de hersenvliezen veroorzaken. In het laatste geval kan de patiënt verlamd raken. Het is ook wel eens gebeurd dat iemand is overleden aan contrastvloeistof.

Dodental door zware regenval in Pakistan loopt sterk op

ISLAMABAD – Minstens 500 mensen zijn in Pakistan om het leven gekomen als gevolg van zware regenval en daaruit voortvloeiende overstromingen. Vele tienduizenden zijn hun huis kwijtgeraakt. Dit hebben de Pakistaanse autoriteiten gisteren bekendgemaakt. Het noorden en midden van Pakistan worden al sinds dinsdag getroffen door noodweer.

In de noordelijke provincie Kashmir werd een heel dorp door modderstromen weggevaagd. In de Punjab is de schade volgens de autoriteiten enorm. Honderden dorpen zijn onder water komen te staan. Veel mensen kwamen om doordat hun huizen instortten onder het gewicht van de modderstromen. Anderen werden meegesleurd door de zware monsoenregens en het snel stijgende water van de rivieren.

Zondagskrant keert ook zonder steun terug

AMSTERDAM – Het Bedrijfsfonds voor de Pers ziet er geen brood in, maar op de Amsterdamse burelen van HP/De Tijd heerst slechts vertrouwen: vanaf zondag 18 oktober heeft Nederland weer een zondagskrant. De krant gaat verschijnen als tweede editie van het opinieweekblad, onder de naam HP/De Tijd op Zondag.

Het Bedrijfsfonds, waarbij was aangeklopt voor financiële steun, acht de (her)uitgave niet levensvatbaar en wees de aanvraag af. Volgens adjunct-hoofdredacteur Daan Dijksman van HP/De Tijd levert die afwijzing geen problemen op. „Eerlijk gezegd hadden we ook niet gerekend op een voor ons positief besluit. De uitgave van de zondagse editie is financieel gezien betrekkelijk kleinschalig. Alles staat nog overeind."

Hollandse Pers Unie (HPU), de uitgever van HP/De Tijd, nam eerder dit jaar de uitgaverechten van de Krant op Zondag (KOZ) over. Hiervoor werd een half miljoen gulden betaald. De abonnees van HP/De Tijd krijgen de zondageditie vanaf half oktober er gratis bij, terwijl de krant ook bij de oude KOZ-abonnees op de deurmat moet vallen. Met veel actualiteiten, sport en artikelen in de stijl van HP/De Tijd.

Ondanks het vertrouwen in het welslagen van de zondageditie, was er eind deze week toch nog even sprake van paniek. De Groene Amsterdammer meldde dat tv-producent John de Mol samen met 'boezemvriend' Willem van Kooten, alle aandelen van de oude KOZ had overgenomen en daarmee in feite de baas was van HP/De Tijd, inclusief de zondageditie. Uitgever HPU ontkende, dreigde met een kort geding en eiste een rectificatie. De Groene heeft inmiddels erkent dat het artikel niet helemaal klopt. HP-adjunct Daan Dijksman: „Ik heb begrepen dat ze volgende week een knoert van een rectificatie gaan plaatsen."

Volgens FNV-voorzitter Stekelenburg:

Kans op centraal akkoord gering

Van onze redactie binnenland

UTRECHT – De kans dat de overheid, de werkgeversorganisaties en de vakcentrales dit jaar een centraal akkoord bereiken over loonmatiging en vergroting van de werkgelegenheid is uitermate gering. Volgens FNV-voorzitter Stekelenburg dreigen daardoor de looneisen van de vakbonden in de onderhandelingen over de cao's voor volgend jaar op te lopen tot 5 procent.

Het voorbereidend informeel overleg tussen de partijen, dat al enkele weken aan de gang was, is woensdag vastgelopen in het voorzittersoverleg van de Stichting van de Arbeid, zo deelde gisteren een woordvoerder van de FNV mee.

Werkgevers wilden de agenda nog wel trekken om over een week of drie 'nog eens informeel te praten', maar voor FNV-voorzitter Stekelenburg was de maat vol. Hij wenste alleen een afspraak te maken, als het om formele besprekingen zou gaan, aldus de woordvoerder.

Looneisen

De vakbeweging wilde met werkgevers en overheid afspraken maken over 'verhoging van de arbeidsparticipatie'. In ruil daarvoor waren de vakcentrales en hun bonden bereid de looneisen te matigen. Nu de centrale afspraken er niet dreigen te komen, zal dat vrijwel automatisch leiden tot verhoging van de looneisen. „Het wordt voor de bonden makkelijker om een procentje bovenop hun eisen te leggen,", aldus de FNV-woordvoerder. Hij verkerde echter dat het streven erop gericht blijft om op decentraal niveau, in de cao-onderhandelingen, te komen tot vergroting van de werkgelegenheid.

De vakcentrales leggen de verantwoordelijkheid voor het mislukken van het vooroverleg volledig bij de werkgevers. Stekelenburg verwijt hun 'kortzichtig en arrogant gedrag'. „Overleg over hoe we centrale doeleinden en decentrale uitwerkingen op elkaar moeten afstemmen kon alleen plaatsvinden op hun tijd en hun voorwaarden," zei hij vrijdag tijdens een spreekbeurt in Tilburg.

De FNV-voorzitter verweet met name de nieuwe voorzitter van de christelijke werkgeversorganisatie NCW, Blankert, centrale afspraken over loonmatiging en arbeidsparticipatie in de weg te staan.

Snel overleg tussen bonden en ministerie over ontslagen leger

PHNOM PENH – Minister Ter Beek van Defensie wil snel met de vakbonden voor militair personeel in overleg treden over de grote problemen die zullen ontstaan bij de afslanking van het Nederlandse leger. Eerder deze week werd bekend dat Defensie rekening houdt met massaal gedwongen ontslag na 1995, om de geplande reductie van het leger te bereiken.

Ter Beek, die deze week de Nederlandse VN-eenheden in Cambodja bezocht, verklaarde gisteravond dat maatregelen om tot een snellere afvloeiing te komen 'sociaal verantwoord moeten zijn'. Hij wil daarom op tijd met de bonden rond de tafel om hierover afspraken te maken. Ter Beek vond het nog te vroeg om cijfers over gedwongen ontslagen aan te geven.

In een brief aan de bonden heeft Defensie inmiddels uiteengezet aan welke maatregelen wordt gedacht, nu blijkt dat met natuurlijk verloop de gewenste reductie van de krijgsmacht met dertig procent binnen drie jaar bij lange na niet wordt gehaald. Zo wil men onder meer de ontslagleeftijd voor militairen met vijf jaar vervroegen. Ook wordt overwogen meer militairen op wachtgeld te zetten.

De veranderingen in de Nederlandse krijgsmacht komen overigens niet alleen neer op afslanking. Tijdens zijn bezoek in Cambodja sprak Ter Beek de verwachting uit dat Nederland de komende jaren een veel grotere rol zal spelen in militaire operaties van de VN. Ter Beek zei 'serieus te overwegen' het korps mariniers uit te breiden met een derde bataljon.

PvdA-Kamerlid met taartjes op huisbezoek

DEN HAAG – Het Almelose PvdA-Kamerlid Jan Lonink neemt de aanbevelingen van het voorzittersduo Rottenberg/Vreeman om nauwere kontakten te onderhouden met de achterban heel serieus. Lonink plaatste een oproep in tal van huis-aan-huis bladen in zijn regio, waarin hij aankondigt graag op huisbezoek te komen.

Wie een bijeenkomst weet te beleggen met minimaal zes buren aan de koffietafel, kan rekenen op een privé-ontmoeting met het Kamerlid. De PvdA'er tracteert daarbij iedereen op taart.

Klap voor maffia

● *De Napolitaanse maffia-leider Carmine Alfieri bedekt zijn gezicht met zijn hoed als hij door politie-agenten wordt afgevoerd.* Foto: EPA

Camorraleider Alfieri in Italië aangehouden

ROME - De politie heeft gisterochtend de hoogste leider van de Napolitaanse misdaadorganisatie, Camorra, gearresteerd. Dit heeft een Italiaanse functionaris bekendgemaakt.

De al elf jaar voortvluchtige, Carmine Alfieri, werd door een speciale eenheid van de carabinieri aangehouden in Scisciano, een klein dorpje in de omgeving van Napels. Alfieri (48) was bij zijn aanhouding vergezeld van twee andere leden van zijn clan, Marzio Sepe en Vincenzo Cesarano, die waarschijnlijk als lijfwachten fungeerden. Het drietal hield zich op in een onderaardse woning die was uitgegraven onder een vrijstaand huis.

Na de arrestatie vorige week zondag in Vicenza in het noorden van Italië van de 'nummer twee' van de Siciliaanse maffia, Giuseppe Madonia, heeft de politie met de aanhouding van Alfieri de georganiseerde misdaad een nieuwe slag toegebracht.

De commandant van de carabinieri in Napels, kolonel Antonello Sessa, sprak van een 'groot resultaat van de veiligheidsdiensten na lange en zware naspeuringen'.

Alfieri werd beschouwd als de 'onbetwiste leider van de Camorra'. Hij is onder meer verantwoordelijk voor het bloedbad op 26 augustus 1984 in Torre Annunziata bij Napels waarbij acht mensen werden vermoord, zo zeiden politiewoordvoerders.

De leider van de maffia in Catania op het eiland Sicilië, Francesco Cannizzaro, is gisteren door de politie in Rome aangehouden. De 55 jaar oude bendeleider was al twee jaar voor de autoriteiten op de vlucht.

Cannizzaro werd door een speciale politie-eenheid in het centrum van de stad gepakt.

punt uit

● Mitterrand

De Franse president Francois Mitterrand heeft gisteren een prostaatoperatie ondergaan. Artsen hebben gezegd dat zijn toestand na de operatie bevredigend was. Volgens enkele van zijn medewerkers mag de president waarschijnlijk binnen een week het ziekenhuis verlaten.

● Alcoholwet

De Algemene Nederlandse Drankbestrijders Organisatie (ANDO) is teleurgesteld over het uitblijven van de nieuwe Alcoholwet. Dat maakte algemeen voorzitter Y. Dijkstra gistermorgen in Leiden bekend. Hij zei dit bij de opening van het symposium 'Het gesprek van de dag', over jongeren en hun drankgebruik. Volgens Dijkstra drinken jongeren veelvuldig en excessief alcoholhoudende dranken.

● Nymphe

Justitie heeft gegronde redenen geen verzoek te doen aan het Duitse opsporingsprogramma 'Aktenzeichen : XY...Ungelöst' om aandacht te besteden aan het verdwenen Groninge meisje Nymphe Poolman. Dit oordeelde de president van de rechtbank in Den Haag, mr. A. van Delden, gisteren. De ouders van Nymphe gaan nu zelf proberen de zaak van hun dochter in het televisie-programma te krijgen. Dit heeft hun advocaat, mr. A. Moszkowicz, bekendgemaakt.

● Willy Brandt

Ex-kanselier Willy Brandt van de Duitse bondsrepubliek krijgt morfine om de pijn te bestrijden. Hij lijdt aan kanker. Dit hebben zegslieden van de sociaal-democratische partij (SPD) gisteren gezegd. Naar hun zeggen balanceert de 78-jarige Nobelprijswinnaar niet op de rand van de dood, zoals enkele kranten geschreven hadden.

● Aangehouden

De politie heeft donderdagavond in een cafetaria in Den Bosch een 25-jarige man uit die plaats aangehouden. De Bosschenaar was in mei ontsnapt uit de strafinrichting de Maashegge in Overloon. Meteen na zijn ontsnapping was de verdachte betrokken bij een schietpartij in een café in Nieuwkuijk. Daarbij raakte een van de bezoekers zwaar gewond.

● Overleden

Afgelopen dinsdag is op 73-jarige leeftijd Nel Tegelaar overleden. De FNV heeft dit gisteren bekendgemaakt. Tegelaar was de eerste vrouwelijke federatiebestuurder van de FNV. Zowel binnen als buiten de vakbeweging kwam zij op voor positieverbetering van vrouwen.

● Verjaring

Het kabinet heeft gisteren ingestemd met een voorstel van minister Hirsch Ballin van Justitie om de verjaringstermijn bij seksuele delicten met minderjarigen pas te laten beginnen op het moment dat het slachtoffer meerderjarig (18 jaar) is geworden. Op deze wijze hoopt het kabinet een bijdrage te leveren aan de bestrijding van seksueel misbruik van kinderen.

● Raket

Een Ariane-raket is in de nacht van donderdag op vrijdag gelanceerd en heeft met succes een Spaanse en een Amerikaanse satelliet in een baan om de aarde gebracht. Het was de 53ste lancering van de Europese raket.

De Klerk verwelkomt besluit van ANC

Van onze correspondent

JOHANNESBURG – De Zuidafrikaanse president F.W. de Klerk heeft het besluit van het ANC verwelkomd om zijn uitnodiging voor een topberaad over de crisis in het land te aanvaarden.

De Klerk had ANC-leider Nelson Mandela woensdag opgeroepen om samen een oplossing te zoeken voor het geweld dat het land in een diepe crisis heeft gestort. Aanleiding voor de oproep was het dood schieten van 28 ANC-aanhangers door de troepen van het thuisland Ciskei. De ANC'ers namen deel aan een protestmars tegen de 'sterke man' van Ciskei, brigade-generaal Oupa Gqozo.

Voorwaarden

Het ANC liet donderdagavond weten de uitnodiging in principe te accepteren. Maar, zo zei secretaris-generaal Cyril Ramaphosa, de regering zal eerst aan een aantal voorwaarden moeten voldoen, voordat het topberaad daadwerkelijk kan plaats hebben. De voorwaarden zijn: doeltreffende maatregelen tegen het geweld in de zwarte woonoorden en de vrijlating van de laatste, naar schatting 400, politieke gevangenen.

De Klerk zei gistermiddag in een verklaring dat deze kwesties tijdens de topontmoeting aan de orde kunnen worden gesteld. „Wat nu van vitaal belang is, is dat we elkaar zo spoedig mogelijk ontmoeten; het land eist dat van ons".

Luitenant-generaal George Meiring van het Zuidafrikaanse leger heeft gisteren verklaard dat een aanslag op het leven van de leider van Ciskei wordt voorbereid door de gewapende arm van het ANC, Umkontho we Sizwe (Speer der Natie). ANC-woordvoerder Niehaus deed deze beschuldiging af als pure propaganda.

● *F.W. de Klerk*

Weer gevechten tussen Koerden en Turken

ANKARA – In Oost-Anatolië zijn opnieuw zware gevechten uitgebroken tussen Turkse veiligheidstroepen en verzetsstrijders van de verboden Koerdische Arbeiderspartij (PKK). De strijd duurde volgens de Turkse regering gisteren nog steeds voort.

Daarbij kwamen donderdagavond in de omgeving van Hamur in de provincie Agri ten minste 20 Koerden, onder wie vier vrouwen, en zes militairen om het leven. Er zouden grote hoeveelheden wapens en munitie, waaronder raketwerpers en handgranaten, in beslag zijn genomen.

Guerrillastrijders van de PKK hebben donderdagavond in de oostelijke provincie Musch tien mensen ontvoerd. De PKK hield verscheidene voertuigen aan, waarvan drie in brand werden gestoken, voordat zij met hun gijzelaars ontkwamen.

Voorzitter Van Leeuwen trapt op zere tenen

Het begint weer te rommelen in de VVD

DOOR HENRI KRUITHOF

DEN HAAG – De rust was binnen de VVD nog maar net teruggekeerd. Voorhoeve vervangen door Bolkestein. Ginjaar vervangen door Van Leeuwen en het leek dat de VVD weer in de lift zat. Van persoonlijke tegenstellingen, het soort ruzies waar de VVD van oudsher sterk in is, bleek niets meer. Zou het dan eindelijk gelukt zijn de partij in rustiger vaarwater te brengen? Helaas voor de VVD en tot vreugde van politieke tegenstanders is dat schijn. De eerste tekenen van persoonlijke intriges en onderlinge ruzies zijn weer te zien. Rein Verdijk, hoofdbestuurlid belast met propaganda, stapte met onmiddellijke ingang op. Hij kon zich niet verenigen met de werkwijze van voorzitter Dian van Leeuwen-Schut.

Kamerlid P.Blaauw
...onder vuur...

VVD-fractieleider Bolkestein
...nieuwe problemen?...

Van Leeuwen, pas een jaar voorzitter van de VVD, regeert die partij als een soort Stalin, zeggen ingewijden in de VVD. Wie niet doet zoals zij wil, kan verdwijnen. Wie dat ook niet wil, wordt domweg de portefeuille ontnomen. Zo iemand gaat dan vanzelf wel solliciteren naar een andere baan, zo redeneert ze.

Ziek

Slachtoffer van die opstelling van de voorzitter is partijsecretaris Wim van den Berg. Hij zit al sinds begin dit jaar in de Ziektewet. Ziek in de medische zin van het woord is hij niet, maar wel ziek van de partijvoorzitter. Volgens de VVD-woordvoerder is Van den Berg eerder een slachtoffer van het feit dat hij de afgelopen jaren 'ontzettend veel problemen binnen de partij' heeft moeten opvangen. „Er is een heel zwaar beroep op hem gedaan", aldus de woordvoerder.

Het volgende slachtoffer van Van Leeuwens dadendrang werd hoofdbestuurder en Tweede Kamerlid Jan Dirk Blaauw. Deze internationaal secretaris van de VVD is betrokken bij een financieel debacle bij de Dettmeijerstichting. Deze stichting houdt zich bezig met steun aan geestverwante partijen in Oost-Europa. Toegezegde subsidies kwamen niet, maar de uitgaven waren al gedaan. Het gevolg was dat vele tienduizenden guldens verdwenen.

Een uur voor de laatste algemene ledenvergadering van de VVD, afgelopen voorjaar, werd in een hoofdbestuursvergadering alle schuld op Blaauw geschoven, terwijl ook andere bestuursleden ten minste medeverantwoordelijk zijn. Blaauws portefeuille is zodanig uitgekleed dat hij eigenlijk niets meer te vertellen heeft.

De VVD-woordvoerder bevestigt de problemen bij de Dettmeijerstichting, maar weet niet of de portefeuille van Blaauw om die reden is uitgekleed. „Ik kan me voorstellen dat de voorzitter en de penningmeester meer verantwoordelijkheid naar zich hebben toegetrokken, omdat zij formeel ook het bestuur van de stichting vormen".

Inmenging

Een ander aardig voorbeeld van de manier waarop Van Leeuwen de partij wil leiden dateert van enkele maanden geleden. Tijdens dezelfde algemene ledenvergadering, afgelopen voorjaar, had Van Leeuwen de interruptiemicrofoons uit de zaal laten verwijderen. Discussie met 'gewone' partijleden wilde zij niet. Zij hield de discussie liever in de hand door middel van een forum.

politiek objectief

Dat besluit had de voorzitter geheel in haar eentje genomen, zonder de overige bestuursleden daarin te kennen. Maar dat pikten de leden niet. Er werd een heuse discussie gevoerd om de microfoons terug te krijgen. De zaal won, Van Leeuwen leed haar eerste openbare verlies, tot haar zichtbaar ongenoegen.

Volgens de partijwoordvoerder ging het hierbij om een 'experiment', waarbij de discussie niet met de gewone leden, maar door middel van een forum gevoerd zou worden. Het onderwerp 'minderheden' leende zich niet zo voor een plenaire discussie.

Nu zou het nog te rechtvaardigen zijn dat de nieuwe partijvoorzitter graag een team van gelijkgestemde mensen om zich heen verzamelt om de VVD uit het politieke en electorale dal te trekken. Maar haar manier van omgaan met mensen beperkt zich niet tot de stafleden van het partijbureau.

Morren

Het college van voorzitters van Kamercentrales (zeg maar de regionale bestuurders van de VVD) begint ook steeds meer te morren over het optreden van Van Leeuwen. Ze luistert amper naar hen, is hun klacht. Hetzelfde lot is de landelijke propagandacommissie beschoren (waar de eerdergenoemde Verdijk voorzitter van was). Van Leeuwen wil daar een clubje van maken dat hooguit twee maal per jaar bijeenkomt om de 'werkbriefjes' van de voorzitter in ontvangst te nemen.

Maar zo kun je geen partij leiden. Elke politieke partij, en zeker ook de VVD, is voor 90 procent van het werk afhankelijk van vrijwilligers. En als je, zoals Van Leeuwen doet, het kader van die vrijwilligers keer op keer schoffeert, komt dat de motivatie van die mensen natuurlijk niet ten goede. Maar juist dat vrijwillige kader heeft de taak de overige regionale en lokale vrijwilligers te motiveren. Vooral tijdens verkiezingscampagnes kan het Van Leeuwen opbreken als zij doorgaat zoals zij nu doet.

Toch valt het nog niet mee om mensen binnen de VVD aan het praten te krijgen over de nieuwe problemen. „Dat is heel goed te begrijpen", verklaart een anonieme bron. „Enerzijds is er nog steeds een grote loyaliteit aan de partij, die tenslotte net weer een beetje in rustiger vaarwater terecht was gekomen, anderzijds willen veel mensen nog hogerop in de partij en zijn bang door Van Leeuwen in hun ambities gesmoord te worden".

Vrees

Binnen het hoofdbestuur begint inmiddels ook door te dringen dat Van Leeuwen misschien wel wat al te hard van stapel loopt. De angst dat de vrijwilligers in de partij er op den duur het bijltje bij neer gooien, groeit. Daarom zullen enkele prominenten uit de VVD de partijvoorzitter binnenkort vragen wat minder hard tegen de vrijwilligers op te treden.

„Het was wel nodig dat de wat verstofte organisatie die de VVD was, een beetje opgeschud wordt. Maar ze moet natuurlijk niet als een olifant door de porceleinkast lopen", aldus een hoofdbestuurslid. Het lijkt verstandig dat Van Leeuwen zich wat van die kritiek aantrekt.

Andriessen: 'Lubbers de 'Cruijff' van de economie'

DOOR CAREL GOSELING

DEN HAAG – „Dit interview had zo niet gegeven mogen worden. Dat heb ik hem laten weten". Ruim anderhalf jaar geleden zat het allesbehalve goed tussen premier Lubbers en minister Andriessen (economische zaken). Het citaat is afkomstig van de minister-president. Openlijk viel hij op 25 april 1991 in de Kamer 'zijn' minister af.

Andriessen had een dag eerder in een interview in een krant gezegd dat het minimumloon met tien procent omlaag moest. Desnoods tot beneden de bijstandsuitkering. En uitkeringstrekkers moesten voor de keuze worden gesteld: een baan accepteren of einde uitkering.

De minister legde zich neer bij de reprimande van de hoogste baas. En kwam nooit meer in het openbaar op de door hem aangeroerde zaken terug. Sterker nog: de aktie van Lubbers lijkt heilzaam te hebben gewerkt voor Andriessen. Hij is nu de grootste vereerder van de premier.

„Hij is een van de meest briljante toepassers van de economie die ik ooit heb gekend", stelde Andriessen deze week zonder blikken of blozen. Recht in het gezicht van Lubbers zelf die hij, Andriessen, zijn boek 'Economie in theorie en praktijk' overhandigde.

In zijn rede somde de minister liefst tien argumenten op voor zijn lof aan het adres van Lubbers. Te beginnen met een in de jaren tachtig gewonnen weddenschap met oud-minister van Financiën, Van der Stee, over een naderend overschot op de betalingsbalans. Waarmee Lubbers „een fijn gevoel voor conjunctuur" bewees, volgens Andriessen.

En eindigend bij het besef van Lubbers dat discussies over de laatste tienden procenten koopkracht alles met politiek en niets met economie te maken hebben.

Daar tussendoor lof voor de goede neus van De Leider door het economische beleid gericht op het stimuleren van de economie (Van Agt-Wiegel) om te zetten in no-nonsence politiek.

En zo passeren er nog vele loftuitingen Van Andriessen aan Lubbers. Over het besef van de eerste minister dat de Europese monetaire unie veel belangrijker is dan nationaal economisch beleid. Diens wetenschap wat vaste en wat variabele kosten zijn en hoe je door daarmee te spelen bepaalde gedragsprikkels kunt uitlokken.

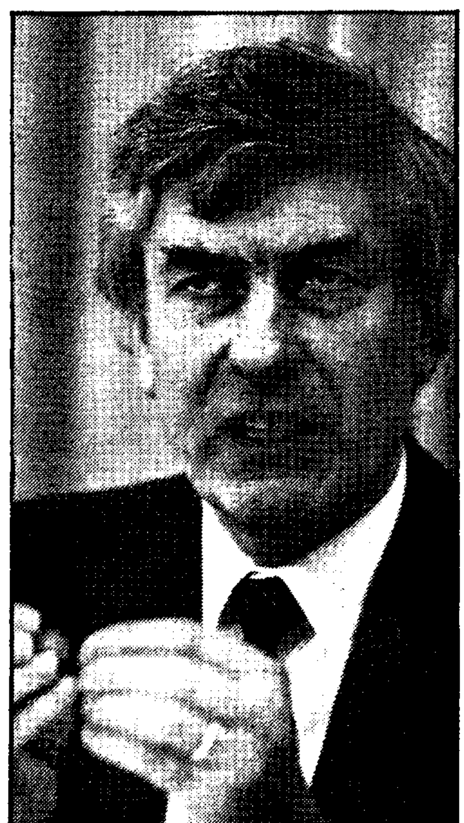
Lubbers' kennis over de betekenis van elasticiteit: dat je bepaalde prijzen enorm moet verhogen wil het gebruik van het goed zich wijzigen. Andriessen: „Laat ik alleen maar het woord energieheffing noemen".

De minister van EZ ging rustig door. Roemde de eerste minister om zijn grote kennis van substitutie-elasticiteit. Hogere tarieven openbaar vervoer hebben maar een gering effect op het autoverkeer. Ze werken niet zodanig negatief dat velen uit bus, tram, metro of trein stappen. Omdat daar praktisch toch een vrij hoge drempel tussen zit.

Tenslotte wist de premier tenminste het verschil tussen macro- en micro-lastendruk. De algemene lastendruk kan dan wel dalen (macro) maar dat hoeft niet te betekenen dat de burger zelf (micro) meer overhoudt.

Minister Andriessen
...vol lof...

Ruub Lubbers
...tactisch sterk...

„Tactisch en technisch heeft Lubbers een economisch gevoel zoals Cruijff balgevoel heeft", concludeerde Andriessen. En mocht de eerste minister het echt niet meer weten dat zou hij het boek-Andriessen kunnen gebruiken om door economen veroorzaakte politieke brandjes, te blussen.

'Oorlogseconomie' lijkt enige redding voor Italië

DOOR EELCO VAN DER LINDEN

ROME – De Italiaanse premier Amato vraagt aan het parlement een volmacht voor drie jaar om de economie te saneren. Met deze – moedige – zet erkent hij het failliet van het tot nu toe gevoerde economische beleid, maar ook dat van een helé politieke klasse. De vraag blijft natuurlijk of het pasgekozen parlement zichzelf aan de kant wil zetten en of Amato werkelijk gebruik zal durven maken van de mogelijkheden die zo'n volmacht hem verschaft.

Amato heeft in zijn plan een centrale rol gegeven aan iemand die buiten de politiek staat: de president van de Italiaanse centrale bank, Azeglio Ciampi. Op diens aanwijzing zal de regering de 'buitengewone noodmaatregelen' uitvaardigen. De inschakeling van Ciampi, die in Italië zeer hoog aangeschreven staat en zelfs genoemd werd als mogelijk premier tijdens de recente kabinetsformatie, is niet toevallig.

Hervorming

De bankpresident hamert al maanden op een ingrijpende saneringsoperatie en het terugdringen van de inflatie. In de afgelopen weken heeft hij alles in het werk gesteld om te voorkomen dat de lire zou worden gedevalueerd.

Dit is (voorlopig) gelukt, maar niet zonder – dure – interventies van de centrale bank en de verhoging van het het disconto tot 15 procent. Dit laatste heeft desastreuze gevolgen voor de kwakkelende industrie en voor de staat zelf, die veel meer moet betalen aan rente voor de obligaties die hij uitschrijft om zijn tekorten te kunnen financieren.

Staatsschuld

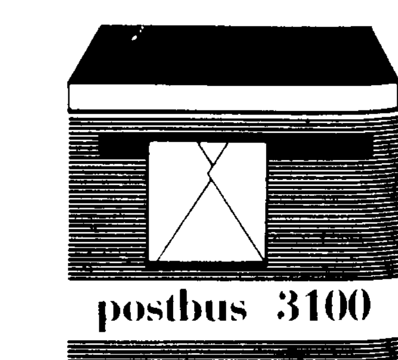
Italië staat nu met de rug tegen de muur. De totale staatsschuld is opgelopen tot 2.300 miljard gulden en de financieringstekorten blijken ook nu weer veel hoger dan was gedacht. De situatie is volledig uit de hand gelopen en juist op het moment dat de EG eist dat Italië voldoet aan de afspraken die zijn vastgelegd in het Verdrag van Maastricht. Amato heeft deze keer geluisterd naar de noodkreten van Azeglio Ciampi, maar het is zeer de vraag of hij zijn plan ten uitvoer zal kunnen brengen.

Een vooraanstaand politiek commentator, Sergio Romano, schrijft in de kwaliteitskrant La Stampa, dat Amato een stap in de goede richting heeft gezet, maar dat hij niet goed begrijpt waarom de Italiaanse centrale bank de verantwoordelijkheid krijgt om te bepalen wanneer er ingegrepen moet worden. Het lijkt, zo schrijft hij, dat de politici, gewend als ze zijn aan geld uitgeven, niet zelf durven te zeggen dat er fors bezuinigd moet worden.

De scepsis van Romano is zeker gerechtvaardigd. De regering heeft gevraagd om een volmacht om maar bijvoorbeeld niet om een wet die bepaalt dat de begroting die deze maand wordt opgesteld en bezuinigingen moet bevatten van 150 miljard gulden, zonder amendementen wordt aangenomen. Daarmee blijft er ruimte voor het spel van de machtige lobby's, die tot nu toe steeds de echte bezuinigingen hebben gesaboteerd. Er zijn geen plannen om het pensioenstelsel, de gezondheidszorg en de salariëring van de 4 miljoen ambtenaren te hervormen, door specialisten beschouwd als voorwaarden voor een sanering. De enige verklaring hiervoor is dat er binnen de regeringscoalitie geen enkele overeenstemming bestaat.

Niemand weet goed wat Amato nu werkelijk met zijn volmacht zou willen doen. Wil hij pas als hij het fiat heeft van het parlement een echt serieuze poging doen tot saneren en bovengenoemde maatregelen doorvoeren? In dat geval is het waarschijnlijk dat de parlementariërs van de regeringspartijen, die overigens in het parlement een minimale meerderheid vormen, hun vertrouwen opzeggen en de regering tot aftreden dwingen.

lezers schrijven

● Paspoort

Als we terugkomen van vakantie kijk ik altijd oude kranten na, zodoende snijd ik een onderwerp aan dat al enkele weken geleden in uw krant stond. In Den Haag zijn ze nu van plan om een nieuw wetsontwerp in te dienen, om de mensen hun oude paspoort terug te geven bij het afhalen van het nieuwe paspoort. Uiteraard wordt het oude paspoort ongeldig gemaakt door er gaatjes in te knippen, of iets dergelijks zoals dat eerder ook gebeurde als je graag je oude paspoort terug wilde hebben. Dit in verband met stempels die dienden als visum voor de voormalige DDR, Oost-Berlijn en Joegoslavië. Mijn man had vele stempels in zijn paspoort in verband met zijn beroep als vrachtwagenchauffeur, terwijl ik en mijn dochter ook wel eens meegingen. Ik heb ook nog zo'n oud paspoort met visumstempels. Zoals in uw krant vermeld, willen meer mensen zo'n oud paspoort bewaren uit emotionele redenen en als herinnering. Maar nu moet je absoluut je oude paspoort inleveren op het gemeentehuis. Ik heb er uitdrukkelijk om gevraagd om het paspoort van mijn man, dochter en mij – uiteraard nadat het ongeldig gemaakt zou zijn – terug te krijgen. Maar niets van dit alles, ze worden vernietigd. Maar als je foto dan ook vernietigd wordt voel je je net een crimineel. Waarom krijg je je ongeldig gemaakte paspoort niet gewoon terug?

MARGRATEN T. Weijenberg

● Deel III

We betalen elk jaar een bedrag voor het zogenaamde deel III voor de auto. Waarom we dat moeten betalen en wat het nut ervan is ontgaat me en helemaal. Ik weet het echt niet. Toen deel III ingevoerd werd schreef men dat het voortaan uiterst moeilijk zou zijn om een auto te stelen. Indien dat waar was dan zou het nog enig nut hebben. Maar dat is het toppunt van waanzin en volksverlakkerij. Er worden thans meer auto's gestolen dan ooit tevoren.

Dat men aangeeft dat men zijn auto moet laten keuren APK, daar hebben we toch zo'n stel geldopvreters niet voor nodig! Voor zover ik nu kan nagaan is het volkomen nutteloos. En indien dit zo is, dient heel Nederland ervoor te zorgen dat dergelijke nutteloze instellingen verdwijnen.

HEERLEN J. Déman

● Maharishi

Met verbazing hebben wij kennis genomen van het artikel van Rob Peters in uw dagblad van zaterdag 5 september. Niet alleen staat het artikel vol met feitelijke onjuistheden, maar vooral de groffe beschuldiging van John Lennon aan het adres van Maharishi is zeer onvolledig gerapporteerd. John Lennon heeft naderhand deze aantijging publiekelijk ingetrokken en uitgelegd dat het hier ging om een uit de hand gelopen grapje. Deze publiekelijke rectificatie heeft ook volop in het nieuws gestaan. Het is ons een raadsel hoe een zichzelf respecterende journalist van een redelijk goed aangeschreven krant zoiets kan missen en zich te buiten kan gaan aan een dergelijke onzorgvuldige, en in dit geval lasterlijke, vorm van berichtgeving.

Ook had een goed geïnformeerd journalist in het kader van een dergelijk bericht wellicht opgepikt dat bij voorbeeld George Harrison nog steeds Transcendente Meditatie beoefent en recentelijk het meer gevorderde TM-Sidhi programma heeft geleerd. Ook verzorgde hij, samen met Ringo Starr, in dit voorjaar een benefietconcert voor de in Engeland opgerichte Natural Law Party, een politieke partij die de maatschappelijk relevante ideeën van de TM-organisatie via de politiek en meer concrete gestalte wil geven. Onze organisatie geniet wereldwijd enorm veel goodwill en Maharishi wordt alom gerespecteerd als één van de meest vooraanstaande geleerden op het gebied van bewustzijn. Hij zet zich dag en nacht in voor het welzijn van de hele mensheid. Een meer respectvolle berichtgeving over dit onderwerp door uw krant zou meer gepast zijn.

VLODROP dr. Paul Gelderloos, secretaris TM

● Autobezit

Met verbazing en afgrijzen heb ik het artikel gelezen 'Controle echte minima autobezit', dat werd uitgedacht door het CDA. Denkt het CDA hier stemmen mee te winnen bij de volgende verkiezingen? Er zijn véél mensen in ons land die in de bijstand terecht zijn gekomen buiten hun schuld. Ik denk aan vrouwen die een goede baan hadden voor hun huwelijk en door o.a.echtscheiding in de bijstand zijn gekomen. En die zouden geen auto meer mogen rijden! Het is te gek om los te lopen. Het CDA heeft zich hier in Neerbeek ook al onmogelijk gemaakt met de DSM-kwestie. Laat het CDA alsjeblieft menselijk blijven!

NEERBEEK mevr. G. Balt

● CDA/PvdA

Zoals de waard is vertrouwt hij zijn gasten. Een spreekwoord dat zeker op het CDA van toepassing is. Het CDA, al langer in het nieuws door omkoping, smeergelden en ga zo maar door, probeert dit af te wenden door mensen in de bijstand erop te controleren of ze niet in een 15 jaar oude Lada rijden; belachelijk. Even erg is het kiezersbedrog van de PvdA tegenover haar eigen kiezers. De zwaksten in de samenleving, mensen met lage lonen, met bijstand, wao en de aow'ers enblijft niets bespaard. Ik denk dat Kok, Wöltgens en Ter Veld niet meer weten aan welke partij ze zijn verbonden. Het lijken wel VVD'ers. En Rottenberg slaapt evengoed mee. Helaas het einde van de PvdA bij de volgende verkiezingen.

LANDGRAAF J. Horsch

● Zuid-Afrika

In Zuid-Afrika zijn deze week 28 weerloze en vreedzame demonstranten in koelen bloede afgeslacht door het marionettenregime in Ciskei, dat betaald, bewapend en beschermd wordt door het blanke apartheidsbewind.

Het is een schandaal dat uw correspondent peter van Nuijsenburg in het LD van 9 september en in een iets afgezwakte vorm ook het hoofdredaktionele commentaar van 10 september het ANC hiervoor mede-verantwoordelijk maken.

In zijn streven de problemen in Zuid-Afrika op een vreedzame manier op te lossen heeft het ANC de gewapende strijd opgeschort. De zwarte bevolking heeft echter nog steeds geen enkel stemrecht en de apartheid is bij lange na nog niet opgeheven. Onderhandelingen hebben tot niets geleid. Integendeel, met heimelijke of zelfs openlijke steun van het apartheidsregime en zijn organen is de terreur van gewapende huurlingen tegen de zwarte bevolking aleen nog maar toegenomen.

Het ANC kan daar nu alleen maar massa-acties tegenover stellen, zoals demonstraties en stakingen. Actievormen, die dus volstrekt legitiem en de laatste overgebleven vorm zijn om op een vreedzame manier het misdadige apartheidsregime te beëindigen.

Ik vind het walgelijk dat in bovengenoemde artikelen geprobeerd wordt de zwarte bevolking het recht te ontzeggen om te demonstreren omdat het dan hun eigen schuld zou zijn als er op hen geschoten wordt. Het is geen stijl om ongewapende slachtoffers tot daders te maken. De gebeurtenissen geven naar mijn mening juist aan dat de massa-acties in Zuid-Afrika nog verder moeten worden opgevoerd om het apartheidsregime voorgoed de wereld uit te helpen.

HEERLEN Peter van Zutphen, Afdelingsvoorzitter SP

● D66

Met de leus 'politiek in uitvoering' zijn D66-Kamerleden de provincie ingegaan om de kiezer op te zoeken. Op 8 september bezochten het Kamerlid drs. G. IJbema en de D66'ers Vincent Ritzer en Tjeu Kusters (statenlid) de stad Heerlen om over de bezuinigingen tijdens een politieke D66-avond te spreken. Het moet wel erg teleurstellend zijn voor de organisatoren, dat minder dan twintig belangstellenden de bijeenkomst bezochten.

Volgens het D66-Statenlid Tjeu Kusters moeten allerlei onderzoeken (in deze provincie) worden gedaan voor milieuzaken. De gelden die dergelijke onderzoeken vergen kunnen voor andere doeleinden worden gebruikt. Ik vraag mij af of deze D66'er van zijn geloof is gevallen. Bij alle onzekerheid over de toekomst zijn er enkele afwikkelingen aan te wijzen, die in het programma van D66 vaststaan. Het milieu in Nederland is sterk verontreinigd. Zo sterk dat de verbetering van de kwaliteit van het milieu bovenaan hoort te staan op de politieke agenda. Het is geen zaak meer voor technische specialisten en bevlogen actievoerders alleen. Het hoort een centrale overweging te zijn in het handelen en besluiten van overheden, burgers en bedrijven. Dit milieubesef is volgens D66 te laat gekomen, maar het is nu gelukkig overal doorgedrongen. Het moet nu in daden worden omgezet! Kennelijk ontgaat het de heer Kusters, dat de randvoorwaarden voor een gezond milieu zo streng zijn, dat er in geen enkel opzicht meer mee kan worden gemarchandeerd.

MELICK F. Bongers

Ethiopiërs verliezen hun schroom en beginnen georganiseerd verzet

Zwarte joden in Israël zijn wachten spuugzat

● *Met honderden tegelijk werden de Ethiopische joden in het kader van de Operatie Salomon medio 1991 door het Israëlische leger overgevlogen van Addis Abeba. In totaal nam Israël 17.000 zwarte joden op.*

Archieffoto: LD

DOOR AD BLOEMENDAAL

TEL AVIV – De Ethiopische immigranten in Israël – lange tijd een zwijgende minderheid – zijn het wachten moe. Acht jaar na de Operatie Mozes en twee jaar na de Operatie Salomon beginnen de eens zo schuchtere zwarte joden steeds luidruchtiger te protesteren. Hun belangrijkste eisen zijn huisvesting, werk en erkenning van hun religieuze leiders.

De eerste twee verlangens delen de Ethiopiërs met de honderdduizenden immigranten uit de voormalige Sovjetunie, al is hun huisvestingsprobleem nijpender.

Anders dan de Russen, die met een uitkering op zak onmiddellijk op zoek konden naar eigen woonruimte, zijn ze na aankomst ondergebracht in opvangcentra en hotels. Dat zou niet lang duren, werd hun verzekerd, maar het pakte anders uit.

Nog altijd zitten te veel Ethiopische gezinnen in krappe hotelkamers, waar ze niet zelf kunnen koken en waar geen speelruimte voor hun talrijke kinderen is. In de hotels is de spanning te snijden. Ruzies zijn er aan de orde van de dag, met in enkele gevallen moord en zelfmoord als gevolg.

Dankbaar

De Israëlische media raakten vlak na aankomst van de nieuwe landgenoten niet uitgepraat en -geschreven over hun on-Israëlische gedrag. Wat waren ze stil, bescheiden en vooral ook dankbaar voor hun redding, via luchtbruggen, uit het door burgeroorlog verscheurde Ethiopië. Zo dankbaar, dat ze er aanvankelijk niet aan dachten te protesteren.

Pas de afgelopen maanden is het zwarte verzet in Israël op gang gekomen. Honderden Ethiopiërs hebben in een uiting van protest hun hotels verlaten, om onderdak te zoeken in nog niet gereedgekomen stacaravanparken. Vorige week begon een grote groep Ethiopiërs, compleet met zwangere vrouwen, kinderen en bejaarden, een protestmars naar Jeruzalem. De nieuwe minister van immigrantenopvang, Yair Tsaban – vol goede wil maar met een beperkt budget – reisde hen tegemoet en wist het protest te sussen.

Het gaat de Ethiopiërs niet alleen om huisvesting en werk, maar vooral om hun waardigheid als volksgroep. Sinds vorige week demonstreren tientallen Ethiopische geestelijk leiders, 'kessim' genaamd, bij het bureau van de minister-president en het kantoor van het opperrabbinaat in Jeruzalem. Ze hebben de afgelopen dagen versterking gekregen van Ethiopische activisten en morele steun van Israëliërs die ijveren voor religieuze pluriformiteit en scheiding van staat en religie. Het is al tot botsingen met de politie gekomen, waarbij gewonden zijn gevallen en tientallen Ethiopiërs zijn gearresteerd.

Status

De kessim eisen een volledige erkenning van hun status door het Israëlische rabbinaat. Zo'n erkenning is nodig omdat ze anders geen huwelijken mogen sluiten of scheidingen mogen uitspreken. Anders dan in Westerse democratieën is er in Israël een nauwe band tussen staat en godsdienst, in dit geval de orthodoxe variant van het jodendom. Omdat het burgerlijk huwelijk niet bestaat, hebben joodse Israëliërs de keus tussen een orthodoxe huwelijksvoltrekking of trouwen in het buitenland.

De macht van het orthodoxe rabbinaat over het persoonlijk leven van de Israëliërs heeft geleid tot **de merkwaardige situatie dat joden in de joodse staat minder godsdienstvrijheid genieten dan belijders van andere religies.** Terwijl christenen en moslims voor een huwelijk terecht kunnen bij de geestelijk leider van hun keuze, moeten alle joden – orthodox, liberaal, Ethiopisch of atheïstisch – zich wenden tot het orthodoxe rabbinaat.

achtergrond

Binnen de joodse gemeenschap in Ethiopiëgenoten de kessim hoog aanzien en bijna onbeperkte macht. Hun frustratie in Israël, waar Oosteuropese en Oriëntaalse rabbijnen de dienst uitmaken, is dan ook onpeilbaar diep. Het Israëlische rabbinaat eist dat de kessim zich laten omscholen tot 'echte rabbijnen' via een cursus in het orale joodse recht, iets waarvan ze in Ethiopië nog nooit hadden gehoord. **Pas daarna zullen ze huwelijken mogen sluiten en scheidingen uitspreken.** Een paar jongere kessim hebben aan de rabbinale druk toegegeven, maar een groot deel van de Ethiopische gemeenschap beschouwt hen als verraders.

De strijd van de kessim is een symbool aan het worden van Ethiopisch etnisch verzet. De zwarte joden hebben sterk het gevoel dat het om meer gaat dan „een aanpassing aan de religieuze normen van het land", zoals het opperrabbinaat beweert. Ze menen dat hun variant van het jodendom – die in sommige opzichten nogal afwijkt van het Oosteuropees- en Oriëntaals-orthodoxe – in Israël wordt beschouwd als minderwaardig en dat daarmee de eer van de **Ethiopische gemeenschap als geheel op het spel staat. Daarom is het conflict** zo hoog opgelopen.

De Israëlische overheid laat het afweten als het gaat om een modernisering van de wetgeving. De regeringspartij Meretz heeft in haar verkiezingscampagne gehamerd op een complete scheiding van staat en religie. En de Arbeiderspartij heeft op het jongste Congres eerst een motie aangenomen die ongeveer hetzelfde nastreefde, maar die later werd afgezwakt om de vorming van een coalitie met de orthodoxen niet in gevaar te brengen. Nu de ultraorthodoxe Shas in het kabinet niet gemist kan worden, is de roep om van Israël een moderne staat te maken niet meer te horen.

Ex-functionarissen VN verbreken stilzwijgen

'Hammarskjöld door huurlingen vermoord'

LONDEN – Het vliegtuigongeluk waarbij in 1961 de toenmalige secretaris-generaal van de Verenigde Naties, de Zweed Dag Hammarskjöld in het noorden van Rhodesië om het leven kwam, was geen ongeval maar werd veroorzaakt door huurlingen die werkten voor Belgische mijnbouwbedrijven in Congo. Dit hebben de voormalige VN-functionarissen George Ivan Smith en Conor Cruise O'Brien geschreven in een brief die is gepubliceerd in het Britse dagblad Guardian.

De oud-VN-functionarissen zeiden er nu over te willen spreken nadat onlangs een Italiaans vliegtuig bij de VN-hulpoperatie voor Sarajevo werd neergeschoten. „Nu de Italiaanse bemanning is neergeschoten, menen wij dat het tijd is te zeggen dat we overtuigd zijn dat Hammarskjöld op dezelfde manier het leven liet", schreven zij. Beide mannen waren VN-vertegenwoordigers in Katanga, de aan mineralen rijke provincie in Congo (het huidige Zaïre) die zich wilde afscheiden.

Hammarskjöld kwam op 17 september 1961 om het leven toen zijn vliegtuig neerstortte op een reis van Leopoldville (nu Kinshasa) naar de Noordrhodesische stad Ndola, waar hij de president van Katanga wilde overreden zijn onafhankelijkheidsstreven op te geven.

De officiële versie van het neerstorten was dat er geen bewijzen waren dat op het vliegtuig was geschoten. Maar de twee voormalige functionarissen zeiden dat twee huurlingen in op de band opgenomen vraaggesprekken hebben toegegeven dat zij vanuit twee gevechtsvliegtuigen hebben geschoten op Hammarskjölds toestel om de ontmoeting in Ndola te verhinderen.

„Zij handelden in opdracht van de mijnbouwbedrijven die de koper-, uranium- en diamantmijnen van Katanga wilden controleren", aldus Smith. Hij zei dat de mijnbouwbedrijven deel uitmaakten van een Belgisch conglomeraat dat hij de Union Minière du Haut Katanga noemde.

De twee mannen zeiden niet te geloven dat de opdracht was het vliegtuig neer te halen. Volgens hen heeft een waarschuwingsschot een elektrische leiding van het toestel geraakt waardoor het neerstortte.

„Wij heropenen deze zaak in het belang van de vrede en de mensen die daarvoor werken", aldus de brief. „We zien nu dat in Bosnië dezelfde idiote daden worden begaan. In de naam van de vrede, moeten vertegenwoordigers van de VN niet worden beschermd?"

Syrië mordicus tegen compromis over Golan

TEL AVIV – Syrië is niet geïnteresseerd in een compromis met Israël over de Golan-hoogvlakte. Het eist volledige Israëlische terugtrekking. De Syrische minister van buitenlandse zaken, Farouk a-Shara, heeft dat gisteren gezegd, kennelijk in reactie op optimistische geluiden in Israël.

Volgens A-Shara is een compromis over de toekomst van de hoogvlakte in strijd met de geest van de vredesonderhandelingen in Washington, die maandag worden hervat na een onderbreking van tien dagen. Israëls premier, Jitschak Rabin, en minister van buitenlandse zaken Shimon Peres, hebben de afgelopen week herhaaldelijk gesuggereerd dat een doorbraak in het Syrisch-Israëlische overleg op handen is.

***In een radio-interview herhaalde* Rabin gisteravond dat hij bereid is** te praten op basis van een territoriaal compromis, dat wil zeggen de ontruiming van bepaalde delen van de Golan. Maar hij voegde daaraan toe dat Syrië eerst duidelijk moet maken dat het een complete vrede wil. Verder zou het moeten verklaren dat het bereid is een verdrag met Israël te ondertekenen zonder te wachten op resultaat in het overleg met Libanon, Jordanië en de Palestijnen. „Pas als de Syriërs op die twee punten duidelijkheid hebben verschaft, kunnen we over andere zaken praten", zei Rabin.

De verklaringen van Rabin en Peres hebben de irritatie gewekt van de rechtse oppositie en van de kolonisten op de Golan. Kolonistenleiders hebben eerder deze week een demonstratie aangekondigd op het vliegveld van Tel Aviv als vanavond de Israëlische delegatie naar Washington terugkeert. Gisteren ontstond spanning binnen de kibuts-beweging, toen de grootste twee kibuts-organisaties zich vierkant achter Rabin opstelden. **Ze verklaarden bereid te zijn *kibutsim op de Golan te ontmantelen, in ruil voor vrede met Syrië.*** Dat leidde tot protesten van de kibutsim in kwestie, die de leiding van hun organisaties van verraad beschuldigden. De kibutsim op de Golan hebben besloten toe te treden tot een deze week opgericht comité van Golan-nederzettingen, een actiegroep tegen evacuatie.

Mara wanhoop nabij: 'Die juwelen zijn van mij en mijn familie'

Zigeunerin vijf jaar lang op jacht naar goudschat

DOOR ANNET VAN DEN BERG

ARNHEM – Eén ding is zeker. Mara Dragutinovic is de wanhoop nabij. Ze staat op uit haar stoel, steekt een sigaret op, inhaleert diep en heft haar handen ten hemel. Dan, in gebroken Nederlands: „Ik weet het óók niet meer." Ze gaat weer zitten en lijkt een moment tot rust te komen. „Die sieraden zijn van mij en mijn familie", zegt ze vervolgens, toch weer met een lichte trilling in haar stem. „Ik begrijp niet waarom ik ze maar niet krijg. De gemeente zegt dat ik moet bewijzen dat ze van mij zijn. Maar wat kan ik dan bewijzen? Ik heb ze alles al verteld wat ik wist. Ik heb ze foto's laten zien. Meer kan ik gewoon niet doen. Hoe zou dat moeten? Ik weet het niet..."

21 april 1988. Acht kinderen doen letterlijk een gouden vondst in het Veluwse Bennekom. Tijdens hun spel stuiten zij – in een plantsoen – op twee weckflessen met een grote hoeveelheid gouden sieraden en beleggingsmunten. De waarde van de al snel als 'Bennekomse goudschat' aangeduide vondst valt moeilijk te schatten. Een half miljoen gulden, wordt gezegd. Anderen menen te weten dat de schat het dubbele waard moet zijn. Of nog meer.

Enkele dagen na de vondst meldt Mara Dragutinovic zich op het Edese politiebureau met de mededeling dat zij de goudschat enkele weken daarvoor uit angst voor diefstal in de grond heeft gestopt. Een deel van de sieraden is van haarzelf, de rest is door familie bij haar in bewaring gegeven, betoogt ze.

Slechts weinigen geloven Mara. Totdat de zigeunerin foto's toont waarop ze staat afgebeeld met kettingen en armbanden die ook in de weckflessen zijn aangetroffen. Rechter-commissaris mr H. Hermans van de rechtbank in Arnhem heeft de foto's deze week vergeleken met de sieraden en „acht verder bewijs niet nodig". Hij is ervan overtuigd dat Mara de waarheid spreekt.

Maar daarmee is de zigeunerin er nog niet. Want de gemeente Ede staat op het standpunt dat indien Mara de eigenares is van (een deel van) de schat, zij geruime tijd ten onrechte een uitkering heeft ontvangen die ze eerst moet terugbetalen.

Mara doet het verhaal dat ze inmiddels al tientallen malen heeft verteld, nog maar eens. In april 1988 vertrok ze naar Duitsland om een bruiloftsfeest bij te wonen. Uit angst dat de sieraden en munten tijdens haar afwezigheid zouden worden gestolen, verpakte ze de kostbaarheden in twee weckflessen die ze begroef. „Dat begraven is traditie bij ons. Dat doen alle zigeuners met hun waardevolle spullen als ze weggaan. Anders worden ze gestolen", zegt Mara.

Dat dit het begin van een langslepende juridische kwestie zou worden, kwam geen moment in Mara op. Ook niet toen zij na enkele weken uit Duitsland terugkeerde en hoorde dat het goud door acht Bennekomse kinderen was opgegraven. Ze toog naar het politiebureau en meldde zich als eigenaresse van de gevonden goudschat. „Daar hebben ze me verteld dat ik nog even geduld moest hebben en dat ik de sieraden binnen een paar weken terug zou hebben. 'Even', zeiden ze toen. Even. Het is nu al bijna vijf jaar."

Vertwijfeld vraagt ze zich af waarom de gemeente zo moeilijk doet. „Ik kan toch niet meer doen? Bewijzen. Bewijzen. Wat moet ik bewijzen? Moet ik dan al mijn familie uit Italië en Joegoslavië hier naartoe laten komen? Moeten die dan vertellen wat van mij is en wat niet? Ik heb de gemeente toch al foto's laten zien waarop ik en mijn familieleden staan met de sieraden die in de pot zitten? Ik heb ze toch al verteld wie op de foto's staan en van wie welke sieraden zijn? De rechter gelooft het toch ook", weet ze.

Tweeëneenhalf jaar geleden is Mara voor het eerst naar de rechter gestapt. Aanvankelijk heeft ze geprobeerd het met de gemeente eens te worden door samen om de tafel te gaan zitten. Toen dit begin 1990 nog niet was gelukt, is de Utrechtse advocaat mr P. Bovens een bodemprocedure gestart om meer helderheid in de zaak te krijgen.

Eerder deze week bezocht onderzoeksrechter mr Hermans de bank in Ede waar de vondst wordt bewaard. Mara toonde hem toen verschillende foto's van haarzelf en de genoemde familieleden met sieraden die in de weckflessen zouden hebben gezeten. De rechter stelde direct na de bijeenkomst in het bankgebouw al dat hij het zeer aannemelijk vindt dat Mara op z'n minst mede-eigenaar van de schat is, omdat verschillende sieraden uit de pot volgens hem in hoge mate overeenkomsten vertonen met de juwelen op de foto's.

Onzekerheid

Na het bezoek aan de bank kreeg Mara het te kwaad. De jarenlange spanningen en de onzekerheid waarmee ze al bijna vijf jaar lang wordt geconfronteerd, werden haar te veel toen de sieraden uit de kluis tevoorschijn kwamen. Nu, enkele dagen later, is ze vooral boos. In de papierwinkel die ze in de loop van de jaren over de zaak heeft verzameld, zitten tal van brieven van boze familieleden die haar hebben geschreven of ze nu eindelijk eens hun sieraden kunnen terugkrijgen.

Ze vraagt ten einde raad of de verslaggeefster misschien meer weet. „Kun je een stukje voorlezen uit de krant? Wat hebben ze geschreven? Krijgen we de sieraden terug?" Als ze de verdere juridische mogelijkheden vermeemt – de gemeente kan doorprocederen tot aan de Hoge Raad, zodat de zaak zich nog jaren voortsleept – wordt ze overvallen door twijfel. De moed zinkt haar weer in de schoenen. Eigenlijk wist ze zelf ook wel dat nog niet bekend is of en vooral wanneer ze de sieraden terugkrijgt. Anders had haar advocaat dat al wel verteld.

Limburgs Dagblad piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postgiro: 1035100
Bank: ABN 57.75.35.935
Fax: 045-739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,30.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,15 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,80.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts). Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,80.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen exclusief 6% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.
Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt donderdag 17.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door meer dan 250.000 personen van 15 jaar en ouder.

Vermist/Gevonden

Wij zoeken nog steeds onze VALKPARKIET die 2 weken geleden is weggevlogen, hij is grijs met oranje wangen en heet Coco. Zingt hele [illegible] melodie. Hoge beloning. Tel. 045-729184

[illegible] 6-9-'92, YORKSHIRETERRIER, zilver-[illegible]. Beloning ƒ 100,-. Tel. 045-428669.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Mededelingen

PIRAMIDEFEEST Rozekruisers Orde AMORC 22 sept. om 19.30 uur, "het Ruweel", Schildruwe 55 (souterrain), Maastricht.

Personeel aangeboden

Erkende gewetensbezwaarde
zoekt baan om de militaire dienstplicht te vervullen, bij voorkeur administratief, balie- of receptiewerk, civiele dienst of gezondheidszorg. Standplaats Zuid-Limburg. Br.o.nr. B-2609 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

[illegible]timer biedt zich aan voor ADMINISTRATIEF en boekhoudkundig werk. [illegible] SAO-BA, ervaring opgedaan op accountantskantoor. Br.o.nr. B-2608 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

[illegible]MAN, 51 jaar zoekt werk voor enige uren per dag i.b.v. [illegible] 045-262947.

Vertrouwd persoon i.b.v. stationcar, biedt zich aan voor KOERIERDIENST en [illegible] 045-216409.

Jonge vrouw 25 jaar zoekt werk in het café, DANCING of modezaak. Bellen na 12.00 uur. Tel. 045-428961.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Personeel gevraagd

[illegible]a, WGW Bouw. Voor direct gevr. voor Duitsland METSELAARS, betontimmerlieden. Ook colonnes. 045-[illegible] 230477. Hommer[illegible] 77, Hoensbroek.

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Bouwvak personeel

Limburgs steigerbouwbedrijf
vraagt met spoed:
steigerbouwers, ervaring vereist.
Holsteinweg 1, Geleen. Tel. 046-742410.

Zelderveld-Zuid b.v. aannemingsbedrijf op het gebied van grond-, weg- en waterbouw, burgerlijke en utiliteitsbouw, vraagt voor de R.W.Z.I. Bosscherveld in Maastricht
Een assistent-uitvoerder
(MTS-GWW)
duur van het project plm. 2 jaar.
Inlichtingen op het werk:
De heer N. Middelkoop,
tel. 043-254388
op kantoor:
Zelderveld-Zuid b.v.
De heer H. Bentz van den Berg
tel. 04189-2454.

[illegible] Maastricht zoekt [illegible] TIMMERLIEDEN, voor werk in Nederland en Duitsland. [illegible] 045-254669.

Bouw-metselbedrijf J.WOUTERS, vraagt metselaars en opperlieden voor werken in Limburg. Tel. 045-230945.

Gevr. 2 METAALBOUWERS, voor vast dienstverband, laservaring vereist, voor afwisselend werk. Goede betaling. [illegible]

[illegible] Maurer, Einschaler [illegible] Auskunft von [illegible] 045-[illegible] 7144665.

Wolf Europabouw vraagt voor Duitsland erv. BETONTIMMERLIEDEN. Tel. 045-214608, na 13.00 uur 045-319271.

[illegible] R K N Bouw vraagt met [illegible] TIMMERLIEDEN, [illegible] 045-274121, H.v. [illegible]

Wolf Europabouw vraagt voor Duitsland erv. IJZERVLECHTERS. 045-224537.

Bouw- en ingenieursburo Cetens BV vraagt voor haar werken in Duitsland, IJZERVLECHTERS (liefst [illegible]). Hoog loon, wekelijkse betaling, [illegible] verzekerd. Sollicitaties na tel. afspraak 045-232100

[illegible]

Chauffeurs

Op korte termijn hebben wij plaats voor een
Chauffeur-Benelux
met rijbewijs C/E, gevoel voor talen en techniek. Leeftijd 23-35 jaar, voor bezorging van machines. [illegible] Mitsuho Nederland, Brugstraat 23, 6191 AE Beek, of telefonisch Dhr. van Mil: 046-521212.

[illegible] CHAUFFEURS m/v [illegible]

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Horeca personeel

Hotel Kasteel Bloemendal
te Vaals vraagt:
Medewerker voor de bediening
[illegible] diensten, full-time, part-time of ambulante [illegible]. Ervaring gewenst.
Soll. na tel. afspraak 04454-66600, Mej. J.M. van der Valk

Steakhouse Eldorado
zoekt:
Kelner
Voor in de weekenden, erv. en diploma's geeïst. Betaling ƒ 20,- per uur. Kerkplein 75 Heerlen. Tel. 045-741360.

In den Heerlyckheit
LUNCHROOM — RESTAURANT-PARTYSERVICE
Woonboulevard Heerlen
vraagt voor direct:
Nette enthousiaste all-round
Medewerker/sters
om ons team te versterken, op full-time en part-time basis.
Voor deze functie is ervaring geen pré,
enthousiasme en netheid wel.
Solliciaties telefonisch of schriftelijk aan:
Dhr Janssen, In de Cramer 160, 6412 PM Heerlen.
Tel. 045-754400

Gevraagd
Barmedewerker M/V
Voor 4 middagen en 1 dag per week. (24 uur per week).
Leeft. max. 21 jr. Inl. Bowling en Party centrum
Hoeve de Aar. Tel. 045-714432 Dhr. Kromhout.

Exclusief voor BAR zoekt meisje. Tel. 045-241592 of 045-244240.

Gevr. part-time SERVEERSTER voor lunchroom in Brunssum. 045-271177.

FRITUREHULP gevraagd plm. 40 uur per week, 16 tot 18 jr. Friture de Smickel, Dorpsstraat 2, Ulestraten. Tel. 043-644645.

Gevraagd FRITUREHULP m/v voor enkele avonden per week. Tel. 045-222728.

Gevr. STUDENTE voor te werken in Hamburger restaurant Huppertz. Tel. 045-711129.

Friture/cafetaria in omg. Heerlen zoekt MEDEWERKSTER m/v voor 3 à 4 avonden per week. Liefst met ervaring. 045-414175.

Weg. omst. zkt. R.K.V.V. Haanrade een ervaren KANTINEBEHEERDER/STER; liefst in bezit v. horecapapieren. Interesse? Bel. 045-451946, na 18.00 uur.

Restaurant-KELNER m/v gevr. voor restaurant in Holset/Vaals voor 20 uur weekend. Eigen vervoer noodzakelijk. Inl. 045-719003. Na 17.00 uur 04454-61018.

Huishoudelijk personeel / Oppas

Gevraagd representatieve:
schoonmaakster
Sittard (station-centrum) tijd: 12.30-14.00 uur.
Aanmelden: Jaro B.V. Tunnelstr. 5a, Geleen, 046-748220.

Gevr. nette HULP in de huishouding voor 4 uur p.wk Br.o.nr. B-2502, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

INTERIEUR-VERZORGSTER gevr. voor 2x 3 uur per week voor kantoor te Brunssum. Tel. 045-253214

Gevr. OPPAS in Amby voor 3 kind., 1, 4 en 6 jr., gem. 10-15 u. p.wk. 043-623713.

Gevr. POETSHULP voor 4 uur p.wk., zelf in te delen, omg. Amby. Br.o.nr. B-2605 Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gezocht huishoudelijke HULP, 's maandags van 12 tot 17 uur te Ubachsberg. Tel. 045-753632 na 16 uur.

Gevraagd zelfstandige WERKSTER voor 3 uur per week. Tel. 04459-1907.

Technisch personeel

CV Gasservice vraagt
CV service-monteur en aankomend CV service-monteur
Tel. 045-214991

KEIEN GEVRAAGD

Vedior Uitzendbureaux heeft direct werk voor de volgende keien van uitzendkrachten:

MEDISCH PERSONEEL
Voor diverse instellingen in Maastricht en Heuvelland zoeken wij met spoed gediplomeerde bejaarden-/ziekenverzorgenden en verpleegkundigen. Het gaat om zowel full- als part-time banen. De opdrachten kunnen langere tijd duren. Informatie: Chris Godfroy, Maastricht.

MTS'ERS BOUWKUNDE
Voor diverse relaties in Maastricht zijn wij op zoek naar mts'ers Bouwkunde die in ploegen willen werken. Informatie: Jacqueline van Loon, Maastricht.

PRODUKTIEMEDEWERKERS
Voor een aantal bedrijven in de omgeving van Heerlen en Maastricht zijn wij op zoek naar gemotiveerde "keien" die weten van aanpakken en in ploegen willen werken. Opleiding Vapro-A en -B is een pre. Informatie: Monique van Swam, Heerlen of Monique Tonk, Maastricht.

KOERIERS
Voor een groot bedrijf in Heerlen zoeken wij koeriers die fulltime beschikbaar zijn doch part-time willen werken. Eigen vervoer is een must. Bent u commercieel ingesteld en representatief, neem dan meteen contact met ons op. Informatie: Monique van Swam, Heerlen.

Alle functies m/v. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met de onderstaande filialen.

VEDIOR
UITZENDBUREAUX®
Helmstraat 2a, Maastricht, 043 - 256768
Dr. Poelsstraat 14, Heerlen, 045 - 741744

Techno Time
de technische uitzendgroep
Heeft werk voor
LTS/MTS-ers
In het uitvoerende vlak. Alle vakgebieden.
Techno Time
Nobelstraat 1, 6411 EK Heerlen, telefoon 045-717183.
(24 uur per dag bereikbaar)
Voor goede technici wordt 't Techno Time

hesl
vraagt
CV MONTEURS M/V
SERVICEMONTEURS
CV MONTEURS
met ervaring
Info: maandag t/m vrijdag 17.00-18.00 uur.
Tel. 045-442326

Installatiebedrijf J. Daniëls B.V. te Voerendaal
vraagt:
Pijpfitters met las-ervaring
grondwerkers
in bezit van rijbewijs
Soll. na tel. afspraak: 045-751591 tussen 16.30-18.00 uur.

CONSTRUCTIE-bankwerkers Pijpmonteurs-Tig lasser SBE Mach. Apparatenbouw. Eijsden 04409-2040.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Uitzendbureau's

Welke telefoniste wil meer???
Teleprofs zoekt per direct v. haar relaties in heel Limburg:
telefonisten/receptionisten m/v
die op uitzendbasis, part-time en/of full-time willen werken.

Wij vragen:
- ervaring in het bedienen van een grote telefooncentrale
- leeftijd tussen de 25 en 55 jaar
- kennis van de moderne talen
- eventueel in het bezit zijn van eigen vervoer

Voldoet u aan bovenstaande eisen, aarzel dan niet en neem telefonisch contact op met:
Teleprofs
Markt 28, Maastricht. Telefoon: 043-258888.

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt
Wasserijmedewerker m/v
Voor een wasserij in Hoensbroek. De werkzaamheden bestaan onder meer uit het sorteren en vouwen van wasgoed. U werkt in dagdienst. Gezien de samenstelling van het huidige personeel van het bedrijf gaat de voorkeur uit naar vrouwelijke kandidaten. Leeftijd: 17 of 20 jaar. De baan is per direct en voor langere tijd.
Informatie: 045 - 71 83 66, Mariëlle Urlings.
HEERLEN, OP DE NOBEL 1/AKERSTRAAT.

Tempo-Team Uitzendbureau
zoekt
Produktiemedewerkers m/v
Per direct, voor een 2-tal relaties in Brunssum. Het werk is op afroepbasis in dag- en/of ploegendienst. Leeftijd: vanaf 18 jaar. Bent u flexibel en kunt u 1 of meer dagen per week werken, kom dan direct bij ons langs of bel ons op.
Informatie: 045 - 27 38 38, Nicole Grond.
BRUNSSUM, LINDERLEIN 15.

Winkelpersoneel

Ervaren winkelslager
gevraagd. Hoog loon. Vleeshandel Kusters
Rijksweg 73, Margraten, 04458-1364.

Opleiding filiaalchef of 1e verkoper
In onze snelgroeiende gezonde electro-winkelketen hebben wij voortdurend goede banen voor geschikte mensen. De praktijk-opleiding vindt plaats in uw regio. U gaat meteen verdienen. Leeftijd tot ca. 23 jaar. Mensen met b.v. MDS, MEAO of HAVO en inzet en aanleg voor de verkoop kunnen al heel snel hun eigen winkel bij ons hebben en een zeer goed salaris.
S.v.p. schrijven naar:
Maxwell bv, afd. personeelszaken OL
Postbus 7173, 5980 AD Panningen.

NIVOO B.V.
vrijetijdskleding
zoekt voor haar vestiging te Heerlen
part-time verkoopsters/verkopers
en zaterdaghulpen, lft. v.a. 16 jaar.
[illegible]
Tel. 045 - [illegible]

VERKOOPSTER, part-time plm. 25 uur. Slagerij Brouwer Zn., Rotterdamstr. 100, Heerlen. Tel. 045-725250

BRISTOL Meerssen zoekt nog enkele jonge mensen, 18 tot 20 jaar, die ons team op de koopavond en zaterdag komen versterken. Sollicitaties na afspraak. Bel 043-641064.

Gevr. part-time VERKOOPSTER. Slagerij America, St. Pieterstr. 44. Tel. 045-456435.

Leerling WINKELSLAGER. Slagerij Brouwer en Zn., Rotterdamstr. 100, Heerlen. Tel. 045-725250.

Slagerij Zelis te Oirsbeek vraagt part-time VERKOOPSTER voor het weekend. Tel. 04493-4545 na 18.00 uur.

Gevr. Halfwas-SLAGER. B. V. Kepu z.b., Ganzeweide 175 Heerlen. Tel. 045-210606, toestel 205.

Munnichs Modeschoenen vraagt voor filiaal Heerlen, Saroleastr. 25, 6411 LR een erv. part-time VERKOOPSTER voor 25 uur p.wk. Schrift. soll. aan bovengen. adres.

Gevr. represent. DAME met ruime verkooperv. v. parttime functie in meubelbranche. Goede kennis Duitse taal en type-erv. vereist. Br. o.nr. B-2552, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Diversen personeel

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers voor Heerlen / Voerendaal
Voor meer info over de aard van het werk, de duur van de bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's, kunt u tijdens kantooruren even langskomen of bellen. Geerstraat 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Limburgs Dagblad
vraagt
Bezorg(st)ers v. Bocholtz/Simpelveld
Voor meer info over de aard van bezorgroute en de hoogte van de verdiensten en extra's, kunt U tijdens kantooruren even langskomen of bellen.
Geerstr. 5, Heerlen. Tel. 045-717719.

Wij vragen voor onze nieuwe zaak een enthousiaste
dames-/ herenkapper(ster) en leerling kapper(ster)
Bel R. de Wit, tel. 04406-16853.

In ons KAASPAKHUIS is een vakature voor
Magazijnmedewerker
jaarcontract, 36 urige werkweek.
Sollicitaties richten aan:
JUVACO BV, Pechbeemdenstraat 2, Kerkrade.
045-461570 (maandag allèèn tussen 10.00 en 11.00 uur).

"Neem 'm op voor een ander"
Vrijwillig(st)ers gevraagd
bij de Telefonische Hulpdiensten in Limburg. Standplaatsen: Venlo, Heerlen en Maastricht. Wij zijn een vrijwilligersorganisatie, die 24 uur per dag telefonisch klaarstaat voor een ieder, die behoefte heeft aan een gesprek.
Wat kunt u bij ons verwachten:
- prettige werksfeer
- training en begeleiding
- werken op tijden die u het beste uitkomen
Wat verwachten wij van u:
- interesse in het werk van de Telefonische Hulpdienst
- bereidheid om 4 tot 7 uur p. wk aan het werk te besteden
- geen bezwaar tegen 'n dienst in het weekend en nachtdienst (1 maal per 4 weken).
Heeft u belangstelling, bel voor nadere informatie:
Venlo: 077-548888
Heerlen: 045-719166 (kantoortijden)
Maastricht: 043-216676

T & T Promotion/Sales Support
zkt. op korte termijn voor div. opdrachtgevers free-lance
promotiemedewerk(st)ers
22-40 jaar, met zelfstandige werkinstelling. Voor 3 à 4 dagen in de week. Event. ook zaterdag. Bezit van auto, enige verkoopervaring en een representatief uiterlijk zijn een vereiste. Interesse? Bel dan spoedig met
T & T: 02159-40999, Naarden.

Consulentes gevraagd voor verkoop:
internationale kollektie
Parfums enz. meer dan 100 geuren. Tel. 046-581492.

Dames opgelet!
Hou je van luxe, veel geld en mooie kleren. 045-462084. Escort en of club v.a. 18 jr. Info alleen na 19.00 uur.

Gevraagd TUINMAN voor het bijhouden van een middelgrote tuin. Na 10.00 uur, 045-210210.

Gevraagd ervaren
heren- en dameskapper
M/V, zonder diploma's onnodig te solliciteren. Br.o.nr. B-2591 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Technisch bedrijf gevestigd op het industrieterrein De Koumen te Hoensbroek/Heerlen, zoekt een nette DAME voor het dagelijks, tussen 16.00 en 17.00 uur, schoonmaken van de kantoren. U kunt ons bereiken via tel.nr. 045-210021.

LINGERIE-DEMONSTRATRICE gevr. Leuke baan. Hoge verdiensten. Info. ook voor party's 046-374189.

Bouwbedrijf zoekt ambulant VERTEGENWOORDIGER, voor Duitsland en België. Moet geod op de hoogte met werk en prijzen zijn. Br.o.nr. B-2590 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wilt U ƒ 200,- per uur VERDIENEN, neem dan contact met mij op. Tel. 04759-2573

Studio EROS zoekt slanke vrouwelijke modellen voor erotische opnamen (foto/film). Iedereen mag reageren, ervaring niet vereisd. Inlichtingen tel. 045-742391 ook zaterdag.

Escort-Service vraagt met spoed nog enkele attractieve MEISJES Werktijd in overleg. Zeer goede verdiensten. Tel. inl. 045-729239 b.g.g. 06-52984534

KAPSTER m/v met ruime ervaring voor de vrijd. en/of zaterd. voor kapsalon in Elsloo. Te bevr. 046-332996.

Leerling LOODGIETERS gevr. Installatiebedr. Cloodt b.v., De Beitel 112, 6422 PB Heerlen. Tel. 045-421941.

Wij zoeken DAMES/HEREN die in hun vrije tijd voor ons kleding willen verkopen op zelfst. basis. Bel voor meer info. 04754-87502 tussen 10.00-18.00 uur (di. t/m vr.) H.O. Schmeico B.V.

CENTRALIST gevr. m/v liefst met ervaring. Pers. aanmeld. Maastrichterstr. 155, Brunssum.

WEDERVERKOPERS gezocht voor computerspellen, hoge verdiensten. Br.o.nr. B-2568 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Dauerhafte nebentätigkeit sonst zuhause, kein Ausendienst. Wochentlich DM 300 bis DM 400. 045-352816.

Club Bridge In, zoekt nog enkele leuke MASSEUSES. Inl. 04499-2213.

Club vrgt. MEISJES kan ook alleen v.h. weekend. Goede verd. Int. mog. 043-211620, Kl. Gracht 10, M'tricht.

Wij hebbben plaats voor: een zelfstandige BANKETBAKKER en een leerling brood- en banketbakker. Echte bakker Jos Driessen, Ridderhoenstraat 59, Hoensbroek. 045-212706.

Part-time medewerker/SCHOONMAKER gevraagd moderne schoonmaakapparatuur aanwez. Br.o.nr. B-2574 L.D., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

L'AVENTURA vraagt met spoed barmeisjes. Verv. aanwez., gar.loon mogelijk. Tel. 045-217407.

MEISJES gevraagd voor privé en escort, geboden wordt: goede werksfeer, tijden in overleg en hoge garantie. Tel. 045-422685

Gevr. all-round KLUSJESMAN, voor ca. 25 uur per week. Tel. tussen 18-19 uur 045-740037.

Schilderbedr. Jennekens vr. SCHILDERS. Bel zat. en zond. 045-211400.

Kamers aangeboden/gevraagd

Te h. Schaesberg/ Terwinselen: gemeub. APP., aparte opgang v. nette, werkende heer. ƒ 500,- all in p. mnd. 045-419144.

Te h. 2 kamers (apart) HEER/M'tricht m. gezamelijk gebr. v. keuken/douche. Dir. aanv. tel. 043-631499.

[illegible] Tel. 045-[illegible]

Ouders zoeken met spoed kamer voor zoon [illegible] MAASTRICHT. Tel. 06872-1962.

Te h. te HEERLERHEIDE zit/slaapk. in bungalow, met gebr. van keuk., douche en eig. opgang, ƒ 110,- of ƒ 125,- p. wk., info tuss 21-22 uur 045-223482

Woningruil

WONING te Meezenbroek (Hrl.) ruilen tegen eengezinswoning, min. 3 ruime slaapk., max. ƒ 600,-. Wij hebben eik. keuken, plav., etc. Na 10.00: 045-721856.

Te h. div. kamers met gem. gebruik van grote keuken en badkamer, gelegen te HOENSBROEK. Tel. 045-212960

2 slaapk. flat op Heerlerbaan te ruil tegen koopwoning in BOCHOLTZ. Tel. 045-440041.

Reparaties

TV/VIDEO defect, vandaag gebracht, maandag al klaar, prijsopgave en garantie. Tel. 045-231340 E & E Electronica, Brunssum.

Reparatie met GARANTIE huishoudelijke apparatuur, elektro, sanitair, centr. verw. Tel. 045-720247 (beantw).

Diepvries/koelkastreparatie meestal binnen 12 uur. TEBBEN koeltechniek (part) Geen voorrijkosten met garantie. 045-460471

KOELKASTREPARATIE, geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/ 461658.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch-Landgraaf. Tel. 045-314122

Speelgoed

Gevraagd: KNUFFELBEESTEN e.a. speelgoed voor kinderen in Roemenië. Fa. Dieleman, Bouwbergstr. 100 Brunssum 045-251964

Winkel & Kantoor

Te koop uit faillissement
NIEUW: grote partijen kantoor- en directiemeubelen van zeer hoge kwaliteit en tegen zeer scherpe prijzen. Alle soorten directie-buro's, conferentiestoelen, brandkasten, dossierkasten, tekentafels, tekeningladenkasten, ladenkasten, archiefstellingen, magazijnstellingen, nieuwe palletwagens v.a. ƒ 750,-, flip-overs en whiteborden. NERGENS GOEDKOPER!!!

INRUIL INVENTARIS: palletstelling, magazijnstelling, archiefstelling, burokasten, buro's, ladenkasten, burostoelen, enz. enz. teveel om op te noemen. Alles tegen kostprijs. Verder nog 1001 artikelen, teveel om op te noemen. 1000 m2 showroom en 12.00 m2 magazijn. Alles uit voorraad leverbaar, tevens verhuur van complete kantoormeubel-inrichting. De goedkoopste met de meeste service.
Rockmart Kantoormeubelen
Kissel 46a, Heerlen. Tel. 045-723142. Geopend van ma. t/m vrij. 9.30-18.30 uur en zat. 10.00-18.00 uur.

Kantoormeubelen
Wist U dat wij een speciale afdeling gebruikte kantoormeubelen hebben (Ahrend Facet en Ahrend Mehes) o.a.: buro's, kasten, dossiersladenkasten, tafels en stoelen etc.
EMLY KANTOORMEUBELEN
Industriestraat 37, 6135 KG Sittard. 046-523738.

TELEFOONCENTRALES
TELEFOONDOORKIEZERS
TELEFAXEN
AUTOTELEFOONS
POCKET-TELEFOONS
SEMAFOONS
PERSONEN-ALARMERINGSYSTEEM
DRAADLOZE TELEFOONS
PORTOFOON/RIJINSTRUCTIESET
TELEFOONS/ANTWOORDAPPARATEN

Wij verzorgen ook al Uw reparaties/onderhoud/service.

BEZOEK ONZE RUIME SHOWROOM GELEGEN AAN DE RIJKSWEG-ZUID 109 TE GELEEN (autoweg afslag Beek/Geleen 1 km. richting Geleen, t.o. Hardy-verlichting) Tel. 046-740444.

KREUZE TELECOMMUNICATIE

Proficiat!

Getrouwd!!! Monique en Je[…]

Gefeliciteerd van pap, mam, Luciën, Nicolle en de […]

Hartelijk gefeliciteerd
Mam en Pap met jullie 25-jarig huwelijk.

Anita, Roger en Janine

Der brulkikker van Kaalhei weat murge 44 joar.

Proficiat
Van de Gupjes.

Proficiat S[…]

Papa, mama en […]

Copieerapparaten v.a. ƒ 500[…]
Tevens ook verkoop van Type-machines, Rekenma[…]
Kasregisters, Telefax. Eigen service-dienst.
Spoor kantoormachines, Bocholtz. Tel. 045-4439[…]

Aanbieding
Directiestoelen
Burostoelen
Rock Za ƒ 195,-
Armleggers ƒ 50,-
25 verschillende soorten en kleuren burostoelen,
Conferentie-, directie- en kantinestoelen tegen fabrieksprijzen. Steeds 500 stuks op voorraad. Nergens goedkoper en 1 jr. garantie op alle modellen.
Rockmart
Kissel 46a, Heerlen.

Te k. gevr. WINK[…]TANTEN uit alle b[…] Tel. 043-210830. F[…] 216601.

Luxe WINKELINVE[…] incl. verlichting te k. […] S.B. met gondels, […] tafels, glazen-uits[…] met verlichting enz. […] t.k. 045-441424 tot […]

Te koop gevr. wink[…]ten en restpartijen […] branches. TRADER[…] Bazaar Maastricht. T[…] 210830 fax: 043-216[…]

Uitgaan

Iedere zaterdag DANSEN met DJ […] Café Le Courage, S[…]weg 118, Heerlen.

Wat VERKOPEN? [Adver]teer via: 045-71996[6].

Geldzaken

HYPOTHEKEN, wij […] delen voor div. ban[…] slagen vaak waar […] falen. No Qure, no […] ons!!! Tel. 04749-38[…]

Bedrijven/Transacties

Unieke kans voor winkeliers die genoegen nemen m[…] gering risico en toch het maximale redement verkl[…]

Franchiseformule zonder dubbele bodem
ƒ 100.000,- is de prijs van een aardige Mercedes o[…] start als ondernemer in een super klantvriendelijke […] sewinkel. Dit is het eigen geld dat u investeert in […] High Techmachines, zoals 1 hour photo en razend[…] drukmachines. In deze formule kunt u niet verliezen […] voorraad artikelen, die zijn in consignatie.
Wilt u ook eens kennismaken met een franchisefor[…] zonder dubbele bodem met winstmogelijkheden v[…] ƒ 250.000,- en meer per jaar?
Wij blazen de klanten uw winkel binnen. Wilt u ze d[…] b. zo behandelen dat ze terugkomen?
Bel voor een eerste oriënterend gesprek met de M[…] franchiser voor Limburg: Wim van de Ven 08850-1[…]
Inmiddels zijn er 4 shops te bezichtigen.

Goedlopende KAPSALON met woonhuis te koop. Br.o. nr. B-2417 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te koop aangeboden […] GLASWERK voor de […] Te bevr. Kepu-H[…] Nonfood, tel. 045-[…] tst. 227.

Iedere vorm van DEELNAME aangeb. Hr. 57 jr, ondernemers-, handelskennis- en cafébedr.dipl. 045-228615.

Te koop aangeboden […] TERRASSTOELEN. […] bevr. Kepu-Horeca[-Non]food, 045-210606 tst. […]

Binnenkort bij ons verkrijgbaar: Panasonic MAGNETRONOVEN. Te bevr. Kepu-Horeca-Nonfood, tel. 045-210606 tst. 227.

GEZOCHT! Twee […] handen, een helde[…] stand met 'n ho[…] Aanbiedingen: tel. […] 210606 tst. 227.

RADIO, TV zaak incl. BV ter overname aangeboden bedrijfsruimte ca. 120 m2 met bovenwoning. Te koop of te huur. Br.o.nr. B-2611, LD, Postbus 2610, 6401 DC Hrl.

Te koop aangeboden […] en BRAADPANNEN, […] aal voor de horeca. T[…] Kepu-Horeca-Nonfood […] 045-210606 tst. 227.

Landbouw en Veeteelt

Vredo Demonstratie
A.s. maandag 14 september.
Te zien zijn diverse uitvoeringen VREDO zode- en V[…] sleepvoetbemesters. Terrein Mts. Dezaire Hulsberg […] gen bij R.K. Paters Oblaten Ravensbos.) Aanvang […] en 14.00 uur. Mech. Bedr. J. Hermans b.v. Schim[…]
Tel.: 04404-1224 / 1333.

Uit voorraad leverbaar. 1- en 2 rijige aardappelvoorraadrooiers, veewagens, 2-4 koeien en 6-8 koeien, tandem ass. Gegalvaniseerde maïsvoederdrinkbakken ook gedragen of op wielen met event. hooirek en/of dak, 1500/3600 ltr. Krachtvoederbakken voor zoogkalveren. Perfect weidebloters. Plastic drinkbakken 400 t/m 1200 ltr. Gegalvaniseerde weidehekken 3 t/m 5 mtr. LMB Jean SPONS - Eijsden Tel. 04409-3500

SJEF ROEBROEK […] cier van pootaardap[…] afnemer van v[…] aardappelen van de […] voorkomende rasse[…] 045-212421; auto […] 06-52107918; fax […] 232131.

Te koop 1,80 ha. SNIJMAIS. Tel. 045-751936.

Gebr. Hagedorn AA[…]PELROOIERS. L. […] Susteren. Tel. 04499-3[…]

AJW Mergelland organiseert SELECTIE-PLOEGWEDSTRIJD en trekker behendigheid op zondag 13 september bij fam. Knops, Eyserheide 1 te Eys/Wittem.

Amazonen KUNST[…]STROOIERS, z[…]nes, rotoreggen en […] eggen. L. Collé, S[…] Tel. 04499-3030.

Te k. ijz. BALKEN, ijz. weidepalen, draad en poorten, drinkbak 1000 ltr., waterkar 1000 ltr., cultivator en eggen, wendelploeg, dakpannen en latten. Na 18.00 uur tel. 045-712298.

Te koop BAKPR[…] ƒ 1,- p.kg. Krichelb[…] 38, Kerkrade-west.

Te k. PONYTRAILER […] st. gew. 390 kg. pr. ƒ […] Tel. 04498-58179.

RUNDERSTIER gevr. […] 3 mnd. per drachtig ru[…]talen. Tel. 045-312297.

ONDERDELENBANK […] Tel. 04493-2715.

Voor Piccolo's zie verder pagina 8[…]

Baksteenindustrie bakt er steeds minder van

DEN HAAG – Zo'n 3.500 mensen maakten tien jaar geleden in 15 fabrieken in ons land zo'n 200 miljoen bakstenen. Als de baksteenindustrie straks de deze week aangekondigde nieuwste saneringsronde achter de rug heeft, is het aantal bedrijven teruggelopen tot ruim vijftig, werken er minder dan 1.600 mensen en vinden 'slechts' 1.200 miljoen bakstenen hun weg naar de bouw.

Het Koninklijk Verbond van Nederlandse Baksteenfabrikanten (KNB) hoopt hiermee het huidige overschot van 415 miljoen bakstenen afdoende te bestrijden. Maar na een kwart eeuw saneren durft niemand meer in baksteenland het met zekerheid te zeggen.

Het KNV is blij dat de Hollandse gevelbaksteen zelf niet het probleem is. Integendeel, de laatste tijd wordt volgens de brancheverenigіng weer wat terrein teruggewonnen op de concurrenten beton, kalkzandsteen, kunststof-platen, glas en aluminium.

In de woningbouw worden de gevels volgens de meest recente cijfers, die over 1990, voor 87,5 procent uit baksteen opgetrokken. Dat was ooit 90 procent, maar het dieptepunt van 85 procent is achter de rug. In de utiliteitsbouw (kantoren, ziekenhuizen en dergelijke) heeft de traditionele baksteen het moeilijker met de moderne concurrenten als glas en aluminium. De verhouding is hier ongeveer fifty-fifty.

Het probleem is dat er minder wordt gebouwd, en dat er dus minder bakstenen nodig zijn. Daarom hebben de gezamenlijke baksteenbakkers deze week besloten nog eens zeven fabrieken te sluiten.

Echt gemakkelijk was het overleg niet. Dat is ook niet verwonderlijk, want goed een jaar geleden sloten de gezamenlijke baksteenfabrikanten al twaalf bedrijven. Volgens KNB-secretaris H. Kedde moet dit het echter wel zo'n beetje zijn. „We verwachten dat de bouwproduktie volgend jaar nog verder terugloopt en dat we daarmee het dieptepunt van het dal hebben bereikt. Met de sluiting van de zeven fabrieken zijn we daarop afgestemd. Over wat er daarna gebeurt, kunnen we niets zeggen. Niemand kan de bouwproduktie op de langere termijn voorspellen."

'Andriessen schendt gemaakte afspraken over eisen'

Werkgevers torpederen vestigingsplan minister

DEN HAAG – Minister Andriessen van economische zaken wil zijn plan intrekken om veel van de vestigingseisen voor ondernemers te schrappen. Dat stelt de Raad van de Centrale Ondernemingsorganisaties, waarin alle belangrijke werkgeversorganisaties in ons land zijn vertegenwoordigd.

De bewindsman stelt dat hij met zijn plannen uitvoering geeft aan de Gemeenschappelijke Verklaring die vorig jaar is ondertekend door de voorzitters van de werkgeversorganisaties VNO, NCW, KNOV en NCOV en Andriessen. De RCO, waarin al die organisaties zijn vertegenwoordigd, stelt dat het zogeheten contourenplan van de minister op „een aantal essentiële punten fundamenteel afwijkt van hetgeen in de Gemeenschappelijke Verklaring is overeengekomen."

In de Gemeenschappelijke Verklaring is, aldus de RCO, als uitgangspunt gekozen dat vestigingsregelingen worden toegelaten zolang die de kwaliteit van het ondernemerschap bevorderen. In zijn contourenplan stelt de minister dat slechts een beperkt aantal branches een vestigingsregeling mag hebben. De minister wil volgens de RCO op voorhand een oordeel geven over de vraag of bepaalde branches wel of niet een regeling mogen treffen.

Ook vindt de RCO het niet terecht dat een ondernemer die een diploma heeft behaald in een bepaalde branche van de minister nooit meer een ander diploma hoeft te halen. Op die manier kan bijvoorbeeld een aannemer zonder verdere scholing zo maar een autobedrijf, slagerij of installatiebedrijf beginnen, aldus de RCO.

Deze raad deelt bovendien niet de vrees dat ons land uit de pas zal gaan lopen met de regels in andere EG-landen.

Strenge milieu-eisen voor pompstations

DEN HAAG – Voor tankstations gelden vanaf volgend jaar strengere eisen op het gebied van bodembescherming, luchtverontreiniging en veiligheid. De 6.290 tankstations in Nederland krijgen acht jaar de tijd om zich aan de nieuwe eisen aan te passen.

Dat blijkt uit concept-besluiten die minister Alders van milieubeheer in de Staatscourant heeft gepubliceerd. De besluiten zijn de uitwerking van een werkprogramma, dat vorig jaar in overleg met brancheorganisaties, gemeenten en provincies en de olie-industrie is opgesteld.

Tankstations worden ondermeer verplicht damp-retoursystemen in te voeren om de uitworp van koolwaterstoffen tegen te gaan, een overvulbeveiliging aan te brengen en de uitstoot van benzeen te verminderen. Verder moeten ze onderzoeken of de bodem onder het bedrijf is vervuild. Is dat het geval, dan dient die gesaneerd te worden.

De kosten van deze maatregelen worden geschat op 1,5 miljard gulden, waarvan 700 miljoen voor het aanbrengen van milieuvoorzieningen en 800 miljoen voor het saneren van bestaande verontreinigingen. De branche moet die kosten zelf betalen.

Voor naar schatting enkele honderden bedrijven zijn de kosten van vooral de bodemsanering te hoog. Zij zouden moeten sluiten. Om dat te voorkomen is door de oliemaatschappijen een bodemsaneringsfonds opgericht.

Straatventers in Lima

● Spelende kinderen in de Peruaanse hoofdstad Lima bij een muur die straatventers met posters hebben volgeplakt om hun waar aan te prijzen. Dergelijke aanplakbiljetten zijn een veel gebruikt middel in de Peruaanse economie, die wordt geteisterd door chronische inflatie en een torenhoog werkloosheidscijfer. Foto: AFP

Nog geen besluit GBL over BBL

BRUSSEL – De Internationale Nederlanden Groep (ING) krijgt in haar voorbereidingen voor een openbaar bod op de aandelen van de op één na grootste Belgische bankinstelling, Bank Brussel Lambert (BBL), nog te maken met een club aandeelhouders rond de Groep Brussel Lambert (GBL), die een belang van 24 procent in BBL bezit. Directeur Jacques Moulaert van GBL heeft gisteren laten weten dat ING niet om de GBL-groep heen kan als zij BBL in handen wil krijgen. „Als wij besluiten ons tegen het bod te verzetten, zal het niet slagen", merkte hij op.

ING, ondermeer bestaande uit ING Bank, Postbank en verzekeraar Nationale-Nederlanden en al voor ruim 10 procent aandeelhouder in BBL, treft voorbereidingen voor een bod op de gehele BBL, waarmee in totaal f 3,2 miljard gemoeid zal zijn. Twee aandeelhouders, SBH Investments en Unipar, zijn al met ING overeengekomen hun belang van tezamen 6,72 procent in BBL over te doen aan ING voor 3.600 frank per aandeel.

Volgens de regels bij BBL moet een lid van het 'syndicaat', dat nu bijna 52 procent van BBL in handen heeft en waartoe ook ING alsmede SBH en Unipar behoren, zijn BBL-aandelen eerst aan andere syndicaatsleden ter verkoop aanbieden alvorens derden op het toneel mogen verschijnen. GBL heeft volgens Moulaert nog niet besloten of zij al dan niet tot verkoop zal overgaan.

Samenwerken 'als ware het één onderneming'

Verstandshuwelijk KLM en Northwest

SCHIPHOL - De KLM en haar Amerikaanse partner Northwest Airlines willen samenwerken 'als ware het één onderneming'. Een officieel verzoek voor de vergaande samenwerking – een direct gevolg van de Open Skies-overeenkomst die vorige week werd gesloten – is woensdag ingediend bij het Amerikaanse ministerie voor transport. Door de samenwerking tussen de KLM en Northwest ontstaat volgens beide de 'eerste global airline' ter wereld. De twee maatschappijen blijven wel onafhankelijk. „Er zijn op dit moment geen plannen voor een fusie of iets dergelijks", vertelt een KLM-woordvoerder desgevraagd.

„Dit is een historische aanvraag", aldus J. Dasburg, president-directeur van Northwest, in een toelichting. De samenwerking met Northwest vormt volgens president-directeur P. Bouw van de KLM een 'grote stap op weg naar een hechte alliantie die reizigers de voordelen biedt van een werkelijk wereldwijd en hoogwaardig kwalitatief produkt'.

In de overeenkomst wordt gesproken over een 'fundament voor een wereldwijde commerciële alliantie'. Door de nauwere samenwerking ontstaat al een routenet dat de hele wereld omspant, maar in dat net zitten nog wel enkele zwakke plekken.

Dan gaat het om Europa en het Verre Oosten. Om die reden blijft de KLM ook streven naar samenwerking met maatschappijen die in de markten actief zijn.

De KLM heeft al enige tijd een minderheidsbelang in Northwest Airlines. Maar de samenwerking beperkte zich tot enkele vluchten onder hetzelfde vluchtnummer. Als het Amerikaanse ministerie van transport de overeenkomst goedkeurt, gaat de samenwerking veel verder. De vluchtschema's zullen nauw op elkaar worden afgestemd, de services aan boord van de vliegtuigen wordt gelijker en in verkoop en prijzen van tickets zal eenheid worden gebracht.

Bovendien staat in de overeenkomst de mogelijkheid dat bepaalde activiteiten onder één merknaam worden gebracht. Als voorbeeld noemt de KLM de programma's voor de frequente reizigers die via een spaarsysteem allerlei cadeaus kunnen krijgen, zoals gratis tickets. „Je kunt je voorstellen dat de twee programma's van Northwest en de KLM, die nu nog een eigen naam hebben, voortaan onder een nieuwe naam verdergaan. Hetzelfde geldt bijvoorbeeld voor bepaalde vrachtservices."

Piloten

Overigens maakte de KLM donderdag ook bekend 48 Northwest-piloten in dienst te nemen. Voor een periode van twee (en mogelijk vier) jaar zullen de Amerikanen worden ingezet als derde vlieger op toestellen van het type Boeing 747-400. De piloten krijgen in Amerika een speciale, op de KLM toegespitste opleiding en moeten een examen afleggen onder toezicht van de Rijksluchtvaartdienst. De piloten worden ingezet op alle routes en zullen ook in Nederland komen te wonen. De Vereniging van Nederlandse Verkeersvliegers heeft ingestemd met de tijdelijke detachering.

De KLM heeft de extra vliegers nodig omdat het aantal vluchten op grote schaal wordt uitgebreid. Er is ook al een groot aantal stewardessen aangetrokken. Het streven blijft [illegible] in dienst te nemen die de Nederlandse taal beheersen. „Een en ander ter onderstreping van het Nederlandse karakter van de maatschappij", aldus de KLM.

munt uit

● Benoeming

Ahrend (kantoor- en bedrijfsmeubelen) draagt ir A. Deleye (54) voor tot commissaris van de onderneming. Deleye is lid van de raad van advies van ABN Amro Bank en was vroeger bestuursvoorzitter van Nedcar.

● Wiegel

Hans Wiegel, Commissaris van de Koningin in Friesland, krijgt er een commissariaat bij. Hij wordt samen met ir A. Kranendonk commissaris bij Meyn BV in Oostzaan, een familievennootschap die zich toelegt op de fabricage van machines voor de voedingsmiddelenindustrie. Wiegel bekleedt al commissariaten bij Wessanen, Bruil Verenigde Bedrijven en Egko Beheer en is verder ondermeer voorzitter van het Centraal Brouwerijkantoor.

● Graanoogst

Rusland zal dit jaar 110 miljoen ton graan oogsten tegen 89,1 miljoen ton in 1991, zo heeft president Jeltsin gezegd tijdens een bezoek aan Tsjeboksary in het zuiden van het land. In eerdere ramingen werden hoeveelheden genoemd van tussen de 93 en de 96 miljoen ton.

● CNR

De Nederlandse platenmaatschappij CNR Records heeft de hoop gevestigd op de nieuwe cd's van André van Duijn, Herman Finkers, Renée de Haan, Adèle Bloemendaal en Purper om uit het dal te komen. De lange, mooie zomer heeft de verkoop van cd's zo'n vier maanden lang tot een dieptepunt gedrukt. De financiële problemen die hieruit voortkwamen denkt het bedrijf te boven te komen, nu huisbank Crédit Lyonnais het kredietplafond heeft verhoogd.

beurs

Goed geluimd

AMSTERDAM – De Amsterdamse effectenbeurs was gisteren onder invloed van een met ruim 3,5 cent gestegen dollar goed geluimd. De koersen konden over een breed front aantrekken, waarbij met name de meeste internationale waarden goed konden meekomen.

Onder deze omstandigheden kon de stemmingsindex met een winst van 0,9 punt op het hoogste niveau van de dag van 109,20 sluiten. De koersindex algemeen steeg met 1,8 punt van 191,3 tot 193,10. De omzet bedroeg gisteren f 2,15 miljard, waarvan f 696 miljoen aan aandelen en f 1,45 miljard aan obligaties.

Bij de internationale waarden stegen vrijwel alle fondsen stevig mee, behalve Philips. Die mocht blij zijn om uiteindelijk onveranderd te sluiten op f 23,40. Vrijwel de gehele dag had het fonds onder invloed van buitenlandse verkopen op verlies gezeten. Akzo noteerde f 2,10 beter op f 140,70, KLM f 1,10 op f 29,10, Unilever f 2,50 op f 183,20 en Koninklijke Olie f 2 op f 144,30 bij een omzet van f 224 miljoen. Hoogovens was twee kwartjes beter op f 37,90.

Bij de overige hoofdfondsen kende Wolters Kluwer met een winst van f 2,50 op f 83,20 een 'all time high'. Elsevier moest daarentegen twee kwartjes prijsgeven op f 110 om op het laagste punt van de dag te sluiten. Handelaren achten het niet onmogelijk dat beleggers Elseviers hebben omgeruild voor Wolters Kluwer.

Op de lokale markt profiteerde het Hollandsche bedrijf De Boer Boekhoven van de mooie cijfers over het eerste halfjaar met een stijging van f 0,60 tot f 23,50.

Hoofdfondsen	v.k.	s.k.
ABN Amro	43,00	43,70
ABN Amro A.in F.	73,90	73,90
ABN Amro Obl.Gr.f.	180,70	180,80
Aegon	62,90	63,70
Ahold	73,80	74,70
Akzo	138,60	140,70
Alrenta	200,40	200,70
Amev cert.	55,00	54,50c
Bols cert.	42,20	42,30
Bührm.Tet. c.	33,90	34,40
CSM cert.	98,20	97,80
DAF	16,50	16,70
Dordtsche Petr.	131,70	133,50
DSM	99,90	99,70
Elsevier cert.	110,50	110,00
Fokker cert.	20,40	20,40
Gist-Broc. cert.	33,60	34,50
Heineken	164,70	165,30
Hoogovens nrc	37,40	37,90
Hunter Douglas	44,50	44,70
Int.Müller	61,30	61,30
Int.Ned.Gr. c.	42,20	42,60
KLM	28,00	29,10
Kon. KNP	39,90	40,50
Kon. Olie	142,30	144,30
Nedlloyd	33,60	34,20
Océ-v.d.Gr.	53,30	52,80
Pakhoed cert.	32,80	32,90
Philips	23,40	23,40
Polygram	45,50	45,50
Robeco	88,20	88,90
Rodamco	42,10	42,50
Rolinco	89,60	89,80
Rorento	74,10	74,20
Stork	30,50	30,60
Unilever cert.	180,70	183,20
Van Ommeren nrc	31,70	31,80
Ver.Bezit VNU	76,60	77,80
Wessanen cert.	89,10	89,10
Wolters-Kluwer	80,70	83,20

Avondkoersen Amsterdam

ABN Amro Hold. 43,70 (43,70)
KLM 29,20 (29,10)
Kon.Olie 144,20-144,50 (144,30)
Philips 23,40 (23,40)
Unilever 183,00 (183,20)

Binnenl. aandelen	v.k.	s.k.
Aalberts Ind	50,50	50,50
ABN AmroHld.prf.	6,20	6,16
ACF-Holding c.	34,00	33,80e
Ahrend Groep c.	117,00f	116,00a
Asd Options Tr.	6,90	6,90
Asd. Rubber	3,15	3,10e
Ant. Verff.	400,00	-
Atag Hold. cert	126,80	126,80
Athlon Groep	43,00	41,00a
Athlon Groep nrc	43,00	-
Aut.Ind.R'dam	72,00a	65,00a
BAM Groep	80,50	81,00
Batenburg	149,30	149,30
Beers	125,00	126,00
Begemann Groep	105,00	105,50
Belindo	291,00	291,00
Berkel's Patent	0,81	0,81
Blydenst.-Will.	30,70	30,70
Boer Boekh. Kon.	22,90	23,50
Boer De Winkelb.	61,00	60,70
Borsumy Wehry	55,00	55,30
Boskalis Westm.	23,00	23,60
Boskalis pref.	22,90	23,60
Braat Beheer	28,30	28,20
Breevast	7,70	7,70
Burgman-Heybroek	2600,00	2600,00
Calvé-Delft pref	800,00	800,00
Calvé-Delft cert	1157,00	1162,00
Cindu Intern.	139,00	139,00
Claimindo	280,00	280,00
Content Beheer	22,00	22,20
Credit LBN	24,70	24,10
Crown v.G. cert.	118,00	118,00
CSM	97,80	97,80
DAF cert.	15,10	15,10
Delft Instrum.	19,50	19,70
Desseaux	99,50	99,30
Dorp-Groep	38,50	39,00
Draka Holding	24,20	24,20
Econosto	24,30	24,30
EMBA	199,00	199,00
Eriks Holding	74,20	74,20
Flexovit Int.	56,00	56,00
Frans Maas cert.	59,50	58,00
Fugro McClelland	23,00	22,70
Gamma Holding	99,00	98,50
Gamma pref.	5,60	5,60
Garzarelli $	11,50	11,50
Getronics	33,00b	33,20
Geveke	24,70	24,00
Giessen-de N.	110,00	112,00
Goudsmit	26,00	25,00
Grolsch	209,00	206,50
GTI-Holding	211,50	211,50
Hagemeyer	124,50	126,00
HAL Trust B	13,30	13,30
HAL Trust Unit	13,30	13,30
HBG	200,00	201,00
Heineken Hold.	144,70	145,40
Hes Beheer c	36,80	36,80
Hoek's Mach.	58,50	58,50
Holl.Sea S.	0,43	0,42
Holl. Kloos	390,00	390,00
Hoop Eff.bank	6,10	6,00
Hunter D.pref.	1,81	-
IHC Caland	86,60	86,20
Kas-Associatie	26,80	27,40
Kempen & Co	7,40	7,40
Klene Holding	98,00	-
Kondor Wessels	28,20	28,40
KBB	62,00	61,80
Kon. Sphinx	47,00	48,00
Koppelpoort	315,00	310,00a
Krasnapolsky	235,00	227,00a
Landré & Gl.	47,50	47,50
Macintosh	29,00	29,00
Maxwell Petr.	115,20	115,50
Moeara Enim	1175,00	1185,00
M.Enim OB-cert.	15200,00	15200,00
Moolen Holding	26,50	26,30
Mulder Boskoop	60,00	-
Multihouse	4,00	4,00
Naeff	470,00	-
NAGRON	53,80	53,00
NIB	588,00	588,00
NBM-Amstelland	7,50	7,50
NEDAP	314,00	313,00
NKF Holding	163,20	163,40
Ned.Part.Mij	50,50	50,50
Ned.Springst.	7300,00	7300,00
Norit	15,80	16,00
Nutricia GB	123,80	124,00
Nutricia VB	130,50	131,00
Nijv.-Ten Cate	98,50	98,20
Omnium Europe	8,50b	-
Orco Bank cert.	70,70	70,70
OTRA	250,00	240,00
Palthe	50,00	49,80
Pirelli Tyre	26,20	25,90
Polynorm	155,50	156,00
Porcel. Fles	139,00	139,00
Randstad	40,50	40,50
Ravast	21,50	21,50
Reesink	76,00	76,20f
Samas Groep	26,90	26,70
Sarakreek	13,70	13,70
Schuitema	1660,00	1680,00
Schuttersveld	48,00	41,00
Smit Intern.	20,90	20,50
St.Bankiers c.	14,60	14,40
Stad Rotterdam c	38,90	40,00
Telegraaf De	84,20	82,50
Textielgr.Twente	88,00	-
Tulip Computers	13,50	13,50
Tw.Kabel Holding	116,50	116,70
Ubbink	77,00	-
Union	68,00	68,50
Un.Dutch Group	0,80	0,80
Vereenigde Glas	512,00	510,00
Verto cert.	22,00b	24,00
Volker Stevin	59,00	58,00
Volmac	16,30	15,20
Vredestein	17,80	18,20
VRG-Groep	33,50	33,80
Wegener	61,50	61,80
West Invest F.	9,30	9,30
West Inv.F. wb	100,00a	105,00e
Wolters Kluwer	320,00	328,00
Wyers	27,00	27,20

Beleggingsinstellingen	v.k.	s.k.
ABN Amro Aand.F.	75,50	75,10
ABN Amro Albefo	47,40	47,40
ABN Amro Amer.F.	63,00	63,40
ABN Amro Eur. F.	66,40	65,70
ABN Amro Far EF.	46,50	45,60
ABN Amro Liq.Gf.	166,40	166,50
ABN Amro Neth.F.	80,00	80,00
Aegon Aandelenf.	29,80	30,00
Aegon Spaarplus	5,10	5,10b
Akdollar BF $	28,70	28,80
Alg.Fondsenbez.	212,50	212,50
Alliance Fund	10,30	10,30
Amro North Am.F.	60,10	60,50
Amvabel	74,50	74,90
Asian Tigers F.	58,20	58,30
Asian Select. F.	55,00	55,00
Austro Hung. F.	4,35	4,40
Beleg.f. Ned.	63,10	62,50
Bemco RentSel.	57,00	57,00
Bever Belegg.	2,90	2,90
Eur.Ass. Trust	6,60	6,50
EMS Growth Fund	101,40	101,10
EMS Income Fund	99,90	99,20
EMS Offsh. Fund	101,70	101,30
EOE Index Fnd	300,00	301,00
Euro Growth Fund	41,50	41,20
Euro Spain Fund	6,70	-
Far East Sel.F.	47,00	47,00
Gim Global	47,10	47,40
Groeigarant	1,47e	1,47
Holland Fund	70,00	69,60
Holl. Eur. Fund	44,20	44,50
Holl. Obl.Fonds	128,20	128,20
Holl. Pac. Fund	84,00	83,00
Holl. Sel.Fonds	84,70	84,20
ING Bnk Dutch Fnd	43,00	43,00
ING Bnk Geldm.Fnd	56,07	56,08
ING Bnk Glob.Fund	42,00	42,50
ING Bnk Oblig.Fnd	33,70	33,70
ING Bnk Spaard.F.	104,18	104,21
ING Bnk Rentegr.F	119,40	119,30
ING Bnk Vastg.Fnd	33,50	33,50
Innovest	39,50	39,50a
Interbonds	519,00	519,00
Intereffekt 500	25,00	25,00
Intereffekt wt	50,30	49,10
Investa part.	65,00	65,50
IS Himal.Fund $	6,50	7,00
Jade Fonds	127,80	128,50
Japan Fund	17,40	17,40
Jap.Ind.Alpha F.	6400,00	-
Jap.Sect.Rat.Yen	5208,00	-
Korea Pac.Tr. $	7,00	7,00
Mal.Capital F.$	9,40	9,40
Mees Obl.Div.F.	112,80	113,00
Mexico Income F.	22,00	22,00
MK Int.Ventures	10,30	10,30
Mondibel	74,00	74,00
Nat.Res.Fund	57,30	57,70
Nedufo A	115,00	-
Nedufo B	123,50	-
Nevas	47,00	47,80
Nevas I7 cumpref.	44,40	44,40
New Asia Fund	5,00	5,00
Nomura Warr. F.	0,41	0,46
Obam. Belegg.	238,00	239,80
OAMF Rentefonds	11,60	11,60
Orange Fund	20,20	20,20
Pac.Dimensions	73,40	73,70
Pac.Prop.Sec.F.	26,30	26,30
Pierson Rente	115,50	115,20
Postb.Aand.f.	49,30	49,30
Postb.Belegg.f.	54,90	54,90
Postb.Verm.gr.f.	55,60	55,60
Rentalent Bel.	154,40	154,50
Rentotaal NV	36,80	35,80
RG America F.	96,50	97,20
RG Divirent F.	51,10	51,20
RG Europe F.	88,00	88,20
RG Florente	117,00	117,00
RG Pacific F.	88,20	87,20
RG SP Groen	55,20	55,20
RG SP Blauw	51,20	51,20
RG SP Geel	46,40	46,60
Rodin Prop.$	84,00	84,00
Rolinco cum.p	77,50	76,50
Schrod.Int.Pr.F	25,80	25,80
Sci/Tech $	15,00	15,00
Suez Liq.Grf.	185,90	185,90
Technology Fund	17,00	17,00
Tokyo Pac.Hold.	175,00	177,00
Trans Eur.Fund	73,00	72,80
Transpac.F.Yen	240,00	-
Uni-Invest	17,50	17,50
Unico Inv.Fund	77,80	77,80
Unifonds DM	28,10	28,10
Vaste Waard.Ned	62,00	-
Vast Ned	87,10	86,50
VIB NV	46,10	46,50
VSB Mix Fund	48,20	48,30
VSB Obl.Gr.f.	102,40	102,40
VSB Rente Fonds	106,90	106,90
WBO Intern.	61,80	62,00
Wereldhave NV	82,00	82,50
Yen Value Fund	71,80	71,90
ZOM Florida F.$	32,50	-

Parallelmarkt	v.k.	s.k.
Alanheri	24,30	24,30
ABF	107,00	107,00
Austria Global	1016,00	1016,00
Berghuizer Papier	35,50	35,60
Besouw Van cert.	35,00	36,00
Biogrond Belegg.	10,50	10,40
Comm.Obl.F.1	96,50	96,50
Comm.Obl.F.2	101,30	101,40
Comm.Obl.F.3	96,70	96,70
De Drie Electr.	12,60	12,70
Delta Ll.Dollarf.	62,80	63,10
Delta Lloyd ECU	56,80	56,80
Delta Lloyd Mix	58,60	58,70
Delta Lloyd Rent	56,10	56,20
Delta Lloyd Vast	54,00	54,00
DOCdata	6,00	5,90
Dutch Take Ov.T.	42,10	42,10
Ehco-KLM kleding	35,20	34,20
E&L Belegg.1	66,30	65,90
E&L Belegg.2	70,70	70,60
E&L Belegg.3	108,80	108,80
E&L Belegg.4	74,10	74,00
E&L Kap.Rente F.	107,00	107,00
German City Est.	29,00	29,00
Gouda Vuurvast	64,50	59,00
HCA Holding	45,40	45,40
Helvoet Holding	36,90	36,90
Inter/View Eur.	3,60	3,60
Kühne+Heitz	33,80	34,60
Management Share	4,00	4,10
Neways Elec.	7,60	7,40
New Eur.Htls DM	18,00a	-
Pan Pac. Winkel	10,80	10,80
Pie Medical	5,10	5,10
Simac Techniek	11,70	11,70
Suez Gr.Fund	49,60	49,60
VHS Onr. Goed	0,80	0,80
Vilenzo Int.	21,20	20,00
Wereldhave	4,10	-

Parallel top-15	v.k.	s.k.
Dico Intern.	56,80	57,50
Free Record Shop	15,00	14,00
Geld. Papier c.	63,50	63,20
Groenendijk	28,50	28,70
Grontmij	46,10	46,10
LCI Comput.Gr.	3,70	3,80
Melle, van nrc	50,50	51,50
Nedcon Groep	48,20	49,00
Nedschroef	73,50	73,50
Ordina Beheer	18,20	18,20
P & C Groep	77,20	77,30
Sligro Beheer	54,00	58,30
Welna	48,00	48,00
Weweler	28,70	28,50
Wolff	67,50	67,50

Wall Street		
allied signal	52¾	53⅜
amer.brands	47¾	47⅜
amer.tel.tel	43⅝	43¾
amoco corp	51¾	51⅜
asarco inc.	26	25¾
bethl. steel	11⅞	12¼
boeing co	37	37⅛
can.pacific	13⅝	13⅝
chevron	73¼	72⅝
chiquita	16⅛	16⅝
chrysler	21½	21⅜
citicorp	16¼	16⅛
cons.edison	31	30⅞
digit.equipm.	38¾	38
dupont nemours	47½	47¼
eastman kodak	45¼	44⅝
exxon corp	62⅞	63
ford motor	41⅜	40¼
gen. electric	76¼	75⅛
gen. motors	33⅞	33⅝
goodyear	65½	65⅞
hewlett-pack.	57¼	57⅜
int. bus.mach.	87⅜	88
int. tel.tel.	65	64⅝
klm airlines	18⅛	18
mcdonnell	42⅛	42⅞
merck co.	47⅞	48
mobil oil	64⅞	64¾
penn central	19½	19⅜
philips	14¾	14⅝
primerica	41½	40⅝
royal dutch	89⅝	88½
sears roebuck	41⅞	41⅝
sfe-south.pac.	11¾	11⅞
texaco inc.	64⅝	64⅜
united techn.	55⅛	54⅝
westinghouse	16¼	16¼
whitman corp	12¾	12¾
woolworth	31¼	31⅛

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,550	1,670
austr.dollar	1,20	1,24
belg.frank (100)	5,30	5,60
canad.dollar	1,260	1,380
deense kroon (100)	27,65	30,15
duitse mark (100)	110,00	114,00
engelse pond	3,01	3,26
finse mark (100)	34,75	37,75
franse frank (100)	31,55	34,30
griekse dr. (100)	0,80	1,60
ierse pond	2,85	3,10
ital.lire (10.000)	13,75	15,45
jap.yen (10.000)	126,00	132,00
noorse kroon (100)	27,00	29,50
oost.schill. (100)	15,72	16,22
port.escudo (100)	1,19	1,37
spaanse pes. (100)	1,65	1,81
turkse lira (100)	0,0185	0,0275
zweedse kr. (100)	29,40	31,90
zwits.fr. (100)	124,25	128,75

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,61595-1,61845
antill.gulden	0,8885-0,9185
austr.dollar	1,1650-1,1750
belg.frank (100)	5,4620-5,4670
canad.dollar	1,31775-1,32025
deense kroon (100)	29,100-29,150
duitse mark (100)	112,7100-112,7600
engelse pond	3,1410-3,1460
franse frank (100)	33,095-33,145
griekse dr. (100)	0,8560-0,9060
hongk.dollar (100)	20,6250-20,8750
ierse pond	2,9845-2,9945
ital.lire (10.000)	14,705-14,755
jap.yen (10.000)	130,790-130,890
nwzeel.dollar	0,8751-0,8851
noorse kroon (100)	28,470-28,520
oostenr.sch. (100)	16,0120-16,0220
port. escudos (100)	1,2670-1,3070
spaanse pes. (100)	1,7305-1,7405
surin.gulden	0,8800-0,9200
zweedse kr. (100)	30,800-30,850
zwits.frank (100)	127,265-127,315
e.c.u.	2,2780-2,2830

Index Amsterdam

CBS-koersindex (1983=100)		
algemeen	191,30	193,10
id excl.kon.olie	183,10	184,40
internationals	195,30	197,90
lokale ondernem.	188,00	189,70
id financieel	133,10	134,40
id niet-financ.	242,20	243,10

CBS-herbeleggingsindex (1983=100)		
algemeen	281,30	284,10
id excl.kon.olie	254,50	256,50
internationals	297,40	301,30
lokale ondernem.	263,30	265,00
id financieel	208,90	211,30
id niet-financ.	316,30	317,40

CBS-stemmingsindex (1990=100)		
algemeen	108,30	109,20
internation	119,20	120,00
lokaal	106,20	107,10
fin.instell	120,00	120,80
niet-financ	103,80	104,00
industrie	115,30	116,10
transp/opsl	92,80	94,20

Goud en zilver

Goud onbewerkt 17,430-18,030, vorige 17,260-17,860, bewerkt 19,630 laten, vorige 19,460 laten.

Zilver onbewerkt 155-225, vorige 155-225, bewerkt 270 laten, vorige 270 laten.

Dow Jones

Industrie 3.305,68

+ 0,52

OPTIEBEURS	serie			omzet	v.k.	s.k.
abn amro	c	okt	42,50	295	1,50a	1,70
abn amro	c	okt	45,00	250	0,30	0,40
abn amro	c	apr	45,00	173	1,80	2,00
abn amro	c	j95	45,00	198	3,50	3,80
abn amro	p	j95	45,00	205	3,20	3,00
akzo	c	okt	140,00	230	3,30	4,00
akzo	p	okt	140,00	462	3,80	2,80
d/fl	c	sep	160,00	374	1,20	3,00
d/fl	c	sep	165,00	317	0,20	0,75
d/fl	c	okt	165,00	233	1,35	2,50
d/fl	c	dec	160,00	189	5,50	7,50
d/fl	c	dec	165,00	203	3,10	4,50
dsm	c	okt	105,00	257	1,20a	1,00
eoe	c	sep	270,00	340	8,00	9,80
eoe	c	sep	280,00	1100	1,50	2,30
eoe	c	sep	285,00	473	0,40	0,80
eoe	c	okt	280,00	940	5,00	6,00
eoe	c	nov	290,00	550	4,50	5,50
eoe	p	sep	270,00	203	0,80	0,30
eoe	p	sep	275,00	405	1,00	0,80
eoe	p	sep	280,00	590	4,00	2,20
eoe	p	okt	275,00	638	4,40a	3,20a
eoe	p	okt	280,00	383	6,30	5,00
eoe	p	nov	275,00	193	6,40	5,40
goud	c	feb	370,00	400	3,20a	2,00
ing	c	apr	47,50	215	1,20	1,20
ing	c	j94	47,80	275	2,30	2,80
ing	c	j95	47,50	425	3,50	3,60
ing	p	okt	45,00	258	2,90	2,40
klm	c	jan	30,00	323	1,70	2,10a
klm	c	o93	35,00	189	2,30	2,50
nlv	c	mei	90,00	1000	3,20a	3,10
phil	c	okt	25,00	227	0,50	0,80
phil	c	o96	25,00	205	8,90	8,70
phil	p	okt	22,50	329	0,50	0,50
olie	c	sep	145,00	667	0,40	0,70
olie	c	okt	135,00	1615	7,20b	9,10
olie	c	okt	145,00	303	1,30	1,00
olie	p	sep	155,00	1015	10,20a	14,00
olie	p	okt	170,00	1030	31,50a	29,50
olie	p	o96	160,00	2003	21,00	19,10
top5	c	sep	520,00	250	3,00	5,00
top5	c	sep	530,00	730	1,00	1,70
top5	c	sep	540,00	530	0,20	0,30
top5	p	sep	520,00	425	6,50	3,10
top5	p	sep	570,00	300	55,00a	49,00a
top5	p	okt	540,00	332	24,00	18,50
unil	c	okt	185,00	100	2,50	3,70
unil	p	okt	175,00	457	1,70	1,10
unil	p	jan	170,00	254	2,50	2,00

a = laten	g = bieden + ex-div.
b = bieden	h = laten + ex-div.
c = ex-claim	k = gedaan + h
d = ex-dividend	l = gedaan + g
e = gedaan + bieden	vk = slotkoers vorige dag
f = gedaan + laten	sk = slotkoers gisteren

Heren landbouwers: autobanden gratis thuisbezorgd. Bel: 04929-66141. Weg. plaatsgebrek deze maand met extra beloning groot ƒ 200,-.

Te koop KERSTDENNEN 1 ha., Omorika's 3 jr. Tel. 04954-1303.

Te koop Kumo ÉÉN-PAARDSTRAILER, bwj. '83, goed onderhouden. Tel. 045-415193.

Te k. Fries PAARD, 1½ jr. oud, zeer braaf en gaat al voor de koets. 04746-1865.

Te k. Haflinger mery veulen met stamboom. A. Eussen, Ranedalerstr. 72 Ransdaal.

Te koop H en M VEULEN, v. Armstrong; Haflinger met ijslander merrie, aangespannen en bereden; 1.5 ha. mais Tel. 045-455030.

Te k. TIELBURGER maaibalk, 75 cm. br., 3 Pk, B & S motor, ƒ 1.200,-. Tel. 04404-1844

Bestel tijdig uw KERSTBOOMPLANTEN. Rompelberg, Bunde. 043-645365.

Te k. SNIJMAIS 1.55 Ha te Ransdaal. Tel. 04459-1664.

Te koop MAIS. Tel. 04493-1242.

Te koop plm. 0,8 ha goede SNIJMAIS. Tel. 045-441387.

Te koop 2½ jr. HAFFLINGER hengst. 04492-1038.

Te koop gevraagd enkele productieve MELKKOEIEN. Tel. 045-251478.

KALKSLIB, drijf- en champignonmest. P. Pustjens, 04759-3565 / 06-52107893

Te koop luchtgeveerde TRAKTORSTOEL Grammer Tel. 04759-8565.

H.H. VEEHOUDERS voor het hakselen van mais. Beleefd aanbevolen Loonbedrijf Scheren te Schinveld. Tel. 045-253499.

Liever huren bij Bastiaans

v.a. ƒ 42,- p.d. incl. BTW, 100 km. vrij. Bel voor een prijslijst
Spoorsingel 50, Heerlen. Tel. 045-724141.

AUTO'S

Autohandel MARIETTE heeft verschillende leuke goedkope en duurdere auto's voor u. Vele verschillende merken. Tev. het adres voor gebruikte meubelen. Heerlerbaan 76, Heerlen. Tel. 045-416388.

INKOOP goede auto's, cont. geld. Joosten, Schamerweg 3, Maastricht. 043-634978.

Een PICCOLO in het Limburgs Dagblad helpt u op weg naar snel succes. Bel: 045-719966.

Alfa

Te k. ALFA Giulietta 2.0, nov.'84, APK 4-'93, zeer goed onderh., 045-228446

Van 1e eig. zeer mooie Alfa SPIDER 2000, bwj. '84, rood leder interieur, electr. ramen en spiegels etc. Tel. 046-518251.

Alfa ROMEO 164 turbo diesel, 3-'90, blauwmet., airco, ƒ 29.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Gerest. ALFETTA 1.8 GTV '77, ƒ 9.500,-. ½ jr. gar. Van Bovag-bedr. 045-244947.

Audi

LET OP ONS RUIM AANBOD OCCASIONS
verderop in deze rubriek en let ook
op onze advertentie op maandag!

St. Maartensdijk

Trichterweg 109, Brunssum. Tel. 045-229080.

Audi 90 2.3 E, 1989, zwartmet., schuifdak, tempomaat, [illegible] PLOEMEN-SCHOLS B.V., Ambyerweg 2 Meerssen. Tel. [illegible]

Audi 100 CD 2.3 E, 1990, [illegible], airco, electr. [illegible], alarm. PLOEMEN-SCHOLS B.V., Ambyerweg 2 Meerssen. Tel. 043-644888.

BMW

BMW 735i automaat [illegible]

Te koop zeer mooie BMW [illegible], APK 4-'93, vr.pr. [illegible]

ƒ 21.000,-. 045-454712.

BMW 324 diesel, 4-drs., [illegible], 1986, ƒ 12.950,- [illegible]

Werkelijk perfekte BMW 316 [illegible] model, kl. wit [illegible] ƒ 10.000,-. Felix [illegible] 106, Sittard.

Te k. BMW 318i, bwj. '85, [illegible] km., kl. rood, vr.pr. [illegible] Tel. 045-314620

BMW 318 [illegible] 8-'86, blauw, [illegible] Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

BMW 728i aut., bwj. 8-'87, div. extra's, mooie auto, [illegible] 046-527946.

[illegible] lm-velgen, [illegible] el. ramen, enz. Pr. ƒ [illegible] 046-372443.

Te koop BMW 323i, '84, 4-drs. [illegible] km., div. opties. [illegible] 68, Hoensbroek. Tel. 045-231114.

[illegible] kopen.

Te k. BMW [illegible] ƒ 8.750,- [illegible]

Te k. BMW 323i bwj. '79, nw.blok, APK '93, leuke wagen, ƒ 2.500,-. 045-214258.

Te koop BMW 320i zwartmetall., veel opties, bwj. '87. Tel. 04406-12374.

Te k. BMW 323i, model '84, ca. ƒ 10.000,- aan access. Tel. 045-213818.

Te koop met schade BMW M 535i, bwj. 86. Tel. 045-321919 b.g.g. 321742.

Citroën

CRX 16i 16V
[illegible]

[illegible] 045-752121.

[illegible]

Citroën XM 2.0 Ambiance, 1989, zilvermet., 67.000 km. PLOEMEN-SCHOLS B.V., Ambyerweg 2 Meerssen. 043-644888.

Te k. CITROEN BX 19TD, bwj. 6-'90, kl. [illegible] dak, km. 95.000, pr.n.o.t.k. Tel. 046-339430.

CITROEN BX 1.9 TRS, stationcar, LPG, [illegible], 1989, pr. ƒ 17.500,-. Tel. 040-515556.

Cabriolet

Ford ESCORT Cabrio 1600 [illegible] bwj. '87, in nw.st., vr.pr. ƒ 24.750,-. Tel. 045-327270 [illegible]

Cabriolet KEVER 1300 [illegible] APK '93, 100% in orde, pr. ƒ 11.950,-. Evt. inr. mog. [illegible]

Chevrolet

Pick-up Silverado Step-side bwj. '89, airco, cr.c., 5 bak, ƒ 27.000,- [illegible] inr. mog. Tel. [illegible]

Daihatsu

Te k. Daihatsu ROCKY, bwj. '87, [illegible], LPG, ƒ 17.500,-. Tel. 045-319898

Fiat

Te koop Fiat PANDA 750, bwj. '87, kl. wit, 77.000 km., i.z.g.st., vr.pr. ƒ [illegible]. Tel. [illegible]

Fiat RITMO [illegible] cabrio [illegible] '85, 4-drs., in nw.st., [illegible] km., [illegible] 5-bak. Tel. [illegible] na 17.00 uur.

Fiat TIPO diesel, 100.000 km, 1988, pr. ƒ 13.000,-. Tel 040-515556.

Fiat REGATTA 85 S, bwj. '85, i.z.g.st. pr. ƒ 3.750,-. Tel. [illegible]

PANDA 1000 L i.e. bwj. '90, [illegible] pr. ƒ 9.000,-. Tel. [illegible]

FIAT

Fiat Klankstad Kerkrade
Kaalheidersteenweg 185
Tel. 045-413916

Extra aanbieding

Bij aankoop van een occasion boven ƒ 7.500,- 1 jaar bovaggarantie

Inruilauto's

Diverse Fiat Panda's type 34 en 45 '85/'86
Diverse Fiat Panda's 750 en 1000 van '86 t/m '90
Diverse Fiat Uno's 45 van '83 t/m '90
Fiat Uno 3-drs zwart '90
Diverse Fiat Ritmo's 3- en 5-drs. van '85 t/m '87
Fiat Tipo 1.4 S '91
Tipo Base 1.4 '89
Fiat Regatta stationcar t. '85
Fiat Croma '88
Ford Escort 1.6 '83 '82
Lada 2105 '89
Lada 1500 combi '83
Nissan Florida 3C Sunny '90
Renault 11 TXE '85
Suzuki Alto GL 5-drs. '88
Toyota Starlet '84
Fiat Tipo 1.4 DGT '90

Fiat Uno 45 IE, 1989, rood, 26.000 km. PLOEMEN-SCHOLS B.V., Ambyerweg 2 Meerssen. 043-644888.

Te koop FIAT Uno bwj. '88, km. 70.000, APK '93, vr.pr. ƒ 8.000,-. Na 20.00 uur. 045-457704.

Te koop Fiat X 1/9 BERTONE bwj. '78, ƒ 9.000,-. Tel. 045-273670/258749.

Weg. omst.h. Fiat PANDA 1000 CL IE, ƒ 6.000,- o.nw. pr. bwj. '91. 04498-56306.

Te koop FIAT 131 Miafiori 1600 CL bwj. '83, APK 5-'93, ƒ 1.950,-. Tel. 045-226456/04459-1521.

Te koop Fiat CROMA IE SLX, '88, 57.000 km, 1e eig. antracietgrijs, verlaagd, nwe. sportvelgen en banden Kenwood stereo, alarm, centr. vergr., elektr. ramen, boordcomp., trekhaak, auto is als nw., pr. ƒ 18.500,-. 3 mnd. bovaggarantie, inr. motor of kl. auto mog. Motorhuis Maastricht, tel. 043-214160 of 479277.

Te koop FIAT 127 super 900, onderdelen. Tel. 045-312866.

Fiat CROMA 2.0 SX, 10-'89, blauw, 90.000 km., ƒ 16.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Te k. Fiat UNO 55 S bwj. '84 APK 5-'93, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-225913.

Fiat UNO 45 S IE 3-drs., 5-bak, kl. rood, nw. mod. '91, 1e eig., schadevrij, met onderh.boekjes. In st. v. splinternw. ƒ 13.500,-. Tel. 043-254462.

Te k. FIAT 127, bwj. '79, APK 2-'93, prijs ƒ 850,-. Tel. 045-321331.

Fiat PANDA 1000 CL i.e. kat bwj. 3-1989, rood, 37.000 km, z.g.a.nw., ƒ 9.100,-. Tel. 045-212426.

Te k. Fiat UNO 1.5 SX ie '88, 73.000 km, digitaal, mistl., c.v., pr.n.o.t.k. 045-253249.

Ford

Te koop Ford SIËRRA 1600 Laser, diverse extra's, bwj. '84. Esdoornstraat 31, Landgraaf. 045-324661.

Ford TAUNUS 1.6 '81, APK 3-'93, pr. ƒ 1.000,-. Treebeekstr. 77, Treebeek.

Te k. Ford SIËRRA Sedan 2.0i GL, kl. blauwmet., bwj. '87, nw. mod., km.st. 65.000 APK aug.'93, sportvelg., autom. deurvergr., terkh., verstelbare schokbr., alarm, div. spoilers, get. glas, pr. ƒ 17.500,-. Tel. 04492-1010

Ford ESCORT 1.1 Bravo, bwj. '84, met open dak, i.z.g. st. APK 7-'93, vr.pr. ƒ 5.800,-. 045-322757.

Te k. Ford ESCORT 1.1 L, 3-drs., nw. mod., bwj. 12-'80, APK 6-'93, i.g.st., pr. ƒ 3.000,-. Tel. 04454-62092

Te koop Ford FIËSTA bwj. '77, veel nieuwe onderdelen, o.a. motor, waterpomp, radiateur, accu, hoofdremcylinder. Pr.n.o.t.k. Tel. 046-749386 na 18.00 uur.

USA STATIONCAR Ford Taurus Wagon, '88, alle mogelijke opties inruil mog. Tel. 043-611171.

Te k. Ford ESCORT stationcar, 5-drs., bwj.'85, APK, vr. pr. ƒ 4.500,-. 04492-4828.

Ford SIËRRA 2.0 GL autom. 5-drs. 93.000 km 11-'82 15" velgen, zeer mooie goede auto ƒ 4.800,-; Siërra 1.6 3-drs. met of zonder LPG '84 130.000 km, ƒ 6.000,-; Escort XR3 uitv. 1300 CC '81 rood ƒ 3.900,-. Alle auto's 1 jr. APK en goede service. v. Bovag-bedr. 045-244947.

Te koop Ford ESCORT 1.6 L Bravo bwj. '83, in prima staat, met extra's, km.st. 121.000 orig., pr.n.o.t.k. Tel. 045-254595.

Te k. Ford ESCORT bwj. '82 i.z.g.st., vr.pr. ƒ 3.650,-. Tel. 045-217664.

Ford ESCORT 1300 t. '82, 4-drs., i.z.g.st., div. extra's, ƒ 2.800,-. 045-219990.

Ford TRANSIT, bwj.'83, grijs kent., lopend met def. nokkenas, pr. ƒ 1.950,-. Tel. 04408-2368.

Te koop voor liefhebber apart mooie Ford CAPRI 3.0S, bwj. '80, kl. wit. Tel. 043-637681 na 18.30 uur

Te koop Ford FIËSTA 1100 kat. APK 4-'93, bwj. '88, vr. pr. ƒ 11.750,-. 045-463573.

Voor liefhebber Ford ESCORT XR3i, bwj. 8-'83, rood, APK 5-'94, vr.pr. ƒ 6.500,-. 09-49246152579.

Te k. Ford ESCORT 1300, bwj. '79, i.z.g.st., LPG, ƒ 1.750,-. 045-256115.

Te koop Ford ESCORT bwj. '84, koopje. 043-633923.

FORD Siërra 2.0 GL, pr ƒ 6.950,-, in nw.st. Tel. 045-317250.

Te koop Ford FIËSTA bwj. '78. Tel. 046-334526 na 17.00 uur.

Te k. volledig uitgebouwde Ford CAPRI met lichte schade, bwj. '76, 4 nwe. banden 235.

Ford TAUNUS 1.6, bwj. bijna '78, APK 1-'93, ƒ 550,-. 045-311410 na 13 uur.

Te k. Ford TAUNUS LPG, bwj. '82, APK. Vr.pr. ƒ 1.650,-. 045-427029/417292.

Ford SIËRRA 2.0i CL sedan bwj. '89, m. '90, zwart, z.g.a. n. 046-336044.

Te k. sportieve Ford SIËRRA 1.6 3-drs. coupé, sportvlgn., LPG, enz. '85. Pr. ƒ 6.750,-. Bernhardstr. 12 Munstergeleen.

Te k. 2x SIËRRA 2.3 D station Van, bwj. '87 en '89, beide i.z.g.st. vraagpr. ƒ 11.000,- en ƒ 13.000,- incl BTW. Ringweg 1a, Limbricht Tel. 046-519423.

Te koop Ford SIËRRA Laser 1.6 bwj. '86, vr.pr. ƒ 9.200,-. Tel. 045-274762.

Te k. Ford FIËSTA XR 2, 1986, i.z.g.st. APK 5-'93, kl. wit, pr.n.o.t.k. 045-726447.

Ford SIËRRA 1.8 special, 10-'89, 4-drs., LPG, blauwmet., ƒ 15.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Ford SIËRRA 2.0i t. DOHC, CL 5-drs., '89, met schade, bord.rood, LPG, ƒ 9.250,-. Tel. 045-312044.

Ford ESCORT station 1.8 DCL, '89, met lichte schade, ƒ 8.750,-. 045-312044.

ESCORT 1.3 de luxe Bravo, '85, rood, ƒ 5.750,-. Tel. 046-529307.

Ford ESCORT 1.6, LPG, kl. rood, bwj.'89. Tel. 045-717755 of 428840. Tel. Maastricht 043-632547.

Te k. Ford ESCORT, kl. rood, bwj. eind '81, i.z.g.st. vr.pr. ƒ 3.000,-, APK eind '93. Tel. 045-320158.

Te koop Ford FIËSTA XR2, bwj. 12-'82, pr.n.o.t.k. Reestr. 22, Heksenberg, Hrln.

ESCORT 1600, kl. met. sportwln. bwj. '85, vr.pr. ƒ 6.350,-. Tel. 045-225320.

Leuke Ford FIËSTA met APK, i.z.g.st., bwj. '79, vr.pr. ƒ 1.450,-. Zandkuilenstraat 11, Hoensbroek.

Te koop Ford SIËRRA 1.6 CL, bwj. '89, 3-drs., kl. blauw, LPG, 60.000 km., ƒ 17.500,-. Tel. 04408-2368

Te k. Ford FIËSTA 1.1 CL, bwj. '86, 77.000 km., stereo, auto is als nieuw, pr. ƒ 7.250,-. 046-516241.

Te koop Ford ESCORT XR3i, bwj. '83, kl. wit, pr. ƒ 6.500,-. Tel. 04408-2368.

Ford ESCORT XR3i, bwj. '85, wit, trekhaak, pr. ƒ 8.500,-. Tel. 04408-2368.

Te k. Ford ESCORT 1.6, bwj '84, plm. ƒ 500,- schade, pr. ƒ 3.250,-. Tel. 04492-1304.

Ford ESCORT, bwj.'81, met APK 6-'93, sportieve uitv., met div. acc. vr.pr. ƒ 2.850,-. Tel. 045-224676.

Te k. Ford SCORPIO 2.0i, bwj. '90, 1e eig., alle extra's, ƒ 25.000,-. Tel. 045-270999

FSO

Te k. FSO Prima, bwj.'89, 22.000 km., vr.pr. ƒ 5.500,-. Tel. 04740-4277 na 17 uur

Honda

Te koop HONDA CRX 16 V, bwj. '88. Tel. 045-720729.

Honda ACCORD 2.0 L, LPG mod. '87, ƒ 9.500,-. Tel. 045-270535.

Honda CIVIC 1.3 L bwj. '87, bordeauxrood, ƒ 8.750,-. Tel 04498-52158.

Te k. Honda ACCORD de luxe, coupé, type '83, 5-gang, nw. model, APK juli '93, bijzonder mooie auto, kl. wit, veel extra's, vr.pr. ƒ 3.950,-. 045-420274.

MOET weg w.o. Honda Civic 1.5i GL 16V bwj. '91, geh. rood, 1e eig., z.g.a.n., t.e.a.b. Tel. 046-746883.

Lancia

Lancia THEMA 20 IE, l.m. velgen, in nw.st., 11-1989, ƒ 19.750,-. 040-515556.

Land rover

Discovery TDI, 3-drs., bwj. 6-'90, highroof, 43.500 km, div. extra's. 04405-3553.

Jeep

PATROL GR nw. hoge kor[illegible]

Patrol '88; Pajero TDi 7-pers., '90; Pajero 2500 T[illegible] '88; Rocky '87; Trooper '85, '86; 6x Suzuki '83 [illegible]
Texacars 4x4 Center 04702-3040.

Te k. JEEP Wrangler 4.0 Laredo grijs kent. bwj. 2-'92, kl. wit, met hardtop en softtop, pr. ƒ 40.000,- incl. BTW. Tel. 04406-12289.

JEEP CJ-7 Renegade diesel, 12-'86, cabrio en hardtop, ƒ 24.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

JEEP CJ-7 zeer speciaal, soft-top, 6- cyl., turbo diesel ƒ 24.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Jeep MITSUBISHI Pajero turbo diesel, 6-'89, wit, ƒ 28.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

JEEP Nissan King cab 2.5 diesel 4x4, 7-'87, ƒ 17.950,- Auto Weekers. 04906-1387.

Te k. JEEP Wrangler 4.0 Laredo gr. kent. bwj. 2-'92, kl. rood, met hardtop en softtop pr. ƒ 40.000,- incl. BTW. Tel. 04406-12289.

Jeep DAIHATSU Taft 2.8 diesel, cabrio en hardtop, 8-'84, ƒ 9.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

JEEP Suzuki Vitara cabriolet, 6-'90, rood, ƒ 24.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

Te koop SUZUKI Samurai, bwj. '88, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 17.000,-. Tel. 045-711700

JEEP Toyota L[illegible] 3.4 diesel, lang, 1[illegible] ƒ 24.950,-. Auto [illegible] Tel. 04906-1387.

NISSAN Patrol [illegible] diesel, bwj. '88, [illegible] vlgn., site bare, a[illegible] vr.pr. ƒ 26.500,-, [illegible] mog. Tel. 045-414[illegible]

SUZUKI Jeep SJ [illegible] softtop, eind '85, i.z[illegible] 045-715670.

Nissan KING CAB [illegible] d.blauwmet., vele [illegible] 1989, pr. ƒ 25.9[illegible] 040-515556.

Lada

LADA 2104 statio[illegible] '88, ƒ 4.950,-. [illegible] Weekers. Tel. 0490[illegible]

Hyundai

Te k. HYUNDAI Sc[illegible] '91, incl. Sony stere[illegible] 4 Blauwpunkt box[illegible] graffisch alarm, [illegible] 045-317164.

Jaguar

Te koop Jaguar [illegible] V-12 5.3, bwj. '7[illegible] aut., ƒ 4.750,-, inr. [illegible] 045-222384.

Mazda

Mazda 626 2.2 i GLX, nov. 1990, grijsmet. PLOEMEN-SCHOLS B.V., Ambyerweg 2 Meerssen. 043-644888.

MAZDA 121 1.3i, GLX 16 V, '91, rookzilver met schade, ƒ 11.500,-. 045-312044.

MAZDA 626 LX, [illegible] dec. '88, kl. blau[illegible] achter schade, [illegible] 045-312044.

Te koop MAZDA 3[illegible] sedan bwj. '84, AP[illegible] pr. ƒ 3.750,-. 045-2[illegible]

AUTO'S

Mazda

Te k. MAZDA RX 7, kl. zwart i.z.g.st., APK '94, vr.pr. f 11.000,-. Tel. 045-232120

MAZDA 626 2.0 GTi 4-drs. st. stuurbekr. '88; Mazda 626 HB 2.0 GLX aut. stuurbekr '84; Mazda 626 coupé GLX '86; Ford Escort 1.6 '84; Volvo 340 met gas-inst. '84; Suzuki Alto aut. '88. Autobedr. Bodelier, Rouwschuierweg 1, Bocholtz. Tel. 045-441721.

MAZDA 626 GLX HB bwj. '84, km.st. 76.000. Margrietstr. 11, Eysden, 04409-3077

Mercedes

MERCEDES 300 D, 1e eig., '79, 159.000 km, met onderhoudsboek, perf. in orde, '79, f 6.750,-. St. Marthastr. 31, Kerkrade.

MERCEDES 190, blauw, sportwielen, schuifdak, bwj. '85, Inr. kleine auto mog. Lichterweg 125, Treebeek-Brunssum.

MB 200 Benz, 22 jr, '70 spatbordschade, APK 9-'93, f 2.500,-. Kloosterraderstr. 24 Kerkrade, 045-456711

Te k. MERCEDES 230 Coupé i.g.st., div. extra's, pr. f 9.500,-. 04459-1964.

MERCEDES 280 SEL zilvermet., '85, airco, ABS, alarm. Gar. Kevin, Beitel 6a, Kerkrade. 045-421741.

Te k. 190 E, verl., alu.velgen schuifd., centr.vergr., vr.pr. f 16.750,-. 04405 -3744.

GALANT 1.6 GLX bwj. '81, f 2.500,-. Tel. 046-510304.

GALANT Turbo diesel, i.z.g. st. bwj. '81, APK 5-'93, pr. f 2.100,-. Tel. 045-723412.

NIEUW! Laatste model Mitsubishi Colt ELi, 800 km, 3 jr multi gar., f 3.500,- onder nw.pr., fin. evt. mog. Tel. 045-421847.

Morris

Mini BLACK-JET bwj. '88, APK 4-'93. Walem 12, Schin op Geul. Zat. van 14 tot 17u.

MINI 1000 autom., type '80, APK, i.z.g.st., f 1.650,-. Tel. 045-217202

Nissan/Datsun

Te k. NISSAN 100 NX T-bar bwj. juli '91, vr.pr. f 29.000,- 045-414799 vrijdag t/m zondagavond.

Te k. Nissan PRIMERA stationcar 2.0i LX, bwj. 3-'92, kl. donker grijsmet., pr. f 32.000,- incl. BTW inl. Tel. 04406-12289.

Nissan VANETTA 1.5, gr. kent. met dubb. bank voor 5-pers. bwj. '89, f 11.500,-. Autobedr. Loek Schaepkens Klimmen. 04405-2896.

Bloedmooie DATSUN 280 ZX targa '82, inr. mog. f 13.500,-. 045-244947.

Te k. Nissan SUNNY 1.4i, 12 V, lm-velg., verlaagd, alle extra's, 1e eig., bwj.'89, f 17.900,-. Tel. 045-418163

PRIMERA station 2.0i LX '90, wit, 76.000 km. Tel. 04551-1637.

Te k. PEUGEOT 403, bwj 1961, beetje opknapwerk, pr. f 2.250,-. 046-529639.

Opel

Te k. witte OPEL Corsa 1.2 STR Luxe, bijz. mooi, m.'84, APK 7-'93, f 4.250,-. Tel. 045-253908.

OPEL Kadett 1.3 S HB, bwj. '85, wit, 81.000 km, met open dak en sp.velgen, in nw.st. Na 18.00 uur 045-242409.

Te k. Opel KADETT 13 N, bwj.'82, i.z.g.st., alu velg., APK 12-'92, vr.pr. f 2.750,-. Tel. 045-727491

Opel KADETT 1.3 S, 5-drs, bwj.'87, vr.pr. f 9.450,-. Vinkenstr. 58, Heerlen.

Opel MANTA GSi, bwj. '85, antraciet, i.z.g.st., f 8.750,- inr. mog. Tel. 045-272159.

Opel SENATOR 28 S, '79, APK, LPG, iets werk, pr. f 1.350,-. Tel. 045-728919.

Opel KADETT 12 S, bwj.'77, APK 9-'93, autom., f 950,-, i.g.st. Tel. 045-728919.

Te k. Opel KADETT 13 S, bwj. '86, grijsmet., 5-bak, spoiler, 5-drs., getint glas, bijzondere mooie auto, f 7.650,-. Tel. 04406-14307

Te k. Opel ASCONA 16 LS. 4-drs, 5-bak, kl. blauw, met trekh. en een heel jaar APK, bwj.'83, pr. f 3.950,-. Tel. 046-751634.

Te koop D KADETT 13N, bwj. '80, APK sept. '93, l.m. velgen. f 1.500,-. Tel. 045-318283.

Te koop Opel CORSA Swing 1,2 S, bwj. '84. Tel. 04951-26305.

Te koop Opel KADETT, bwj. '81, i.z.g.st., APK '93, Pastorijstr. 12, Nuth.

Te k. Opel D KADETT 1.3S, bwj. '81, LPG, APK 5-'93, vr. pr. f 1.250,-. 045-465133.

Te koop Opel REKORD 2.0 S, bwj.'79, rood, goede auto, geen roest, f 2.250,-. Tel. 04408-2368.

Opel CORSA met achterschade bwj.'84 f 3.900,-. Trekvloer aanw. voor doe het zelf. Tel. 04408-2368.

Opel KADETT, B-type, bwj. '68, beige, goede auto, vaste pr. f 1.500,-. 04408-2368

OPEL GT bwj. '72, APK febr '93, i.z.g.st., bordeauxrood, geh. gerestaureerd, sportvelgen, pr. f 16.000,-, tel. 04450-3209 of 04455-2330.

Te k. Opel SENATOR 2.8 opknapper autom., bwj. '82. Pr. f 1.250,-. 046-748922.

Opel KADETT 1.6i GT zwartmet., bwj. '89, pr. f 14.950,-. 046-372443.

Opel OMEGA 2.0 E t. GL, '87, in nw.st., lichte schade f 500,-, vr.pr. f 9.500,-. Tel. 045-312044.

Opel MANTA bwj. '80, APK '93, pr.n.o.t.k. 046-372443.

OPEL Corsa 1.0 S luxus, bwj.'83, pr. f 3.950,-, APK 8-'93. Tel. 045-255784.

Te k. Opel KADETT City, bwj.'79, APK 5-'93, i.g.st. Tel. 045-223961

Te koop weg. omst. gewel-dig mooie MERCEDES 190 D, incl. stereo, get. glas, schuifd., deurvergr., trekh., Gemini alarm, stuurbekr., sportvlg. enz. Auto is met ANWB-keur.rapp., schadevrij, kl. wit, km.st. 114.000. Vr.pr. f 24.500,-. Inr. mog. Wijenweg 147, Treebeek-Brunssum.

Te koop MERCEDES Bus 207 D, bwj. '78. Tel. 045-216017.

MERCEDES 190D, bwj. 11-'8[illegible], i.z.g.st., div. acc. Tel. [illegible]

[illegible] MERCEDES 190 E, [illegible] veel extra's, vr.pr. [illegible] 045-729184

[illegible] 190 E, bwj.'84, [illegible] blauwmet., veel extra's [illegible] f 20.750,-. Tel. [illegible]

[illegible] 300 D, 8-'86, beigemet., [illegible] Auto Weekers. [illegible]-1387.

MG

[illegible] 1300 bwj. '84, div. [illegible], i.z.g.st., f 2.800,-. Tel. [illegible]-18980.

Mitsubishi

Mitsubishi COLT, bwj. '80, APK '93, pr. f 1.200,-. Tel [illegible]

Te k. MITSUBISHI Galant 2000 GL, zilvergrijs, nov. '86 [illegible], i.z.g.st. 045-252302

Mitsubishi COLT ELB 1600 [illegible] laag bel. tarief, bwj. '85, pr. f 5.750,-. 046-512549.

Te koop Nissan SUNNY Deluxe 1300 bwj. eind '82, i.z. g.st., APK 10-10-'93, vr.pr. f 2.650,-. Tel. 045-242836.

Te koop Nissan KINGCAB bwj. '86, met extra's. Heerlerweg 128, Hoensbroek.

Nissan SUNNY Florida okt. '89, rood. Autobedrijf Klankstad, tel. 045-413916.

Nissan BLUEBIRD diesel station, 8-'88, grijsmet., stuurbekr., f 15.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Nissan MICRA 1.2 Sail, '90, wit, 30.000 km, PLOEMEN-SCHOLS BV, Ambyerweg 2, Meerssen. Tel. 043-644888.

Oldtimers

Oldtimers te koop: SPITFIRE 1500 cabriolet, bwj.'73, met zijschade; Mercedes 280 SE, bwj.'73; Mustang 6 cyl., bwj.'80, tel 045-225164

Te koop MERCURY Cougar cabriolet 351 V-8, bwj. '69, restauratie object, f 7.500,-, alleen serieuze gegadigden. Tel. 045-222384.

Een restauratie object FORD Versailles V8, bwj. '55, ned. linnen kent. t.e.a.b. 046-748922.

Te koop 1 MG-B '72; 1 MG-B '65; 1 MG-A '62 spaakwielen; 1 MG-A '58 spk.wielen om zo mee weg te rijden; 1 Jaguar MKII open dak 3.8 ltr. zeldzaam; 1 Ford Roadstar 1928 met duckyzit, als nieuw; 1 Buick Roadstar 1922 6 cyl. in perf. staat. Interessante prizen. Tel. 04754-85256/04754-86367.

Opel KADETT 1600 GT, bwj. '86, met schade, f 5.250,-. 045-312044.

Opel KADETT stationcar, 1987, 3-drs, wit, diesel, bij dealer onderhouden, prima auto, f 7.500,-. Tel. 045-325999/319514.

Te koop Opel CORSA 1.0 luxes, bwj. '83, APK 6-'93, f 3.950,-. Tel. 045-255784.

Te koop auto's met grijs kenteken: KADETT 1.7 D Van gesloten, wit, 78.000 km, '89; Corsa Van 37.000 km, rood, als nw. 12-'87. LAC, Rdr. Hoenstr. 151, Hoensbroek.

Te k. Opel KADETT, bwj. '77 APK 21-2-'93, pr. f 1.000,-. 1e eigen. 045-426416.

Te k. Opel KADETT, bwj. '78 pr.n.o.t.k. Tel. 045-231305.

Opel KADETT, bwj. '82, APK '93, vr.pr. f 2.850,-. 046-824341 na 12.00 uur.

Te k. OPEL Corsa 1.3 S, 4-drs., bwj.'88, vr.pr. f 9.750,-. Tel. 045-228804.

Te k. MANTA, bwj.'86, APK 7-'93, kl. wit, uitgeb., f 9.500,-. Tel. 045-459604.

Te k. Opel KADETT C Berlina, 4-drs, bwj. 12-'78, f 600,-. Tel. 04454-64632.

Te k. Opel KADETT C1, bwj. '77 met ingeb. D Kadett motor, bwj. '80, pr. f 350,-. Tel. 045-463042.

Opel Kadett 1.6i Sedan, 1989, blauwmet., 4-drs. PLOEMEN-SCHOLS B.V., Ambyerweg 2 Meerssen. 043-644888.

Opel CORSA 1300 Swing, kl. zwart, bwj.'89. Tel. 045-715826. Koningsstr. 50, Heerlen.

Opel KADETT 1.2 S sedan bwj. nov. '86, in perf. st., 88.000 km, met onderh. boekje, vr.pr. f 8.750,-. Tel. 04492-4534.

Te koop SENATOR 2.5 E autom., bruinmet., bwj. '83, pr. f 5.450,-. 045-317966.

Te koop van part. KADETT stationcar 1.6i GT-uitv. bwj. 11-'89, vr.pr. f 21.950,-. Tel. 04493-4653.

Te koop Opel KADETT '87, 1.3 N, wit. Tel. 045-225038.

Opel KADETT, bwj. '80, APK '93, f 1.500,-, nw. mod met stereo. Hoofdstr. 80a, Amstenrade.

Te k. Opel KADETT City automaat, i.z.g.st., 1977, vr.pr. f 1.225,-. Tel. 045-722518.

Te k. Opel KADETT hatchback 1.3 S, bwj. nov. '84, km.st. 91.000, f 4.750,-. Eikstr. 172, Heerlen-Passart.

D KADETT 1.2 S stationcar bwj.'81, trekh., LPG, pr. f 1.950,-. Tel. 04493-4929.

Opel KADETT 16 S, 40.000 km gelopen, onderh. boekje aanwez., bwj.'86. Reestr. 22, Heerlen.

Subaru

Te k. Subaru Justy DL, bwj. 12-'86, APK 6-'93, 3-drs., in nw.st., pr. f 8.000,-. Tel. 04454-62092.

Subaru JUMBO '83, APK okt. '93, 5-drs, f 1.300,-. Tel. 04450-1124.

Peugeot

Te k. PEUGEOT 504 TI, i.g. st., pr. f 2.750,-. Autobedrijf Loek Schaepkens, Klimmenderstr. 110 Klimmen. Tel. 04405-2896.

PEUGEOT 305 GTX, 11-'84 snelle motor, alle opties, i.z. g.st. Tel. 04498-57287.

Peugeot 205 XRD, groenmet., 1988, Diesel, 100.000 km. PLOEMEN-SCHOLS, Ambyerweg 2 Meerssen. Tel. 043-644888.

Te k. PEUGEOT 505 Diesel, bwj.'80, motor 100 %, vr.pr. f 1.750,-. Talmastr. 5 Hrl.

PEUGEOT 309 XL diesel, 3-'90, rood, f 15.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

PEUGEOT 505 2.0 GL station familiale, 10-'86, blauwmet. f 19.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

PEUGEOT 205 XS '88, rood, alarm, lm-velgen, f 11.500,-. 045-716146.

PEUGEOT 205 1.1 XL Accent, bwj. 10-'91, 7.000 km. rood, jeansbekl. div. extra's, f 20.000,-. 045-426106.

Te koop PEUGEOT 205 accent, bwj. '87. Tel. 045-231997, na 17.00 uur.

Te koop PEUGEOT 205 GL diesel, bwj. 4-11-'87, 5-drs, 1e eig., km. 115.000. Pr. f 10.750,-. 046-519343.

PEUGEOT 205 1.3, bwj.'85, kl. blauw, pr. f 7.700,-. Tel. 04408-2368.

Porsche

Te k. PORSCHE, bwj.'82, i. z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-317602.

944 Targa, bronsmet., U.S. A. uitv., veel opties, prachtige auto. Tel. 040-440608.

Te k. PORSCHE 911 [illegible] alle opties, [illegible] 04498-57287.

PORSCHE 944-S automaat wit, 80.000 km. 1985, f 29.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

PORSCHE 924 targa inj., zwartmet., APK 5-'93, pr. f 9.950,-. Evt. inr. kl. auto mog. 046-757542.

Renault

Te k. RENAULT R25 TD diesel, bwj. 10-'88, i.z.g.st. vrpr f 15.700,-: 045-461421

RENAULT 5 C First bwj. 10-'86, wit, 1e lak, nw.st., altijd binnen gestaan, prijs f 6.500,-. Tel. 045-273743.

RENAULT Nevada station, '90, 90.000km. f 19.950,-, wit. Auto Weekers. 04906-1387.

RENAULT 25 GTS automaat, 6-'89, blauwmet. 78.000 km. f 19.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

Te k. RENAULT 4, bwj.'81, APK gek., pr.n.o.t.k. Tel. 045-226337.

Weg. omst. aangeboden schitterende RENAULT 21 GTL Symphony HB, bwj. 4-'91, 21.000 km, blauwmet., boekjes en rekeningen aanwezig, nw.pr. f 36.000,- nu f 21.950,-. Tel. na 19.00 uur 04759-2041.

Te koop RENAULT 5 TL, bwj. nov. '86. Tel. 04749-5076.

Te koop RENAULT 25 TD bwj. 6-'87. Bosstr. 26. Born.

Saab

Te k. SAAB 900 GLE, kl. d. gr. met. schuifd. get. glas, stuurbekr. bwj. '82, RDW-keuring. 045-451214.

SAAB 900, bwj. '86, LPG, stuurbekr., get. glas, sportvelgen, kl. antr. met., beige pullman bekl. 045-411427.

SAAB 96 V 4, bwj.'78, bruinmet. Tel. 045-717755 of 045-428840. Tel. Maastricht 043-632547.

Te k. betrouwbare SAAB 99 GL, '82, 5-drs, wit, APK 4-'93, f 5.000,-, 08870-16779

Suzuki

Te k. SUZUKI Vitara JLX Cabrio aut. bwj. '89, 25.000 km. Tel. 045-221393.

Suzuki

Te koop SUZUKI Samorai, 1989, veel extra's. Tel. 04498-51937.

SUZUKI Swift 1.0 GL, '90, blauwmet. 28.000 km. f 14.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Te k. Suzuki ALTO bwj. '85, kl. rood, f 6.500,-. Frans Halsstr. 58, Heerlen. Tel. 045-722802.

Suzuki ALTO GL '88, nw. model, met.groen, 50.000 km, f 8.200,-. Goed onderhouden, 04451-2073.

Suzuki ALTO GL '88, 5-drs. Autobedrijf Klankstad, tel. 045-413916.

Te koop Suzuki ALTO, bwj. '83, met lichte schade, APK 3-'93. Vr.pr. f 2.500,-. Tel. 045-319560.

Suzuki SWIFT 1.6 GLX Sedan, voorzien van alle extra's, bordeauxroodmet., km.st. 4.000!, 7 mnd. oud, abs.nw.st. pr. n.o.t.k. Tel. 045-273397.

Seat

Seat IBIZA Tropical 5-speed, m. '86, zeer weinig gelopen, pr. f 6.950,-. APK '93. Evt. inr. mog. Tel. 046-757542.

Toyota

Toyota CARINA II DX bwj. '84, km.st. 74.000, in uitstekende staat. 046-514073.

Toyota CELICA 16 LT, '79, APK 9-'93, 5 bak, i.g.st., f 1.350,-. Tel. 045-728919.

Te k. Toyota CELICA Liftback, 2 ltr., bwj.'81, kl. grijsmet., pr. f 3.750,-, voor liefhebber. Tel. 046-523764.

[illegible] bwj.'80, zeer mooi, APK, vr.pr. f 1.750,-. Tel. 045-422217

Toyota CAMRY 2.0 XLi 16 V, '89, 85.000 km., boekjes aanw., f 16.750,-. Tel. 046-516678

TOYOTA Carina 1.6 DX, 11-'88, grijsmet. LPG, f 10.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Toyota CELICA, bwj.'75, i.z. g.st. Zaterdagstr. 22, Heerlen, na 18.00 uur.

Te k. Toyota CELICA 16 ST, coupé, mod. '83. APK, f 4.500,-. Tel. 046-522132.

Te koop mooie en goede Toyota CARINA 1.6 bwj. '79, APK 11-'92, vr.pr. f 1.600,-. Eksterstr. 17, Heerlen.

TOYOTA Starlet 1.0 SXL, bwj. mei '88, 33.000 km. Tel. 045-720712.

Te k. Toyota COROLLA 1.8 DXL VAN, bwj. '90, grijs kenteken, f 12.500,-. Tel. 04760-71476.

Te koop Toyota CARINA bwj. '85, beige, in prima st. Tel. 045-425925.

Te koop TOYOTA Landcruiser bwj. '90, 2.4 turbo diesel, f 26.500,-. Tel. 045-451512

Te k. Toyota CARINA diesel 10 jr. trekhaak, i.g.st., vraagprijs f 3.500,-. Tel. 04752-4009.

Te k. Toyota STARLET 1.3 XL, bwj.'89, grijs, trekhaak. Tel. 045-272092.

Volkswagen

Te k. VOLKSWAGEN Jetta S 1.6 L, bwj. 23-1-'81, APK 9-2-'93, sunroofdak, bekl. als nw, in perf. st. Tel. 045-460992 na 18.00 uur.

Te k. VW Polo S, 1978, kl. rood, i.z.g.st., APK t/m 05-06-'93, pr. f 1.250,-. Te bevragen 045-324800.

VW JETTA turbo diesel 5-bak 4-drs. juni '84, APK 9-'93, vr.pr. f 7.500,-. Tel. 045-717144.

Te k. VW GOLF 1.6 D Passadena, 5-drs., bwj.'89, kl. wit. Tel. 043-471425.

Mooie en goed onderh. VW SCIROCCO TS automatic, '77, niet duur. 046-518251.

Te k. VW SCIROCCO 16 V, voor liefhebber (alle extra's). Tel. 045-214079.

VW Golf Avance 1.8i rood, 1988, alarm, sportstoelen, zonwerend glas. PLOEMEN-SCHOLS B.V. Ambyerweg 2 Meerssen. 043-644888.

VW Kombi Diesel 1.7, 1989. PLOEMEN-SCHOLS B.V., Ambyerweg 2 Meerssen. 043-644888.

VW KEVER (knalgeel) 1975 in concoursstaat. Zien is kopen! Pr. in overleg. Tel. 046-753367.

Wegens verhuizing naar het buitenland te k. VW POLO Fox coupé, bwj.'87, APK 8-'93, schadevrij, i.z.g.st., pr.n.o.t.k. Tel. 045-416543

Mooie VW JETTA, bwj.'80, met sp.velgen, f 500,-. Tel. 045-270521.

VW GOLF diesel, 6-'86, wit, 90.000 km. 5-bak, f 9.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

BMW 735i, bwj. '83, alle opties, o.a. airco, pr. f 9.750,-. Inr. mog. Tel. 045-255784.

VW PASSAT 1.8 CL station, 11-'90, rood, LPG-OB, f 29.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

VW PASSAT diesel m. '87, 5-drs., pr. f 8.750,-. 046-372443.

Te koop VW-BUS, bwj. '80, gek. juli '93. Tel. 045-227425.

VW GOLF 1300, als nieuw, '88, div. extra's, vaste prijs f 12.250,-. Tel. 045-726684

GOLF diesel bwj. '88, i.z.g. st., onderh.boekje aanw., vr. pr. f 12.900,-. Eikenweg 22, Hoensbroek.

Te koop GOLF turbo Diesel Van, '81, wegenbel. 109, verlaagd, ATS 15 inch. St. Hubertuspl. 18, Heerlen.

VW GOLF, bwj. '80, nwe. APK, f 1.500,-. Autobedr. Loek Schaepkens, Klimmen [illegible]

CABRIOLET VW Kever 1976, champagne-edition, fuel-inj. airco, net geamiveerd uit Arizona, kl. rose, kap en bekleding wit. Tel. 04454-61387.

GOLF 1300 CC bwj. '84, APK 3-'93, kl. rood, pr. f 6.900,-. Tel. 045-223742.

Te k. VW GOLF 1.8i GT, bwj. '86, antraciet, BBS-sportvelgen, Kat., 5-drs., 50.000 km., pr. f 15.000,-. Tel. 04492-1852.

Te koop VW GOLF Diesel, bwj.'85. Tel. 045-321919 b. g.g. 321742.

Te k. VW GOLF 1600, bwj. 1978, prijs n.o.t.k. Tel. 045-750012.

DEMO VW LT 28 diesel, jan. '92, verlengd, verhoogd, PLOEMEN-SCHOLS BV, Ambyerweg 2, Meerssen. Tel. 043-644888.

VW JETTA Pacific, '91, turbo diesel met katalysator, wit, 70.000 km. PLOEMEN-SCHOLS BV Ambyerweg 2, Meerssen. Tel. 043-644888.

VW Polo Fox 1.3i, 1990, rood, 3-drs., 23.000 km. PLOEMEN-SCHOLS B.V., Ambyerweg 2 Meerssen. 043-644888.

VW GOLF Cabrio Quartett, '91, blauwmet., 21.000 km, alarm. PLOEMEN-SCHOLS BV, Ambyerweg 2, Meerssen. Tel. 043-644888.

VW GOLF 1.3i CL, okt. '89, 45.000 km, kl.rood, 3-drs., in nw.st. vr.pr. f 16.500,-. Tel. 04756-1913.

Te k. VW GOLF, diesel Stayer (speciale uitvoering) pr. f 4.800,-. CD wisselaar voor Sony autoradio f 350,-. Tel. 046-335078.

Te k. VW GOLF 1.6i bwj. '91, uitm. st. en zeer veel extra's, onderh.boekjes ter inz. Weg. aanschaf nw., vr. pr. f 25.000,-. 045-421510.

VW GOLF m.'82, APK 7-'93 zeer mooi, f 2.700,-. Tel. 045-427289.

Te k. VW GOLF diesel, bwj. '80, APK 10-'93! sportv., vr. pr. f 1.850,-. 045-465133.

Te k. VW POLO Elan, bwj. '83, zilvermet., sportw., f 4.250,-. Tel. 04408-2368.

Te k. VW Passat 1.8, 90 PK, zilvergrijs, bwj. 1988, nieuw model, 135.000 km, 1e eigenaar, i.pr.st. Perey Verzekeringen B.V. Tel. 04746-2500 / 2635.

VW GOLF tour, blauwgrijsmet., bwj.'88. Tel. 045-717755 of 428840. Tel. Maastricht 043-632547.

VW GOLF CL diesel, groenmet., l.m. velgen, 5 bak, 1989, pr. f 17.000,-. Tel. 040-515556.

VW GOLF 1.3 CL, antr.met., div. opties, 1986, f 8.750,-. 040-515556.

Te koop SCIROCCO APK 6-'93, i.z.g.st. pr. f 1.150,-. Tel. 045-316793.

[illegible] model), kl. wit, get. glas, pr. f 15.900,-. Tel. 04450-1090

Te k. VW Golf 1.3i Pasadena, 10 mnd oud, rood, 16.000 km., vele extra's o.a: schuifd., NIEUW staat, met fabrieksgarantie, f 8.000,- onder nw.pr. 04498-56295.

Te k. VW GOLF 1.6 autom., bwj. '83, i.z.g.st., 91.000 km. f 3.250,-. Tel. 04406-15719

Te koop VW GOLF GT 4, 18 inj., vele opties, in nieuwstaat, m. '88, 040-572824.

GOLF diesel, 5-drs., 5 versn., bwj.'89, div. extr., als nw., f 16,500,- 045-753053

Te koop GOLF cabriolet USA, met extra's, vr.pr. f 14.900,-. Inr. mog. Tel. 045-320501,

Te k. VW JETTA 1600 LS, LPG, bwj. '80, APK tot 3-'93, klein defect, vr.pr. f 1.250,-. Tel. 046-337810.

Te k. GOLF Cabrio 1600 GLS met nwe. kap, bwj. '83, vrpr f 14.250,-. 04405-1339

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Volvo

Te koop VOLVO 345 2.0, bwj. '82, vr.pr. f 2.300,-. Tel. 045-451914.

Te koop VOLVO 760 turbo, bwj. 1984, alle opties, f 1,300,-. Tel. 045-717947

Te k. VOLVO 343 DL, 2-drs, autom., kl. licht blauw, APK 4-'93, nieuwe banden, nieuwe uitlaat, tel. 045-424484

VOLVO 440 GL bwj. '89, 50.000 km, pr. f 19.000,-. 045-229780 b.g.g. 273870.

Te k. VOLVO 440 GLT bwj. 6-'89, kl. smoke-silver, i.z.g. st. pr. n.o.t.k. Tel. 045-318980 na 14.00 uur.

Te koop VOLVO 440 GLT bwj. 1991, kl. wit, spoiler, centr. vergr., alu. velgen. Tel. 04406-14373.

Te koop VOLVO 440 Sunray, bwj. 4-'91, kl. wit, km. 19.500, trekh. en spoiler. Pr. f 22.500,-. 046-750492.

Te k. VOLVO 440 GLT, juli '91, 12.000 km., f 30.500,-. Caeciliahof 25, Nieuwenhagen. Tel. 045-320345.

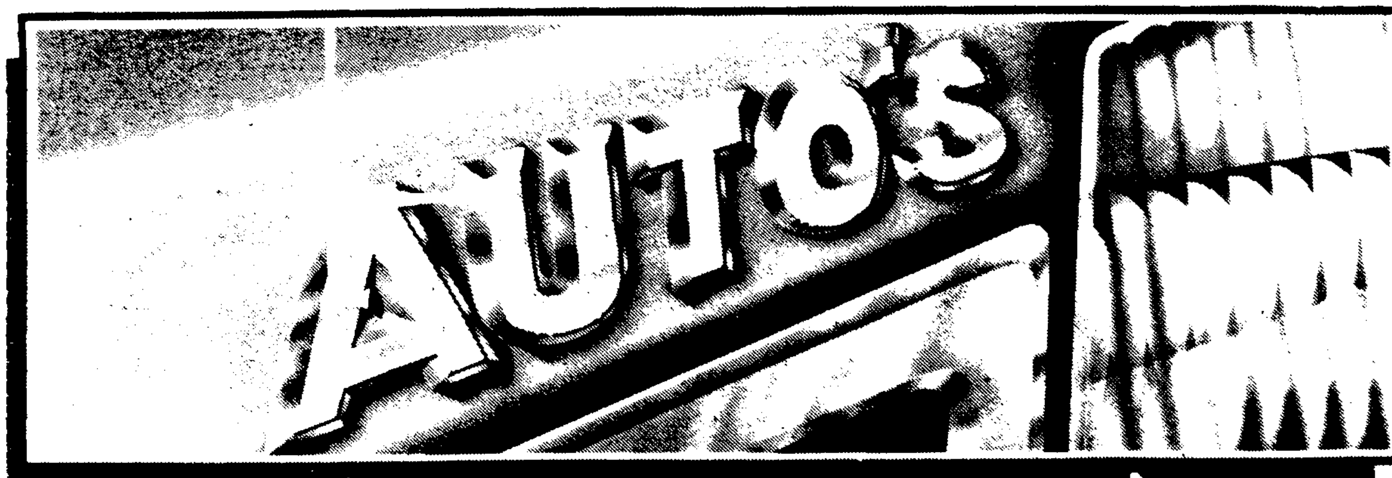
343 DLS, 8-'82, carr. matig, geen APK, f 1.500,-. Amstenraderweg 9, Hoensbroek. Alleen vandaag!

VOLVO 740 GL Estate, 5-drs, blauwmet., blackline, 12-'88, 86.000 km., centr. vergrend., alu.-velgen etc. Tel. 045-254438/274484.

VOLVO 440 GLE, '90, zwart 50.000 km, PLOEMEN-SCHOLS BV, Ambyerstr. 2, Meerssen. Tel. 043-644888.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Diversen

Diversen

Autoparck Kerkrade

Romeo 164 Twin Spark Savalie uitv. heel apart	1989
BMW 525i antracietmet. 1e eig. supermooi	1989
BMW 324 turbo diesel kl. zwart 4-drs.	1989
Lada 2104 1500 luxe stationcar rood	1989
VW Jetta 1600 4-drs. diesel kl. blauw	1988
Opel Omega 1.8 S bord.rood stat.wagon	1988
Opel Omega 2.0i stat.wagon grijs kent.	1988
Opel Kadett 1600 diesel stat.wagon 5-drs.	1988
Escort 1300 CL kat. 6 supermooi 40.000 km	1988
VW Polo Fox Coupé 1e eig.	1988
VW Golf GT 4 1800 GTi superuitv. heel apart	1987
VW Passat Avance Variant diesel bijz. mooi	1987
Subaru Justy SLS groenmet.	1987
Peugeot 205 XS 1400i wit div. acc.	1987
Audi 100 2300i 100 KW div. extra's ook airco	1987
Peugeot 205 XE donkerrood	1987
Peugeot 309 XL Profil 3-drs.	1987
Omega 2.0i stat.wagon alle extra's signaalrood	1987
Opel Kadett 1600 diesel HB kl. rood	1987
Opel Kadett 1300 S automatic hatchback	1987
Ford Siërra 1800 CL 5-drs. statinwagon	1987
Citroën Visa Club 1e eig. 48.000 km	1987
Escort 1600 Luxe 5-drs. veel acc. blauwmet.	1986
Nissan Cherry 1300 DX 3-ds. zilverblauw	1986
Peugeot 205 GL diesel 5-drs. groenmet.	1986
Volvo 244 LUxe div. acc. petrolbluemetallic	1986
Seat Ibiza L Playa uitv. 3-drs.	1986
Saab 90 met LPG-install. kl. blauw	1986
VW Polo Shopper goudmetallic	1986
Toyota Celica 1600 ST Coupe kl. wit	1985
Peugeot 205 XL bruinmetallic	1985
Opel Kadett sedan groenmetallic	1985
Opel Kadett Caravan diesel blauw	1985
Opel Kadett 1600 GSi Design heel apart	1985
Audi 100 CC 100 KW veel extra's supermooi	1985
Mazda 323 1300 GL sedan 1e eig. zilver	1985
Ford Escort 1300 Laser kl. blauw	1985
Ford Escort 1100 Laser donkerrood	1985
BMW 320i 6 cyl. div. acc.	1984
BMW 316 1800 cc sedan v.v. LPG-install.	1984
Ford Escort 1600 L Bravo automatic	1984
VW Jetta 1600 diesel automatic keurige auto	1982

Diverse inruilers tot ƒ 3.00,-.
* Inruil mogelijk
* Snelle 100% financiering ook-l.l. met lage termijnbetaling
* Garantie boven ƒ 10.000,- ook mog. tot 12 maanden
* Alle keuringen en onderhoud.

Autoparck Kerkrade, Locht 44, tel. en fax: 045-426424.

Daihatsu Quadflieg
Terreinauto's plus Combi's

Daihatsu Hyet 1000 pers.uitv.	1987
Daihatsu Rocky Wagon HR	1990
Subaru 1.6 DL combi VAN	1986
Opel Kadett combi 5-drs. 1.4i LPG	1991
Daihatsu Feroza EL II Power-pack	1991
2x Feroza Limited	nieuw
Ford Siërra 2.0 GL Combi	1986
Ford Siërra 2.0 Van	1985

Automaten

Renault 21 GTX stuurbekr. 38.000 km	1989

Occasions A.N.W.B. gekeurd

Peugeot 205 1.4 XR	1988
Peugeot 405 GRi LPG speciale uitv.	1990
Daihatsu Cuore TS 24.000 km	1990
Daihatsu Charade Turbo diesel 110.000 km	1987
Volvo 345 diesel	1987
Audi 80 18 S 5-bak 59.000 km	1987
VW Golf diesel 90.000 km	1989
Ford Orion 1.6i RS kl. zilvergrijs	1988
Ford Orion 1.4 Bravo blauwmet., 24.000 km	1989
Ford Siërra 2.0i. CLX 42.000 km	1990
Ford Siërra 2.0 CL Sedan kl. zwart	1988
Ford Siërra 2.0 3-drs	1986
VW Passat GL 18, grijsmet. 41.000 km	1989
Audi 80 18 S wit 66.000 km	1988
Ford Orion 1.6 CL 4-drs	1989
Opel Kadett 13 S Club kleur rood	1988
Opel Kadett GT kl. blauwmetal.	1986
Opel Kadett 13N 5-drs kl. wit	1985
Opel Kadett GT rood	1987
Opel Kadett 1.4i 30.000 km	1990
2 x Opel Kadett LS 3-drs	1986
Toyota Corolla 12 V 65.000 km	1985
VW Polo coupé 1.3	1988
Suzuki Swift GL kl. grijsmetallic	1988
Honda Integra EX 89.000 km	1988
Honda Accord aerodeck 2.0i EX	1988
VW Golf 1.6 Memphis	1988
BMW 316 4-drs. sportvelgen	1984
Fiat Uno 45 sportieve uitvoering	1985
Ford Escort 1.1 3-drs	1984
Subaru Mini Jumbo	1986
Suzuki Justy 4-drs.	1984
Subaru 13 DL HB 3-drs. 58.000 km	1985
Mitsubishi Cordia 1.6SR	1983
Fiat Panda 1000 CL kl. zwart	1988
Fiat Panda White 34	1985
Fiat Panda 34 kl. rood,	1986
Opel GT speciale uitv. 2.2i	1969
Audi 100 CC	1983
Skoda 120 LS Sedan 58.000 km	1984

Diverse inruilers v.a. ƒ 500,-
Reeweg 112, Landgraaf Tel. 045-321810

Autobedrijf Rosenbaum

Omega stat.car 2.0 v. extra's 1e eig. antr.met.	1990
Scorpio 2.0 CL nw. t. motor 1e eig. antr.met.	1990
Alfa 33 1.7 IE nieuwste mod. 1e eig. blauw	1990
VW Passat CL nw. model 1e eig. wit	1989
Passat CL stat.car nw. mod. 1e eig. bijz. mooi	1989
Daih. Feroza Jeep Resin top El Van in st.v.nw.	1989
Peugeot 405 SRD turbo intercooler stat.car	1989
Vectra 1.8 S GL 4-drs. sportv. 1e eig. bl.met.	1989
VW Golf diesel aparte striping wit 1e eig.	1989
Suzuki Alto 5-drs. rood 1e eig. 28.000 km	1988
Ford Siërra 1.6 CL 5-drs. z. compleet o.a. alarm	1988
Ford Siërra 1.6 LX uitv. 4-drs., perf. auto wit	1988
Opel Kadett HB 1600i 5-drs. bronsmet.	1988
Lada 2104 1.5 I stat.car. 1e eig. alle rek. t.i.	1988
Escort 1.4 CL Bravo 3-drs. zilvermet. 1e eig.	1988
Kadett stat.car 1.6D met GT sportv. 1e eig.	1987
Ford Siërra 1.8 CL Laser stat.car. in perf. st.	1987
VW Golf 1.3 CL Sportuitv. 1e eig. blauwmet.	1987
Opel Kadett HB 1.3 S Limited 3-drs. blauwmet.	1987
Mazda 2.0 diesel LX 4-drs. mooie auto	1986
VW Golf GTi orig. 16 klep. geen 2e zo mooi	1986
Opel Kadet HB 1.3 S met GT kuipstoelen	1986
Opel Corsa TR 1.2 S 4-drs. met koffer	1986
VW Golf diesel vele extra's orig. km.	1986
VW Golf Caddy hardtop wit/grijs perf. auto	1986
Escort 1.6 GL autom. 4-drs. 1e eig. 86.000 km	1985
BMW 316 4-drs. met sportvelgen, zeer mooi	1985
VW Transporter diesel nw. motor 8.000 km, wit	1985
Ford Transit diesel met laadbak, nw. motor	1985
Ford Siërra 2.0 Laser 3-drs. 5-versn.	1985
Honda Civic 1.3 Luxe autom. 1e eig. 83.000 km	1984
Opel Corsa Tr 1.2 S met koffer groenmet.	1984
Ford Escort 1300 L stat.car. groenmet.	1984
Ford Escort 1300 L stat.car. zilvermet.	1983
Kadett stationcar 1.3 S luxe 5-drs. in perf. st.	1983
Kadett 1.3 S 5-drs. autom. 1e eig. 76.000 km	1983
Ford Fiësta 1.1 L rood	1982
Mazda 626 sedn 1.6 bruinmet.	1982

* Inruil mogelijk
* Snelle 100% financiering
* Met Bovaggarantiebewijs en VVN-keuring
* Tevens alle keuringen en onderhoud
* APK klaar terwijl u wacht.

Autobedrijf Rosenbaum, Locht 73, Kerkrade. 045-413477.

Peugeot 605 SRi '90 1e eig. ƒ 33.500,-; Ford Thunderbird m. '90 1e eig. ƒ 38.500,-; Alfa Romeo 164 TS '90 1e eig. ƒ 30.750,-; 164 TS '89 1e eig. ƒ 26.500,-; 164 V6 3.0 '89 1e eig. ƒ 31.500,-; 33 '90 1e eig. ƒ 19.500,-; 33 1.7 QV '89 1e eig. ƒ 17.500,-; Audi 100 Avant 2.3 E '90 1e eig. ƒ 33.500,-; 80 1.9 D '90 1e eig. ƒ 27.000,-; 90 S II Quattro '88-'90 v.a. ƒ 17.500,-; 100 CC aut. '83 ƒ 6.750,-; Mercedes 190 E '83-'89 1e eig. v.a. ƒ 15.500,-; 190 E 2.3 '89 1e eig. ƒ 42.500,-; 240 TD/300 TD '80 v.a. ƒ 7.500,-; 240 D/300 D '80-'82 v.a. ƒ 6.750,-; Renault 21 HB '90 1e eig. ƒ 19.500,-; 21 GTS Nevada '90 1e eig. ƒ 21.250,-; 21 GTX Nevada '88 1e eig. ƒ 16.750,-; 21 TS/GTL '87-'89 v.a. ƒ 7.500,-; 19 GTR '89 ƒ 15.500,-; 25 GTX '89 1e eig. ƒ 18.750,-; 25 GTS '85 ƒ 8.500,-; Citroën BX Break '89 1e eig. ƒ 18.750,-; BX 19 D Break '86 ƒ 9.500,-; BX 16 TGi '90 1e eig. ƒ 16.750,-; BX 19 D '88 1e eig. ƒ 11.750,-; BX 14/16 '84-'90 v.a. ƒ 4.000,-; 2 CV 6 '83 als nw. ƒ 3.750,-; Jeep Cherokee '86 ƒ 21.000,-; Peugeot 405 GLi '90 1e eig. ƒ 19.000,-; 405 GR '88-'90 v.a. ƒ 13.500,-; 205 GTi '85 ƒ 12.500,-; 205 D '85 ƒ 7500,-; J5 bestelbus '87 ƒ 9.750,-; BMW 323i '83-'85 v.a. ƒ 11.500,-; 318i aut. '84 ƒ 12.500,-; 316/318/320i '84-'87 v.a. ƒ 8.750,-; VW Passat 1.8 CL '88-'90 v.a. ƒ 19.000,-; Passat GLD '90 1e eig. ƒ 27.500,-; Jetta D '90 1e eig. ƒ 17.500,-; Golf 1.3/1.8 '85-'89 v.a. ƒ 9.000,-; Golf GTi '81-'86 v.a. ƒ 5.000,-; Polo Fox '90 1e eig. ƒ 15.000,-; Ford Siërra 2.0 GLi combi '90 1e eig. v.a. ƒ 20.000,-; Siërra 2.0 combi '84 ƒ 7.750,-; Siërra 2.0 CL autom. '90 1e eig. ƒ 20.750,-; Siërra 2.3 GLD '86-'90 v.a. ƒ 7.500,-; Siërra 1.6/2.0 '84-'90 v.a. ƒ 5.500,-; Siërra 2.0 aut. '84 ƒ 6.500,-; Scorpio 2.0i/2.3 '86-'89 v.a. ƒ 10.000,-; Siërra 2.3 GLD combi '86 ƒ 10.750,-; Escort 1.8 GLD '87-'90 v.a. ƒ 12.000,-; Escort XR3i/1.3/1.4/1.6 '82-'90 v.a. ƒ 3.000,-; Opel Vectra 1.6i/1.8 S '89 1e eig. v.a. ƒ 21.500,-; Omega 2.3 GLD combi '89 1e eig. ƒ 18.750,-; Omega 2.0i combi '90 ƒ 23.750,-; Omega 1.8/2.0i '87-'90 v.a. ƒ 12.500,-; Senator 3.0i autom. '85 ƒ 12.500,-; Rekord 2.0 S/2.3 D '84-'88 v.a. ƒ 4.000,-; Manta spec. uitv. ƒ 9.000,-; Corsa Van 1.0 S '88 ƒ 8.500,-; Kadett 1.7 D combi '89-'90 1e eig. v.a. ƒ 16.000,-; Kadett 1.6 D combi '88 1e eig. ƒ 13.750,-; Kadett 1.3 combi '88 1e eig. ƒ 13.500,-; Kadett 1.2/1.3/1.3 autom./1.6 '81-'90 v.a. ƒ 2.000,-; Kadett 1.6 D sedan '86 ƒ 11.500,-; Volvo 440 GL '89 v.a. ƒ 11.750,-; 740 GLD '84-'90 v.a. ƒ 8.500,-; 360 GLT '85 ƒ 5.500,-; 740 GL 16V '90 1e eig. ƒ 32.500,-; Nissan Bluebird 2.0 GLD combi '89 1e eig. ƒ 16.500,-; Sunny combi D '86 ƒ 5.750,-; Lancer D '85 v.a. ƒ 4.750,-; Subaru 1.3 '86 ƒ 4.750,-; Fiat Tipo turbo D '90 1e eig. ƒ 19.750,-; Tipo 1.7 D '90 1e eig. ƒ 17.500,-; Tipo DGT '89 1e eig. ƒ 15.250,-; Croma CHT '87 1e eig. ƒ 10.750,-; Uno 60 S '87-'90 v.a. ƒ 7.000,-; Panda 1000 CL '84-'90 v.a. ƒ 3.000,-; Regatta D '86 ƒ 6.500,-; Seat Fura '85 v.a. ƒ 3.750,-; Mazda 626 HB '88-'90 v.a. ƒ 10.750,-; 929 2.0i coupé '83 ƒ 7.000,-; 323 '85-'87 v.a. ƒ 6.000,-; Honda Prelude EX '89 1e eig. ƒ 23.500,-; Prelude EX '84 v.a. ƒ 7.500,-; Aerodeck EX '86 ƒ 5.750,-; Jazz Van '86 ƒ 5.750,-; Skoda 105 L '87 25.000 km ƒ 2.750,-; Lada Samara 1.3 '88 1e eig. ƒ 6.750,-; Lancia Thema IE '87 ƒ 11.750,-; Saab 900 '84-'87 v.a. ƒ 4.000,-; 9000i '89 1e eig. ƒ 27.500,-; Toyota Corolla 1.6 XL LB '89 1e eig. ƒ 17.500,-; Corolla D '85-'88 v.a. ƒ 6.000,-; Celica '84 v.a. ƒ 6.000,-; Chryler Le Baron cabriolet '88 ƒ 32.500,-. Plm. 30 inruilauto's v.a. ƒ 250,-. Direkte 100% financiering en leasing.

Han van Sintmaartensdijk
Trichterweg 109m Brunssum-Treebeek, 045-229080.

Automaat - aanbiedingen

VW Golf automaat CL Avance 5-drs. metallic	1989
Audi 80 1.8/90 pk automaat 1e eig. velours bekleding. Centr. portier vergr.	1988
Audi 100 cc 2.3E 136 pk automaat metallic velours bekleding. Centr. portier vergr.	1987
BMW 320i 1e eig. 6 cil. automaat electr. ramen 4-drs. metallic	1987

Auto Caubo Valkenburg
Neerhem 25. Tel. 04406-15041.

Wij bieden U aan:

VW Golf 1.3 ltr 3/5 drs metallic	1984	ƒ 9.200,-
VW Golf CL 1.3 ltr 3-drs 1e eigen.	1986	ƒ 11.000,-
VW Golf CL Avance sprt 1.6 ltr 1e eigen.	1987	ƒ 14.900,-
VW Golf CL Manhattan 3/5 drs 1e eig. a	1989	ƒ 17.800,-
VW Golf TD Miljonair bl.metal. 1e eig.	1989	ƒ 24.500,-
Fiat Uno 45 S kl. blauw 1e eigen.	1988	ƒ 9.900,-
Toyota Starlet 10 DX 1e eigen.	1987	ƒ 9.900,-
Subaru Mini Jumbo 22.000km met.1e eig	1991	ƒ 12.850,-
VW Polo coupé 3-drs 1e eigen.	1989	ƒ 10.900,-

Auto Caubo Valkenburg
Neerhem 25. Tel. 04406-15041.

Göttgens Sittard
Haspelsestraat 20.
Tel. 046-516565.
Enorme keus in alle type Opels van ƒ 5.500,- tot ƒ 32.950,-; 2x Audi ƒ 24.950,- tot ƒ 26.950,-; 1x BMW ƒ 23.950,-; 4x Escort ƒ 9.950,- tot ƒ 17.950,-; 1x Orion ƒ 26.950,-; 3x Siërra ƒ 16.950,- tot ƒ 22.950,-; 1x Mazda ƒ 8.950,-; 1x Mitsubishi ƒ 11.950,-; 2x Peugeot ƒ 10.950,- tot ƒ 21.950,-; 6x Volvo ƒ 6.600,-tot ƒ 27.950,- 1x Jetta ƒ 11.950,-

OPEL GM GÖTTGENS SITTARD

NAJAARSAANBIEDING met zeer hoge kortingen o.a. BMW 325i '87 wit nw.st.; Automaat Honda Civic rood '87 weinig gelopen; BMW 320i automaat '85 brons; Mazda coupé autom. '89; VW Golf autom. '85 vanaf ƒ 8.750,-; Opel Corsa '85 zilver; Corsa '84 rood; Corsa '87 zwart vanaf ƒ 4.750,-; Ford Siërra '86 zilver; Siërra '88 brons; Siërra '91 zilver vanaf ƒ 5.750,-; Fiësta 4x '84/'88 vanaf ƒ 4.750,-; Nissan Micra 3x vanaf ƒ 3.950,- Mini Jumbo '85 /'88 vanaf ƒ 4.750,-; Nissan Cherry Trend '87/'88 vanaf ƒ 5.750,-; Audi 80 '88 ƒ 18.750,-; VW Polo; VW Golf GTi vanaf ƒ 2.250,-; Jetta 3x vanaf ƒ 1.250,-; Toyota Celica '87 koopje; Mini '85 blauw ƒ 4.950,-; Suzuki Alto; Suzuki Swift '85/'87 vanaf ƒ 5.750,-; Opel Kadett vanaf ƒ 1.500,-; Corolla '84 ƒ 2.250,-; Mitsubishi Colt '86; Colt '84 ƒ 3.750,- Diverse inruilauto's vanaf ƒ 750,-. Inkoop contant; inruil directe financ. APK keuringsstation. Alle reparaties. Lucar Auto's, Holzstr. 67, Kerkrade. Tel. 045-456963.

Te k. gevr. TOYOTA's, Nissans, Mercedes 200/230, Peugeots 504/505, Honda Accord EX. Alle auto's tot '85. Oostdam en Lemmens. 06-52968814/013-634471/ 013-561715.

Peugeot 605 SV 3.0 alle extra's 11-'90; Peugeot 405 GLi '91; Peugeot 405 GR 1.9 schuifdak '89; Peugeot 405 GRD Break 1.9 Diesel '89; Peugeot 405 GL Break '89; 3x Peugeot 405 GL '89; Peugeot 309 GRD 1.9 Diesel 20.000 km '91; Peugeot 309 XL Magnum schuifdak '89; Peugeot 205 XS inj. rood sunroof '90; Peugeot 205 XRD 1.9 Diesel '90; Peugeot 205 Junior 1.4 '89; Peugeot 205 Accent 1.4 11-'89; Peugeot 205 XL rood '89; Peugeot 205 XR 1.4 schuifdak 9-'88; Peugeot 205 1.6 automatic slechts 2.800 km gereden 9-'86; Peugeot 405 SRi automatic 130 PK alle extra's '89; Peugeot 106 XN 1.1 5-versn 3.000 km '92 2x; BMW 316 verlaagd 15" wielen get.glas metalic-lak '85; Opel Kadett Sedan 1.6i LPG 6-'89; Opel Kadett 1.6 Automatic '88; Opel Record Traveler, LPG trekhaak zeer mooi 11-'85; Volvo 340 Automatic '83; Renault 19 GTR Broadway LPG 6-'90; Fiat Uno 45 Lido '89; Fiat Panda 750 L '88; Fiat Ritmo 65 '85; Daihatsu Cuore '85. Speciale aanbiedingen nieuwe Peugeot's. Peugeot 405 GRX 1.6 graphit metalic van ƒ 38.725,- voor ƒ 34.500,-; Peugeot 106 XT 1.4 groenmetalic, centr. vergr. electr. ramen van ƒ 30.215,- voor ƒ 26.500,-; 106 XT 1.4 rood van ƒ 28.200,- voor ƒ 25.200,-. Automobielbedrijf P. van Heugten B.V. Peugeot Dealer, Roggelseweg 12 Helden. Tel. 04760-72077 of 06-52874934.

Autobedr. GG heeft voor u in voorraad met ANWB technorapport en degelijke garantie: Volkswagens diverse uitvoerigen 1600/1300/ 3drs./ 4-drs./5-drs.; Ford diverse uitvoeringen automaat/diesel/schakel; Honda/Mitsubishi/Toyota/Mazda/Suzuki diverse uitvoeringe; Peugeot/ Renault/Fiat diverse modellen. Alle auto's staan voorzien van alle informatie op ons bedrijf. Regelmatig diverse inruilers, tot ziens??? Autobedrijf G.G., Heerenweg 286, Heerlen. Tel. 045-224172 (grote weg Hrl.-Brunssum).

AUTO'S, u belt wij kopen. Ook zondags. Met vrijwaringsbewijs. 045-427671.

Landrover STAWAG 6 cyl. 9 pers. '74; Ford 15 M RS 1.7 V coupé mooi '69; Porsche 924 Targa, 5-bak gaaf '77; Borward CI rest. compleet 1959; Renault 4 F6 combi geel kent. '86. Wij kopen ook old-timers. Geert Vossebelt, Hingenderstr. 28, St. Joost. Tel. 04754-81917 of 87448.

Te koop gevraagd PERSONEN-AUTO'S en alle type bedrijfsauto's. Autobedrijf Loek Schaepkens te Klimmen. Tel. 04405-2896.

Autobedrijf P. van DIJK & Zn Citroën BX 1.4, 1e eig., ƒ 18.500,-; Audi 100 CC 2.3 E aut. div. acc. '87 ƒ 18.500; Renault 25TX '90 ƒ 25.750,- Renault 21 TL'89 ƒ 12.750,- Ford Scorpio 2.0i CL Sedan '90 ƒ 26.750,-; Ford Scorpio 2.0i CL aut. '88 ƒ 21.500,-; Ford Siërra 2.0 CL 5-drs. '89 ƒ 16.750,-; Ford Siërra 2.0 GL Sedan '89 ƒ 17.750,-; Ford Siërra 1.8 CL Sedan special '89 ƒ 16.750,-; Ford Siërra 1.6 CL Sedan nw. type '90 ƒ 20.750,-; Ford Siërra 1.6 CL 5-drs. '88 ƒ 14.750,-; Ford Escort 1.4 CL '91 ƒ 22.500,-; Opel Omega 2.0i LS '89 ƒ 23.750,-; Opel Manta 2.0i GT 3-drs. '89 ƒ 20.750,-; Opel Kadett 1.6i GT '90 ƒ 19.750,-; Volvo 340 1.7 DL '86 ƒ 9.500,-; Peugeot 405 GLi '90 ƒ 22.500,-; Mazda 626 coupé 2.2i GLX div. acc. 25.000 km. 10-'91 ƒ 29.500,-; Mazda 626 1.8 LX Sedan '89 ƒ 17.750,-; Mazda 626 1.6 LX Sedan '87 ƒ 9.250,-; Nissan Sunny 1.6 SLX coupé m. div. acc. '89 ƒ 18.750,-; Nissan Bluebird 2.0 LX 5-drs. '88 ƒ 13.750,-; Audi 100 nw. model '83 ƒ 7.250,-; Mitsubishi Galant 2.0 GLS '85 ƒ 7.250,-; Nissan Micra 1.0 DX '86 ƒ 6.250,-; Opel Ascona 1.6 '83 ƒ 4.250,-; Inr., financ. en Bovag-garantiebewijs. Autobedrijf en APK keuringsstation P. van Dijk & Zn Hompertsweg 33, Landgraaf Telefoon 045-311729.

CALIBRA 2.0i '91; Vectra 1.6i GL '92; Kadett 1.3 Club '89/'87; Kadett 1.8 LS '88; Kadett 1.3 N Sedan '86; Corsa TR 1.3 '87; Corsa 1.2 S GL '86; Kadett 1.2 S '84; Kadett aut. '77. Automobielbedr. Denneman Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te koop gevraagd AUTO'S '79-'85. Ook met schade en reparaties. Tevens bedrijfsauto's. Incl. wettelijk geldig vrijwaringsbewijs. Bel. 046-337810. Ook 's avonds.

SCHADE-AUTO'S. Nissan Sunny 2.0 D 4-drs LX '91; Mazda 121 1.3i GLX 16 V '91; Siërra 2.0i 5-drs. '89; VW Golf 1.3 CL '88; Omega 2.0 SE iets spuitwerk '87. I-mex Limburg BV, 045-312044.

ESCORT 1.3 '81/'82/'83 af ƒ 2.950,-; Panda 45 '82/'84 af ƒ 2.750,-; Golf '79/'80/'81/ '82/'83 af ƒ 1.850,-; Kadett diesel '82/'83/'84 af ƒ 2.950,- Corolla '81/'82 af ƒ 1.950,-; Record op gas '85 ƒ 5.950,-; Mercedes 300 D ƒ 5.750,-. Alles APK. Handelsweg 12, Susteren. Tel. 04499-3398.

Autohandel de ANJELIER heeft voor U: Golf diesel bwj. '88 ƒ 12.250,-; Kadett 1200, bwj. '83 ƒ 3.900,-; Peugeot 305 bwj. '83 ƒ 2.950,-; Ford Siërra 2L '83 ƒ 5.200,-; Mini 1000 '83 ƒ 3.950,-; Ford Siërra 2300 6 cyl. bwj. '83, ƒ 4.900,-; Mitsubishi Tredia bwj. '83 ƒ 3.400,-; Mazda 323 bwj. '83 ƒ 3.900,-; Toyota Celica 1600 ST bwj. '83 ƒ 4.900,-; Kadett 1300 bwj. '81 ƒ 2.300,-; Ford Escort bwj. '82 t/m '85 v.a. ƒ 3.700,-; Nissan Sunny coupé bwj. '82 ƒ 2.600,-; BMW 318i bwj. '82; Ford Fiësta bwj. '82 ƒ 3.300,-. Anjelierstr. 123a Heerlerheide. Tel. 045-231448.

Te k. KADETT 1300 SR, 1980, APK; VW Passat diesel, 1979, APK; BMW 630 CSi, autom.,lederen bekleding, getint glas, i.z.g.st., evt. inr. mog. 1978, APK; Tel 046-510131 of 524956.

Te koop gevr. AUTO'S en bedrijfsauto's, schade/defect geen bezwaar 045-720200.

EURO AUTOPARK Heerlen: Mercedes 450 SL blauwmet. alle extra's, '79; Mercedes 280 SL, blauwmet., in nw.st. '77; Mercedes 190 E 2.3 16 klepper, '86; Mercedes 300 TD, stationcar, nw. motor, t. '80; BMW 524 TD, Snitzer uitv., leder inter., '89; BMW 525i, autom., 1e eig., '88; BMW 524 TD div. extra's, zwartmet., '88; BMW 315 wit, sportv., '81; VW Golf GT TD, alle extra's, '88; VW Golf Diesel, rood, sportvelg., '87; VW Golf Diesel, blauwmet., '83; Opel Ascona luxe uitv., groenmet., '86; Opel Kadett HB, '87; Citroën Visa 14 TRS, spec. uitv., '86; Citroën BX Stationcar diesel '86 i.z. g.st.; Citroën Axel 1100, '85; Mitsubishi Canter, gesl. laadbak, met lift, '86; Toyota Corolla 1.3 GL 4-drs. '86; 2x Porsche 924. Hoge inruil waarde, financiering mogelijk. Huisbergerstr. 5 (Schelsberg) Heerlen, 045-724000 of 045-727742

Goedkope INRUILAUTO'S met 1 jr. APK. R5 autom. '81 ƒ 1.150,-; Kadett '78 ƒ 475,- Kadett 1.2 Coupé '80 ƒ 1.150,-; R9 TLE a.schade '82 ƒ 1.450,-; Lada 1200 '84 ƒ 1.450,-; Lada 2105 1300 S '81 ƒ 900,-; R5 GTL '82 5-drs. ƒ 1.600,-; Mits. Saporro 2.0 GSR '81 ƒ 1.950,-; Ford Taunus 2.3 '80 ƒ 850,-; Opel Kadett B '74 zeer mooi ƒ 1.850,-; VW Kever 6 Volt '71 nw. remmen, banden, APK 8-'93; BMW 2002 '75 ƒ 2.500,-. Autobedr. Schoffelen, tel. 045-244947.

Stationcars

Passat 1.8 CL '90
Audi Avant 1.8 '87
Volvo 245 '87
Omega TD 2.3 CD '89
Omega 1.8 '89
Kadett 1.6i '88
Kadett 1.6 D '87
Rekord 2.0 GLS '87
Mazda 929 '87
ANDERE AUTO'S
Kadett 1.3 5-drs. '86
Kadett 1.3 sedan 4-drs. '86
Fiat Ritmo cabrio '83
Fiat Uno 1.5 SX 5-drs. '89
BESTELLERS
Nissan Urvan 2.0 '90
Ren. 5 Expres D '88
Autobedr. Ad van Neer,
Zandweg 160, Heerlerbaan.
045-416023.
Inr. fin. ANWB-keur toegest.
voll. garantie

Auto's te koop gevraagd, met RDW-vrijwaring. Ook na 18 uur 045-423199

Wij betalen ƒ 1.000,- tot ƒ 25.000,- voor uw AUTO, met vrijwaring. Tel. 045-422217, ook toercaravans.

Honda Civic autom. 38.000 km. APK 10-'93, pr. ƒ 1.500,-; Renault Fuego, '82, LPG, APK 7-'93, pr. ƒ 1.600,-. Autoservices GOOIKER, Apolloln. 154, Heerlen. Tel. 0450-740041.

Autobedrijf John KOULLEN biedt aan ANWB gekeurde auto's met 12 mnd. voll. garantie en autopas, Nissan Maxima 3.0 V6 autom. alle extr. '89 ƒ 37.500,-; Ford Siërra Cosworth 16V turbo wit '88 ƒ 36.800,-; Lancia Thema turbo IE nwe. type

Autobedrijf Loek SCHAEPKENS biedt te koop aan 100 occasions o.a: Opel Calibra alle extra's 1e eig. '91 ƒ 49.900,-; Opel Kadett 1300 HB type '88 45.000 km ƒ 12.500,-; Peugeot 205 Lacost '85 ƒ 8.950,-; BMW 316 4-drs. '85 ƒ 11.500,-; Audi 80 Diesel type '86 nw. st. ƒ 10.500,-; VW Jetta type '86 ƒ 9.750,-; Renault 25 V 6 alle extra's '85 ƒ 7.500,-; Mazda 323 nw. mod. '85 ƒ 7.250,-; Mitsubishi Colt GL type '86 ƒ 7.950,-; Opel Corsa 12 S '84 ƒ 6.950,-; Toyota Starlet type '86 nw.-st. ƒ 6.950,-; 2x Fiat Panda 750 CL '86 en '88 v.a. ƒ 5.950,-; 2x Renault 9 GTL en Louisiane '85 v.a. ƒ 4.950,-; 7x Ford Escort 1100 1300 1600 en XR 3i v.a. ƒ 3.950,-; Renault 18 GTL stationcar '83 ƒ 3.500,- VW Jetta Diesel '82 ƒ 3.500,-; 2x Ford Fiësta v.a ƒ 1.950,-; 2x Opel Kadett HB v.a. ƒ 1.250,-. Klimmenderstraat 110 Klimmen, tel. 04405-2896.

INKOOP auto's. Wij betalen de hoogste prijs!! Tel. 045-416239, ook op zondag.

Auto KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor Uw auto!! 045-411572.

Nissan Patrol 3300 D '88; Mitsubishi pajero 2.5 TD geel kent. '88; Suzuki Alto GL 5-drs '89; Suzuki Alto 3-drs '89; Suzuki Alto '82; Suzuki Swift '88; Suzuki Swift autom. '87; VW Golf '82, '79; Suzuki Jeep '87; Nissan Sunny D '86; Nissan Sunny coupé GLX '89; Fiat Panda '87; Ford Fiësta '85; Renault 19 GTS '89; Renault Express '86; Lada Samara '87; Opel Kadett '85; Opel Kadett '89; Ford Escort '92; BMW 316i Shadowline '90; VW Golf '87; BMW 520i '88; BMW 320i '85,'84, '83; BMW 318i '85, BMW 316 '84. Autobedrijf REUBSAET, Groenseykerstr. 17, Geleen. Tel. 046-757777. Uw adres APK keuringen. Alle auto reparaties.

LOVEN Heerlen. Verbouwingsopruiming! Extra korting en hoge inruilprijzen! Eigen financiering. Mazda 626 Sedan 1.8 GLX '88; Mazda 626 Sedan 1.8 GLX LPG '89 Mazda 626 Sedan 1.6 LX 2x '87; Mazda 626 Sedan 1.8 LX met LPG '89; Mazda 626 HB 2.0 GLX '88; Mazda 626 HB 2.0 GLX diesel '86; Mazda 323 F coupé '90; Mazda 323 Sedan 1.3 LX '86/'87; Mazda 323 Sedan 1.5 GLX '86; Mazda 323 HB 1.3 LX autom. '87; Mazda 323 HB 1.3 LX '90; Mazda 323 HB 1.3 LX '87; Alfa 75 1.6i met LPG '90; Lancia Y10 Touring '86; Peugeot 405 SRi 9-10-'87; Renault 5 TR '88; VW Golf 1.6 '87 VW Jetta 1.8i 4-drs. 13-10-'89; Volvo 340 GL '88; Volvo 440 GLE Inj. '90; Nissan Cherry HB 1.5 GL '85; Nissan Micra 1.2 LX '90; Ford Siërra 2.0 Laser 2x '85; Opel Kadett 1.2 S '86; Opel Kadett 1.3 S '86. Diverse goedkope inruilauto's: Mazda 626 Sedan 2.0 GLX ƒ 5.250,-; Honda Civic 1.3 autom. '82 ƒ 6.750,-; Honda Accord 1.6 '83 ƒ 5.950,-; Mitsubishi Galant '77 ƒ 2.750,-; Opel Ascona '79 ƒ 1.500,-; BMW 315 '81 ƒ 4.500,-; Vauxhall Carlton '79 ƒ 4.500,-. Palemigerboord 401, Heerlen: 045-722451. Donderdag koopavond tot 20.00 uur.

Garage NIEVELSTEIN biedt te koop aan: Opel Kadett GSi 11-'90 zeer mooi ƒ 29.000,-; Mercedes 230 E '86 ƒ 29.000,-; Honda Prelude 1800 EX '85 ƒ 11.500,- VW Golf GTi '84 ƒ 11.000,-; Honda Accord Aerodeck '88 ƒ 17.500,-. Tel. 045-225566

Wij geven het MEESTE voor uw auto! U belt, wij komen! 045-422610 ook 's avonds.

Wij betalen ƒ 500,- tot ƒ 20.000,- voor uw AUTO met vrijwaring. 045-423063

MERCEDES 280 SE bwj. '74, i.nw.st.; Opel Kadett 1.3 S bwj. '87, i.nw.st.; Opel Corsa 1.2 S bwj. '86; Ford Escort XR3i bwj. '85. Div. goedkope inruilers. Sportstr. 26, Kerkrade (bij Roda-stadion). Tel. 045-424890.

Autobedrijf John KOULLEN biedt aan ANWB gekeurde auto's met 12 mnd. voll. garantie en autopas, Nissan Maxima 3.0 V6 autom. alle extr. '89 ƒ 37.500,-; Ford Siërra Cosworth 16V turbo wit '88 ƒ 36.800,-; Lancia Thema turbo IE nwe. type '90 ƒ 26.500,-; Mercedes 200 T ECE station blauw '86 ƒ 32.500,-; Mitsubishi Pajero Turbo D grijs kenteken, bwj. '86 ƒ 24.950,-; Mercedes 190 D grijsmet. '86 ƒ 23.900,-; Mercedes 190 D automaat rookzilvermet. '85 ƒ 22.900,-; Honda Accord 2.0 EX roodmet. '90 ƒ 21.900,-; Ford Escort CL 3-drs nwe. model '92 ƒ 22.800,-; Ford Siërra sedan 2.0 I, 1.6 '89-'90 v.a. ƒ 16.800,-; Opel Omega 2.0 I, 1.8 '88-'90 v.a. ƒ 14.900,-; Opel Vectra 1.8 S, 1.6 I GL '89-'90 v.a. ƒ 19.900,-; Opel Kadett 1.4I, 1.3 '86-'88-'90 v.a. ƒ 8.900,-; Peugeot 405 GL 1.6 '88-'89 va ƒ 14.500,- Renault 19 Chamade '90 ƒ 16.900,-; Renault 21 GTS, TL '87-'89 v.a. ƒ 9.500,-; Mitsubishi Galant GL 1.8 groenmet. '89 ƒ 16.900,-; Nissan Bleubird LX zilver '89 ƒ 15.900,-; Citroën BX Montreux blauwmet. '90 ƒ 15.900,-; Seat Ibiza 1.5 I v acc grijsmet.'90 ƒ 15.300,- VW Passat 1.8 I GL blauwmet. '89 ƒ 23.900,-; VW Golf turbo diesel edition pleu '90 ƒ 28.500,-; Volvo 440 DL D-blauw '89 ƒ 16.800,-; Volvo 360/340 automaat/ schakel '82/'85 v.a. ƒ 1.900,-; Alfa 90 2.0 I wit '87 ƒ 11.900,-; Fiat Ritmo 60 L rood 40.000 km. '86 ƒ 5.500,-; Opel Ascona 1.6 S hatchback blauw '84 ƒ 5.900,-; Ford Fiësta 1.0 festival rookzilver '83/ station's - bestellers ƒ 3.950,-; Subaru mini-bus 5300 km. wit, '92, ƒ 14.900,-; Ford Escort Van grijs kent. nwe. st. '87/'88 va. ƒ 10.800,-; Daihatsu Charade diesel grijs kent. '86 ƒ 6.500,-. Tevens plusm. 10 inruilauto's tot ƒ 2.000,-. 12 maanden volledige garantie (niet ouder dan 5 jaar). 100% financiering mogelijk. Autobedrijf John Koullen. Het adres voor de betere gebruikte auto. Tel. verkoop 045-426995. Tel. werkplaats 045-424268. Locht 17, Kerkrade.

O.K. CARS, Oirsbeek: Jeep Wrangler cabrio 4x4, 2.5 L, inj. '87; Mercedes 230 E '86; Peugeot 309 GRD '86 ƒ 9.900,-; VW Golf GTi '84 1.8i motor, alles van '90; Ford Escort 1.6 D bwj. '88 ƒ 12.500,-; Ford Siërra 1.8 CL '87 ƒ 10.500,-; Ford Escort 1.6 '85 ƒ 7.900,-; Ford Siërra 1.8 5-drs. '86 ƒ 9.750,-; Ford Escort '83 ƒ 5.750,-; Ford Siërra 1.6 '83 ƒ 5.950,-Ford Fiësta '83 ƒ 4.950,-; Opel Rekord 2.0 LS '84 ƒ 6.250,-; Opel Kadett automaat '82 ƒ 3.900,-; Opel Kadett 1.3 '82 ƒ 3.650,-; Opel Ascona '84 ƒ 5.500,-; Mazda 626 GLX 2.0 HB '86 ƒ 8.750,-; Toyota Corolla 1.3 DX 4-drs. '86 ƒ 8.500,-; Mitsubishi Lancer 1.2 GL 4-drs. '84; Fiat Ritmo 60 L '84 ƒ 3.500,-Div. inruilers v.a. ƒ 500,-. Verlengde Lindelaan 23. 04492-5782.

Aanhangwagens

AANHANGWAGENS en alle losse onderdelen. Jo Knops, Rijksweg-Zuid 195, Sittard. Tel. 046-512718.

Te k. 2 AANHANGWAGENS, 2.00x1.00m. ƒ 600,- 1.40x1.15 ƒ 300,-. Tel. 045-315726.

BAGAGEWAGENTJE incl. dekzeil en res. wiel 2 mnd. oud, ƒ 450,-, draagkracht 450 kg. Tel. 045-223003.

Te k. AANHANGWAGEN 2.35 x 1.20 mtr., ƒ 450,-; aanhangwagen 1.75 x 1.10 mtr., ƒ 400,-; aanhangwagen 2.15 x 1.00 mtr., ƒ 350,- Tel. 045-312189.

Sloopauto's

Te k. gevr. sloop- en SCHADEAUTO'S. Autosloperij Marxer, 045-720418.

Te k. gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. Tel. 045-229045.

RAPIE Stiba lid vraagt loop- sloop- en schadeauto's, met vrijwaringsbewijs. Locht 70, Kerkrade. Tel. 045-423423.

Te k. t.e.a.b. BMW 728i, rechter voorschade, bwj. '81 blok '85. 045-223880.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen Joep Wolters. Tel. 045-411480.

Bedrijfswagens

Bedrijfswagencentrum Echt
200 bestel en personenbussen en Van's, alle merken en types te zien in 3.000 m2 overdekte showruimte en 3000 m2 buitenplaats.
Industriegebied de Berk, Voltaweg 11. Tel. 04754-87933.
Fax: 04754-87958, Ampereweg 2. Tel. 04754-87455.
Inruil mogelijk, vertrouwde garantie.
Geopend van 9.00-17.00 uur. Zaterdag van 9.00-15.00 uur
Eventueel 's avonds na telefonische afspraak.

Autobedrijf Loek SCHAEPKENS biedt te koop aan: VW bus Pick-up Benzine ƒ 3.500,-; VW Bestel '80 ƒ 1.000,-; VW Bestel Diesel '88 wit ƒ 11.000,-; VW Transporter Diesel '90 rood ƒ 21.000,-; Aro Jeep LPG '87 ƒ 5.250,-; Landrover verlengd LPG '67 ƒ 6.950,-. Klimmenderstraat 110 Klimmen, tel. 04405-2896.

Te k. MAZDA E2200 diesel, bus, dubbel cabine, nw.st., bwj. '91, ƒ 19.500,-. excl. BTW. Auto Limburg. Tel. 046-338474.

PEUGEOT J5 diesel, lang hoog, 11-'88, 70.000 km. ƒ 15.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

RENAULT Master Y-35 diesel, 7-'89, 90.000 km. ƒ 15.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

RENAULT Trafic T-1100 diesel, 9-'90, wit, 80.000 km ƒ 14.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

TOYOTA Lite-Ace diesel, 8-'88, rood, 70.000 km. ƒ 14.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Te k. MAN-VW 7490 kg, bwj.'80, APK maart '93, pr.n.o.t.k. Schoonbroodt, Wijngaardsweg 32, Heerlen, tel. 045-213363.

FIAT Ducato diesel panorama, 9-pers., 10-'88, ƒ 16.950,- incl. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

FIAT Ducato diesel, 5-'90, 68.000 km., ƒ 14.950,- excl. Auto Weekers. 04906-1387.

MERCEDES 407 platte laadb. 4.50 mtr., bwj. '77, APK 6-'93, nw. banden, ƒ 4.000,-. 045-245884.

RENAULT Traffic 1.4 Benz., LPG, '81, APK 8-'93, nw. bnd., remmen, uitl., rev. motor 6.000 km, rek, ter inz., gar., ƒ 3.950,-. 045-244947

PEUGEOT 505 GR diesel station, grijs kent. '88, 110.000 km. ƒ 11.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

PEUGEOT J5 diesel, '88, rood, 95.000 km. ƒ 14.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

MAZDA 323 diesel station, grijs kent., 12-'87, wit, ƒ 8.950,- incl. Auto Weekers Tel. 04906-1387.

OPEL Kadett combo diesel, 4-'86, wit, ƒ 6.950,-. Auto Weekers. 04906-1387.

VW GOLF diesel, grijs ke... '88, wit, 90.000 ... ƒ 11.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

VW GOLF CL diesel, 10-... grijs kent. ƒ 14.950,-. Au... Weekers. 04906-1387.

VW TRANSPORTER Pick-Up turbo D, dubbel-cab. ... '88, 60.000 km. ƒ 12.950,- Auto Weekers. 04906-1387.

Nissan URVAN diesel, 6-... 90.000 km. ƒ 11.950,-. Au... Weekers. Tel. 04906-1387.

Ford ESCORT diesel bestel 6-'88, wit, 75.000 km ƒ 8.950,- incl. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

MAZDA E-2200 diesel, '88, rood, 90.000 km ƒ 12.950,- incl. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

RENAULT Nevada diesel station, grijs kent. 6-'90 ƒ 15.950,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Onderdelen/acc.

Te koop AUTOTELEFOON Motorola MCR 9500 handfree, z.g.a.n., ƒ 750,-. Tel. 045-324800.

Te k. IMPERIAAL en 2 winterbanden met velgen voor Citroën BX. 045-353203.

Motoren en scooters

KAWASAKI KL 600 R Off the Road, bwj.'86, ƒ 4.200,-, GPZ 900 R, bwj. '86, pr. ƒ 8.500,-. Tel. 04493-4929.

Te koop CROSSMOTOR Honda CR500R, bwj. '84, i. z.g.st. Vraagprijs ƒ 1.650,-. Tel. 045-219049.

Te k. YAMAHA XJ 400 4 cyl. i.z.g.st., bwj. '82, vr. pr. ƒ 4.500,-. Tel. 045-219266.

Te koop HONDA VF 700 C V4 Super Magna, amerik. uitv., kl. blauwmet., bwj. '87, i.z.g.st. Na 17.00 uur 045-270817.

Te koop VS 1400 CHOPPER, uniek, gekeurd. Tel. 045-326678.

Te k. SUZUKI 600 GSXF Slingshot, bwj. 3-'90, ƒ 11.000,-. 045-443847.

Te k. KAWASAKI 600 ZZR, bwj. '91, i.z.g.st. Tel. 04454-64148.

Te koop SUZUKI LS650 Savage, bwj. 11-'86, i.z.g.st. Pr. ƒ 5.700,-. 045-221725.

Te koop HONDA VF 750 Custom, bwj.'83, met acc. Tel. 045-320283.

Te k. crossmotor HONDA CR 125 F ƒ 1.200,-. Tev. Suzuki RM 125 en veel onderd. ƒ 700,-. 046-743483.

Te k. HONDA Shadow VT 1100 C, 1985, i.pr.st. vr.pr. ƒ 10.250,-. Zien is kopen. Tel. 045-752162.

YAMAHA FZR 1000 bwj. '89, pr. ƒ 15.000,-. Tel. 045-251941.

BMW R80 RT ƒ 13.500,-. Tel. 046-522867.

Te koop HONDA Shadow VT 1100, bwj. '86. Tel. 045-221393.

YAMAHA XS 400, bwj. '88, pracht. toermotor, blauwmet., ƒ 4950,-. 045-423750.

Perfect lopend BMW R50 motorblok, incl. uitlaten; incompleet Bender-zijspan (Steip S 500 model) 045-414601.

Te koop CB 750 ... BOL D'OR vr.pr. ƒ 3.500,- Tel. 045-217202.

Te k. HONDA CBR 600 ... bwj. '92, 1.000 km. Te bez. na telef. afspr. 045-241064.

Te koop HONDA XL 500R gerev., bwj. '82. Prijs ƒ 2.500,-. Tel. 045-723736.

Te koop SUZUKI Intruder VS 1400 '91, blauw, in nw. st. Tel. 045-461854.

Te k. KAWASAKI ZXR 400 bwj. '91, blauw, in abs. nw.st. 4.000 km, vr.pr. ƒ 12.250,- Tel. 045-317396.

Te koop SUZUKI GS 750 ... bwj. '79, ƒ 3.250,-. Tel. 045-323179, Houwerstr. Schaesberg.

Te koop SUZUKI RN 250 bwj. '91, t.e.a.b. Tel. 04405-2954.

Te k. HONDA crossmotor ... pr. ƒ 1.500,-. Tel. 045-711700.

Te koop KAWASAKI GPX 600, bwj. '90. Tel. 045-314477.

Te k. KAWASAKI GPZ900R blauw/grijs, bwj. juni'85. Wilhelminastr. 66, Hoensbroek. 045-211371.

Te koop div. HARLEY-DAVIDSON'S va. ƒ 19.000,- Tel. 045-272159.

Te koop SUZUKI GSX 750 R, bwj.'91, pr.n.o.t.k. Tel. 045-442647.

Te koop HONDA CBR 1000 F, bwj.'91, pr.n.o.t.k. Tel. 045-442647.

Te k. KTM 250 cc, enduro nw. model, bwj. '86, i.z.g.st. Tel. 043-645490.

Te koop BMW R 80/7, ... met kuip, bwj. '81. Tel. 046-758069.

Te koop JAWA '70 te restaureren, t.e.a.b. Tel. 045-315198.

Te koop YAMAHA TZR 250 i.z.g.st., bwj. '87, Prijs ƒ 8.300,-. Tel. 045-231602.

Motoren

KAWASAKI GPZ 900 R, bwj 86, pr. ƒ 8.500,-. Tel. 04493-4929.

Te koop HONDA Transalp 600cc, bwj.'91, kl. wit, km.st. 8.000. Tel. 045-274142

Te koop YAMAHA XT 600 E, bwj. '91, i.z.g.st., ƒ 9.500,-. Tel. 045-255671.

Te k. KINDERQUAD 3-8 jr., autom., 1 jr. oud. Nautiluserf , Heerlen, na 18.00 uur.

SUZUKI Savage 650 LS Custom bwj. 1990, i.z.g.st. vr. ƒ 7.800,-. 045-445093.

BMW R 65 LS, bwj.'82, 50 PK, zeer zeldzaam, i.z.g.st. pr. ƒ 7.500,-. 045-462344.

Te koop HONDA CB750F, bwj. '79, in perfekte staat. Pr. ƒ 3.975,-. 045-254923.

YAMAHA RD 350 LCN YPVS, bwj. '86, pr. n.o.t.k. Tel. 045-241553.

Te k. CROSSMOTOR Suzuki RM, 250 CC, vr.pr. ƒ 3.500, bwj.'90. Tel. 045-222569.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

(Brom)fietsen

Te koop Vespa SCOOTER, PK 50, bwj. '88, i.pr.st. met verz., ƒ 850,-. 045-416023.

Te koop dames- en HERENFIETS. Kerkplein 54, Voerendaal. 045-750263.

Te k. Vespa CIAO en snorbrommer, in nieuwstaat. Tel. 045-725271.

YAMAHA DT bwj. '90, met verz. en helm, in goede cond. Tel. 04406-16626.

Te k. SUZUKI TSX bwj. '91, i.z.g.st., vr.pr. ƒ 2.250,-. Tel. 045-324798.

Te koop VESPA Ciao bwj. 87, ƒ 450,-. Tel. 045-26745.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Te k. DAMESSPORTFIETS met 10 versn. plus renstuur. Tel. 04459-1473.

Te koop VESPA Ciao met helm, i.g.st. Tel. 045-259727.

Te k. SUZUKI TSX 50, bwj. '89, ƒ 750,-, zwart/blauw, i.z.g.st. Tel. 045-462274.

Te koop PEUGEOT XPLC autom., met verz., 1991, ƒ 1.500,-. 045-217749.

Te k. MT 5 in MT 8 uitv. plus verzekering, i.z.g.st. Tel. 045-443978.

Te k. PUCH MAXI, vr.pr. ƒ 325,-, Vespa Ciao, vr.pr. ƒ 450,-. Beide zonder sterwielen. Tel. 045-213950.

Te koop Puch MAXI. Tel. 045-456751.

Vakantie en Rekreatie

Caravans/Tenten

Sta-caravans

Echt de meeste keus nieuw en gebr. tegen zeer scherpe prijzen, ook houten chalets. Inr. en fin. mog. Caravanbedr. De Bergjes, Schaapsbrug 2a, Roggel (L). Tel. 04749-5079.

Te huur in Echt
overdekte boot en caravan stalling
Inlichtingen: 045-244321.

CHATEAU EN HOMECAR Onze ex-verhuur caravans zijn nu in de aanbieding met gigantische kortingen, wees er snel bij want op is op!
Ralon caravans
Donderdag koopavond. Brommelen 58 A, Geulle. Tel. 043-645079.

STALLING van caravans en kampeerwagens. Motorhomes Jacobs, Hommerterweg 278, Amstenrade. Telefoon 04492-2942.

Uw vakantie begint bij Bartels Caravanning. Opruiming van onze EX-VERHUUR caravans o.a. Caravelair, Sprite, Münsterland en Tredon. Nu duizenden guldens voordeel. Bartels Caravanning, Hommerterweg 256, Amstenrade-Hoensbroek. Tel. 04492-1870. Voor reparatie, schaderegeling en expertises.

JAMET Vouwwagens, nu kopen is geld verdienen. Hans Stassar, Heisterberg 78 Hoensbroek 045-224200

HOMECAR Caravan. Dealerinfo: 04958-92899.

Vouwwagens en Caravans bij RIDDERBEKS! Kom eens kijken in Koningsbosch Prinsenb. 180, 04743-2213.

Te k. KIP KG 45 T 6-'84, rondzit, 5-pers., i.z.g.st., licht eiken inter., ringverw., 12 Volt install. met accu, voortent, zomerluifel, res. wiel, s.s.k.-kopp., nw. banden. Pr. ƒ 12.900,-. Inr. KG 42 T nw. type mog. tegen bijbet. Tel. 045-322030 tot 18.00 uur.

Te k. TRIGANO vouwwagen 4 pers., compl. met luifel, i.g. st., prijs ƒ 2.000,-. Tel. 045-314959.

Te k. KIP caravan met voortent, ƒ 2.000,-. J. Ruysdaelstr. 5, Kerkrade.

Div. HOBBY Caravans 400-420-460-495. R.v. Gelrestr. 45 Nieuwstadt 04498-54664

5-pers. CARAVAN met PVC voortent en bijgebouw, pr. ƒ 3.500,-. Tel. 045-723688.

CHATEAU 424 T, grand prix, bwj. '85, 4-pers., alle denkbare acc., ƒ 8.950,-. Tel. 045-423750.

Te k. 2-pers CARAVAN TEC-360 met veel extra's, vr.pr. ƒ 9.800,-. 046-519964

NAJAARSAKTIE. Koop nu met grandioos voordeel van ƒ 2.000,- tot ƒ 3.000,- een van de bekende Beyerland, ex verhuur caravan, Sprinter, Vitesse of Quartz 1992. Geheel compleet, op is op. Tevens ruimten wij onze showmodellen 1992 Wilk en Beyerland tourcaravans op tegen zeer aantrekkelijke prijzen. Diverse gebruikte tourcaravans en vouwwagens. Kom voor Uw eigen voordeel naar de echte vakhandel met service en kwaliteit. De Olde Caravan, Dr. Nolenslaan 141, ind.park .nrd. Sittard. Tel. 046-513634.

Te k. zeer mooie HOBBY Prestige 460, bwj.'87, met luxe wast., rondz., 1x gebr. grand voortent, res.wiel, gasfl., etc., ƒ 12.500,-. Tel. 045-461669.

Te k. ALPENKREUZER super GT, vele extra's, ƒ 3.500,-. Tel. 045-325320.

CARAVANSTALLING bestraakt en afgesloten buitenterrein, pr. ƒ 250,- p.jr., gelegen te Eckelrade. Tel. 04408-2368.

Te k. ROLLER, 4-pers. incl. koelk. kachel en toiletruimte, opbouw 4mtr. gew. 630 kg. 045-271837 na 13 uur.

Caravan CHATEAU 400, type Chiara Trophee, 5-'91, met schade, ƒ 6.500,-. Tel. 045-312044.

Te koop weg. omst. KNAUS Azur, 4.40 T.U., 1986, Brand voortent, vr.pr. ƒ 11.750,-. Tel. 04492-3665.

WINSTPAKKERS. Speciale naseizoens aanbiedignen van o.a. trekkersvoortenten met pvc-dak en geheel uitritsbaar nu ƒ 400,-/ƒ 500,- voordeel. Zwarte Gotschalk seizoensvoortent geheel afwas en uitritsbaar nu ƒ 600,-/ƒ 700,- voord. Porta Potty toilets nu 20% voord. Nog enkele TV antennes met versterker 220/12V v. ƒ 159.50 nu v. ƒ 69,50. Caravankluisjes v. ƒ 59,- nu v. ƒ 39,-. Coleman 40 ltr. koelbox 220/12 V en gas, met piezo omst. en vlamindikator v. ƒ 600,- nu v. ƒ 499,-. 20/25% voord. op dak-schuif en terrasluifels. Div. speciale aanb. v. o.a. caravan opzet spiegels, iglo-, pup- en motorfietstenten, slaapzakken, gas en kolengrils etc. etc. Kom voor Uw eigen voordeel, service en kwaliteit naar de echte vakhandel. De Olde Caravan, Dr. Nolenslaan 141, ind.park Nrd. Sittard. Tel. 046-513634. Donderdag laatste koopavond.

Te koop VOUWWAGEN Camp.Let met toebeh., i.g. st. Tel. 04404-2374.

Te k. VOUWWAGEN Andre Jamet Canyon, bwj. '90, veel extra's, vr.pr. ƒ 5.000,-. Tel. 045-212004.

Te koop STACARAVAN staande op Camping Mooi Bemelen. Inlichtingen, Gasthuis 102 Bemelen.

De laatste overjarige CARAVANS en nog enkele uit verhuur met extra korting en 1 jaar gratis stalling. Bergland Stein. 046-332458.

Opruiming van onze schadecaravans, nu met duizende guldens korting. BARTELS Caravaning, Hommerterweg 256 Amsterade-Hoensbroek. 04492-1870.

Prachtige Hobby PRESTIGE 400 T 1986, met toiletr. ƒ 10.500,-. Tel. 04746-4457

Te koop mooie 4-6 pers. ALPENKREUZER Super GT, eind '88, vr.pr. ƒ 3.750,-. Tel. 04450-4286.

Te k. BERGLAND toercaravan 3-4 pers., bwj. '77, met koelkast, verwarming en voortent, pr. ƒ 950,-, tel. 04492-2857.

Te koop DETHLEFFS 3.60 m. 3-4 pers., geh. compl., met voort., toilet, koelk., kachel. Pr. ƒ 6.750,-. Tel. 045-712967.

Te k. caravan BÜRSTNER 3.60m. i.z.g.st. bwj. 1980. Tel. 046-527353.

Te k. i.z.g.st. BÜRSTNER 380N, bwj. '88, 4-pers. voort div. acc. gew. 620 kg. Tel. 04498-52254.

Te k. KIP caravan met nieuwe voortent ƒ 1.300,-. Inr. bung. tent of bagagewagen. Tel. 043-613517.

Te k. VOUWWAGEN, merk Eurocamper m. toebeh., weg. omst. ƒ 1.700,-. 045-257188.

Te k. HOBBY Classic 460 T nieuw, nog niet gebruikt porta potti. 04498-54390.

Te koop KNAUS Azur 330 3-pers., bwj. '83, ijsk., kachel, voort., nw. banden, i. z.g.st. 045-256603.

Te koop HOBBY Prestige 460, bwj. '82, geheel compleet, i.z.g.st., ƒ 7.200,-. Tel. 04405-3453.

Te k. caravan merk SPRITE, bwj. '79, 3 à 4 pers met voortent, 100% in orde, ƒ 1.000,-. Tel. 04450-4233.

Tourcaravan SOLIFER 4.50 m., bwj. '81, Isabelle voortent, ijsk., verw., wasruimte, combirol, antenne, 781 kg., vr.pr. ƒ 4.750,-. 045-422217

Zeeland

Te huur rustig gelegen 5 persoons VAKANTIE-BUNGALOW, zwembad op 100 m. afst. 01180-13024.

Campers

Te k. VW KAMPEERAUTO fabrieksinbouw, nwe. inr. Tel. 045-216476 b.b.g. 04492-3311.

Te h. 4-6 pers. nieuwe KAMPEERAUTO'S va. ƒ 725,- p.w. 045-216476 b.g.g. 04492-3311.

Te k. camper FIAT van Hool, compl. inger., 6 cyl. diesel, lengte 9 mtr., gew. 6010 kg, bwj. '61, APK gek., i.z.g.st. Schuttersstr. 2, Elsloo. Tel. 046-374732

VW CAMPER, APK juli 1993, 4 slaappl., hefdak, vakantie klaar, ƒ 5.500,-. 045-721435 na 19.00 uur.

Huur een CAMPER voor de herfstvakantie bij Autorent Bastiaans Heerlen. Bel voor een prijslijst 045-724141.

Te koop gevr. MERCEDES D, campeerauto. Tel. 043-471513.

Camper Hymer-Mobil BEDFORD 519-BA, '83, ƒ 45.000,-. Auto Weekers. Tel. 04906-1387.

Luxemburg

LUXEMBURG prachtig gel. vak. woningen te huur te Wilwerwiltz. Inl. 045-410071

Duitsland

Gezellig pension aan de voet van de FELDBERG, bosrand met mooie wandelwegen. Telefonische inlichtingen: 09-49-7671/279.

Campers

Renault TRAFFIC 2 en 2 pers. inb. 6.90, koelbox, w.c. luifel, alle comfort, 60-dgn. kaart. Tel. 045-720139.

(Huis)dieren

Te k. ruwhaar TEKKEL. Tel. 02406-3175. Herzogenrath.

BRIARDPUPS te koop met stamboom van kampioenafstamming, schrift. garantie. Tel. 04752-1885.

GEDR.PROBLEMEN met Uw hond? Bel M. Honings, gedipl. gedr.therapeut. Limb. Inst. Hondenopvoeding. Tev. geh.cursus en puppy-training. 046-510173

Te k. Engelse COCKER-SPANIELPUPS tevens jonge katjes alle ingeënt en met stamb. Tel. 04498-53188.

Te k. perzische KATJES met stamb. en ing., in de kleuren red smoke, harlekijn, wit, red smoke met wit en tortie smoke met wit. 04493-1957.

Te koop Jonge HENNEN met hele snavel. Moonen, Einighauserweg 4A, Gutte-coven. Tel. 046-524401.

Te k. KIPPEN Wyandottes; Groningse meeuwen ƒ 7,50; geel/goud fazanten ƒ 15,-. Tel. 04493-1048.

Nest BOERENFOXEN, teckels en zwart blos-schapen te k. Tel. 04754-81549.

Te koop zeer mooie 1 jarige DWERGGEITEN, dwergbok en lammeren. 045-272795.

Exclusieve BULL-MASTIFF pups, met stamb., ingeënt en ontw., 9 weken oud. Tel. 045-715911.

PERZISCHE kittens te koop Tel. 045-216942.

Te k. MECHELSE Herderpup, 10 wk. oud, teefje, met toebeh., ing. en ontw. Tel. 045-212291.

Te koop zeer mooie 2 jarige Haflinger HENGST van zeer goede afstamming. Vader nationaal kampioen Altjo van de kenterstreek. Inl. 045-272795.

Te k. perzische KITTENS, div. kleuren en leeftijden. Tel 04920-17948.

Te k. Mechelse HERDER, reu, 6 mnd. oud. Tel. 04450-4087.

Dierenspeciaalzaak JOPET. Dwergkonijnen, kavia's, hamsters, chinchilla's, gerbils. Vogels o.a.: nachtegalen, wevers, tijgervinken, diamantduiven, mosambique sijzen, kanaries, grote en kleine parkieten en vele andere soorten. Nieuwstr. 66, Hoensbroek. Tel. 045-214339.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus gar. en tatoeage. Kl.America, Th.WatsonIn 34 Achel(B). 09-3211644489 Zond. open maand. gesl.

VOGELS, eenden, fazanten, raskippen, duiven en papegaaien. Alle hoenders, hofdieren. Klein America Achel(B) 09-32-11644489

Te koop pups van de TATRA, de grote witte hond uit Polen. Goed karakter, energie, betrouwb., waaks, zelfst. Kampioensafstamming van Klein Nibbelink. Tel. 08352-42897.

Te koop jonge KEESJES. Tel. 045-214859.

Te k. Amerik. COCKER-SPANIEL-PUPS met stamb. Tel. 04409-2573.

Te k. PUPS van Collie's, langharige Teckels, Malteзer Leeuwtjes, Pekingeesjes, Poedels, Yorkshire-terriërs, Keeshondjes en leuke bastaardhondjes. 04958-91851 bij Weert dag. geopend ook zondags.

Te k. 4 GEITEN en 1 bok, á ƒ 25,-, of samen ƒ 100,-. Tel. 045-224676.

Te k. DOBERMANNPUPS en Berner Sennenpus met stamboom. Tel. 08866-2483

Te koop AKITA-INU-PUPS, 1 reu, 1 teef, zeer mooi, ƒ 750,-. Tel. 05987-21519.

Te k. ruwh. TECKEL-pups geënt, ontw. en stamb., tel. 04493-4077.

Te k. DWERGPIENCHERS, 7 wk. oud. Tel. 04743-1439.

Te koop Mechelse HERDERS, 10 wkn. Peerdendries 9, Brunssum.

Te k. ruwharig DWERG-TECKELTJE reu, 10 weken, Oude Schoolstr. 37, Ubachsberg.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Opleidingen

EXAMENGARANTIE

Basiskennis boekhouden, Praktijkdiploma boekhouden, MBA en SPD-1, NIMA-A, Praktijkdiploma Informatica.

GRATIS BASISKENNIS BOEKHOUDEN:
I.v.m. het 75-jarig jubileum wordt bij inschrijving voor de cursus Praktijkdiploma boekhouden lang het onderdeel Basiskennis boekhouden niet in rekening gebracht.

Informatie en gratis prospectus tijdens kantooruren 077-520440 of 046-599559.
Bedrijfshogeschool Katholieke Leergangen/ voorheen Limburgse SPD Opleidingen.

Laatste week!

Dansen

leer je pas goed bij
Danscentrum Weisscher
FDO-gediplomeerd
Lid van F.D.O., N.B.D., B.U.L.D.O., N.R.R.A., N.A.D.B.
Wij starten begin September in
Geleen, Sittard, Nuth Treebeek, Brunssum
met cursussen in:
stijldansen, rock 'n roll, disco.
Ook 40plus (gehuwde) parencursus stijldansen.
Onthoudnummer: 04493-4343
Let op! Nu ook bij ons de allernieuwste danstrend.
HIP HOP en MAMBO

Dagopleiding voor het Middenstands-diploma

Behaal het Middenstands-diploma in 8 maanden.
v.a. medio oktober wekelijks 1 à 2 lesmiddagen.
Lesplaatsen Maastricht en Sittard.
Info: Brochure en inschrijfformulier te verkrijgen bij:
de Directeur van het Limburg College,
Drs. S.J.M. Brouwers
Gloriët 9, 6247 BB Gronsveld. Tel. 04408-2675.

ANWB en Bovag erk. Verkeersschool WISCHMANN & Zn voor al Uw rijbewijzen, motor, auto, vrachtauto, bus trekker en oplegger, auto en vrachtauto met aanhangwagen, opleiding voor alle chauffeursdiploma's. 045-321721 Landgraaf. 8 en 10 daagse opleiding mogelijk.

JAARCURSUS TaiChi en Quigong in Valkenburg, o. l.v. Ruud Tax. Aanv. Zo. 27-09-92 van 9-10 uur beginners, van 10-11 uur gevor. Scholengemeenschap, Roevoetstr. 1. Info. 04406-14500 b.g.g. 020-6944288. Kosten ƒ 350,- per jaar, om de 2 weken.

Met privé piano- of KEYBOARDLES krijgt u meer aandacht, niet meer geld dan op andere muziekinstituten. Bel vrijbl. voor info naar 'n gediplomeerd pianist Tel. 045-426054 / 725597

Rock & ROLLCLUB Geleen, start op zondag 27 september weer met Rock & Roll en Boogie Woogie. Voor kinderen t/m 13 jr. geldt een reductie van 50%. Inschrijven kan op zondag 20 sept. 15.00-17.00 uur in Sportcomplex Medi Sport, Norbertijnenstr. 77a, Geleen. Voor inl. 046-741790.

STUDIEBEGELEIDING gevr. voor geschiedenis en biologie v. Atheneum. Tel. 045-244517 na 18.00 uur.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Radio e.d.

Te k. KTV met teletekst plus video merk Mitsubishi. Tel. 045-221402.

Stereo-installatie AKAI/CEC 4-delig, alles in perf. staat; Tev. bandrecorderbanden. Tel. 045-270915.

Rijles

ANWB Autorijleskamp
Met speciale off-season korting
Nu met extra korting van ƒ 250,- voor de periode van half september tot half december. Bel nu rechtstreeks:
ANWB Den Haag ☎ 06-8860

Theo van Bentum
Verkeersschool
Nieuwstraat 86,
6431 KW, Hoensbroek.
*8 DAAGSE kursus
*8 WEEKSE kursus
MOTOR
AUTO
VRACHTAUTO
TREKKER OPLEGGER
DAF 95
alle chauffeurs opleidingen.
Voor meer informatie:
09.00-18.00 uur.
Nieuwstraat 86
☎ 045-217487

Uw RIJBEWIJS op Saba in 8 dagen via autorijschool De Antillen; nu ook voor vrachtauto en aanhangwagen. Inl. 04750-32428.

S.D.L. biedt u aan: RIJBEWIJS A-B-C of D binnen 8 dagen op de Ned. Antillen, vanaf ƒ 3.500,- all in, garantie en 100 % financ. mog. 010-4626668 of 4666535.

TV/Video

Goede KLEUREN TV's met gar. Philips grootbeeld v.a. ƒ 125,-. Meer dan 25 jr TV Occ. Centrum Geel, Grasbroekerweg 25, Heerlen, tel. 045-724760

Te koop KLEUREN TV met teletekst en sound-mix. Tel. 04406-12875.

Kleuren TV's 8-12 kan. v.a. ƒ 75,-. Afst.bed. v.a. ƒ 125,- oa. Philips. Radio/TV FRANK BV, Bokstr. 33 Heerlerheide. 045-213432.

KLEUREN TV grote sortering vanaf ƒ 65,-. Nieuwe KTV's v.a. ƒ 298,-, betaling v.a. ƒ 25,- p.mnd. Radio/TV van Voorst, Ganzeweide 48 Heerlerheide. 045-213879.

Huwelijk/Kennismaking

Zoek(t) u/jij een vriend(in)? Word(t) lid van de CHRISTELIJKE Korrespondentie Klub. Voor info: Postbus 392, 2130 AJ Hoofddorp.

Leuke Ned.-Ind. VROUW wonend in Brussel, zoekt vrije vrolijke intell. man 50-60 jr. voor lat-rel., om samen weekend en vak. door te brengen. Liefst niet roker en dierenvriend. Br.o.nr. B-2573, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Sportieve 50er zkt. lief, klein blond, slank VROUWTJE, plm. 40 jr. voor LAT-rel. Foto's op erew. retour. Br.o.nr. B-2576, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Wed. 50 jr. zoekt ser. RELATIE met lieve man, ca. 1.80 mtr, leeft. tot 55 jr., Br. met foto (retour) o.nr. B-2587 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette heer, 60 jr., zkt. contact met flinke lieve alleenst. DAME tot 60 jr. Br.met foto op e.w.r. Postbus 120, 6120 AC Born.

Hallo, ik ben Hub, 42 jr. goed uitziend, zoekt eerlijke, lieve VROUW tot 45 jr. om een serieuze relatie op te bouwen. Brieven liefst met foto. Br.o. nr. B-2592, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Welke eerlijke alleenst. VROUW 35-45 jr, durft relatie aan met weduwnaar 48 jr. en 16 jr. dochter. Br.m.foto o.erew. ret. o.nr. B-2593 LD., Postbus 2610, 6401 DC, Heerlen.

Keurige jonge vrouw, 42 jaar, zoekt VRIEND of man voor serieuze relatie. Leeft. tussen 40 en 52 jaar. Goed niveau, geen bartype. Brieven met pasfoto (eerlijk antwoord) ond. nr. B-2586 L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen..

Wegens teleurstelling, weduwn. 77 jr., vitaal, houdt van fietsen en tuinieren, zoekt een eenvoudige, eerlijke VROUW liefst omg. Sittard-Geleen. Br.o.nr. B-2595, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Jongeman 27 jr. zkt. MEISJE voor moderne vriendschap, tel. 046-333732.

Welke nette HEER 50-60 jr. zoekt lieve vrouw om samen lief en leed te delen. Br.o.nr. B-2603, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Aardige MAN, 38 jr en z'n camper 2 jr, zoeken 'n reislustige vrouw. Br.o.nr. B-2604, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

EURODE Dating Shop. Belangenbehartiging voor kontaktzoekenden. ƒ 50,- voor 'n heel jaar. Ma-za. 10.00-12.00 uur. 045-451548.

J.man, 22 jr, gezond, eerlijk en spontaan zoekt J.DAME 22-26 jr. (kind geen bezw.) om een relatie op te bouwen en leuke dingen te ondernemen zoals winkelen, wandelen, uitgaan, uiteten enz. Heb goede baan en i.b.v. auto. Brieven liefst met foto. Br.o.nr. B-2192 L.D., Pb. 2610, 6401 DC Heerlen.

Alleenst. vr. 55jr., z.k.m. MAN, voor ser. vaste rel. Br. o.nr. B-2580, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Nette j.man 42 jr. slank, zkt. VRIEND tot 45 jr. voor vriendschap en evt. een rel. op te bouwen. Br.m.f.o.e.r. o.nr. B-2588 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

ALLEENSTAANDEN werkgroep 't Gulikshoes, hoek Agricolastr.-Ophoven 1, Sittard, organis. iedere zondag een dans- en contactavond. Bew. verpl. 046-747962.

Huwelijksbureaus

Zoekt u een partner ?
Nederlands grootste relatieburo met circa 5000 partnerzoekers geeft u natuurlijk een grote kans van slagen.
RUIM 70% VINDT BINNEN
ENKELE MAANDEN EEN RELATIE.
Wilt u meer weten? U kunt geheel vrijblijvend bellen.
Maastricht e.o. mevr. Corsius 043-640170
Heerlen e.o. mevr. Willemse: 045-215481
Roermond, mevr. Cremer: 04750-10554
Weert, mevr. Janssen: 04950-36337
Stichting Date
Erkend stichting Consumentenbelangen bij Relatievorming

Mens en Relatie
TRUDY 78 jr. Goedgeklede, vitale wed., rk, 1.60 m, spontaan en eerlijk, LBO-niv., is huiselijk, houdt v. wandelen, dansen, reizen en lezen, zkt. nette man om samen dingen te ondernemen.
ARNOLD 35 jr. Komt uit goed milieu, rk, 1.70 m, ongeh., vaste baan (HTS), is weloverwogen, heeft gevoel v. humor, belangst. v. cultuur, reizen, schouwburg, klass. concert en koken, zkt. spontane, zelfverzekerde vrouw.
SINDY 48 jr. Goed verzorgd, vlot gekleed, 1.68 m., wed., 1 inw. kind, part-time kraamverzorgster (MBO), nuchter en huiselijk, liefh. v. reizen, wandelen, tuinieren en klass. muziek zkt. man uit goed milieu, liefst wedn.
HERBERT 67 jr. Nette man, 1.75 m., wedn., LBO-niv., sociaalvoelend en spontaan, gevoel v. humor, liefh. v. puzzelen, opera's beluisteren, wandelen en vakantie zkt. verzorgde vrouw, omg. Heerlen.
PAULINE 33 jr. Charmant, klass. gekleed, rk, ongeh. directiesecretaresse (HBO), standvastig en betrouwb., leeft harmonieus en comfortabel, belangst. v. klass. muziek, lezen en dieren zkt. begripvolle man, liefst ouder dan 40 jr.
Wilt U reageren of zoekt U ook een fijne partner?
Bel dan:
HEERLEN/MAASTRICHT e.o 045-726539 mevr Luchtman
ROERMOND e.o.: 04750-15534 mevr. Nabarro
Of vraag de GRATIS BROCHURE aan: Postbus 525, 6040 AM Roermond of Postbus 5050, 6401 GB Heerlen.
ERKEND BUREAU GEEFT VERTROUWEN!
Limburgs grootste bureau!

KONTAKTBURO 1001, landelijke relatiebemiddeling, ƒ 125,- per halfjaar. Tel. 05212-1951 (Roeli Pit).

Alleen? Vindt door ons ook een partner/in. Schrijf aan: TAIGA Partnerhulp, 2960 Aurich, postbus 1304, Dld.

Mode Totaal

Te k. uit failissement echte LEREN jassen met 50-70% korting. Tel. 045-416239

DAMESKLEDING excl. mt. 44-42-38, schoenmt. 6½, l. hak. 045-256272.

Te k. original Levi's 501 jeans voor ƒ 98,-, winkelwaarde ƒ 159,-. Tel. 045-212291.

Te koop lang wit COMMUNIEJURKJE, mt. 128, met kant en hoepel, pr. ƒ 325,-. Prof. Bloembergenstr. 20, Hoensbroek. 045-226049.

Foto/Film

MINOLTA 7000 AF, 35-70 en 60-200, z.g.a.nw., ƒ 650,-. Tel. 045-462344.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Wonen Totaal

Eiken-meubelgroothandel t.o.h. reüniegebouw Geleen
30% goedkoper dan elders
Groenseykerstraat 41B. Tel. 046-747446.
Open ma. v. 13.00-18.00 uur; dinsdag-vrijdag v. 09.00-18.00 uur; zaterdag v. 10.00-17.00 uur.

Massale magazijnverkoop van honderden nieuwe keukens en inbouw-apparaten in onze keukenmagazijnen
SITTARD OF ECHT
waar alle showroomkeukens en inbouwapparaten welke in de Horn-keukensupers zijn vervangen en in Echt en Sittard worden verzameld en verkocht
tot 60% KORTING
Elke dag nieuwe aanvoer. Elke dag superlage aanbiedingen in alle kleuren en afmetingen.
Hier enkele voorbeelden
Mooie kunststof parelmoer hoekkeuken
afm. 2.80 x 1.60cm.
Normale prijs ƒ 9.316,-
nu ƒ 1.998,-
Prachtige wit eiken hoekkeuken in landhuisstijl
afm. 1.50 x 2.60 cm.
Normale prijs ƒ 9.472,-
nu ƒ 3.498,-
Moderne witte softline keuken
afm. 3.00 cm.
Normale prijs ƒ 7.293,-
nu ƒ 2.698,-
Pelgrim solo gaskookplaats met vonkontsteking, type GK 38
Normale prijs ƒ 595,-
nu ƒ 248,-
Horn
Sittard, Bergerweg 51-53
(Industrieterrein Bergerweg Tel: 046-511775)
Echt, Loperweg 8
Tel. 04754-86188

Zondag 13 Sept. KOOPZONDAG
Van 11-18 uur
Antiek en design Pierre Coumans, 2000 m2 woonwinkel.
Tot 50% korting op showmodellen
Enorme collectie grenen, rotan en eiken meubels. 2-Zits bankjes, fauteils en bankstellen, in elke stof of leer.
Merken Welbeckhouse, Derwent, Wade, DMI bankstellen.

Art Deco
Topclass stijlmeubels, spotpr. o.la. William & Mary zilverkast ƒ 1.750,-; Jacobyn dressoir 'n juweel, ƒ 2.295,-; Schattige H. Deux eethoek ƒ 795,-; Victoriaanse credens ƒ 995,-; Schitt. beelden tot 150 cm. H. gebeeldh. wandtafels, div. stijl fauteuils, beslist teveel om op te noemen. Inruil mogelijk. Stationstr. 41, Sittard, pal t.o. station.

Te koop leren BANKSTEL 2-3 zits, 3 jr. oud, ƒ 1.500,-. Tel. 045-259629.

Te k. zwarte mod. SLAAPKAMER, pr.n.o.t.k. Tel. na 18.00 uur 045-321107.

Te koop donker eiken tafel en 4 stoelen, JACHTKAST. Tel. 046-378586.

Te koop Frans BED, 2x2 mtr., ƒ 400,-. Tel. 045-452388.

WOONBOOT 23 x 4.30 mtr., pr. ƒ 45.000,-, woonk., eik. keuken, 3 slpks., badk. met ligbad. Tel. 04755-1669.

Zeer mooie wortelnoten BUREAU met opzet en bijpassende stoel. Tel. 046-519776.

Zoekt u 2e hands MEUBELS? veel keus, ook antiek Kouvenderstr. 208, H'broek

Te k. WATERBED, afm. 2.13x1.83m. vr.pr. ƒ 1.200,- Tel. 045-752194.

Te k. OPKLAPBED met matras, 1.20x1.90, ƒ 100,-. Tel. 045-310330.

Te k. langwerpig blank mass eik SALONTAFEL t.e.a.b. Tel. 04492-3690.

Te koop v. part. complete KEUKEN met 5 onder en bovenkastjes, 4-pits gaskookplaat, ingebouwde koelk. en vaatwasser, ƒ 1.500,-. Tevens noten houten salonkast ƒ 300,-. Tel. 045-751791.

Te k. bruin leren BANKSTEL Tel. 045-221402.

Te k. 4 FAUTEUILTJES, nieuw bekleed, ƒ 500,-. Tel. 04459-1206 na 12 uur

Te k. vol eiken EETHOEK met 4 stoelen (rundleren zitting), ƒ 1.500,-. 045-212713

Koopje massief eiken KAMERKAST 1jr oud, als nieuw, ƒ 975,- (nw.pr. ƒ 2.900,-). 045-323830.

TAFEL en 4 stoelen (taxushout). Iets speciaals. Tel. 045-422852 na 18.00 uur.

Te koop essen BANKSTEL 3-2-1; wandm. 3 mtr.; ronde uittrekb. grenen eettafel m. 4 stoelen. Tel. 045-228550.

Te koop i.z.g.st. met de hand gemaakte blank mass. eik. KAST, hxbrxd 1.91x 1.08x45. Tel. 045-272079.

Te koop mooie eiken KAST, bankstel en eethoek. Tev. grijze eethoek met kast. 046-519538.

Bel de Vakman

BIEZENSTOELEN vernieuwen nu ƒ 48,- per stuk met garantie. Tel. 045-418820.

Ervaren vakman biedt zich aan voor straatwerk o.a. opritten, sierbestrating. Ook voor Uw gehele tuinaanleg, zeer SCHERPE prijzen. Gratis offerte. 045-323178.

Riet- en BIEZENSTOELEN, repareren ƒ 50,- p. st. met garantie. Tel. 043-435761 b.g.g. 646919.

Oude keukens weer als nieuw, door ons RENOVATIESYSTEEM. Vraag offerte: 045-751145.

Reparatie en service aan uw KEUKEN. Gratis info: 045-751145.

Installatietechniek MEESSEN voor het leveren en plaatsen van al uw sanitair, c.v. en loodgieterswerk. Tel. 045-445211.

NEW LOOK BV Schaesberg. Gevelreiniging, uitkappen, voegen, steigerverhuur. Tel. 045-312154 of 045-312709.

Hans LIPS voor timmer-, dak en zinkwerk met garantie. Vraag vrijbl. advies/ offerte. Bel 045-453818.

Baby en Kleuter

Te koop MAXI COSY 2000 en loopstoeltje. Tel. 04492-1038.

Te k. KINDERSPORTWAGEN met wind- en regenkap merk Trixi modern design, vr.pr. ƒ 250,-. 045-463915

Te k. KINDERWAGEN 3 in 1, z.g.a.nw., met toebeh., ƒ 150,-; witte box ƒ 25,-. Tel. 045-224284.

Kapper/Cosm.

Te koop ONTHARINGS-APP. voor salon (pijnloos/ veilig/ definitief), ƒ 3.000,-. Tel. 045-227114.

Te koop compl. Peter T NAILINGSET, nw. lamp/ mat./ verk. art., ƒ 3.000,-. 045-227114.

SCHOONHEIDS-massageped.- stoelen, beursmod. Tel. 04923-66561.

Computers

Te koop SEGA mega-drive, 16 bits computer (nieuw); draagbare kleurentv. Kissel 33a, Heerlen, 045-725002.

Te koop NINTENDO en 3 nw. spellen, z.g.a.n., 3 mnd. oud, t.e.a.b. 046-519100.

Apple inktjet PRINTER, desk writer C A-4, 300x300 DPI, 5 mnd. oud, pr.n.o.t.k. Tel. 045-217396.

OLIVETTI M240 21Mb HDU 5.25 en 3.5" drive, bausch modem, printer DM100, mon.scherm, Geniusmuis, orig. handboeken en softw., w.a. WP 5.1, vr.pr. ƒ 1.250,- tel. 04498-59602.

Te k. IBM PS2 mod. 30, 20MB, HD, pr.n.o.t.k. Tel. 04492-2822.

TELE-GAMES flikt het weer! Sega-megadrive ƒ 349,- op-op. Sega-megadrive en 4 spellen, 2 joysticks ƒ 499,-. Master systeem 2 spellen op-op ƒ 39,- of omruilen met ƒ 15,- bijbetalen. Scharnerweg 65, Maastricht.

Te koop AMIGA 2000, 1 jr oud, PC emul., 2 MB intern geheugen, 50 MB harddisk, kleur monitor, 1084 S. Printer en muis, veel software, alle handboeken. Vr.pr. ƒ 2.250,-. Tel. 045-739402/ 427383.

TOWER AT 386 DX 33 MHZ coprocc. 4 MB 130 MB harddisk SVGA, 2 FDD, pr. ƒ 2.200,-. Tel. 046-755067.

Zonnebanken/Zonnehemels

Zonnehemels
Superbruiners voor lage prijzen
ƒ 895,-; ƒ 995,-; ƒ 1.095,-; ƒ 1.195,-; ƒ 1.295,-; ƒ 1395,-; ƒ 1.495,-; ƒ 1.595,-. Met Wolff lampen, gratis montage en bezorgen met superservice. Deskundige voorlichting.
Bij van ERP, Limbrichterstraat 18, Sittard, tel. 046-513531.

ZONNEHEMELVERHUUR Mezo; 10-lamps gebogen zonnehemel op kantelstatief huurpr. 1 mnd. ƒ 150,-. Geen bezorgkosten. Tel. 045-312956

Te k. alu. ZONNEHEMEL, gebogen, merk Alisun 1000H, 1½ jaar oud, nw.pr. ƒ 1.800,- vr.pr. ƒ 1.000,-. Compl. met Wolff lampen, zeld. gebruikt. 045-463915.

Huishoudelijke artikelen

Massale magazijnverkoop van duizenden apparaten
koelen, vriezen, wassen, hifi, stereo, kleuren-tv, video's etc.
WITTE HAL SITTARD EN MAASTRICHT
waar nieuwe, licht beschadigde of overjarige apparaten uit de Horn-winkels worden verzameld en verkocht tot liefst
60% KORTING
Elke dag nieuwe aanvoer, Elke dag superlage aanbiedingen
OP IS OP, SLECHTS ENKELE STUKS
Hier enkele voorbeelden uit onze duizenden koopjes:
Philips Kleuren Televisie
28 CE 6290, afstandsbediening, 70 cm. beeld, 99 kanalen
geen ƒ 1.775,- of ƒ 1.348,-, maar
ƒ 1.098,-
Technics compact disk speler
SLPG 100, programmeerbaar, random play, automatisch zoeksysteem
geen ƒ 378,- of ƒ 298,- maar
ƒ 198,-
Bosch Magnetron
HMT 712, 750 Watt vermogen, 27 l. inh. met draaiplateau
geen ƒ 1.099,- of ƒ 648,- maar
ƒ 499,-
Zanker dubbeldeurs koelkast
ZKS 240, ruim sterren vriesvak, automatische ontdooiing,
geen ƒ 1048,- of ƒ 898,- maar
ƒ 599,-
WITTE HAL
Sittard
Bergerweg 51-53 Industrieterrein Bergerweg. 046-518162
Maastricht
Scharnerweg 66-70 achter Horn keukensuper 043-633162
Ook uw adres voor keuken-inbouwapparatuur met grote kortingen

SIEMENS
Bosch, Zanker, AEG, Mielewasmachines, drogers, koelkasten, vriezers, vaatwassers. De laagste prijs. Jac Kohlen, Rijksweg N 104, bij ziekenhuis Sittard, 046-513228 of 514862.

MIELE wasautom. en drogers. Voll. gerev. va. ƒ 595,- Toenbreker 045-325819.

IJSK. gasf. ƒ 95,-; wasautom. ƒ 175,-; diepvr. ƒ 175,- wasdr. ƒ 175,-. 045-725595

Kachels/Verwarming

Kachels/openhaarden
Arnold Opreij
Heerlerbaan 275 Heerlen.
Beatrixhaven, Maastricht.

Te koop GASHAARD, i.z.g. st. Telefoon 045-211239.

Te koop emaille KOLENKACHEL (bruin), z.g.a.n., ƒ 550,-. Tel. 04459-2914.

Te k. openhaard HOUT, ƒ 30,- en ƒ 55,- per m3, gratis bezorgd. 04459-1675.

Te koop 2 ALLESBRANDERS (antiek en modern); grote en kleine gevelkachels; ant. eethoek; gasfornuis. Tel. 04450-3837.

Kachelspeciaalzaak, alle hulpstukken en aanverw. artikelen. REKER, Kluis 28, Geleen. Tel. 046-740785.

Tot ƒ 500,- Zomerkorting. De KACHELSMID, Walem 21, Klimmen. 04459-1638.

Muziek

Het bestuur van de Koninklijke Schutterij St. Sebastianus Voerendaal zoekt voor haar klaroenkorps een
ervaren instructeur drumband/klaroenkorps
De repetities van het klaroenkorps vinden plaats op de maandagavond. Geïnteresseerden kunnen hun brief richten aan het bestuur van bovengenoemde schutterij, Postbus 23066, 6367 ZH Voerendaal.

Muziekliefhebbers opgelet!!!
v.a. ƒ 30,- per maand direct eigenaar van o.a. keyboards, drumstellen, orgels, gitaren, piano's, accordeons, orkestapparatuur enz. Vraag naar onze speciale klantenkaart. Altijd aanbiedingen en occasions. Alles van Flight-Case.
Muziekhuis Lyana
Mauritsweg 48, Stein. Tel. 046-333227.
Maandag t/m zaterdag open. Donderdag koopavond.
Het meest complete prijsbrekende MUZIEKPARADIJS.
NERGENS BETER NERGENS GOEDKOPER.

Verenigingen opgelet!!!
ƒ 750,- terug voor Uw oude concertbassdrum bij aankoop van een nieuwe ADAMS Concertbassdrum.
Inl. Adams Muziekcentrale Thorn. Tel. 04756-1324.

Stalmeier Music
Dé allroundzaak van Limburg
Keyboards - dig. piano's - gitaren - versterkers - blaas/slaginstr. - geluidsapp. - synthesizers enz. enz.
MIDISPECIALISATIE: Atari - MS Dos - muziek op uw PC?
Wij maken u er enthousiast voor!
Koop bij de man die het ook bedienen kan.
STALMEIER MUSIC
de muziekspecialist
HOOFDSTRAAT 32 TEL 045-214253 HOENSBROEK
donderdag koopavond.

SHOWVERLICHTING voor discotheken, drive in shows of bands. Limburgs goedkoopste adres. Bezoek onze showroom. Highlite International, Huls 14, Simpelveld. Tel. 045-444907.

Gevraagd speelruimte voor DRUMMER. Telefoon 045-325138.

Wil Bevers SAXOFOONS voor een nieuwe of gebruikte saxofoon. Huren kan ook. Het adres voor reparatie of revisie van alle merken en types saxofoon. Marktstr. 19 Linne. Tel. 04746-4976. Openingstijden wo. en do. van 9.00 tot 12.00 uur en vr. en za. van 9.00 tot 17.00 uur

Te koop PIANO. Tel. 045-415313.

Wil je o.l.v. een bevoegde DOCENT electrische of basgitaar leren spelen of je eigen muziek spelen in een bandje? Dat kan! Bel de muziekschool. 046-518951.

Te koop electr. ORGEL 2 Manuale ƒ 800,-. J. Ruysdaelstr. 5, Kerkarde.

Te k. electr. ORGEL G 5, z. g.a.nw. Tel. 04498-52558.

Te k. electr. ORGEL, merk Gem, pr. ƒ 750,-. Tel. 045-310330.

Oergezellige DANSMIDDAG iedere zondag v.a. 14.00 uur in Hotel Overlander, Dorpstr. 10 Gulpen. l.s. m. Guide D'Allez.

Voor Piccolo's zie verder pagina 50

Speel mee en win!

Limburgs Dagblad BINGO

Elke week ruim ƒ 10.000,-- aan prijzen!

Van 21 september tot en met 14 november.

Speel spannend bingo!
De komende 8 weken worden erg spannend. Limburgs Dagblad-lezers zijn weer in de ban van bingo. Elke week is er een formidabele prijzenpot van ruim ƒ 10.000,–, met een hoofdprijs van maar liefst ƒ 5.000,–. Alle reden om uw kans te wagen! Bovendien steunt u met uw deelname een goed doel.

Limburgs Dagblad bingo wordt gespeeld in 8 spelronden van elk hooguit 6 dagen. Vanaf maandag 14 september a.s. zijn de bingokaarten à ƒ 4,-- per kaart te koop in uw buurt bij alle onderstaande winkeliers met het bingovignet, en bij alle kantoren van het Limburgs Dagblad. De kaarten voor iedere volgende spelronde zijn steeds één week voorafgaande aan de spelweek te koop. Op iedere bingokaart ziet u zes blokken met cijfers. Elk blok vormt één geldige bingostrip. **U heeft dus 6 kansen per bingokaart! Met meer kaarten nog meer kans!**

Zó wordt bingo gespeeld.
Vanaf maandag 21 september a.s. publiceren wij elke ochtend enkele getallen in de volgorde waarin ze door de notaris zijn getrokken. Staan deze getallen in een of meer blokken op uw kaart, dan kruist u deze aan, maar wel zo dat ze leesbaar blijven. Let op, want een getal kan op meerdere blokken van uw kaart voorkomen. Kruis ze allemaal aan. Zodra in een van de zes blokken van uw kaart alle 18 getallen zijn aangekruist heeft u „bingo" en maakt u kans op een prijs. Achter op de kaart staan de officiële spelregels vermeld. De belangrijkste voorwaarden leest u ook hier.

Heeft u „bingo"? Bel dan de bingolijn. Als u „bingo" heeft dient u dat nog **dezelfde ochtend** te melden. U belt dan tussen 9.00 en 12.00 uur de speciale bingolijn: **045-739888. Indien u vroeger of later belt kan uw bingo niet worden geregistreerd en valt u buiten de prijzen. Het is dus absoluut noodzakelijk dat u binnen deze tijden belt.**

Elke week ruim ƒ 10.000,-- aan prijzen!
De wekelijkse hoofdprijs bedraagt ƒ 5.000,-- netto. Bovendien zijn er vele andere aantrekkelijke geldprijzen. Per week is dat ruim ƒ 10.000,--.

Heeft u „bingo", dus een volle strip, dan is het laatst aangekruiste getal bepalend voor de prijs. De getallen worden immers in dezelfde volgorde gepubliceerd als de notaris ze heeft getrokken. Een eerder getrokken getal geeft dus recht op een hogere prijs. Indien er meer prijswinnaars op één getal zijn, worden de prijzen in principe gedeeld. Het tijdstip waarop u uw „bingo" meldt is dus niet van invloed op de hoogte van de prijs, mits u maar op dezelfde dag tussen 9.00 en 12.00 uur belt.

De winnaars worden wekelijks op zaterdag in het Limburgs Dagblad gepubliceerd.

Limburgs Dagblad speelt bingo voor een goed doel.
De verkoopprijs per bingokaart bedraagt slechts ƒ 4,–. Alle reden dus om het niet bij één kaart per week te laten.
Bovendien komt de opbrengst ten goede aan:
de Stichting Wereld Muziek Concours Kerkrade.

[illegible] uw bingokaarten!

KERKRADE: FINY OTTEN SIGAREN MAGAZIJN, BLEYERHEIDESTRAAT 144; AVIA SERVICE, DRIEVOGELSTRAAT 78; VINDERS SIGAREN MAGAZIJN, AKERSTRAAT 168; EYKMANS-KUCKELKORN, BLEYERHEIDESTRAAT 28; DROGISTERY JANSSEN, EIKERPLEIN 4; FUCHS-WOLTGENS, BLEYERHEIDESTRAAT 122; CIRKEL ROYEN, KASPERENSTRAAT 41; MAERTSDORF, HEIVELDSTRAAT 56; BUCK BOEKHANDEL, EINDERSTRAAT 59; VAN STRIEN SIGAREN MAGAZIJN, KAALHEIDERSTEENWEG 1; PLUS MARKT DE BRUIN, MARIA GORETTISTRAAT 2 D; DROGISTERY BRUGELS, KAMPSTRAAT 44; BECKERS, MARKT 10; VAN OPPEN SUPER, GLADIOLENSTRAAT 216; DE ZUID BOEKHANDEL, HOOFDSTRAAT 13; MEERTENS, ZONSTRAAT 75; MEERTENS, POSTSTRAAT 14; BUSING SIGAREN MAGAZIJN, KLOOSTERBOSSTRAAT 114; RIETECO, MEUSERSTRAAT 54; LIMBURGS DAGBLAD, MARKT 42; VAN OPPEN SUPER, ST PIETERSTRAAT 15; DUYSENS DROGISTERY, PIUSSTRAAT 10; BAADJOU SIGAREN MAGAZIJN, ST PIETERSTRAAT 43; VERSSHOP DE VINK, ST PIETERSTRAAT 273; JUMBO, CARBOONSTRAAT 69; FÖHLER, INDUSTRIESTRAAT 64; DE MIJNLAMP, AKERSTRAAT 48; TEXACO KOOIKER, HAMSTRAAT 159; BEJAARDENCENTRUM VROENHOF, VROENSTRAAT 97; CORONA SIG. MAG., AKERSTRAAT 76; DER HOLLANDISCHE FRISCHMARKT, DR. ACKENSPLEIN 10

SIMPELVELD: JANSSEN-HENDRIX, IRMSTRAAT 25; SHELL MERX, MARKT 15; SPAR WINTHAGEN, STAMPSTRAAT 26; VVV SIMPELVELD, PLEISTRAAT 2 B; TEXACO SERVICE, KLOOSTERSTRAAT 46; SUPER VAN OPPEN, KLOOSTERSTRAAT 28; SOETENS BOEKHANDEL, KLOOSTERSTRAAT 82; BUURTWINKEL HENDRIKX, STAMPSTRAAT 47

BOCHOLTZ: BERTRAM-ERVEN, MIN.RUYSSTRAAT 6; HOLLANDS SIGAREN MAGAZIJN, WILHELMINASTRAAT 11; WIGWAM RAMAKERS, HERVER 85

EYGELSHOVEN: 4=6 RUITERS, MERODESTRAAT 1; EYGELSHOVEN SIGAREN MAGAZIJN, VELDHOFSTRAAT 71; SUPER GERNAAT, PORTBEEMDEN 1; DROGISTERIJ FAASSEN, LAURASTRAAT 11; ESSO SILVERTAND, VELDHOFSTRAAT 69

UBACHSBERG: WERRY SPAR, KERKSTRAAT 10

VOERENDAAL: WIDDERSHOVEN, TENELENWEG 19; HENDRIX, HOGEWEG 32; BP AUTORETTE MAESSEN, HOGEWEG 78; SENDEN SUPER, KERKPLEIN 61

RANSDAAL: FIRMA RIETERS, RANSDALERSTRAAT 40

KLIMMEN: EUSSEN, KLIMMENDERSTRAAT 48; BP SERVICE MAESSEN, KLIMMENDERSTRAAT 95

LANDGRAAF: TOTAL SERVICE LANDGRAAF, HEERLENSEWEG 200; BREMEN, STREEPERSTRAAT 17; 'T GANGSKE, HEIGANK 41; DE WEERD, DR.SCHAEPMANSTRAAT 12 A; SUPER HORSCH, LICHTENBERGERSTRAAT 56; BERTRAM SUPERMARKT, PREM 2; BRULS SPAR, HOOFDSTRAAT 146; RIJPKEMA, HOOFDSTRAAT 134; GULPERS, MARKT 5; BRUNA COX, RAADHUISPLEIN 9; VAESSEN DROGISTERIJ, HOVENSTRAAT 47; HUTH, HOVENSTRAAT 141; HERINGS DROGISTERIJ, SUNPLEIN 5; TOTAL DE LA ROY, HOVENSTRAAT 100; VVV LANDGRAAF, ROSSINIPASSAGE 21; BRASSEE, KERKSTRAAT 7; C 1000 V.D. ZWAN, KORTE HOVENSTRAAT 10; 4=6 MARKT, ABDISSENLAAN 82; GELE KRUIS, HOOGSTRAAT 58; WIJNANDSRADE VAESSEN THUISMARKT, KORNERSTRAAT 22

HULSBERG: SUPER SCHEEPERS, EUROPAPLEIN 1; VERSMARKT DRIESSEN, MGR. BRULSSTRAAT 4

BRUNSSUM: ROZEMAN BOEKHANDEL, KERKSTRAAT 35; SUPER SMEETS, SCHILDSTRAAT 54; BARTHOLOME, KENNEDYLAAN 86; V.D.BEEK, JULIANASTRAAT 2; VAN HUSSEN, T WINKELCENTRUM 7; HERMANS, RUMPENERSTRAAT 5; BARTHOLOME, RUMPENERSTRAAT 108; FIRMA SCHOBBEN, PR.HENDRIKLAAN 243; VAN ZAND-[illegible], AKERSTRAAT 80 A; HABETS 4=6, VONDELSTRAAT 22; SPAR, GREGORIUSLAAN 60; [illegible] 4=6, DE RUYTERSTRAAT 6; LIMBURGS [illegible], RUMPENERSTRAAT 81; BRUNA THE-[illegible], PASSAGE 2; HOENSBROEK WIND KAN-[illegible] BOEKHANDEL, AKERSTRAAT NOORD 124; [illegible] WENS, NIEUWSTRAAT 61; HERPERS, [illegible]ERSTRAAT 13; L'ORTYE, KOUVENDER-[illegible]; SPAR FRIJNS, PROF.V.H.HOFSTRAAT 1[illegible]; HERMENS, PAADWEG 37; GARANT MARKT, HOOFDSTRAAT 360; SUPER SAVELBERG, MGR.HANSSENLAAN 83; HERMENS, JULIANASTRAAT 114; CREMERS POSTAGENTSCHAP, JULIANASTRAAT 44; TOTAL DE KOUMEN, KOUMENWEG 15; PEETERS, HOOFDSTRAAT 26; SMEETS, PIUS 12 PLEIN 8; TOTAL DE LA ROY, SPOORDIJKSTRAAT 30

SCHINVELD: PLUSMARKT BRULS, A GE WATER 3; VAN TONGELEN, BEEKSTRAAT 26; ESSO SELF SERVICE, ECHTERBAAN 2

AMSTENRADE: HERMENS, HOOFDSTRAAT 45; SENDEN SIGAREN MAGAZIJN, HOOFDSTRAAT 2; SHELL SERVICE, HOMMERTERWEG 292

NUTH: MOBIL SERVICE, MARKT 1; SPAR, BAVOSTRAAT 6; ESSO SERVICE, V.EYNATTENWEG 1; JUMBO, MARKT 21; CLAESSENS, STATIONSTRAAT 286; MOBIL CHRISTOPHE, VALKENBURGERWEG 81

OIRSBEEK: DOOMEN DROGISTERIJ, PROVINCIALEWEG 106; HAMART KLEINWARENHUIS, RAADHUISSTRAAT 23

MERKELBEEK: HOUBEN POSTAGENTSCHAP, MISWEG 3

HEERLEN: C 1000, ZESWEGENLAAN 288; POSTAGENTSCHAP COX, KERKRADERWEG 23; ZEBRA TANKSTATION, VOSKUILENWEG 125; VERSMARKT MOLENBERG, J.V.VONDELSTRAAT 35; WINNUBST PLUSMARKT, V.W.POELMANSTRAAT 47 A; MEERTENS-OTTEN, NIEUWHUISSTRAAT 9; CLAASSENS-JONKERGOUW, PROMENADE 52; LIMBURGS DAGBLAD, GEERSTRAAT 5; LIMBURGS DAGBLAD, IN DE CRAMER 37; DOUVEN POSTAGENTSCHAP, EIKSTRAAT 166; MEYERS PLUSMARKT, WANNERSTRAAT 7; DE PEPERKLIP, WANNERSTRAAT 15; TOTAL SERVICE, BOKSTRAAT 6; LINDEN SIGAREN MAGAZIJN, KEEKSTRAAT 2; SCHOUTENS POSTAGENTSCHAP, V.W.POELMANSTRAAT 1; WIM'S WINKEL, MGR. HANSSENSTRAAT 9; HOLLANDS DROGISTERIJ, DAUMERBOORD 29; MOBIL SERVICE, HEERLERBAAN 158 A; ROOZENBOOM BOEKHANDEL, HEERLERBAAN 114; ALBERTS BOEKHANDEL, DR. POELSSTRAAT 22; 4=6 JOVO MEIJERS, EIKENDERWEG 55; BOSKELJON SIGAREN MAGAZIJN, EIKENDERWEG 68; DE BOEKELIER, PROMENADE 133; GOSGENS SIGAREN MAGAZIJN, LIMBURGIASTRAAT 39; BOEKHANDEL STOFFELS, WILLEMSTRAAT 113; CLAESSENS SIGAREN MAGAZIJN, KASTEELLAAN 83; VERSEVELD, SAROLEASTRAAT 80; BIJSMANS SIGAREN MAGAZIJN, SAROLEASTRAAT 29; BAKKERIJ VONCKEN, SITTARDERWEG 122; BENDERS, KEIZERSTRAAT 5; APOLLO LEKTUUR, HOMERUSPASSAGE 2 B; SUPER JONGEN, NOBELSTRAAT 48; MEERTENS, WELTERTUINSTRAAT 70; WELTERHOF-WINKELTJE, KENNEDYLAAN 301; DAGMARKT, FRANKENLAAN 3; SUPER SCHOENMAKERS, AMSTERDAMSTRAAT 66; HEUSSEN ENKABE, AMSTERDAMSTRAAT 60; MOBIL SERVICE IEDEMA, BEERSDALWEG 115; SIJSTERMANS, HEERENWEG 138; TEXACO LOVEN, PALEMIGERBOORD 401; SPAR LAMERS, ANJELIERSTRAAT 70; JONGEN, ANJELIERSTRAAT 50 A

SCHINNEN(?): KOPAK, ST REMIGIUSSTRAAT 4

Met meer kaarten, nog méér kans!

De nieuwe bingocijfers staan elke morgen alleen in het Limburgs Dagblad.

Vul in en maak kans op de hoofdprijs van ƒ 5.000,--!

Naam: ....
Adres: ....
Postcode: ....
Woonplaats: ....
Telefoonnummer (ter controle): ....

Lever deze bon in bij de Bingo-winkelier of het Limburgs Dagbladkantoor in de week van 14 september a.s.

(per gezin slechts één gratis Bingo-kaart)

Kaart no. ☐☐☐☐☐ (zie achterzijde bingo-kaart)
in te vullen door de wederverkoper.

BON VO[illegible]R GRATIS BING[illegible]KAART
[illegible] gratis [illegible] bij [illegible] ...evenstaande adressen!

Vergunning voor Limburgs Dagblad Bingo is verleend door de Staatssecretaris van Justitie onder no. L.O. 920/119/134.92 d.d. 10-8-1992.

Limburgs Dagblad voor Oostelijk Zuidlimburg

Zaterdag 12 september 1992 ● Pagina 13

HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR OOSTELIJK ZUID-LIMBURG IS DE PLAATSELIJKE EN REGIONALE EDITIE VAN HET LIMBURGS DAGBLAD VOOR HET GEBIED OOSTELIJK ZUID-LIMBURG. HOOFDREDACTEUR: RON BROWN. CHEF EDITIEREDACTIE: WIM DRAGSTRA HOOFDKANTOOR: 6411 RS HEERLEN, IN DE CRAMER 37, TEL. 045-739911. SERVICEKANTOOR: 6411 NM HEERLEN, GEERSTRAAT 5, TEL. 045-717719. RAYONKANTOREN: 6461 ED KERKRADE, MARKT 42, TEL. 045-455506; 6443 CB BRUNSSUM, RUMPENERSTRAAT 81, TEL. 045-256363.

Brief gewest aan omwonenden stort Schinnen

Excuses voor stankoverlast

SCHINNEN – Het Streekgewest Westelijke Mijnstreek verontschuldigt zich in een brief aan de omwonenden van de regionale stortplaats in Schinnen voor de stankoverlast van de laatste tijd. De bewoners klagen hierover al enige tijd. Zij krijgen vandaag de brief in de bus van het streekgewest.

In de brief wordt gewezen op de uitzonderlijk grote aanvoer van veilingprodukten als gevolg van de goede oogsten. Met name deze aanvoer wordt aangewezen als oorzaak van de stankoverlast, die op gegeven moment zo erg werd dat het gewest besloot hoeveelheden veilingprodukten te weigeren. Om de overlast in te dammen werden toen honderden tonnen afvalwater uit de stortplaats per tankwagen afgevoerd naar de waterzuivering in Hoensbroek.

Het gewest somt in het schrijven aan de omwonenden verder op welke maatregelen genomen worden om dit tegen te gaan. Zo wordt het storten vanaf 1 januari zevenhonderd meter verder van de bebouwde kom af verplaatst en worden afgewerkte delen van de groeve bedekt met een water- en luchtdichte laag.

Gelijktijdig wordt een systeem aangelegd dat gassen opvangt en afvoert. Ook komt er een nieuw ontvangst-platform. Deze moet het ontstaan van stof, geur, geluid en zwerfvuil tot het uiterste beperken. Verder komt er een biogas-installatie die het vrijkomende gas zuivert, verwerkt tot aardgas en uiteindelijk aan het gasnet aflevert.

Nicoll ook mede-eigenaar computerfirma

Sittardse politiechef verder in opspraak

Van onze verslaggever

SITTARD – De Sittardse politiecommissaris E. Nicoll is nog verder in opspraak geraakt, nu blijkt dat hij mede-eigenaar is van het computerbedrijf Softpol. Die Vennootschap Onder Firma (VOF) staat ingeschreven op het adres van een ander lid van het politiekorps, C. K. Beckers. Ook de andere twee vennoten, Hans op den Kamp en Sjaak van Proemeren werken op de automatiseringsafdeling van het Sittardse korps.

Op het 'huisadres' van de firma wil men geen enkel commentaar geven. Gisteren werd een andere journalist nog doorverwezen naar het politiebureau voor nadere inlichtingen over VOF Softpol.

De burgemeester was niet bekend met de nu bekend geworden nevenfunctie van Nicoll. Tonnaer had daarvan wettelijk gezien wel op de hoogte moeten zijn: de burgemeester moet als hoofd van de politie goedkeuring geven aan alle nevenfuncties van de korpschef, meldt een woordvoerder van het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Omdat de Tweede-Kamerfractie van Groen Links Kamervragen heeft gesteld over Nicoll, kan de woordvoerder niet op de zaak ingaan.

Zowel de burgemeester als de politiecommissaris weigerden gisteren ieder commentaar. „Hangende het eerdere onderzoek wil de burgemeester nu niet reageren op vragen. Het is voor hem nieuw," meldt de woordvoerder van de gemeente.

Nicoll was gisteren noch thuis, noch op het bureau te bereiken. Zijn vrouw: „We geven geen enkel commentaar. Ik denk dat ik u ook niet hoef te zeggen waar hij is."

Nicoll raakte al eerder in opspraak toen bleek dat hij mede-eigenaar was van een andere VOF, Opleidingsinstituut voor Politie- en Beveiligingspersoneel. Voor die activiteiten had hij de wettelijk vereiste toestemming van burgemeester J. Tonnaer. Het OPB verzorgde in Sittard al opleidingen voor acht politie-assistenten. Kosten: ruim 40 mille.

Zie verder pagina 15
● Minister tegen dubbele functies

Hirsch Ballin roemt strijd tegen drugstoerisme in Maastricht

Belgische junks kopen nu meer drugs in Luik

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT/LUIK – Dank zij de langdurige acties van de Maastrichtse politie tegen het drugstoerisme is de prijs van harddrugs zodanig gestegen, dat Belgische junks de Limburgse hoofdstad steeds meer links laten liggen. Dat heeft minister mr E. Hirsch Ballin onlangs gezegd tijdens een bezoek aan Maastricht. Belgische politiewoordvoerders hebben dat gisteren bevestigd. De handel verplaatst zich met name steeds meer naar Luik. In Maastricht zelf trekken de dealers, die zijn gebleven, zich terug in kroegen en enkele coffeeshops. In die laatste etablissementen wordt alleen de verkoop van softdrugs gedoogd.

De minister zei tijdens een spreekbeurt ook dat hij zich zorgen maakt over dat uitwaaieringseffect en heeft het gemeentebestuur van Maastricht gevraagd de controle op coffeeshops, zoals dat al eerder in Venlo gebeurde, te verscherpen en na overtreding (ingrijpen is mogelijk na verkoop van softdrugs aan minderjarigen en handel in harddrugs) door sluiting hun aantal te verminderen.

Mr Hirsch Ballin gaat, zo heeft hij beloofd in Maastricht, snel praten met de autoriteiten in Belgie om op een beleidslijn te komen. „Er bestaan al goede contacten op ministerieel niveau met verschillende deelstaten langs de Duits-Nederlandse grens. Ik juich dan ook toe dat er in Duitsland opvangprojecten zijn gestart en her en der zal worden overgegaan tot methadonverstrekking. Dat zal de aanzuigende werking van Nederland verminderen", denkt de bewindsman.

De ministeries van WVC en Justitie bereiden intussen een seminar voor over de aanpak van het drugsprobleem in de grensstreken. Voor die bijeenkomst medio november zullen vertegenwoordigers van politie, justitie en hulpverlening uit Duitsland, België en Nederland worden uitgenodigd.

Prijzen

De intensieve straatcontroles en meer dan honderd aanhoudingen van drugsgebruikers in Maastricht in de afgelopen weken hebben, hun uitwerking op de prijs niet gemist. Waren prijzen van 80 tot 100 gulden voor een gram goede heroïne tot nu toe normaal, sinds kort moet dikwijls al 110 tot 130 gulden worden neergeteld.

Overigens sluit de politie in Maastricht niet uit dat in verband met deze ontwikkeling een nog onbekende organisatie probeert bestaande horeca-gelegenheden en andere panden in het centrum te kopen om er drugs te verkopen. Justitie zegt alleen te weten dat 'bekend is dat dergelijke panden meer dan normaal van eigenaar verwisselen'.

● *Door de afbraak van het oude gebouw van apotheek Ritzen aan de Stationstraat in het centrum van Heerlen, wordt de daarachter gelegen oude Heerlense synagoge zichtbaar. Het oude joodse gebedshuis is ingepakt in oranje plastic. Daardoor moet eventueel stofoverlast voorkomen worden. Het historisch gezien waardevolle gebouwtje is door de apotheek in gebruik genomen als opslagplaats. Het wordt al meer dan zeven jaar niet meer gebruik als plaats van bijeenkomst voor de joodse gemeenschap. Er is nog maar één Israelitische gemeente in heel Limburg en die heeft een hoofdsynagoge in Maastricht. De oude apotheek en de ingangspartij naar de vroegere synagoge zijn afgebroken. Op die plek wordt een heel nieuwe apotheek gebouwd. De verkoop van medicijnen vindt tijdelijk plaats in een wat verderop aan de Stationstraat gelegen winkelpand. In mei volgend jaar zal het nieuwe gebouw waarschijnlijk klaar zijn.* Foto: DRIES LINSSEN

CDA en VVD aarzelen over Maasdalproject

MAASTRICHT – De coalitiefracties CDA en VVD in Provinciale Staten voelen er nog niets voor een volledige machtiging te verlenen aan Gedeputeerde Staten tot ondertekening van de intentieverklaring Maasdalproject. Dit project betekent natuurontwikkeling in combinatie met grindwinning langs de Grensmaas in Limburg.

Cyril Lebens zei gisteren in de gecombineerde vergadering van de vaste statencommissies voor milieu, ruimtelijke ordening en verkeer en waterstaat dat de CDA-fractie nog grote twijfels heeft over het project. Gedeputeerde Staten moeten eerst maar eens de economische haalbaarheid onderzoeken voor zij verdere stappen gaan ondernemen, zo vond Lebens. Ook wil hij dat er 'beslismomenten' in de langdurige procedure worden ingebouwd waarop de Staten het proces eventueel kunnen sturen of desnoods stoppen.

GS willen snel enkele honderdduizenden guldens uittrekken voor onderzoeken en voor het oprichten van een projectbureau, dat de hele operatie moet begeleiden. Dit gebeurt in samenwerking met de ministeries van Landbouw en van Verkeer en Waterstaat, die ook achter het project staan. Naar verwachting zou in 1996 daadwerkelijk met de uitvoering kunnen worden begonnen.

Deputé Piet Hilhorst zei gisteren in de commissie-vergadering dat het Grensmaas-project als prioriteit is opgenomen in het medio oktober te verwachten Structuurschema Groene Ruimten van de rijksoverheid. Het ministerie van Landbouw zou volgens Hilhorst al in 1994 uitvoering wensen. „Of we dat halen weet ik niet".

Ondanks toezeggingen van deputé Jan Tindemans over fasering in de werkzaamheden en dat Provinciale Staten genoeg gelegenheid krijgen eventueel in te grijpen, bleef de CDA- en VVD-fractie op haar standpunt staan. Beide fracties hebben samen een meerderheid in de Staten, die over deze kwestie binnenkort zullen beslissen.

Uitkeringen GAK te laat

HEERLEN – Uitkeringsgerechtigden hebben gisteren naar het Gemeenschappelijk Administratie Kantoor (GAK) in Heerlen gebeld omdat hun wao-uitkering nog niet binnen was. Begin volgende week zullen de ongeveer 14.000 wao'ers in de Oostelijke Mijnstreek over hun uitkering kunnen beschikken.

Het was in het verleden gebruikelijk dat het geld altijd voor het weekeinde op de bankrekening was bijgeschreven. Sinds kort wordt er gebruik gemaakt van een nieuw geautomatiseerd systeem, waardoor het geld iets later binnen kan zijn. Echter altijd tussen de 10e en 15e van de maand, zo verzekert een woordvoerder van het GAK.

Overigens moeten ook mensen met een ww-uitkering in de regio er rekening mee houden dat hun uitkering iets later binnen is dan gebruikelijk. Door een computerstoring die een hele werkdag heeft geduurd, konden de uitkeringen pas ergisteren worden overgemaakt. Het GAK is nogal ontstemd over de storing in het computersysteem. Van de firma die verantwoordelijk is voor het onderhoud van het systeem heeft het GAK geëist dat herhaling is uitgesloten. De storing heeft het GAK het nodige geld gekost. Of er een schadeclaim wordt ingediend wilde de zegsman niet zeggen.

OR Tobias vindt fusiebericht bejaardenhuizen te voorbarig

HEERLEN – „De Heerlense bejaardenhuizen hebben nog geen beslissing genomen over een eventuele fusie. *Wel zijn de mogelijkheden om te gaan samenwerken onderzocht.*" Dit zegt Els Bloemen-Herens, voorzitter van de ondernemingsraad van bejaardenhuis Tobias. Zij reageert hiermee op de uitspraak van bestuursvoorzitter G. Krekelberg, deze week, dat de Heerlense centra gaan fuseren.

„Het is nog helemaal niet zeker of Douvenrade, Ter Eyck, Piuscentrum, De Schutse, Tobias en de Regenboog, gaan samenwerken," zegt de voorzitter van de OR. „De Stichting Heerlense Bejaardencentra heeft de mogelijkheden daarvan laten onderzoeken maar het rapport hierover hebben we nog niet gezien. Dat is deze week aan de besturen gepresenteerd. Wij krijgen het 28 september onder ogen."

„Het onderzoek is verricht om te bekijken hoe we zo efficiënt mogelijk kunnen werken," aldus Els Bloemen. Dit met het oog op de plannen van de regering om de gezondheidszorg te herzien. Zij meent dat door samenwerking de bejaardencentra een betere onderhandelingspositie hebben ten opzichte van het Rijk.

Het bericht over de fusie heeft onder het personeel grote onrust teweeg gebracht. „Of er bij een eventuele fusie ontslagen zullen vallen, kan niemand op dit moment zeggen," aldus de voorzitter van de OR. „Ook is nog helemaal niet duidelijk of er bij een samenwerking diensten gekoppeld gaan worden." In oktober krijgt het personeel hierover meer duidelijkheid.

File op A2 na kettingbotsing

GELEEN – Na een kettingbotsing op de snelweg A2 ter hoogte van Urmond ontstond gisteren een file van maximaal acht kilometer. Op de rijstroken in de richting Maastricht botsten om 11.30 uur in totaal acht voertuigen op elkaar: zes personenwagens, een autobus en een truck. Het verkeer werd over één rijstrook geleid. Gewonden vielen niet. Wel klaagde een bestuurder over nekpijn. Verder ontstond grote materiële schade. Zes vehikels moesten worden afgesleept. De politie heeft nog geen idee wat de oorzaak van het ongeval is geweest.

Dales wil vrouw als burgemeester

DEN HAAG – Minister Ien Dales (binnenlandse zaken) geeft er de voorkeur aan dat de opvolger van de Landgraafse burgemeester Hans Coenders een vrouw wordt, 'vanwege de ondervertegenwoordiging van vrouwen in het ambt van burgemeester'. Gisteren is de sollicitatieprocedure van start gegaan, met de officiële aankondiging van de vacature in de Staatscourant. Kandidaten moeten voor 1 oktober reageren. Op die dag ontvangt de Limburgse commissaris der koningin de profielschets van de Landgraafse gemeenteraad.

Man gewond bij steekpartij

ULESTRATEN – Tijdens een vechtpartij in een woning aan Langs de Gewannen in Ulestraten is donderdagnacht om een uur een 34-jarige man uit deze woonplaats met een mes neergestoken door een familielid uit Schimmert. Het slachtoffer moest met een aantal steekwonden in het ziekenhuis te Maastricht worden opgenomen. Drie broers kregen ruzie met de 24-jarige man uit Schimmert over een oude vete. Deze trok een mes en stak een van de broers neer. De dader is door de rijkspolitie Meerssen aangehouden en zal worden voorgeleid.

Water onbruikbaar door stort Ubach

MAASTRICHT – De Duitse drinkwaterputten bij Gangelt raken over 35 jaar onbruikbaar door vervuild grondwater van de stortplaats in Ubach over Worms, als er geen maatregelen worden genomen. Dat schrijven Gedeputeerde Staten van Limburg op vragen van D66 en Groen Links. GS willen de vervuiling een halt toeroepen door het oppompen en zuiveren van vervuild grondwater, en door het vuil aan de bovenkant af te dekken. Daardoor kan dan geen regenwater meer door het afval sijpelen.

Carnavalsorde Aken voor Lubbers

AKEN – De Akense carnavalsvereniging heeft minister-president Ruud Lubbers voorgedragen als 'Ordensritter wieder den tierischen Ernst' in 1993. Deze carnavalsorde is een van de bekendste onderscheidingen in Duitsland. De premier overweegt nog of hij deze onderscheiding, die volgend jaar op 6 februari in Eurogress wordt uitgereikt, zal aanvaarden.

Eis twee jaar tegen Ghanees

AMSTERDAM/HAELEN – In de serie processen tegen van drughandel verdachte Ghanezen is door de officier van justitie in Amsterdam twee jaar celstraf gevraagd tegen de uit Haelen afkomstige Kwaku B. De vertegenwoordiger van het Openbaar Ministerie denkt in tegenstelling tot de Sittardse advocaat mr R. Corten dat de man een rol heeft gespeeld in de export naar Duitsland. Zijn naam dook op tijdens een serie afgeluisterde telefoongesprekken met een later als koerierster ontmaskerde vrouw. De man zou de vrouw onderdak in zijn woning in Haelen hebben gegeven. Mr Corten die het in juni lukte zijn cliënt uit voorlopige hechtenis te halen, bleef er bij dat de man volledig vrijuit gaat. De man woont inmiddels niet meer in Haelen omdat hij gescheiden is.

Chloreren Sittards water gaat door

SITTARD – De Waterleiding Maatschappij Limburg (WML) gaat nog even door met het chloreren van het drinkwater in Sittard. Begin volgende week hoopt het bedrijf te kunnen stoppen met het toevoegen van chloor. Dan moet de bacterie citrobacter freundii uit het drinkwater verdwenen zijn. „Ook als we stoppen met chloreren zullen we de eerste tijd metingen blijven verrichten om te kijken of de bacterie niet terugkomt," beloofde een zegsman van de waterleidingmaatschappij.

Getrouwd

Miriam Reneerkens
Arnold Vonk

Sydney, 8 september 1992

Adres:
14/44 Cremorne Road
Cremorne 2090
Australië

---

25 jaar getrouwd

Wie het gezellig vindt om op informele wijze met ons op dat heuglijk feit te klinken is op zaterdag 19 september vanaf 20.30 uur van harte welkom in 't Stegelke, Rietrastraat 1.

Carla en Wim Satijn

6432 CZ Hoensbroek, september 1992
Corneliusstraat 4

Op zaterdag 19 september 1992 hopen onze ouders en grootouders

B. Kluit
en
C.H. Kluit-Verkoeijen

hun 50-jarig huwelijk te vieren.

Gelegenheid tot feliciteren van 18.00 tot 19.00 uur in het „Hervormd-Centrum", St. Pieterstraat 3, Kerkrade.

Hun dankbare kinderen en kleinkinderen

Past. v.d. Heydenlaan 50
6464 XX Kerkrade.

Op dinsdag 15 september 1992 hopen onze lieve ouders, grootouders en overgrootouders

H. Bosch
en
M. Bosch-Lutgens

hun 60-jarig huwelijksfeest te vieren.

[illegible]

Hun kinderen, kleinkinderen en achterkleinkinderen

[illegible] 11, 6371 [illegible] Landgraaf

---

†

[illegible] maar niet onvoorbereid, hebben wij afscheid moeten nemen van onze moeder, [illegible] en oma

Maria Josephina (Fina) Jennes

geboren te Nieuwenhagen op 23 augustus 1915

weduwe van

Mathijs Joseph Quaedvlieg

[illegible]

[illegible] wij het overlijden [illegible]

M.J. Quaedvlieg-Jennes

[illegible]

Liefste Karin

[illegible]

Aans, Angelique en Mea

---

†

Nog midden in zijn leven, nog vol plannen voor zijn gezin, werd heden door zijn Schepper teruggeroepen, voorzien van de h.h. sacramenten, op de leeftijd van 45 jaar, mijn lieve man, vader, zoon, onze schoonzoon, broer, zwager, oom en neef

Ad van Bommel

echtgenoot van

Ali van der Sluiszen

In dankbare herinnering:
Born: **A.Th.H. van Bommel-v.d. Sluiszen**
Anouk
Familie Van Bommel
Familie Van der Sluiszen

10 september 1992,
Diepdal 25, 6121 JZ Born.

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op dinsdag 15 september as. om 10.30 uur in de parochiekerk van de H. Martinus te Born.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht tijdens het rozenkransgebed, gevolgd door de avondwake, van maandag 14 september as. om 18.40 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheid nemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Mit groote versjlaageheit hóbbe veer kennis genomme van ut berich dat os zeer gewaardeerd lid

Ad van Bommel

onverwach op 10 september 1992 is euverlede. Ad, doe bes es bekkenis en dikketromsjlaeger de kapel ummer troe van deins gewaes. Es vrundj hóbbe veer dig leere waardeiere. Diene inzat en humor zal ummer in os herinnering blieve.
Veer wunsje Ali, Anouk en dien famieje vööl sjterkte toe om dit verleis te draage.

Dien vrunj van kapel
Hou Op Die Kis, Zittard

Enige en algemene kennisgeving

Dankbaar voor het vele goede dat wij van hem mochten ontvangen, [illegible] den van ons is heengegaan, voorzien van de h. sacramenten, [illegible] vader en opa

Wil [illegible]

[illegible]

Sittard: José en [illegible]-Broeke-Quix
Mary [illegible]
Sittard: [illegible]
Sittard: [illegible]
Buchten: [illegible]
Sittard: [illegible]
Familie [illegible]
Familie [illegible]

11 september 1992
St. Josephstraat 76, 6[illegible]

De plechtige uitvaart[illegible] begrafenis, zal plaats[illegible] tember a.s. om 10.00 [illegible] de H. Joseph te Sittard.

Bijeenkomst in de k[illegible] schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder worden herdacht tijdens de avondwake van maandag 14 september a.s. om 18.30 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Bedroefd om haar heengaan, doch dankbaar voor alles wat zij voor ons deed en heeft betekend, geven wij u kennis dat geheel onverwacht van ons is heengegaan, onze lieve moeder

Leny Heesen-Bosman

Zij overleed in de leeftijd van 62 jaar.

Heerlen: **Thea en Kitty**
Familie Bosman
Familie Heesen

Heerlen, 7 september 1992.
Wannerplein 38.
Corr.adres: Servatiusstraat 2,
6413 HK Heerlen.

De crematieplechtigheid [illegible] heeft [illegible] overledene, is besloten kring plaatsgevonden.

Met onverwachts kregen we het bericht van het overlijden van

Leny Heesen-Bosman

medewerkster van het begin.
Bedankt voor alles.

O.T.C. Heerlerheide
de Beheer Commissie

Dankbetuiging
In plaats van kaarten

Daar het ons onmogelijk was een ieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van [illegible] die wij mochten ontvangen na het overlijden en de crematie van mijn man, onze vader en grootvader

Fons Kessels

betuigen wij hierbij onze dank.

Jo Kessels-Kessels
Kinderen en Kleinkinderen

Heerlen, september 1992

Wij zouden wat willen zeggen,
maar onze gedachten zijn zo klein.
Flink was je, je hele leven,
moedig ben je tot het einde gebleven.
Flink wil je, dat ook wij zullen zijn.
Maar 't afscheidnemen doet zo'n pijn.
Je zult altijd ons voorbeeld zijn.

Nog midden in zijn leven, nog vol plannen voor zijn gezin en werk, geven wij u kennis dat heden van ons is heengegaan, mijn lieve man, onze goede en zorgzame vader, broer, zwager, oom en neef

Lei Deumens

echtgenoot van

Thea Houben

op de leeftijd van 47 jaar.

In dankbare herinnering:
Thea Deumens-Houben
Leon
Sandra
Familie Deumens
Familie Houben

10 september 1992
Pastoorskuilenweg 43
6432 AB Hoensbroek

De plechtige uitvaartdienst zal plaatshebben op dinsdag 15 september om 10.30 uur in de grote St. Jan te Hoensbroek, gevolgd door de crematie te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

Maandag a.s. om 19.00 uur avondwake in de kleine St. Jan aan de markt.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Universele, Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 14.00 tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur. Zondag alleen van 14.00 tot 15.00 uur.

Geen bezoek aan huis.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

Met verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van ons gewaardeerd bestuurslid, OR-lid en collega

Lei Deumens

Zijn inzet voor de vakorganisatie en zijn vriendschap betekenen voor ons een groot verlies.

CFO-bestuur
CFO-OR-leden
CFO-leden
MEGA LIMBURG

Maastricht, 10 september 1992

Met leedwezen hebben wij kennisgenomen van het overlijden van onze gewaardeerde medewerker en collega

Lei Deumens

Gedurende de jaren dat hij bij ons werkzaam was, hebben wij hem leren kennen als een man met een grote mate van inzet en betrokkenheid.

[illegible]

[illegible] onverwacht hebben wij met verslagenheid kennis [illegible] van het overlijden van onze gewaardeerde collega

Lei Deumens

[illegible]

Met verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van onze collega

Lei Deumens

Zijn integriteit heeft altijd diepe indruk op ons gemaakt.
Wij wensen zijn vrouw Thea en zijn kinderen Leon en Sandra veel sterkte toe met het dragen van dit grote verlies.

Je collega's van de Bedrijfseconomische Afdeling
Jan, Wiel, Mai, Jos, Jolanda en Gaston

---

†

Verdrietig, maar vol dankbare herinneringen, geven wij u kennis van het plotseling overlijden van onze zorgzame moeder, schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, tante en nicht

Anna Pepels

echtgenote van wijlen

Harie Bours

Zij overleed in de leeftijd van bijna 79 jaar, voorzien van de h. sacramenten.

[illegible]

Elsloo: [illegible]

Familie Pepels
Familie Bours

Elsloo, 11 september 1992
Dorine Verschurepiein 19A
Corr.adres: Paulus Potterstraat 10
6181 AZ Elsloo

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatsvinden op dinsdag 15 september om 10.30 uur in de St. Martinuskerk te Elsloo.

Er is geen condoleren.

Maandagavond om 18.45 uur tijdens de noveen en aansluitend de h. mis zal zij bijzonder worden herdacht in de St. Augustinuskerk (oude kerk) te Elsloo.

Gelegenheid om afscheid te nemen dagelijks van 18.30 tot 19.00 uur in de rouwkamer van Uitvaartcentrum Deumen, Heirstraat 31 te Elsloo.

Mochten wij nog iemand vergeten zijn, dan hopen wij dat deze annonce als kennisgeving beschouwd wordt.

---

†

Heden overleed, gesterkt door het sacrament der zieken, op 75-jarige leeftijd, onze lieve moeder, schoonmoeder en oma

Nellie Cremers

weduwe van

Hubert Kleikamp

In dankbare herinnering:
Den Haag: **Ben en Ellny**
Kleikamp-van Leeuwen
Nijmegen: **Truus en Gerard**
Evers-Kleikamp
Joris
Spaubeek: **Mathilda en Paul**
[illegible]-Kleikamp
[illegible]
Familie Cremers
Familie Kleikamp

Sittard, 11 september 1992
Corr.adres: Alexanderstraat 22
6176 BR Spaubeek

De plechtige uitvaartdienst, gevolgd door de begrafenis, zal plaatshebben op dinsdag 15 september a.s. om 10.30 uur in de dekenale kerk van de H. Petrus (grote kerk) te Sittard.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid tot schriftelijk condoleren.

De dierbare overledene zal bijzonder herdacht worden tijdens het rozenkransgebed, gevolgd door de avondwake, van maandag 14 september a.s. om 18.40 uur in bovengenoemde kerk.

Gelegenheid tot afscheidnemen in het Maaslandmortuarium Wauben, Heinseweg te Sittard, dagelijks van 17.30 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze annonce als zodanig te beschouwen.

---

†

Dankbaar voor hetgeen hij voor ons heeft betekend, geven wij u k[illegible] nis dat kalm en vredig van ons is heengegaan, mijn lieve man, o[illegible] zorgzame vader, schoonvader, opa, broer, zwager, oom en neef

Joep Gadaen

echtgenoot van

Coby Pastijn

Hij overleed op de leeftijd van 72 jaar, voorzien van het h. sacram[illegible] der zieken.

Schaesberg: **Coby Gadaen-Pastijn**
Heerlerheide: **Emiel Gadaen**
Marianne Gadaen-Meesen
en kinderen
Heerlen: **Lily Steijaert-Gadaen**
Ben Steijaert
en Leon
Heerlen: **Gerard Gadaen**
Margaret Reumkens
Ubach o. Worms: **Marcel Gadaen**
Susan van der Werf
Familie Gadaen
Familie Pastijn

6371 VM Landgraaf, 11 september 1992,
Poststraat 16.

De plechtige uitvaartdienst zal worden gehouden op dinsdag 15 [illegible]tember as. om 12.00 uur in de parochiekerk van de H. Familie, [illegible]straat te Schaesberg, waarna aansluitend de crematieplechtigheid plaatsvinden in het crematorium te Heerlen.

Bijeenkomst in de kerk, alwaar gelegenheid is tot schriftelijk co[illegible]leren.

Avondmis maandag 14 september as. om 19.00 uur in voornoe[illegible] parochiekerk.

Onze dierbare overledene is opgebaard in de rouwkapel van Li[illegible]man Uitvaartcentra, Beuteweg 32 te Nieuwenhagen; gelegenheid afscheid nemen aldaar van 18.00 tot 18.15 uur.

Zij die geen kennisgeving mochten ontvangen, gelieven deze ann[illegible]ce als zodanig te willen beschouwen.

Wegens sterfgeval is ons bedrijf dinsdag 15 september de gehele dag gesloten.

Autobedrijf G.G.
Heerenweg 284-286,
6414 AV Heerlen.

Rectificatie
Dankbetuiging
In plaats van kaarten

[illegible] vader, schoonvader en opa

Pierre Schurgers

Uit de vele blijken van medeleven – in de vorm van uw aanw[illegible] [illegible] condoleances en bloemen – bl[illegible] [illegible], bleek dat velen een goede herinn[illegible] [illegible].

[illegible] Wij danken u hiervoor oprecht[illegible]

[illegible]

11.00 [illegible] Munstergeleen.

Enige en algemene kennisgeving

[illegible] en waardig gedragen lijden heeft in wijsheid de [illegible] [illegible] heengegaan, onze broer, zwager, o[illegible]

[illegible] Straten

[illegible]naar van

[illegible] Ruiter

Uit aller naam:
I.F. Boessen-Kolb

Brunssum, 11 september 1992
A. Schweitzerstraat 52
Corr.adres: Eiswinkel 7, 6471 CC Eygelshoven

De crematieplechtigheid zal plaatshebben op dinsdag 15 septem[illegible] om 14.30 uur in de aula van het crematorium te Heerlen, Imste[illegible]derweg 10.

Bijeenkomst in voornoemd crematorium, alwaar gelegenheid [illegible] schriftelijk condoleren.

U kunt afscheidnemen in een der rouwkamers van De Univer[illegible] Hoofdstraat 100, Hoensbroek. Bezoekgelegenheid dagelijks van 1[illegible] tot 15.00 uur en van 19.00 tot 20.00 uur. Zondag alleen van 14.00 [illegible] 15.00 uur.

'k Heb gestreden, veel gele[illegible]
vreemde ogen zagen 't niet.
Toch heb 'k immer U belede[illegible]
U, die meer het hart aanzie[illegible]

Dankbaar voor de liefde en zorg waarm[illegible] ons steeds heeft omringd, geven wij u k[illegible] van het onverwachte heengaan, op de l[illegible] van 87 jaar, van mijn lieve vrouw, [illegible] schoonmoeder, oma, zus, schoonzus, [illegible] nicht

Elsbeth L. Albrech[illegible]

echtgenote van

Bernard Klomp

In dankbare herinner[illegible]
Brunssum: **B. Klomp**
Oirsbeek: **B. Klomp**
M. Klomp-Pol
Paul en Lotha
Nicole
Familie Albrecht
Familie Klomp

10 september 1992.
Europalaan 375, 6441 VV Brunssum.

De crematieplechtigheid, gehouden [illegible] Nieuw-Apostolische Kerk, zal plaatsvin[illegible] woensdag 16 september [illegible] om 13.30 uur [illegible] crematorium te Heerlen, Imstenraderweg [illegible]

Bijeenkomst in voornoemd crematori[illegible] waar gelegenheid tot schriftelijk [illegible]

Zij die onverhoopt geen kennisgeving m[illegible] ontvangen, gelieven deze annonce als z[illegible] te willen beschouwen.

Vervolg familieberichten zie pagina 16

In Limburg nog geen gevallen van besmetting bekend

Hoofdinspectie waarschuwt voor gevaarlijke bacterie

Van onze verslaggever

UTRECHT/ROERMOND – De geneeskundige hoofdinspectie (GHI) heeft artsen en ziekenhuizen gewaarschuwd voor het 'opleven' van een gevaarlijke bacterie (streptococcus pyogenes, groep A), nu er bij de inspectie en het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieuhygiëne signalen binnenkomen dat de streptokok in Nederland infecties veroorzaakt, soms met dodelijke afloop. De inspectie voor volksgezondheid in Limburg kon gisteren niet zeggen of er in de provincie gevallen van besmetting zijn. In de regio Midden-Limburg in ieder geval niet, laat internist Grave van het St.-Laurentiusziekenhuis weten.

De bacterie stak vooral rond de eeuwwisseling de kop op, en deze is sinds 1984 weer gesignaleerd in onder meer de Verenigde Staten, Engeland, Noorwegen en Zweden. Sinds kort zijn er aanwijzingen dat de bacterie in Nederland veroorzaker van infecties is.

Zo'n honderd jaar geleden veroorzaakte de streptococcus pyogenes ernstige aandoeningen als roodvonk, acuut reuma en kraamvrouwenkoorts. Nu leidt besmetting ermee vooral tot ernstige infecties van spieren en peesvliezen, kwaadaardige roodvonk, bloedvergiftiging en het 'toxic shock-like syndroom'.

Ondanks een 'agressieve' behandeling met antibiotica is de prognose voor mensen die deze infecties oplopen volgens de inspectie slecht. Van de patiënten met het toxic shock-like syndroom overlijdt ongeveer 30 procent.

De oorzaak van de opleving van de streptococcus pyogenes is nog niet bekend, zo schrijft de inspectie in haar brief aan alle huisartsen, kinderartsen, internisten, medisch microbiologen en de afdelingen ziekenhuishygiëne.

Directeur Sociale Dienst:

'Meebetalen aan bijstand reëel'

Vervolg van pagina 1

HEERLEN – Over de regeling zelf heeft de directeur van de Heerlense Sociale Dienst een positieve opvatting. „Als na de scheiding een van de partners in de bijstand terecht komt, dan vind ik het reëel dat degene met het vaste salaris een financiële bijdrage levert. Je hebt immers samen in een aantal jaar iets opgebouwd. De eén moet dan de ander ondersteunen. De duur van de bijdrage zal nog een aardig discussie opleveren, want levenslang ben je er natuurlijk niet aan verbonden."

Het Buro voor Rechtshulp in Heerlen heeft al enkele klachten over de nieuwe regeling binnen gekregen. Hulpverlener J. Pomme, verbonden aan het bureau, ervaart dat de meeste klagers met dezelfde argumenten komen. „Ze zijn een nieuw leven begonnen en willen via deze regeling niet gedwongen worden opnieuw met hun ex-partner in aanraking te komen. Dit argument komt van beide ex-gehuwden. Veel kunnen wij echter niet voor hen doen. De wet is er en zal worden doorgevoerd."

De nieuwe wet is er voor degenen die een onderhoudsplicht hebben. Deze plicht vervalt echter wanneer de partner die na de scheiding in de bijstand terecht kwam, duurzaam is gaan samenwonen of opnieuw is getrouwd. Uitgezonderd zijn echter ex-partners die na hun huwelijk een homo-relatie zijn begonnen en ook duurzaam zijn gaan samenwonen.

In het verleden werd al in enkele provincies met deze regeling gewerkt. Niet eerlijk, zo meent het ministerie van Sociale Zaken. Vandaar dat de bijdrage nu landelijk wordt doorgevoerd.

Dubbele pet

De Sittardse burgemeester J. Tonnaer en politiecommissaris E. Nicoll zijn in hun samenspel aardig verstrikt geraakt. Tonnaer gaf Nicoll toestemming voor het bestieren van een bedrijf, dat nauw verbonden is aan het dagelijks werk van de politiechef. Nicoll mag met zijn bedrijf politie-assistenten opleiden. En indien gewenst de burgemeester adviseren meer gebruik te maken van particuliere bewakingsdiensten. Daarnaast blijkt de politiechef nu ook een software-bedrijf te hebben. De activiteiten daarvan blijven onduidelijk, maar te oordelen naar de naam 'Softpol' lijkt ook dit iets met de politie te maken te heben. Het feit dat alle eigenaren op het Sittardse politiebureau werken, bevestigt dit vermoeden. Nicoll heeft in elk geval de schijn tegen: in eerdere gesprekken met Tonnaer liet hij de kans voorbij gaan zijn andere nevenfunctie(s) te melden.

Als het stilzwijgen van de politiechef en zijn korpsbeheerder/burgemeester Tonnaer iets duidelijk maakt, is het wel dat beiden geen raad weten met deze dubbele pet. Het wordt nu wel erg moeilijk vol te houden dat het dagelijks werk van de politiechef niets met zijn nevenfuncties te maken heeft.

Met het stilzwijgen is echter niemand gediend. Nadat in deze provincie al meerdere schandalen aan het licht kwamen, roept de handelwijze die Nicoll en Tonnaer kiezen, wederom het beeld op van functionarissen die in het schemerduister allerlei zaakjes bekonkelen. Namelijk het beeld van 'de bananenrepubliek Limburg', waar blijkbaar alles kan en mag en de letter van de wet minder geldt dan onderlinge afspraken en deals. De 'actie beschadiging Nicoll' wordt, zo daar sprake van is, vooral uitgevoerd door hemzelf. Wie de naleving van wetten en voorschriften moet afdwingen, dient zelf onkreukbaar te zijn. Het functioneren van de politie en de controle daarop dienen in het volle daglicht te gebeuren. Dat is één van de pijlers waar de democratie op steunt. Zo'n pijler wordt ondergraven als de politiek verantwoordelijken geen commentaar willen geven als dat hen (niet) uitkomt.

G.C.

'Mist rond A-73 op lachwekkende af'

Fractie D66 haalt uit naar college GS

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De Statenfractie van D66 beschuldigt het dagelijks bestuur van de provincie ervan ernstige 'regie-fouten' te hebben gemaakt in de slepende onderhandelingen met het rijk over een versnelde aanleg van de rijksweg 73 tussen Venlo en Maasbracht. In de vaste Statencommissie voor Verkeer wreef D66-aanvoerder Tjeu Kusters gisteravond gedeputeerde Michel Lodewijks hardhandig onder de neus dat het college zich in deze affaire bezondigt aan 'een slordige aanpak, soms zelfs op het lachwekkende af.'

Voornaamste bron van alle kwaad is volgens Kusters de opeenvolgende 'mistige, warrige en tegenstrijdige verhalen' die GS de wereld in sturen over de aanleg van de veelbesproken verbindingsweg. Als sprekend voorbeeld van alle spraakverwarring en onduidelijkheid noemde de Democraat de gemeenschappelijke verklaring die GS en minister Maij eerder deze week over de A 73-zuid aflegden.

Kusters, daarin onder meer bijgestaan door CDA'er J. Ruth, gaf met zoveel woorden te kennen dat dit met de nodige spanning tegemoet geziene communiqué meer vragen oproept dan beantwoordt. „Het wordt toch stilaan tijd dat het college over dit alles eens verantwoording aan de Staten aflegt. Zeker nadat de kop van de deputé bij wijze van spreken al door Roermond rolde."

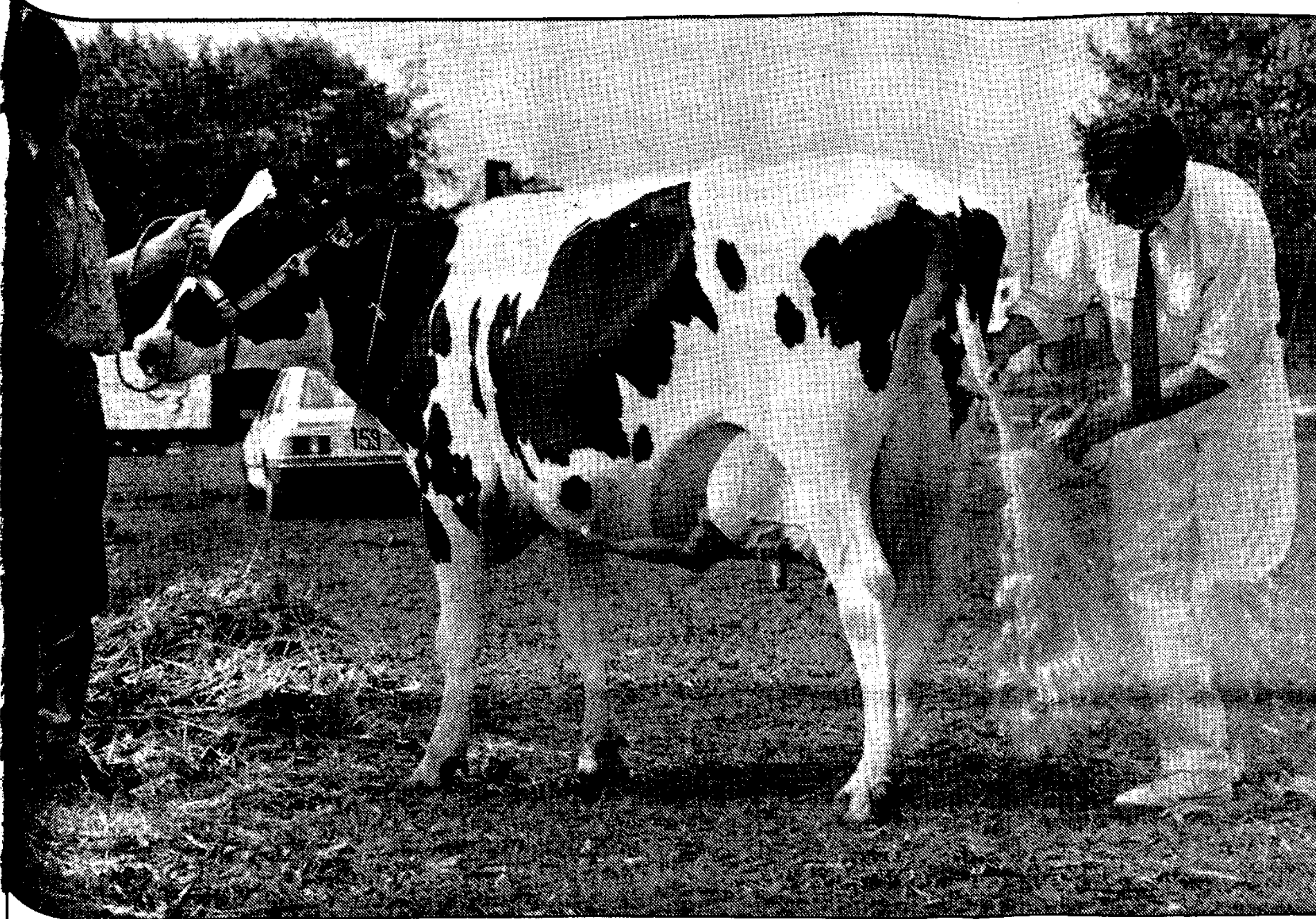
Repliek

Lodewijks van zijn kant voelde er evenwel niets voor om Kusters van repliek te dienen. „We zijn nog altijd volop in overleg met het ministerie. Maij heeft ons in elk geval al laten weten alles op alles te zullen zetten om de weg bijtijds opgeleverd te krijgen. Binnen enkele weken worden de onderhandelingen voortgezet. Beide partijen werken momenteel keihard aan een gezamenlijke intentieverklaring. Zodra die onderhandelingen zijn afgerond, leg ik alles uit. Maar eerder niet."

Zwijgplicht

Het enige dat Lodewijks ten overvloede kwijt wilde, was zijn verzekering dat het college er letterlijk 'alles aan gelegen is' de A 73 in 2002 gereed te krijgen. Het laatste woord was echter aan de D66-voorman: „Het lijkt erop dat de deputé een zwijgplicht heeft."

Bij de staart

De staart van koe Corrie wordt keurig in model gebracht. Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Charme van Corrie zit 'm in de staart

VALKENBURG – Corrie van der Staak uit Ysselsteyn genoot gisteren op de Centrale Limburgse Fokveedag in Valkenburg/Houthem veel bekijks. De charme zat 'm in haar staart. De nu 4-jarige melkkoe verloor haar natuurlijke staart, doordat een buurvrouw erop had gestaan. Het was voor Henk van der Staak en zoon Jan, die samen een maatschap vormen, geen reden om haar te ruimen. De koe geeft meer dan 9.000 liter melk per jaar; heeft een goed uier, sterke benen en een fraai voorkomen. Alleen zij mist haar staart.

Om toch aan fokdagen te kunnen deelnemen maakte Frank van der Staak van 'nepvlechten', die hij in een winkeltje voor carnavalsattributen in Venray op de kop had getikt, een kunststaart, die haar ook gisteren in Valkenburg werd aangebonden. Corrie liep meteen in de kijker.

Alex Arnink uit Hengelo en Harrie van Leeuwen uit Snelrewaard, die zich in het fotograferen van koeien hebben gespecialiseerd, wilden haar daarom graag op de foto. Het had heel wat voeten in aarde. Dan stond het rechterachterbeen te ver naar voren; dan het rechtervoorbeen te ver naar achter. Vervolgens moesten nieuwsgierige koeien en paarden uit beeld worden gejaagd. Maar uiteindelijk lukte het toch.

Op de foto gingen ook de kampioenen van de fokdag. Bij de vaarzen was dat Koba van Jo Lanckohr uit Lemiers; in de middenklasse Elfriede van Jef Kallen en Wim Heitzer uit Noorbeek die daarmee haar titel prolongeerde en bij de oudere koeien ging de titel naar Lampe, eveneens eigendom van het koppel Kallen/Heitzer.

Een 1-a-premie behaalden: M. Alleleijn, Epen (3x); J. Bloemen, Vredepeel; J. Brands, Valkenburg; J. Brands, Lemiers; J. Duizings, St.-Geertruid; Gebr. Engelen, Helden-Grashoek; J. van der Hoff, Vredepeel; R. Jacobs, Nuth; Firma Kallen/Heitzer, Noorbeek (3x); De Maatschap Kremer, Lemiers; J. Lanckohr, Lemiers; Gebr. Linders, Bergen; A. Maas, Elsloo (2x); W. Souren, Ingber; De Maatschap Vaessen, Bocholtz en de Maatschap Velraad, Vijlen.

Abortus bang treft fokdag

VALKENBURG – Omdat een rundveebedrijf in Epen wordt verdacht van besmetting met het abortus-bangbacil hebben Ger Ubachs uit Epen en Emiel Vanderheijden uit Mechelen op advies van de Gezondheidsdienst voor Dieren gisteren niet deelgenomen aan de Centrale Limburgse Fokveedag voor zwartbonten in Valkenburg/Houthem. Na recente uitbraken van de besmettelijke verwerpingsziekte abortus bang in Ulestraten en Eys hebben de organisatoren overwogen om de Centrale Fokveedag dit jaar niet te laten doorgaan. „Daarmee zouden we echter geheel Limburg tot besmet gebied hebben verklaard, hetgeen de verkoop en de export van runderen uit Limburg negatief zou hebben beïnvloed," aldus Emiel Hautvast (44), voorzitter van de stichting die de Centrale Fokveedag voor zwartbonten organiseert.

De deelname was geringer dan andere jaren. Om risico's tot een minimum te beperken waren extra voorzorgsmaatregelen genomen en werd tijdens de keuringen onder de koeien gesurveilleerd.

● *Burgemeester Houben overhandigt professor Greep de penning van de stad Maastricht.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Eremedaille voor 'Gründer' Greep

MAASTRICHT – Burgemeester mr Ph. Houben van Maastricht heeft gisteren de eremedaille in zilver van de stad Maastricht toegekend aan professor dr J.M. Greep. De overhandiging vond plaats bij gelegenheid van zijn afscheid van de Rijksuniversiteit Limburg. Het college van B en W wil Greep met de hoge onderscheiding bedanken voor zijn vele verdiensten voor de stad Maastricht.

Houben schetste treffend de wereld van Greep. „Hij is een echte 'Gründer', iemand die in Nederland kennelijk te weinig voorkomt om hem een Nederlandse naam te geven.

Wie ziet wat hij allemaal tot stand heeft gebracht, vraagt zich af waar de man de tijd vandaan haalt. Ik verdenk hem ervan dat hij er een persoonlijke relativiteitstheorie op na houdt die luidt: een dag is 24 uur lang, maar hoe breed, dat vertel ik niet."

Greep (63) nam gisteren op de slotdag van de openingsweek van de faculteiten Geneeskunde en Gezondheisdwetenschappen na bijna twintig jaar afscheid van de RL.

Een half jaar gelden zei hij het AZM al vaarwel. In zijn afscheidscollege memoreerde hij de leidende en vooraanstaande rol van het medisch onderwijs in Maastricht.

Greep, die zelf liever vooruitblikt, kan terugzien op een imposante carrière. Meer dan dertig jaar is hij een gerenommeerd chirurg en wetenschapper. Hij is vanaf 1973 betrokken geweest bij de oprichting van de medische faculteit in Maastricht.

Vanaf 1975 was hij hoogleraar Algemene Geneeskunde. Greep heeft de medische faculteit letterlijk wereldberoemd gemaakt. Hij is een van de pioniers van de RL die in 1976 officieel werd geopend. In 1985 werd Co Greep bouwheer namens de RL voor het nieuwe AZM. Een half jaar geleden nam Greep afscheid van het AZM. Hij is nog verbonden aan de Teikyo-universiteit in Maastricht.

De dadendrang van Greep is niet beperkt gebleven tot de medische wereld en tot Limburg. In het Portugese Algarve wil Greep een particulier ziekenhuis stichten. De financiering hoopt hij binnenkort rond te krijgen. Hij lanceerde het idee om in de buurt van het AZM een medisch museum te maken dat de vorm van een menselijk lichaam moet krijgen. Het is onduidelijk of dit geesteskind ooit van de Maastrichtse grond zal komen. In de voetbalwereld is de wetenschapper ook geen onbekende. Greep liet weten dat er in Zuid-Limburg een grote superclub moet komen die gaat spelen in een nieuw stadion in de gemeente Beek. Over die gedachte zijn de drie zuidelijke clubs het echter nog verre van eens.

Greep haalde dank zij opmerkelijke uitlatingen - uurloon voor specialisten, kritiek op staatssecretaris Simons - vaak de pers. Hij verwierf door zijn gedreven optreden onder meer de bijnamen 'de Macher', 'de bulldozer' en 'professor Kunstgreep' en sinds gisteren 'de Gründer'.

Sittardse politiek reageert lauw

Minister tegen dubbele functies

Vervolg van pagina 1

SITTARD – Uit eerdere antwoorden van de minister van Binnenlandse Zaken over een soortgelijke zaak in Amsterdam blijkt wel dat een (mogelijke) belangenverstrengeling niet kan en mag. Voor de burgers dient er een helder organisatorisch onderscheid te zijn tussen de politie en de particuliere sector, zo staat in de antwoorden.

De gemeenteraadsfractie van Groen Links in Sittard vroeg al eerder een interpellatiedebat aan over de nevenfuncties van Nicoll. Tot nu toe heeft Tonnaer volgehouden dat hij daarin geen bezwaren ziet. In een commissievergadering, afgelopen maandag, stelde hij niemand te kunnen verbieden een onderneming te leiden. Alleen de feitelijke werkzaamheden zou de burgemeester moeten toetsen.

Intussen reageert de Sittardse politiek lauw op de nieuwe nevenfunctie van Nicoll. Nog steeds maken alleen de fracties van Groen Links en D66 zich druk over de zaak. B. van Rijswijk (Groen Links) reageert bijna laconiek. „Ik heb niet voor niks gevraagd of Nicoll nog meer nevenfuncties heeft." Het zou Van Rijswijk niet verbazen als er nog nieuwe onthullingen volgen over de Sittardse politiecommissaris.

CDA'er J. Donders noemt de handelwijze van Nicoll „op z'n minst onhandig. Dit kan verkeerd overkomen." Volgens Donder kan de gemeente een accountantsdienst inschakelen om na te gaan of er sprake is van belangenverstrengeling. „Het zou extra vervelend zijn als blijkt dat de zakenman Nicoll zaken heeft gedaan met de commissaris Nicoll."

Fractieleider M. Geenen (Nieuw Sittard) moet de zaak maandag met haar fractie bespreken. J. Smeets (PvdA) ziet in de berichten een „hetze tegen Nicoll. Het lijkt wel of er een actie 'beschadiging Nicoll' op gang komt, misschien omdat hij binnenkort de leiding van het regionale politiekorps krijgt."

F. Breukers (VVD) wil eerst afwachten wat Tonnaer op de vragen te zeggen heeft. „Het gaat ons met name om de politie-inzet. Meerdere fracties hebben er al vaker op aangedrongen dat de politie vaker moet optreden. Dan wordt gewezen op gebrek aan personeel. Daar is Nicoll er ook één van."

HEERLEN – „De meeste sporters weten wel wanneer ze zich goed voelen en wanneer niet. Wat veel sporters toch niet weten is dat bijvoorbeeld voor, na of tijdens griep niet gesport mag worden. „Het griepvirus kan tijdens zware lichamelijke inspanningen een ontsteking van de hartspier veroorzaken die kan leiden tot een hartstilstand," aldus sportarts Jos Benders uit Kanne.

Advies van sportarts Jos Benders:

'Met griep liever niet sporten'

Toch is sporten voor vele mensen een gezonde bezigheid. De één doet het twee keer in de week, de andere wel vijfmaal. Ook zijn er genoeg mensen die zich er niet eens aan wagen. Al met al zijn er in Nederland ongeveer vier miljoen mensen die zich bezig houden met het beoefenen van een sport.

Maar wordt er tijdens het sporten ook op een verantwoorde manier met ons lichaam om gegaan?

Vorig weekeinde zijn in Simpelveld en Geleen twee mensen om het leven gekomen tijdens het sporten. In 1991 zijn tijdens of na het beoefenen van een sport, tussen de 100 en 150 mensen gestorven. Dit is gebleken uit een onderzoek dat gedaan is door W. van Teeffelen. Zij is verbonden aan het Nederlands Instituut voor Sport en Gezondheid, dat samenwerkt met de universiteiten in Utrecht en Rotterdam.

Gedurende de jaren '89 tot en met '91 zijn alle gevallen bijgehouden waarvan bekend was dat de doodsoorzaak in verband stond met sport. „Honderdvijftig doden is veel, maar op het totale aantal is dat heel weinig. Het heeft daarom ook geen zin om alle vier miljoen sporters in Nederland te laten keuren. Hiermee zou je alleen maar onrust zaaien. De kans dat bij een keuring iemand gevonden wordt, die daadwerkelijk in de risicogroep zit, is heel klein," aldus Van Teeffelen.

Sportarts Jos Benders is het gedeeltelijk eens met de onderzoekster. Hij vindt dat je niet alleen moet kijken of iemand een verhoogd sterfterisico heeft; blessures voorkómen heeft op dit moment een hogere prioriteit. „Het keuringsrapport is geen garantiebewijs voor een gezond lichaam, maar een geruststellingsbewijs," aldus Benders.

Sporters kunnen zich bij Sportmedische Adviescentra (Heerlen, Sittard of Maastricht) laten keuren. Bij een uitgebreide keuring wordt ook een hartfilm gemaakt tijdens belasting. Toch moeten sporters alert blijven op hun lichaamelijke gezondheid.

F. Verstappen, universitai[...] docent aan de Faculteit Be[...] wetenschappen in Maastrich[...] pas een preventief sport-[...] onderzoek afgesloten waar[...] duizend 40-plussers op hu[...] melijke gezondheid onderzo[...] hoofddoelstelling van het[...] zoek was het aantonen va[...] de gezondheid bij de sporte[...]

Het sport-medisch onderzoe[...] de weinig bijzonderheden[...] relevant waren voor het be[...] van sport. Het leidde wel [...] groot aantal verwijzingen [...] huisarts, ongeveer 25 proc[...] verder onderzoek is geble[...] slechts een kwart van de g[...] eindelijk werd behandeld. [...] twee procent van de vier[...] onderzochten kreeg het ad[...] stoppen met sport die ze be[...] en één procent heeft dat d[...] kelijk gedaan.

Keuringen, onderzoeken, a[...] werken allemaal mee aan [...] zonder lichaam. Garanties[...] niet. „Maar er sterven n[...] meer mensen in bed dan [...] sport", aldus F. Verstappen[...] stellend.

Belangstelling vo[...] vroege levering v[...] suikerbieten te gr[...]

Van onze verslaggever

BAEXEM – De belangstelling van de led[...] de Coöperatieve Vereniging voor de Af[...] Suikerbieten (COVAS) om hun bieten v[...] leveren is dit jaar te groot, zei deze week [...] de algemene vergadering van COVAS [...] xem voorzitter Charles Backbier uit Hul[...]

De vooruitzichten voor de campagne die [...] dag begint, zijn goed. Er wordt een op[...] van ruim 69 ton per ha verwacht. Dat is [...] soluut record.

Ook de cichorei op de proefvelden van [...] staat er uitstekend bij. Verwacht word[...] opbrengst groter zal zijn dan vorig ja[...] 44,2 ton per ha werd geoogst. Het area[...] thans 20 ha. Limburgse akkerbouwers [...] grote belangstelling voor de teelt.

Uit een enquête, die Suikerunie vorig ja[...] de COVAS-leden hield, bleek dat belan[...] den bereid waren om 420 ha met dit a[...] verwante gewas te verbouwen.

Toch wil de Suikerunie vooralsnog en[...] chorei uit West-Brabant in haar nieuw[...] fabriek verwerken. Er wordt caloriear[...] van gemaakt. De leden van COVAS bl[...] pen dat zij in de nabije toekomst beh[...] bieten ook met cichorei bij Suikerunie [...] kunnen.

Opmerkelijk in de [illegible] COVAS-[...] ter Backbier was de vaststelling dat in [...] malige DDR momenteel de modernste [...] brieken van Europa worden gebouwd. [...] die op termijn geen bedreiging voor o[...] de vraag die aan de inleiders Fred M[...] Henk Stokkom, algemeen directeuren [...] mako BV, werd voorgelegd. Suikerun[...] een meerderheidsbelang in de BV di[...] meer suiker verkoopt.

Uit hun antwoord bleek dat in Oost-Euro[...] menteel goede zaken worden gedaan. [...] meer kon er de miljoen ton suiker worde[...] zet die Brazilië in Nigeria, China in Saoe[...] bië en India in Egypte Nederland hebbe[...] snoept. Volgens Fred Muller is de lokale [...] industrie ten dode opgeschreven.

De eerste suikerfabrieken werden reed[...] ten, andere zitten in liquiditeitsproble[...] valt daar dan ook het een en ander te [...] stukken zonder dat dit tot diepteinves[...] hoeft te leiden. Om die reden is Muller, [...] oktober in de VUT gaat, door de hoof[...] van Suikerunie gevraagd als haar adv[...] Oosteuropese zaken.

Verpauperde wijk nabij centrum gerenoveerd

Feest rond vernieuwde stadskern in Maaseik

DOOR JO JEURISSEN

MAASEIK – Maaseik vierde gisteravond feest omdat de vernieuwing van de stadskern tussen Hepperpoort en Bleumerpoort na acht jaren praktisch is voltooid. De Vlaamse Gemeenschap droeg 25 miljoen frank bij aan de operatie in het kader van een regeling 'Stads- en Dorpsherwaarderingsoperaties'. Het decreet was bedoeld voor gemeenten die een achterstand hadden op het gebied van wonen of waar de woonfunctie werd bedreigd. Het gebied tussen Hepperpoort en Bleumerpoort, het zuidoostelijk deel van het centrum, was een verpauperde wijk. Het stadsbestuur van Maaseik greep de regeling meteen aan om dit woongebied te renoveren. In 1984 besloot het Vlaams Gewest tot subsidiëring over te gaan en konden de Maaseiker plannen worden verwezenlijkt.

„We hadden hier in Maaseik een slechte woonkwaliteit en de bevolking vergrijsde. Deze stadskernvernieuwing biedt nu weer volop kansen aan jonge mensen voor een woning nabij het centrum," zegt voorlichter Eric Vandeweert, „maar de vernieuwingen zijn niet beperkt gebleven tot het verbeteren van het woon- en leefklimaat. De stad heeft deze gelegenheid ook aangegrepen om enkele zijstraten buiten het genoemde gebied te renoveren. Tevens werden ondernemers en particulieren gestimuleerd oude panden of krotten te renoveren. Om dat te bevorderen werd een krotbelasting ingesteld. De eigenaar van een vervallen pand moest 50.000 frank per jaar betalen wanneer hij niets deed met zijn eigendom. Daar stond tegenover dat hij een saneringspremie kon verwerven wanneer hij het gebouw opknapte."

Patrick Schepers van gemeentewerken is direct betrokkene geweest bij de uitvoering van de plannen: „We hebben zoveel mogelijk geprobeerd de straatjes in hun oorspronkelijke bestemming terug te brengen. Steegjes die vroeger leidden naar de Maas zijn, voor zover mogelijk, in ere hersteld. Veel straatjes met kasseien waren in eerdere jaren geasfalteerd. Die asfaltlaag hebben we verwijderd en de kasseien opnieuw gelegd. We hebben trouwens veel aanwezige materialen opnieuw gebruikt. Ook de trottoirs van Arduinse steen, typisch voor Maaseik, hebben we zoveel mogelijk intact gelaten en kapotte stenen door nieuwe vervangen. Achtergrondgedachte bij dit alles was dat de straat opnieuw een ontmoetingsplaats voor mensen moest worden. In dat kader geldt voor het historisch centrum van Maaseik een snelheidsbeperking van 30 kilometer."

● *Patrick Schepers (links) en Eric Vandeweert in een van de vernieuwde straatjes. Op de achtergrond een zijgevel van de Minderbroederskerk.* Foto: PETER ROOZEN

Stadswal

De vernieuwing bleef – zoals gemeld – niet beperkt tot de wijk die grenst aan de markt. Via andere fondsen werd aan de zuidelijke stadswal (tussen Hepperstraat en Ringlaan) een in het groen verscholen parkeerplaats aangelegd voor 110 auto's. In de buurt is een parkje aangelegd met vijver en speelweide. Een van de hoogtepunten van de viering was gisteravond ook de verplaatsing van het standbeeld van Joris Helleputte.

Het beeld stond sinds 1930 wat verscholen aan de Bospoort, later aan de Eikerpoort, maar sinds kort aan de Hepperpoort. Joris Helleputte (1852-1925) was mede-oprichter van de Belgische Boerenbond in 1890 en werd ook eerste voorzitter. Die functie bleef hij 35 jaar lang vervullen. Zijn carrière als staatsman begon in Maaseik in 1889 toen hij voor het eerst als volksvertegenwoordiger werd gekozen. In die tijd sprak nog iedere parlementariër Frans. Helleputte kon zijn streekgenoten dus in hun eigen taal aanspreken, zijn tegenkandidaten hadden daar een tolk voor nodig. Hij legde ook de eed als volksvertegenwoordiger af in het Nederlands, wat in die tijd heel ongewoon was. Helleputte werd drie keer minister: in 1896 van Spoorwegen, Post en Telegraaf, in 1907 van Landbouw en in 1912 van Landbouw en Openbare Werken.

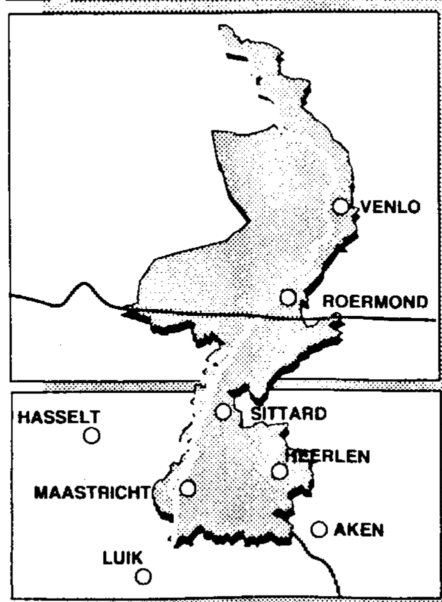
Helleputte was ook mede-oprichter van de Vlaamse Volksbond, een voorloper van de katholieke arbeidersbeweging en lid van de Koninklijke Vlaamse Academie. De Boerenbond heeft financieel fors bijgedragen aan de verplaatsing van het beeld. Robert Eeckloo, de huidige voorzitter van de Belgische Boerenbond, gisteravond in een toespraak op de plek van het nieuwe standbeeld: „De veelzijdige doordrijver Joris Helleputte is voor het ontstaan en de ontwikkeling van de Boerenbond een man van uitzonderlijk belang geweest. Zijn naam wordt bij ons in ere gehouden. Ik hoop dan ook dat Helleputtes beeld hier in Maaseik een vaste plaats in de stad en in het hart van haar inwoners mag behouden."

Stimulans

Burgemeester (en senator) Ghislain Vermassen meldde gisteren bij de opening van een tentoonstelling in de bibliotheek over de renovatiewerken in Maaseik dat de achterliggende operatie nog niet het einde betekende van alle vernieuwingen maar eerder een stimulans is om op de ingeslagen weg door te gaan. „De afbraakduivel heeft veel te lang het heft in handen gehad in Maaseik. Veel van wat oud en zogezegd niet meer functioneel was, diende de plaats te maken voor nieuwse urbannisatieplannen. Niet zo voor Maaseik echter. De tol van de zestiger jaren, waarbij onder het mom van economische groei en industriële ontwikkeling heel veel verloren ging, werd door Maaseik in mindere mate betaald. Toch werd ook bij ons volop gesloopt. Gelukkig werd op tijd ingezien dat het anders moest en werden historisch gemaakte fouten, waar dat nog kon, gecorrigeerd."

● *Boerenvoorvechter Joris Helleputte op zijn nieuwe plek aan de Hepperpoort.* Foto: PETER ROOZEN

over de grenzen

Royal Air Force belooft afname vliegtuiglawaai

ROERMOND – Het vlieglawaai in Midden-Limburg zal afnemen. Ondanks uitbreiding van het aantal militaire transport- en passagiervluchten vanuit de Royal Air Force-basis te Brüggen. Het aantal vluchten met de luidruchtige straaljagers vanaf die basis neemt af. In de afgelopen twee jaar waren er al 1800 vliegbewegingen minder dan normaal.

Dat heeft de commandant van de basis, wingcommander W. Morrow, gisteren de leden van de Commissie Zonering Buitenlandse Luchtvaartterreinen te Roermond meegedeeld. Hij zei dat naar aanleiding van een brief van minister Alders van Vrom. Deze had zijn bezorgdheid kenbaar gemaakt toen de Britten transportvluchten, die normaliter vanaf de inmiddels gesloten basis Wildenrath plaatsvonden, hebben verplaatst naar de basis in Brüggen. Alders is bang dat het vliegtuiglawaai in Midden-Limburg daardoor zal toenemen.

Morrow deelde daar op mee dat het aantal vluchten met jachtvliegers vanaf Brüggen in twee jaar tijd reeds met 1700 tot 1800 is afgenomen. De tweehonderd vluchten per maand voor het transport van goederen en vluchten betekenen volgens hem geen extra lawaai omdat dit transport veelal plaatsvindt met kleinere propellorvliegtuigen, die niet zoveel lawaai veroorzaken.

Deze vluchten vinden alleen op werkdagen plaats en in de weekeinden slechts bij uitzondering. De piloten houden zich bovendien aan exact dezelfde vliegpaden als de straaljagerpiloten zodat voor uitbreiding van het gebied van lawaai-overlast niet gevreesd hoeft te worden.

„De daling van het aantal vluchten van de straaljagers is structureel en we gaan door met het nemen van maatregelen om het lawaai te reduceren", benadrukte de wingcommander van Brüggen.

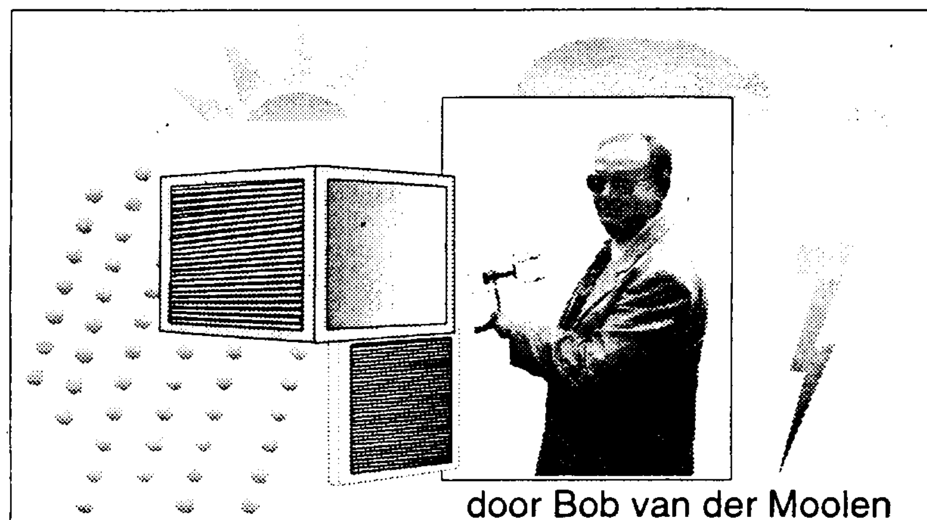
De zogeheten 'Lawaaicommissie' hoopt medio december met minister Alders bestuurlijk overleg te hebben over de nieuw ontstane situatie. Het verminderde vlieglawaai moet volgens de commissie vertaald worden in een nieuwe contourenkaart waarin de geluidsbelasting per gebied staat aangegeven. Deze kaart geeft aan waar gemeenten absoluut geen woningen mogen bouwen als gevolg van het vlieglawaai.

Door aanpassing van de kaart zou dit bouwverbod hier en daar versoepelt kunnen worden. Voor diverse potentiële bouwlokaties in Roermond, Buggenum en Nunhem heeft dit consequenties.

Ook wil de commissie met Alders praten over het isolatieproject. Vanwege het vliegtuiglawaai zijn in Noord- en Midden-Limburg al ruim twaalfhonderd wonigen geïsoleerd. Door het verminderde lawaai hoeven er vanaf nu nog maar 750 in plaats van 1250 woningen akoestisch geïsoleerd te worden. Dit kost 45 miljoen gulden.

Normaliter zou dit in negen jaar te verwezenlijken zijn maar Alders wil bezuinigen op dit project waardoor het wel eens veel langer zal gaan duren voordat de laatste woning beschermd is tegen overmatig vlieglawaai.

limburgs weerhoekje

door Bob van der Moolen

'Een vleugje nazomer'

In de eerste decade, 10 dagen, van september bleef het weer enigszins onder de maat. De gemiddelde etmaaltemperatuur was 1,7 graden Celsius lager dan normaal en er viel al 42 mm regen. Toch ging het in het midden van de week de goede kant op. Donderdag kon met 21,9 graden alweer een warme dag worden opgetekend en gisteren werd het een heerlijke nazomerdag toen in de weerhut een maximum van 24,4 graden werd afgelezen, het was de 105e warme dag in 1992. We waren de mooie en lange zomer bijna vergeten.
Een vleugje nazomer derhalve omdat de kernen van lagedruk nu een noordelijker koers volgen waardoor boven het vasteland van West-Europa hogedruk tot stand kon komen. Daarom zocht de wind de zuidhoek op en omdat in Zuid-Europa nog altijd voldoende warmte voorhanden is kon deze warmte ook tot onze omgeving doordringen. De verdere vooruitzichten zijn licht wisselvallig maar geven ook een goede hoop op voortzetting van 'een vleugje nazomer'.

Het weer in Limburg

Over het algemeen hoeven we niet te klagen over voldoende informatie over het weer. Verschillende media voorzien ons in ruime mate van de komende weersontwikkelingen. Voor het weer in Limburg geeft Omroep Limburg driemaal daags het woord aan de dienstdoende meteoroloog van 'Meteo Beek'. Het zal de aandachtige luisteraar ongetwijfeld zijn opgevallen dat het 'weerpraatje' van Beek soms (ook vaak) verschilt met hun collega's van De Bilt. Daar is dan ook voldoende reden voor omdat het weer in Limburg even vaak verschilt met de rest van Nederland.
In ieder geval vaak genoeg om er eens wat aandacht aan te schenken.

Het geaccidenteerde landschap van Zuid-Limburg, gevormd door de uitlopers van de Ardennen en Eifel, heeft onder meer tot gevolg dat het hier minder waait, zeker in de dalen. Omdat de wind meestal een zuidwestelijke component heeft, voert deze lucht aan die boven zee al veel waterdamp heeft opgenomen. Op weg naar onze contreien komt deze weinig belangrijke obstakels tegen, maar eenmaal aan de westzijde van Zuid-Limburg aangekomen wordt deze lucht gedwongen tegen de hellingen op te glijden. In de zomer komt deze lucht in aanraking met lucht die al is 'voorgewarmd' op de hellingen aan de zonzijde.

Bij snelle luchtstijgingen koelt de lucht af en binnen niet al te lange tijd kan de lucht de waterdamp niet meer vasthouden. Vooral langs de zuidelijke en oostelijke grenzen van Zuid-Limburg ontstaan dan wolken die voor korte maar felle buien kunnen zorgen, al of niet gepaard met onweer.
Op deze wijze leiden de heuvels van onze provincie tot grotere neerslagactiviteit en mede daardoor is Vaals de natste plaats van Nederland, waar alleen al in de maand juli gemiddeld 30 tot 40 mm regen méér valt dan elders in Nederland. Is er in het late najaar of vroege winter al koude lucht binnengestroomd dan kan dat tot gevolg hebben dat in de hogere gedeelten al van sneeuwval sprake is.

In de zomer kan het af en toe wel eens voorkomen dat zich een föhn-effect voordoet. Als de lucht gedwongen wordt een heuveltop te passeren zal deze aan de vóórzijde daarvan grotendeels uitregenen. Eenmaal over die 'bergrug' maakt de lucht een dalende beweging en omdat het vocht er vrijwel uit verdwenen is zal deze snel verder opdrogen en aanwarmen. Dit proces van uitdrogen en verwarmen kan plaatselijk tot grote temperatuurstijgingen leiden.

weerspreuk *'Komen er pluimen aan het riet, bedenk: het is nazomer en geniet'.*

● *Dominee C. G. Vermeiden voor het huis van bewaring in Maastricht. Tijdens zijn werk in deze inrichting werd het plan voor een doorgangshuis voor ex-gestraften geboren.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

De Stichting Wilde Ganzen van het IKON heeft in het kader van het motto: 'Bouw aan een Europees huis' besloten actie te voeren voor het plan van justitiedominee Vermeiden om in Maastricht een doorgangshuis voor ex-gevangenen te stichten. Op Kerkendag, zaterdag 19 september, vliegen de Wilde Ganzen (giro 40000) en een deel van de via deze tv-collecte ingezamelde gelden zijn bestemd voor het huis in Maastricht.

Vermeiden 'bouwpastoor' doorgangshuis Maastricht

'Prognoses ex-gevangenen doorgaans uiterst negatief'

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT – „Naast de gevangenen die af en toe een inrichting illegaal verlaten, zijn er jaarlijks duizenden die dat met toestemming doen. De prognose voor de meesten van hen is uiterst negatief. Ex-gedetineerden zijn echte kanslozen. Er is echter ook een categorie kansarmen die gemotiveerd lijkt om het na ontslag uit de cel een ander leven te beginnen. Heel vaak zie je echter die mensen door het ontbreken van een woning, een vriendin of werk weer snel in problemen raken. Ook zie je dat ondanks goede voornemens contacten snel verwateren en mensen weer alleen gaan aanmodderen en snel geen kant op kunnen.

Het is allemaal een kwestie van een lange adem en een klein eilandje waar men zich rustig kan voorbereiden op de volledige terugkeer."

Dominee C. G. Vermeiden, al vijf jaar protestants geestelijk verzorger in het huis van bewaring 'Overmaze' in Maastricht wil 'dat eilandje' in het voorjaar van 1993 openen in Maastricht. Een doorgangshuis voor maximaal acht ex-gedetineerden die onder begeleiding tussen zes en twaalf maanden de kans krijgen de kunst van het wonen, werken of een leven zonder verslaving te leren om daarna beter in staat te zijn buiten het criminele circuit te blijven.

'Bouwpastoor' Vermeiden ging al een moeizame weg langs vele instanties om geld los te peuteren voor zijn geesteskind. „Jammer dat bijvoorbeeld de gemeente Maastricht geen geld uit het sociale vernieuwingsfonds voor dit project wil vrijmaken. Het is tenslotte ieders belang dat mensen niet terugkeren op het misdaadpad", zegt hij.

Inmiddels is er een stichting opgericht met met professor C. de Geus (huisarts-geneeskunde) als voorzitter en dominee Vermeiden als secretaris. De stichting kreeg wel volledig steun van de Reclasseringsvereniging Zuid-Limburg, waarvan staflid Dorresteijn nu als penningmeester optreedt.

Ook het bisdom Roermond heeft beloofd een bestuurslid te zoeken om zo te onderstrepen dat het een goed plan wordt geacht. Vermeiden: „Het is duidelijk geen protestants project ook al is binnen onze kerkgemeenschap het idee geboren en uitgewerkt."

De Stichting is inmiddels in Maastricht op zoek naar een geschikt singelpand of twee geschakelde woningen. Eind van dit jaar moet de exploitatie van het huis voor zeker vier jaar rond zijn alvorens het definitieve besluit wordt genomen van start te gaan.

Het doorgangshuis, zoals er zijn in Den Haag, Amsterdam en Middelburg, moet straks geleid worden door een beroepskracht. Volgens Vermeiden een 'duizendpoot' die met hulp van veel vrijwilligers-mentoren en via nauwe contacten met CAD, Riagg, Leger des Heils en andere hulporganisaties het karwei moet klaren. „Alleen is dit werk heel moeilijk. Ik merk dat ook bij mijn werk in het huis van bewaring. Zonder de steun van goede en gemotiveerde vrijwilligers gaat het niet. Het is toch al zo dat je in dit werk voldoening moet vinden in heel kleine successen", zegt dominee Vermeiden.

Inwoners van Budel-Dorplein, een dorpje vlakbij Weert, zijn uitzonderlijke mensen. Ze protesteerden jarenlang eensgezind tégen het opruimen van gifgrond in hun tuinen. En dat in een tijd waarin hele woonwijken in opstand komen totdat de giftige troep uit hun buurt is verwijderd. De cadmium-concentraties zouden volgens de Budelnaren echter niet zó alarmerend zijn dat ze hopen zand en omgehakte bomen voor de deur rechtvaardigden. In die opvatting kwam twee jaar geleden plotseling verandering. De provincie Noord-Brabant beloofde de hardwerkende arbeiders van Budel-Dorplein gouden bergen: 13.000 tot 36.000 gulden per gesaneerde tuin. De meesten zwichtten voor het geld en sindsdien is de sfeer in Budel-Dorplein grimmig. Een handjevol volhardende tegenstanders, nog steeds van hun goede gezondheid overtuigd, durft niet hardop te spreken van verraad, maar gefluisterd wordt het wèl. En persoonlijke relaties zijn gesneuveld. Binnenkort wordt gestart met het afgraven van weer 85 tuinen in Budel-Dorplein. Wat doen de tegenstanders van sanering dit keer? Laten ze zich omkopen of gaan ze mee naar de Raad van State?

in het nieuws

Gebroken vriendschappen gevolg van eerste saneringsoperatie

Afgraven gifgrond zaait verdeeldheid in Budel

● *De bewoners van Dorplein, vlak bij de fabriek Budelco, zijn in twee groepen verdeeld: de voor- en tegenstanders van het schoonmaken van vervuilde grond.*
Foto: JAN PAUL KUIT

DOOR JACKY STROUCKEN

BUDEL – Budel-Dorplein ligt op een steenworp afstand van Weert. Het dorpje dankt zijn naam aan de gebroeders Emile en Lucien Dor, die precies honderd jaar geleden hun oog lieten vallen op het ongerepte heidelandschap in De Kempen voor de vestiging van hun zinkfabriek, die nu Budelco heet. Het bedrijf floreerde en de gebroeders Dor zorgden goed voor hun werknemers. Rond de fabriek bouwden de Belgische ingenieurs huizen, een schooltje, een kerk, een winkel, een wasserij en een sociale ontmoetingsruimte, die nu nog steeds 'De Kantine' wordt genoemd. De inwoners van Budel-Dorplein vormden praktisch één grote, zorgeloze familie. De fabriek zorgde voor hen van de wieg tot in het graf.

Met dezelfde eensgezindheid keerden de dorpsbewoners zich enkele jaren geleden tegen de saneringsplannen van de provincie Noord-Brabant en het ministerie van VROM. De Budelnaren wilden geen afgegraven tuinen. Ze woonden immers al twee generaties lang rond de zinkfabriek en niemand had ooit last gehad van de met metalen vervuilde bodem. Sterker: ze aten ervan. Ze teelden eigen groenten in hun moestuinen en ze werden er allesbehalve ziek van. Gezamenlijk togen de Budelco-arbeiders naar het provinciehuis om met spandoeken duidelijk te maken dat autoriteiten het geld voor een grootscheepse saneringsoperatie beter elders konden besteden. Een Stichting tot Behoud van Tuinen werd opgericht.

Aan de gezelligheid en de harmonie onder de bewoners van het oorspronkelijke Budel-Dorplein kwam twee jaar geleden abrupt een eind. De provincie was de protesten van de arbeiders beu en bood hen schadevergoedingen van 13 tot 36 duizend gulden, wanneer ze hun tuinen lieten afgraven. Op vier doorzetters na zwichtten 49 inwoners voor het geld. De meest trouwe aanhangers van de Stichting tot Behoud van Tuinen gingen plotseling overstag voor de rooskleurige vooruitzichten. De sfeer in het dorp is sindsdien niet best. Buren, die jarenlang bij elkaar over de vloer kwamen, hebben hun 'vriendschappen afgebroken. Het dorp is verdeeld in groepen voor- en tegenstanders.

De tweede fase van het saneringsplan staat nu voor de deur. Gezamenlijke protesten zijn er niet meer, maar bij 'voortrekker' Adriaan van der Wal hebben zich wel al een tiental tegenstanders van de afgravingen gemeld. „Ik ga naar de Raad van State en ik laat me een machtiging geven voor die mensen. Het heeft toch geen zin meer om gezamenlijk acties te ondernemen. Ieder moet maar voor zichzelf uitmaken wat 'ie doet. Mijn standpunt is bekend."

De secretaris van de Stichting tot Behoud van Tuinen heeft zich de afgelopen tien jaar intensief beziggehouden met de problematiek van de gifgrond in Budel-Dorplein. Stapels met onderzoeksrapporten, wetboeken en correspondentie sieren zijn salontafel. Cijfers, die volgens hem aantonen dat afgraving niet nodig is, zijn met een gele stift gemarkeerd en tussen de bladzijden, waarop volgens hem de meest verbazingwekkende conclusies worden getrokken door overheden en deskundigen, zitten Post-it-briefjes. „Het meest frustrerende is eigenlijk dat onze argumenten altijd gewoon van tafel zijn geveegd.

We hebben een nieuwe onderzoeksmethode aangedragen, die duidelijk maakt hoe het lichaam reageert op bepaalde metalen. Daar had het ministerie geen interesse in. Maar, uit dat onderzoek blijkt onder meer dat zink gezond is. Neem de firma Organon uit Oss. Die produceert jaarlijks miljoenen zink-pillen. Heel Amerika slikt zink. En voor ons zou het ongezond zijn? Laat ze dat maar eens bewijzen."

De Stichting tot Behoud van Tuinen hoopt overigens nog op een nieuwe saneringsmethode, die het afgraven van tuinen overbodig maakt. „Er is een saneringsmethode, die via elektrische stroom alle metalen uit de bodem haalt." Van der Wal legt de methode uit, die veel overeenkomsten vertoont met acupunctuur. „Je steekt pinnen met elektrische stroom in de grond, die de metalen oplost door ionisatie." Een eindeloze stroom van technische uitweidingen volgt. En dan komt Van der Wal toch weer te spreken over de eigenaren van gesaneerde tuinen.

De eerste saneringsronde zit hem kennelijk na twee jaar nog dwars. „De provincie heeft 1,1 tot 1,4 miljoen schadevergoedingen uitbetaald. Dat is toch te gek om los te lopen. Maar ja, wie zou daar niet van profiteren. We zijn hier ook niet zo rijk natuurlijk. Sommigen hebben een nieuwe auto gekocht, maar daar wordt niet over gesproken. Alles wordt nu doodgezwegen. Maar, ik ga door".

bioscopen

● HEERLEN

Royal: Alien 3, dag. 18.30 en 21 uur, za en zo ook 15 uur. **Rivoli:** Flodder in Amerika, dag. 18 en 20.30 uur, za en zo ook 14.30 uur. **Maxim:** Wayne's world, dag. 18.30 en 20.30 uur, za en zo ook 15.30 uur. Peter Pan, za, zo en wo 14 uur. **H5:** Universal Soldier, dag. 14 18.45 en 21.30 uur, za zo ook 16.15 uur. Beethoven, za en zo 14.15 en 16.15 uur, wo ook 14.15 uur. Lethal weapon 3, dag. 18.15 en 21.15 uur, do vr ma en di ook 14.15 uur. California man, dag. 14.30 18.30 en 21 uur, za zo ook 16.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, za zo wo 14.30 uur, za zo ook 16.30 uur. Columbus, dag. 18.30 uur. The hand that rocks the cradle, dag. 21 uur, do vr ma di ook 14.30 uur. Batman returns, dag. 18.30 uur, za zo ook 14.30 uur. Basic Instict, dag. 21 uur, do vr ma di ook 14.30 uur. **Filmhuis de Spiegel:** A la Campagne, do 21 uur. Changing society, vr 21 uur. Amore e Lotta, zo 21 uur.

● SCHAESBERG

Autokino: Beethoven, vr za zo 20.45 uur. Basic Instinct, vr za 23 uur.

● MAASTRICHT

Mabi: Alien 3, dag. 21.15 uur, vr t/m zo ook 18.30 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Peter Pan, do t/m zo en wo 14.30 uur. White Sands, dag. 21.15 uur, vr t/m zo ook 18.30 uur. Wayne's world, dag. 21.15 uur, vr t/m zo ook 18.30 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. Flodder in Amerika, dag. 21.15 uur, do t/m zo ook 18.30 uur, za zo en wo ook 14.30 uur. **Ciné-K:** Hamlet, dag. 21 uur. **Cinema-Palace:** Lethal weapon 3, dag. 14.30 18.30 en 21.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, za zo wo 15 uur. Beethoven, dag. 18.45 uur. Basic Instinct, dag. 21 uur, do vr ma di ook 14.15 uur. Batman returns, dag. 18.30 uur, za zo wo ook 14.15 uur. The hand that rocks the cradle, dag. 21.30 uur, do vr ma di ook 14.15 uur. **Lumière:** La belle noiseuse, dag. 20 uur. Boy'z 'n the hood, vr t/m wo 20.30 uur. Wie zingt daar zo, dag. 22 uur. 22.30 uur.

● GELEEN

Roxy: Flodder in Amerika, dag. 20.30 uur. Lethal weapon 3, dag. 20.30 uur.

● SITTARD

Forum: Universal soldier, dag. 20.30 uur. Basic instinct, dag. 20.30 uur. **Filmhuis Sittard:** Toto le heros, wo 20.30 uur.

● ECHT

Royal-MicroRoyal: Lethal weapon 3, do ma di 20.30 uur, vr t/m zo 19.30 en 22 uur. Basic Instinct, do ma di 20.30 uur, vr t/m zo 22 uur. Flodder in Amerika, vr t/m zo 19.30 uur, zo ook 14.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, zo 14.30 uur.

● ROERMOND

Royal: Lethal weapon 3, dag. 20.30 uur, zo ook 16.30 uur. Sneeuwwitje en de zeven dwergen, zo wo 14.30 uur. **Royaline:** Wayne's world, dag. 20.30 uur, zo ook 17 uur. Flodder in Amerika, zo 15 uur, wo ook 14.30 uur. **Filmhuis Roermond:** Les amants du Pont-Neuf, do 20.30 uur.

● VENLO

Filmhuis Perron 55: Toto le heros, do en di 20.30 uur, za ook 20 uur.

Vrolijke ouverture

● *Voor de schlagerfans kan dit weekeinde niet meer stuk. Voor het 21ste festival, dat gisteravond van start ging, arriveerden de eerste liefhebbers van de Duitse schlager al in de vroege vrijdagochtend. Vaak hadden de van heinde en verre naar Limburg afgezakte fans er méér dan acht uur wachten voor over om voor de ingang van de Kerkraadse Rodahal een glimp van de sterren te kunnen opvangen. Voor een vrolijke ouverture en heel wat stemming – en dat geldt ook voor het uitverkochte programma van vanavond – zorgde het duo Klaus & Klaus met een medley van al zijn successen. De Limburgse big band van René Krans luisterde het programma muzikaal op. Dennie Christian, na de dood van initiatiefnemer Harry Thomas voor de eerste maal ook organisator van het schlagerfestival, presenteerde het programma voor de tiende maal. Als zanger is hij inmiddels voor de twintigste maal van de partij.*
Foto: Theo Gijzen

Sigma College wisselt leerlingen uit met Düren

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – Het Sigma-college, een instituut voor middelbaar beroepsopleiding voor onder meer handel, administratie en toerisme in Maastricht, gaat leerlingen en docenten uitwisselen met de Kaufmännische Schulen in Düren. De uitwisseling die maandag van start gaat, wordt gesubsidieerd door het Europees Platform voor het Nederlands Onderwijs in het kader van het zogenoemde 'Linguaprogramma'. Lingua wil een aanvulling zijn op de bestaande praktijk van het vreemde-talenonderwijs.

Voornaamste doel van de uitwisseling is leerlingen te motiveren een vreemde taal te leren en in die taal gemakkelijk te communiceren. Er zal een congres worden gesimuleerd dat handelt over arbeidsmogelijkheden voor jonge mensen met een beroepsopleiding in een Verenigd Europa. De leerlingen zullen daarom een bezoek brengen aan het Mecc en aan congrescentra in Luik en Aken.

In een jeugdherberg in Nideggen zullen de leerlingen vrijdag 18 september een informatiefolder samenstellen aan de hand van het verzamelde materiaal. Het uitwisselingsprogramma bestrijkt een periode van veertien dagen.

Conclusie tijdens internationaal symposium

Vlieglawaai vooral 's ochtends ongezond

ROTTERDAM – Vliegtuigen die 's nachts over woningen vliegen, bedreigen de gezondheid van de slapende bewoners. Op een symposium in Rotterdam werd donderdag duidelijk dat hinder van vliegtuigen de slaap verstoort, invloed heeft op het hartritme en op het adrenaline-gehalte van de slapenden. Wetenschappers uit Engeland, Duitsland en Nederland presenteerden tijdens het symposium, georganiseerd door de Rotterdamse afdeling van de Koninklijke Nederlandsche Maatschappij ter Bevordering der Geneeskunde, hun onderzoek.

Zo concludeerde prof. dr. J. Gruber van de Technische Universiteit Berlijn dat het adrenaline-gehalte in de urine aanzienlijk stijgt als mensen worden blootgesteld aan vliegtuiglawaai. Gruber noemde het hogere adrenaline-gehalte gedurende een langere periode een „ernstig gezondheidsrisico." Bovendien bleek uit zijn onderzoek dat er al gezondheidsrisico's zijn bij blootstelling aan geluid boven 35 decibel. Voor vliegveld Beek wil de overheid straks 's nachts geluidpieken van meer dan 61 decibel toestaan.

Tijdstip

Gruber onderzocht in het laboratorium ook op welk tijdstip van de nacht de meest schadelijke effecten optreden bij overvliegende toestellen. Hij kwam tot de conclusie dat niet alleen het aantal vliegtuigen dat overkomt bepalend is voor bijvoorbeeld het hogere adrenaline-gehalte, maar ook het tijdstip. Vooral vluchten die in de vroege ochtend vertrekken tijdens de laatste twee uren van de slaap, hebben een schadelijk effect.

Ook uit het onderzoek van Gruber blijkt dat het niet nodig is dat mensen wakker worden van het geluid om te spreken van schadelijke effecten. Tijdens de slaap verkeren mensen in verschillende stadia: van diepe tot zeer lichte slaap. In de diepe slaap rust men meer uit. Als er tijdens de slaap een aantal vliegtuigen overkomt, slaapt men minder diep en is men dus minder uitgerust. Bovendien heeft de geluidhinder effecten op het menselijk afweersysteem en op het zenuwstelsel. In de laatste twee gevallen, zo benadrukten de wetenschappers, zal nader onderzoek moeten uitwijzen in welke mate de hinder negatief uitwerkt op de gezondheid.

Veldstudie

Veel belangstelling bestond er tijdens het symposium voor een Britse veldstudie. Het is de eerste grote studie naar invloed op slaapgedrag terwijl de mensen gewoon in hun eigen bed liggen. Er blijkt een nogal groot verschil te bestaan tussen de reacties die mensen vertonen op vliegtuiglawaai als ze in een laboratoriumbed of in hun eigen slaapkamer liggen. In het eigen bed wordt de geluidhinder als minder erg ervaren.

In Engeland zijn bij vierhonderd mensen die in de omgeving van drie vliegvelden wonen, de bewegingen in hun slaap gemeten. De resultaten van deze studie worden pas later dit jaar door het Engelse ministerie van transport bekendgemaakt, maar de onderzoekers gingen wel uitgebreid in op de wijze waarop het onderzoek is vormgegeven. Zo kregen de proefpersonen gedurende vijftien nachten een meter om de pols, vergelijkbaar met een horloge. De meter hield nauwkeurig de bewegingen bij in de slaap.

Bovendien moesten mensen dagelijks een lijst invullen over hoe ze hadden geslapen en hoe ze zich voelden. De onderzoekers constateerden dat dit soort regelmatig terugkerende vragenlijsten veel nauwkeuriger zijn dan het eenmalig uitgebreid enqueteren van mensen.

● *J. van Berckel.*
Foto: FRITS WIDDERSHO

Van Berckel Officier

MEERSSEN – J. van Berckel m zich sinds gisteren Officier in de de van Oranje Nassau noemen. hoge koninklijke onderscheid werd hem gisteren in de Sta schouwburg Maastricht uitgere door burgemeester Majoor Meerssen. Van Berckel, die in Geulstraat in Bunde woont, maa per 1 oktober gebruik van de VU regeling. Hij is werkzaam als ag van de Nederlandse Bank in de p vincie Limburg te Heerlen.

De heer Van Berckel geldt als man met grote betrokkenheid v ontwikkelingen in de maatschapp Zo was hij onder meer penni meester en vervolgens voorzit van het Groene kruis afdeling tard, bestuurslid en voorzitter de stichting bejaardenhuis Hoes in Sittard, bestuurslid van verse onderwijsinstellingen, vo zitter van de stichting Het Li burgs Landschap en bestuurslid mens het LSO in de stichting Op Zuid. Verder was Van Berckel der meer lid van de exportbegel dingscommissie Kamer van Koo handel Maastricht en Heerlen voorzitter Overleg Exportbevord ring Kamers van Koophandel Zuid-Limburgse bankiersverenig gen.

'Mogen me alles afnemen, maar motor gaat nooit meer weg'

Bejaarde Treebekenaar is smoorverliefd op z'n Jap

DOOR MONIQUE PARREN

BRUNSSUM – Ze stonden onder contract bij de Weerter smartlappenkoning Johnny Hoes. Reisden door heel Nederland en België. Duo Willem en Mia de Boer. Getrouwd in 1939 en altijd samen. Ook op de motor. Met de dikke trom op Mia's rug gebonden en het instrumentenkoffer tussen hen in.

ontmoeting op zaterdag

Maar Willems zitplaatsje op de tank van zijn gedateerde Jawa werd wel erg krap toen het succes – en daarmee ook het aantal optredens – toenam. Na de oorlog kochten de muzikanten daarom een Norton 500 cc. Zelf fabriceerde de Boer een wagentje voor de instrumenten, met wieltjes van een oude autoped. „Die spaakjes gingen altijd midden in de nacht kapot," herinnert hij zich. „Zo ergens tussen Friesland en Treebeek in."

Uiteindelijk kwam er dus een auto. Maar het verlangen blééf. Het verlangen naar de wind in het gezicht, de vrijheid. „Ze kunnen me alles afnemen, maar mijn motor gaat nooit meer weg!"

Nu heeft hij er weer een, in de herfst van zijn leven. De ogen van Willem de Boer (77) sprankelen als hij praat over zijn *grote liefde*, zijn Suzuki GSX 600 F. „De kick als ik die hendel opendraai, fantastisch. Motorrijden is een geweldige ontspanning, alles valt van me af als ik een rondje ga rijden."

De bejaarde motorliefhebber past precies in het beeld dat de RAI Vereniging schetst in haar nieuwe promotiecampagne voor de motor: 'Op de motorfiets waaien de jaren van je af, zodat je altijd jonger aankomt dan je bij het vertrek was. Op de motorfiets worden korte ritten een avontuur en groeien weekendtrips en vakanties weer uit tot echte belevenissen. En om dat allemaal mee te maken, ben je nooit te oud'.

Maar het was Willem de Boer die anderhalf jaar geleden te horen kreeg dat hij te oud was voor een motor. Niet van de dealer, ook niet van zijn huisarts. De verzekering was de spelbreker. „Ze wilden me gewoon niet meer accepteren. Volgens de maatschappij liep ik een te groot risico in het verkeer."

De Boers droom spatte – bijna – uiteen als een zeepbel. „Even dacht ik, oh, daar gaat mijn wens. Wat een domper was dat toen, want ik was meteen smoorverliefd op die Japanner."

Hij kan er zich nú nog kwaad om maken. „Of ik zelf niet weet waar mijn grens ligt," briest hij. „Mijn rijstijl is niet afhankelijk van mijn leeftijd, maar van mijn conditie en gestel."

Een Haagse verzekeraar wilde de Boer wél inschrijven, mits hij zich aan een uitgebreide keuring zou onderwerpen. De Treebekenaar kreeg een dikke voldoende. De keuringsarts omschrijft hem als een zeer vitale, bejaarde man, die uitstekend in staat is om een motor of auto te besturen.

Zelf schrijft hij zijn opmerkelijke fitheid toe aan zijn dagelijkse meditatie-sessies. „Al ruim zestien jaar lang mediteer ik 's morgens en 's avonds ongeveer twintig minuutjes. Zo breng ik mijn geest tot rust. Daaraan dank ik mijn helder verstand en mijn scherp reactievermogen, zeker weten! En mediteren is heel goed voor zo'n explosief type als ik."

Want de Boer heeft temperament. Af en toe veel te veel. „Als ik ingehaald word door zo'n snelle Porsche dan ga ik erachter aan. Dan moet die hendel open!"

De Treebekenaar geniet met volle teugen van zijn *buikschuiver*. „Om de andere dag ga ik een flink eind rijden. Dwars door het centrum van een grote stad als Luik of Aken, expres, om te zorgen dat ik fit blijf."

Ook op de snelweg kan de motorliefhebber prima meekomen. „Ik ben een actief rijder, laat geen gaatje onbenut." Op de autoweg geeft hij geregeld plankgas. „Als je laag gaat zitten voel je met 160 kilomter per uur nóg geen wind. Die Jappen zijn goed gebouwd. En dan dat geluid als je hard gaat. Net een bromvlieg van enorm kaliber, fantastisch."

Zijn rijstijl leverde hem onlangs bijna een reprimande op van de Heerlense politie. „Maar toen ik mijn helm afdeed, waren ze sprakeloos," grinnikt hij.

De Treebekenaar wil zeker tot zijn tachtigste doorgaan met motorrijden. „Misschien nog wel langer, maar dat ligt eraan hoe ik me voel. Op deze leeftijd tellen de jaren dubbel, tenminste dat wordt gezegd." En als de verzekering Willem de Boer nog eens weigert? „Ja, dan zit ik pas vies in de put."

● *De 77-jarige Willem de Boer, met achter hem zijn vrouw Mia, is met hart en ziel verknocht aan zijn snelle Japanner. „Tot mijn tachtigste blijf ik zeker rijden."*
Foto: DRIES LINSSEN

Vijf arbeidsplaatsen weg door PNL-korting

Kerkrade bezuinigt vier ton op welzijn

Van onze verslaggever

KERKRADE – Kerkrade gaat volgend jaar vier ton snoeien bij welzijnsinstellingen in de gemeente. Hierdoor zullen vijf arbeidsplaatsen verloren gaan. De bezuinigingen zijn nodig vanwege het wegvallen van de PNL-gelden.

Dit staat in een gemeentelijke nota die gisteren is gepresenteerd. Door de PNL-bezuinigingen ontstaat in Kerkrade voor 1993 een tekort van 2,1 miljoen gulden. Vier ton daarvan wordt gehaald bij de Kerkraadse welzijnsinstellingen. Het resterende bedrag wordt bekostigd met de afkoopsom van de PNL, de rente van deze afkoopsom en met algemene middelen.

Het SCEW moet het meeste geld inleveren: 250.000 gulden. Dit wordt met name opgebracht door het ontslag van enkele personeelsleden en het vertrek van SCEW uit dienstencentrum D'r Bemd in Eygelshoven.

Andere maatregelen zijn: de verhuizing van het jongerenbureau JEM van de Beethovenstraat naar het hoofdkantoor van het Maatschappelijk Werk (besparing 35.000); het opgaan van het ISOK in SCEW (95.000); de maaltijdvoorziening gaat van de Gezinszorg naar het SCEW (30.000).

De gemeente denkt verder dat de uitgaven aan de stichting Kinderopvang Kerkrade zullen afnemen. Het cursusgeld voor de deelnemers aan de Vrije Academie gaat met twintig gulden per cursus omhoog. Ook zal de huisvesting van de Vrije Academie nader bekeken worden.

De Openbare Bibliotheek wordt voorlopig niet gekort. Wel wordt er gekeken naar een nieuwe huisvesting van de bibliotheek in het centrum. Ook de filialen zullen misschien verhuizen. De muziekdependance in Eygelshoven verhuist deels naar basisschool De Veldhof. De afdeling Kerkrade-West staat nog ter discussie.

Na 1993 houden de bezuinigingen niet op. Voor 1994 zal naar schatting 1,2 miljoen moeten worden omgebogen. Wethouder Hub Bogman van Welzijn zegt dat de maatregelen met alle betrokken partijen uitvoerig worden besproken om de negatieve gevolgen zo veel mogelijk op te vangen. De gemeente zal trachten personeel dat wordt ontslagen te herplaatsen. In de komende commissie- en begrotingsvergaderingen zal deze nota nog worden behandeld.

Scholingsproject bedreigd

GEEF ONS WERKELOZEN EEN KANS LAAT HET LANDPARK OPEN

● *Protest tegen de dreigende opheffing van de SCAS.*
Foto: FRANS RADE

Ex-verslaafden vrezen einde scholingsproject

Van onze correspondent

HEERLEN – Zo'n twintig langdurig werklozen hebben gistermorgen in Heerlen gedemonstreerd tegen de dreigende opheffing van hun scholingsproject land- en tuinbouw van de Stichting Centrale Arbeidsgerichte Scholing (SCAS).

Het protest vond plaats in het kantoor van het streekgewest. Daar kon de Kerkraadse wethouder Jan van Leeuwenstein (portefeuillehouder financien van het streekgewest) de verontruste deelnemers aan het project geen toezeggingen doen over het voortbestaan.

Het project in Ubach over Worms functioneert nu ongeveer tien jaar. Werkloze (ex)verslaafden kunnen er enkele dagen per week een cursus volgen die hen na een jaar in staat moet stellen een baan te vinden. Volgens de SCAS vindt maar liefst 75 procent na voltooiing van de opleiding een betrekking. In de praktijk blijkt dat de meesten doorstromen naar de buitendienst van de ZOL-bedrijven.

Overheveling van de rijkssubsidie – met korting – naar het streekgewest deed de deelnemende acht gemeenten besluiten niet langer geld beschikbaar te stellen voor het land-en tuinbouwproject van de SCAS.

Ten einde raad besloten de cursisten de Socialistiese Partij (SP) in te schakelen. Die partij constateerde dat zowel de SCAS, de gemeente Heerlen en het streekgewest op elkaars initiatieven zaten te wachten. Uiteindelijk stuurde Heerlen een brief naar het streekgewest met het voorstel de nog resterende 148.000 gulden uit art. 36 WWV-subsidie te gebruiken voor het project. Mits de totale project-financiering voor meerdere jaren gewaarborgd wordt.

En dat laatste kon Van Leeuwenstein nu juist niet toezeggen. Wel beloofde hij de demonstranten 'stoom op de ketel' te zetten tijdens de commissievergadering werkgelegenheid van het streekgewest op 23 september. Voor het zekerstellen van de tijdelijke financiering. „De verdere toekomst zal een moeilijk begaanbare weg worden, maar zeker niet uitzichtsloos," hield hij zijn gehoor voor.

Mocht er geen witte rook uit de schoorsteen van het streekgewest komen dan schromen de cursisten niet over te gaan tot meer gerichte acties. „Wij denken dan bijvoorbeeld aan het sluiten van de ZOL-poorten," aldus een actievoerder.

Motordief gepakt

ROTHEM – Een Heerlenaar heeft in de nacht van donderdag op vrijdag getracht in Rothem een motor te stelen.

De eigenaar van de motor en een cafébezoeker zagen dat de man de motor wilde ontvreemden. De dader sloeg op de vlucht, nagezeten door de twee. Tijdens de vlucht raakte de Heerlenaar gewond.

Hij werd aangehouden en door de rijkspolitie Meerssen in verzekerde bewaring gesteld.

Burgerbetrokkenheid

DOOR BENTI BANACH

Donderdag vond in Kerkrade de commissievergadering Ruimtelijke Ordening plaats. De eerste na de vakantie. Het waren normale onderwerpen die op de agenda stonden. En toch zat hij weer op de publieke tribune, H. Reinders uit de Deken Quodbachlaan. Samen met een aantal buurtbewoners heeft hij jarenlang geijverd voor het behoud van een stuk grond in Mücherveld. Maar met zeventien tegen veertien stemmen heeft de Kerkraadse gemeenteraad al voor de vakantie besloten om het terrein te bebouwen met tien woningen.

Reinders is van mening dat hij door de gemeente slecht is behandeld. 'Beloftes zijn niet nagekomen, de gemeente luistert niet naar de burgers,' was de strekking van Reinders' kritiek, daarin gesteund door enkele raadsfracties.

Dikwijls heeft hij, alleen of met buurtgenoten, raadsvergaderingen bezocht en spreektijd gevraagd tijdens commissievergaderingen. 'Mücherveld' bleef al die tijd een gevoelig onderwerp.

Tijdens de commissievergadering van donderdag kwam het bouwplan opnieuw ter sprake, in de vorm van een nieuw voorbereidingsbesluit. Ook vijf andere voorbereidingsbesluiten stonden op de agenda. In de gemeentelijke oproep voor de vergadering werden deze vijf punten wel genoemd, over het geruchtmakende Mücherveld werd met geen woord gerept. Alsof men bang was dat de tribune weer vol zou zitten en Reinders weer kostbare spreektijd zou eisen. Nee, 'Mücherveld' zou deze keer op kousevoeten door de vergadering worden geloodsd. Althans, zo zou je deze grove nalatigheid zonder veel fantasie kunnen uitleggen.

pitbulletin

Maar de slimme Reinders zat wel op de tribune, gewapend met een nieuwe brief vol niet mis te verstane woorden. 'De gemeente spot met haar burgers', luidde Reinders' kritiek kortweg.

Wethouder André Coumans had er niet van terug. „Ik kan alleen mijn verontschuldigingen aanbieden. Ik denk niet dat het bewust gebeurd is," aldus de bestuurder. PvdA'er en Coumans' fractiegenoot Lei Hermans legde de vinger op de zere plek: „Het lijkt er wel op dat het bewust gebeurd is, omdat het zo'n gevoelig punt is. Dit kan ook als olie op het vuur worden uitgelegd."

Wel of niet bewust, duidelijk is dat voor een aantal Kerkradenaren de burgerbetrokkenheid verder weg is dan ooit.

Architectuurwandeling rekent af met vooroordelen

Monumentendag langs Heerlense gebouwen

Van onze verslaggever

HEERLEN – „Neem nou de voormalige bibliotheek aan het Tempsplein 10. In dat gebouw uit 1917 maken ze binnenkort appartementen. Maar als ze de houten kozijnen vervangen door aluminium is het gebouw eigenlijk al bedorven."

Ze spreken uit liefde voor de Heerlense architectuur, Volmar Delheij en Jan Leblanc. En verwijzen keer op keer naar de gloednieuwe brochure: een stadswandeling langs vijftig waardevolle gebouwen uit de periode 1850-1940.

Van die Heerlense gebouwen zijn er dertig voor het eerst beschreven, smullen ze. „We willen aandacht voor minder bekende, maar waardevolle gebouwen. De Heerlenaar moet op een andere manier naar zijn stad kijken, mag er best trots op zijn", meent Leblanc.

Ook Delheij vindt dat een herwaardering op z'n plaats is. „Het is een misvatting dat in Heerlen veel kostbare gebouwen zijn gesloopt. Heerlen was tot deze eeuw een durpke, er kon dus helemaal niet veel verdwijnen."

Mooie gebouwen zijn er volgens de werkgroep Open Monumentendag, met als drijvende kracht Jef Born, volop.

Zo hebben Delheij en Leblanc een absolute voorliefde voor het voormalige Volks- en Schoolbad bij het Tempsplein. Ook dit gebouw aan de Kapelaan Berixstraat 10A verdient, wat hen betreft, optimale bescherming.

Een commissie van deskundigen heeft onlangs 750 Heerlense gebouwen geïnventariseerd. Daarvan kan de raad er straks een tiental voordragen als rijksmonument. De overige gebouwen kunnen als gemeentelijk monument bestempeld worden. De gemeenteraad moet dan echter alsnog een Monumentenverordening aannemen.

De stadswandeling vergt ongeveer twee uur en loopt langs opvallende gebouwen als het Peutzwoonhuis aan de Oude Lindestraat, het tot sloop gedoemde DSM II-gebouw aan de Saroleastraat en de Royal-bioscoop van Peutz. Maar zoals gezegd ook langs minder bekende panden.

De brochure is vanaf zaterdag 12 september voor 6,95 gulden te koop bij onder meer de VVV en het Thermenmuseum.

Ridderorde voor Gerard Notermans

HEERLEN - Gerard Notermans is benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje Nassau. Loco-burgemeester Hub Savelsbergh reikte hem de versierselen van deze koninklijke onderscheiding uit.

Notermans trad op 16 augustus 1952 in dienst als ambtenaar bij de toemalige gemeente Schaesberg. Achttien jaar later werd hij chef Interne Zaken in Heerlen. Later bekleedde hij de functie van hoofd-archivering binnen dezelfde dienst. Naast zijn dagelijkse werk had en heeft hij ook zitting in talloze besturen van diverse instanties en instellingen. Gerard Notermans is ook een enthousiast vrijetijdsorganist.

● *Gerard Notermans*
Foto: FRANS RADE

Bij de koffie

Tandarts

● *Het zal je maar gebeuren: kiespijn en dan ook nog uitgerekend in het weekend. Huismiddeltjes helpen meestal niet meer. Vervelend, maar gelukkig werkt meneer de tandarts ook op zaterdag en zondag. Zoeken dat telefoonnummer dus en hopen dat het klopt. In het weekenddienstschema van de tandartsen in de regio Voerendaal is een wijziging opgetreden. Wel zo handig om te weten! Niet tandarts Coenen, maar Veldhuis heeft vandaag en morgen dienst. We hopen dat u hem niet nodig zult hebben, maar toch... Hij woont aan het Limpenplein 27 in Klimmen, ☎04405-3000.*

Kilts

● *Nog maar even voor de duidelijkheid: evenementen moeten ruim van te voren bij ons bekend zijn, willen ze worden aangekondigd in de daartoe bestemde rubriek Streeksgewijs. Twee dagen tevoren is echt te kort. Als echter een fiks aantal Kerkradenaren zich in Schotse kilts gaat steken, zijn we best bereid een uitzondering te maken. De Kerkraadse Sjelleboomkloeb viert dit weekend namelijk haar 11-jarig jubileum. Hoogtepunt van het feest zijn de Higlandgames op zondag. Zaterdag vertrekt om 19.30 uur een muzikale optocht vanaf de Holzstraat naar feestlokaal Jo Vreuls aan de Bleijerheiderstraat 183. Om 20 uur is er een alternatieve receptie en een feestavond.*

Kilts (2)

● *De Highlandgames starten de volgende dag om 14 uur in de feestweide aan de Voorterstraat. De dames van de kloeb hebben voor de gelegenheid 114 Schotse kilts vervaardigd. Voor de overige bijpassende kleding moeten de deelnemers zelf zorgen. De deelnemende teams zullen uitkomen op de onderdelen gewichtgooien, zandzakdragen, hamerslingeren, boomstamzagen, paalgooien en touwtrekken. Om 18 uur wordt bekend wie de winnaar is. Ook zullen deze middag luchtballonnen opstijgen.*

ANWB

● *Er moet toch al een behoorlijk lange tijd een ANWB-kantoor in Heerlen zijn. Toen gisteren in ieder geval het oude pand van apotheek Ritzen werd afgebroken, kwam op een zijgevel opeens het opschrift ANWB tevoorschijn. Waarschijnlijk stamt het opschrift nog uit de tijd dat deze organisatie (zoals nog steeds de naam aangeeft) zich meer bezighield met wielrijders dan met automobilisten. In ieder geval toont het aan dat het hier om een oud stukje Heerlen gaat met overblijfselen uit de tijd dat de Stationstraat nog de Schinkelsteeg heette.*

Donderdag

● *Tegenwoordig begint het weekeinde al op vrijdag, maar vroeger werd er ook op zaterdag gewoon gewerkt. De oudere lezers kunnen zich dat natuurlijk nog herinneren. Zo ook de grootvader van een van onze redacteuren, die er in verband met de zesdaagse werkweek een mooie spreuk op nahield, een lofzang op de donderdag: 'Oh, donderdag, oh donderdag, oh schoonste dag der dagen. Des morgens nog een halve week, des avonds slechts twee dagen'. Dat waren nog eens tijden!*

AGENDA
Provinciale Staten
vergadering 18 september 1992

• • • • • • •

Provinciale Staten van Limburg vergaderen op 18 september 1992 vanaf 10.00 uur in de Statenzaal van het Gouvernement, Limburglaan10 te Maastricht. De vergadering is openbaar; iedereen kan de beraadslagingen dus vanaf de publieke tribune volgen.

Op de agenda van deze vergadering staan o.m. de volgende onderwerpen:

Voorstel tot het verlenen van een bijdrage van fl 2,5 miljoen in de kosten hoofdaansluiting Trade Port West te Venlo op de A67/E34.

Voorstel over de provinciale bijdrage aan Luchthaven Zuid-Limburg 1993-1997.

Advisering door Provinciale Staten over het Plan van Scholen 1994-1996 voorgezet onderwijs.

De verdeling van fl 1.7 miljoen voor de bevordering van beeldende kunst in Limburg.

Voorstel tot instemming met het door Gedeputeerde Staten ingenomen standpunt over het door VB Accountants uitgebracht rapport over het provinciaal aanbestedingenbeleid.

Voorstel tot vaststelling van de ontwerp-regeling provinciale grenswijziging Noord-Brabant/Limburg tevens gemeentelijke grenswijziging Boxmeer, Oeffelt en Gennep.

De volledige agenda is voor bezoekers van de Statenvergadering ter plekke beschikbaar. Deze agenda ligt overigens met alle bijbehorende stukken ter inzage in de bibliotheek van het Gouvernement. Ter voorbereiding van de statenvergadering vergaderen iedere maandag de Vaste Statencommissies. Ook deze vergaderingen zijn openbaar. Op de volgende dagen en uren vergaderen deze commissies (eveneens in het Gouvernement, in de Veldekezaal):

25 september 1992, 9.30 uur: Commissie Cultuur, Onderwijs en Sport
25 september 1992, 14.00 uur: Commissie Volksgezondheid en Maatschappelijk Welzijn
2 oktober 1992, 9.30 uur: Commissie Economische Zaken
2 oktober 1992, 14.00 uur: Commissie Financiën en Algemene Zaken
9 oktober 1992, 9.30 uur: Commissie Ruimtelijke Ordening
9 oktober 1992, 14.00 uur: Commissie Milieu, Verkeer en Waterstaat.

Tijdens al deze commissievergaderingen wordt vooral gesproken over de Provinciale begroting 1992.

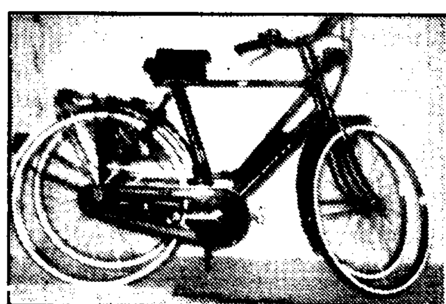
Voorafgaand aan de commissievergaderingen hebben burgers spreekrecht over onderwerpen die op de agenda staan. Insprekers dienen zich vooraf telefonisch via 043-899999 te melden bij de ambtelijk secretaris van de commissie.

• • • • • • •

Provincie Limburg

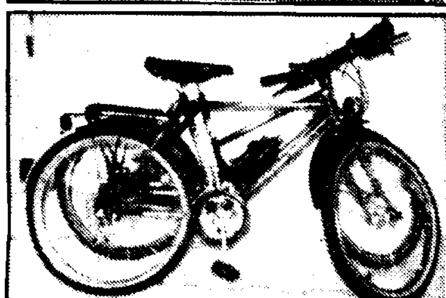
GOED NAAR SCHOOL

SPORTRIJWIEL

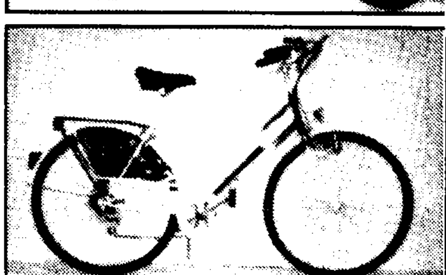
dames of heren 28" remnaaf 398.- **349.-**
3-speed handrem 498.- **399.-**

CITY-BIKE 24"

jongens of meisjes ±8 jaar, remnaaf 499.- **399.-**
12- of 18-speed Shimano Index 599.- **439.-**

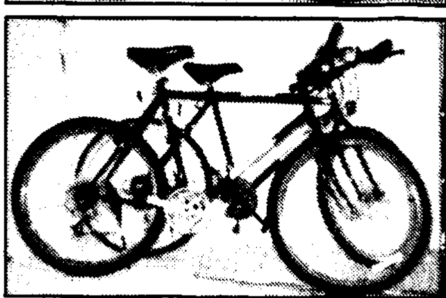
TOURRIJWIEL

dames of heren 6-speed kliksysteem ivoorrood 699.- **499.-**

ALLE RIJWIELEN MET GARANTIE EN SERVICE

MOUNTAINBIKE

herenmodel Mongoose Shimano 18 v. 799.- **539.-**
Nishiki Backroads 21 v. 1195.- **895.-**

CROSSRIJWIEL

cross 16" ±4 jaar 249.- **179.-**
cross 20" ±6 jaar 289.- **199.-**
jongens en meisjes

AANBIEDING GELDIG TOT EN MET 17-9-'92
EVENTUEEL VERZEKERING DIRECT INGAANDE

RIJWIEL CASH & CARRY
AKERSTRAAT NRD. 182
HOENSBROEK, TEL. 045-222000

Nieuw! Een auto die u al helemaal van buiten kent.

Hoezo nieuw, horen we u denken. Dat is de Peugeot 405.

Onderscheiden als Auto van het Jaar en Zakenauto van het Jaar, winnaar van het Duitse 'Goldene Lenkrad' en bepaald geen onbekende op de Nederlandse wegen.

Die ken ik al helemaal van buiten, horen we u denken.

Ja en nee.

De auto op de foto is namelijk de opvolger van de Peugeot 405, de nieuwe Peugeot 405.

En zo sterk als de gelijkenis van buiten, zo groot is de verandering van binnen.

Dat begint al bij 't nieuw ontworpen interieur.

Mooier, comfortabeler, en gebouwd met nieuwe materialen die trillingsvrij zijn en bovendien geluiddempend werken.

't Dashboard maakten we fraaier en overzichtelijker.

De motoren zijn stiller, soepeler en vanaf nu kunt u kiezen uit benzine-injectiemotoren van 1.4 (al vanaf 31.900), 1.6, 1.8, en 2.0 liter.

Voorts is er zowel een 1.9 diesel als een 1.9 turbodiesel.

Tot slot de nieuwe achterkant. Die niet alleen stijlvoller, maar ook praktischer is.

Kortom, de nieuwe 405 is misschien niet zo nieuw op het eerste gezicht, maar des te nieuwer op 't eerste gevoel.

Een proefrit is beslist de beste methode om ook 't binnenste van de 405 van buiten te leren kennen.

't Adres van de dichtstbijzijnde Peugeot-dealer vindt u in de Gouden Gids.

JE VOELT JE LEKKERDER IN DE NIEUWE PEUGEOT 405.

GENOEMDE PRIJS INCL. BTW, EXCL. KOSTEN RIJKLAAR MAKEN. WIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN. BENZINE: 405 1.4, 75 PK; 1.6, 89 PK; 1.8, 103 PK; 2.0, 123 PK; 2.0 16-KLEPPER, 155 PK. DIESEL: 405 1.9, 71 PK; 1.9 TURBO, 92 PK.
ALLE 405 BENZINE-INJECTIEMOTOREN ZIJN VOORZIEN VAN EEN DRIEWEG-KATALYSATOR MET LAMBDA-SONDE, WAARDOOR ZE VOLDOEN AAN DE STRENGSTE EEG-MILIEU-EISEN.

PEUGEOT
DYNAMISCH OP WEG.

Wij lezen de krant in de klas
Stichting Krant in de Klas
Tel. (020) 6647536

UW EIGEN STICKERS VOOR SLECHTS ƒ1,65 PER VEL

Heeft u zo'n bijzondere kleurenfoto, dat u er graag uw stickers van wilt laten maken? Kom dan nu naar Prifo. Want daar betaalt u tot en met 31 oktober 1992 voor een stickervel van 4 of 16 kleurenstickers slechts ƒ1,65.*

*Minimum afname 3 vellen. Levertijd 5 werkdagen

prifo®
Daar ga ik naartoe

UW KLEURENFOTO'S AFGEDRUKT IN 27 MIN.*

*Machinetijd

prifo®
Daar ga ik naartoe

Prifo, Langstraat 22, Weert, Tel. 04950-43877
Prifo, Lambertushof 2a, Nederweert, Tel. 04951-34093
Prifo, Spilstraat 1, Maastricht, Tel. 043-251175
Prifo, Wycker Brugstraat 47, Maastricht, Tel. 043-257652
Prifo, Paradijsstraat 10, Sittard, Tel. 046-527524
Prifo, Rossinipassage 16, Landgraaf, Tel. 045-323377
Prifo, Niersprinkstraat 9, Kerkrade, Tel. 045-452565

4000 m² NIEUWTJES, INFORMATIE EN DEMONSTRATIE BRENGT DE NIEUWE CONSUMENTENBEURS „PROMOTIE '92" TE HEERLEN

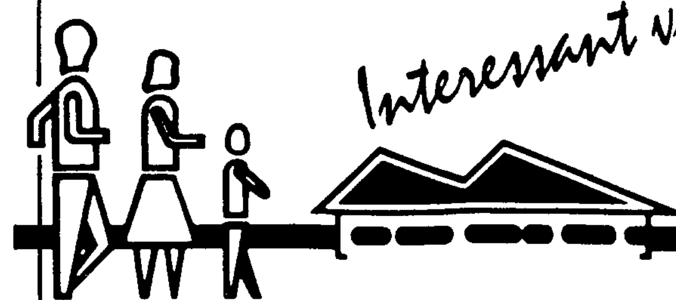
Van 11 t/m 15 september a.s. bent u welkom op het Bekkerveld te Heerlen voor de grootste, interessantste en veelzijdigste Najaarsbeurs voor Oostelijk Zuid-Limburg.
Vele exposanten staan paraat met 4000 m² boordevol informatie, demonstratie en voorlichting over o.a. wonen, hobby, gezondheid, vrije tijd en nog veel meer.
Als u ook op de hoogte wilt blijven van de nieuwste ontwikkelingen, kom dan met uw hele gezin kijken naar het vele dat „Promotie '92" u te bieden heeft.

INFORMATIE OVER:
- Nederlandse spoorwegen
- Limburgs Gouvernement
- Waterschap
- Gezondheidszorg
- VVV
- Pensioenbelangen
- Makelaardij
- Satelliet TV etc.

BRUIDS-INFO
Een uitgebreide Bruids-Info met een sfeervolle en decoratieve presentatie van produkten en diensten welke de mooiste dag van uw leven nog mooier zullen maken. A.s. bruidsparen dit mag u niet missen!

CONSUMENTENBEURS
PROMOTIE '92
HEERLEN
11 T/M 15 SEPTEMBER
BEKKERVELD
trouwen-wonen-gezondheid
vrije tijd-hobby-mode

vrij. za. ma. di. 13.30-22.30 uur - zo 11.00-18.00 uur

KINDERPUZZEL
Voor de kinderen is op „Promotie '92 een gezellige beurspuzzel opgezet. Knip deze uit de speciale beurskrant of vraag hem (met een gratis potlood) bij de kassa. Uiteraard zijn met deze puzzel leuke prijzen te verdienen.

TOEGANGSPRIJZEN
Volwassenen ƒ 6,00
Kinderen tot 14 jaar ƒ 2,50
65-plussers ƒ 3,50
Gezinsreductiekaart voor ouders met maximaal 3 kinderen tot 14 jaar ƒ 15,00
65-plussers let op
Op vrijdag-, maandag- en dinsdagmiddag tussen 13.30 en 17.00 uur bent u welkom op „Promotie '92" voor slechts ƒ 2,00

OPENINGSTIJDEN
Vrijdag 11 september van 13.30 tot 22.30 uur
Zaterdag 12 september van 13.30 tot 22.30 uur
Zondag 13 september van 11.00 tot 18.00 uur
Maandag 14 september van 13.30 tot 22.30 uur
Dinsdag 15 september van 13.30 tot 22.30 uur

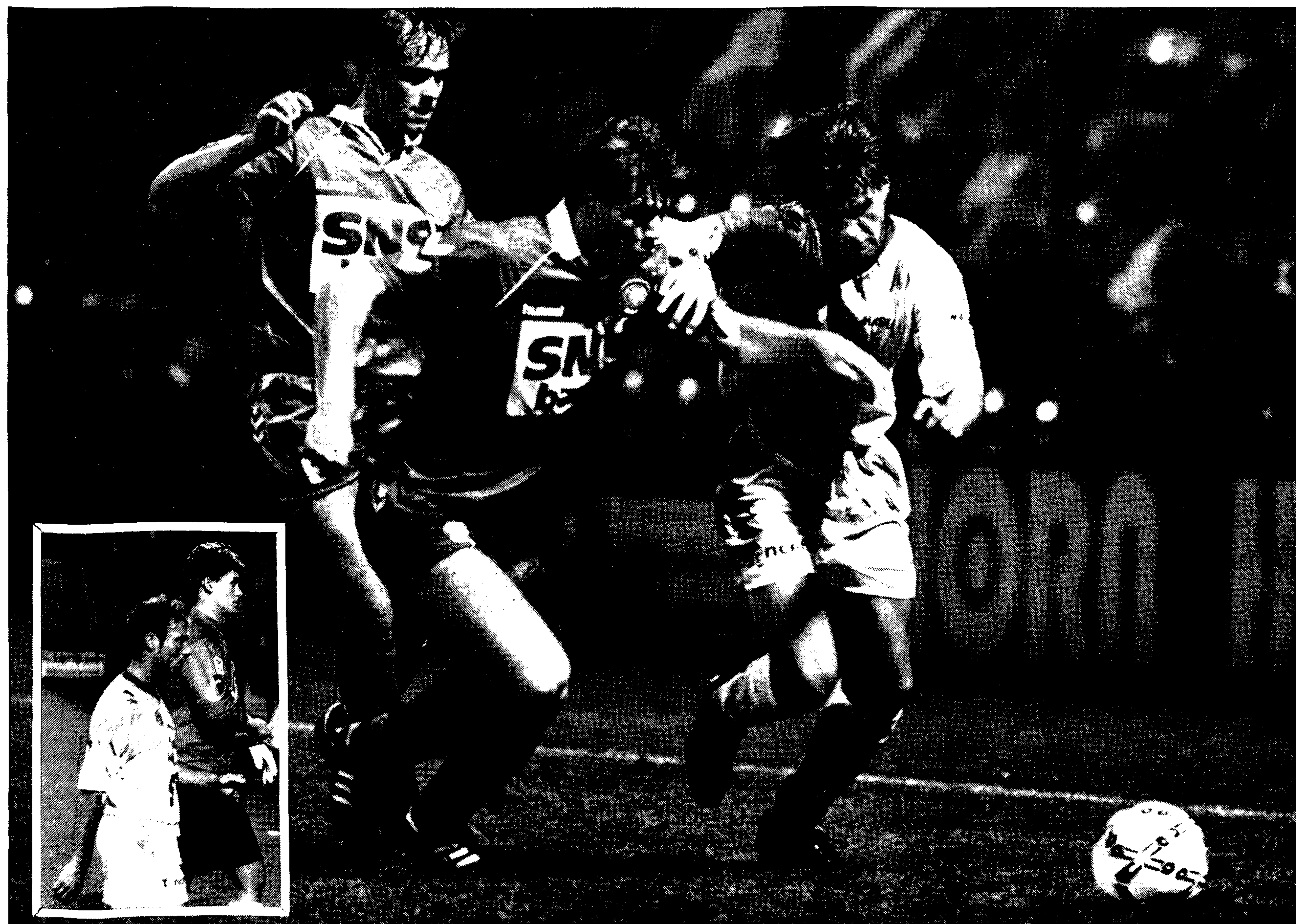
BEKKERVELD HEERLEN
VSL buslijn 2 Ziekenhuis
Bewaakte rijwielstalling aanwezig

sport

Begrafenisstemming bij Fortuna Sittard na nederlaag tegen FC Twente

Dieptepunt in Baandert

● *Fortunees Paul Janssen (rechts) wordt door een Twentespeler van de bal gezet. Inzet: de gezichten van doelman Ruud Hesp en aanvoerder René Maessen spreken na afloop boekdelen.* Foto's: PETER ROOZEN

DOOR WIEL VERHEESEN

SITTARD – Lang voordat het eindsignaal in de wedstrijd tussen Fortuna Sittard en FC Twente gisteravond klonk, was er reeds sprake van een begrafenisstemming in De Baandert. De nederlaag van de thuisclub (0-2) had zelfs nog beduidend groter kunnen uitvallen indien de Tukkers - die in ieder geval voor een dag de leiding in de ere-divisie hebben veroverd - met name tijdens de tweede helft zorgvuldiger met de kansen waren omgesprongen. „Het achterwege blijven van het derde en vierde doelpunt was dan ook het enige verwijt, dat ik mijn ploeg kon maken," zei Twente-trainer Rob Baan. Zijn collega van Fortuna Sittard, Chris Dekker, moest niets anders doen dan de juistheid van dit commentaar erkennen. „Zijn ploeg vormde bovendien een elftal," aldus Dekker over het optreden van Baans formatie.

Fortuna Sittard - FC Twente 0-2 (0-2). 4. Paus 0-1, 27. Hoogma 0-2. Scheidsrechter: Van Vliet. Toeschouwers: 3500. Gele kaart: Paul Janssen (Fortuna) en Paus (Twente).
Fortuna Sittard: Hesp; Maessen, Vergoossen, Barmentloo en Paul Janssen; Deckers, Driessen en Sneekes (64. Van de Heuvel); Hofman, Custers (57. Taihuttu) en Anton Janssen.
FC Twente: De Koning; Zwijnenberg, Paus, Hoogma en Karnebeek; Van Halst, Mulder (81. Polley) en Arts; Gaasbeek (17. Ten Hag), De Boer en Kool.

„Bij sommige spelers van Fortuna Sittard ontbraken de intenties om te voetballen zoals het moest. Er was angst op momenten, dat wij in balbezit waren. Ook de aansluiting kon niet goed genoemd worden."

De nederlaag van Fortuna Sittard tegen FC Twente kreeg reeds in een vroeg stadium gestalte. Er waren amper drie minuten gespeeld toen een corner de eerste goal van de avond inleidde. De boomlange André Paus zette de complete defensie van de gastheren voor schut, door met een prima kopbal de hoekschop af te ronden. Dat was vanzelfsprekend een flinke streep door de rekening van Fortuna-trainer Chris Dekker, die gehoopt had om zijn ploeg eindelijk eens niet achter de tegenstander te zien aanlopen.

Voortreffelijk combinatiespel van FC Twente maakte Fortuna nog onzekerder. Zelfs toen Jan Gaasbeek geblesseerd de grasmat had moeten verlaten (hij werd vervangen door Ten Hag) bleef FC Twente het betere spel dicteren, zonder dat overigens echt gevaarlijke kansen gecreëerd werden. Terecht merkte Chris Dekker op: „Duurde het immers niet tot de veertigste minuut voordat eindelijk een echt schot richting Hesp werd afgevuurd?"

Toen Yoeri Mulder de vuisten van de Fortuna-keeper op zijn weg vond, was het tweede doelpunt overigens al bijna een kwartier een feit. Evenals het eerste was het uit een spelhervatting tot stand gekomen, dit keer via een vrije trap. Die was toegekend omdat Paul Janssen een doorbraak van Ronald de Boer van FC Twente op onreglementaire wijze tot staan had gebracht. De Boer himself deponeerde de bal vervolgens razendsnel op het hoofd van Nico-Jan Hoogma, waarna voor Ruud Hesp niets anders restte dan te capituleren. Via een paar afstandsschoten probeerde Huub Driessen er vervolgens nog de moed in te houden, maar het had geen effect. Als FC Twente direct na de hervatting de eventuele onzekerheid over de uiteindelijke overwinning had weggenomen, zou Fortuna Sittard niet eens te mopperen hebben gehad. Een schitterende redding van Hesp voorkwam op dat moment nog erger.

Naarmate de strijd vorderde kwamen de tekortkomingen van de thuisclub alleen nog maar duidelijker aan het licht. De goede akties (een dieptepass van Richard Sneekes, bijvoorbeeld, op René Hofman) waren echter te sporadisch om FC Twente te verontrusten. „Toch zou het duel wel eens een heel andere wending hebben gekregen indien Hofman uit de gememoreerde aktie gescoord had," merkte trainer Chris Dekker op. Daar was geen speld tussen te krijgen, maar het veranderde niets aan de situatie.

Chris Dekker moet van Fortuna Sittard nog een echt elftal maken. Met vier nederlagen en welgeteld één gelijkspel als uitgangspositie, lijkt dat een bijzonder zware opgave te worden, vooral ook omdat hij veel jeugdige spelers tot zijn beschikking heeft. „Niettemin zal het moeten," trapte hij een open deur in. Hoe? „Door veel te praten en telkens maar weer te wijzen op de fouten die gemaakt worden. Bovendien, er al ook in fysiek opzicht iets moeten veranderen. Vooral in defensief opzicht was het ook tegen FC Twente weer veel te lief."

Met deze woorden sloeg hij de spijker op de kop. John Linford, het Britse enfant-terrible van Fortuna Sittard uit een voorbije periode, was de eerste om de woorden van de oefenmeester te beamen. Knarsetandend zag hij vanaf de dun bevolkte tribunes zijn vroegere ploeg ten onder gaan. De Baandert was in rouw.

Eaters onderuit tegen Tsjechen

TILBURG – Meetpoint Eaters startte het internationale ijshockeytoernooi in Tilburg met een nederlaag. In de Pellikaanhal won Locomotivo uit Tsjechoslowakije nipt met 4-3 (1-1; 2-2; 2-0).

Discussie over 'voetbaldwergen'

LONDEN – De FIFA gaat zich beraden over de internationale toekomst van voetbaldwergen als San Marino en de Fäoer-eilanden.

Guido Tognoni, perschef van de wereldvoetbalfederatie, zei: „Grote uitslagen, zoals in het ijshockey voorkomen, zijn niet representatief voor het voetbal en niet goed voor ons imago." San Marino verloor woensdag de WK-kwalificatiewedstrijd tegen Noorwegen met 0-10, de Färoer ging met 0-6 onderuit in Wales.

Door het uiteenvallen van de Sovjetunie en Joegoslavië wordt de FIFA met een extra groot aantal deelnemende landen geconfronteerd. Bij een volgende gelegenheid willen ook nieuwkomers als Kroatië, Slovenië, Bosnië en de Oekraine zich laten gelden.
Secretaris-generaal Blatter zal na afloop van de voorronden de balans opmaken. „Dat zal mogelijk tot een andere indeling leiden. De internationale kalender is nu overvol. Het is duidelijk dat we niet steeds zeven of acht landen per kwalificatiegroep kunnen hebben", aldus Tognoni.

Dieet moet Fischer weer hongerig maken

SVETI STEFAN – Er moet sprake zijn van een complot, meent Robert Fischer. Telkens als de 'wereldkampioen' op het punt staat een briljante combinatie te beginnen, komen er de meest gruwelijke blunders uit zijn vingers. In wat volgens hem aangeduid moet worden als de revanche-match van de eeuw staat hij tegen Boris Spasski met 1-2 achter. Dat kan, mag en moet natuurlijk niet.

Kwade invloeden; daar zal het van komen. Willen de organistoren zo vriendelijk zijn een beschermende glaswand te plaatsen tussen de spelers en het publiek. Trouwens als de match halverwege naar Belgrado verhuist, moet er een glazen stolp komen. Spasski en hij erin; de schaakfans erbuiten.

Fischer heeft concentratie-problemen. Hij dommelde donderdag tijdens de zesde partij zelfs even in. Tot ontsteltenis van de weinige overgebleven getrouwen, die nog steeds de verrijzenis van de „echte" Fischer verwachten. De alerte, slanke jongeman van weleer is twintig jaar later traag en en zelfs een beetje vadsig. „Hij moet nodig op dieet", aldus één van de intimi, die uiteraard niet bij name genoemd wil worden.

Volgens de anonieme zegsman is het verschil in levenstijl te groot. Toen Fischer nog op de loop was voor de wereld en zich verschool in derderangshotelletjes at hij meestal één keer per dag. Nu is hij tot de jetset toegetreden. Op het eilandje Sveti Stefan bewoont hij een suite van duizend dollar per nacht. Die verleende ooit onderdak aan uiteenlopende persoonlijkheden als Sophia Loren, Carlo Ponti, Hans-Dieter Genscher, prinses Margaret en Lord Snowdon, de hertog van Kent en kroonprins - nu keizer - Akihito. Fischer laat zich de weelde smaken, sterker nog: hij stouwt er zich vol. „Het aantal caloriën moet met de helft omlaag", aldus de zegsman, „Van 5.000 naar 2.500 caloriën. Hij moet een uur wandelen en op zijn minst drie kwartier zwemmen."

Gisteren bleek de Amerikaan zich iets van het advies te hebben aangetrokken. Hij werd zwemmend gesignaleerd, zonder zijn vijftien bodyguards die uit het nabij gelegen casino zijn gerecruteerd. De plaatselijke politie had hun taak overgenomen en zag er vanuit een speedboat op toe, dat de dure privacy van de schaak-grootmeester niet werd geschaad.

● *De selectie van oud-internationals. Het team van coach Hans Eijkenbroek klopte EHC met 4-2.* Foto: CHRISTA HALBESMA

Oud-internationals geven EHC voetballes

Van onze correspondent
WILLY WINGEN

HOENSBROEK - In het kader van de festiviteiten rond het 75-jarig bestaan van hoofdklasser EHC, speelde een selectie van huidige en ex-eerste-elftalspelers een vriendschappelijk duel tegen de oud-internationals. Het technisch surplus van de ex-Oranjeklanten werd echter niet optimaal uitgebuit. Vandaar dat er na afloop slechts 2-4 op het scorebord stond.

Het was een lust voor het oog te zien hoe de technische hoogstandjes werden uitgevoerd en met name in de tweede helft dolden de oud-internationals met hun tegenstander. Niet de speler, maar de bal moest het werk doen, vandaar dat de oud-internationals na afloop best nog fris oogden, dit in tegenstelling tot de meeste EHC'ers. Grote winnaar werd het rond duizendkoppige publiek, dat herhaaldelijk door applaus de verrichtingen van alle acteurs wist te waarderen.

EHC: Jan Moonen, Rob Krul, Leo Steegs, Leo Ehlen, Patrick Ypelaar, Sjeng Quaedackers, Marcel Adam, Nico Smits, Hans Stein, Ton Duyf, Louis Cordewener, Jos Smits, Jo van Wijnen, Marcel Wijnen, Lambert Verdonk, Jef Kessen, Tahir Issari. Coach: Sef Vergoossen.
Oud-internationals: André van Gerwen, Wim Meutstege, Epi Drost, Ernie Brandts, Henk Wery, Ben Wijnstekers, Arie Haan, Michel van de Korput, Pummie Bergholtz, Wim Tol, Pierre Vermeulen, Wim Rijsbergen, Pier Tol. Coach: Hans Eikenbroek.

Na een klein half uur stond EHC al met 0-2 achter. Eerst brak Michel van de Korput door de EHC-defensie, waarna doelman Jan Moonen hem na omspeeld te zijn, bij beide benen greep. De strafschop was voor Van de Korput nog slechts een formaliteit. Drie minuten later wipte Wim Tol, die er duidelijk zin in had, de bal tegen de lat. Slecht wegwerken deed de dal opnieuw bij hem belanden, waarna Moonen vergeefs naar de hoek dook: 0-2. Op slag van rust caramboleerde het speeltuig via de doorgebroken Marcel Adam voor de voeten van Ton Duyf, die geen moeite had de bal van één meter in het doel te schuiven: 1-2.

De tweede helft was amper 40 seconden oud, of Marcel Adam benutte knap een dieptepass (2-2), maar toen leken de EHC'ers hun kruit verschoten te hebben. Vanaf dat moment domineerden de oud-internationals. Zij maakten echter de fout de afronding te mooi te laten gebeuren, want slechts Pier en Wim Tol slaagden erin om de inmiddels ingevallen Jos Smits in het EHC-doel te verschalken: 2-4.

Atletiekbond acht Krabbe schuldig

DARMSTADT – De Duitse atletiekbond (DLV) acht de sprintsters Katrin Krabbe, Grit Breuer en Manuela Derr schuldig aan het gebruik van verboden stimulerende en spierversterkende middelen. Tijdens de bestuursvergadering in Darmstadt werd besloten de internationale federatie (IAAF) voor te stellen het drietal ook voor vier jaar te schorsen. Katrin Krabbe, die aanvankelijk nog wel optimistisch was over de goede afloop, lijkt zich in haar lot te hebben geschikt. Enkele uren voordat de Duitse schorsing definitief werd, opende ze in Anklam een tweede sportzaakje.

Stokkel zwemt wereldrecord

BARCELONA – Joop Stokkel uit Alsmeerderbrug is hard op weg het goudhaantje van de Nederlandse paralympische ploeg te worden. Hij won zijn derde gouden medaille, vestigde een nieuw wereldrecord op de vijftig meter schoolslag (1.26.45) en pakte en passant ook nog een zilveren plak mee op de vijftig meter vlinderslag. Gerda Lampers (zilver), René van Geel (zilver) en Rutger Sturkenboom (brons) vielen eveneens in de zwemprijzen. Tafeltennisster Jolanda Paardekam pakte goud bij de dames. Brons was er voor de heren Theo Vossen uit Someren en Rein Zijda. De volleybal heren hebben de finale bereikt na winst op Duitsland. De basketball-dames werden naar de strijd om de derde plaats verwezen door Canada (46-43).

Programma betaald voetbal

eredivisie

Fortuna Sittard-FC Twente **0-2**

Vandaag 19.30 uur
PSV-Den Bosch
SVV/Dordrecht-Willem II

Morgen 14.30 uur
Volendam-Ajax
Sparta-MVV
Go Ahead Eagles-Feyenoord
Utrecht-Groningen
RKC-Vitesse

FC Twente	5	4	0	1	8	9- 5
Feyenoord	4	3	1	0	7	12- 1
PSV	3	3	0	0	6	7- 1
FC Utrecht	4	2	2	0	6	6- 2
Ajax	4	2	1	1	5	7- 3
Vitesse	4	1	2	1	4	3- 2
MVV	4	1	2	1	4	6- 6
Roda JC	4	2	0	2	4	5- 5
Den Bosch	4	1	2	1	4	4- 4
Sparta	4	0	4	0	4	1- 1
Groningen	4	1	2	1	4	3- 7
RKC	3	1	1	1	3	3- 4
Willem II	4	1	1	2	3	3- 4
GA Eagles	4	1	1	2	3	4- 7
Cambuur	4	0	3	1	3	1- 4
Volendam	4	0	2	2	2	1- 4
SVV/Dordt	4	0	1	3	1	2-10
Fortuna Sittard	5	0	1	4	1	3-10

eerste divisie

FC Zwolle-TOP **3-0**

Vandaag 19.30 uur
NEC-Heracles
NAC-Helmond Sport
Telstar-VVV
Heerenveen-Emmen
Veendam-Eindhoven
AZ-Haarlem

Morgen 14.30 uur
ADO Den Haag-RBC
Excelsior-De Graafschap

AZ	5	3	2	0	8	12- 7
RBC	5	4	0	1	8	8- 4
Heerenveen	4	3	1	0	7	8- 3
NEC	5	2	3	0	7	7- 4
Graafschap	4	3	0	1	6	8- 4
Den Haag	5	2	2	1	6	11- 7
NAC	4	2	1	1	5	5- 3
Eindhoven	5	2	1	2	5	5- 3
Telstar	5	2	1	2	5	6- 5
Haarlem	5	1	3	1	5	6- 7
FC Zwolle	6	2	1	5	3	8- 7
TOP	6	2	1	3	5	5-10
Emmen	5	2	0	3	4	6- 5
Excelsior	5	1	2	2	4	5- 9
Helmond Sport	5	1	1	3	3	5- 9
VVV	4	1	0	3	2	6-11
Veendam	5	0	2	3	2	2- 7
Heracles	5	0	1	4	1	3-11

scoreverloop

FC Zwolle - TOP 3-0 (2-0). 1. Reynders 1-0, 14. Buimer 2-0, 89. Konterman 3-0. Scheidsrechter: Meijer. Toeschouwers: 2315. Gele kaart: Maaskant en Van Raalte (FC Zwolle), Van Geenen, Berens en Toonen (TOP).

buitenland

DUITSLAND

Bekeruitslagen

Aschaffenburg-Osnabrück	0-6
Duisburg-Köln	0-0 (4-3 n.str)
Karlsruher SC-Hamburger SV	4-2
Bochum-Hannover	1-2
Fortuna Köln-SV Meppen	0-1

BELGIË

Club Brugge-Charleroi	1-0
Anderlecht-Beveren	0-0

Vandaag 20 uur
Standard-RWDM
Waregem-Antwerp
RC Genk-Cercle Brugge
Lierse SK-KV Mechelen
Morgen 15 uur
Fc Boom-Lommel
Germinal Ekeren-Lokeren

sparta-mvv

Morgen 14.30 uur
Scheidsrechter Blom

Sparta (selectie): Metgod, Schuurhuizen, Van den Berg, Veldman. Snoei, Doomernik, Vander Laan, Van Mol, Vurens, Rodriques, Valke, Bogarde, Helder
MVV (selectie): Van Grinsven, Linders, Thal, Benneker, Reijners, Delahaye, Lanckohr, Joordens, Visser, Scheepers, Meijer, Spiellman, Hofman, Dikstaal, Verhoeven, Maes.

telstar-vvv

Vandaag 19.30 uur
Scheidsrechter Van Dijk

Telstar (selectie): Nederburgh, Tevreden, De Zeeuw, Mulders, Van der Zwaan, Smak, Koffijberg, Hasselbaink, Naciri, Oostrom, De Roode.
VVV (opstelling): Roox, Verberne, Rayer, Polman, Janfada, Smits, Van Leenders, Braem, Babangida, Graef, Laros.

sport kort

● BASKETBAL – Als voorbereiding op het nieuwe seizoen (start zondag 20 september) speelt het Weerter Selex BSW vanavond een oefenpartij tegen het sterke Amerikaanse college-team van de University of Oregon (19.30 uur).

Sanchez in finale

NEW YORK – Aranxta Sanchez-Vicario heeft de vrouwenfinale van de US Open 1992 bereikt. De 20-jarige Spaanse versloeg Manuela Maleeva-Fragnière in 64 minuten in twee sets, 6-2 6-1. In de eindstrijd staat ze vandaag tegenover de winnares van het duel tussen Monika Seles en Mary-Joe Fernandez.

Geld speelt geen rol in mooiste competitie van de wereld

Italië, honger naar voetbal

DOOR EELCO VAN DER LINDEN

MILAAN – „Il piú bel campionato del mondo", de mooiste competitie van de wereld, noemen 55 miljoen voetbalgekke Italianen met een fikse dosis chauvinisme hun eredivisie, de 'Serie A'. En ze hebben waarschijnlijk gelijk. Maar de Italiaanse voetbal-competitie is ook verreweg de duurste van de wereld. De spelers van de 32 A-teams hebben een totale marktwaarde van 1000.000.000.000 lire ofwel 1,5 miljard gulden. Het voetbal is wat omzet betreft de vierde industrie van het land. Hoe wordt dit enorme voetbalcircus draaiende gehouden? Een reis door een jungle, waarin geld geen rol speelt.

De overgang van Gianluigi Lentini van Torino naar AC Milan had drie nachten van ongeregeldheden in de Noorditaliaanse stad Torino tot gevolg. De vaste aanhang van 'Il Toro' kon het niet verkroppen dat hun 23-jarige lieveling, die kort ervoor nog had geroepen dat hij Torino altijd trouw zou blijven, 'ja' had gezegd tegen de tv-magnaat Berlusconi. Maar als een bedrag van 65 miljard lire (97 miljoen gulden) wordt geboden, houdt alles op.

De transfer van Lentini is de allerduurste uit de voetbalgeschiedenis: het bedrag is het dubbele van het oude transferrecord, de 42 miljoen die Juventus eerder dit jaar voor Sampdoriaspeler Gianluca Vialli neerlegde.

Perplex

Maar de 'Ultra's' van Torino waren niet de enigen die perplex stonden en hun woede de vrije loop liepen. Het Italiaanse publiek, de politici in Rome, de vakbonden, zelfs het Vaticaan, wond zich op over de immorele bedragen die rondgaan in de Italiaanse voetbalcompetitie.

Op een moment dat fabrieken sluiten en premier Amato om offers vraagt ten einde de NV Italië te redden, is 97 miljoen gulden voor een voetballer een belediging voor het hele Italiaanse volk, zo werd gezegd. Volgens een onderzoek van de krant Corriere della Sera is meer dan 50 procent diep geschokt bij het horen dat een topper uit de Serie A 4 tot 6 miljoen gulden per jaar verdient.

Oud-voetballer Aldo Agrappi, nu actief als sportjournalist, is ook ontzet, maar zegt: „De mensen klagen over de enorme voetbalsalarissen, hangen de moralist uit, maar rennen meteen naar het stadion om een seizoenkaart te kopen. De Italianen hebben honger naar voetbal; naar het stadion, naar de televisie, naar de kranten."

Heilig

„Maar voetbal is geen spel meer. Het is een machine van geld, waarin de managerslogica domineert. Ik vind niet dat wij de mooiste competitie ter wereld hebben; hier tellen alleen het resultaat, het imago en de verdiensten. De buitenlanders moeten zorgen voor 'spettacolo' en de run op de seizoenkaarten. Dit seizoen kwamen er 34 - Nederlanders, Duitsers, Engelsen, Denen, maar ook Kroaten en Russen - af op de buidels met lires, maar ze brengen vooral onze kweekvijvers om zeep. Als ik me wil vermaken kijk ik naar wedstrijden uit de Duitse of de Engelse competitie".

Voor de gemiddelde Italiaan blijft de Serie A echter heilig. Door de week praat men over niets anders, elke letter van de voetbaldagbladen wordt gespeld en de tientallen voet-balprogramma's op televisie zorgen voor recordkijkcijfers. Zondag trekt men massaal naar de stadions. Op de eerste speeldag van deze competitie keken 460.000 mensen naar de 9 wedstrijden. Onder hen 240.200 abonnementhouders; de rest betaalde gewoon een kaartje en zorgde voor een recette van 6 miljoen gulden.

De toeschouwersaantallen zijn, vergeleken met de andere grote voetballanden, zeer hoog. Bij een wedstrijd uit de Serie A zitten gemiddeld 32.600 mensen op de tribune. Het enige land wat daar in de buurt komt is het eveneens voetbalgekke Spanje met gemiddeld 28.400 toeschouwers. In Groot Brittannië komen wekelijks 20.700, in Duitsland 20.000 en in Frankrijk 10.200 mensen kijken naar de wedstrijden uit de hoogste competitie.

Aan voetbalsalarissen gaat in Italië per jaar per club gemiddeld 21,3 miljoen op, tegen 11,5 miljoen in Frankrijk en 2,7 miljoen in Groot-Brittannië. Het is dus niet verwonderlijk dat de buitenlanders staan te dringen om in de Italiaanse competitie hun kunsten te mogen vertonen.

Paul Gascoigne, verliet de Leage, waar een gemiddeld salaris 140.000 gulden begraagt, om bij middenmoter Lazio 3 miljoen te incasseren. De Rus Igor Shalimov krijgt bij Inter Milan bijna twee miljoen. Gianluigi Lentini krijgt bij Milan 3,75 miljoen en Gianluca Vialli bij Juventus 3 miljoen. Het gaat hier om netto salarissen; de inkomsten uit reclame zijn niet meegerekend.

De Italiaanse clubs geven enorme bedragen uit, maar hun tekorten (gemiddeld 3,4 miljoen gulden) liggen niet extreem veel hoger dan die van de clubs in de andere landen. De inkomsten zijn dan ook zeer hoog. Een Italiaanse club krijgt 18 miljoen binnen via de supporters, 13,3 miljoen via sponsors en televisierechten en nog eens een bedrag van 12 miljoen aan reclame en promotionele activiteiten.

Business

Maar voetbal kan ook business zijn, en dat bewijst Silvio Berlusconi met zijn sterrenteam AC Milan. Voor het seizoen 1992-1993 heeft het team een budget van 158 miljoen gulden. Men verwacht dit seizoen quitte te spelen, nadat vorig jaar een verlies werd geregistreerd van 10,5 miljoen. „Maar dit had alles te maken met de uitsluiting van Milan van de Europa Cup", zegt financieel directeur Adriano Galliani. Volgens hem is het geheim van het Milan-succes de clubliefde en voert als bewijs aan dat niet minder dan 75.000 seizoenkaarten werden verkocht.

Maar de seizoenkaarten vormen maar een druppel op een gloeiende plaat. De inkomsten uit andere activiteiten zijn veel en veel belangrijker. Milan is een radar in de geolicde machine van het Berlusconi-imperium. De driehoek voetbal-reclame-televisie levert ongekende mogelijkheden op. Sinds Berlusconi in 1986 Milan kocht zijn de inkomsten van de club verdubbeld, ondanks het feit dat hij in die periode voor een bedrag va[n] 255 miljoen gulden aan nieu[we] spelers kocht. Vorig jaar haal[de] hij met AC Milan in totaal 52,5 m[il]jard gulden binnen.

● *Ruud Gullit, miljoenen-oogst op het veld, maar ook in de promotionele activiteiten van zijn baas Berlusconi.* Foto: EPA

Formule

De formule werkt perfect. Finn[in]vest, de moederholding van Be[r]lusconi, is eigenaar van supe[r]markten, warenhuizen, verzek[e]rings-maatschappijen, bouwb[e]drijven, uitgeverijen, bioscope[n], filmmaatschappijen en natuurlijk de commerciële televisiestation[s] die eenderde van de Italiaan[se] markt in handen hebben. Alles [is] op elkaar afgestemd: Milan en zij[n] spelers worden gebruikt om te [ko]pen in Berlusconi-warenhuize[n]. Ruud Gullit kreeg voor promot[io]nele activiteiten vorig jaar 6 m[il]joen gulden, waarmee de pe[r] Gullit bij Berlusconi uitkwam [op] zo'n 9 miljoen.

Voor de aankoop van spelers [is] Berlusconi geen enkele bedrag te hoog. [Er] zijn nu klassespelers onder co[n]tract waarvan twee topteams zi[jn] te maken. Volgens Berlusconi [is] dat ook nodig omdat Milan ve[el] wedstrijden moet spelen. Niet [al]leen in de competitie en de Eur[o]pa Cup, maar ook vriendschapp[e]lijke partijen in het buitenland die veel geld opleveren.

Oorlog

De televisie blijft in dit alles [de] belangrijkste schakel. Het is da[n] om dat Berlusconi de oorlog he[eft] verklaard aan de staatsomro[ep] RAI, die tot nu toe altijd de rec[h]ten heeft gekocht voor uitzending van de voetbalwedstrijden. Be[r]lusconi heeft al de rechten binnen gesleept voor enkele Europacup wedstrijden, maar hij aast ook o[p] een contract voor de hele voetbal competitie.

De RAI betaalt voor het seizoe[n] '92-'93 162 miljoen gulden, al [een] enorm bedrag als men bede[nkt] dat in Spanje 90, in Frankrijk [..] en in Duitsland 57 miljoen word[t] neergelegd. Het contract voor [het] seizoen '93-'94 loopt echter aan h[et] einde van het jaar af en Berlusco[ni] zou bereid zijn 250 miljard te b[e]talen. De RAI is ontzet, maar teg[en] zulke bedragen kan de staatste[le]visie, die bescheidenere reclam[e]inkomsten heeft en het voo[r]moet hebben van het kijk- en lu[is]tergeld, niet op.

De kans dat straks het hele Ita[li]aanse voetbalcircus in handen [zal] zijn van Berlusconi is groot. [De] staat zelf heeft dat al begrepen[. Zo] naam Motta, een voedingsmid[de]lenketen die net als de RAI de[el] uitmaakt van de staatsholding IRI, preikt dit jaar op de shirts v[an] de Milanspelers. Motta betaalde 18 miljoen gulden voor: 9 voor d[i]recte reclame en 9 voor reclame de media van Berlusconi.

Koning voetbal heet in Italië koning Berlusconi.

'In New York ontmoet ik mensen, die mij sterkte wensen'

Arthur Ashe bezig aan zijn laatste veldslag

DOOR ERIC DE BIE

NEW YORK – Arthur Ashe (49) levert al heel zijn leven strijd. Eerst ging de tot nu toe enige zwarte winnaar van een Grand-Slamtoernooi ('68 US Open, '70 Melbourne, '75 Wimbledon) het gevecht aan met het racisme in de tenniswereld, en met succes. Vervolgens doorstond hij twee zware hartoperaties en een bacteriële infectie in zijn hoofd. Momenteel is Arthur Ashe echter met zijn laatste veldslag bezig. Hij heeft aids en tegen die ziekte is hij kansloos. Al weet hij nog steeds niet van opgeven. Onlangs riep hij met zijn vrouw Jeanne de stichting 'Defeat of Aids' in het leven en vorige week startte hij bij het begin van de US Open een vijftien maanden durende inzamelingsactie.

Ashe vertelt openhartig over hoe de ziekte zijn leven veranderde. Een leven waarin hij zeker niet gespaard is. „God moet hebben gehoord dat ik een soort tovenaar ben. En blijkbaar wilde hij wat kunststukjes zien".

Ook de honderdtwaalfde aflevering van de open Amerikaanse tenniskampioenschappen beleeft Arthur Ashe toch mee. Vorig jaar al had hij op Wimbledon zijn toen vierjarige dochter Camera nog meegenomen voor een wandeling over het tenniscomplex aan de Church Road. „Ik wilde haar laten zien waar haar vader heeft gespeeld", vertelt Ashe, die er destijds van overtuigd was dat hij nog maar kort had te leven.

Aids

In september 1988 kreeg de in Richmond geboren oud-tenniskampioen immers te horen dat hij aan de dodelijke ziekte aids lijdt. „Toen gingen de medici er vanuit dat in negen van de tien gevallen de patiënt nog drie jaar had te gaan. Vorig jaar zat ik dus thuis te wachten 'for the other shoe to drop', zoals de uitdrukking luidt. Toen er echter niets gebeurde, dacht ik: of de medische wetenschap weet nog lang niet alles over deze ziekte, of ik behoor gewoon tot die gelukkige tien procent. Het gaf me in elk geval nieuwe energie.".

Op 8 april jongstleden maakte Arthur Ashe op een persconferentie in New York bekend dat hij aids heeft. Zeer waarschijnlijk is hij bij een bloedtransfusie tijdens zijn tweede hart-operatie in 1983 besmet geraakt met het HIV-virus, dat de gevreesde ziekte veroorzaakt.

In 1988 vertelden de doktoren hem het slechte nieuws, dat Ashe drieëneenhalf jaar voor de buitenwereld verborgen hield. Alleen zijn naaste familieleden en vrienden wisten ervan. De krant USA Today dwong hem begin dit jaar echter in de publiciteit te treden. De reporter Doug Smith, met wie hij tijdens op de middelbare school nog heeft getennist, ving het gerucht op en confronteerde Ashe ermee.

Keus

„Ik had de keus tussen voortaan te moeten liegen, of het privéleven van mij en mijn familie vrij te geven", aldus de voormalige Wimbledon-kampioen. „Hoewel ik vind dat ik het recht heb om een dergelijk zwaarwegende zaak niet aan iedereen bekend te maken, heb ik toch maar besloten een persconferentie te houden. Anders zouden mijn vrouw en dochter (die overigens het HIV-virus niet dragen, red.) de rest van mijn leven lastig zijn gevallen met vervelende vragen. Ik heb er echter goed over moeten nadenken. Ik was bang dat mensen me zouden gaan negeren, dat het effect zou hebben op mijn inkomen. Ik was bang voor discriminatie".

„Als aids-patiënt is het bijvoorbeeld een stuk moeilijker om te reizen", vervolgt Ashe, die als commentator werkzaam is bij het Amerikaanse televisiestation HBO.

„Elk land dat je alleen met een visum kunt binnenkomen, wil tegenwoordig weten of je aan een besmettelijke ziekte lijdt. Daardoor ben ik nu niet meer in staat om enkele plaatsen op de wereld te bezoeken. In feite heeft aids invloed op alles wat je in je leven doet. Dat wilde ik niet. Ik wilde gewoon mijn werk blijven doen. Ik wilde de routine in mijn leven niet doorbreken. Daarom heb ik aanvankelijk mijn ziekte verzwegen".

Anders

Ondanks zijn angst voor discriminatie heeft Ashe zelf nog niet vaak gemerkt dat mensen hem nu anders benaderen. „Er heeft nog geen ober geweigerd mij te bedienen. In New York word ik op straat regelmatig aangehouden door mensen die me de hand willen schudden en me sterkte wensen".

Maar er is ook een keerzijde. „De chirurg die mij aan mijn hart heeft geopereerd maar niets met de bloedtranfusies had te maken, moest een persconferentie geven om al zijn ongeruste patiënten niet kwijt te raken. Terwijl mijn tandarts enkele klanten verloor toen zij hoorden dat ik ook bij hem in behandeling ben. Jammer genoeg bestaan er over aids nog veel misvattingen. Er moet nog veel verar[an]deren".

Stichting

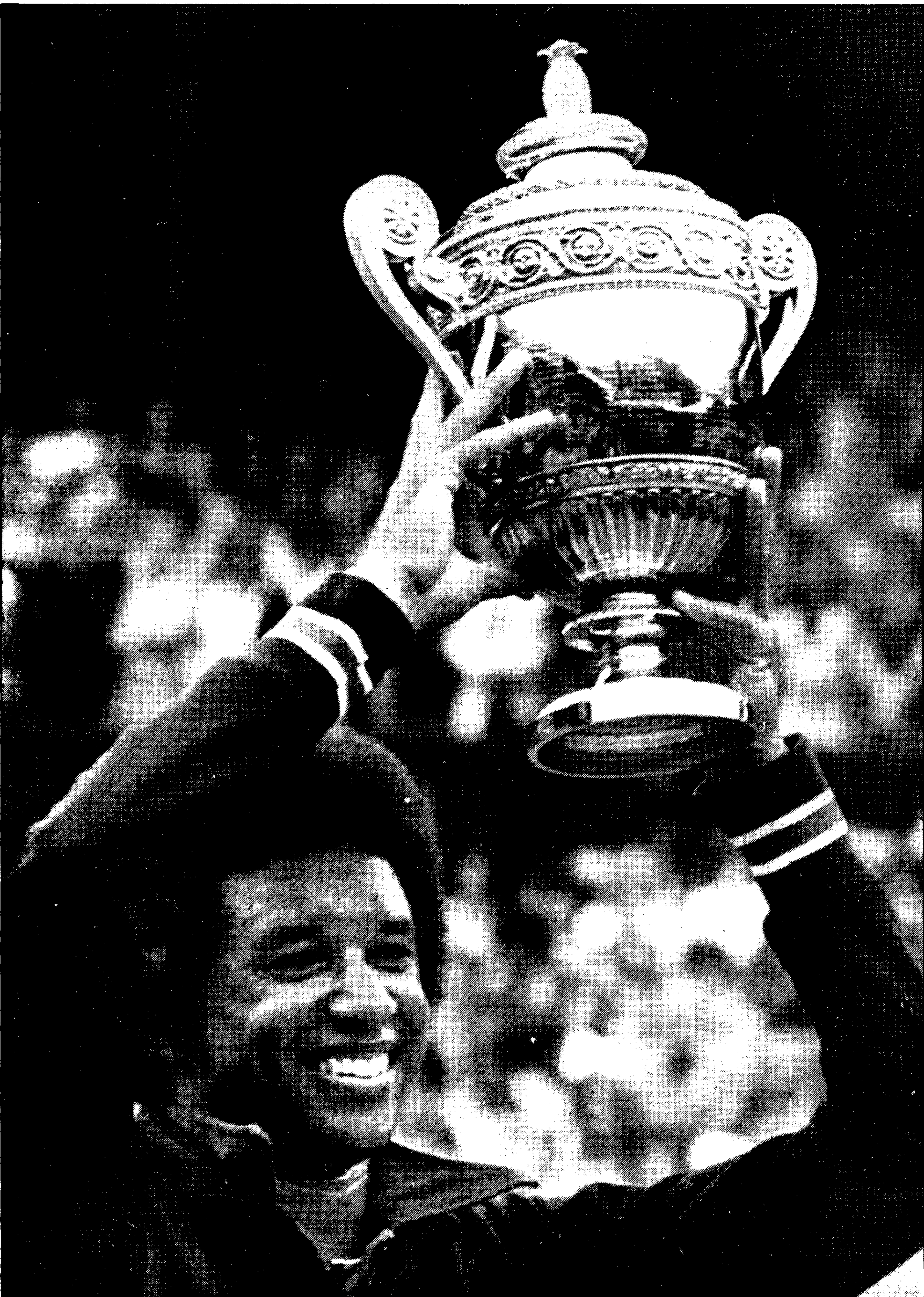
Mede daarom besloot Ashe [de] stichting 'Defeat for Aids' op [te] richten. Vorige week zondag [lie]t hij een demonstratietoernooitje [op] het centre-court van Flushi[ng] Meadows een vijftien maande[n] durende inzamelingsactie in.

Voor Arthur Ashe zal een genee[s]middel te laat komen. Al reagee[rt] hij momenteel verrassend goed [op] de huidige medicamenten, echter alleen de ziekte vertrage[n]. De samenstelling van zijn bloe[d] sinds het begin van de behand[e]ling niet veranderd.

Wapen

Sterkte te tonen tijdens de m[o]menten van persoonlijke trag[iek] dien was lange tijd het wapen v[an] Ashe in zijn strijd tegen het raci[sme]. Hij is zonder meer een ki[nd] van de onverzettelijke zwa[rte] strijd voor de burgerrechten. [In] 1955 al meldde hij zich, pas twa[alf] jaar oud, aan bij een toernooi [in] Richmond, waar alleen blank[en] werden toegelaten. In 1969 trad [hij] toe tot het actiecomité dat Zuid-Afrika uit de strijd om de Dav[is] Cup wilde weren. Hetgeen [een] jaar later daadwerkelijk gebeur[de]. In 1985 werd hij tijdens een apartheidsdemonstratie voor [de] Zuidafrikaanse ambassade [in] Washington gearresteerd. Vo[rig] jaar nog voerde hij met popartie[st] Quincy Jones een delegatie [aan] die zich in Zuid-Afrika voor [de] anti-apartheidpolitiek inzette.

„Het is zeker waar dat ik nu ter[...] kan grijpen op het overlevingsme[...]chanisme dat ik in mijn jeugd he[b] aangeleerd en dat ik mijn lijde[n] ven gebruikte om met het racism[e] te kunnen omgaan. Nu gebruik [ik] die ervaring in mijn strijd teg[en] aids".

● *Arthur Ashe, halverwege de jaren zeventig als vedette van de tennissport. Getroffen door aids is de Amerikaan momenteel bezig aan de hardste strijd uit zijn bestaan.* Archieffoto: AP

Sittardenaar laat in finale gemengddubbel kansen onbenut

Troostprijs voor Nijssen

Van onze sportredactie

NEW YORK – Tom Nijssen is er gisteren niet in geslaagd zijn derde Grand-Slamtitel in het gemengd dubbel te veroveren. Met zijn Tsjechische gelegenheidspartner Helena Sukova verloor de 27-jarige Limburger in de finale van de US Open van de Australiërs Mark Woodforde en Nicole Provis: 6-4, 3-6, 3-6.

Nijssen, die voor het eerst met de zus van zijn dubbelpartner Cyril Suk een koppel vormde, toonde zich na afloop niet al rouwig over de nederlaag. „Ach, het verbaasde ons al dat we zonder een set te verliezen de eindstrijd haalden. Ik heb met Helena pas een week voor dit toernooi afgesproken dat we hier zouden spelen".

Dubbelspecialist Nijssen, op de enkelspel-ranking afgezakt naar de 190-ste plaats, speelt normaal met Manon Bollegraf. De Ermelose kampt momenteel echter met een enkelblessure. Het Nederlandse koppel won vorig jaar op Flushing Meadows de gemengd-dubbeltitel. In 1989 waren Nijssen en Bollegraf al in Parijs de sterksten.

„We hebben veel kansen gehad", keek Nijssen terug op de verloren finalepartij met Sukova. „In de tweede set ging Helena echter iets minder serveren, terwijl Provis juist beter begon te retourneren. Dat bepaalde uiteindelijk het verschil", aldus de Sittardenaar die zich donderdag nog behoorlijk boos had gemaakt omdat de finale vanwege regen werd verplaatst.

„We waren alle vier bereid op een buitenbaan te spelen, maar dat wilde de organisatie in verband met sponsorbelangen niet. „Ik had mijn vlucht al besproken", zei de Sittardenaar. „Ik zou om tien uur vertrekken. Dat had ik wel gehaald". Normaal hangt het gemend dubbel er maar een beetje bij. „Ze doen er maar wat mee. De kwart- en halve finale hebben we hier bijvoorbeeld op één dag moeten spelen. Ik maak me er echter niet al te druk om. Je verandert er toch weinig aan", aldus Nijssen, die gisteren met Sukova 22.000 dollar mocht verdelen. Voor Woodforde en Provis lag er 46.500 dollar klaar.

Stefan Edberg

Twee maanden geleden, op 7 juli, ontving Ivan Lendl in Hartford, Connecticut het Amerikaans paspoort. Acht jaar had hij er op gewacht, evenzovele jaren moest hij jaarlijks zijn 'green card' (verblijfsvergunning) laten vernieuwen. Het was een intieme ceremonie in Hartford met vrouw Samantha en enkele vrienden. Ivan de Verschrikkelijke was geëmotioneerd zoals niemand hem ooit op de tennisbaan zag. Zijn eigen American Dream was eindelijk werkelijkheid geworden. De vreugde en de opluchting vertaalde Lendl op de tennisbaan in overwinningen, al werd de kans op een Amerikaanse titel hem in tweede instantie door Stefan Edberg ontnomen.

Lendl was de man die de US Open 1992 van de perfecte Final Four kon beroven. De nummers één (Courier), drie (Sampras) en vier (Chang) waren al zeker van een plaats in de halve finales. Lendl slaagde niet in zijn missie. Hij werd door de nummer twee, titelverdediger Edberg, in twee sessies uit het toernooi geslagen, 3-6 3-6 6-3 7-5 6-7 (3-7).

Lendl, de workaholic, werd donderdagavond twee sets opgebracht door een grandioze Edberg (3-6 3-6). In de derde wijzigde hij zijn strategie (6-3), in de vierde leek de nederlaag onafwendbaar op 4-5 en vier matchpunten tegen. Hij behield zijn zelfdiscipline, een natuurlijk onderdeel van de opvoeding achter het ijzeren gordijn in Ostrava, en knokte voor elk punt. Edberg reageerde verrast. Hij slaagde er niet in een matchpunt te verzilveren en werd een game later zelf gebroken. Lendl ging na een regenpauze van zeventig minuten zelfs met de vierde set (7-5) aan de haal.

Het spanneknde duel werd donderdagnacht na 3 uur en 6 minuten op 2-1 in de vijfde afgebroken en gisteren hervat. In 59 wurgend spannende minuten werd Edberg na wederzijdse breaks via de tiebreak (7-3) zeker van zijn vierde halve finale op de US Open.

Jim Grabb en Richey Reneberg hebben het mannendubbel op de US Open gewonnen.

● *Tom Nijssen miste met zijn gelegenheidspartner Helena Sukova te veel kansen in de finale gemengddubbel in New York.* Foto: SOENAR CHAMID

Chevremont maakt de borst nat

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

HEERLEN – In de hoofdklasse C van het amateurvoetbal ontmoeten Chevremont en FC Vinkenslag elkaar in Kerkrade. Het duel tussen de twee Limburgse nieuwkomers dus. Theo Caenen oefenmeester van de thuisclub verwacht een open wedstrijd. „Ik denk dat Vinkenslag fysiek sterker, maar aan de andere kant acht ik mijn ploeg tot constructiever spel in staat. Wij willen in ieder geval de ongelukkige nederlaag bij Geldrop uitwissen".

„Als debutant kunnen wij voorlopig lekker vrijuit voetballen en dat werkt misschien in ons voordeel," is de mening van Miranda-training Henk Verheezen aan de vooravond van het duel in en tegen Waubach, dat reeds vanavond (aanvang 19.30 uur) wordt gespeeld. Ondanks de 0-1 nederlaag tegen Roermond straalt Verheezen zelfvertrouwen uit. „De groep functioneert goed. Het spel is aantrekkelijk. Ik durf zelfs te beweren dat we ons sneller dan verwacht hebben aangepast aan het eersteklasniveau. Ik zie de toekomst en dus ook de wedstrijd tegen Waubach dan ook met vertrouwen tegemoet, al zal het zeker moeilijk worden."

Voor collega Piet van Dijk van Waubach geldt slechts een parool: winnen. Voor dat standpunt heeft hij een eenvoudige verklaring. „Het is onze eerste thuiswedstrijd, de eerste gelegenheid dus om aan klantenbinding te doen. Om echter te kunnen winnen moeten wel de kansen worden benut. Zo niet dan leiden we wederom puntverlies net als afgelopen zondag tegen RKONS".

Eijsden dat zich met Quaden, Veugen en Alfonso heeft versterkt ontvangt Heer. Henri Sneepers is ervan overtuigd dat Heer (2-1 winst tegen RKVCL) met veel zelfvertrouwen naar Eijsden komt. „En toch moet winst mogelijk zijn. We hebben voldoende kwaliteit in de ploeg. Deze moet alleen worden uitgebuit. Een nederlaag zou rampzalig zijn, want dan heb je slechts een punt uit twee duels en is de start dus miserabel te noemen."

Bernard onttroont Zülle

CALAF – Jeff Bernard heeft in de derde etappe van de Ronde van Catalonië de leiderstrui overgenomen van Alex Zülle. De Fransman ontsnapte vijf kilometer voor de streep in Calaf en pakte een voorsprong van dertien **seconden op landgenoot** Jalabert. In de rangschikking heeft hij een marge van twee tellen op Zülle.

Bernard is de meesterknecht van Miguel Indurain, de oppermachtige winnaar in de Tour de France. Voor komend seizoen twijfelt hij of hij bij de Spaanse ploeg van Banesto zal blijven of zal vertrekken naar Castorama, waar hij alleen kopman kan zijn. In het verleden bezorgde het kopmanschap hem de nodige mentale inzinkingen.

Erwin Nijboer ondernam tijdens de rit, waarin een helling van tweede en een van derde categorie was opgenomen, een vluchtpoging. Hij werkte samen met de al eerder weggereden Spanjaard Crespo. De voorsprong was zo'n zestig kilometer voor de streep maximaal, rond drie minuten. **Na kilometer 162, op een totaal van 192, werd het duo ingelopen.**

EG-ronde

Lenie Dijkstra heeft in La Grande Motte de derde etappe van de ronde van de EG gewonnen. Ze was de beste in de sprint. Monica Valvik behoudt de leiderstrui.

Vlaanderen

Rik van Slycke heeft in Koolskamp het Kampioenschap van Vlaanderen gewonnen. Lotto-stagiais Marcel van Haecke eindigde als tweede en Henrik Redant als derde. Adrie van der Poel was met de zesde prijs de beste Nederlander. Buckler-stagiair Danny Daelman legde beslag op de zevende plaats.

Tour

De Tour de France 1993, die zoals bekend in Puy-de-Fou (in de Vendée) van start gaat, zal een etappefinish in Andorra hebben. Volgend jaar zal het voor de vierde keer in de geschiedenis zijn, dat de Ronde van Frankrijk acte de presence geeft in het onafhankelijke prinsdom tussen de Franse en Spaanse grens.

Van Heeswijk

Amateurwielrenner Max van Heeswijk uit Baexem won gisteren in Renesse de proloog van de Delta Tour. In het tijdritje over 2 kilometer (in 2.19,50 min) versloeg hij Hey uit Zevenhuizen met enkele honderdsten van een seconde. De Crom werd derde. De tweede etappe, Renesse-Renesse, werd door Verwey uit Schalkwijk (in 3.10.35 uur) gewonnen, voor Kil en Searwen, die **op 9 seconden eindigde. Verwey nam meteen de leiderstrui van Van** Heeswijk over.

Toekomstronde

In de Ronde van de Toekomst won de Fransman Garel de vierde etappe Saint Hilaire-du-Harcouet - Plérin-sur-Mer. De Ierse amateur Henry, die als stagiair voor de TVM-ploeg uitkomt, eindigde met een achterstand van 31 seconden als tweede. Garel ontroonde de Duitser Wust als klassementsaanvoerder. Bart Voskamp is met de tiende plaats de beste Nederlander.

● *Achter het meespelen van Twan Scheepers, die hier wordt gevloerd, staat nog een vraagteken.* Foto: WIDDERSHOVEN

Blotenberg afgekeurd voor Paralympics

Van onze correspondent
EDDY BUDÉ

HEERLEN/BARCELONA - Frank Blotenberg uit Bocholtz kreeg deze week tijdens de Paralympics in Barcelona een klap van jewelste te verwerken. De 22-jarige voetballer werd door de organisatie namelijk uitgesloten van deelname omdat hij tijdens een medische keuring 'te weinig invalide' was bevonden. Vanavond moet Frank Blotenberg vanaf de zijlijn toekijken hoe het zwaar favoriete Nederland tegen Portugal zeer waarschijnlijk een gouden plak haalt.

„Dit is natuurlijk bijzonder sneu", vertelde de hevig teleurgestelde Limburger vanuit Barcelona. „Twee jaar lang hebben we met de Nederlandse ploeg naar dit evenement toegewerkt. Ik ben voor de Paralympics wel vijf keer gekeurd door de medische staf. Nooit waren er problemen. Ook in Barcelona kwam ik zonder probleem door de keuring. Maar toen vervolgens Engeland protest aantekende en aandrong op een tweede onderzoek, liep het mis en werd ik uitgesloten".

Linksachter Frank Blotenberg lijdt aan een lichte vorm van epilepsie en heeft een slecht oriëntatievermogen. „Voor het team is mijn uitsluiting een forse aderlating. Er moet nu behoorlijk geschoven worden. Ik voel me helemaal niet te goed voor het gehandicaptenvoetbal. Door mijn slechte oriëntatievermogen, verlies ik het overzicht als er veel mensen op me af komen. Als ik tijdens de wedstrijd een paar man om me heen heb, moet ik de bal gewoon afgeven.

„Tegen de Engelsen hebben mijn ploeggenoten revanche genomen", vervolgt Blotenberg. „Met 7-1 hebben we ze gepakt. Dat deed me deugd. De Paralympics zijn het absolute hoogtepunt in mijn sportloopbaan. Het Olympische dorp, de hele entourage is een belevenis. We komen eenvoudig ogen tekort. Ook heb ik Johan Cruyff ontmoet. Hij vond het erg rot voor mij dat het zo gelopen is. Als we een gouden medaille pakken, dan is die net zo goed van mij. Dat kunnen ze me niet afnemen".

Vraagtekens achter Scheepers, Hofman en Reijners

MVV vol optimisme naar Rotterdam

Van onze correspondent

MAASTRICHT – Ondanks de onzekerheid over de inzetbaarheid van Twan Scheepers, Maurice Hofman en Roger Reijners (allen geblesseerd), reist MVV morgen met groot optimisme af naar Rotterdam, waar de strijd dient te worden aangebonden met Sparta. De Spartanen, die al 21 maal op Spangen van de Maastrichtenaren wonnen, kregen afgelopen seizoen voor eigen publiek een pijnlijke 1-2 nederlaag aan hun broek van de Limburgers. Voor het team van Rob Jacobs reden te meer om morgen op gepaste wijze revanche te nemen.

„Wij zijn gewaarschuwd," merkte MVV-trainer Vergoossen gisteren op. „Ik heb Sparta tegen Ajax en Den Bosch aan het werk gezien en ik moet eerlijk bekennen, dat de Rotterdammers mij in positieve zin verrast hebben. Het is een goed spelend geheel en blijft een ploeg waarop je je bijzonder goed moet voorbereiden. Van de andere kant moet ik ook zeggen, dat wij voldoende mogelijkheden hebben om tot een goed resultaat te komen."

„Afgelopen seizoen hebben de spelers bewezen dat ze voor geen enkele ploeg bang hoeven te zijn. Hoewel er op dit moment nog vraagtekens zijn bij Scheepers, Reijners en Hofman, ga ik er toch vanuit dat zij tegen Sparta van de partij zullen zijn. De overwinning tegen de Go Ahead Eagles heeft de ploeg goed gedaan. Wij moeten tegen Sparta in staat zijn punten te pakken," aldus Vergoossen.

VVV

Interim-trainer Remy Reynierse die de terzijde geschoven Henk Rayer bij VVV vervangt moest deze functie bij VVV de laatste dagen aan een part-timer overlaten: Henk Langstraat. Reynierse was in Zeist voor de cursus coach-betaald voetbal. Vanavond maakt Reynierse zijn debuut als 'baas' bij de uitwedstrijd van VVV tegen Telstar. Roger Polman is weer fit en maakt zijn rentree. Graef en Braem zijn waarschijnlijk toch op tijd fit.

KNVB weigert 'Philips SV'

ZEIST – Het sectiebestuur betaald voetbal van de KNVB gaat niet akkoord met de voorgenomen naamswijziging van PSV in Philips SV. Volgens het college is de nieuwe aanduiding in strijd met het sponsoring-reglement. In artikel 1 staat vermeld, dat een club uit het betaalde voetbal niet naar een sponsor-, merk- of produktnaam mag worden genoemd. Het sectiebestuur heeft geen bezwaar als PSV de nieuwe naam in Europees verband gebruikt.

Wageningen zonder betaald voetbal

WAGENINGEN – FC Wageningen keert niet terug in het betaalde voetbal. De business-club is er niet in geslaagd een gedekte begroting op te stellen voor de komende drie seizoenen. Na het faillissement van Wageningen in mei van dit jaar kondigden de honderd leden van de businessclub aan alles in het werk te zullen stellen het betaalde voetbal terug te krijgen. Die toezegging hebben de leden niet hard kunnen maken.

Ester Goossens naar Havana

DEN HAAG – Ester Goossens is door de Europese Atletiek Associatie (EAA) uitgenodigd deel te nemen aan de wedstrijden om de wereldbeker, van 25 tot en met 27 september in Havana. De Nederlandse atlete, lid van Hellas Utrecht, zal deel uitmaken van de Europese ploeg op de 4 x 400 meter. Goossens krijgt gezelschap van Christien Toonstra die de 10.000 meter loopt. Ellen van Langen had eerder al afgezegd.

Honda trekt zich uit formule 1

TOKIO – Honda trekt zich met ingang van volgend seizoen definitief terug uit de Formule 1-klasse. De Japanse firma, verbonden aan het McLaren-team, werd na zes jaar onttroond als wereldkampioen bij de constructeurs. Ayrton Senna en Gerhard Berger rijden dit seizoen met Honda-motoren.

Damcompetitie van start

HEERLEN – Vandaag gaat voor vier Limburgse ploegen de nationale damcompetitie van start. In de eerste klasse doet het **Geleense De Vaste Zet voor het derde achtereenvolgende jaar** een gooi naar het kampioenschap. In de tweede klasse landelijk zijn degradatiekandidaat Eureka (Heerlen) en de middenmoters DV Schaesberg en DIOS (Brunssum) vertegenwoordigd.

Mellaard terug bij zijn vader

BREDA – Emiel Mellaard heeft in Peter van Wijk een nieuwe trainer gevonden. Ook is de samenwerking van de verspringer met zijn vader en oud-trainer Rien Mellaard hersteld. Mellaard bereidt zich samen met Frans Maas op het komende indoorseizoen voor. Hun eerste doel is kwalificatie voor de wereldkampioenschappen indoor, eind maart in Toronto. Emiel Mellaard brak vorig jaar met zijn vader en trainer, nadat kwalificatie voor de WK in Tokio mislukte.

sport kort

● VOETBAL - Roda JC oefent op donderdag 17 september tegen Lindenheuvel en niet aanstaande dinsdag, zoals gisteren abusievelijk werd gemeld.

● TENNIS – Bij LTC Brunssum is sprake van een kleine ledenuittocht. Na het vertrek van de zusjes Brutsaert gaat ook het talent Berry Coumans de club verlaten. Hij gaat naar Simpelveld.

● HANDBAL – Oefenduels vandaag: Meerssen: Zwart Wit-Gent (21.00 uur). Sittard: toernooi met V&L, PSV, Hasselt, Bethune en de Sittardia (vanaf 9.30 uur). Margraten: toernooi met o.a.. SVM, Vesta, Walner Huissen, Minor en Sittard. Zondag, Reuver: Swift-Bayer Uerdingen. SVM-toernooitje vanaf 14.00 uur met Tremeg en HVV. Hulsberg, 16.00 uur: V&L-reserves tegen Gent.

● PAARDESPORT – In het recreatiepark De Bergen in Wanroy vindt morgen een NKB-wedstrijd plaats voor ponyruiters en amazones. Aanvang 10.00 uur.

sport in cijfers

PAARDSPRINGEN

Calgary. CSIO. Springconcours, tabel A: 1. Michael Whitaker My Mesieur 0 strafpunten - 67,55 seconden, 2. Von Ronne Wilma 0-71,51, 3. Markus Fuchs Interpane Rosee des Pres 0-72,02, 4. Grubb Elans Two Plus Two 0-72,82, 5. Southern-Heathcott Fletcher Challenge 0-72,93, 9. Raymakers 0-74,62, 18. Zoer Olympic Cordilio 0-89,35, 25. Tops Darnier La Silla 0-124,23.

Tabel A, na barrage: 1. Millar Big Ben 0-36,60, 2. John Whitaker Henderson Gammon 0-36,93, 3. Beerbaum Almox Rasman 0-37,96, 6. Lansink, Optiebeurs Libero H 4-38,23, buiten barrage: 15. Zoer/Olympic Wendela 1-97,57, 17. Raymakers/Optiebeurs Ratina Z 4-89,13, 21. Neefs Barok N 4.25/94,17, 32. Lansink/Optiebeurs Egano 9.25/98,94.

TENNIS

New York, Open Amerikaanse kampioenschappen: gemengd dubbelspel; finale: Provis/Woodforde - Sukova/Nijssen 4-6 6-3 6-3.

WIELRENNEN

Ronde van Catalonië, derde etappe, Lerida - Calaf: 1. Bernard 192 km in 5.05.11, 2. Jalabert 0.13, 3. Laurent, 4. Fondriest, 5. Kummer, 6. Gonzalez Salvador, 7. Alvaro Gonzalez, 8. Moreda, 9. Maier, 10. Alonso, 12. Den Bakker, 16. Van Orsouw, 52. Bouwmans, 57. Breukink, 77. Lubberding 3.08, 91. Van Aert 7.27, 95. Koerts 12.25, 97. Hermans, 100. Nijboer 13.55. Klassement: 1. Bernard 10.43.19, 2. Zülle 0.02, 3. Bruyneel, 4. Mauri, 5. Llaneras, 6. Jalabert 0.09, 7. Den Bakker, 8. Kumger, 10. Thibout . Klassement: 1. Garel 11.29.07, 2. Wust 1.18, 3. Dojwa 1.32, 4. Magnien 1.35, 5. Heulot 1.36, 6. Berzine 2.13, 7. Simon 2.29, 8. Arenas 2.32, 9. Brochard 2.34, 10. Voskamp 2.38.

KoolskampProfkoers: 1. Van Slijcke 168 km in 3.56.00, 2. Vanhaecke 1.36, 3. Redant 1.38, 6. Adri van der Poel, 12. Eyk 3.20, 30. Veenstra 4.38.

AUTOSPORT

Rally Parijs - Peking Zevende etappe, Novyi Uzen (Kazakhstan) - Nebit-Dag (Toerkmenistan), 670 km: 1. Shinozuka/Magne, Mitsubishi 2.17.59, 2. Lartigue/Perin, Citroën 3.34, 3. Auriol/Monnet, Citroën 8.27, 4. Saby/Serieys, Mitsubishi 20.25. Klassement: 1. Lartigue 8.24.23, 2. Saby 2.13, 3. Auriol 14.38, 4. Shinozuka 39.52.

mer, 9. Maier, 10. Ahedo, 22. Breukink 0.22, 23. Van Orsouw 0.19, 59. Bouwmans 0.43, 74. Lubberding 3.14, 88. Van Aert 7.30, 93. Koerts 12.28, 97. Hermans 12.58, 99. Nijboer 14.08.

Ronde van de EG (vrouwen), derde etappe: 1. Dijkstra 92,5 km in 2.21.32, 2. Goersimova, 3. Schop, 4. Turcutto, 5. Barillova, 6. Ilavska, 7. Zagorska, 0.53, 8. Fatkoellina, 9. Olsevskaja, 10. Van Moorsel . Klassement: 1. Valvik 9.05.56, 2. Van de Vijver 0.16, 3. Koljaseva 4. Cappellotto 0.20, 5. Zagorska 0.24, 6. Ilavska 0.26, 7. Turcutto 0.31, 8. Dijkstra 0.33, 9. Goerasimova 0.35, 10. Barillova 0.39.

Ronde van de Toekomst, vierde etappe: 1. Garel 190,5 km in 4.49.34, 2. Henry 0.31, 3. Berzine, 4. Arenas, 5. Gajnetdinov, 6. Andersson 1.33, 7. Wust , 8. Makay, 9. Hambur

CURSUSSEN + OPLEIDINGEN

CCO AMBI/PDI-OPLEIDINGEN

Avondopleidingen te: Heerlen, Maastricht, Venlo, Eindhoven, Nijmegen.

- AMBI-modulen: HE0, HE1, HE2, HS1, HS2, HS3, HS4, HS7, HB1, HB2, HP1, HP2, HP6, HP7
- Praktijkdiploma Informatica PDI-I en PDI-II

Voor meer informatie onderstaande bon ongefrankeerd opsturen naar: C.C.O. Antwoordnummer 33, 6400 VC Heerlen, of bel 045 - 717600.

dhr/mw/mej.: ______ opl.: ______
adres: ______ tel.: ______
woonpl.: ______ ft.: ______

LD 37

CCO/centrum computer opleidingen akerstraat 134 heerlen

Studeren bij Van Mierlo is vertrouwen op kwaliteit.

In september starten wij in Heerlen, Maastricht of Sittard met onze mondelinge avondopleidingen voor:

B.K.B. Basiskennis boekhouden.
P.D.B. Praktijkdiploma boekhouden.
M.B.A. Moderne bedrijfsadministratie.
S.P.D. Staatspraktijkdiploma voor bedrijfsadministratie. (alle vakken)

Erkend door de Minister van Onderwijs en Wetenschappen op grond van de Wet op de erkende onderwijsinstellingen.

Ook zijn herhalingsopleidingen mogelijk Inlichtingen, prospectussen en aanmeldingen bij:

VAN MIERLO OPLEIDINGS INSTITUUT

Schoutstraat 8, 6343 CS Klimmen.
Mergelsweg 1, 6419 EA Heerlen
Tel. 04459 - 1782 Tel. 045 - 715248

Kwaliteit NU ook voor de opleidingen:
NIMA-A
P.D.-loonadministratie

(Beëdigd) makelaar onroerende goederen worden! (beschermde titel)

Enig landelijk erkend diploma (SVM) onder toezicht Ministerie van Economische Zaken en Justitie.
Tweejarige opleiding, 1 avond per week.

START EIND SEPTEMBER 1992 TE SITTARD

Cursusplaatsen o.a. in: Leeuwarden, Heerenveen, Roden, Groningen, Assen, Hoogeveen, Zwolle, Utrecht, Den Haag, Sittard en Amsterdam.

Opleidingsinstituut
A.D. Buitenwerf/ADB College
Nieuweweg 28, 9301 GS Roden.
Tel. 06-0617 (gratis) of 05908-18090
B.g.g. 05908-13377 (dir. A.D. Buitenwerf) / 05908-12499 (Mej. G. Lezwijn)
Fax 05908-16300. Ook 's avonds en zaterdags bereikbaar.

Bedrijfshogeschool Katholieke Leergangen

BOEKHOUDEN MBA SPD-DAGOPL. AA
BASIS MARKETING, NIMA A/B
AVOND-HEAO (ACCOUNTANCY, BEDRIJFSECONOMISCH, COMMERCIEEL)
LOONADMINISTRATIE BELASTINGRECHT
MANAGEMENT ASSISTENT, LOGISTIEK,
PUBLIC RELATIONS
HEERLEN, MAASTRICHT, ROERMOND, SITTARD, VENLO, WEERT, EINDHOVEN

De cursussen Basiskennis boekhouden, PD Boekhouden, MBA, SPD-1, NIMA-A en Praktijkdiploma informatica (MG-1/2/3) worden met examengarantie gegeven. Voor meer informatie en een gratis prospectus kunt u bellen met onze medewerkers 077-520440 en 046-599559 (tijdens de kantooruren) of schrijven naar Antwoordnummer 909, 5000 VB Tilburg.

Avondopleiding voor Bedrijven

Start september 1992

Voor bedrijven, die hun medewerkers willen bijscholen, organiseren wij diverse cursussen in de avonduren en op zaterdag (Geleen alleen 's avonds). De opleidingen worden individueel gegeven en sluiten aan op het nivo dat reeds aanwezig is.

Elektrisch booglassen
Mig/Mag lassen
Tig lassen
NIL nivo 1 t/m 4 (Geleen en Heerlen)

Konstruktie bankwerken
Pijpbewerken
t/m nivo SOM primair (uitsluitend Heerlen)

Elektrotechniek, PLC, Hydrauliek, Pneumatiek
(uitsluitend Heerlen)

Isolatieplaatwerken
(uitsluitend Geleen)

Bedrijfsgerichte opleidingen zijn in overleg mogelijk. Kosten opleiding zijn afhankelijk van instapnivo en gewenst eindnivo.

Bij interesse of voor meer informatie:

Centrum Vakopleiding Heerlen — Dhr. Dressen/Box
Centrum Vakopleiding Geleen — Dhr. van Son/van de Brekel

CENTRA VAKOPLEIDING
HEERLEN (Technisch)
Beersdalweg 95
6412 PE Heerlen
Tel. 045 - 72 04 94

GELEEN (Technisch)
Mauritspark 4a
6163 HM Geleen
Tel. 046 - 78 53 53

ARBEIDSVOORZIENING

Middenstandsavondschool en Ondernemersopleiding Heerlen

In samenwerking met de Stichting Ondernemers- en Vakopleiding voor Detailhandel in A.G.F. starten we begin september in Heerlen met:

De Ondernemersopleiding A.G.F.
- met vestigingsbevoegdheid voor nagenoeg alle branches
- cursusduur bij bepaalde vooropleiding 9 maanden
- 100% geslaagden in de laatste jaren
- informatieavonden 1 en 8 september van 19.00 - 20.30 uur in Economie College, Drieschstraat 1, Heerlen

Inlichtingen en aanmeldingen: H.G.M. Simon
Putstraat 8, 6417 GM Heerlen, tel. 045-411405.

Tevens verzorgen wij opleidingen speciaal voor de A.G.F.-branche o.a.

Vakdiploma A.G.F. start 2e week januari 1993.
Geeft recht op erkenning voor de ambulante handel
Klantvriendelijk denken en handelen
Speciaal gericht op het bedienend personeel van A.G.F.-branche.

Specialistenopleidingen
starten september/oktober 1992
* opmaak van fruitstukken
* citrus en uitheemse produkten
* cursus bereiding rauwkost

Afhankelijk van de deelname wordt deze cursus op tal van plaatsen in Nederland georganiseerd.

Gratis inlichtingen en prospectussen:
Stichting Ondernemers- en Vakopleiding A.G.F.
Prins Mauritslaan 1a, 2582 ... Den Haag
Tel. 070-3550... Fax. 070-3512...

Een taal leer je bij het Advies- en Studiecentrum

engels • frans • duits • spaans • italiaans • nieuw grieks • russisch • portugees • indonesisch • pools • turks • tsjechisch • japans • handelscorrespondentie engels

De cursussen worden gegeven op verschillende niveau's in Heerlen, Landgraaf, Kerkrade of Brunssum.
Start in de week van 21 september.
Voor inlichtingen of aanmelding:
Bel (045) 712106 of loop even binnen op Diepenbrockstraat 15, Heerlen

aens
Advies- en Studiecentrum

DRAAG EEN STEENTJE BIJ!

een school in het kinderdorp

JOAO PESSOA BRAZILIË

Het comité Heerlen van SOS-Kinderdorpen ... in de buurt van het kinderdorp. Teneinde ooit een verandering in de leefsituatie van deze kinderen te brengen is veel geld nodig. Het comité Heerlen van SOS-Kinderdorpen vraagt daarom uw hulp.

DOOR ƒ20.00 OVER TE MAKEN, KOOPT U SYMBOLISCH EEN STEEN VOOR DE SCHOOL.

U kunt dit bedrag overmaken naar Rabobank Heerlen, nr. 11.99.11.191 t.a.v. SOS-Kinderdorpen, schoolactie (girorekening Rabobank: 10.28.050). Inlichtingen: Mevr. I. Philips-Leufkens, Comité Heerlen SOS-Kinderdorpen. Tel.: 045-412736.

Ik lees de krant in de klas

Stichting Krant in de Klas
Tel. (020) 6647536

COSMOS AUTOMATISERING

VALKENSWAARD HEERLEN BOXTEL

Wij starten in oktober a.s. weer met de opleidingen voor de automatisering tijdens de avonduren.

o.a. WordPerfect, Lotus 1-2-3, Computerboekhouden, Novell etc.

doorlopend dagcursussen

bel voor een gratis infomap:
04902-46705

Bedrijfshogeschool Katholieke Leergangen

BOEKHOUDEN MBA SPD-DAGOPL. AA
BASIS MARKETING, NIMA A/B
AVOND-HEAO (ACCOUNTANCY, BEDRIJFSECONOMISCH, COMMERCIEEL)
LOONADMINISTRATIE BELASTINGRECHT
MANAGEMENT ASSISTENT, LOGISTIEK,
PUBLIC RELATIONS
HEERLEN, MAASTRICHT, ROERMOND, SITTARD, VENLO, WEERT, EINDHOVEN

De cursussen Basiskennis boekhouden, PD Boekhouden, MBA, SPD-1, NIMA-A en Praktijkdiploma informatica (MG-1/2/3) worden met examengarantie gegeven. Voor meer informatie en een gratis prospectus kunt u bellen met onze medewerkers 077-520440 en 046-599559 (tijdens de kantooruren) of schrijven naar Antwoordnummer 909, 5000 VB Tilburg of u bezoekt een van de

STUDIEVOORLICHTINGSDAGEN:

Maastricht: Jeanne d'Arc College, Oude Molenweg 130, dinsd. 15 sept. 1992: 18.00-20.00
Weert: Hogeschool Katholieke Leergangen PABO, Beukenboomweg 24, donderd. 17 sept. 1992: 18.00-20.00
Heerlen: Bernardinuscollege, Akerstraat 95, maand. 14 sept. 1992: 18.00-20.00

Alliance Française

FRANS LEREN?

Wil u graag (beter) Frans leren? Sluit u dan aan bij de ALLIANCE FRANÇAISE

De cursussen worden gegeven op 8 niveaus en beginnen op 14 september.
Het cursusgeld bedraagt ƒ 210,- tot ƒ 260,-.
De cursussen worden gegeven in Heerlen en Ons Beek. Bedrijfscursussen op aanvraag.

Als cursist kunt u ook deelnemen aan de soirées culturelles:
- lezingen en diapresentaties in het Frans over diverse onderwerpen;
- filmavonden;
- conversatie-avonden.

Inlichtingenavond op maandag 14 september
Golden Tulip Hotel
Wilhelminaplein 17 te Heerlen, om 20.00 uur.

Inlichtingen en aanmeldingen:
mevr. B. Koppers-Arnoldt-Crapotte, tel. 04492-1704.

'Ook vrouwen zijn erg gevraagd in de Limburgse Procesindustrie'

In oktober 1992 start het LCB met een operator-opleiding (Mechanisch en Proces) speciaal voor werkzoekende vrouwen.
Twaalf cursisten worden via een speciaal ontwikkeld opleidingstraject gedurende één jaar geschoold door het Centrum Vakopleiding te Geleen, het Technologie Centrum te Heerlen en het bedrijfsleven. Na dit jaar krijgen de deelneemsters een baan aangeboden bij een van de deelnemende bedrijven waar vervolgens de praktijkopleiding kan worden afgerond.

De Proces Operator houdt zich bezig met de controle op en de regeling van produktie-installaties waarin via natuurkundige of chemische processen de aard van de stoffen wordt veranderd. Daarbij maakt zij gebruik van:
- reactoren, verdampers en zuiveringsinstallaties;
- destillatiekolommen, grote tanks en reservoirs;
- turbines die generatoren en centrifuges aandrijven;
- pompen, compressoren en leidingen;
- meet-, regel- en besturingsapparatuur, alsmede procescomputers.

Kenmerkend voor het beroep van Proces Operator is de tegenstelling tussen de vaak erg ingewikkelde procesgang, die heel veel denkwerk vraagt, en de ... handelingen om het proces bij te sturen. In vele gevallen worden op grond van gegevens uit meet- en regelapparatuur ... gecontroleerd en bestuurd.

De Mechanisch Operator regelt en controleert installaties waarin via mechanische bewerkingen de vorm van materiaal wordt veranderd, de grootte van het eindprodukt wordt bepaald of het produkt verzendgereed wordt gemaakt.
Zij gebruikt daarbij:
- maal- en breekwerktuigen;
- doseer- en mengapparatuur;
- baanverwerkings- en wikkelapparatuur;
- persen, walsen en kalanders;
- extruders en spuitgietmachines;
- transportbanden, ladders, rollenbanden en stapelaars;
- verwarmings- en koelapparatuur;
- vacuümvormapparatuur;

Ook de bediening van geautomatiseerde en of gecompliceerde laad-, los- en afvulverpakkingsmachines kan tot haar taak behoren.
Naast het nodige denkwerk om het overzicht en de voortgang te bewaken, moet de Mechanisch Operator ook regelmatig ingewikkelde handelingen verrichten.
Zowel de Proces als de Mechanisch Operator hebben bijzonder verantwoordelijk werk dat veel vakmanschap eist.

Naam ______
Adres ______
Postkode/Woonplaats ______
Tel. ______ Geb.dat. ______
Vooropl. ______
DVNL 12-9

LCB
LIMBURGS CENTRUM VOOR BEDRIJFSOPLEIDINGEN

LCB Schaapsweg 36, 6077 CG St. Odiliënberg Tel. 04752-3775
Het LCB fungeert als centraal aanspreekpunt voor alle bedrijfsopleidingen en is ontstaan uit een initiatief van de LWV, de LOZO, de industriebonden FNV, CNV en unie BLHP en de vakcentrales CNV, FNV en MHP. Er wordt gewerkt vanuit 4 regionale centra, nl.: Noord-Limburg, Midden-Limburg, De Mijnstreek en Maastricht e.o..

PSV'er Popescu baalt van harde training, zijn verkeerde rol, de competitie en de medische staf

'Voetbal is plezier'

DOOR HENRI VAN DER STEEN

EINDHOVEN – PSV traint te hard en te fel. Hij heeft de verkeerde rol in het elftal. Over de medische staf zwijgt hij liever. De Nederlandse competitie stelt niks voor. Met de straf voor Romario is hij het niet eens. Verder heeft Gica Popescu het uitstekend naar zijn zin in Eindhoven.

● *Met de bal aan de voet door de vijandelijke linies. Gica Popescu op z'n sterkst. MVV'er Robbie Delahaye heeft het nakijken.* Foto: SOENAR CHAMID

De Roemeen is een prachtige voetballer en een aimabel mens. Hij bluft zonder irritant te worden, hij kritiseert zonder een zweem van boosheid. Gica Popescu is geen man met wie je het snel aan de stok krijgt. Komende week wordt er weer een nieuw hoofdstuk bij zijn en PSV-voetbalgeschreven. De Europacupontmoeting tegen Zalgiris Vilnius.

De liefhebber kijkt ook altijd met plezier naar jou, al kun je nog veel beter dan je hebt laten zien bij PSV.

Popescu: „Omdat ik geen libero ben maar half middenvelder-half stopper. In de nationale ploeg speel ik veel beter, voordat ik naar PSV kwam speelde ik ook veel beter. Ik moet nu veel te veel verdedigen. In Roemenië kwam ik tien keer per wedstrijd voor de goal".

Of ben je te lui?

Popescu: „Het is beter dat ik aanval. Maar bij PSV moet ik een mannetje verdedigen als we de bal niet hebben".

De vraag was of je niet ook een beetje te lui bent.

Popescu: „Nee, ik ben niet lui. Het is zo: in het zuiden voetballen ze meer en werken ze minder. Hier is het meer werken en minder voetballen. Ook op de training. Van Tiggelen blesseerde Numan een dag voor de eerste competitiewedstrijd. Ik snap dat niet. Het is profvoetbal, maar moet je dan altijd lopen hakken, ook op de training? Romario en Chovanec hebben dat ook altijd gezegd; het is typisch Nederlands. In Spanje of Italië of Roemenië gebeurt dat niet, daar wordt een dag voor de wedstrijd heel rustig getraind. Kijk, bij Bobby was het probleem dat er bijna nooit tactisch werd getraind, het was elke dag crosses geven en afmaken. Nu gaat het beter, maar is het af en toe te veel. In twee maanden hebben we nog niet één rustige training gehad. Het is steeds tjoek-tjoek, erop. Iedereen vindt dat hoor, dat er best eens rustig getraind kan worden. Ik niet alleen".

De nationale ploeg van Roemenië draait geweldig. Jij bent libero, Belodedic is stopper. Terwijl Belodedic ook libero is en geen slechte ook.

Popescu: „Ik wil alleen libero spelen in de nationale ploeg en ik heb meer te vertellen dan Belodedic. Ik, Hagi en Lacatus zijn de baas in de ploeg, Lacatus wat minder, vooral ik en Hagi dus. Hagi is wat stil, ik heb wel een grote mond. Maar we spelen in de zone, ik neem de man van Belodedic ook weleens over".

Die grote mond hebben we bij PSV nog niet gehoord.

Popescu: „Nee, maar hier praat iedereen, dus valt er voor mij minder te zeggen. Ik praat al meer dan vorig jaar. Het was ook een taalprobleem, ik moest te veel denken voordat ik iets kon zeggen. Bovendien: bij PSV praten spelers die niet zo goed voetballen".

Romario horen we deze week helemaal niet.

Popescu: „Ik ben het niet eens met die straf, ik vind dat Romario moet spelen. Okay, ik heb een belang, want ik speel graag met hem. Maar we hebben Romario nodig".

Je ligt tegenwoordig met hem op de kamer. Vroeg je hem waar hij geweest was toen hij twee weken geleden weer boven water kwam?

Popescu: „Nee, dat is niet leuk. Je kunt beter over een ander onderwerp praten. Ik heb geprobeerd hem op te beuren, dat moet ook iemand doen. Ik kan toch niet slecht over hem praten. Het is een grappige vent en een geweldige voetballer. Een latijn".

Heeft hij jou verteld dat-ie weg wil?

Popescu: „Eén keer, lang geleden, maar misschien dat hij na dit seizoen weg wil, tijdens het seizoen lukt het niet meer. En als hij weg wil, moet hij eerst goed spelen. Dat gaat hij ook doen, daarvan ben ik overtuigd. Ik geloof dat hij echt geleerd heeft van deze zaak. Zijn probleem is de competitie, het is hier natuurlijk een slechte competitie".

Maar jij tekent vrolijk bij.

Popescu: „Ik blijf. Ik heb een goed leven, Nederland is een mooi land en ik zit bij een topclub. Ik heb deze zomer met Schalke '04, Marseille en Brescia gepraat, daar is Lucescu trainer en Hagi speelt er. Hun voorzitter zei: 'Kom naar Italië, Nederland is niks'. Ik dacht: nee, maar Brescia ook niet. Net als Schalke".

Hoe is jouw leven?

Popescu: „Ik woon met een familie; m'n neef Gino en zijn vrouw en kind. Gino is perfect, een hele lieve jongen, doet alles voor mij. En zijn vrouw kookt en doet thuis alles. Ik hoef alleen maar te eten en te slapen".

Je woont bij elkaar in jouw huis. Heb je privacy?

Popescu: „Ik heb een eigen kamer, maar Roemenen zijn anders. Wij doen alles samen: eten, drinken, kletsen, alles. Ik wil niet alleen wonen. Daarom wonen zij bij me. Ik betaal alles. En ik stuur altijd geld naar mijn ouders en m'n zus in Roemenië".

Jij speelde in Roemenië bij Craiova, een provincieclub. Bekend is dat de spelers van de grote clubs uit Bukarest het niet slecht hadden onder Ceausescu.

Popescu: „Ik ook niet. Gemiddeld verdienden de mensen 4000 lei, wij hadden 20.000 of 30.000 lei. En eten en een appartement en een auto. Ik kon alles doen, andere mensen niet".

Je hebt heel even voor Steaua gespeeld.

Popescu: „Een half jaar. Ik moest in dienst en ik kon kiezen: voor Steaua spelen of soldaat worden. Ik heb er een half seizoen gespeeld en toen besloten terug te gaan naar Craiova. Dat betekende een maand oorlog: bedreigingen, telefoontjes naar de familie".

Bij Steaua had je Valentin Ceausecu, de zoon van de dictator.

Popescu: „Een hele goeie jongen, die leefde voor Steaua. De club was alles voor hem".

Dat verbaast. De Ceausecus hebben 25 jaar een heel land met een weerzinwekkend regime onder de duim gehouden, een heel volk bestolen, voorgelogen en verminkt, een volledige cultuur vernield.

Popescu: „In Roemenië heb ik met oogkleppen geleefd, ik keek bewust niet om me heen, ik was voetballer. En Valentin Ceausescu was alleen in naam een Ceausescu. Het is moeilijk te begrijpen voor een Nederlander. Natuurlijk was er corruptie, ook in het voetbal. Bij Dinamo en Victoria, maar niet bij Steaua of Craiova".

Er is een beruchte bekerfinale gespeeld, juni '88: Steaua-Dinamo, drie minuten voor tijd 1-1. Toen scoorde Steaua, maar de goal werd afgekeurd wegens buitenspel. Valentin Ceausescu heeft toen geëist dat Steaua van het veld kwam, Dinamo kreeg toen de beker. Maar twee dagen later bleek beslist te zijn dat Steaua alsnog had gewonnen.

Popescu: „Ik heb zelf meegespeeld die wedstrijd. Het was geen buitenspel, de rest klopt. Ik heb ook in de krant gelezen dat wij de beker toch hadden gewonnen. Belachelijk ja, ik weet het".

Intussen ben je het seizoen hier goed gestart.

Popescu: „Maar ik heb al twee maanden last van m'n knie. Ik heb wel alles meegedaan, geen training gemist. Ik ben geen Romario, die kan spelen zonder te trainen. De medische staf weet niet wat het is, ze zeggen alleen steeds: niet erg. Maar ik heb constant pijn. Niet erg!"

Vertel eens.

Popescu: „Ik zeg niks over de medische staf. Dat is geen compliment, ik weet het. Ik ben steeds behandeld, maar het hielp niks. Deze week ben ik ermee gestopt. Laat maar".

Je mag een andere dokter consulteren als je wilt.

Popescu: „Dat mag niet. Ik heb ook een eigen masseur, maar ik mag alleen via de medische staf afspraken maken, niet zelf. Voor die knie wil ik nu eigenlijk naar een andere dokter, die van Willem Kieft. Ik wil niet het hele jaar met pijn spelen. Maar volgende maand ben ik zeven dagen bij de nationale ploeg, dan spelen we tegen België. Na die wedstrijd kom ik zonder problemen terug bij PSV, let maar op. De dokter van de nationale ploeg doet aan acupunctuur, hij heeft mij al vaker behandeld. In Roemenië was ik fitter en sterker dan ik hier ooit geweest ben".

En je vertelde dat er te hard werd getraind!

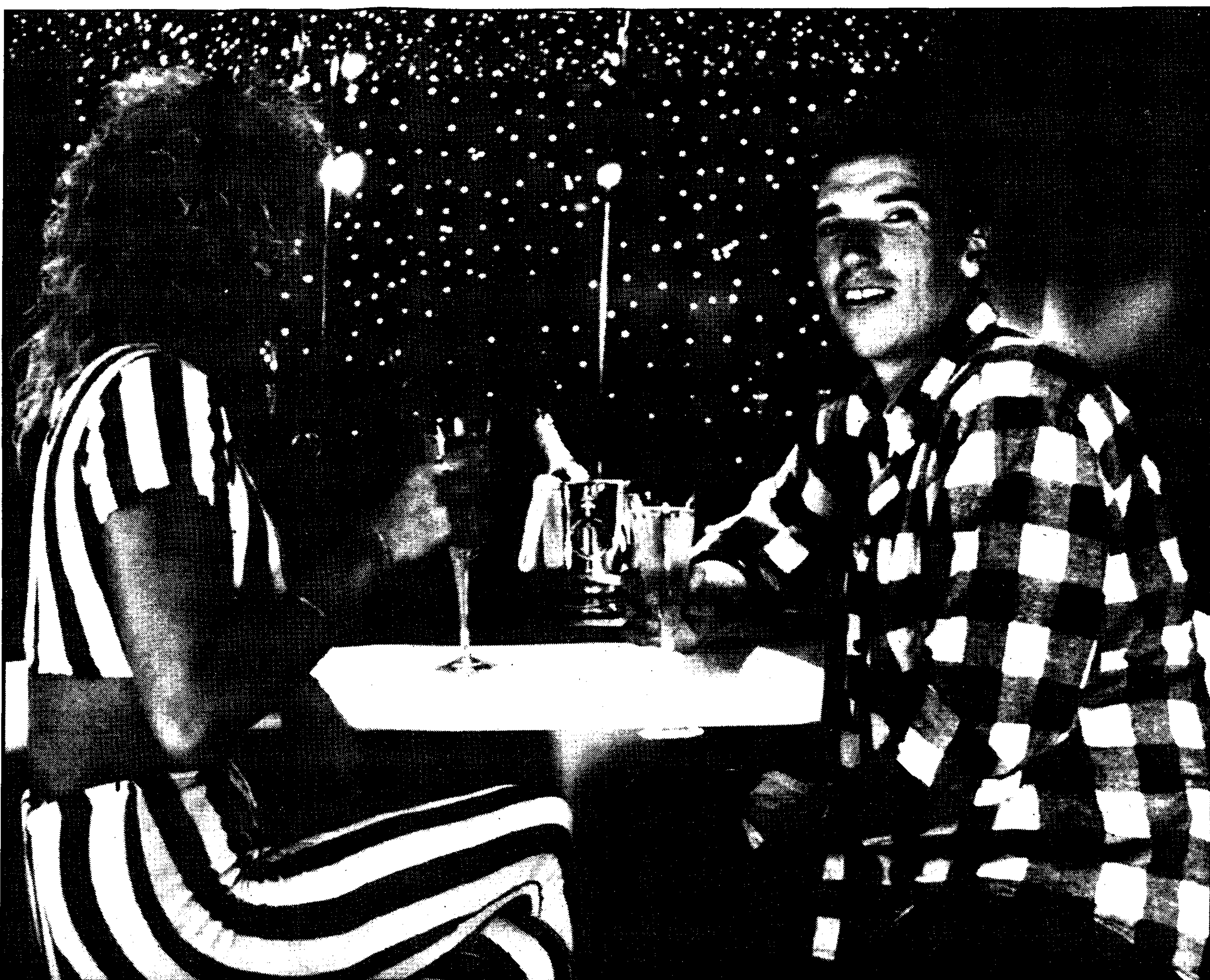
Popescu: „Te fel, elke dag met tackles. Maar geen krachttraining. Nu pas is er een krachthonk. Ik had het over tackles, dat je niet eens een dribbel kunt maken, omdat je getackeld wordt. En daar wordt niet voor gefloten. 'Ga door'! 'Kom op'! Typisch Van Breukelen: 'Kom op'! Maar hoe moet ik in één wedstrijd dribbelen als ik het op de training niet eens kan! 'Kom op'! Ik zeg: voetbal is ook plezier. Maar als ik een bal mooi op m'n borst neem en dan rustig verder wil spelen, hoor je alleen geschreeuw: 'Spelen'! 'Ga door'! Ook als ik alle tijd en ruimte heb. 'Spelen'! Ik wil kijken en dan rustig, mooi verder spelen. Voetbal is ook plezier hebben".

DOOR GOVERT VAN VEEN

Waterdrager Jantje Siemons haalt nu piccolo's en condooms

Van profrenner tot seksbaas

● *Jantje Siemons in de nieuwe werkomgeving; de bidon heeft plaats gemaakt voor de champagne-flute.* Foto: GERRIT DE HEUS

ZUNDERT – Halverwege de Gaardsebaan houdt het roomse leven op. Voorbij de laatste veldkapel winnen lustgevoelens het van religieuze gedachten. Hier maakt de heilige maagd Maria plaats voor de meisjes van Sauna Diana. Vanaf daar ook, regeert de Siemons-Dynastie. Frans en Corrie wonen op nummer 24, hun zonen Ruud, Mark en Jan dicht tegen elkaar aan op de nummers 15, 13 en 13A. Twee tantes zitten nog om de hoek. Op het kruispunt van al die familie-lijnen staat geen kerk, maar een bordeel.

Het is groen, landelijk, soms donker en altijd discreet. De laatste boeren en kwekers in het buitengebied van Zundert, op de grens van Nederland en Belgie, kijken niet naar de kentekenplaten van dure Nederlandse en Belgische wagens. Ze hebben meer oog voor hun koeien, aardbeienplanten of coniferen.

Vroeger was het een vergeten plek, hoogstens goed voor smokkelaars. Nu weet half Europa van het bestaan af. Een dubbeldekker met ondubbelzinnige reclame langs de snelweg E19 en op l'Alpe d'Huez: ze intrigeerden (beroeps) chauffeurs en wielervolk. Jan en Mark maakten levende reclame door als prof mee te fietsen in de ploeg van Cees Priem.

Maar nu heeft vader Frans zoon Jan tot het 'heilige' ambt geroepen. 'Uit het zadel en tussen het pluche', luidde het beleefde doch dringende verzoek. En toen Jan Siemons in de Ronde van Spanje een off-day had wist hij het zeker: hij zou doen wat zijn vader vroeg, om zodoende het voortbestaan in de leiding van de seksclub te waarborgen.

Begrip

Jantje had nog wel een profcontract voor '93, maar vroeg en kreeg begrip van Cees Priem. Een goede prestatie in het nationaal kampioenschap, waar hij Tristan Hoffman aan de titel hielp en zelf tweede werd, kon de renner zelf niet op andere gedachten brengen. „Ik ben nú nog helemaal gezond, heb alleen een vergroot hart, maar ga serieus aftrainen. M'n vader is bang dat ik een ravijn in rijd of dat er met hemzelf iets gebeurt en dat er dan niemand is die in de zaak is ingewerkt."

Eenmaal een knecht, altijd een knecht. Denk niet dat Jan Siemons straks de bedrijfsleider of financieel expert gaat uithangen in de Sauna. Dat zullen, op termijn, Mark en Ruud wel gaan doen. De tweelingbroers studeerden af in de rechten. Mark wil nog even blijven doorfietsen, maar wacht nog op contractverlenging bij Priem en Ruud kan moeilijk werk vinden op zijn terrein. „Die zullen over een aantal jaren ook wel in de zaak komen," veronderstelt Jan. „Laten zij dan wel voor de boeken zorgen, dan doe ik de tuin wel en hou het zwembad zuiver."

Hij deed het 'vuile' werk in de koers en doet het straks ook in de Sauna. Picolootjes en condooms inkopen voor Yvonne of hoe ze ook heet, in plaats van een bidon halen voor Phil Anderson of Gert Jan Theunisse. Een wereld van verschil? „Ach, het is maar hoe je het bekijkt."

Opvallend genoeg zegt Jan Siemons thuis en op school en later in het peloton, geen last te hebben gehad van zijn 'achtergrond'. „Op school in Zundert heb ik er nooit iets van gemerkt. En tijdens de koers bleven plagerijen beperkt tot een opmerking van Gerrie Knetemann, die me altijd vroeg m'n nichtjes te groeten. De jongens vroegen wel eens hoe het thuis in de zaak ging, maar ik kon ze nooit iets spannends vertellen."

Hij praat liever niet over seksclub of hoerententent en laat binnen in de Sauna zien waarom die benamingen te banaal zijn. Trots straalt Jan Siemons tijdens de rondleiding niet uit, ofschoon er aan het interieur niets mankeert, bars, pluche, velours, zwembad en natuurlijk ook een sauna. „Ik zou niet weten wat we hier nog aan moesten verbeteren. Uitbreiden doen we ook niet meer. We zitten aan onze top, als we het niveau en de omzet de komende jaren kunnen handhaven, mogen m'n broers en ik heel tevreden zijn."

Of Jan, Mark en Ruud dan net als hun vader de amateurwielrennerij zullen blijven sponsoren, valt te bezien. Vader Frans Siemons stopte de afgelopen jaren vele tonnen en wellicht zelfs enkele miljoenen in met name de opleiding van jonge coureurs in de regio West-Brabant. Uit slimheid maar ook uit liefde voor de wielrennerij.

Jan Siemons zegt te twijfelen aan het nut ervan. „We zijn nu zo bekend, ook door het fietsen, naamsreclame op die manier is eigenlijk niet meer nodig."

Bovendien is nog nooit bewezen dat er onder het wielerpubliek meer hoerenlopers zitten dan onder de doorsnee Nederlandse bevolking. Of wel soms? Jan Siemons grijnst. Hij weet van niks. Discretie staat voorop. Zoals bij het fietsen. Daar praat je niet over de naam van de soort doping, hier praat je niet over de naam van de klant of van het meisje.

Hij zou ze niet eens kennen, die gastvrouwen, zoals hij ze het liefst noemt. Zoals hij ook de naam van de rondemiss in de koers nooit leerde. Eenvoudigweg omdat Jan Siemons altijd ver van het erepodium verwijderd bleef. Zeven jaar profrenner - twee jaar PDM en daarna TVM - en geen enkele overwinning. „Kun je nagaan wat een goede knecht ik was," zegt hij met humor en met een serieuze ondertoon. „M'n sterkste kant was, dat ik me weg kon cijferen voor een ander. Ik heb toch vijf keer de Tour gereden, twee keer de Vuelta, twee keer de Giro, twee WK's. Dan ben je toch niet zo'n slechte."

Goudmijn

Goed voor een dikke tachtig FICP-punten, grensde z'n salaris ook een beetje in de buurt van de tachtig, negentig, mille per jaar. Meer dan modaal, maar niet om rijk van te worden. De Sauna is blijkbaar een goudmijn. Jan zal dus op termijn wel meer gaan verdienen, z'n leven zal drastisch veranderen, „al zegt mijn moeder altijd dat een bordeel net een wielerploeg is. Ze bedoelt dan dat de meisjes net zoveel zeuren als de renners. En dat ze, als ze maar denken dat ze het ergens anders beter kunnen hebben, vertrekken. Maar uiteindelijk komen ze toch steeds weer terug, net als renners...

De renner Jan Siemons komt straks niet meer terug. Nog een paar wedstrijden in Italië, de Sun Tour in Australië en dan zal hoogstwaarschijnlijk de Mazda Tour in hetzelfde werelddeel zijn afscheid als actief coureur betekenen. Ver weg van huis, van Zundert, op 11 of 12 november, op het andere halfrond. „Maar beter ook, ik hou niet van die heisa. Dat was mijn carrière trouwens ook niet waard."

Jantje Siemons zal niet om zijn erelijst in de herinnering blijven, hoogstens om die curieuze levenswandel: van profrenner tot seksbaas.

'Bij Limburgia wordt weer geknokt als vanouds'

Venweg snakt naar vuurwerk

Van onze correspondent
HENK SPORKEN

BRUNSSUM – Op de eerste speeldag van het amateurvoetbal vielen opzienbarende uitslagen te noteren. Een ervan was ongetwijfeld de 1-3 zege, die Limburgia behaalde bij Blerick. Verleden jaar speelden de Brunssummers een zeer bescheiden rol in 1F. De degradatie werd ternauwernood ontlopen. Met alle gevolgen vandien. Het aantal betalende toeschouwers bedroeg vaak minder dan honderd, er hing een bijna constante downstemming op en rond het veld en de animo en het zelfvertrouwen van de selectiegroep kwamen op een steeds lager pitje te staan. De laatste bewering wordt volmondig onderstreept door Rick Frolichs, de 31-jarige routinier die al zes seizoenen het Limburgiadoel verdedigt.

● *Math Schaepkens (rechts) voert de snelheid bij Limburgia op.* Foto: KLAUS TUMMERS

Hij: „Op een bepaald moment ging ik zelfs aan mijn eigen capaciteiten twijfelen. Ik had het gevoel het niet meer te kunnen opbrengen. Een heel vervelende ervaring voor mij, want jarenlang had ik rust en zelfverzekerdheid uitgestraald.” Nog voor de competitie ten einde was, sloeg het bestuur van Limburgia spijkers met koppen. „En dat was nodig,” interrumpeert manager Goof Janssen.

„We hebben tijdig de hand in eigen boezem gestoken. In mei 1991 verliet een stel spelers de vereniging. Op dat moment dachten wij, dat het karwei dan maar met eigen jongens geklaard moest worden. Dat bleek gedurende het afgelopen seizoen niet mogelijk te zijn. De selectie was te smal en herbergde te weinig kwaliteit. Voor Harm Posthuma, de trainer, was het verdomd moeilijk werken. Hem kunnen we dan ook niets verwijten”.

Aan de Venweg werd het roer dus omgegooid. Math Schaepkens die drie jaar bij SVN de scepter had gezwaaid werd als oefenmeester aangetrokken. Een hernieuwde kennismaking want ook in de periode 1986/1989 was hij in Brunssum actief. Waarom keerde hij terug op het oude nest? Schaepkens: „Er lag voor mij een enorme uitdaging. In de loop van de jaren is het voor mij duidelijk geworden dat mijn sterke kanten vooral liggen in het opbouwen van een nieuw elftal. Dat is mij gedurende het vorige verblijf ook gelukt, dus waarom niet.”

Waarom werd door de leiding opnieuw voor Math Schaepkens gekozen, is een logische vraag. „Omdat hij een voetbalgek is, die volgens ons in staat is om Limburgia nieuw leven in te blazen. Een dergelijk iemand hadden we nodig. Hij heeft een uitgebreid takenpakket op zich genomen. Behalve de technische verantwoording voor de selectiegroep, gaat hij zich terdege met het tweede elftal en de A- en B-jeugd bezighouden. Met Thijs Hulshof, René Isenborgs en Theo van Hezik, de trainers van deze groepen, worden intensieve contacten onderhouden. Alleen op die manier kan Limburgia in de toekomst uit eigen kweek vruchten plukken”, aldus Goof Janssen.

De komst van Schaepkens betekende dat de selectiegroep een face-lift onderging. Diverse nieuwelingen (Derks, Schutten, Hoenselaars, Douven, Fijneman, Stijkel, Heuschen en zijn zoon Ralf) betekenden versterkingen. Stuk voor stuk knapen van beneden de 25 jaar. „Ja, het lijkt misschien vreemd dat we geen ervaren spelers hebben gehaald,” stelt de oefenmeester. „Maar dat is bewust gebeurd. Aan de Venweg moet weer vuurwerk worden geboden.

De mensen moeten weer geloof krijgen in Limburgia. Vandaar de keuze voor jeugdige talenten, die bereid zijn voor elkaar door het vuur te gaan. En dat lukt tot nu toe prima”.

Ook Rick Frolichs is deze mening toegedaan. „Op dit moment vind ik het weer heerlijk om te trainen en te spelen. Er wordt geknokt als vanouds. Dat is klasse”. Een van de nieuwkomers is Rob Derks, geboren en getogen in Brunssum. Hij kwam via Fortuna Sittard en Caesar bij Limburgia terecht. Hij voelt zich erg prettig in de nieuwe omgeving. „Schitterend, zoals het momenteel loopt. De organisatie is perfect en Schaepkens is een man voor wie je door het vuur gaat. Dat geldt niet alleen voor mij maar voor de hele selectiegroep.

Als de huidige instelling zo blijft, kunnen we nog voor menige verrassende uitslag zorgen.”

Jo Smeets: 'De KNVB lijkt ons als jojo's te gebruiken'

Buchten en Obbicht, van West naar Oost

Van onze correspondent
MAARTEN DE KEVER

BUCHTEN/OBBICHT – Buchten en Obbicht, twee ploegen uit het hart van de Westelijke Mijnstreek, spelen dit seizoen in de derde klasse B; een klasse die normaal alleen bevolkt wordt door ploegen uit de Oostelijke Mijnstreek. Het bericht kwam als een donderslag bij heldere hemel. Een dag voordat de nieuwe competitieindeling bekend werd gemaakt, kregen zowel de secretaris van Buchten als die van Obbicht een telefoontje dat zij ten faveure van het Munstergeleense SVM naar 3B moesten. Dat was een tegenvaller van de bovenste plank, want beide ploegen hebben de afgelopen jaren uitstekende ervaringen opgedaan in de derde klasse C.

● *Buchten-voorzitter Jo Smeets (met bril) en zijn Obbicht-collega Wil Hustinx op zoek naar de kortste route richting Heerlen.* Foto: PETER ROOZEN

„Ik denk dat het zo'n twintig jaar geleden is dat we voor het laatst in het zuiden hebben moeten voetballen. Toen werden wij ingedeeld in 3A. Ik voetbalde toen zelf nog in het eerste,” weet Obbicht-voorzitter Wil Hustinx zich te herinneren. Jo Smeets, de voorzitter van Buchten graaft in zijn geheugen en denkt dat zijn club ongeveer vijftien jaar geleden voor het laatst naar de kanten van Heerlen trok.

„We hebben toen in 4B gevoetbald,” weet hij nog. Beide clubs hadden voor de competitie hun voorkeur uitgesproken voor 3C. „We gingen er eigenlijk van uit dat dit gehonoreerd zou worden. Je voetbalt immers al weer jaren in die klasse en zeker dit jaar zou dat een heel interessante klasse worden. Susteren, Roosteren, RIOS en PSV'35 zijn erbij gekomen en eindelijk waren er weer een aantal derby's te verwachten. De bus was al weer besteld. Plotseling hoor je dat je naar Heerlen moet. Toen hebben we die bus maar weer afbesteld. We gaan gewoon met de auto,” aldus Wil Hustinx.

Voorlichting

Zijn collega van Buchten heeft een heel lijstje gemaakt met nadelen van de 'vreemde' indeling: „We hadden heel goede contacten naar het noorden toe. We missen, zoals Wil al zei, de derby's. Je moet nu elke keer minstens 25 kilometer rijden, de activiteiten van onze sponsors zijn niet gericht op het zuiden. Ik denk dat het ons geld gaat kosten,” aldus Smeets. Hij verwijt de KNVB in dezen slechte voorlichting: „Het is natuurlijk geen gemakkelijke opgave voor de KNVB om elke keer de klasse in te delen. Maar overleg zou natuurlijk wel helpen. Alles gebeurt over de hoofden van de bestuurderen van de verenigingen heen. Je blijft met een heleboel vragen zitten. Is dit incidenteel, blijven we nu voorgoed in de Oostelijke Mijnstreek voetballen, of worden we als jojo gebruikt?”

Toon Verkoyen, de competitieleider en de man die de klasse-indelingen maakt, is echter niet gecharmeerd van overleg vooraf. „Als ik met alle clubs samen de competitie-indeling moest gaan maken dan was de zomerstop te kort, want elke club heeft zijn specifieke wensen. En hoelang dat ze in 3B blijven? Dat hangt af van de clubs die volgend promoveren en degraderen,” aldus Verkoyen.

Naast de nadelen zien de clubs ook één positief punt met betrekking tot het voetballen in 3B. „Het is natuurlijk een sportieve uitdaging. Je voetbalt nu tegen ploegen waar je normaal alleen maar tegen oefent. Maar als je alle voor- en nadelen op een rijtje zet dan overheerst de negatieve tendens. Ook bij de supporters,” aldus Hustinx.

Speltype

Trainer Jos Graus van Buchten belicht het voetbaltechnisch aspect van de klassewisseling. „Voor mij brengt het alleen maar nadelen met zich mee. Het is nu het tweede jaar dat ik hier train. Vorig jaar heb ik, met het oog op dit seizoen, alle clubs grondig geanalyseerd. Dat is nu voor niets geweest. Van onze tegenstanders in deze klasse weet ik hoegenaamd niets. Ook het speltype in het zuiden spreekt ons niet zo aan. Persoonlijke duels voeren de boventoon. Technisch is het normaal gesproken minder. Het zal voor ons toch aanpassing vergen”, aldus Graus.

Beide clubs verloren afgelopen weekend hun eerste confrontatie. „Maar dat lag gewoon aan ons zelf en niet aan de tegenstander,” menen beide voorzitters. Hun eerste ervaringen met 3B zijn, behalve op sportief gebied, niet tegengevallen.

Redactie:
Arno Römgens
op zaterdag

Meerssen wil op herhaling

Van onze correspondent
WILLY WINGEN

MEERSSEN - Met de overgang naar Meerssen brak voor Wim Vrösch een nieuwe periode in zijn trainersloopbaan aan. Aanbiedingen te over en tegen beter weten in koos hij toch voor Meerssen. Vrösch weet maar al te goed, dat de erfenis van Piet van Dijk geen sinecure is. Na de titel in de eerste klasse volgden drie zeer sterke jaren van Meerssen in de hoofdklasse, waarin het kampioenschap vorig jaar na een beslissingsduel naar Halsteren ging. In de nationale bekerstrijd werd twee jaar geleden de derde ronde bereikt. Toen nam De Graafschap, de toenmalige koploper in de eerste divisie, de strafschoppenserie net iets beter.

„Er is bij Meerssen de afgelopen jaren flink aan de weg getimmerd. Daar heb je mee te maken als trainer,” aldus Vrösch „De keuze is dan heel moeilijk voor een nieuwe trainer. Zelfs meer naar het publiek, dan naar de spelers toe. Als je echter over voldoende vakmanschap beschikt en de spelers op trainingen en in wedstrijden genoeg weet te motiveren, valt dat reuze mee. Maar voor het publiek ben je afhankelijk van resultaten. Ook later naar de spelers toe. Je kunt immers nog zo'n goede trainingen geven en praatjes hebben, maar als de resu taten tegenvallen, zal dat ook te m ken hebben met een mindere sfee Als je het dus puur op resultaat b kijkt, is het gewoon een hele moe lijke keus.”

Wat met Waubach maar niet luk wil Vrösch bij Meerssen dan w zien te bewerkstelligen. Slechts é parel op de kroon ontbreekt: de tit in de hoofdklasse. Zover wil hij n niet gaan. Hij: „Bij mijn aanstellin is daar niet over gesproken. Uite aard wordt wel verwacht, dat wij d seizoen weer meedraaien. We zi echter allemaal mensen en al word het niet hardop gezegd, je proe toch dat er een herhaling van vori seizoen in moet zitten.” In potent zou dat ook moeten lukken, wa het spelersmateriaal is vrijwel he zelfde. Alfonso, Erik Smeets e Houben vertrokken. Hun plaatse worden echter ingenomen do John Thomissen, Raymond Geli sen en misschien Marcel Adam, d in eerste instantie bij Meerssen w de afbouwen, maar daar klaarblijk lijk nog niet aan toe was.

De spits is eraf. Zowel negatief a positief. Sportclub Enschede elim neerde Meerssen in de nationale b kerstrijd. De eerste competitiewe strijd in Den Bosch werd echter g wonnen. Vrösch: „Ik heb er dit se zoen zin in. Als we maar van tege slag gespaard blijven.”

'Bij Helmond Sport alleen maar zitvlees gekweekt'

Swart blij met RFC

Van onze correspondent
TJEU STEMKENS

ROERMOND - RFC is zijn tweede seizoen in de eerste klasse begonnen met een zege bij Miranda. Ook vorig seizoen was de ouverture behoorlijk, maar na verloop van tijd wreekte zich de smalle selectie en het gebrek aan zekerheid in het doel van de Roermondenaren. Met de terugkeer van keeper Rick Swart van eerstedivisionist Helmond Sport lijkt de positie van sluitpost nu goed ingevuld. Swart is in ieder geval weer dolblij met zijn stek onder de lat, want in Helmond zat hij voornamelijk alleen maar op de bank. „Ik was het moe om alleen maar zitvlees te kweken. In het laatste seizoen verdween alle enthousiasme en ik ben blij dat ik bij RFC weer in aktie kan komen.”

Twee keer mocht Rick Swart (26) aan het betaalde voetbal ruiken, maar beide keren kon hij de sprong niet realiseren. Als jeugdige redde hij het niet om door te dringen tot de selectie van Fortuna. Na zich bij RFC op amateurniveau weer in de kijker gespeeld te hebben, werd hij door Frans Körver naar Helmond Sport gehaald. In het eerste seizoen kwam hij nog aan de bak, maar daarna verdween hij uit beeld van de trainer. Twee jaar koesterde hij het hout van de wisselbank.

Swart: „Bij Fortuna was de kans op het eerste team zeer klein, dat weet je eigenlijk van te voren. Weinig keepers dringen door, omdat juist de sluitpost van een club meestal zeer lang aktief is.

Na drie leuke RFC-jaren kreeg ik bij Helmond Sport een herkansin in de profcontreien. Het eerste jaa stond ik acht keer onder de lat. E in mijn ogen ging het zeker ni slecht. In VI kreeg ik vijf keer d zeven en twee keer de zes. Foute bij twee hoge ballen in mijn laats duel werden me aangerekend en i kreeg dat seizoen geen kans meer.

In het tweede seizoen kwam ee nieuwe keeper, Duynhoven. Toe had ik de pech dat ik in de voorbe reiding geblesseerd en ziek wer De nieuwkomer deed het goed en i werd vervolgens veroordeeld to toekijken. Dan vloeit de motivati langzaam maar zeker weg.”

Derde kans

Het lijkt erop dat het voor Swar verloren jaren zijn geweest. Ee derde kans krijg je als je al zese twintig bent niet gauw meer. Te leurgesteld in het avontuur? „Da beslist toch niet. Körver is zelf ke per geweest en ik heb ook veel va hem opgepikt. Ik ben er ondank alles toch een betere keeper doo geworden. Alleen zag Körver he niet meer in me zitten. Zijn belang rijkste bezwaar was, dat hij me t zwaar vond. Ik wil weer lekker ke pen, weer bij de groep horen. RF heeft een selectie, waarin het onde ling klikt. Ik heb weer plezier i voetbal. Mijn instelling is ook ve anderd. Vroeger wilde ik beslist a prof slagen en was mijn werk mi der belangrijk. Nu komt eerst he werk en dan het voetbal. Ik he mijn kans gehad en het niet ge haald. Ik streef niet meer naar be taald voetbal. Ik ben nu tevreden bij RFC en daar zie ik mij nog jaren onder de lat staan. Met deze clu nog wat hoger acteren, is nu mij nieuwe streven.”

Hoofdklasse C
SV Meerssen-Longa
Panningen-BVV
Venray-TSC
Wilhelmina'08-Margriet
Chevremont-Vinkenslag
Halsteren-Geldrop

Eerste klasse F
Waubach-Miranda
(zaterdag 19.30 uur)
Deurne-RKONS
Limburgia-Blerick
RKVCL-Hapert
Eijsden-Heer
Roermond-Lindenheuvel

Tweede klasse A
LHB/MC-Polaris
Quick'08-RKVVL
Almania-Born
Heksenberg-Schuttersveld
Standaard-Heerlen Sport
SCG-Kolonia

Tweede klasse B
VVV'03-Belfeldia
Volharding-EVV
De Ster-FCV
Veritas-Haslou
SVEB-RKMSV
Tiglieja-Sittard

Derde klasse A
SC WVV'28-SVME
Scharn-SV Berg'68
Caesar-SV Hulsberg
(zat. 18.00 uur)
Mheerder Boys-GSV'28
MKC-Bunde
Vilt-RVU

Derde klasse B
SV Heerlen-VKC
RKBSV-Minor
Bekkerveld-Obbicht
Buchten-Groene Ster
Vaesrade-Passart
Heilust-Coriovallum

Derde klasse C
FC Oda-SVM
RKSVO-Swift'36
Susteren-EMS
Roosteren-PSV'35
Brevendia-Merefeldia
Rios'31-DESM

Derde klasse D
Egchel-MVC'19
Vitesse'08-SC Irene
SV Meerlo-Meterik
Wittenhorst-Sparta'18
Venlosche Boys-RKDEV
Baarlo-Helden

Vierde klasse A
Rapid-Leonidas
Walram-RKHSV
RKBFC-St. Pieter
Schimmert-Maastrichtse Boys
Amicitas-RKASV
Oranje Boys-Willem I

Vierde klasse B
Simpelveld-Lemirsia
RKVVM-Gulpen
SV Slenaken-Banholtia
Wit Groen VC-Keer
RKMVC-Vijlen
Zwart Wit'19-Klimmania

Vierde klasse C
KEV-SCKR
Weltania-RKSVB
SVK-KVC Oranje
Hoensbroek-Centrum Boys
Abdissenbosch-Gracht
RKTSV-Waubachse B

Vierde klasse D
Heidebloem-Amstenrade
Voerendaal-Mariarade
NEC'92-Langeberg
RKDFC-Susterse Boys
BVC'28-Kluis
Helios'23-Schinveld

Vierde klasse E
SVH'39-Stevensweert
RKAVC-Holtum
IVS-Thorn
Armada-Urmondia
RKSVW-Sanderbout
Linne-OVCS

Vierde klasse F
KOC-Leveroy
RKESV-Megacles
Moesel-Crescentia
Vesta-Haelen
Eindse Boys-Beegden
SVVH-Victoria

Vierde klasse G
GFC'33-Venlo
Boekoel-HBSV
Reuver-KVC
VCH-Bevo
Quick Boys-Swalmen
RKSVN-Koningslust

Ze huppelen op gympen, zijn gemiddeld niet langer dan een meter en zestig centimeter en dragen hun kennis tegenwoordig op de rug in plaats van in de hand. Duizenden dartele twaalf- en dertienjarigen hebben de afgelopen week een belangrijke stap in hun leven gezet, die naar de middelbare school. Een wereld waar ze plots aangesproken worden met honneponnetjes, satsefratsen, oliebollen, brugpiepers, viaductaardappelen. Onze verslaggever sloot zich aan bij 28 brugmuggen in brugklas Bk 2 van het Bernardinuscollege in Heerlen en volgde de introductiedag op maandag en het allereerste lesuur op woensdag.

● *Alle 320 brugpiepers kregen op de introductiedag van maandag de opdracht hun veel te volle schooltas en zichzelf uit te beelden. „In die kunstwerkjes kun je al veel van de kinderen herkennen", zegt de docent handvaardigheid.*

Zieltje van brugpieper kan wel wat verdragen

door JOS VAN DEN CAMP

De berekuil lijkt wel een kippenhok.

Bijna alle 320 nieuwelingen zijn net in de als kantine ingerichte Windtzaal gearriveerd als de joviale brugklasmentor Jo Vrancken in de microfoon van de soundmix-installatie blaast. Met de kennelijke bedoeling de boel een beetje rustig te krijgen.

Het gekakel verstomt.

Hij zegt het leuk te vinden dat iedereen er is, vertelt in een soort smurfentaal dat de school heel groot is, maar dat ze de weg binnen een paar dagen best zullen vinden. Vanaf nu zijn ze allemaal brugpiepers. En mochten ze dat even vergeten, dan is er altijd wel een ouderejaars die hun er aan wil herinneren: „Hé, brugpiepertjes!"

„Als iemand je uitscheldt, dan gewoon terugschelden," zegt Vrancken die daarmee het eerste voorzichtige gegiechel uit de zaal oogst.

„Zo dadelijk moet je naar je eigen klas. Het nummer van het lokaal staat op het kaartje dat je hebt gekregen. Draaf nou niet zo maar achter je vriendje of vriendinnetje aan. Zoek het zelf uit. Want het kan best zo zijn dat zij in een andere klas zijn geplaatst dan jij. Staat je naam verkeerd geschreven of is je geboortedatum onjuist, vertel dat dan niet vanavond aan mam of pap. Nee, doe je mond open en vertel het meteen."

De brugklassers kunnen naar hun klaslokaal waar de klasseleraar op hun wacht.

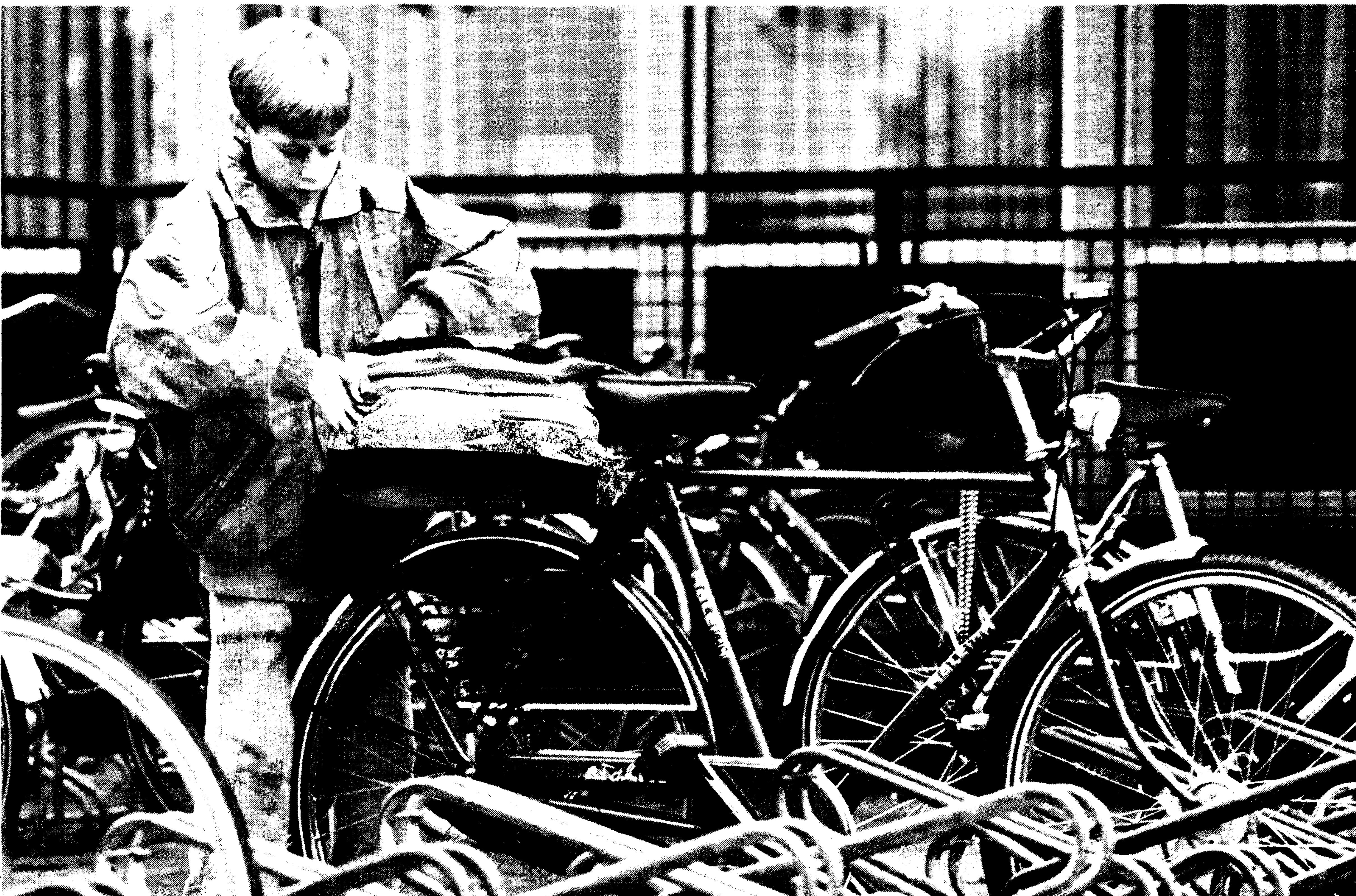
Menigeen draaft achter het verkeerde vriendje of vriendinnetje aan.

„Het zijn écht nog kindertjes," zegt docent Martin van der Weerden even later. „De overgang van de basisschool naar de middelbare school is heel groot." Jo Vrancken daarover: „Op een basisschool heeft een leerling in een jaar tijd maximaal met drie leerkrachten te maken. Hier ziet hij de eerste week al veertien verschillende leraren in de klas."

Van der Weerden vindt de brugklassers vooral heel spontaan. Door de jaren heen heeft deze leraar geschiedenis geleerd om de laatste tien minuten van de les wat informeler met de leerlingen om te gaan. „De een blijkt nog een werkstuk over Toetanchamon thuis te hebben liggen. De ander komt opeens met een verzameling oude Duitse postzegels van zijn grootvader op de proppen. Ze zijn zo spontaan, dat ik niet durf te zeggen: 'Je hoeft dat niet mee te brengen'."

„Ieder jaar opnieuw verzamel je onder de brugklasleerlingen een echte fanclub; jongens en meisjes die na de les nog even naar je toe komen om te kletsen of je heel trots een 'geheim' willen vertellen: 'Kijk eens meneer, ik heb een nieuwe beugel', en sperren vervolgens wagenwijd hun mond open."

Bij zoveel kinderlijke en ontwapenende eenvoud breekt Van der Weerdens hart zowat.

● *De grote dag, een grote fiets, een grote tas.*

Foto's: KLAUS TUMMERS

Staren

Na een korte introductie in het klaslokaal van klasseleraar Pierre Stevens ('ik ben meneer Stevens. Jullie mogen me ook bij mijn voornaam noemen. Mijn voornaam is 'meneer') volgt er tegen half elf die maandagochtend een rondleiding door het gebouw.

Natasha, Stefanie, Eric, Wouter, Karlijn, Feyzal, Juul en die 21 anderen brengen het uur niet alleen lopend en dwalend, maar ook vooral starend door. Voor zijn verhaal hebben ze weinig aandacht. Ze denken duidelijk aan andere dingen. 'Meneer' Stevens zet dus zijn geheime wapen in. Hij maakt de ene kwinkslag na de andere om de aandacht van zijn honneponnetjes te trekken. Met sommige opmerkingen oogst hij voorzichtig succes: „Elkaar vermoorden mag, maar doe dat wel na twee uur en liefst ergens langs de openbare weg, dan neemt de gemeente morgenvroeg wel de lijken mee." Maar die grap haalde het niet bij zijn waarschuwing tijdens het betreden van het handvaardigheidslokaal: „Zet nou niet meteen de eerste dag al je hoofd in de bankschroef."

Muziekclip

„De brugklassers van de laatste tijd zijn veel opener dan jaren geleden. Ze vertellen je alles. Maar de kinderen van tegenwoordig kunnen zich niet meer goed concentreren." Bedorven door de televisiecultuur waar de ene snelle muziekclip de andere opvolgt. En niet meer zo veel tijd voor een goed boek of iets anders, verklaart de aanstaande zilveren leraar-Frans Pierre Stevens het snel afgeleid zijn van de leerlingen. Daar wordt in de huiswerkbegeleidingslessen, waaraan de brugpiepers de eerste weken verplicht moeten deelnemen, op ingespeeld.

Het introductieprogramma ziet er om diezelfde redenen anders uit dan andere jaren. Brugklasmentor Jo Vrancken: „Zo'n brugklassertje redt het niet, om half negen met de introductiedag te beginnen en pas tegen drie uur of half vier te stoppen. Die laatste uurtjes is de aandacht zo danig verslapt dat we ervoor gekozen hebben om twee uur te stoppen," zegt de mentor, even voor aanvang van de pauze.

Boetseer

In die twintig minuten komt hij handen en voeten te kort. De brugmuggen kampen met vooral Grote Problemen als: 'Waar zijn de toiletten?' en 'Meneer, ik krijg morgen pas mijn fiets, vindt u dat goed?' Vrancken wijst de weg naar de toiletten en vindt zo'n eerste dag alles goed.

Ook als ze morgen pas hun fiets krijgen.

Na de pauze kan Bk 2 kennis maken met de lessen handvaardigheid. „Boetseer de komende drie kwartier je eigen schooltas en beeld daarbij ook jezelf uit," luidt de opdracht van de leraar handvaardigheid. „Ik kan daar al veel aan zien," zegt hij na afloop van de introductieles. „Sommigen verdienen extra aandacht, dat heb ik al door."

Signaleren dat er in een klas zo hier en daar iemand tussen zit die extra aandacht nodig heeft. Daar draait het wat Vrancken betreft om. Maandag mengde hij zich al eens onder een groep kinderen van een van de twaalf nieuwe brugklassen. Over één kind was een melding binnen gekomen dat het zeer faalangstig was en nergens aan mee zou willen doen. Vrancken wilde dat toetsen en softbalde op de introductiedag een partijtje mee. „De echte problemen dienen zich pas over ongeveer een week aan. Dan krijg ik telefoontjes van ouders die me vertellen dat hun zoon of dochter al dagenlang depressief of huilend thuiskomt."

In een eerste oogopslag lijkt er met Bk 2 in ieder geval niets aan de hand. Een voorbeeldklasje met vijftien meisjes en dertien jongens. Daags na de introductiedag hadden ze een dag vrij.

„Om het allemaal te verwerken."

Maar woensdagmorgen waren ze er weer. In lokaal 110, niet ver van het als aquarium aangeduide glazen overblijflokaal, zitten ze om half negen die ochtend braaf met armen over elkaar, steken hun vinger op als ze willen antwoorden en zeggen nu meneer in plaats van meester. Of zouden 'mevrouw' moeten zeggen, zoals in het onderhavige geval.

'Trees'

Annette Ritzen is docente Nederlands en heeft de eer de brugklassers het komende jaar het lezen bij te brengen, grammatica ('Pfffff'), spelling ('Beeehhh'), ontleden ('Uuuuuhhh', alsof ze zich klassikaal in een broodje-poep verslikken) en stijl (de rust in het klaslokaal keert weer). Karlijn van der Graaf heeft zich dan al naar haar overbuurvrouwtje gebogen en fluistert giechelend en wijzend in de richting van de lerares: „Die gaan we Trees noemen."

En ook hier doen zich weer de Grote Problemen voor die volgens insiders nog dagen zullen aanhouden: „Mevrouw, ik heb het verkeerde schrift ingepakt." Of: „Ik heb mijn boek nog niet. Maar het is besteld."

De les vliegt om, gezegd ze. En of ze Annette Ritzen nog ooit Trees zullen noemen valt te betwijfelen. Na afloop zegt Karlijn: „Die is wel leuk hè?"

Na met de grootste zorg het eerste huiswerk genoteerd te hebben in de populaire O'Neill- of Top-Tien Popsticker-Agenda, verlaten ze de klas en gaan op weg naar het biologielokaal.

„Hé piepertjes," pest een passerend groepje jongens, zoals Vrancken al had voorspeld.

„Je bent zelf een piepertje," probeert de held van Bk 2.

● *Pauze tijdens de introductiedag. Brugpiepertjes die elkaar van de basisschool kennen schuiven snel bij elkaar om wat bij te praten. Brugklasmentor Jo Vrancken had voor woensdag al verschillende telefoontjes gehad van leerlingen die in de brugklas van hun vriendje willen zitten.*

● *Brugklasleerling Jenny Badreddino van Bk 2: „Wat u nu vertelt mevrouw, hebben we in groep 8 van de basisschool al lang gehad."*

Werkzame therapie voor nabestaanden van zelfmoordenaars

'Als een champagnefles waar de druk vanaf moet'

„Ik heb komedie gespeeld, gedaan alsof ik hulp nodig had. In feite had ik alleen behoefte aan rust." Veel meer had Marga's moeder haar niet te vertellen tijdens haar verblijf in de psychiatrische inrichting Vijverdal te Maastricht. Enkele dagen later pleegde haar moeder zelfmoord. In een gespreksgroep voor naasten van mensen die zelfmoord pleegden wordt onder meer met behulp van rituelen de druk van de fles gehaald.

DOOR MARCELLA RAAYMAKERS

„Ik was 15, kon niets doen en meende dat mijn moeder niet te helpen was. Ze had mij altijd voorgehouden de waarheid te vertellen. Ironisch genoeg is haar doodsoorzaak het eerste waar ik over gelogen heb," vertelt Marga (27). Zij nam enkele jaren geleden deel aan een van de speciale gespreksgroepen van de Riagg (Regionale Instelling Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg). „Ik vertelde iedereen dat ze aan een hartaanval was overleden, dat vond mijn vader het beste."

Twee jaar geleden waren al Marga's vrienden dan ook in de veronderstelling dat haar moeder op natuurlijke wijze was doodgegaan. Pas nadat zij via een gespreksgroep van de Riagg zelf de kans had gekregen alles te verwerken sprak Marga in alle openheid over wat er werkelijk was gebeurd. „Praten met mensen die hetzelfde hebben meegemaakt als ik, maar ook luisteren naar de manier waarop zij het hebben verwerkt, heeft mij enorm geholpen. Na de eerste sessie voelde ik me als herboren. Voor de eerste keer had ik mijn hele verhaal verteld."

Schijnwereld

Veel nabestaanden van mensen die zelfmoord hebben gepleegd, laten er geruime tijd overheen gaan voordat zij hulp gaan zoeken. Uit wetenschappelijk onderzoek blijkt dat deze mensen een verhoogde kans hebben op psychische problemen. Sommigen blijven jarenlang hun gevoelens ontkennen, anderen zijn er permanent mee bezig. Beide extremen veroorzaken een leven in een soort van schijnwereld. Via huisartsen, maatschappelijk werkers, pastors of op eigen initiatief komen sommigen terecht bij de Riagg. Daar probeert men door middel van groepsgesprekken met lotgenoten dit risico op psychische problemen, weg te nemen.

Na een individueel gesprek wordt meestal besloten tot opname in een gespreksgroep. Begeleider van zo'n groep is Etienne Chanet, als preventiewerker verbonden aan de Riagg. „Je moet het zien als een champagnefles waar de druk vanaf moet. Tijdens de sessies gebeurt dat ook. Doordat de nabestaanden telkens hun verhaal opnieuw vertellen, hun gevoelens onder woorden brengen, valt er een enorme last van hen af."

Fases

De methode die Etienne Chanet toepast kent verschillende fases. Zo is er de herbeleving van wat er is gebeurd. Beelden uit het verleden komen terug, emoties worden opnieuw beleefd; een verwerkingsproces begint, waarbij de sociale steun van de groep niet ontbreekt. Alle andere aanwezigen dragen er aan bij dat je niet geïsoleerd raakt. Dan worden de manieren waarop iedereen het verwerkt vergeleken. Als er kinderen in het spel zijn krijgt deze fase nog een extra dimensie.

„Het beste is hen de waarheid te vertellen. Uiteraard op hun niveau," aldus Etienne Chanet. „Het is niet nodig om dit in detail te doen, maar ze moeten het wel weten, opdat ze er niet op een andere manier achter komen. Het zou verkeerd zijn als zo'n kind ineens op school te horen krijgt: 'Hé joh, jouw moeder heeft zich toch opgehangen'."

Rituelen

„In vergelijk met vele andere landen wordt in Nederland te weinig aandacht besteed aan rituelen rond de dood," meent Etienne Chanet. „De dood wordt zo ver mogelijk weggestopt. Men wil het zo snel mogelijk verwerken. Bij zelfmoord ligt dat nog moeilijker. Vanaf het moment dat je te horen krijgt dat een naaste zelfmoord heeft gepleegd tot nog een hele tijd na de begrafenis leef je in een waas.

Toch is het afscheid en alles wat er in deze periode wordt beleefd ontzettend belangrijk." Deze laatste fase wordt het 'afscheidsritueel' genoemd en begint met een herinnering aan de overledene. Voorbeeld: tijdens een sessie van de groep worden brieven geschreven of tekeningen gemaakt die tijdens een bijeenkomst op een rustige plek buiten Maastricht worden verbrand. Ook wordt een gedicht voorgedragen. De as belandt in het water. Daarna vindt een traditionele koffietafel plaats. „De religieuze sfeer vormt een belangrijk bestanddeel van dit ritueel. Ook in de voorgaande sessies is er veel aandacht voor de levensbeschouwelijke vragen die door zelfmoord worden opgeroepen," aldus Etienne Chanet. „Waarom doet God mij dit aan, wat was de zin van het leven van de overledene." Omdat religie voor de nabestaanden zowel steun kan geven als pijn kan doen werkt Etienne Chanet samen met Maaike van Praag. Zij is opgeleid als humanistisch geestelijk verzorger. Beiden vinden het belangrijk dat de begeleiding gebeurt door een man en een vrouw. „Ook met rouwen gaan mannen en vrouwen in onze cultuur verschillend om," aldus Etienne Chanet.

Het verwerken van eén zelfmoord moet volgens de psycholoog gezien worden als een operatie. „Er blijft altijd een wond. In het begin doet die pijn, maar dat neemt af. Het litteken blijft en af en toe voel je het," aldus Etienne Chanet.

Mensen die echt dood willen kun je, volgens de preventiewerker niet helpen. „Er draait een radertje rond in hun hoofd dat zich op de dood fixeert. Niets anders interesseert hen meer. Het is een uitgemaakte zaak waar je zo goed als niet tussen komt."

Openheid

Jo heeft net zijn vijftiende sessie achter de rug. Drie jaar geleden pleegde zijn vrouw zelfmoord. „Zonder therapie had ik er nooit zo open over gesproken," vertelt hij. „En dat is belangrijk, openheid. Als je je gevoelens opkropt komt het later tien keer zo hard aan. Mijn kinderen komen met hun gevoelens over de dood van mijn vrouw gelukkig naar mij toe. Dan praten we, hoe moeilijk dat ook zijn kan..."

Na de dood van zijn vrouw richtte Jo zich volledig op zijn kinderen, uit angst dat een van hen eenzelfde drastische stap zou ondernemen. Hij probeerde zowel vader als moeder voor hen te zijn. „Dat werkte niet. Ik realiseerde me dat ik moest blijven wie ik was. Mijn prioriteit werd vanaf dat moment: het open en eerlijk omgaan met mijn kinderen. Ik wilde het taboe rondom de dood van mijn vrouw opheffen. Familieleden en vrienden kregen dan ook de waarheid te horen. Zij zijn een enorme steun voor mij geweest."

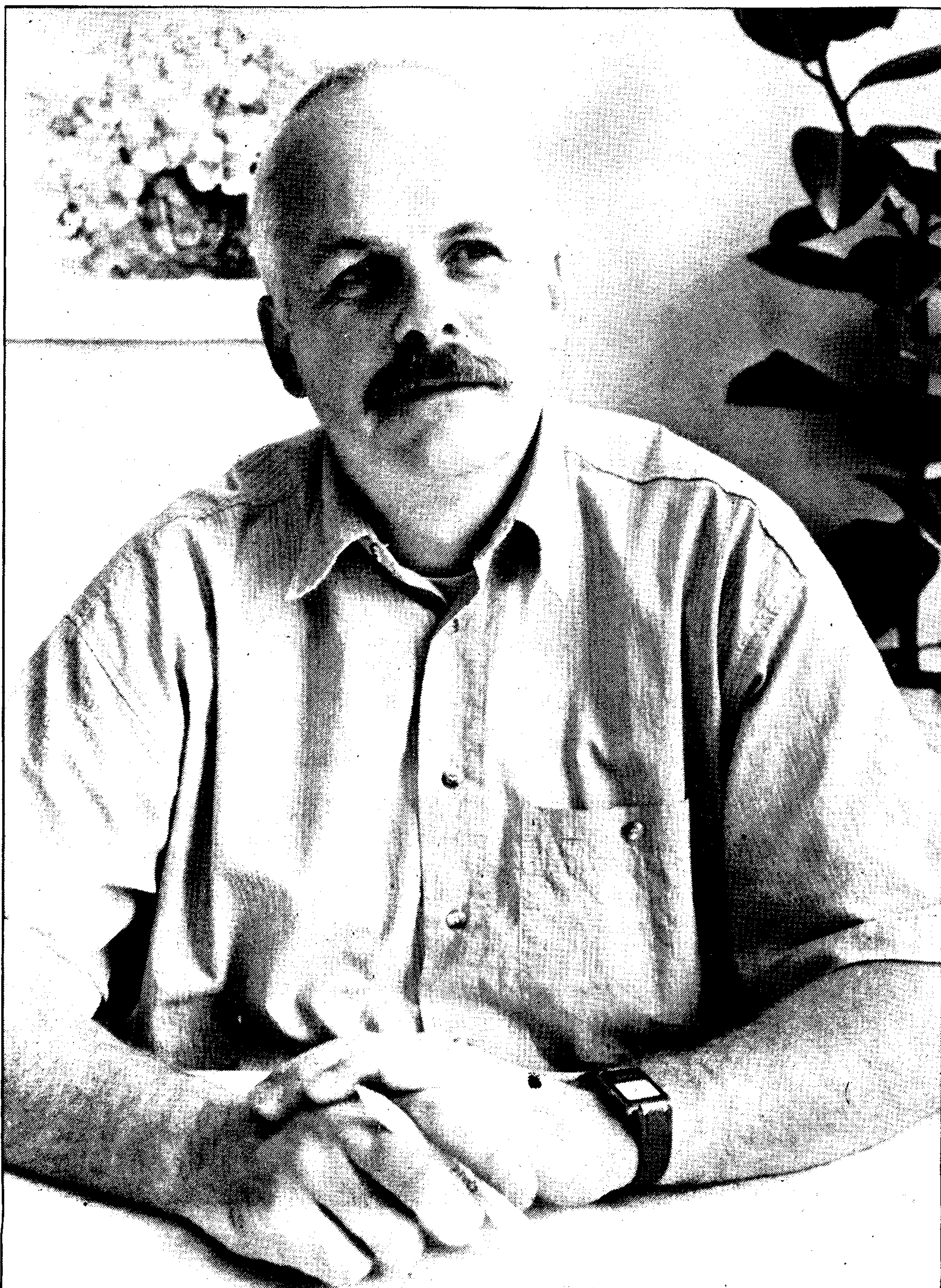
Schuldgevoel

De schuldgevoelens waar zowel Marga als Jo mee te maken kregen, zijn tijdens de groepsgesprekken weggenomen. Zelfmoord is immers een individuele daad.

Etienne Chanet meent dat preventie van zelfmoord nooit waterdicht te maken valt, dat het zelfs ethisch onverantwoord kan zijn die te willen voorkomen. Volgens hem hebben mensen ook in het plegen van zelfmoord een vrije keus. „Sommigen willen niet tegengehouden worden. Naar mijn mening moet je dat dan ook niet doen."

„Wij hebben gedaan wat we konden, gezegd dat we van ze hielden, professionele hulp gezocht. Maar zij hadden hun lot al bepaald. Hun vernietigingskracht overheerste alles. We zullen nooit achter het echte 'waarom' van hun zelfmoord komen. Degenen die ons dat kunnen vertellen zijn er niet meer," aldus Jo en Marga.

Etienne begint deze maand met een nieuwe gespreksgroep voor nabestaanden van mensen die zelfmoord hebben gepleegd.. De deelname is kosteloos. Voor aanmelding of informatie: 043-299699.

● *Etienne Chanet: „De wond die moet helen."* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Mathieu Steijns 40 jaar stadsbeiaardier

Carillon moet lawaai trotseren

DOOR PIERRE ROUSSEAU

Een carillon is op en top een gemeenschapsinstrument. Het maakt muziek voor iedereen, de mensen op het terras, het winkelend publiek, de bewoners van de stad. Op nationale feestdagen, met kermis en bij andere evenementen galmt het carillon door een onbegrensde ruimte over pleinen en straten. Door het toegenomen lawaai in de binnenstad komt het klokkenspel niet altijd even welluidend tot z'n recht. Het blijft desondanks sfeer scheppen en hoort bij de dagelijkse geluiden van een stad. Dat zegt de Maastrichtse stadsbeiaardier Mathieu Steijns die vervolgens een uitspraak van voormalig burgemeester Baeten van Maastricht aanhaalt: een stad zonder klokkenspel is een dorp.

De beiaardier wordt volgende week vrijdag gehuldigd in het stadhuis, waarvan hij, in dienst van de gemeente, 40 jaar het carillon bespeelt. Nog wel een Hemony-carillon, een van oudste beiaards van het land. Ook is hij geregeld vanaf de toren van de Sint Servaas te horen en bestijgt hij al bijna 25 jaar lang de Heerlense Pancratius om daar het oude castellum van welluidende klanken te voorzien.

Het Hemony-carillon van het Maastrichtse stadshuis is een juweel, zegt hij. Het geeft een eigen stem aan het stadhuis. Maar heeft ook zijn beperkingen want het werd in 1664 gegoten, dat was nog 20 jaar voor de geboorte van Johann Sebastian Bach. Je kunt er dus niet op spelen wat je wil. De Servaasbeiaard is hypermodern en met z'n 60 klokken verdeeld over vijf octaven een van de grootste van het land. In 1984 werd de nieuwe beiaard, gegoten door de Koninklijke Eijsbouts in Asten, in gebruik genomen. Het oude carillon ging verloren bij de torenbrand van 9 september 1955.

Pancratius

Eijsbouts heeft ook voor de Pancratiuskerk in Heerlen magistraal werk geleverd; volgens Steijns wordt dit carillon wel een ondergewaardeerd. Bij zijn uitleg spreekt hij van het karakter van een beiaard, van de inwendige stem van een klok, van de vele boventonen die één klok hoorbaar kan maken. Hij benadrukt dat het beiaardierschap een specialisme is. Het is niet bepaald iets dat een organist er even bij doet, anders hoefde een beiaardier niet een zes jaar durende opleiding te krijgen.

Die opleiding kreeg Mathieu Steijns aan het Koninklijk Hoger Instituut voor de Beiaardkunst in het Belgische Mechelen, het Mekka van de beiaardopleiding. Staf Nees en Jef van Hoof waren zijn grote leermeesters. De praktijk deed hij in de toren van de Romboutskathedraal. In dezelfde toren is zoon Frank in de voetsporen van zijn vader getreden. Vader en zoon Steijns zijn momenteel met Carlo van Ulft uit Venlo de drie enige gediplomeerde beiaardiers van Limburg. Dat Mathieu trots is op zijn zoon spreekt vanzelf. Het was vroeger vaker traditie dat het beiaardiersambt in de familie bleef. Toen Mathieu Steijns in 1952 tot stadsbeiaardier van Maastricht werd benoemd, kwam hij nog een eind mee. Er was een einde kwam aan het Mullers-époque, dat vijf generaties heeft geduurd en dat begon met Adam Mullers in 1794.

Uit zijn beginperiode herinnert zich Mathieu Steijns dat hij op zaterdagmiddag vanaf het stadhuis speelde als om half één de fabrieken uitgingen. Feierabend op z'n Duits. Zodra de tientallen fabriekssirenes hun brommend geluid lieten horen, begon de beiaardier de Maastrichtse sterren van het firmament te spelen.

Bij Minckelers stonden even later honderden fabrieksarbeiders met de fiets te wachten voor het stoplicht en te luisteren naar het klokkenspel dat galmde over het Marktplein, want het was toen overdag nog doodstil in de stad.

● *Beiaardier Mathieu Steijns hoog boven het stadslawaai.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Het verheugt de jubilaris bijzonder dat het autoverkeer verder van het Vrijthof wordt verbannen, zodat daar in de toekomst weer als vanouds genoten kan worden van carillonconcerten, zoals de Stichting Carillons Maastricht die in de zomermaanden organiseert. Beroemde gastbeiaardiers uit binnen- en buitenland beklimmen dan de Servaastoren. De pandhof van de Sint Servaas en de tuin van de Zusters onder de Bogen blijven echter de ideale luisterplekken.

Uurwerk

Het zijn overigens niet alleen de carillonconcerten die het stadsleven muzikaal opvrolijken, ook de kwartier-muziekjes verbonden aan de toren-uurwerken, zijn het werk van de beiaardier. De liedjes worden op de band gezet en via een automaat door het klokkenspel ten gehore gebracht.

Ook daarvoor stelt de beiaardier een geëigend repertoire samen, afgestemd op het jaargetijde, op heiligendagen, feesten zoals Kerstmis en evenementen als carnaval. Eigenlijk is een beiaardier nooit uit de lucht, ook al is hij met andere dingen bezig.

Organist

En andere dingen heeft de nu 60-jarige Mathieu Steijns ook gedaan. Hij is zijn leven lang muziekleraar geweest en gaf les op diverse plaatsen, zoals op Rolduc, de Heerlense muziekschool en het Filosoficum op de Molenberg. Hij was 15 jaar dirigent van het Maastrichts Mannenkoor en reisde met zijn zangers half Europa af. En tot voor kort was hij ook nog organist van de naburige Theresiakerk waar hij de vlucht nam toen de rel rond de vorige pastoor zo hoog oplaaide dat het koor het liet afweten. Bij zoveel dissonanten kon Steijns niet meer spelen, ook al deed hij dat ter ere Gods.

Lange tijd was hij ook nog organist van de Ursulakerk van Lanaken vlak over de Belgische grens waar hij zijn kunstzinnige echtgenote vandaan heeft gehaald, die met Mathieu vele reizen heeft gemaakt en dan de torens met beroemde beiaarden tekende in het speciale boek. Het stadhuis-carillon van Maastricht blijft echter zijn favoriete instrument. Bij gelegenheid van zijn jubileum zegt hij te hopen dat de restauratie vroeg of laat zal worden voltooid. De situatie is nog abominabel en de triestе aanblik van de oude trommel uit 1910 die om het kwartier in beweging kwam, maar er nu als een stuk roest bij staat, is hem een doorn in het oog. Het roept om restauratie, maar dat weten de stadsbestuurders eigenlijk al lang. De jubilaris hoopt dat zij zijn cri de coeur niet in de wind zullen slaan.

Wijk-lopen voor beter imago

• *Minister Hedy d'Ancona (WVC) bezorgde gisteren als een van de bekende Nederlanders kranten in de Amsterdamse Indische buurt. De minister deed mee aan de campagne van de Nederlandse Dagblad Pers (NDP) 'zonder nieuwe helden is de krant nergens', die tot doel heeft dagbladbezorgers te werven.* Foto: ANP

DEN HAAG – Vroege vogels hebben gisterochtend de kans gehad Hans van Breukelen, Maartje van Weegen, Ron Brandsteder of andere bekende Nederlanders tegen te komen. Zij liepen met de hoofdredacteur van een dagblad de wijk in om de krant te bezorgen. Met deze actie is de landelijke campagne 'Zonder Nieuwe Helden Is De Krant Nergens' van de Nederlandse Dagbladpers (NDP) van start gegaan. 'Dagbladbezorging is werk dat respect afdwingt', luidt hun boodschap.

Een krantenbezorger die tijdens de vroege ochtenduren een bloedstollend mooie dame tegenkomt of juist de krant door de brievenbus van een onuitgeslapen 'ma Flodder' gooit, fietst door de televisiespotjes van de NDP, de overkoepelende organisatie van dagbladuitgevers. 'Je zal 't toch zes keer per week tegenkomen', eindigt de spot wervend. De reclameboodschap moet de kijker overtuigen dat je een held moet zijn om dagbladen te bezorgen. In kranten en jeugdbladen komen advertenties met populaire kreten als 'In bed presteer je niks' en 'Je wilt toch zo vroeg mogelijk het huis uit'. De dagbladuitgevers hopen op deze manier jongeren enthousiast te maken voor een eigen krantenwijk.

Bijna negentig procent van de dagbladen wordt aan huis bezorgd. Uit een onderzoek is gebleken dat ruim vijftigduizend jongeren een krantenwijk hebben. Naar schatting moet de werkgever één tot drie keer per jaar het totale bestand van krantenjongens en -meisjes vervangen. Op jaarbasis brengen dus zo'n honderd- tot tweehonderdduizend jongeren dagblijks de krant rond. Door de waardering voor het vak te vergroten moeten jongens en meisjes zich meer betrokken gaan voelen bij hun werk en dagblad.

250 gulden

Jongens en meisjes die al bezorger zijn, tonen zich enthousiast over hun vak, zo blijkt uit onderzoek. De beloning, een gemiddelde van 250 gulden per maand, wordt als goed ervaren, mede dankzij bonussen en de nieuwjaarsfooi. Over het algemeen vinden de bezorgers de zelfstandigheid, het buiten zijn en de sportieve prestatie erg prettig.

De kranten hopen met de campagne niet alleen tieners te interesseren, maar ook duidelijk te maken dat de dagbladbezorger een onmisbare schakel is tussen uitgever, redactie, adverteerder en abonnees.

Bjorn Colen (15), de Nieuwe Held van Wijlre

DOOR JOS VAN DEN CAMP

WYLRE – Wijlre 3 heet zijn wijk. Ze bestaat vooral uit kasten van huizen en een nieuwbouwwijk aan de rand van het dorp. 120 kranten moet hij bezorgen. En dan heeft hij er, als het goed is, vier over. Het kunnen er ook wel eens een keertje vijf zijn.
Het abonnement op het Limburgs Dagblad hebben ze thuis maar opgezegd.
Nee, in de verkoop gooit hij die exemplaren niet. Zegt ie. „Dat mag niet." Als het er zes zijn, dan is er iets mis.

Normaal gesproken fietst hij een uur en twintig minuten. Maar als het gesneeuwd heeft of regent, kan dat wel eens uitlopen naar anderhalf uur. De krant moet voor zeven uur in de bus liggen, dus begint hij heel vroeg.
Té vroeg eigenlijk.
Voor vijf uur heeft een chauffeur honderden kranten in een speciaal daarvoor bestemde houten kist in het centrum van Wijlre gedeponeerd.
Zo'n drie uur eerder heeft de eindredactie in Heerlen de laatste hand gelegd aan de krant en zijn de drukpersen daar in werking gesteld.

De Nieuwe Held van Wijlre heet Bjorn Colen. Hij is er trouwens niet de enige Held. Want op de route die we gisterochtend reden, passeerden we meer dan eens een bezorger van De Limburger en een van zowel de Volkskrant als dagblad Trouw. En ook nog een andere LD-bezorger. „De logica van dat systeem begrijp ik niet zo goed."

Bjorn zit nu sinds een week in de eindexamenklas 5 havo van het Sophianumcollege in Gulpen. Volgende week wordt hij 16 en krijgt hij voor zijn verjaardag een splinter-. nieuwe Vespa C.-bromfiets. Om op naar school te rijden. De krantenwijk blijft hij op de fiets doen. van dat geknetter van zo'n uitlaat moet hij niet zo veel hebben.

Mét reclamefoldertjes die wel eens bij het Limburgs Dagblad worden ingestoken, verdient hij 65 gulden en enkele centen per week. Zonder folders komt zijn weekloon niet boven de 60 gulden uit. En dat vindt hij best een aardige zakcent. Al moet hij veel meer kranten bezorgen dan de jongen die bijvoorbeeld elke morgen naar het gehucht Euverem fietst en – in verhouding – veel meer verdient. „Hij heeft alles bij elkaar 26 kranten en krijgt zo'n veertig gulden per week."
Maar fietst zich dus wel de longen uit zijn lijf.

Bjorn staat 's morgens, zes keer per week, om kwart voor vijf op. Een kwartiertje later pakt-ie zijn fiets. Baseball-petje op zijn hoofd, trainingsbroek en joggingschoenen aan, geblokte sjaal om zijn nek en jacker goed dichtgeritst. Uit een soort beleefdheid heeft hij zijn walkman deze keer maar thuisgelaten. Kijkt volgens dagelijks gebruik naar de hemel en zegt goedkeurend: „We treffen het vandaag. Goed weer."

„Ik heb een journalist van de krant bij me," zegt hij een paar minuten later bij de laad- en losplaats tegen de collega-LD-bezorger.

„Nou, dan heeft-ie een dag met mooi weer uitgekozen," schampert de tiener en stept weg, de duisternis tegemoet.

De route die Bjorn vervolgens aflegt is niet zwaar, zeker niet dankzij de drie versnellingen op zijn fiets. Over elke straat waar hij de krant bezorgt, heeft hij wel een anecdote. Voor de loslopende honden bij, wat in zijn belevingswereld het zigeunerkamp is, is hij bang. Hij fietst dan ook graag een paar straten om om dat sub-kampje te omzeilen. Een woonerfje, niet ver daar vandaan, vindt hij 's winters als het gesneeuwd heeft heerlijk. „Daar kun je dan een mooi spoor trekken." Twee straten verderop heeft hij wel eens een zwarte kat zien kauwen op een muis. Uit de struiken, niet ver van de plaatselijke doorgangsweg, sprong enkele weken geleden in alle vroegte opeens een man uit de struiken. En bij de friture op de hoek stond een paar weken geleden een kerel om hulp te roepen. Toen heeft Bjorn de politie gebeld. En dan kunnen de kranten wel even wachten. Dat is gewoon overmacht.

Met sommige abonnees moet je echt rekening houden, zegt Bjorn. Die staan in de kamer te kijken totdat je er bent. En als hij dan de krant bij wijze van spreken te hard in de bus laat vallen of een tikkeltje te laat is, heb je de poppen aan het dansen.
Hij duwt mij een stapeltje van vijf kranten in de hand en zegt: „Doe jij maar 32, 38, 40, 42 en 44. En kijk bij die laatste uit voor het vijvertje naast de voordeur. Op 32 zit de brievenbus in de garagedeur verstopt." Geen twee overbodige waarschuwingen.

Bjorn rijdt de route zonder licht op de fiets.
„Met licht rijden? Dat doen wij bezorgers niet," wijdt hij mij in in de geheimen van het gilde der bezorgers. „De politie is ook zo vroeg nog niet wakker." En verder heeft hij dat licht ook niet echt nodig. Hij zou de route blind kunnen rijden; oriënteert zich op putdeksels, lantaarnpalen, elektriciteitshuisjes. En stalt zijn fiets tegen boompjes, haagjes, hekjes en paaltjes, die speciaal voor dat doel daar lijken neergezet.

„Twee straatjes verderop zal zo dadelijk een meneer met een hondje over straat lopen. De man zegt nooit wat," voorspelt Bjorn.
Twee straatjes verderop passeren we een man en zijn hondje. De man zegt niets.

Op een paar andere krantenbezorgers na – allemaal te herkennen aan baseball-petje, trainingsbroek, gymschoenen – is er geen mens op straat. Zo'n bijna blote dame, zoals in de vervingscampagne wordt voorgesteld heeft hij nog nooit gezien. Daar zit hij ook niet echt op te wachten. En met die engerds op straat valt het ook wel mee...

• *Voor Bjorn Colen was het gisteren één jaar en vier dagen geleden dat hij startte met een krantenwijk. „Wij bezorgers werken zes dagen per week. Normale mensen maar vijf."* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Bezorging niet alleen Nederlands probleem

Gisteren was het de Dag van de Krantenbezorger, het legioen dat door de dagbladuitgevers in een campagne is uitgeroepen tot de Nieuwe Helden. Enkele correspondenten van deze krant schetsen de bezorging, of het gebrek daaraan, in sommige buitenlanden.

België

DOOR PETER DE VRIES

BRUSSEL – Mijn postbesteller behandelt kranten, ongeacht of ze nog gelezen moeten worden of niet, als pakpapier. Voor de dikke stapel brieven en persberichten die dagelijks bij mij thuis wordt bezorgd, bestaat geen handiger wikkel dan de Gazet. Het heeft me één zomer gekost om haar uit te leggen dat de pogingen de bundel in één keer door de gleuf van de brievenbus te duwen slechts leiden tot gescheurde kranten. De daaropvolgende winter deponeerde zij de stapel op het muurtje voor het huis; of het nu regent of niet. Kranten meneer, wie leest die nu?
De krantenbezorging is in België een taak van de Post; een dienst die zich – net als de andere overheidsbedrijven – niet kan beroepen op een efficiënte staat van dienst. De officiële 'krantenronde' moet de dagbladen op tijd aan huis brengen. In de praktijk heeft dat tot gevolg dat het avondblad Le Soir tegelijk met De Morgen wordt bezorgd: wanneer het zo uitkomt.
Veel Belgen kopen hun krant daarom aan de kiosk. De dagbladondernemingen gaan de één na de ander over tot het oprichten van een eigen bezorgdienst. Een gezette vader die door het raampje van zijn auto de krant aan zijn zoontje overhandigt. Het jongetje rent – alsof z'n leven er vanaf hangt – naar de brievenbus.

Zuid-Afrika

DOOR PETER VAN NUIJSENBURG

JOHANNESBURG – Laatst werd ik opgebeld door een juffrouw van de Star, de grootste krant van Johannesburg. Of ik een abonnement wilde. Ik koop de krant meestal op straat, zei ik en dat bevalt me wel. Maar de voordelen van een abonnement zijn heel groot, hield ze aan. „Hij wordt bijvoorbeeld elke ochtend thuis bezorgd." Dat was logica waar ik niet van terug had, en omdat ze ook een aardige stem had, nam ik een abonnement. „Fijn," riep ze opgewekt. „Morgen ligt-ie bij u in de bus."
De volgende morgen lag-ie niet in de bus. Kon gebeuren, in Zuid-Afrika loopt zelden iets op rolletjes. Maar de dag daarop was-ie er ook niet. Ik belde de klachtenservice. Zaak uitgelegd aan een andere juffrouw met een aardige stem. Ze zou het probleem gelijk oplossen. Ze vroeg mijn adres. Toen ik het haar had gegeven, riep ze: „Maar in die buurt bezorgen we helemaal niet, ze had u helemaal geen abonnement mogen aanbieden."
Sindsdien laat ik me de krant altijd 'aanbieden' door de krantenjongens op straat.

Duitsland

DOOR HANS HOOGENDIJK

BERLIJN – In Duitsland gaat het pad van de krantenbezorger ook niet over rozen. Vrijwel alle kranten zijn hier ochtendbladen en dat betekent uiteraard vroeg uit de veren. Bij ons in Berlijn liggen de ochtendkranten meestal om half zeven op de stoep. Maar in de praktijk is er een groot verschil met Nederland, ze worden bezorgd door een en dezelfde jongeman. Dat betekent dat bladen die elkaar in hun kolommen te vuur en te zwaard bestrijden, broederlijk naast elkaar in dezelfde fietstas zitten. Een ander verschil is dat de bezorger hier rond de jaarwisseling een visitekaartje aflevert met de onuitgesproken wens beloond te worden voor zijn trouw. En het derde, voor de bezorger waarschijnlijk meest vervelende, verschil is dat in Berlijn de kranten, bijna zonder uitzondering, ook op zondag uitkomen. Tot voor kort stond daar dan een vrije maandagmorgen tegenover, maar gezien de bikkelharde concurrentiestrijd verschijnt een aantal bladen nu zeven dagen in de week. Maar op zondag komt onze bezorger anderhalf, twee uur later. Omdat de bladen dan een extreme omvang hebben, bezorgt hij ze met de auto.

Italië

DOOR EELCO VAN DER LINDEN

ROME – De krantenjongen in Italië heeft het niet moeilijk, om de eenvoudige reden dat deze figuur niet bestaat. Bijna 93 procent van de Italianen koopt zijn of haar krant in de kiosk. De overige 7 procent laat haar per post komen, wat op zichzelf nog een verbluffend hoog percentage is, gezien de miserabele kwaliteit van de Italiaanse postbezorging: de postbode, met name in de grote steden, heeft de gewoonte drukwerk een paar dagen op te sparen alvorens tot bezorging over te gaan.
Het ontbreken van abonnementen en dus ook de krantenjongens, kan ook verklaard worden uit de liefde die de Italianen hebben voor de karakteristieke vierkante 'edicola'. De gang naar de kiosk gaat bovendien perfect samen met een andere gewoonte waar de Italianen nooit afstand van zullen doen: het bezoek aan de bar voor de eerste espresso of cappuccino van de dag.

Engeland

DOOR CEES VAN ZWEEDEN

LONDEN – Engelse dagbladen hebben geen bezorgingsapparaat. Van oudsher kopen Britten hun krant in de kiosk, waarvan er nagenoeg op elke straathoek een is. Vanwege het grote aantal zondagskranten, zijn deze kiosken ook op de dag des heren geopend.
Wie niettemin toch zijn dag- of zondagsblad op de deurmat gedeponeerd wil zien, wordt op zijn wenken bediend. Elke kioskhouder heeft een klein legertje bezorgers in dienst dat kranten en tijdschriften aan huis bezorgd. De afnemer betaalt voor die dagelijkse service één pond (3,20 gulden) per week, maar krijgt daarvoor ook alle gewenste drukwerk aan huis, van dagbladen tot wekelijkse kinderkranten en maandelijkse royalty-magazines. De rekening van de afgenomen kranten en van de bezorging betaalt hij wekelijks of maandelijks aan de 'newspaperman'.

ander-zijds

In de bijstand

DOOR PETER STIEKEMA

Als bijstandsgerechtigde moet je het niet van het CDA hebben. Ondanks dat de christen-democraten jaren geleden nog een partijprogramma het licht deden zien met als titel 'Niet bij brood alleen' ziet het er steeds meer naar uit dat het CDA dat stuk droog brood tegenwoordig wel voldoende vindt, zeker als het mensen in de bijstand betreft. En nu ik er over nadenk, ook andere uitkeringstrekkers, pardon uitkeringsgerechtigden, zijn hun leven niet zeker als het CDA zijn zin krijgt.

Na de mislukte jacht op de tandenborstels in de jaren tachtig vinden de christen-democraten het nu tijd de auto van de mensen in de bijstand eens onder de loep te nemen. Die auto is voor een bijstandsgerechtigde blijkbaar te veel van het goede. Dat riekt naar zwart bijklussen of verzwegen vermogen, vooral als de vierwieler het niveau Lada, Skoda of Polonez te boven gaat. Nou vooruit, een roestige, tien jaar oude Opel Kadett kan nog door de beugel, maar die keurig gepoetste, iets te fraai uitziende oude auto van de werkloze buurman net weer niet. Dat moet wel een fraudeur zijn, luidt de redenering. Om dat te controleren wil het CDA de gegevensbestanden van de sociale diensten koppelen aan die van de Rijksdienst voor het Wegverkeer. Op die manier kan volgens het CDA fraude met een bijstandsuitkering worden opgespoord. Er zijn zoveel computerbestanden die je kunt koppelen, dus waarom deze niet, zal de gedachte ongeveer geweest zijn.

Op het eerste gezicht lijkt de commotie die begin deze week ontstond in politiek Den Haag inderdaad wat overdreven, maar dat geldt voor het CDA-voorstel eveneens. Op dit moment staat het immers iedere Nederlander vrij, dus ook de ambtenaar van de sociale dienst, naar de Rijksdienst voor het Wegverkeer te stappen om na te gaan welke auto op wiens naam staat geregistreerd.

De omvang van de bijstandsfraude is evenmin direct een rechtvaardiging voor het CDA-voorstel de wegen van de autobezitter na te gaan. De schattingen van het misbruik liggen tussen de half en één miljard gulden per jaar. Ter vergelijking: het bedrag dat de staat door ontduiking van belastingen misloopt, beloopt naar schatting 20 miljard gulden. Het zou dus zinvoller zijn eens na te gaan welke mensen er een cruise om de wereld maken, hoe het met het tweede-huizenbezit geregeld is en uit te zoeken waar die Hiswa-ganger zijn dure zeiljacht van betaald heeft. Dat laatste lijkt het CDA niet in de politieke kraam te pas te komen, hoewel daar heel wat meer te halen is, dan bij de spreekwoordelijke kikker zonder veren.

Wat er nu in wezen gebeurt is dat het autobezit van de bijstandsgerechtigde verdacht gemaakt wordt, waardoor deze door de buitenwacht heel gemakkelijk het etiket 'fraudeur/profiteur' krijgt opgeplakt. Of de bijstandsgerechtigde zijn voertuig door hard sparen, uit een erfenis of een vorige baan heeft bekostigd, is aan een willekeurig kenteken niet te zien. Een dergelijke aanpak van het fraudeprobleem is daarom een ernstige en ontoelaatbare inbreuk op de privacy.

Bovendien, het eind is zoek. Ga je straks ook controleren of de kleren van de bijstandstrekker wel armzalig genoeg zijn? Er wel voldoende gaten in zijn onderbroek zitten? Of hij zich geen dure merkkleding permitteert? Veel abonnementen op tijdschriften heeft? Naar het theater gaat? Geld in kroegen en restaurants stukslaat? Een duur treinabonnement heeft voor zichzelf en zijn gezin? Als het CDA zijn zin krijgt moet de uitkeringsgerechtigde-in-spe straks zijn 'nood' eerst maar eens aantonen. Van recht, naar plicht naar verdacht, de bijstandsbalans van het CDA slaat wel erg ver door.

Of willen de christen-democraten – met de nadruk op chisten – soms dat iedere uitkeringsgerechtigde in lompen gehuld onder een lekkend dak in een tochtig huis op een tot op de draad versleten stoel achter een niet brandende kachel geniet van een kopje water en een bete broods zonder beleg, gestolen van de eendjes? 'Niet bij brood alleen', maar bij wat dan wel?

DE LIMBURGSE m/v PERSONEELSGID

m/v

● *Kritisch Faunabeheer in actie. Volgens de jagers niet meer dan 'een komisch clubje'.* Archieffoto: PETER ROOZEN

In de nieuwe editie van de 'Dikke Van Dale' is een 'jager' een 'beoefenaar of liefhebber van het jagen' en wordt 'jagen' omschreven als: 'wild (wilde dieren) vervolgen om het buit te maken en te doden'. Een 'wildbeheerder' is een jager, volgens Van Dale, dus (nog) niet, al pretenderen jagers dat wel te zijn.

Om een breder publiek te laten zien dat jagen meer inhoudt dan alleen maar wild schieten houden de afdelingen Heerlen, Mergelland en Sittard van de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging morgen, zondag 13 september, op kasteel Hoensbroek een jagersdag. Een ronde tafelconferentie met de organisatoren in het weidmansgroen, met koffie en Limburgse vla.

● *Volgens de jagers kan het wildbeheer beter aan hen worden overgelaten die het voor hun plezier doen.* Archieffoto: JAN PAUL KUIT

Jagers vinden zichzelf bovenal wildbeheerders

DOOR JAN VAN LIESHOUT

Een schot voor de boeg. 'Het doden van wild voor de lol is uit ethisch en ecologisch oogpunt verwerpelijk.' De stelling is van Kritisch Faunabeheer, een stichting die zich beijvert om het jagen te verbieden. Zij brengt onmiddellijk alle hens aan dek.

„Wie zijn Kritisch Faunabeheer?", vraagt de voorzitter van de 1.880 leden tellende Regio Limburg van de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging, de biologieleraar drs Charles van Eijk uit Tegelen, zich af. „Voor mij is het een komisch clubje met een stevig grondvest in Limburg. Maar wat beheren zij? Ze beheren niks. Ze zeuren."

Volgens de public relations-man van de Regio Limburg van de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging, de economieleraar Thom Admiraal uit Maasbree, gaat het om 'hooguit veertig mensen met een harde kern van vijf/zes man'. „Ze weten de pers uitstekend te bespelen; lichten haar in over hun stunts; treden als hazen en konijnen uit de dekking; enkel en alleen om jagers te provoceren. Onvoorbereid geconfronteerd met deze poppenkast laat deze of gene jager wel eens een onvertogen woord vallen. Nog liever is het hun, als iemand met een geweer zwaait. Want het gaat hen erom de jacht in discrediet te brengen. Geen middel laten ze onbeproefd. Auto's van jagers worden hinderlijk gevolgd. Voerplaatsen met urine besprenkeld. Het mag een wonder heten dat er nog geen ongelukken zijn gebeurd."

„Buiten het jachtseizoen wordt de hetze op papier voortgezet. Tellingen worden aangevochten. Dan deugt de technische uitvoering niet. Zelfs als wij met broodkruimels zouden schieten, dan nog zouden zij iets te mekkeren hebben. Zij zijn a priori tegen de jacht."

„Wat de consequentie hiervan is, kan men in het kanton Génève zien. Daar is de plezierjacht afgeschaft. Vanwege de schade die wilde zwijnen hebben aangericht, is het nu zover gekomen dat wilde zwijnen 's nachts met kunstlicht vanuit helicopters met automatische wapenen worden bejaagd. Dat is toch in strijd met alles."

„Indien de plezierjacht in Nederland zou worden afgeschaft, zou hier eenzelfde gevaar dreigen. In dat geval zouden ambtenaren het schadelijk wild moeten afschieten. Het zou een weinig verheffende vertoning worden. Bovendien zou de overheid een stuk duurder uit zijn. Het wildbeheer kan daarom beter aan jagers worden overgelaten die het voor hun plezier doen."

● *De rondetafelconferentie van de organisatoren van de jagersdag op kasteel Hoensbroek. V.l.n.r.: mr Herman Waelen uit Bunde, drs Charles van Eijk uit Tegelen, Thom Admiraal uit Maasbree, Ruud Heynen uit Meerssen, Jan Schellekens uit Riel en dr Guus Rutten uit Roermond.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Veranderd

„Het moderne jachtbedrijf is veel meer dan het schieten van wild," zet de consulent van de Koninklijke Nederlandse Jagers- vereniging in Brabant en Limburg, Jan Schellekens uit Riel, een flankerende aanval op.

„Het jachtbedrijf is de laatste tien jaar sterk veranderd. Vroeger had je slechts veertig aaneengesloten hectare nodig om te kunnen jagen. Dat is niet verantwoord. Daarom werden wildbeheereenheden opgericht: samenwerkingsverbanden van jagers die planmatig aan gecoördineerd en geïntegreerd wildbeheer doen. Gecoördineerd door wildplannen op elkaar af te stemmen; geïntegreerd door ook andere groeperingen, als een boerenstandsorganisatie of een vogelwacht, erbij te betrekken. Wij zijn niet de enige gebruikers van het buitengebeuren."

Admiraal: „Vroeger gold dat hoe meer wild je uit het jachtveld haalde, des te beter jager je was. Die cultuur is aan het omslaan. Aantallen zijn marginaal geworden."

„Je kunt ook niks hebben en toch hebben gejaagd," vult dr Guus Rutten aan. De chirurg uit Roermond is voorzitter van de redactiecommissie van 'De Nederlandse Jager', het orgaan van de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging.

Van Eijk: „Wij jagen 365 dagen per jaar."

Admiraal: „Een selectief afschot van een ree kost plusminus honderd uur, voor en na kantoortijd."

Rutten: „Het krommen van de vinger is het einde van de jacht."

Duur

Admiraal bestrijdt dat jagen een 'elitaire liefhebberij' is. „Een onderzoek heeft uitgewezen dat de houders van een jachtakte een dwarsdoorsnede van de Nederlandse bevolking zijn. Dat het geen goedkope tijdsbesteding is, wil ik niet ontkennen."

Van Eijk: „De huur van het jachtrecht maakt het vaak duur. Prijzen variëren van een doos sigaren of een fles wijn tot vijftig gulden per ha. Vooral Domeinen drijven de prijzen op. Hun uitgangspunt is: hoe spekken wij de staatskas het best. Ook gemeenten namen dat standpunt in. Ze komen erop terug. Steeds meer gemeenten vinden een goed wildbeheer belangrijker dan penningen. Een planmatig en gecoördineerd wildbeheer verhoogt de natuurwaarde."

Schellekens: „Gemeenten hechten erg aan toezicht in het veld. Te meer nu het voortbestaan van de veldpolitie wordt bedreigd. De detachementen zouden in de regiokorpsen opgaan. Door jagers betaalde jachtopzichters worden daardoor steeds belangrijker. Zij doen meer dan toezien op de naleving van de Jachtwet. Zij voorkomen dat er te velde wordt gedeald of gedumpt; dat akkerbouwgewassen worden vernield; dat hekken worden open gezet; dat vee wordt gestolen. Ook leiden zij de toenemende recreatiedruk in goede banen."

Wildrijk

Van Eijck: „Behalve met wildbeheer houden jagers zich ook met biotoopbeheer bezig. Ze planten lege hoekjes op, snoeien hagen, houden schoonmaakacties. In Zuid-Limburg hadden wildbeheereenheden een belangrijk aandeel in de bestrijding van hondsdolheid. Zonder hen waren de oralevaccinatieacties niet mogelijk geweest, schreef het hoofd van de Afdeling Dierziektenbestrijding van de Veterinaire Dienst van het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, drs Nieuwenhuis."

Admiraal: „Resultaten van een planmatig en gecoördineerd wildbeheer zijn niet uitgebleven. Want ondanks de meer dan vijftien miljoen mensen en de honderdduizenden hectaren beton is Nederland buitengewoon wildrijk. De reeënstand is sinds de Tweede Wereldoorlog vervijfvoudigd. Thans schommelen tellingen tussen 25.000 en 30.000 stuks. Akkoord: het afschot wordt door de overheid geregeld, maar ook de klein-wildstand, waarin de jager de vrije hand wordt gelaten, heeft zich schitterend hersteld. De wildbeheereenheid in Maasbree, waarvan ik secretaris ben, heeft momenteel het jachtrecht over 2.500 ha. Destijds telden we veertig hazen; recentelijk vierhonderd. Een vertienvoudiging dus. Je kunt daarmee niet onbeperkt doorgaan. Het moet acceptabel voor de boer blijven. De biotoop moet het kunnen herbergen. Daarom zal het afschot van hazen dit jaar voor het eerst worden verhoogd."

Oneens

Terugkomend op de stelling van Kritisch Faunabeheer dat 'het doden van wild om de lol uit ethisch en ecologisch oogpunt verwerpelijk is' moet Admiraal nog van het hart 'dat het doden van wild door een jager minder dieronvriendelijk is dan de natuurlijke dood'. „In de natuur worden dieren levend opgevre- ten, worden dieren aangereden of sterven zij aan een of andere ziekte. Veelal zijn het lange lijdenswegen."

Oneens zijn de jagers het met de Dikke Van Dale, die 'jagen' in zijn nieuwe editie omschrijft als 'wild (wilde dieren) vervolgen om het buit te maken en te doden.'

„De Jachtwet spreekt van opsporen, bemachtigen of doden," wijst mr Herman Waelen uit Bunde de redacteuren terecht.

Ook de definitie van 'jager' is, volgens de Limburgse nimrods, aan revisie toe. Voor hen zijn jagers: 'de wildbeheerders onder de natuurbeheerders.'

Een voltreffer plaatste de Pruisische staatsman Otto von Bismarck (1815-1898) met zijn stelling 'dat er nooit zoveel wordt gelogen als na een jachtpartij, gedurende een oorlog en vóór een verkiezing'. Lachsalvo's zijn het overtuigend bewijs.

Jagersdag op kasteel Hoensbroek

De afdelingen Heerlen, Mergelland en Sittard van de Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging houden morgen, zondag 13 september, in en rond kasteel Hoensbroek een jagersdag.
Om half elf begint de jagersmis, die door jachthoornkorpsen uit Kerkrade en Nieuwenhagen wordt opgeluisterd.

Jachthonden gaan voor in een reeks demonstraties. Valkeniers laten zien hoe vroeger met de vogel werd gejaagd. Voorts treden vliegvissers en handboogschutters op.

De Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging, de Wildbeheereen- heid Beekdal (Schimmert en omgeving) en de Vereniging 'Het Reewild' informeren de bezoekers over jacht en wildbeheer. De Vereniging van Jachtopzichters en de Veldpolitie besteden aandacht aan de wildstroperij.

De Stichting Behoud Natuur en Leefmilieu en de Imkersbond van de Limburgse Land- en Tuinbouwbond geven aan welke rol de jager bij de bescherming van de natuur en de daarin voorkomende diersoorten speelt.

---

denkwijzer

ECHTSCHEIDING

In de periode 1850-'60 vonden er in ons land in totaal 15 echtscheidingen plaats. In de periode 1980-'90 waren het ruim 20.000 (!) maal zoveel: meer dan 300.000. Dat komt neer op bijna 30 procent van alle in die jaren gesloten huwelijken. Behalve de 600.000 (ex-)partners waren bij die scheidingen ook nog eens zo'n 400.000 minderjarige kinderen betrokken.
Daarmee is het plaatje overigens bepaald niet compleet, want de ingrijpende effecten van scheiding doen zich voelen tot ver buiten het directe gezin: bij (uitwonende) meerderjarige kinderen, (schoon)ouders, en broers, zussen en vrienden van de ex-gehuwden.

DOOR RENÉ DIEKSTRA

Echtscheiding is een soort relationele watersnoodramp, die miljoenen mensen ontheemt, uit elkaar jaagt en een dikke laag slib van verwarring, pijn, verdriet, ontgoocheling, woede, vijandigheid, depressie en rouw achterlaat. Een laag, waarvan de verwijdering vaak jaren en soms een heel leven kost.

Waarom scheiden mensen? Het lijkt op het eerste gezicht logisch om dat aan henzelf te vragen. Onderzoekers die dat hebben gedaan, hebben vastgesteld dat er iets merkwaardigs is met de antwoorden die veel mensen geven. Mensen met relatieproblemen hebben meestal de neiging op de persoonlijke toer te gaan, dat wil zeggen de schuld eerst en vooral of bij zichzelf of hun partner te zoeken. 'Wat is er mis met mij?' of 'Wat heb ik verkeerd gedaan?' of 'Hoe heb ik het eigenlijk zo lang met zo'n figuur uitgehouden?' Deze neiging wordt in de psychologie wel de 'elementaire toeschrijvingsfout' genoemd. Het is (vaak) een fout omdat meer gewicht of schuld aan personen wordt toegeschreven dan reëel is. Menselijk gedrag, en dus ook gedrag in relaties, wordt voor een groter deel bepaald door situaties, omstandigheden of processen van buitenaf dan door persoonlijke eigenschappen.

Twee voorbeelden. Partners die 's avonds laat met elkaar over hun relatieproblemen gaan praten, lopen een groter risico dat het gesprek uit de hand loopt dan partners die daarvoor een 'minder moe' tijdstip kiezen. Een relatie die voornamelijk bestaat uit twee drukke banen, de opvoeding van kinderen en een tijdsindeling waarin alles vlugvlug moet en nauwelijks ruimte is voor regelmatig ontspannen bijpraten, 'ouwehoeren' en het uitwisselen van tederheden, draagt de kiemen van zijn eigen einde in zich.

Als zo'n relatie niet echt geweldig (meer) is, komt er vaak een moment dat een van de partners zich begint af te vragen: 'wil ik dit nog wel?' of 'waarom zou ik hier eigenlijk mee doorgaan als ik toch alleen maar...?' Probleem is alleen dat wanneer iemand over een relatie begint te denken als iets voor zichzelf in plaats van als iets voor twee mensen, dan wordt vaak al snel duidelijk dat er een heleboel nadelen en ongelijkheden aan zitten.

Ieder van beide partners kan voor zichzelf altijd wel gebieden vinden waarvan hij of zij kan zeggen: 'ja, maar ik ben wel altijd degene die....'. De verleiding is dan groot om dit soort ongelijkheden of 'oneerlijkheden' buiten proportie te trekken en de schuld van de relatieproblemen daarop te schuiven, of dat nou terecht is of niet.

Een van de meest voorkomende ongelijkheden in man-vrouw-relaties is het feit dat vrouwen meestal meer energie en zorg steken in de relatie en hoe die zich ontwikkelt dan mannen. Ze zijn zich meer bewust van eventuele gevaarlijke of ontwrichtende onderstromen, ze zijn meer bezig met de mogelijkheid dat de relatie afloopt en hebben meer behoefte naar het onderhouden van een intense relatiedialoog. Kortom, ze zijn 'relatie-waakzamer'.

Het is daarom niet verwonderlijk dat vrouwen veel vaker dan mannen degenen zijn die het initiatief nemen om een relatie te beëindigen. Zoals Steve Duck het in zijn boek 'The Psychology of Personal Relationships' zo mooi zegt: vrouwen doen er langer over om 'in love' te vallen, maar ze vallen er ook eerder 'out'.

Als je een relatie ziet als een team, waarin ieder zijn eigen inzichten en vaardigheden inbrengt, dan is het eigenlijk dom van veel mannen dat ze niet beter gebruik maken van het talent van hun vrouw als 'relatie-monitor'. In plaats van op de persoonlijke toer te gaan en het af te doen als 'gezeur', 'emotioneel gedoe', 'moeilijkdoenerij' of 'heb je haar weer', zou een houding van erkenning, van 'jij bent blijkbaar beter dan ik in het oppakken van zulke signalen' wel eens een belangrijk relatiemedicament kunnen blijken.

Maar er is meer. Relaties hebben, min of meer los van de personen die ze vormen, hun eigen wetmatigheden. De statistiek laat dat duidelijk zien. In ons land ligt de gemiddelde leeftijd bij huwelijksluiting tegenwoordig voor mannen zo rond de 30 jaar en voor vrouwen rond 28 jaar. De gemiddelde leeftijd bij echtscheiding ligt voor beiden precies tien jaar later, bij 40 en 38 jaar. Dit feit, dat een relatief groot aantal huwelijken na zo'n 8 tot 10 jaar op de rotsen loopt is ook in andere landen vastgesteld, zoals de Verenigde Staten en Groot-Brittannië (Lady Di en Charles zijn in 1981 getrouwd!).

Waarom is dat zo? Een van de meest waarschijnlijke verklaringen is, dat de partners dan in de levensfase arriveren die we tegenwoordig midlifecrisis of middagcrisis noemen. Op dat punt in hun leven beginnen veel mensen te voelen dat ze hun jeugd echt achter zich hebben gelaten, en krijgen in de gaten dat ze op het gebied van werk en carrière niet veel spannends of nieuws te verwachten hebben. De vraag 'is dit nou zo'n beetje alles wat het leven mij te bieden heeft' begint op te spelen en strekt zich ook uit tot de partnerrelatie. Zoals een van mijn patiëntes het formuleerde: „De vraag waar het mij nu omgaat, is: wil ik de laatste dertig of veertig jaar van mijn leven doorgaan met een relatie die niet hartstikke slecht is, maar ook niet echt wat ik me er ooit van voor had gesteld of niet?"

„En", voegde ze eraan toe, „als ik iets anders wil, dan moet ik het nu doen, anders ben ik straks te oud en dan vind ik natuurlijk niets meer."

Blijkbaar is het zo, dat veel mensen zich in deze levensfase onbehaaglijk voelen met hun persoonlijke plaats op het levenstoneel en dat ze dit existentiële onbehagen ventileren op de meest 'gemakkelijke' plaats: hun huwelijk of partnerrelatie.

De statistiek laat nog iets anders zien. Ruim tweederde van de mensen die gescheiden zijn, hertrouwt of begint een vaste partnerrelatie, vaak binnen een jaar of twee na de scheiding. Maar oefening baart lang niet altijd kunst, want de kwaliteit van die 'tweede' relaties is gemiddeld niet beter (ook niet slechter) dan die van eerste relaties. Wel is de kans op verbreking bij tweede relaties groter.

„De wereld breekt iedereen", schreef Ernest Hemingway, „en naderhand zijn velen sterker op de plaats van de breuk". De realiteit is dat sommigen dat wel zijn en anderen niet. En daarom blijf ik voelen voor een Nationaal RelatiebeleidsPlan (NRP).

GEWEST MIDDEN-LIMBURG

Het Gewest Midden-Limburg is een samenwerkingsverband van 15 gemeenten (210.000 inwoners) met uitvoerende taken op het terrein van brandweerzorg, algemene hulpverlening, sociale werkvoorziening, afvalstoffenverwijdering, gezondheidszorg en milieu. Daarnaast voert het gewest een groot aantal coördinerende taken uit.

Binnen dit samenwerkingsverband is aan de Gewestelijke Gezondheidsdienst Midden-Limburg (GGD) de collectief preventieve gezondheidszorg opgedragen. De werkzaamheden van de dienst liggen o.a. op het terrein van de bedrijfsgezondheidszorg.
Deze zorg wordt in Midden- en Noord-Limburg in samenwerking met de GGD Noord-Limburg uitgevoerd.

Wegens uitbreiding van werkzaamheden is vakant de funktie van:

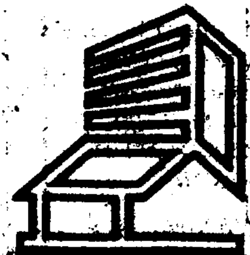
ARTS BEDRIJFSGEZONDHEIDSZORG M/V

Taken:
De afdeling Bedrijfsgezondheidszorg geeft uitvoering aan bedrijfsgezondheidszorg ten behoeve van gemeenten, semi-overheidsinstellingen en scholen in Midden- en Noord-Limburg. De zorgverlening heeft een nadrukkelijk accent in de ziekteverzuimbegeleiding en omvat tevens verzekeringsgeneeskundige taken.

Funktie-eisen:
- De voorkeur gaat uit naar een arts, ingeschreven in het register sociaal geneeskundige, tak arbeids- en bedrijfsgeneeskunde. Artsen die voor dit vakgebied interesse hebben – en bereid zijn de opleiding hiertoe te volgen – worden uitdrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.
- Ervaring op het gebied van bedrijfsgezondheidszorg strekt tot aanbeveling.
- In het bezit van rijbewijs B/E en eigen auto.

Salaris:
Salariëring is afhankelijk van leeftijd, opleiding en ervaring en bedraagt maximaal ƒ 8.438,– per maand bij een volledige werkweek.
De bij de gemeentelijke overheid gebruikelijke rechtspositieregelingen zijn van toepassing.

Informatie en sollicitatie:
Inlichtingen omtrent de funktie kunnen worden ingewonnen bij het hoofd van de afdeling Bedrijfsgezondheidszorg, de heer J.J. Bruintjes, telefoon 04750-11333, dan wel bij de personeelsfunktionaris, de heer H.T.J. Hanssen, telefoon 04750-32073.
Schriftelijke sollicitaties dienen binnen twee weken na het verschijnen van de advertentie te worden gericht aan het Dagelijks Bestuur van het Gewest Midden-Limburg, postbus 605, 6040 AP Roermond, onder vermelding op de enveloppe van B.A.

WONINGVERENIGING „DE VOLKSWONING"

Woningvereniging „De Volkswoning" is werkzaam op het gebied van de sociale volkshuisvesting in de gemeente Heerlen. Zij exploiteert ruim 3400 verhuureenheden en is aktief op het gebied van nieuwbouw en woningverbetering.
De werkorganisatie bestaat uit 26 medewerkers en is verdeeld over drie afdelingen, t.w.: Verhuur- en Bewonerszaken, Technische Dienst en Administratieve Dienst. Klantgericht werken kenmerkt de woningvereniging, waarbij steeds hogere eisen gesteld worden m.b.t. service- en dienstverlening aan onze huurders.

Door vertrek van een onzer huismeesters ontstaat bij de afdeling Verhuur- en Bewonerszaken de vacature voor de functie van

HUISMEESTER/ INTERIEURVERZORGER (M/V)

(Vooralsnog voor 18 uur per week, met eventuele toekomstige mogelijkheid voor uitbreiding tot 36 uur per week).

Funktie-informatie:
- verrichten en kontroleren van schoonmaakwerkzaamheden;
- toezien op naleving van geldende huisregels en bepalingen in het huurkontrakt;
- begeleiding van verhuizing en nieuwe huurders;
- toezicht houden op technische installaties;
- signaleren van storingen en verrichten van kleine reparaties.

Funktie-eisen:
- opleiding minimaal LTS-niveau;
- goede mondelinge uitdrukkingsvaardigheid;
- feeling hebben voor service- en dienstverlening;
- capaciteiten om zelfstandig en in teamverband te werken;
- in bezit van rijbewijs B-E en auto;
- leeftijd tussen 30 en 50 jaar.

Arbeidsvoorwaarden:
het salaris en de overige arbeidsvoorwaarden zijn afhankelijk van leeftijd en ervaring gebaseerd op de CAO voor personeel in dienst van woningcorporaties.
Conform de CAO is een medisch onderzoek noodzakelijk.

Nadere informatie:
voor meer informatie kunt u kontakt opnemen met het hoofd Verhuur- en Bewonerszaken van de woningvereniging, dhr. J.C.G.M. Bergers, telefoon kantoor 045-721222.

Sollicitaties:
uw sollicitatie met een korte levensloop kunt u binnen 2 weken na het verschijnen van dit blad zenden aan de directie van de woningvereniging „De Volkswoning", postbus 2578, 6401 DB Heerlen.

Het lijkt zo vanzelfsprekend dat de krant dagelijks in de bus glijdt. Maar weinig mensen realiseren zich nog wat een enorme prestatie duizenden jongens en meisjes zes keer per week leveren. 's Ochtends of 's middags. Ze **GEZOCHT: DAGBLADBEZORGERS M/V** steken de handen uit de mouwen op uren dat anderen leuke dingen doen. Zij werken hard voor goed geld en houden niet hun hand op bij pa en ma. Zij overwinnen zichzelf keer op keer als het tegenzit door regen, wind, knorrige abonnees of lastige hond[en]. Om nog maar niet te denken aan die kilometers fietsen. Ga d'r maar aan sta[an]. Dan moet je toch uit het goede hout gesned[en] zijn? Dan ben je toch een held? Laten we ons dat alsjeblieft realiseren. Want zond[er] bezorgers is de krant nergens. Je zal 'm maar zes dagen per week moeten missen!

ZONDER NIEUWE HELDEN IS DE KRANT NERGENS.

Meer weten over dagbladbezorgen? Bel H. van de Ven. Tel. 045-739375

m/v

HS

Bij de Hogeschool Sittard is op korte termijn, wegens uitbreiding, een vacature voor een

medewerker personeelsadministratie (m/v)

voor 38 uur per week, waarvan 2,85 uur tijdelijk i.v.m. taakverlichting ouderen.

Taken:
- actueel houden van de personeelsadministratie;
- zorgdragen voor vermenigvuldiging en interne distributie;
- verzorgen van correspondentie;
- actueel houden van het archief.

Functie-eisen:
- opleidingsniveau MBO-administratief, verkregen door opleiding en/of ervaring;
- bekendheid met WordPerfect 5.1;
- zowel zelfstandig als in teamverband kunnen werken.

Het salaris wordt vastgesteld conform de CAO van de Hogeschool Sittard en bedraagt minimaal ƒ 2.246,- en maximaal ƒ 3.270,- bruto per maand, bij een volledige betrekking.

Informatie kunt u verkrijgen bij de heer J. Houben, hoofd Financiële en Personele Administratie, telefoon (046) 59 12 28.

Hogeschool Sittard

omvat de sectoren Hoger Gezondheidszorg Onderwijs en Hoger Sociaal Agogisch Onderwijs.

Vrouwen worden nadrukkelijk uitgenodigd te solliciteren.

Uw sollicitatie kunt u vóór 26 september a.s. richten aan de heer R. Opdenakker bc, personeelsfunctionaris, Postbus 69, 6130 AB Sittard. Telefoon (046) 59 12 12.

HOGESCHOOL SITTARD

[Psychiatrisch] Centrum Welterhof is een algemeen psychiatrisch ziekenhuis dat ten behoeve van de subregio Oostelijk Zuid-Limburg, alsmede de gemeenten Vaals, Wittem en Gulpen, de basisfuncties op het gebied van de psychiatrische hulpverlening verzorgt.
Bovendien verricht P.C. Welterhof regionale functies t.b.v. kinderen en jeugdigen met psychiatrische stoornissen en patiënten met verslavingsziekten.
P.C. Welterhof beschikt daartoe over een polikliniek met ca. 14.000 verrichtingen per jaar, 73 plaatsen voor deeltijdbehandeling en 361 klinische bedden.
In Welterhof zijn ruim 470 medewerkers werkzaam.

P.C. Welterhof ontwikkelt voortdurend, in samenwerking met de GGZ-partners, initiatieven teneinde het zorgaanbod in de regio in kwalitatief en kwantitatief opzicht te optimaliseren. Daarbij wordt gestreefd naar een functioneel opgebouwd, samenhangend en beleidsmatig afgestemd zorgnetwerk op het terrein van de geestelijke gezondheidszorg in de regio.

Voor de HOTELDIENST vragen wij in verband met het vertrek van een collega een

HOOFD INTERNE SERVICE (V/M)

Gezien de ondervertegenwoordiging van vrouwen in leidinggevende functies worden met name vrouwen gevraagd te solliciteren.

KORTE OMSCHRIJVING VAN DE DIENST
De Hoteldienst stelt zich ten doel: "diensten te leveren van goede kwaliteit tegen aanvaardbare kosten ter ondersteuning van het zorgproces, waarbij klantgerichtheid en servicegericht functioneren centraal staan". Doelgroepen van deze dienstverlening zijn naast patiënten/bewone[rs] ook medewerkers, bezoekers en derden.
Ook speelt de Hoteldienst een belangrijke rol in de communicatie met de omgeving, de PR-functie.
Ter realisering van bovenvermelde doelstelling is de dienst verdeeld in service-eenheden name[lijk] een service bureau, een voedingsservice en een interne service.
De eenheid interne service omvat de subafdelingen gastenzorg (restaurant, koffiedienst, coffee shop en zalenbeheer), huishoudelijke assistenten, linnenbeheer, magazijn, algemene dienst en schoonmaak/onderhoud.
Ook het "praktisch huishouden" wordt vanuit de eenheid interne service gestalte gegeven.

FUNCTIE-INHOUD
- Het dagelijks coördineren van de werkzaamheden binnen de eenheid interne service;
- het verder aanpassen en ontwikkelen van de eenheid interne service;
- het, in samenwerking met het hoofd Hoteldienst, voorbereiden en uitvoeren van het hoteldienstbeleid;
- het vervangen van het hoofd Hoteldienst bij diens afwezigheid;
- het verrichten van bepaalde taken ten behoeve van het service bureau in geval van afwezigheid van de medewerker.

FUNCTIE-EISEN
- Afgeronde HBO-opleiding, bij voorkeur THW of HHS;
- enige ervaring in een leidinggevende functie;
- goede communicatieve vaardigheden;
- klantvriendelijke, servicegerichte opstelling.

ARBEIDSVOORWAARDEN
De arbeidsvoorwaarden zijn conform CAO-Ziekenhuiswezen.
Salariëring volgens FWG, functiegroep 50. Het minimumsalaris bedr[aagt] ... maximum salaris ƒ 4.857,– bruto per maand.

INLICHTINGEN
Belangstellenden kunnen informatie over de functie-inhoud ... hoofd Hoteldienst, telefoonnummer 045-736455 of mevro[uw] ... telefoonnummer 045-736439.

SOLLICITATIES
Schriftelijke sollicitaties kunt u tot uiterlijk 26 septembe[r] ... Personeelszaken en Opleidingen t.a.v. mevrouw P. Wee... te Heerlen onder vermelding van vacaturenummer 814.

psychiatrisch centrum
Welterhof

Nog is het eeuwenoude kasteel Limbricht open voor publiek, ook tijdens de monumentendag zondag. Maar de vraag wordt steeds klemmender: hoe lang nog? De eigenaresse – de stichting Kasteel Limbricht – vreest het ergste als niet tijdig een nieuwe bestemming gevonden kan worden. Het staat immers vast dat het volkskundig museum, dat sinds 1984 in het kasteel is ondergebracht, naar Venlo verkast. In de ogen van het stichtingsbestuur loopt de toekomst van het fraaie Maaslandse renaissance-kasteel ernstig gevaar.

Wie heeft er een museum voor kasteel Limbricht?

DOOR HAN BRINKMAN

Een dreigende leegstand is het laatste dat de stichting Kasteel Limbricht kan gebruiken. Want dat herinnert aan het verleden, aan het ernstige verval waaronder kasteel en voorburcht jaren geleden te lijden hebben gehad.

Veel energie is gestoken in het rond krijgen van een financieel plan om het complex degelijk te kunnen restaureren. De inzet die met name oud-gemeentesecretaris Karel Hendriks van Sittard zich getroostte, wierp vruchten af: met steun van onder andere Monumentenzorg, provincie en gemeente kon de grote restauratie van het complex op 1 november 1968 beginnen. Eerst kwamen de randgebouwen aan de beurt, vervolgens het kasteel zelf en als laatste het ernaast gelegen St.-Salviuskerkje, dat onder beheer van dezelfde stichting staat. Uiteindelijk is dertien miljoen gulden gestopt in deze langdurige en omvangrijke opknapbeurt, die pas vorig jaar is voltooid.

Al vrij snel stond vast dat kasteel Limbricht een museum moest worden. Het uit 1635 daterende gebouw, gelegen op een heuvel en omgeven door grachten met een wateroppervlakte van ruim een hectare, leende zich bij uitstek voor zo'n bestemming. Tevens kon de oorspronkelijk indeling van het drie etages hoge kasteel zoveel mogelijk gehandhaafd worden. Maar het belangrijkste was wel dat een museum de meest verantwoorde bestemming was voor een monumentaal gebouw dat per slot van rekening met gemeenschapsgeld was opgeknapt.

Het stichtingsbestuur moet in 1982 dan ook opgelucht zijn geweest dat niet alleen de renovatie van het kastelencomplex was voltooid (de voorburcht was inmiddels al in gebruik genomen als bowling- en partycentrum), maar er ook zekerheid was over een verantwoord gebruik ervan: dankzij subsidie van het provinciebestuur kon er zich het Limburgs Volkskundig Museum vestigen. Dat gebeurde met veel vlagvertoon in 1985.

Het stichtingsbestuur kon toen niet bevroeden dat ruim voor het aflopen van het huurcontract van twaalf jaar de onzekerheid opnieuw de kop zou opsteken. De provincie gaat immers in Venlo een nieuw museum bouwen en daarin wordt ook het Limburgs Volkskundig Museum ondergebracht. Even zag het ernaar uit dat bezuinigingen een streep door deze rekening zouden halen, maar dit jaar besloot het provinciebestuur ondanks de financiële problemen in Venlo nieuwbouw te plegen.

Hoewel de provincie nog geen datum voor de verhuizing kan geven, maakt het stichtingsbestuur zich ernstig zorgen omdat het huurcontract in 1993 afloopt.

„Het kan niet zo zijn dat de provincie wel besluit tot verplaatsing maar voorbij gaat aan de toekomst van kasteel Limbricht. Het voortbestaan van het totale complex kan in gevaar komen als geen passende bestemming wordt gevonden," zo verklaart Johan Pilgram, voorzitter van het stichtingsbestuur.

Samen met secretaris Frans Corten, tot 1982 burgemeester van Limbricht, vindt hij [illegible] cultureel erfgoed [illegible] een taak van de stichting kan en mag zijn. Zij stellen dat kasteel Limbricht een publieke functie moet behouden en dat betekent dat er eigenlijk weer een museum in zou moeten komen. „Misschien een religieus museum," opperen Pilgram en Corten, „want dat zou in Limburg zeker passen."

Voorlopig is deze hoop ijdel, want er zijn al diverse bouwplannen voor musea in Limburg in de maak. Behalve de investering in Venlo is er natuurlijk nog het prestigeproject met de Maastrichtse Wiebengahallen en Sittard zelf [illegible] voor de [illegible] van museum Den Tempel.

Pilgram en Corten hebben inmiddels zelf de voelhorens uitgestoken, om nieuwe gegadigden voor het kasteel te vinden. Maar zij rekenen ook op de steun van de provincie. Cultuurgedeputeerde Ger Kockelkorn heeft beloofd zijn best te doen, maar diens woordvoerder wijst er fijntjes op dat het provinciebestuur de aandacht heeft te verdelen over heel wat monumenten in het Limburgse. „Wij hebben enkele ideeën aangedragen, maar de bestemming blijft in eerste instantie een zaak van het stichtingsbestuur. Dat laat onverlet dat we [illegible] oplossing."

De Sittardse cultuurwethouder Ed Arets laat zich in gelijke bewoordingen uit. Bij de verbouwingsplannen voor het nieuwe museum in Sittard is ook naar alternatieve lokaties als kasteel Limbricht gekeken. Maar uiteindelijk, aldus Arets, ging de voorkeur uit naar een pand in het centrum van de stad, ook al was bekend dat het museum Limbricht zou verlaten.

Arets: „We vinden echter ook niet dat dit eenzijdig op het bordje van de stichting terecht moet komen. Daarom hebben we de kwestie [illegible]."

Hoe ijdel de hoop ook is, voorzitter Pilgram houdt niettemin stevig aan deze wens vast, terwijl secretaris Corten aanvult: „Tenzij het niet anders kan."

Er is ook al een gegadigde, aangebracht via de provincie, waarover het tweetal echter niet teveel wil zeggen. Het is een investeerder die er een hotel wil vestigen. Dat zou een de publieke functie van het kasteel niet eens zoveel geweld aandoen. En uitstekend passen bij de horecabestemming die de randgebouwen al sinds de jaren zeventig hebben.

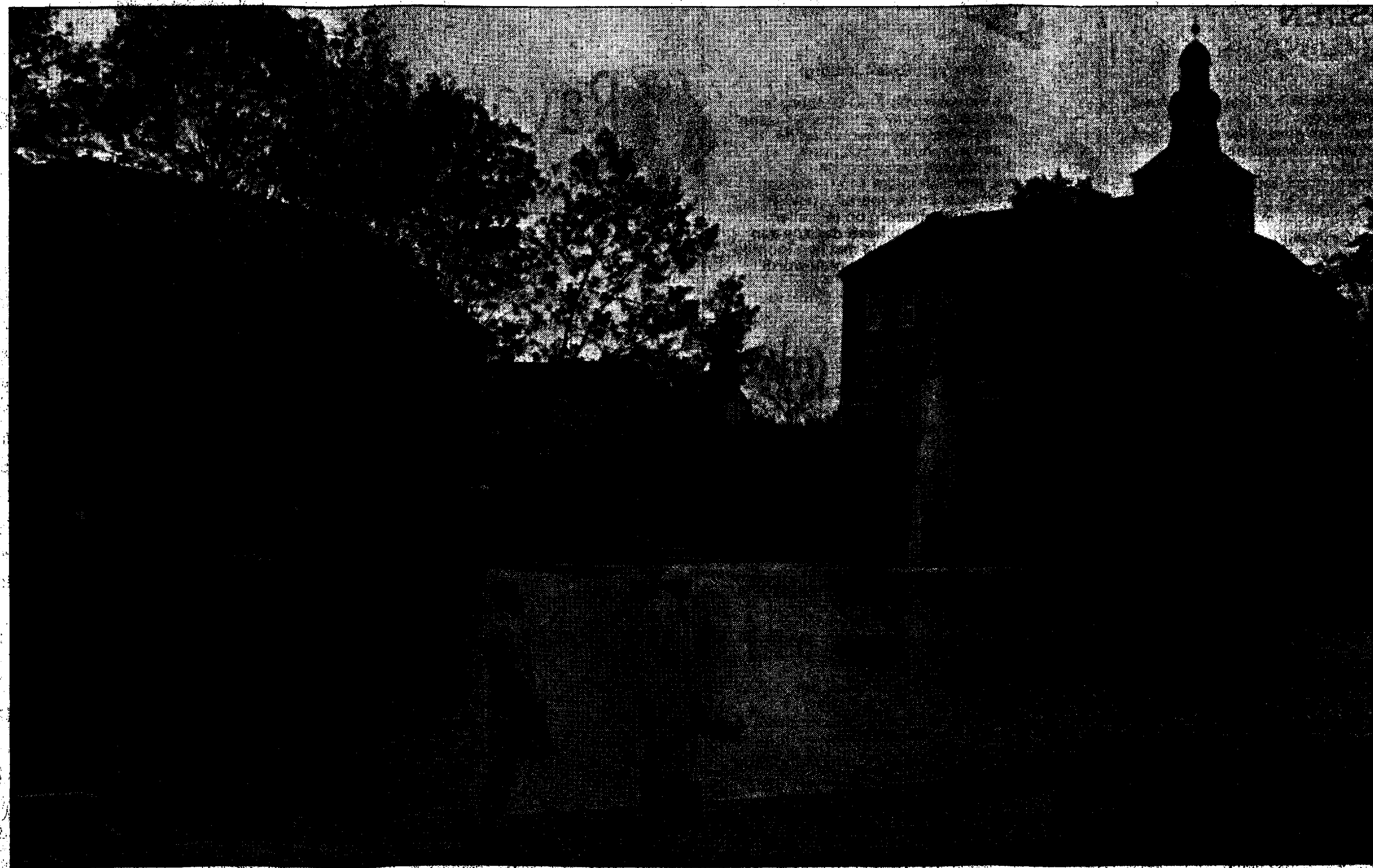
Pilgram wijst er echter nogmaals op dat het kasteel specifiek gerestaureerd werd voor een functie als museum. Het veranderen van de bestemming en een daarmee gepaard gaande verbouwing zouden strijdig kunnen zijn met de voorwaarden waaronder Monumentenzorg subsidie heeft verstrekt.

Beter zijn bestemmingen als een conferentie-oord, al of niet in combinatie met een opleidings- en trainingscentrum. Maar wat het zal worden, blijft voorlopig ook voor het stichtingsbestuur koffiedik kijken.

Waar ze zich minder zorgen over hoeven te maken, is het oorspronkelijk in de tiende eeuw gebouwde Salviuskerkje. Dat aangrenzende kerkje werd als laatste gerestaureerd, terwijl het nota bene in kunsthistorisch opzicht het waardevolste onderdeel van het hele complex is. Dat was echter vooraf niet bekend: pas in 1977 bij het opknappen van de absis van het kerkje kwamen achter oude lagen kalk nog veel oudere gewelfschilderingen uit de dertiende eeuw tevoorschijn. Sinds de restauratie wordt het Limbrichtse kerkje daardoor beschouwd als een van de belangrijkste monumenten van Nederland.

Het intieme kerkje is nu incidenteel in gebruik voor huwelijksmissen en exposities. Er worden regelmatig rondleidingen en orgelconcerten gegeven, die zeer in trek zijn. Een vlijtige beheerscommissie, die deze initiatieven heeft genomen, weet zo in een grote behoefte te voorzien en wekte onlangs voor een van de rondleidingen onder meer de interesse van de DSM-top. De publieke belangstelling voor het kerkje neemt zo sterk toe dat het bestaan van het volkskundig museum meer op de [illegible].

Bestuursvoorzitter Pilgram waarschuwt echter dat het kerkje zonder een passende bestemming van het kasteel evenmin kan overleven. De activiteiten in het kerkje zijn onmogelijk zonder de huurinkomsten van het kasteel, stelt hij nadrukkelijk. En hij voegt er, door ervaring wijzer geworden, aan toe: „Dit grote complex blijft altijd aandacht en zorg vragen. Het is een werk zonder einde."

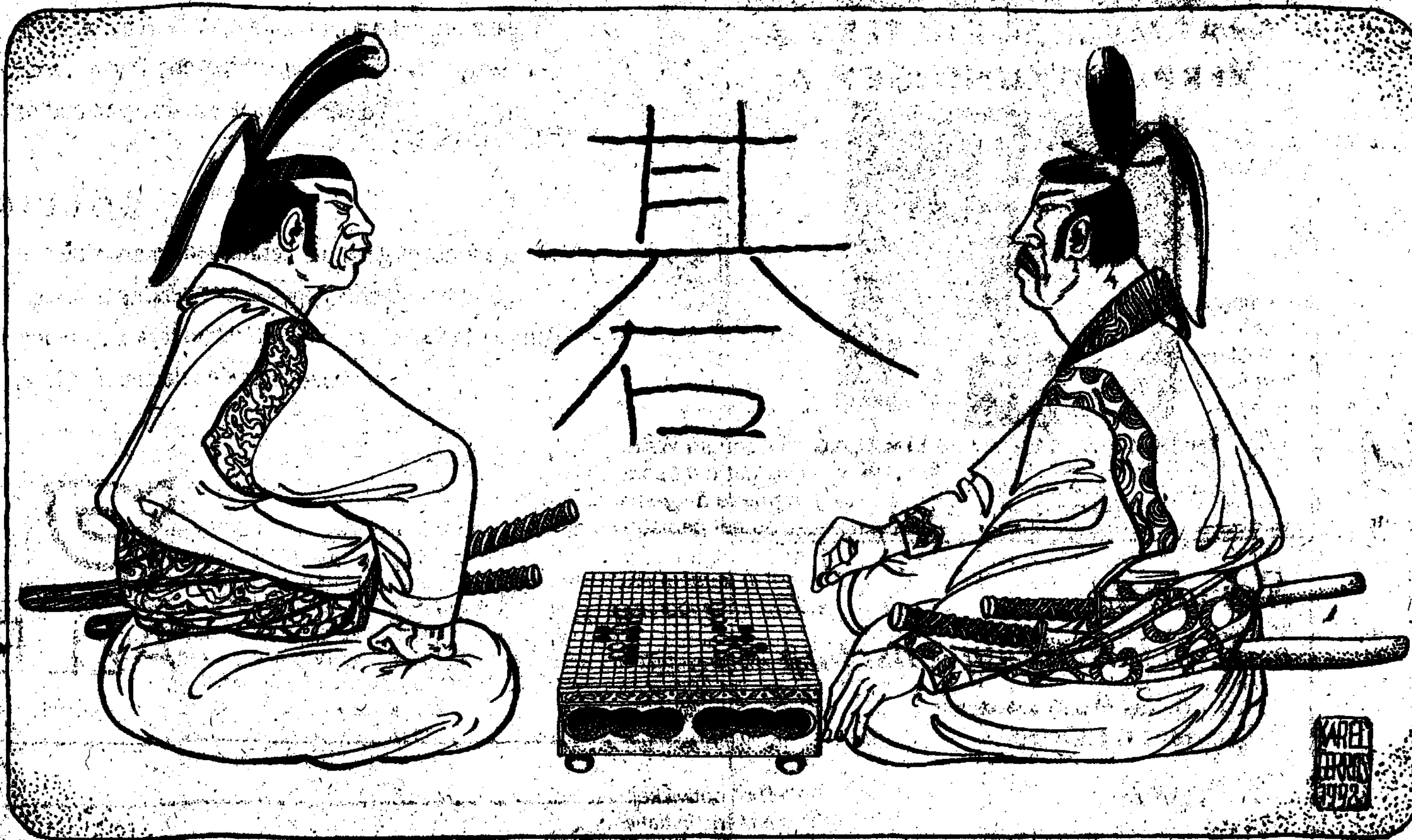
● *Jo Pilgrim (links) en Frans Corten maken zich zorgen over de toekomst van kasteel Limbricht.* Foto: PETER ROOZEN

Go-meesters jagen op 'kraanvogels'

DOOR RON BROWN

Hoogwaardigheidsbekleders, verslaggevers, persfotografen, een 'live' televisie-uitzending, grote sponsors en twee kandidaten voor een wereldkampioenschap vormen een entourage die een topontmoeting waardig is. Je denkt dan aan Karpov-Kasparov, Fischer-Spasski of misschien zelfs Kasparov-Fischer. De twee oriëntale gladiatoren die deze week op die wijze hun opwachting maakten in het Amsterdamse Okura Hotel, hebben echter voor het Nederlandse publiek minder naam klinkende namen: Koichi Kobayashi en Hideo Otake. En de denksport waarin zij om het wereldkampioenschap strijden, heet niet schaken maar Go.

Wereldkampioenschap van oudste denksport start in Nederland

[illegible] en omringende landen zijn zij zo fameus als een Van [illegible] of een Gullit bij ons, zij zijn miljonairs geworden door [illegible] zijn zij nauwelijks bekend. Daar wordt [illegible] aan gewerkt. De eerste partij van het Meijin Go toernooi, [illegible] naar het wereldkampioenschap Go, wordt altijd buiten Ja[pan gespeeld] en dit jaar dus voor het eerst in Nederland.

[illegible] van de hoofdsponsors, het vooraanstaande Japanse dagblad Asahi Shimbun, haalde de Go-toppers naar Nederland [illegible] om de aandacht te vestigen op zijn Europese editie die sinds het begin van dit jaar bij het Limburgs Dagblad in Heerlen gedrukt wordt. En met de Go-kampioenen verscheen ook een heel gevolg: de Japanse ambassadeur, oud-kampioenen, commentatoren en leermeesters, sponsors, de media en veel Japanse zakenlui uit Europa, voor wie Go een absolute 'must' is. In de personeelsdossiers van Japanse managers wordt immers ook hun vaardigheid in het Go-spel genoteerd.

Het Meijin-toernooi bestaat uit zeven wedstrijden, en de happening in Amsterdam deze week was de eerste van de reeks waarin de vijftigjarige uitdager Otake de veertigjarige wereldkampioen Kobayashi zal proberen te onttronen om daarmee veel prestige maar ook circa drie ton aan prijzengeld te verwerven. In totaal bedraagt het prijzengeld voor het toernooi ruim een miljoen gulden. Een Go-partij duurt twee dagen en de wedstrijd in het Okura Hotel werd 'live' uitgezonden door de Japanse televisie.

Go is de oudste denksport ter wereld; dit van oorsprong Chinese, of beter gezegd, Tibetaanse spel werd tweeduizend jaar voor Christus al beoefend. In Japan werd het 800 jaar geleden geïmporteerd. Het wordt daar nog meer als een belangrijk cultuurgoed dan een sport beschouwd.

Er is ook een Nederlandse Go-bond en de Europese kampioen is zelfs een Nederlander: Ronald Schlemper. Deze Leidse internist heeft amateurstatus maar had volgens insiders professional kunnen worden, gezien zijn aanleg. Hij verkoos echter een medische loopbaan.

Het Europese Go-centrum is ook in ons land gevestigd: te Amstelveen. Het werd in mei van dit jaar officieel geopend. Bij de Europese Go-Federatie zijn 30 landen aangesloten. In Nederland wordt het spel door naar schatting twintigduizend mensen gespeeld, terwijl de Nederlandse bond zo'n zesduizend leden telt. In Japan doen zo'n vijf miljoen mensen aan Go.

Wat is Go nu eigenlijk? Het wordt gespeeld met witte en zwarte stenen op een bord van 50 bij 50 centimeter met 19x19 kruispunten. Bij het begin van het spel is het bord leeg en is zwart het eerst aan zet. Tijdens het spel kunnen stenen worden geslagen door ze volledig te omsingelen. De speler die op het eind de meeste stenen op het bord heeft staan, wint.

Dat lijkt allemaal heel simpel, maar, zoals bij schaken, zijn er veel niveaus waarop het gespeeld wordt. Strategie en tactiek vergen de uiterste concentratie omdat er op verschillende plaatsen op het bord 'lokale' gevechten uitbreken die uiteindelijk het totaalbeeld bepalen.

Iedere speler heeft acht uur bedenktijd voor zijn zetten. Diverse situaties op het bord hebben aparte omschrijvingen. De openingsfase, waarin het algemene beeld op het bord nog gevormd moet worden, heet *Fuseki*. *Sabaki* is een poging om je snel en flexibel uit de nesten te werken, terwijl *Seki* een patstelling aangeeft. *Uttegae* is een situatie waarin een steen geofferd wordt in het belang van de bredere strategie, en *Shicho* is een frontale aanval. De mooiste omschrijving is *Tsuru No Sugomori*: 'De kraanvogels in hun nest opsluiten'. Dat betekent dat je met een sierlijke manoeuvre de stenen van je tegenstander buit maakt.

Maar de zwaarste tegenstander is de speler zelf, volgens Ronald Schlemper: „Je moet afstand scheppen, afstand van emoties of onzedelijke gedachten. Alleen met een dergelijke afstandelijkheid kun je intuïtie en creativiteit tot volle uitdrukking laten komen op het Go-bord. Een Go-match is evenzeer een gevecht met jezelf als met je tegenstander."

mv DE LIMBURGSE PERSONEELSGIDS

GEMEENT EIJSDEN

Eijsden is een aantrekkelijke woongemeente, gelegen in Zuid-Limburg, met 11.500 inwoners verdeeld over een zestal kerkdorpen.
Eijsden heeft diverse recreatieve mogelijkheden, een gezond leefklimaat, een aantrekkelijk achterland en uitstekende (openbare) vervoersverbindingen.

Per 1 december 1992 ontstaat een vacature voor een ambitieuze manager in de functie van

HOOFD GRONDBEHEERSZAKEN m/v

De organisatie
De activiteiten van de gemeentelijke organisatie zijn ondergebracht in drie afdelingen: Middelen, Burgerzaken en Grondbeheerszaken. De drie afdelingshoofden en de gemeentesecretaris vormen gezamenlijk het managementteam.

De afdeling Grondbeheerszaken is verantwoordelijk voor de taakgebieden V.R.O.M., grondzaken, beheer (on)roerend goed, bouw- en woningtoezicht, weg- en waterbouw en groen- en rioolbeheer. De taken van de afdeling zijn verdeeld in de groepen Bouw- en Woningtoezicht, Civiel- en Cultuurtechniek en Juridisch Administratieve Zaken. De afdeling kent een "platte structuur". Het hoofd van de afdeling geeft direct leiding aan 8 binnenmedewerkers van zijn afdeling en aan de opzichter van de buitendienst. De buitendienst bestaat uit 10 medewerkers.

Functie-inhoud
- eindverantwoordelijkheid voor de voorbereiding en uitvoering van het beleid op de werkgebieden van de afdeling
- initiatiefname voor de inhoudelijke ontwikkeling van de beleidsterreinen
- het leveren van een substantiële bijdrage aan de integrale beleidsvoorbereiding van de gemeente
- het leidinggeven aan alle werkzaamheden, die aan de afdeling zijn opgedragen
- verantwoordelijkheid voor de planning van de werkzaamheden, de voortgangsbewaking en de bewaking van budgetten
- zelfstandig uitvoeren van voorkomende bijzondere vraagstukken

Functie-eisen
- een opleiding op HBO-nivo in een administratief/juridische of technische richting
- voldoende inzicht in de beschreven vakgebieden
- ruime werkervaring, opgedaan in een ambtelijke organisatie
- enkele jaren leidinggevende ervaring aan een [illegible] organisatie
- een goede naar het individu gerichte leiderschapsstijl en een groot samenbindend vermogen
- goede contactuele eigenschappen en uitdrukkingsvaardigheid
- brede maatschappelijke oriëntatie en een besluitvaardige, initiatiefrijke instelling

Aanstelling en salaris
- een vertegenwoordiging van het personeel is bij de selectie betrokken
- salaris afhankelijk van opleiding en ervaring [illegible] bruto per [illegible]
- [illegible]
- een psychologisch onderzoek zal deel uitmaken van de selectieprocedure

Nadere informatie kan worden verkregen bij het huidige hoofd van de afdeling de heer L. Willems of bij de gemeentesecretaris de heer J. Raes (tel. 04409-3055).
Reacties binnen 14 dagen na verschijnen in dit blad te richten aan het college van burgemeester en wethouders, Postbus 39, 6245 ZG Eijsden, onder vermelding van "soll.gr" op de enveloppe.

Gemeente Heerlen

Vervoerregio Zuid-Limburg

De vervoerregio Zuid-Limburg is een samenwerkingsverband tussen de [illegible] gemeenten en de openbaar vervoerinstanties. Het projectbureau van de vervoerregio dient een regionaal verkeers- en vervoerplan (RVVP) voor Zuid-Limburg op te stellen. De vervoerregio heeft daartoe een actieplan opgesteld met een looptijd van 2 jaar. Voor dit bureau wordt gezocht een

beleidsmedewerker (m/v)

0,8 formatieplaats

Functie-informatie:

het leveren van bijdragen aan het op te stellen regionale verkeers- en vervoerplan (RVVP);
het doen van voorstellen voor de bestuurlijke organisatie, die de uitvoering van het RVVP ter hand moet nemen;
het zelfstandig trekken en/of secretarieel ondersteunen van de diverse activiteiten uit het actieplan, al dan niet in werkgroepverband;
het mede interpreteren van de resultaten van deze activiteiten in het RVVP;
het administratief en financieel beheren van de vervoerregio;
het verzorgen van de communicatie met de participanten in de vervoerregio.

Functie-eisen:

een op deze functie afgestemde HBO-opleiding;
ervaring op het gebied van ruimtelijke ordening en/of verkeer en vervoer bij voorkeur op gemeentelijk niveau en met automatisering;
goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid.

Het salaris bedraagt afhankelijk van leeftijd en ervaring [illegible]

Overige informatie

Een medisch en psychologisch onderzoek kan deel uitmaken van de sollicitatieprocedure.
Naast de beleidsmedewerker kent het bureau de functies van projectleider en verkeerskundige.
Aanstelling zal vooralsnog plaatsvinden voor de duur [illegible]
Gedurende de [illegible] jaar [illegible] deze functie d[illegible] van de gemeente Heerlen [illegible]
De werkplek [illegible] nog n[illegible] bepalen lo[illegible] Maastricht.

Belangstellenden [illegible] sollicitatiebrieven [illegible] dagen met vermelding van nummer 477, zowel op brief als enveloppe zenden aan de directeur van de dienst Personeel en Organisatie van de gemeente Heerlen, Postbus 1, 6400 AA Heerlen.

De Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg biedt ziekenhuiszorg en ouderenzorg in haar verzorgingsgebied. Van de stichting maken deel uit het Ziekenhuis De Wever & Gregorius en het Verpleeghuis Schuttershof.

Ziekenhuis De Wever & Gregorius is het grote ziekenhuis, dat op twee locaties ziekenhuiszorg biedt van hoog niveau. Het ziekenhuis heeft 130 medisch specialisten en 2.850 medewerkers. Jaarlijks worden 26.000 patiënten opgenomen.

Binnen de Dienst Poliklinische Zorg bestaat op de [illegible] Functie, Locatie De Wever te Heerlen, een vacature voor een parttime

verpleegkundige

voor 1[illegible] uur per week op maandagochtend, donderdagochtend en vrijdag.

Functie-informatie
De werkzaamheden bestaan uit het assisteren bij endoscopische onderzoeken, zoals poliep-ectomieën en [illegible]. Daarnaast bestaat de taak uit het zelfstandig [illegible] van een aantal tests. Er wordt o.a. gebruik gemaakt van laser-apparatuur. De werkzaamheden worden op collegiale en patiëntvriendelijke wijze in een klein team verricht.

Functie-eisen
- diploma A-Verpleegkunde;
- bij voorkeur relevante werkervaring;
- goede contactuele eigenschappen;
- bereidheid om incidenteel meer uren te werken;
- leeftijd 30 jaar of ouder.

Arbeidsvoorwaarden
Arbeidsvoorwaarden conform CAO-Ziekenhuiswezen. Salaris overeenkomstig FWG-groep 40.

Inlichtingen
Inlichtingen worden verstrekt door mevr. T. Vermey, interne functie, tel. (045) 76 6278. Schriftelijke sollicitaties tot 24 september richten aan de Dienst P & O. Vermeld in de linkerbovenhoek van uw brief JL-92211.

Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg
Ziekenhuis De Wever & Gregorius

PARTICULIERE KRAAMZORG, ALLE REGIO'S
AMB[illegible] VOOR KRAAMZORG & WIJ HEBBEN DRINGEND BEHOEFTE AAN

KRAAMVERZORGSTERS & VERPLEEGKUNDIGEN A

THUISZORG CENTRALE LIMBURG
DORINE VERSCHUREPLEIN 10C
6181 AS ELSLOO
TELEFOON 046 374963

***Servium* r.-k. scholengemeenschap**

Deken Haenraetsstraat 1,
6131 GJ Sittard,

vraagt

zo spoedig mogelijk

docent(e) natuurkunde

1e-graads

ter vervanging, voor 28 formatie-eenheden.

Solicitaties z.s.m. te richten aan bestuur r.-k. sg. Servium, postbus 211, 6130 AE Sittard.
Inl. rector drs. C. de Graaf, tel. 046-510159.

ONS PROFIEL

AZL Beheer is een maatwerk-specialist op het gebied van financiële dienstverlening. De onderneming telt circa 220 medewerkers en heeft vestigingen in Heerlen en Eindhoven. Onze dienstverlening, die met name is gericht op ondernemingen en bedrijfstakken, omvat advies, bemiddeling en uitvoering. Dit gebeurt vanuit vier sectoren, waarbij de klant zowel het integrale pakket als onderdelen hieruit kan afnemen:

AZL Pensioenen: advies en uitvoering op het gebied van pensioen- en VUT-regelingen.
AZL Vermogensbeheer: vermogensbeheer voor pensioenfondsen en overige institutionele beleggers.
AZL Actuarieel Bureau: actuariële adviezen en berekeningen ten behoeve van pensioenvoorzieningen.
AZL Assurantiën: advies en bemiddeling met betrekking tot ziektekosten-, levens- en schadeverzekeringen.

Rayonbeheerder Nederland m/v

AFDELING ONROEREND GOED

De afdeling onroerend goed is onderdeel van de sector AZL Vermogensbeheer. De sector belegt een vermogen van circa 6 miljard gulden. De afdeling belegt zowel in commercieel onroerend goed als in woningen. De objecten bevinden zich in Nederland, Duitsland en België. Het belegd vermogen bedraagt circa 2 miljard gulden. Dit wordt rechtstreeks belegd, of via onze beleggingsfondsen AZL Vastgoed nv en AZL Vastgoed Duitsland nv.
Wegens vervroegde uittreding van onze huidige medewerker willen wij graag in contact komen met een rayonbeheerder Nederland, die rendementsverantwoordelijk is voor een deel van het in Nederland gelegen onroerend goed.

Uw profiel
Het beheer omvat zowel commerciële als technische aspecten. Voor het beheer werken wij samen met externe (plaatselijke) beheerders, waarvoor u het aanspreek- en coördinatiepunt bent. U beschikt over een opleiding op HBO-niveau, bij voorkeur HEAO-BE of HTS-bouwkunde. U heeft enkele jaren ervaring in de exploitatie van grotere onroerend goed portefeuilles. Vanzelfsprekend bent u in het bezit van een rijbewijs BE en beschikt u over uitstekende contactuele eigenschappen. Uw leeftijd ligt rond de 30 jaar.

Inlichtingen
Voor nadere informatie is de heer Vossen, hoofd afdeling onroerend goed, telefonisch bereikbaar op nummer 045-763360.

Controleleider m/v

INTERNE ACCOUNTANTSDIENST

De stafafdeling interne accountantsdienst telt momenteel vier medewerkers. De werkzaamheden bestaan onder meer uit het opstellen en toetsen van controleprogramma's, het controleren van de jaarrekening van AZL Beheer en haar opdrachtgevers, de behandeling van fiscale vraagstukken en het onderhouden van contacten met externe accountants. [illegible] leider met gevoel voor efficiency.

Uw profiel
U heeft minimaal drie jaar ervaring, opgedaan binnen een I.A.D. of een accountantskantoor. U heeft aantoonbare ervaring met het onderzoeken, beschrijven en analyseren van de administratieve organisatie van afdelingen en processen en met het ontwerpen van controleprogramma's. Naast voornoemde werkzaamheden, bestaat uw taak uit het opzetten en uitvoeren van en rapporteren over bijzondere onderzoeken.
[illegible] uw NIVRA-studie tot en met het examen administratieve organisatie.

Inlichtingen
Voor nadere informatie is de heer Brok, hoofd I.A.D., telefonisch bereikbaar op nummer 045-763244.

Medewerker Verslaggeving m/v

AFDELING FINANCIËLE ADMINISTRATIE

De afdeling financiële administratie verzorgt de administratie voor de opdrachtgevende pensioenfondsen. De administratieve werkzaamheden hebben zowel betrekking op in- en excasso als vermogensbeheer. Bij deze afdeling is plaats voor een medewerker verslaggeving.

Uw profiel
In teamverband draagt u zorg voor de verslaggeving ten behoeve van enige opdrachtgevers. Tevens levert u een bijdrage aan de boekhouding die betrekking heeft op zowel in- en excasso als vermogensbeheer. U beschikt over de opleiding HEAO-BE/SPD I en II. Daarnaast heeft u kennis van de sociale verzekeringswetgeving. Enige jaren ervaring in een soortgelijke functie is vereist. Uw leeftijd ligt rond de 30 jaar.

Inlichtingen
Voor nadere informatie is de heer Bemelmans, hoofd afdeling financiële administratie, telefonisch bereikbaar op nummer 045-763265.

SOLLICITEREN

Voor alle functies geldt dat kennis van en ervaring met geautomatiseerde gegevensverwerking is vereist. Een psychologisch en medisch onderzoek zullen deel uitmaken van de selectieprocedure.
Bent u geïnteresseerd in één van de functies, richt dan uw sollicitatie aan AZL Beheer, t.a.v. afdeling algemene zaken, Postbus 4471, 6401 CZ Heerlen.

AZL Beheer

Harry Schroen BV, fabrikant van decoratiematerialen, zoekt op zeer korte termijn een

zeefdrukker/leerling-zeefdrukker m/v

Uw schriftelijke sollicitatie zien wij graag tegemoet.
Harry Schroen BV Manufacturer of Display Material,
postbus 1004,
6160 BA Geleen,
t.a.v. de hr. Schroen.

Wij lezen de krant in de klas

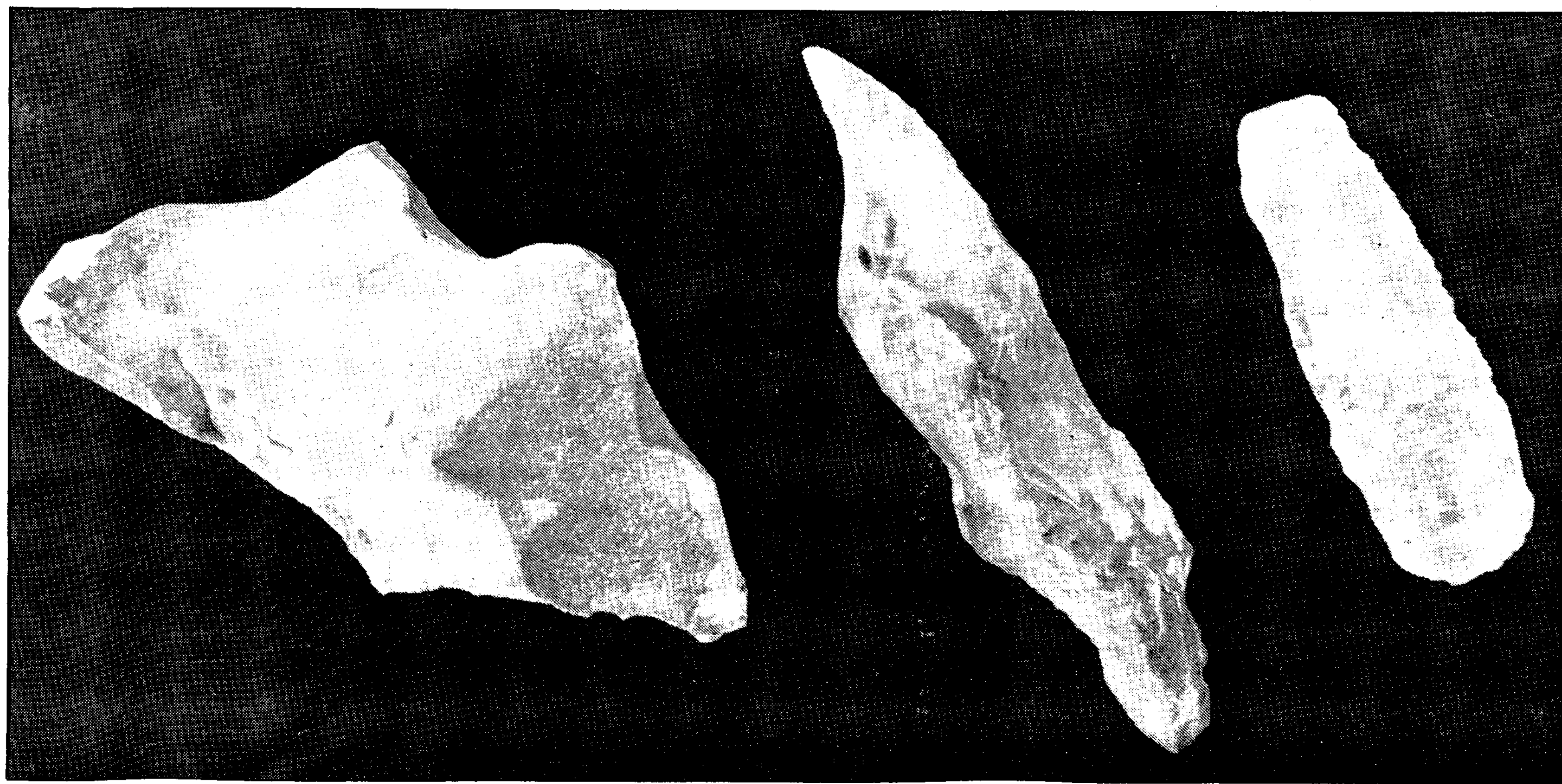
Stichting Krant in de K[illegible]
Joh. Vermeerstraat 14, 1071 DR Amster[illegible]
Tel. (020) 6647536

Toen de Luikse archeoloog Marcel de Puydt op een dag in 1881 met de trein naar Maastricht reisde, ervoer hij de aanblik van de helling van het Maasdal als een schok. Typisch een landschap met prehistorische mogelijkheden, realiseerde hij zich op basis van eerdere ervaringen. Hij is uit de trein gestapt en op het plateau boven Rijckholt gaan wandelen. Hij vond er artefacten uit de steentijd, werktuigen en wapens die door menselijke bewerking van vuursteen waren verkregen. Later kwam hij met vakgenoten terug om de omgeving verder af te zoeken. De ontdekking van vuursteenateliers en een groot aantal mijnen heeft de naam Rijckholt bij 'Sainte Gertrude' wereldvermaard gemaakt onder de archeologen.

Meer dan een eeuw later, in januari van 1992, liep de archeoloog Fred Brounen een rilling over het lijf toen hij op aanwijzen van zijn vriend Hub Pisters, een plaatselijke onderzoeker, enkele openingen in de mergelwand gelegen in de Plenkertstraat wat nauwkeuriger bekeek. Galerijen van wat ooit ondergrondse vuursteenmijnen waren geweest, zo besefte hij. De openingen lagen er open en bloot, mogelijk al sinds een wegverbreding uit het begin van de vorige eeuw, maar nooit had iemand er iets bijzonders in gezien. Fred Brounen, bezig aan een promotie-opdracht, moest er het fijne van weten en startte eind juli geholpen door vakgenoten met een nauwgezet onderzoek.

Als men elke schacht of restant daarvan betitelt als mijn dan werden er op een afstand van 35 meter zeven vuursteenmijnen aangetroffen. Een revolutionaire ontdekking. Weliswaar is de Valkenburgse vuursteenmijnbouw niet van dezelfde schaal als die van Rijckholt, maar de Leidse professor Louwe Kooijmans noemde de vondst minstens zo belangrijk.

Nu de opgravingswerkzaamheden, althans voorlopig, beëindigd zijn en Fred Brounen eens rustig alles op een rijtje heeft gezet blijkt de ontdekking veel omvattender te zijn dan aanvankelijk werd verondersteld. De vuursteenwinning bleef lang niet alleen beperkt tot een strook van 35 meter in de Plenkert. Fred Brounen en Hub Pisters hebben gegronde motieven voor de opvatting dat er één kilometerslange rij van vuursteenmijnen is geweest die liep van Biebos tot Plenkert.

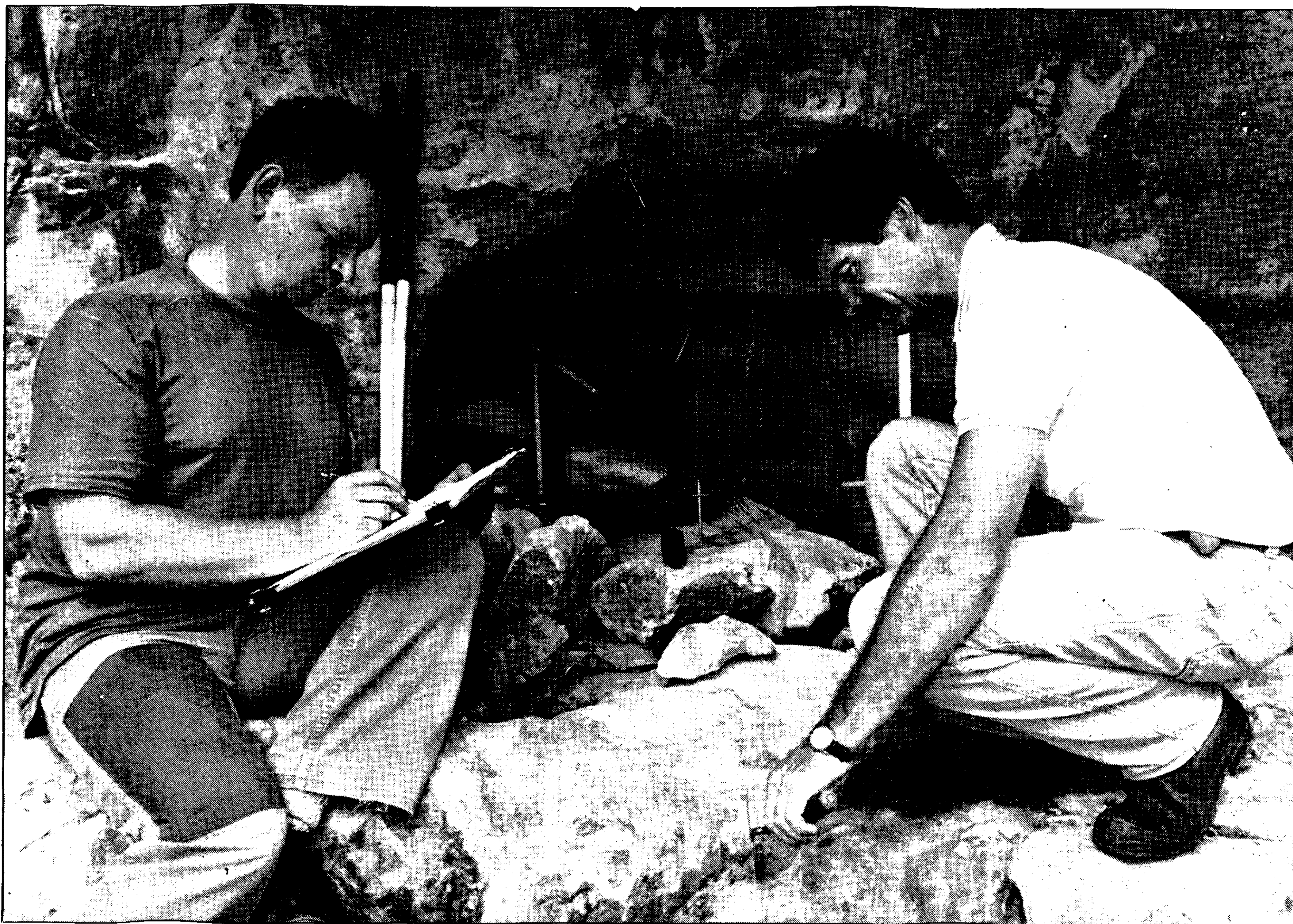
● *In galerij 2 werden tot verrassing van de archeologen enkele zeer gave houwelen uit vuursteen gevonden. Links een zogeheten 'Kerbschlägel', een houweel met laterale schachtingskerven; in het midden een 'Pic' of houweel van het Rijckholttype; rechts het halffabrikaat van een bijltje dat eveneens als houweel werd gebruikt. Met deze houwelen werden de schachten en galerijen in de mergel uitgekapt.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

Van Biebos tot Plenkert één grote winningsstrook

Vuursteenmijn van kilometers lengte

Hub Pisters, een fervent amateur-archeoloog in Valkenburg, stroopt al twintig jaar de velden af in de omgeving op zoek naar artefacten uit de steentijd. Hij trad daarmee in de voetsporen van rijksarchivaris Jos Habets, toen die nog, omstreeks 1860, kapelaan was in Berg en Terblijt en vooral van pater Franciscus Wakkers, omstreeks 1930 een filosofieprofessor in het klooster op de Cauberg. Deze pater bracht in zijn vrije tijd een indrukwekkende collectie vuurstenen bijlen, klingen, pijlpunten en andere artefacten bijeen in een zaaltje van het klooster. Helaas zijn veel kostbare stukken in de loop der jaren lukraak uitgedeeld aan bezoekers.

Vooral het plateau tussen Berg en Vilt was een rijke vindplaats. Er is daar, ook door Pisters, enorm veel materiaal gevonden. Er moet ooit in de steentijd een dichtbevolkte nederzetting zijn geweest. De rijke voorraad van productieafslagen, halffabrikaten van bijlen en mislukte exemplaren duiden op een industriële verwerking van vuursteen.

● *Fred Brounen, links, en Hub Pisters bezig met het onderzoek in een der vuursteenmijnen in de Plenkert.*

Industrie

De zoektochten van Pisters, die over zijn vondsten regelmatig publiceerde in archeologische vakbladen, bleven niet beperkt tot het plateau van Berg en Vilt en de glooiende hellingen rond de Schaesberg, die zo'n beetje zijn achtertuin zijn. Door de vondst van zovele artefacten en afslagmateriaal in de omgeving van Valkenburg was al duidelijk dat er van een ware vuursteenindustrie gesproken kon worden. Door de aard van het materiaal, grofkorrelige en taaie silex, spreken de archeologen van Valkenburg-vuursteen. De vraag die de archeologen al langer bezig hield was: waar werd die gedolven?

Pater Wakkers, die na zijn verblijf in Valkenburg naar Portugal verhuisde, schreef in 1980 vanuit Lissabon: „Ik ben ervan overtuigd dat de grijze vuursteen rondom Valkenburg uitgegraven is." Hij deed de suggestie om het maar aan de plaatselijke blokbrekers te vragen. Maar voor blokbrekers was de laag met de vuursteenknollen, die zij bij het breken van de mergel uit de 'berg' aantroffen, alleen maar een brok ellende en zeker geen aanleiding tot archeologische bespiegelingen. Met de ervaring opgedaan in de langdurige leerschool van de praktijk sprak Hub Pisters vijf jaar geleden al de veronderstelling uit dat er wel eens in het late neolithicum – het einde van het stenen tijdperk tussen vijf- en vierduizend jaar geleden – in de Plenkert vuursteen zou zijn gewonnen. Maar dan niet op de plek waar vorige maand echte vuursteenmijnen zijn ontdekt doch een halve kilometer dichter bij de kom Valkenburg waar opvallend hoge mergelwanden te zien zijn.

In de zomer van 1990 verlegde hij samen met Fred Brounen zijn werkterrein naar het oostelijk van Valkenburg gelegen Biebos. Naar aanleiding van geologische carteringen was er in 1970 al eens iets gepubliceerd over vuursteenvondsten. Er werden zoeksleuven gegraven waarbij over grote stukken terrein afval van vuursteenbewerking werd gevonden. Interessanter werd het nog toen de onderzoekers verder gingen graven in de beboste helling. Daar bleken de langverwachte mijnen waarin Valkenburg-vuursteen werd gedolven te liggen. „We hebben toen in het Biebos een heel systeem aangeboord van schachten en ondergrondse galerijen. Maar vuursteen is er ook bij dagbouw ontgonnen," zegt Fred Brounen.

door **JAN DIEDEREN**

Door de vondst van een vergelijkbaar systeem vuursteenmijnen aan het einde van de Plenkertstraat is zijn beeld van de vuursteenwinning, de mijnbouw dus, in Valkenburg compleet. „Biebos en Plenkert liggen hemelsbreed een goede twee kilometer uit elkaar. Het ligt voor de hand dat de mijnwerkers uit de steentijd heel systematisch hebben gewerkt bij het zoeken naar de knollen. In de Plenkert hebben we over een afstand van 35 meter zeven mijnen gevonden. Zo voortgaande komen we op een haast onvoorstelbaar aantal mijnen uit tot in het Biebos. Maar we moeten niet vergeten dat er ook vijf eeuwen lang, tussen 5000 en 4500 jaar geleden, vuursteen is gewonnen," zegt Brounen.

Volgens de archeoloog hebben onze verre voorvaderen heel systematisch vuursteen gedolven. Ze wisten dat de knollen niet verspreid in de mergel liggen, maar slechts in bepaalde, gelijkmatige en tamelijk dunne lagen. De belangrijkste laag waarin Valkenburg-vuursteen voorkomt wordt de kalksteen van Emael genoemd. Die ligt in de Plenkert op 70 meter boven N.A.P., ongeveer twee meter boven straatpeil. Door geologische werking van de bodem loopt de knollenlaag naar het Biebos toe langzaam op tot 125 meter N.A.P.

Lager dan de Emaellaag is er nog een laag kalksteen van Schiepersberg. In het Biebos is er ook in deze laag vuursteen gewonnen. De Plenkert levert wat dit betreft een verrassing op. Van de zeven gevonden mijnen gaan er zes niet verder dan de Emaellaag. „Op het einde van ons onderzoek vonden we een zevende schacht die met een doorsnede van zeven meter veel breder is dan de anderen. De schacht gaat ook veel dieper, zeker tot negen meter, maar we hebben de bodem nog niet gevonden. Het lijkt er sterk op dat de mijnwerkers destijds een knollenloos stuk in de Emaellaag hebben aangetroffen en toen maar hebben besloten om verder de graven naar de Schiepersberglaag. Blijkbaar wisten zij uit eerdere ervaringen heel precies dat er twee lagen met vuursteenknollen voorkomen."

Fred Brounen heeft nu ook een theorie over het verband tussen de vuursteenwinning in Rijckholt en die in Valkenburg. Die van Rijckholt is van oudere datum en nog veel grootschaliger. Geschat wordt dat er in de helling van het Maasdal wel twee tot vijf duizend mijnschachten zijn geweest. Maar ook daarin is eeuwenlang gewerkt tussen 6000 en 5000 jaar geleden.

Rijckholt

De vuursteen van Rijckholt ligt in Gulpens krijt en is van een andere kwaliteit dan de Valkenburgse, die in Maastricht krijt wordt aangetroffen. Rijckholtvuursteen is fijnkorrelig en bij uitstek geschikt om er grote klingen en pijlpunten van te maken. Brounen denkt niet dat de winning in Rijckholt is gestaakt omdat de bodem uitgeput zou zijn. Aannemelijker is dat na verloop van tijd er meer behoefte was aan Valkenburg-vuursteen omdat die beter geschikt is voor het maken van bijlen en houwelen. Door wijziging van de levensomstandigheden was er bij de bewoners van de streek en trouwens ook in ver afgelegen plaatsen tot in Drente en Luxemburg toe mogelijk meer vraag naar bijlen en houwelen voor het kappen van bossen en bewerken van het land dan naar klingen en pijlpunten.

De arbeidsorganisatie week in Valkenburg ook duidelijk af van die in Rijckholt. De schachten in het Maasdal gaan tot zestien meter diep, doch zijn maar ongeveer één meter in doorsnee. Voor het bereiken van zo'n grote diepte moest er lange tijd gegraven worden. Om die tijd nuttig te maken diende er zoveel mogelijk materiaal naar boven gehaald te worden. De gangenstelsels op de bodem van de schacht zijn daarom groot en uiteenlopend. In elke schacht kon omdat die zo smal was maar één mijnwerker tegelijk werken. Hij werd aan een touw of liaan naar beneden gelaten. Slijtsporen van de touwen zijn in de schachten teruggevonden. De onbruikbare mergel moest ondergronds verzet worden: van de ene galerij in de andere.

In Valkenburg zijn de schachten slechts vijf tot zes meter diep en veel breder met een doorsnede van drie meter. Brounen neemt aan dat er in zo'n brede schacht een of meer tussenplateau's waren zodat er met ladders gewerkt kon worden. In de brede schacht konden ook meer mensen tegelijk werken.

De geringere diepte en de bredere schacht maakte het mogelijk dat mergel en ander afvalmateriaal mee naar boven kon worden gehaald, waardoor er in de galerijen meer bewegingsvrijheid was.

De mijnschachten en galerijen in de Plenkert zijn nu weer met zand en oorspronkelijk vulmateriaal dichtgegooid om te voorkomen dat een ondeskundige erin gaat wroeten. Of Fred Brounen ze nog eens verder gaat onderzoeken, weet hij op dit moment niet. Hij is trouwens van mening dat de wetenschappers van vandaag niet moeten proberen alles te onderzoeken. „Laat ook nog maar wat over aan toekomstige generaties. Met nieuwe onderzoekmethodes, die nu nog onbekend zijn, zijn zij misschien in staat veel meer te ontdekken over het doen en laten van de vroegere bewoners van deze streek dan wij nu kunnen. Maar dan moet er wel nog wat te ontdekken blijven," legt hij uit.

Kwartje

DOOR THEA VAN BEEK

Voor een riks naar de bios. Het plan werd opgepikt in – waar anders – Amerika door bioscoopmagnaat Cannon. In een doorlopende voorstelling van twaalf uur draait vanaf 17 september een jaar oude speelfilm in de Amsterdamse Cineac aan de Reguliersbreestraat.

Zo'n plan bezorgt me acuut nostalgische herinneringen. De Cineac. Voor mij synoniem met de jaren vijftig, lange zondagen, regen, lange rijen, patat, een ijsje, Polygoon, Walt Disney en een bontjas. De Cineac, als kind was dat voor mij hèt uitje. En dan het liefst samen met mijn grootouders. Als enig kleinkind wist ik al bij voorbaat dat er behalve genieten van zwart-wit films nog meer te beleven viel.

Bij het ronde, glazen kassahokje aan de Reguliersbreestraat stond gegarandeerd een rij. Die liep door de Regulierssteeg tot om de hoek van de Amstel. Een paar honderd meter lang, minstens. Netjes sloot je achter in de file aan, die om de paar minuten een paar stappen naar voren schoof. Je wist, voor de Cineac moest je eerst geduld oefenen. Veel geduld, maar die werd beloond.

Het eerste spannende moment begon als eenmaal de steeg bereikt was. Halverwege bevond zich een patatzaakje, toen nog een van de weinige in Amsterdam. Kunst was het de zaak goed aan te pakken. Bij regen een fluitje van een cent: gewoon zielig kou-kleumen. Gegarandeerd dat oma uit haar portemonnaie een kwartje trok voor zo'n grote puntzak. Bij mooier weer was het een kwestie van doorzichtige smoezen ('mmm, wat ruikt het hier lekker, hè?').

Na een uur langzaam voortschuifelen raakte het einddoel in zicht: de glazen kassa. Nog levendig herinner ik me die ene keer met die dame in een bruine bontjas. Kwam aanlopen en durfde het aan, zich voor in de rij te dringen. Ze had duidelijk buiten mijn grootvader gerekend en zijn wat opvliegende aard en uitgesproken gevoel voor rechtvaardigheid. Zonder mankeren greep hij haar in de bruine pels en deelde luid scheldend een paar ferme tikken uit.

De dame op haar beurt bleek evenmin dame als mijn opa heer. Een stortvloed van vervloekingen en enge ziektes kwam over hem heen. Afijn, het ontaardde in een vechtpartij, waarmee de hele rij zich bemoeide. Door de grond gingen m'n oma en ik. Ja, voor de Cineac moest je iets over hebben.

Zodra in de bioscoop een paar plaatsen vrij kwamen mocht de volgende erin. Voor de prijs van een kwartje de verduisterde hemel in. Meestal was dat midden in een film, maar dat gaf niet. Het kwartje gaf immers recht op een vol uur genieten plùs het opnieuw uitzien van de film die draaide op het moment van binnenkomst. Favoriet waren uiteraard Chaplin, de 'Dikke en de Dunne' en de tekenfilms van Walt Disney. Met het nodige ontzag bekeek je het Polygoon journaal. Het specifieke stemgeluid van Philip Bloemendaal, die op blijmoedige toon ontroerende beelden van de vier prinsesjes begeleidde. Nooit vergeet ik 'De wonderen van de woestijn'. Het absolute wonder van kleurenfilmtrucage. Binnen enkele seconden ontvouwden piepkleine bloemknoppen zich tot een ontloken kelk. In een minuut werden decennia overbrugd door de groei van cactussenplantjes tot bomen.

Na een uur en nog wat brak een spannend moment aan. De sport was op zijn minst nòg een uur uit te zitten. Met de blik half gericht op het filmdoek, half op de ouvreuse proberen aan de aandacht te ontsnappen. Onverbiddelijk kwam het moment dat de lichtbundel van haar zaklantaarn op jou gericht werd. Wegwezen, buiten staat nog een lange rij te wachten. Als opwindende troostprijs volgde soms de naast Cineac gezetelde Italiaanse ijssalon van Gamba.

In 1968 was de laatste doorlopende voorstelling. Toen gingen ik en velen met mij al lang niet meer een 'Cineacje pikken'. De bioscoop, een fraaie schepping van de architect J. Duijker, werd voorbehouden aan nog slechtere B-films. Mensen zag je er al lang niet meer wachten bij het kassahokje. Misschien ga ik voor die riks toch weer eens een kijkje nemen.

De Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg biedt ziekenhuiszorg en ouderenzorg in haar verzorgingsgebied. Van de stichting maken deel uit het Ziekenhuis De Wever & Gregorius en het Verpleeghuis Schuttershof.

Ziekenhuis De Wever & Gregorius is het grote ziekenhuis, dat op twee locaties ziekenhuiszorg biedt van hoog niveau. Het ziekenhuis heeft 130 medisch specialisten en 2.850 medewerkers. Jaarlijks worden 26.000 patiënten opgenomen.

Binnen de Dienst Poliklinische Zorg bestaat op de Poli Kinderziekten, Locatie De Wever te Heerlen, een vacature voor een parttime

spreekuur-assistente

voor 12 uur per week op dinsdagmiddag, woensdagmiddag en vrijdagochtend.

Functie-informatie
De spreekuurassistente draagt zorg voor een correcte en adequate opvang van patiënten, de voorbereiding van het poliklinische spreekuur en het typen van medische rapporten en verslagen. De werkzaamheden worden op een [illegible] uitgevoerd.

Functie-eisen
- diploma MDGO-doktersassistent of MEAO-medische secretariële richting;
- bij voorkeur enige jaren ervaring in een soortgelijke functie;
- typediploma en ervaring in het werken met een dictafoon;
- zelfstandig en accuraat kunnen werken:
- goede mondelinge en schriftelijke uitdrukkingsvaardigheid.

Arbeidsvoorwaarden
Arbeidsvoorwaarden conform CAO-Ziekenhuiswezen. Salaris overeenkomstig FWG-groep 25.

Inlichtingen
Inlichtingen worden verstrekt door mevr. E. Schlösser, tel. (045) 76 7222. Schriftelijke sollicitaties tot 24 september richten aan de Dienst P & O. Vermeld in de linkerbovenhoek van uw brief JL-92157.

Stichting Gezondheidszorg Oostelijk Zuid-Limburg
Ziekenhuis De Wever & Gregorius

Wij bouwen een fabriek. Uw inbreng bepaalt onze uitstraling.

MOBIL ZOEKT MENSEN.

Volgend jaar in augustus beginnen de machines te draaien in ons nieuw bedrijf in Kerkrade. Om tijdig te kunnen starten, nemen wij reeds nu kontakt met u op. Want wij hebben mensen nodig, veel mensen. Mobil zoekt honderddertig mannen en vrouwen en u kunt daar één van zijn. Bent u geïnteresseerd, dan kunt u bij ons solliciteren, praten over uw toekomst, afspraken maken en het juiste moment kiezen om in dienst te komen.

Uitstekende vooruitzichten

EEN GLOEDNIEUW BEDRIJF

Mobil gaat in Kerkrade kunststof filmmaterialen vervaardigen voor de verpakkingsindustrie. Deze produkten moeten voldoen aan de hoogste kwaliteitsnormen die in Europa worden gesteld. De machines die in ons bedrijf worden geïnstalleerd, zijn daarom de allermodernste ter wereld.

DE MENSEN DIE WIJ ZOEKEN

5 Shift Supervisors

Mobil zoekt shift supervisors die goed kunnen organiseren en coördineren. Zij maken van hun ploeg een team. Onder hun hoede wordt door de betrokken afdelingen op een veilige en efficiënte manier een uitstekend eindprodukt gemaakt.

Een goede broodwinning

100 Process Operators

Technische medewerkers die na een grondige training rechtstreeks worden ingeschakeld in het volcontinu produktieproces. De taken zullen variëren van lijntoezicht tot supervisie in de kontrolekamers.

25 Maintenance Technicians

Zowel elektrotechnische als werktuigkundige specialisten komen in aanmerking. Hun werkzaamheden omvatten het onderhoud van zowel kleine motoren als grote elektronisch bestuurde machines. Ook preventief onderhoud behoort tot hun taak.

Verantwoordelijkheden op maat

Onze voorkeur gaat voor alle bovenstaande funkties uit naar mensen met een of meer van de volgende opleidingen:

- LBO/ LTS
- VAPRO
- MBO/MTS
- SOM

A FUTURE IN PACKAGING

Als u geïnteresseerd bent in een toekomst bij Mobil dan wilt u ongetwijfeld nog veel meer van ons weten. En wij van u. Neem daarom het initiatief in eigen hand. U kunt ons tussen 8.00 en 15.00 u bellen op nummer

045/45 23 03

of schrijven, aan het volgende adres: Mobil Plastics Europe Kerkrade bv Afdeling Personeelszaken, Postbus 3046, 6460 HA KERKRADE.

Wij sturen u dan een sollicitatieformulier. Als u wordt aangenomen, komt u vanaf begin volgend jaar in dienst voor de bedrijfstraining.

Stabiel werk

Mobil Plastics Europe Kerkrade B.V.

GEMEENTE KERKRADE

Kerkrade is, met ca. 53.000 inwoners een belangrijke woon- en werkgemeente in het stedelijk gebied van Oostelijk Zuid-Limburg [illegible] regio. In de stad en [illegible] wetenschappelijke [illegible] mogelijkheden en vormt een belangrijke vestigingsplaats voor het (internationale) bedrijfsleven door de aanwezigheid van hoogwaardige bedrijfsterreinen.

De gemeentelijke ambtelijke organisatie bestaat naast de dienst Algemene Bestuurlijke Aangelegenheden uit een viertal operationele en een tweetal middelendiensten. Een van de operationele diensten is de Gemeentelijke Sociale Dienst.

Bij de afdeling Financiële Administratie van de Gemeentelijke Sociale Dienst is de functie vacant van:

MEDEWERKER AO/IC (M/V)

(Administratieve Organisatie en Interne Controle)

Functie-inhoud:
- Het (mede) ontwikkelen van de opzet van de Administratieve Organisatie (AO);
- beoordeling van het bestaan en de werking van de AO;
- onderkennen van noodzakelijke aanpassingen van de AO en het formuleren van voorstellen hieromtrent;
- het ontwikkelen van een stelsel van controle-maatregelen;
- (mede) zorgdragen voor de invoer van AO en IC maatregelen;
- het leveren van een bijdrage in de verdere ontwikkeling van de geautomatiseerde informatievoorziening;
- implementatie van modificaties c.q. nieuwe opzet van AO/IC.

Functie-eisen:
- Opleiding op HBO-niveau (b.v. HEAO-BE, SPD 1 en 2);
- bij voorkeur ervaring met accountancy-werkzaamheden, opgedaan in een type organisatie als een Sociale Dienst;
- het bezitten van de noodzakelijke communicatieve vaardigheden, zoals overtuigingskracht om op basis van consensus wijzigingen te realiseren.

Functie-waardering:
Voorlopig schaal 9 (maximum F 5.261,- bruto per maand).
Verdere uitloop behoort tot de mogelijkheden.

Nadere inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij dhr. H. Didderen tel. 045-467307.

Schriftelijke sollicitaties kunnen, onder vermelding van P. en O. 4.92, tot en met 30 september a.s. worden gericht aan het College van Burgemeester en Wethouders van de Gemeente Kerkrade, Postbus 600, 6460 AP Kerkrade.

CENTRAAL ADMINISTRATIE- EN BESTUURSBUREAU VAN DE VERENIGING VOOR MIDDELBAAR ONDERWIJS IN LIMBURG

Postbus 143, 6130 AC Sittard.

Het Centraal Administratie- en Bestuursbureau van de Vereniging voor Middelbaar Onderwijs in Limburg houdt ten behoeve van 28 scholen/scholengemeenschappen voor VBO, MAVO, HAVO en VWO, verspreid over de gehele provincie Limburg, een docentenvervangersbestand bij.
Ter actualisering van het bestand roepen wij

SOLLICITANTEN m/v

op met een onderwijsbevoegdheid – eerste- of tweedegraads (1, 2, 2a) – in een of meer van de vakken die aan de genoemde schooltypes worden gegeven.

Van de kandidaten wordt verwacht dat zij op afroep beschikbaar zijn, eventueel kunnen zij een voorkeur voor bepaalde scholen uitspreken.

Overigens mag niet onvermeld blijven dat schoolbesturen de wettelijke plicht hebben vacatures bij voorrang aan te bieden aan garantielopers, eigen wachtgelders en andere ontslaguitkeringsgerechtigden.

Belangstellenden gelieven vóór 19 september as. een sollicitatieformulier aan te vragen bij het C.A.B.B., postbus 143, 6130 AC Sittard, tel. 046-596565.

Degenen die al in het bestand opgenomen zijn, verzoeken wij zulks telefonisch te bevestigen en eventuele mutaties door te geven.

---

unique uitzendburo
een unique manier van werken

HEFTRUCKCHAUFFEURS m/v
voor diverse bedrijven in Brunssum en Heerlen-Noord, met minimaal 3 maanden recente werkervaring, voor werkzaamheden in 2- en 3-ploegendienst, goede toekomstperspectieven.

HULPMONTEURS m/v
voor diverse installatiebedrijven in Heerlen en Kerkrade. De functie is in dagdienst. Enige ervaring is gewenst.

MTS'ers PROCESTECHNIEK
en
LTS'er B- OF C-NIVEAU m/v
De functie is in 2- en 3-ploegendienst. Het bedrijf is gevestigd in Sittard.

MTS'er WTB
Voor een metaalbewerkend bedrijf in Maastricht zoeken wij een MTS'er WTB die verder opgeleid wordt binnen het bedrijf om computergestuurde machines te bedienen en waar nodig te programmeren.
Het is een interessante functie voor de goede kandidaat, omdat naast een operatorsfunctie er ook onderhoudstechnisch werk bij komt kijken. Tevens zijn er goede toekomstmogelijkheden.

LTS'er metaal, elektro- of procestechniek
voor een produktiebedrijf in Maastricht. Het betreft een operatorsfunctie in vijfploegendienst. Na een interne opleiding moet men het produktieproces goed laten verlopen, licht preventief onderhoud verrichten enz.

unique uitzendburo
een unique manier van werken

Voor meer informatie over bovenstaande vacatures kun je terecht bij:

unique uitzendburo
Emmaplein 2, Heerlen
tel. 045-716170
Wycker Brugstraat 23, Maastricht
tel. 043-256670

SCHOLTE grondverzetmachines

Wij hebben in onze buitendienst een vakature voor:

EEN ALL-ROUND SERVICE MONTEUR EN/OF AANKOMEND MONTEUR M/V

Wij vragen:
Kwaliteit, evenals onze producten en serviceverlening
Kennis van hydraulica en dieseltechniek
Teamgeest en inzet in onze snelle groeiende organisatie

Wij bieden:
Een aantrekkelijke afwisselende baan met uitstekende primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden.
Scholingsmogelijkheden, productgericht, binnen de organisatie
Een bijzonder prettige arbeidssfeer binnen een enthousiaste groep van medewerkers

---

Verzorgingstehuis Roncalli,
Oranjelaan 79,
6042 BC Roermond,
tel. 04750-23644.

In het verzorgingstehuis Roncalli wordt aan 98 bewoners huisvesting en verzorging geboden, terwijl daarnaast 45 aanleunwoningen worden bewoond door zelfstandig wonende bejaarden. In het gehele complex wonen ruim 150 ouderen.
Uitvoering wordt gegeven aan flankerend beleid – dagverzorging – tijdelijke opname – maaltijdvoorziening – en aan een tweetal substitutie-projecten verpleeghuiszorg.

In verband met het vertrek van de huidige functionaris, worden sollicitanten opgeroepen voor de functie van

HOOFD VERZORGING (M/V)

Als hoofd verzorging geeft u leiding aan de verzorgings- en de huishoudelijke dienst en hebt u de zorg voor het scheppen van een goed woon- en leefklimaat voor de bewoners.
Het onderhouden van contacten met andere intra- en extramurale instellingen behoort eveneens tot uw taak.

Gedacht wordt aan kandidaten in het bezit van het diploma verpleegkundige A/B, aangevuld met leidinggevende ervaring en goede contactuele eigenschappen. Geboden wordt een zelfstandige functie met ruime bevoegdheden.

Salaris en arbeidsvoorwaarden zijn conform de C.A.O. voor personeel in bejaardentehuizen.
Schriftelijke sollicitaties kunnen binnen 10 dagen worden gericht aan het bestuur.

Na een afgeronde middelbare vooropleiding had je een ruime ervaring in de betere modebranche opgeda[illegible] Want je had tenslotte een gezonde commerciële inste[illegible] en een grote mate van inzet en doorzettingsvermogen[illegible] een persoonlijke uitstraling en je gevoel voor humor m[illegible] van dit alles een succes.
Daarna kwam er een andere periode in je leven, een huwelijk, er kwamen kinderen, en na een hele p[illegible] kreeg je weer wat meer tijd voor jezelf en wilde je me[illegible] vrijgekomen tijd iets doen, en het liefste dat doen wat [illegible] zo graag deed; n.l. verkopen, contacten onderhouden [illegible] met de klanten en je vrij bewegen in een zelfstandige [illegible]

Welnu: ter versterking van ons verkoopteam zoeken wi[illegible]

VERKOOPSTER

Voor ± 20 uur. Leeftijd van ± 35 t/m 45 jaar.

Heb je interesse in deze baan, en denk je deze uitdagi[illegible] waar te kunnen maken schrijf dan binnen 10 dagen ee[illegible] brief en curriculum vitae naar:

ESPRIT SHOP
winkelcentrum Op de Kamp, Landgraaf
afdeling personeelszaken
p/a postbus 10, 6400 AA Heerlen.

ESPRIT

DOOR JO JEURISSEN

Expositie 'Ridders en Priesters' in Alden Biesen

Acht eeuwen Duitse Orde in Noordwest-Europa

Voor directeur Suzanne Vanaudenhove van Alden Biesen in Bilzen-Rijkhoven waren het drukke dagen. De voorbereidingen van de tentoonstelling in de voormalige landcommanderij over 800 jaar Duitse Orde in Noordwest-Europa 'Ridders en Priesters' onder haar leiding hebben meer dan drie jaar geduurd. Het reilen en zeilen van de Orde in de vijf balijen (te vergelijken met provincies) Utrecht, Biesen, Westfalen, Koblenz en Lotharingen wordt voor de eerste keer op een wetenschappelijk verantwoorde wijze met ongeveer 350 originele voorwerpen in beeld gebracht.

De inrichters selecteerden vooral stukken die rechtstreeks met de Duitse Orde verband hielden. Bovendien is het complex Alden Biesen als voormalige residentie van de landcommandeur in de tentoonstelling betrokken waardoor bepaalde aspecten visueel beter belicht kunnen worden. De kerk, het interieur, de Franse tuinen en het Engelse park in Alden Biesen vormen namelijk een onderdeel van de expositie.

De Duitse Orde werd in 1190 opgericht in Akko (in het huidige Israël) als hospitaalbroederschap tijdens de Derde Kruistocht naar het Heilige Land. Twee kooplieden uit Bremen en Lübeck verwierven toen in die plaats een huis en bouwden er vervolgens een hospitaal, kapel en enkele woningen.

● *De Romeinse keizer Augustus, een houtsnijwerk uit de 16de eeuw. Uit de Johannes de Doper-kerk in Siersdorf, midden 16de eeuw. De kerk behoorde tot de balije Biesen.*

Vooral van Duitse kant was veel belangstelling voor deze vestiging. Naar het voorbeeld van de eerder opgerichte Tempeliers en Johanieters werd het Duitse hospitaal in 1198 omgevormd tot een ridderorde. Voornaamste doelen: ridderidealen (het gewapenderhand veroveren van land) en ziekenverzorging.

Privilege

De Orde viel kort na de oprichting al rechtstreeks onder het gezag van de paus (1221) en werd daarmee in het Heilige Land een politieke factor van belang. Het onttrekken aan het gezag van de bisschoppen was in die tijd gebruikelijk want ook de Tempeliers en de Johanieters genoten dat privilege. Bij de latere gebiedsuitbreidingen van de Orde leidde dat overigens vaak tot conflicten met de plaatselijke bisschoppen of bestuurders.

Dankzij de steun van de paus en toenmalige heersers in Europa breidde de Duitse Orde zich snel over heel Europa uit. Op het hoogtepunt van de macht beheerste zij gebieden van de huidige Baltische staten tot Sicilië. Aan de Oostzee slaagde zij er zelfs in een eigen staat te vestigen. Later ging veel land rond de Middellandse Zee verloren en kwam het centrum van de macht meer in Noord-Europa te liggen.

Eeuwen later bracht de Franse revolutie links en rechts van de Rijn een zware slag toe aan de invloed en bezittingen van de Orde. Het nazi-regime in de Tweede Wereldoorlog pakte de vervolging nog harder aan. Een klein aantal kloosters heeft Hitler overleefd. Medio juni van dit jaar waren nog 73 priesters en lekebroeders van de Duitse Orde werkzaam als wetenschapper of in de ziel- of jeugdzorg. Voorts zijn nog 308 zusters actief op caritatieve fronten. De Orde kent ook ongeveer 500 familiares. Dat zijn priesters of leken met een goede reputatie die zich geestelijk verbonden voelen met de Orde. Alden Biesen kent ruim 25 familiares.

Strak

De Duitse Orde had een strakke organisatiestructuur. Het hoogste orgaan was het Generaal Kapittel dat als vertegenwoordiger van de Orde een grootmeester voor het leven koos. Onder de grootmeester werden landmeesters benoemd. In onze contreien kregen die de naam Duitsmeesters. Deze Duitsmeesters hadden de zeggenschap over meerdere landcommandeurs in Europa. In Alden Biesen zetelde een landcommandeur die heerste over meerdere gewone commanderijen zoals Nieuwen Biesen (in Maastricht), Aken, Bekkevoort, Bernissem, Gemert, Holt, Vught, Luik, Ramersdorf, St.-Pieters-Voeren en Siersdorf. Het geheel werd de balije Biesen genoemd.

Van de voormalige commanderij Nieuwen Biesen in Maastricht is op de tentoonstelling onder andere een maquette te zien van de toestand omstreeks 1750. De geschiedschrijving van Nieuwen Biesen is nog niet echt opgepakt. Het complex moet zich bevonden hebben op de plek waar thans de KNP en het Bassin liggen. De gebouwen zijn aan het einde van de 18de eeuw verwoest of in brand gestoken. Enkele straatnamen (Biesenweg, Commandurslaan) herinneren nog aan de eeuwenlange aanwezigheid.

De Duitse Orde verwierf in 1358 nabij de 14de-eeuwse stadsmuur in Maastricht een groot stuk land en bouwde er een gotische kerk. Tijdens het beleg van Maastricht in 1579 (door de Spanjaarden) werd het gebedshuis volledig verwoest. Na een moeizame opbouw van het steeds groter en belangrijker wordende complex brachten de troepen van Lodewijk XV in 1748 na zware beschietingen schade toe aan de gebouwen. De Franse revolutionairen zorgden in 1793/1794 andermaal voor een totale verwoesting. Van heropbouw kon geen sprake meer zijn. Nieuwen Biesen verdween van de kaart.

Imposant

De imposante expositie toont de op- en neergang van de Duitse Orde in vier episoden: Het ontstaan in de Middeleeuwen (in onze streken is dat rond 1220), De Reformatie 1525-1650, De Orde in de 17de en 18de eeuw en Van 1809 tot heden.

De Internationale Historische Kommission zur Erforschung des Deutschen Ordens richtte in 1990 in het Germanisches Nationalmuseum te Nürnberg al een indrukwekkende tentoonstelling in onder de titel '800 Jahre Deutscher Orden'. Het concept van de Kommission bleef echter niet beperkt tot deze ene grote manifestatie, maar kreeg en krijgt regionale aanvulling met vervolgexposities. Het jaar daarop, in 1991, werd tijdens een tentoonstelling in Mainau het zuidwesten van het oude rijk nader belicht onder de titel 'Kreuz und Schwert'. Dat gebied van de Duitse Orde omvatte de huidige deelstaat Baden-Württemberg, Zwitserland en Elzas.

● *Suzanne Vanaudenhove, directeur Alden Biesen.* Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

De tentoonstelling 'Ridders en Priesters' (Acht eeuwen Duitse Orde in Noordwest-Europa) is vanaf vandaag dagelijks, behalve maandag, tussen 10 en 18 uur te zien in Alden Biesen in Bilzen-Rijkhoven. Toegangsprijs voor volwassenen 150 BF. Studenten, groepen, 65-plussers en kinderen mogen er goedkoper in. De expositie loopt tot 13 december aanstaande.

De tweede vervolgexpositie start vandaag in Alden Biesen als 'Ridders en Priesters' en omvat – zoals gemeld – de aanwezigheid van de Duitse Orde in het noordwesten van Europa. Daarmee is de cyclus nog niet ten einde. Suzanne Vanaudenhove meldt dat volgend jaar in Wenen het zuidoostelijk deel (het Habsburgse gebied) aan de beurt komt en weer later in Malbork (Marienburg) Polen een expositie wordt ingericht over de invloed van de Orde in het Balticum. „Al deze exposities vervolledigen elkaar waardoor een completer beeld van de Orde kan worden verkregen," aldus de directeur.

Het geëxposeerde in Alden Biesen omvat vele aspecten van de Orde. In de forse catalogus zijn bijdragen te vinden van de Maastrichtenaren J. Bruijnzeels (uitleg over een tekening 'Gezicht op de Maasoevers in Maastricht' uit het derde kwart van de 16de eeuw met o.a. Nieuwen Biesen erop), P. Dingemans (uitleg over een fragment van een bijbel met het scheppingsverhaal, 13de eeuw uit het rijksarchief in Maastricht en waarschijnlijk gebruikt in de commanderij Nieuwen Biesen), E. Ramakers en A. Schmidt (artikeltje over een boekje met een overzicht van de rechten van de orde, balije Hessen) en de Roermondenaar P. te Poel (over een houtsnijwerk 'Maria met kind' uit de St.-Martinuskerk in Beek en een cilindermonstrans van 1642 in dezelfde kerk).

'De transportwereld is een jungle en daar gelden andere wetten'

Chauffeurs vaak onwetend over risico's van lading

Niet alle chauffeurs die gevaarlijke stoffen vervoeren zijn zich bewust van de risico's. Met name kleine bedrijven willen nog wel eens de hand lichten met de op zich strenge regels van de overheid. Het aantal ongevallen valt weliswaar mee, maar er hoeft maar iets fout te gaan, of de gevolgen zijn niet te overzien.

DOOR ROB HIRDES

Nauwelijks de helft van de vrachtrijders ontvangt bij elke rit de voorgeschreven informatie in de vorm van een gevarenkaart en de vrachtbrief, waaruit de aard van de lading moet blijken. Maar zelfs wanneer ze de verplichte informatie wel krijgen, vinden ze die in de regel matig tot onvoldoende.

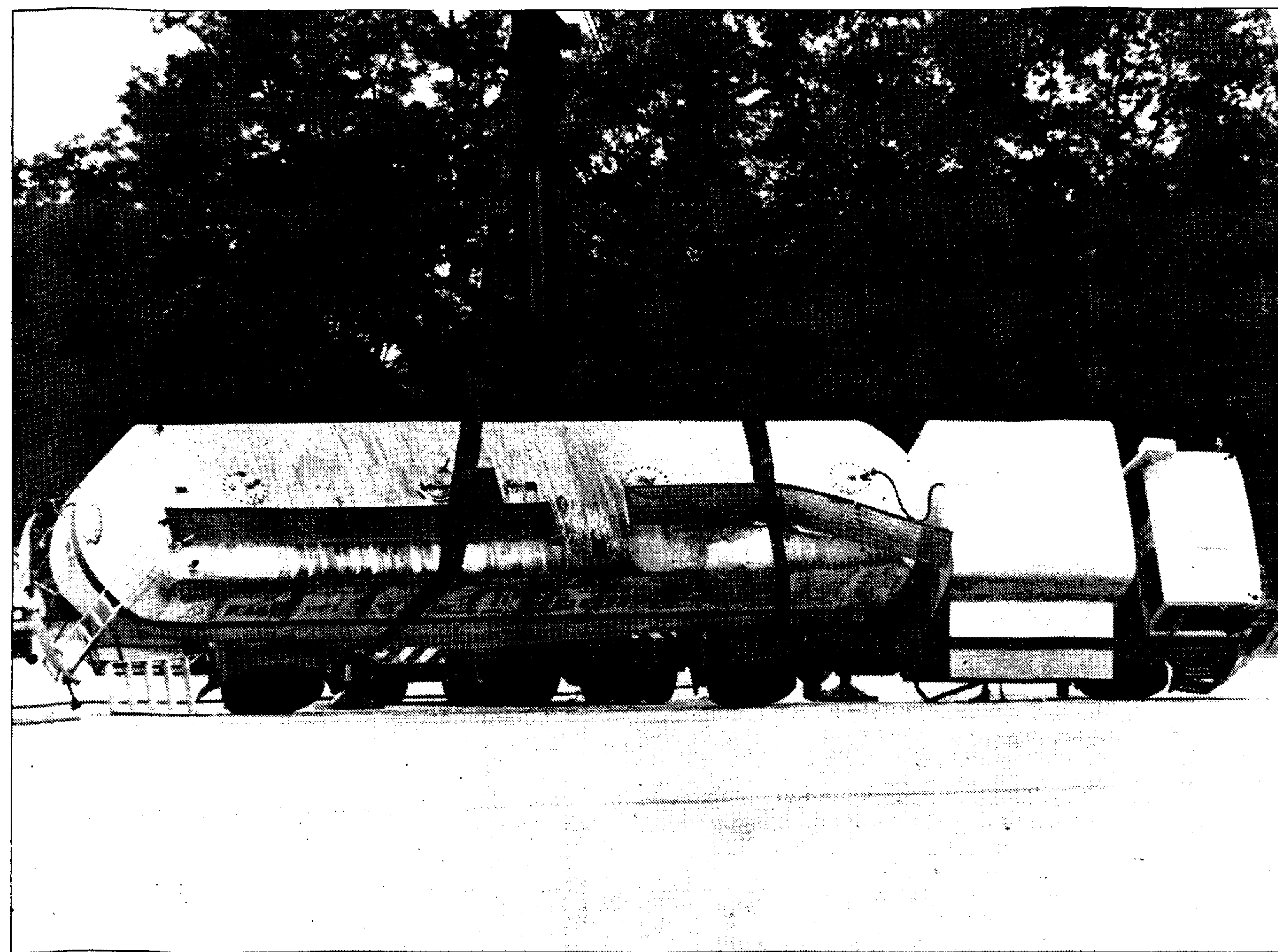
Bij gebrek aan dergelijke gegevens is het niet verwonderlijk dat onbewust wordt afgeweken van de speciale routes voor vervoer van gevaarlijke stoffen. Dat kan trouwens vrij straffeloos, want de controle door het Korps Controleurs Gevaarlijke Stoffen is slechts incidenteel. Vijftig procent van de vrachtrijders is nog nooit of minder dan eenmaal per jaar gecontroleerd.

Dit blijkt uit een enquête van de Vervoersbond FNV onder chauffeurs, die gevaarlijke stoffen vervoeren. De steekproef dateert weliswaar van begin 1989, maar volgens FNV-woordvoerder Fons Tuinstra is er sindsdien niets wezenlijks veranderd. Of het moet zijn, dat per 1 januari van dit jaar de Arbeidsomstandighedenwet, de zogeheten Arbowet, ook voor de vervoerssector in werking is getreden. Dat is precies tien jaar nadat overig Nederland met deze wetgeving kreeg te maken. „Je zou toch op z'n minst verwachten, dat nu intensiever wordt gecontroleerd door het korps controleurs, de politie en de arbeidsinspectie. Om zodoende de introductie van die wet te benadrukken. Maar dat gebeurt dus niet".

Theorie

Tuinstra geeft toe, dat de regelgeving in relatie tot het vervoer van gevaarlijke stoffen over de weg goed is dichtgetimmerd. „In theorie wel te verstaan. In de praktijk wordt er nogal eens de hand mee gelicht. Dat komt, omdat het een jungle is in althans een deel van de transportwereld. En in de jungle gelden nu eenmaal andere wetten".

Zonder alle kleine bedrijven over één kam te willen scheren, heeft hij de sterke indruk dat excessen zich vooral daar voordoen. „Die zitten economisch nogal knijp. En dan rijst al gauw de vraag of het bijvoorbeeld nu wel echt zo noodzakelijk is beschermende kleding voor de chauffeurs aan te schaffen."

● *Een gekantelde tankwagen met kerosine wordt weer rechtop gezet. De wagen kapseisde tijdens het tanken van een vliegtuig op Luchthaven Maastricht. Het ongeluk gebeurde in 1986.* Archieffoto: PETER ROOZEN

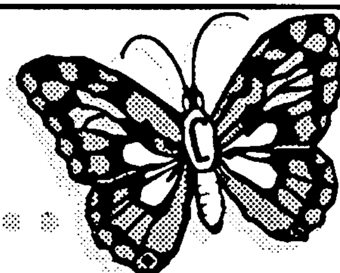
De FNV-woordvoerder verheelt niet, dat met name de economisch slecht renderende ondernemingkjes een potentieel gevaar kunnen opleveren door het niet zo nauw te nemen met de richtlijnen en voorschriften. „Er is maar één gek nodig om een ramp te veroorzaken. En wij vrezen, dat dit soort gekken op de weg zich niet tot één beperkt. Grote transporteurs zijn in dat opzicht wat beduchter om hun goede naam te verliezen. Geloof me, dat ze bij Nedlloyd de tenen bijeen knijpen als één van hun auto's op z'n kant ligt."

De nog jonge Bedrijfsgezondheidsdienst Wegvervoer is dit jaar begonnen een risico-inventarisatie te maken voor de transportbedrijven, die onder het beroepsgoederenvervoer vallen en zich toeleggen op het vervoer van gevaarlijke stoffen. Inmiddels zijn de arbeidsomstandigheden bij duizend bedrijven in kaart gebracht.

Aan de hand van de verzamelde gegevens wil de dienst komen tot een beleidsplan op het gebied van veiligheid, toegesneden op dit segment van de bedrijfstak. Directeur A. Smit vindt het nu nog te voorbarig om – voorlopige – conclusies te trekken uit het inventarisatieonderzoek. Zijn dienst bestaat sinds 1989 en heeft zich aanvankelijk sterk gericht op aanstellingsen periodieke keuringen van beroepschauffeurs. „Maar de gezondheidsaspecten strekken zich natuurlijk veel verder uit. Zoals de persoonlijke veiligheid van de chauffeurs en bijrijders. Zeker in de sector gevaarlijke stoffen."

En daar scheelt het nog wel eens aan. Bijna de helft van de chauffeurs geeft aan het laden en lossen af en toe helemaal zelf te moeten opknappen en meer dan de helft is daar in elk geval regelmatig bij behulpzaam. Daarbij zijn ze vrijwel allemaal wel eens in aanraking gekomen met de stof. Hetzij door spetters op de huid of kleren, hetzij door het vastpakken van laad- en losgereedschap. Ook maken ze melding dat af en toe vrijkomende gassen of dampen zijn ingeademd.

In een groot aantal gevallen levert dat klachten op. Die variëren van geïrriteerde ogen of slijmvliezen tot benauwdheid en van huiduitslag tot brandvlekken.

UITWAAIEN OP TEXEL !
Plak deze advertentie op een briefkaart en doe 'm op de bus. Wij sturen u de Vakantiereisgids Texel dan gratis toe.
STICHTING VVV TEXEL PROMOTIE
POSTBUS 3, 1790 AA DEN BURG, TEL.02220 14741
Lekker weg in eigen land. Ook bij ons!

Terschelling: direct gel. aan de rand van bos en duin ***Hotel-Café-Rest. BORNHOLM. Alle kamers v.v. eigen terras, d.t. of b.d.t., ktv en tel. Inl. 05620-2266.

AMELAND EN TERSCHELLING T.h. bungalows en stacaravans, volledig ingericht, gaskachel aanwezig. Vrij na 19/9. Herfstvak. bezet. Inl.05180-1206 (niet op zondag).

TEXEL - DE KOOG: 6-pers. chalets te huur op gezinscamping ± 600 m van zee. Tel. 02220-17728.

TERSCHELLING app. boerderij 'DE GROEDE', nabij natuurreservaat 'de Boschplaat' luxe app. geschikt t/m 4 pers. Vrij na 19 sept ook w'kend/midwk. Tel. 05620-9099.

TERSCHELLING, te huur luxe stacaravans en chalets voll. ingericht, kl.tv, douche, toilet enz. Vrij v.a. 19 sept. Inl. CAMPING ELDORADO 05620-2632, hele jaar open.

TERSCHELLING, t.h. 2 rustig gel. 4 pers. vak. woningen* *, v.v. alle comfort + een luxe app.****, 2 pers., huisdier welkom, incl. linnengoed. Herfstvak. bezet. 05620-3277.

HOTEL OP DIEK
Texel, 5- en 8-daagse arrangementen incl.: diner, fiets en solarium v.a. ƒ 230,-. Tel. 02220-19262.

WIE...WAAR...WAD...?
Hotelarrangementen met aktieve natuurkursus verzorgd door EcoMare. Bel voor meer informatie VVV Texel 02220-14741 en vraag naar de Hotelnatuurvakantiefolder.
HOTELNATUURVAKANTIE OP TEXEL.

TEXEL, BELEEF 'T NU
Een heerlijke vakantie of een weekend er tussen uit op een schitterend eiland. Met introduktiekorting: GLOEDNIEUWE COMPLEET LUXE APPARTEMENTEN.
Residentie Californië: info 02220-16626.

Inpakken... en wegwezen!
FIETSARRANGEMENT OP TEXEL
Verwen u zelf eens... Vier dagen (3 nachten) in het mooi gelegen Hotel /Appartementen De Pelikaan. Logies met ontbijt, verw. zwembad, incl. fiets en div. extra's all in vanaf fl. 232,50.
HOTEL/APPARTEMENTEN De Pelikaan
Info en res: tel. 02220-17202 • fax 17687

Ontdek Groningen vanuit het EEMSHOTEL in DELFZIJL. Slapen en eten boven zee: uniek in Europa! Nieuwe luxe kamers, sauna, fitness. Info: 05960-12636.

BUNGALOWPARK NUILERVELD-PESSE, ANWB-erk., Luxe bung's t.h. Inf. en kl. folder 020-6459541/6413940.

HOTEL DE DRIFT, Dwingeloo. Tel. 05219-1538. Weekendarr. 3 dgn. hp ƒ 192,-. Midweek 4 dgn. hp ƒ 256,-. 'n gezellig thuis in 't hartje van Drenthe. HERFSTARRANGEMENT 3 DGN HP ƒ 175,-.

Ruinen Zuid-west Drenthe: Aan de rand van het nat. Park het "Dwingelderveld" ligt het Vak. park "De Wiltzangh". Wij verhuren het gehele jaar 3 en 4 sterren bung. in een rustige bosrijke omg. met volop fiets- en wandelpaden. Op het park o.a.: tennisbaan, verwarmd zwembad, fietsverhuur, winkel, minigolf, wasserette en speeltuin met minisocceters. De Wiltzangh, Witteveen 2, 7963 RB Ruinen. Voor info. en reserveringen tel. 05221-1227.

Drenthe.....sportief!
Unieke jeugdruiterkampen BOSMANEGE, herfstvak. Gratis folder: 05927-13104.

T.H. luxe vak.woning aan Nat.park Dwingeloo, veel privacy. Tel.05930-22141.

T.H. LUXE BUNG.
op div. parken. Bel v. info. Mevr Schaper 05280-71766.

H.C.R. Hotel Adolfs
Unieke arr. HP v.a. ƒ 165,-. Bel voor info. 05999-12204.

Recreatiepark "BAVELDS DENNEN" nabij Ootmarsum. T.h. luxe bungalows met overdekt zwembad, sauna, tennisb., viswater en vele recreatiemog. 05413-52625.

DENEKAMP. Te huur 6 pers. luxe bungalows, vrij gelegen op 900 m² incl. overdekt zwembad, tennisbaan, midgetgolf. Vraag vrijbl. informatie tel. 05413-52393.

HOLTEN: VAK.OORD DE LINDENBERG
T.h. 33 in het bos gelegen vrijstaande recreatie-bung. met alle comfort zoals ktv, inci video, kantine met biljart, midgetgolf, speeltuin, sportveld, wasserette, fiets- en wandelmog. Mog v.a. 9 tot 16 okt. v.a. ƒ 215,-. Na 30 okt. prijs 4,5 en 6 pers bung. week midwk of w'kend ƒ 165,- alles inbegrepen. Ook nog mog. Herfstvak. Vraag gratis folder,Borkeldsweg 57, 7451 TA Holten tel. 05483-61364.

Gastvrij
Brabant
Land van Gezelligheid
Genieten van de rust en de natuurschoon; de fantastische attractieparken; de Brabantse gastvrijheid; de gezellige steden en dorpen; de vriendelijke campings, bungalowparken en hotels; wandelen, fietsen, watersporten: Geknipt voor 'n paar dagen lekker erop uit!
Ja, stuur ons vrijblijvend de volgende informatiebrochures:
- Vakantiereisgids Brabant 1992
- Campings, Bungalows en Groepsaccommodaties Brabant 1992
- Hotels, Restaurants en Partyrestaurants Brabant 1992
- Watersport Brabant 1992
- Fietsbrochure Brabant 1992
- Wandelbrochure Brabant 1992

Naam:
Adres:
Postcode: Woonplaats:
Deze coupon opsturen in een voldoende gefrankeerde envelop naar: Provinciale VVV Brabant, Postbus 3259, 5003 DG Tilburg

FIETS/WANDELVAKANTIE IN DE PEEL! Bel voor gratis arrangementenfolder Motel Nobis Asten 04936-96800.

OTTERLO, HOGE VELUWE Royaal gel. Finse chalets midden in de bossen met cv, open h., ligb.of douche, kl.tv en telef. Huur ook voor langere tijd mog. Tel. 08382-1757.

DENNENHOEVE
Gel. in het hart van de Veluwe te Nunspeet, heeft een heel SPECIALE HERFSTAANBIEDING!!! 03412-60106.

ERMELO/VELUWE T.H. stacaravans in bosrijke omgev. v.a. heden en HERFSTVAKANTIE Tel. 03410-16357.

* NIEUWE LUXE APPARTEMENTEN * op de veluwe " de Bosrand" Vaassen. Stacar. en kampeerpl., overd. verw. zwemb., tennisb., fietsverhuur, etc Inl. 05788-1343.

CAMPING UNIE biedt de gelegenheid om volop na te genieten van deze zomer in de vrije natuur. Boek vandaag nog onze comfortable bungalows tegen een comfortable prijs. Op onze bungalowparken. DE SCHAAPSKOOI IN EPE (05780-16204) en DE LANGE BOSK/MARY ROSE in Beekbergen (05765-1252) BENT U VAN HARTE WELKOM.

ST. MAARTENSZEE/PETTEN T.H. Bung's in div. parken en app. Spec. aanb. v. naseiz. midwk ƒ 340,-. 02246-1596.

SAMEN GEZELLIG NAAR LINNAEUSHOF
EUROPA'S GROOTSTE SPEELTUIN
EEN DAGVULLEND ATTRAKTIEPARK gelegen in BENNEBROEK aan de N208 Haarlem-Lisse
ALL-IN tarief ƒ 9,- p.p. (uitgezonderd motorskelters)
OPEN tot 5 oktober: 10.00-18.00 uur
INFOLIJN: 02502-47624
MEER DAN 300 ATTRAKTIES

St.Maartenszee Bungalow gratis zwemparadijs voor week/weekend/midweek of als 2de woning van 26 okt tot 22 maart voor ƒ 1950,-. Tel. 02246-3109.

Zoutelande, HOTEL WILLEBRORD, 5 dgn HP ƒ 299,- incl. fietsen en wandelroutes. Kamers met d/t. Inl.01186-1215.

HAAMSTEDE DE ZONZIJDE VAN ZEELAND, Bos, strand en duinen. In september/oktober nog enkele 6 pers. vak. won. met 3 slp. kmrs vrij. tel. 01115-1325.

Welkom in: recreatieoord De Berckt
Vakantiepark De Berckt is een schitterend gezinspark met veel mooie voorzieningen.
• subtropisch zwembad • particuliere bungalow- en caravanverhuur • kampeerplaatsen • verwarmd buitenbad • speeltuin • recreatieprogramma • kantine • restaurant • supermarkt • tennis • midgetgolf • manege •
Bel voor meer informatie: De Berckt Baarlo (L) Tel. 04707 - 1547
tip
subtropisch zwembad met crazy river én glijbaan
DB DE BERCKT

EPEN/VIJLEN CAMPING COTTESSERHOEVE **** Rustig gelegen gezinscamping bij bos en Geuldal met vele faciliteiten. Verh. stacaravans en app. Tel.: 04455-1352.

HOE BEREIK JE DE TOP?
Boek dan uw extra vakantie op een van de hoogst gelegen bungalowparken van Zuid Limburg.
BUNGALOWPARK SIMPELVELD
biedt rust en ruimte in geschakelde of vrijstaande bungalows. Ons park is gelegen nabij Aken (12 km.), Vaals (8 km.), Maastricht (25 km.) en Valkenburg (20 km.) Vraag onze informatie aan tel. 045-441242.
EXTRA KORTINGEN VOOR OOK VOOR 55+ERS.

Luxe vakantiebungalows
Uw luxe 3- of 5- sterren bungalow op het "schoonste plekske" van Zuid-Limburg met "5 STERREN"- VOORZIENINGEN, waaronder subtropisch zwembad etc.
HET IS DE HOOGSTE TIJD OM ER EVEN TUSSENUIT TE GAAN!
ER IS OOK NOG PLAATS IN DE HERFSTVAKANTIE!
Vakantiecentrum Schin op Geul
Bel 04459-1400 voor alle info en gratis folder.

T.h. op ANWB-camp. 6-pers. stacaravans met kl.t.v., met dagtrip Fantasialand. Zeer fijne gezinscamping!!! Vraag gratis kl.folder 03404-60446.

Hotel Grossfeld
Droomvakantie in 't bergstadje net over de grens
Het best geoutilleerde, luxe familiehotel in Bad Bentheim met zijn hoevelachtige, bosrijke omgeving. Kamers met ligbad, toilet, ktv, mini-bar, telefoon. Zwembad (29°), sauna, solarium, bowling, bar en Konditorei. Tevens fietsverhuur.
Luxe 4-daags arr. DM 285.- p.p.
Luxe 6-daags arr. DM 440.- p.p.
incl. elke dag gevarieerd ontbijt-buffet en culinair diner. Eveneens aantrekkelijke weekende- en 6-daagse arrangementen.
Hotel Grossfeld, Postbus 1208, 4444 Bad Bentheim, Duitsland.
Bel 053-35 32 46 (NL) of 09-49 59 22 828 (D) voor prospectus. Fax. 09-49 59 22 43 49.

BOPPARD. Gezellig Holl. fam. ANWB-hotel dir. a.d. Rijn. Alle kamers met do/wc/telef./ktv/: H.P. v.a. DM 45,- p.p.p.d. v.a. 7 nachten. Bel (wij spreken Ned.) of schrijf ons even voor een folder: HOTEL L'EUROPE***, Mainzerstr. 4, D-5407 Boppard, tel. 09-49 6742 8020. Fax: 802802. Fam. A. Potharst.

HOTEL MOZART*** een bijzondere ontmoeting
Gezellig en mooi gelegen t/o het fraaie slotpark in Bad Bentheim. Gratis gebruik van binnenbad, sauna e.d. Kamers met alle comfort.
3-dgs. arr. (2 n.) DM 175 p.p.
Spec. prijs voor verlenging DM 60 p.p.p.n.
Bel nu voor prospectus of reserveer via tel. 05423-88177.

HOTEL AM BERGHANG
Gastvrij, sfeervol en... dichtbij
In Bad Bentheim net over de grens, schitterend op de zuidhelling gelegen familiehotel. De royale kamers en suites, alle met douche of ligbad, toilet, kabel-tv, mini-bar en telefoon, het binnenbad (29°C) en het relaxcenter, de bar, lounge en het restaurant (met meesterlijke kok!) garanderen u een zorgeloos verblijf. Eigen fietsverhuur! Arrangementen 1992 "Voor elk wat wils", zoals
Groot Midweekarr. (5 nachten) DM 330,- p.p.
Incl. vorstelijk ontbijtbuffet en dagelijks variërende keuzemenu's.
Nieuw: ons Happy-Weekend- of Luxe-Mini-Vakantie-arrangement.
Uw gastvrouw en gastheer: Tina en Dieter Toffolo.
Hotel Am Berghang, Postbus 1412, D-4444 Bad Bentheim.
Gratis brochure? Bel 09-49.5922.2047, fax 09-49.5922.4867.

BOPPARD. Hotel GARNI.
Alle kamers met do/wc/ktv/telefoon v.a. DM 30,- p.p.p.n. Tel. 09-49.6742.802920. Fax: 802802. Wij spreken Ned.

EGGEGEBIRGE/SAUERLAND. T.h. bungalows v.a. 2 t/m 7 p. in rustig park. Ned. beheer. Wandel- of excursiegebied, ca. 250 km. va Arnhem. Spec. korting in mei of sept. Info/doc.: C. Hage, tel. 05753-2098.

EIFEL, MOEZEL: Luxe vak.woningen, hotels, pensions en boerderijvak. Nu ook Oostenr. Info/gids: 05920-12475.

Voor Kerst/nieuwjaar in zeer grote wintersportgebieden zeer goede app., vak. woning of halfp. 05910-22293.

GRATIS gids. Busreizen 10/17 dgn sept. + okt. Lloret Htl. Savoy** v.a. ƒ 299,- Salou Htl. Picnic** v.a. ƒ 329,-. Kerst ƒ 669,-. Boosten Reizen lid SGR 045-227777.

SOLMAR TOURS; met de modernste bussen naar Spanje. Vast gereserveerde plaatsen, dus nooit dringen, wel/niet roken, voordelig door verkoop zonder tussenpersonen. B.v. vertrek 25-28 sept. 10 dgn Halfp. naar geheel vernieuwd 3-ster hotel bij centrum Malgrat en zee ƒ 325,-. Aparthotel Font de Mar, Salou; u hebt een appartement met Halfp. 21-28 sept. 2-5-9-12 okt. ƒ 345,-. Extra herfstvakantiereizen, hotel Aquamarina 10 dgn ƒ 359,-, andere data okt. v.a. ƒ 299,-. Bijk.k. ƒ 40,-.Royal Class ƒ 10,-. Garantief. ƒ 5,- adm.k. Bel 040-460560 voor gratis folder.

Costa Brava v.a. ƒ 225,-
Barcelona v.a. ƒ 225,-
Salou v.a. ƒ 240,-
Costa Blanca v.a. ƒ 265,-
Retourprijzen per pers. (bijna) dagelijks naar Spanje, 29 bestemmingen. Luxe bussen toilet - video - airco - royal class
Iberbus
020-6241010

ONZE WINTERGIDS IS UIT. 10-dgse busreizen all-in, Dolomieten skisafari's en prachtige langlaufsafari's. Alle reizen ook mog. per auto. Groepskorting v.a. 10 pers. Bel voor gratis folder reisburo Joy Tours Tel. 070-3633939 lid SGR/ANVR.

NU TE KOOP
Nieuwe recreatiebungalows op min 250 m² eigen grond. Deze traditioneel gebouwde woningen met 4 slaapkamers zijn goed geïsoleerd en leveren een hoog rendement bij verhuur. Financiering moglijk. Prijzen v.a. ƒ 149.000,- V.O.N. Zondags kijkdag. Recreatiepark Hommelheide Hommelweg 2 Susteren Tel. 04499-2900.

NAJAAR/WINTER/VOORJAAR. Ontdek de korte of lange winterzonvakanties naar de sfeervolle badplaats Monte Gordo in de Algarve. Wekelijks vertrek v.a. 23 oktober. 4 Weekjes naar de zon al v.a. ƒ 695,- incl. vliegreis, transfer, verblijf en reisleiding. Bel nu PRIMAVERA REIZEN lidSGR tel. 079-426350.

Schitterende 12-daagse rondreis BELLA ITALIA met bezoek aan Rome, Florence en Venetië incl. halfpension v.a. ƒ 999,-. Florence, Pisa, Lucca en Elba, 8-daagse excursiereis incl. halfpension ƒ 699,-. FLORENCE 7 dagen al v.a. ƒ 499,- Rome al v.a. ƒ 499,-. Ook binnenkort nog vertrekmogelijkheden! Bel voor gratis reisgids! Speciale Reizen Centrale: 050-120100/020-6202121 lid SGR/ANVR.

DENEMARKEN
* Catalogi voor vakantiewoningen via gerenommeerde organisaties als Dansommer en Novasol.
INFO SKANDIC ANVR/SGR1323
Pottebakkersrijge 14, 9718 AG Groningen. Tel. 050-143200.

je reinste rust en ruimte...
DENEMARKEN
KEUS UIT RUIM 20.000 VAKANTIEWONINGEN, ook HOTELS, VAKANTIEPARKEN en AUTOREIZEN
Vraag tegen portokosten het uitgebreid infopakket aan bij:
Dansk Feriehus Bookingburo Holland
Hoofdweg 99
9681 AC Midwolda
Telefoon 05975-1416*
• ONBETWIST DE DENEMARKEN SPECIALIST! •

Landen van rust en ruimte. Landen voor sneeuw en sauna's.
SCANDINAVIE in de sneeuw
Noorwegen, Zweden, Finland. Vraag naar de wintergids van Scandinavië specialist:
INFO SKANDIC, ANVR/SGR nr. 1323
Pottebakkersrijge 14, 9718 AG GRONINGEN, tel. 050-143200

BUNGALOWPARK
De Vlietlanden
prijzen v.a. fl. 169.000,- v.o.n. incl. eigen grond
Het watersportbungalowpark De Vlietlanden wordt gerealiseerd op één van de mooiste plekjes aan het IJsselmeer. Vanuit uw woning stapt u zo op uw boot om naar de binnenmeren en het IJsselmeer te varen. Dus ideaal voor vissers en watersporters. Bent u liefhebber van het strand? Op 220 meter van uw bungalow vindt u stranden die ideaal zijn om te zonnen, zwemmen, surfen en vissen. Voor de liefhebbers van fietsen of wandelen zijn er, direct aan het park, weide en natuurgebieden. Ook zijn er twee tennisbanen aanwezig. Elke bungalow heeft minimaal 20 m. water voor de deur. Het park is gelegen aan de IJsselmeerkust op 2 km afstand van Medemblik (N-H) en ±15 km van Hoorn.
Bel voor informatie of documentatie 02288-1491/4021 of bezoek ons, wij zijn elke dag aanwezig van 11.00 tot 17.00 uur, u kunt 3 modelwoningen bezichtigen.
zaterdag en zondag rondvaart door dit prachtige gebied.
Bungalowpark de Vlietlanden
Drogewijmersweg te Onderdijk
(gemeente Wervershoof)
vormgeving Reklavorm Den Helder

Toplocatie voor uw recreatie en belegging
87 bungalows in 't Vosseven (Midden-Limburg) met lage koopprijs en hoge huuropbrengst
v.a. 90.000,- k.k. compleet ingericht
16.500,- tot 19.500,- bruto huurgarantie p/j
Bel snel: 05910 - 43255

Drie types
6-persoons vrijstaand
4-persoons vrijstaand
6-persoons 2 aan 2 geschakeld
(zie afbeelding)

Alle bungalows staan op ruime kavels eigen grond van 317 tot 1700 m2. Ze beschikken alle over een royale woonkamer, een complete open keuken, slaapkamer(s) en badkamer met douche, toilet enz.

Alle bungalows hebben een eigen terras, bieden optimale privacy en zijn in puike staat van onderhoud, compleet ingericht, voorzien van kleuren-TV, radio en CV en dus kant en klaar voor eigen gebruik of verhuur in alle seizoenen. De bungalows liggen rond een prachtige, natuurlijke ven in een rustiek park met voorzieningen als overdekt zwembad, restaurant, zonneweiden, sportvelden enz.
De omgeving, Stramproy aan de Belgische grens, is uniek: de mooiste natuur, veel bezienswaardigheden en gezellige steden in Nederland en België.

richting Eindhoven · WEERT · 't Vosseven · STRAMPROY · richting Maastricht

Verkoopweekenden
za. en zo. 12/13 en 19/20 september a.s.
van 11.00 - 17.00 uur.

dijkema commercieel vastgoed
makelaardij o.g.
Noorderstraat 44b, Postbus 1182 7801 BB Emmen
Telefoon 05910 - 43255
Telefax 05910 - 17795
NVM

LEEGSTRA MAKELAARDIJ
Zuiderplein 31, 8911 AN Leeuwarden
Postbus 1821, 8901 CC Leeuwarden
Telefoon 058 - 160500
Telefax 058 - 160400

LONDON IS FABULOUS
Het uitgaansleven in Londen ontdekken? Big Ben Tours brengt je via de route Hoek van Holland-Harwich. Zo'n voordelig 'Traveller'-arrangement is er al v.a. ƒ 189,-. Haal snel de brochure bij je reisagent. Of bel 01747-86412.
BIG BEN TOURS
FUN IN LONDEN

PRAAG, 7-daagse busreis al v.a. ƒ 299,-, 5-daagse vliegreis al v.a. ƒ 595,-, 8-daagse excursiereis incl. halfpension en prachtige exc. v.a. ƒ 498,-. Vraag gratis reisgids! Speciale Reizen Centrale: 050-120100/020-6202121 lid ANVR/SGR.

MORAVIE of Zuid-Bohemen, prachtige 10-daagse reizen incl. boeiende excursies en volpension al v.a. ƒ 699,-. Ook binnenkort nog vertrekmogelijkheden! Vraag gratis reisgids! Speciale Reizen Centrale: 050-120100/020-6202121 lid ANVR/SGR.

PRAAG 8 dgn bus, prima hotel L/O ƒ 325,-, busprijs v.a. ƒ 175,-, Reuzen gebergte 9 dgn. ƒ 695,-. Appartementen vak.won. MEVO REIZEN Holten tel. 05725-15...

VOOR ALLE SEIZOEN. app. in Bohemse woud, 300,- t/m 425,- p.wk. 05490-21882.

PRAAG: Kamers/app. B.o.B. Travel 02290-39...

BUDAPEST, 7-daagse busreis v.a. ƒ 390,-, 8-daagse verzorgde excursiereis v.a. ƒ 649,-. Gratis reisgids! Bel: Speciale Reizen Centrale: 050-145800/020-6202121 lid ANVR/SGR.

Op CORFU volop zomer t/m okt.; nog enk. vak.won. aan zee vrij. Ev. ook vlucht. ROSS HOLIDAYS: 05908-1000... SGR.

TURKIJE HERFSTVAKANTIE
18/10 - 25/10
Div. hotels in Kusadasi en Bodrum L/O
ƒ 695,-
Campingvlucht
ƒ 595,-
HTC SUPER REIZEN 040-436600.

AUTHENTIEK West-Turkije ƒ 200,- p.p.p.w. Huur nu eigen luxe vak. villa bij ... ça, dir. a.d. Egeïsche ... dag. schoonmaak, huur- en exc.mog. met ... leiding. Boek nu met of ... der vliegreis. Info: Bas... 04132-55601 (niet op za...

Aktieve rondreizen SUMATRA,JAVA,BALI,SUNDA Eilanden en SULAWESI 22-34 dgn. v.a. ƒ 2995,- incl. vliegreis, hotels, vervoer etc. Div. vertrekdata. Folder? Djoser 071-126400 Lid SGR.

WEGENS DAVEREND SUCCES IN 1992
Nu snel boeken voor 1993. 23 dgn. elke week een onvergetelijke vakantie in Bogor, Lembang, Garut,Dieng, ja, Malang, Kalibaru en Bali + volpens. + excursies retourticket KLM/GA voor maar ƒ 2800,-. In 1992 nog plaats in sept. + nov. Inl: St. HET SCHONE STREVEN in L'warden. 058-137706 of 072-335316 of 053-77625...

Ver. Smaragd Reizen 30 dg. JAVA BALI v.a. ƒ 3950,-. Tel. 02280-12231.

EGYPTE, prachtige 10-daagse rondreis Cairo, Luxor, Aswan v.a. ƒ 1699,- incl. vlucht, exc. en volpension. Speciale Reizen Centrale. Gratis reisgids? Bel: 050-120100 of 020-6202121 lid ANVR/SGR.

LAGE DOLLAR!!! LAGE PRIJZEN!!!
nu boeken voor 1993 bespaart u duizend(en) gulden. B.v.: Camper 6 pers. nu $ 73,-, normale seizoenprijs $ 173,- p/dag. Info: CADUSA, tel. 02949-1635/3544.

Krokusvak. nog enkele vrije chalets/vak. woningen in Zwitserland, Oostenrijk en Duitsland.
Bel Noorlander vakanties 01890-15511

Een stapje opzij van het gangbare
Culturele en avontuurlijke rondreizen in het Midden-Oosten, het Verre Oosten en Oost-Europa. Ontmoet de mensen in Egypte, Syrië, Algerije, Jemen, Iran, Oman, Rusland, China, Maleisië en Indonesië.
Delta Reizen, de specialist
050 - 146200

Ashraf
Organiseert 3 tot 8 wkse en 20 tot 35 wkse avontuurlijke reizen, we overnachten in kleine gezellige hotels en reizen in kleine groepjes (12 of 17).
Je hebt veel eigen inbreng.
Azië Afrika
Latijns Amerika
Bel voor onze najaars- en winterfolder!
ASHRAF 020-6232450. Lid VAR/SGR.

* THEO STET AKTIE * 2m. kwaliteit wintertent ƒ 495,-. Tel. 02207-18088

ameland waddendiamant
HET WADDENEILAND DAT MEER BIEDT DAN EEN PRACHTIG STRAND ALLEEN!
vraag de gids voor vakantie en vrije tijd (f 3,- porto), de reserveringsgids voor arrangementen en bungalows, de wintergids voor arrangementen tot 1 april of de groepsarrangementengids
ameland postbus 14, 9163 ZL Nes, tel. 05191-2020

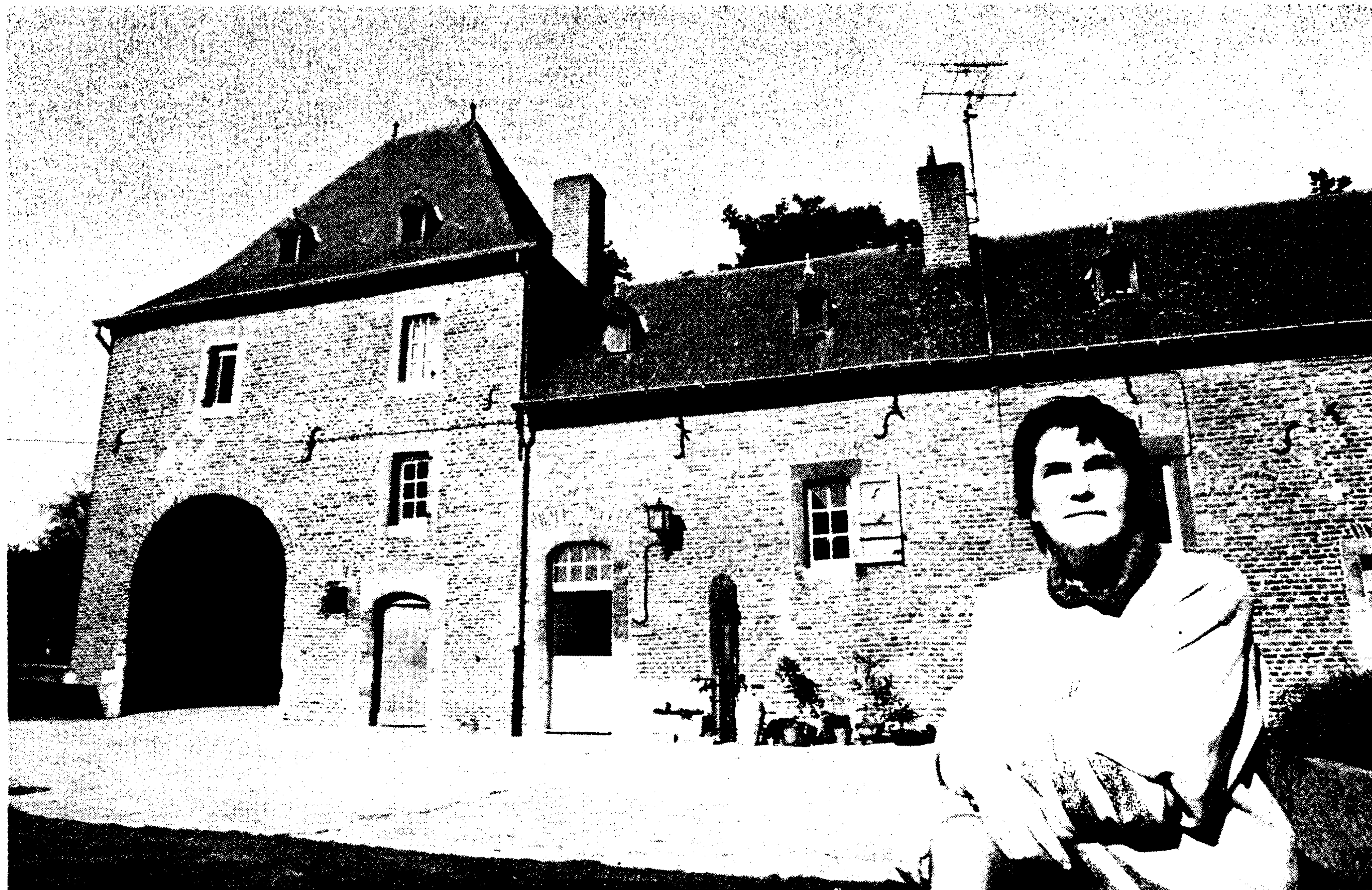
ÉÉN ADRES VOOR UW ADVERTENTIE IN 45 NEDERLANDSE REGIONALE DAGBLADEN
-VAKANTIE-
-RECREATIE
Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596, fax: 072-113295

'Liefde voor gebouw weegt waarder dan beperkingen'

Wonen in monument heeft zijn charme

● *Vic Vaessen over het wonen in 'haar' kasteelboerderij: „Het gevoel dat je anders woont dan anderen, dat is belangrijk."*

Foto: KLAUS TUMMERS

DOOR CHRISTIAN KUNZE

e moet echt liefde voor een gebouw als dit hebben, anders ordt het bewonen ervan een probleem," zegt Vic Vaessen ver het wonen in een monument. Samen met haar man Mar- Vaessen woont ze al ruim dertig jaar in de boerderij van steel Rivieren dat tussen Klimmen en Weustenrade ligt. De milie Vaessen heeft de kasteelboerderij gepacht van de eigenaar, Graaf de Marchant et D'Ansembourg. Zowel het kasteel s de boerderij staan op de lijst van rijksbeschermde monumenten.

Monumentendag

het kader van de Open onumentdag Nederland nnen architectuurfreaks gewoon nieuwsgierigen ndaag een kijkje nemen monumenten die normaal voor het publiek gesloten zijn. Sommige monumenten blijven echter gesloten, omdat zij nog altijd bewoond worden. Bijvoorbeeld de kasteelboerderij Rivieren bij Voerendaal. Dat wordt bewoond door de familie Vaessen.

Het leuke van het wonen in een monument is dat je huis uniek is, je woont anders dan anderen. Er hangt een bepaalde sfeer in zo'n oud huis, als je denkt aan al die mensen die hier hebben gewoond, de geschiedenis van het huis... Het heeft zeker z'n charme in een monument te wonen," vindt Vic Vaessen. Toch denkt ze dat het niet iedereen zal bevallen. „Als je heel erg secuur bent en bijvoorbeeld per se wilt dat je vloer glimt als je hem geboend hebt, kun je beter niet in zo'n oud huis gaan wonen. Na uren boenen zie je er namelijk nog niets van."

De kasteelboerderij moet tussen 1719 en 1735 gebouwd zijn. Het monument wordt omringd door een gracht, waar vroeger een ophaalbrug overheen lag. De toegang tot de kasteelboerderij is een poort, waarachter de binnenplaats ligt. De familie Vaessen bewoont één vleugel van de boerderij, in de andere zijn de stallen. De badkamer en keuken hebben ze zelf moeten aanleggen. „Gelukkig hebben we een goede verstandhouding met de eigenaar, dus dat was geen probleem." Ook voor de elektriciteitsleidingen moesten ze zelf zorgen. Anders is zo'n oud huis echt niet meer bewoonbaar. Een beetje gemak wil je toch hebben," zegt Vic Vaessen.

Dat Kasteel Rivieren op de monumentenlijst staat, betekent dat de eigenaar subsidie krijgt voor het onderhoud van het gebouw. „Zo'n dertig jaar geleden was de laatste grote restauratie," vertelt Vic Vaessen. „Er is bijvoorbeeld een nieuw dak op gekomen van orginele leien. Daarna zijn er nog wat kleinere reparaties verricht." Ze vindt niet dat alles vernieuwd moet worden: „Van een oud gebouw mogen dingen versleten zijn."

Beperkt

Soms is het ook een nadeel dat de boerderij onder Monumentenzorg valt, vindt Vic Vaessen. „Je hebt op bepaalde gebieden een beperkte vrijheid. Voor een verbouwing moet je eerst officieel toestemming vragen bij de Stichting Monumentenzorg. Zomaar een binnenmuurtje uitbreken mag niet." Ook moet de familie Vaessen zich aan het pachtcontract met de eigenaar van het kasteel houden. „Daarin staat dat het bedrijf bij de kasteelboerderij alleen voor landbouwdoeleinden mag worden gebruikt. Ons landbouwbedrijf is één van de grootste in de buurt. Het gebied dat bij het kasteel hoort is zo'n zestig hectare groot. Dat bewerken wij allemaal." Als de kasteelboerderij haar eigendom was, zou ze er wellicht andere dingen mee doen. „Misschien zou ik er een galerie in maken of een aantal appartementen, zodat de gebouwen zelf meer zouden opbrengen."

Een ander nadeel van het wonen in de kasteelboerderij is het energieverbruik. „Je hebt in zo'n oud gebouw natuurlijk veel kieren; dus het tocht hier altijd, de isolatie is erg slecht. Het zou te duur zijn om al die kieren te dichten," vertelt Vic Vaessen. „De ramen in de boerderij zijn erg klein en daarom branden bijna de hele dag de lampen in huis en dat betekent hoge elektriciteitsrekeningen. Gas hebben we hier niet, het zou te duur zijn om ons op de gasleiding aan te laten sluiten. We moeten dus nog olie stoken en koken doe ik elektrisch."

Bij het restaureren van het interieur van de boerderij hebben ze er voor gekozen het eenvoudig te houden. „Het is hier heel primitief opgeknapt. Niet zo mooi en sjiek als bij anderen. Voor ons hoeft het allemaal niet zo netjes afgewerkt te worden. Bij anderen vind ik het prachtig hoor, als het er zo sjiek uitziet, maar wij hebben het bewust niet zo deftig gedaan."

Vic Vaessen heeft geen spijt van de veranderingen die zij en haar man aan het interieur van het huis hebben aangebracht. „Nu zou ik de aanpassingen misschien nog moderner willen." Ze vindt niet dat de historische waarde van de boerderij door de veranderingen is aangetast. „Als ik een tijdje weg ben geweest en hier weer binnenstap, voel ik direct weer de charme van het gebouw. Als ik die charme niet meer zie, dan denk ik dat het tijd wordt om hier weg te gaan."

'Interieurmakers' op kunstbeurs PAN Amsterdam

Tijdens de grootste en belangrijkse kunst- en antiekbeurs, PAN Amsterdam, die jaarlijks in de RAI in Amsterdam plaatsvindt, presenteren ruim tachtig kunsthandelaren, antiquairs en galeriehouders hun collecties. Nieuw dit jaar is de aanwezigheid van vier binnenhuisarchitecten en decorateurs. De vier interieurmakers willen tijdens de beurs laten zien hoe kunst of antiek in een interieur het best tot zijn recht komt.

De directeur van PAN, mr. C. van der Ven, maakte dit donderdag bekend tijdens een persbijeenkomst in het Amstel Hotel in de hoofdstad.
Tijdens PAN Amsterdam, die van 17 tot en met 25 oktober wordt gehouden, zal de Stichting tot Bevordering van Internationale Kunst (ESBIK) een prijs ter waarde van 10.000 ecu (circa 23.000 gulden) uitreiken aan een persoon of instantie die zich verdienstelijk heeft gemaakt op het gebied van beeldende kunst. ESBIK werd in 1985 opgericht door de algemeen directeur van de Optiebeurs, drs. T. Westerterp.

Alle objecten die op de kunstbeurs te zien zijn, worden vooraf door een onafhankelijke keuringscommissie beoordeeld op kwaliteit, authenticiteit en conditie. Dat betekent dat de kunst- en antiekvoorwerpen beneden de duizend gulden aan hoge standaardeisen moeten voldoen. Nieuwkomer op de beurs is onder meer De Haas Art Nouveau Art Deco, die aanwezig is met een eetkamerstoel en een dienbak van architect/ontwerper De Klerk.

Gelijktijdig met PAN, vindt in de RAI ook de vierde internationale vakbeurs voor restauratie en conservering plaats, Restoration 92. Die beurs is vooral bedoeld voor beheerders van collecties, restauratoren, conservatoren en onderzoekers. Tijdens de vakbeurs wordt ook een internationaal congres gehouden over de opleiding tot restaurator. Rode draad van Restoration is het streven naar een officiële erkenning van het vak.

Metaalreinigers van natuurlijke grondstoffen

Koperpoets, zilverpoets en andere produkten om metalen te reinigen en nieuwe glans te geven waren tot dusver grotendeels op basis van chemische stoffen samengesteld en bevatten schurende stoffen. De Duitse fabrikant Beckmann heeft nu echter een tweetal glansreinigers ontwikkeld, respectievelijk voor koper en messing, zilver en tin, die geen chemicaliën bevatten.

De basisstof is een synthetische, voor bijna honderd procent biologisch afbreekbare zeep en er is een carnauba-was aan toegevoegd, gewonnen uit de Braziliaanse waaierpalm, een puur-natuurlijk produkt. De poetsen snel, zijn reukloos en niet agressief voor de huid. Restanten na het afspoelen van de gepoetste objecten en in de poetsdoek, kunnen schoon worden uitgewassen. De verpakking is van recyclebare kunststof vervaardigd.

De werkwijze is eenvoudig: opbrengen met een zachte doek, inwrijven, afspoelen met warm water en droog wrijven met een zachte, schone doek. Op de handen gekomen 'poets' kan met water en zeep snel worden weggewassen en de gebruikte doeken zijn weer bruikbaar.

De met de glansreinigers behandelde voorwerpen (zoals verchroomde kranen, decoratieve voorwerpen e.d.) behouden na het poetsen lange tijd een goede weerstand tegen nieuwe aanslag, dank zij het wasachtige huidje dat erop achterblijft.

Bij drogisterijen zijn beide produkten voor circa vijf gulden verkrijgbaar.

● *Zelf uitmaken bij welk tv-vriendje je op bezoek gaat. Of zelf het huis uitkiezen waarin je je thuis voelt. Dat kan voortaan met de speel-cd van Philips.*

Primeurs in audio- en video-apparatuur

Firato 92: horen zien en verbazen

Liefhebbers van de nieuwste trends op het gebied van vormgeving, audio- en video-apparatuur kunnen tijdens de Firato 92 hun hart ophalen. Deze tweejaarlijkse happening in het RAI-Congrescentrum begint maandag en duurt tot en met zondag 20 september.

Te zien zijn compleet nieuwe apparatuur met verbeterde of zelfs tot nu toe ongekende gebruiksmogelijkheden en heel nieuwe systemen waarbij de digitale techniek een belangrijke rol speelt.

Traditioneel biedt de Firato een kijkje in de keuken van 'Hilversum', maar de show blijft vrijwel achterwege. De Tros biedt de bezoeker weliswaar een gevarieerd menu met ingrediënten als live radio-uitzendingen en optredens van bekende artiesten. Dat trekt natuurlijk veel kijkers maar is slecht voor de verkoop van de aangeboden produkten. Het accent ligt ditmaal meer op de voorlichting over de nieuwste ontwikkelingen.

Mini disc

Op het geluidsfront biedt de beurs revolutionaire vernieuwingen, zoals de digitale compact cassette (DCC) en de mini disc. Beide zijn geschikt om muziek op te nemen met 'cd-kwaliteit'. Bovendien komen er al snel tal van voorbespeelde dcc's en mini discs met muziek van bekende artiesten.

Breedbeeld-televisie, handige video-apparatuur en zelfs een tv-toestel voor in de auto zijn op de Firato te zien. De nadruk is gelegd op de vormgeving en het bedieningsgemak. Voor het eerst sinds het ontstaan van de reguliere tv (de eerste beeldbuizen waren rond) wordt met de moderne breedbeeldtechniek een verandering ingevoerd in het formaat, van 4:3 naar 16:9. Dit formaat is beter geschikt voor de weergave van speelfilms die volgens het cinemascope-principe zijn opgenomen. Het formaat heeft eigenlijk een grotere scherpte nodig. In Europees verband probeert men de uitzendnorm te verbeteren. De gedane voorstellen zullen echter zeker niet vóór de tweede helft van dit decennium effect hebben.

Uiteraard is er op de Firato een groot aanbod aan video-camera's. Een groot bezwaar bij kleine de kleinere camera's is de trillingsonscherpte, die meer en meer het plezier van goed filmen bederft. Sony heeft daar iets aan gedaan door de ontwikkeling en introductie van de HI8 CCD-TR805 camera met ingebouwde stereo-microfoon, die de bijnaam 'Steady Shot' heeft gekregen.

Spectaculair is het fonkelnieuwe Photo CD-systeem. Simpel gezegd het maken van kiekjes die op een compact disc worden gezet. Op zo'n foto-cd is ruimte voor honderd beelden van topkwaliteit, die via een Photo CD-speler op de de beeldbuis te zien zijn.

Precies tien jaar na invoering van de Compact Disc Audio vindt op de elektronica beurs de introductie plaats van de CD-I (Interactive). Qua formaat is die gelijk aan de CD-Audio maar de goudkleurige CD-I biedt verschillende soorten informatie: beeld, geluid, tekst en graphics, die in willekeurige combinaties met elkaar gebruikt worden.
De toevoeging 'Interactive' geeft aan dat de gebruiker zelf zijn weg kan zoeken door de geboden informatie. Hij/zij kan op eenvoudige wijze door middel van een muis, trackball of minuscuul 'pookje' letterlijk richting geven aan het zoeken naar informatie.

Philips – de motor achter CD-I – heeft met de introductie van dit systeem in de Verenigde Staten gewacht totdat er minstens dertig programma's beschikbaar waren. Inmiddels zijn er zo'n zestig titels, voor het merendeel in het Engels. Ze zijn ruwweg te verdelen in twee categorieën: ontspanning en educatie.

Om van het interactieve karakter te profiteren zijn bijvoorbeeld produkties als een bezoek aan Sesamstraat met het huis van Bert en Ernie interessant. Alles wat in het huis staat kan men aanraken: activeren. Bijvoorbeeld de telefoon of huisbel. Prompt komen Ernie of Bert binnen met verhalen en opdrachten.

Een draagbare CD-I-speler, voorzien van een lcd-scherm (liquid cristal display), wordt dit jaar nog geïntroduceerd.

Toegang

De beurs in het Europacomplex is op maandag 14 en dinsdag 15 september geopend van 10.00 tot 22.00 uur. Van woensdag 16 tot en met zondag 20 september zijn de openingstijden van 10.00 tot 17.00 uur. De toegangsprijs bedraagt ƒ 15 per persoon. Voor de jeugd tot 12 jaar (onder geleide), houders van Pas 65 en groepsbezoek (mits van tevoren schriftelijk aangevraagd) betalen een tientje.
In verband met de vaak forse files rond Amsterdam en de beperkte parkeerruimte is het aan te raden een trein-toegangsbiljet te kopen en te reizen via Station-RAI of het Amstelstation.

Limburgs Dagblad woonpiccolo's

Voor meer informatie zie eerste piccolopagina of bel

045-719966

Voor méér resultaat

Postbus 3100, 6401 DP Heerlen, Fax 045-739364

Onroerend goed te huur gevraagd

Te huur gevraagd

huizen en flats
geen kosten voor verhuurder.
Tevens ook beheer van huizen. Bel vrijblijvend:
Grensland immobiliën.
Tel. 045-453106 van 9.00 tot 13.00 uur.

Stel zkt. ETAGE/woonr. in Heerlen, plm. ƒ 500,- p. mnd. Tel. 045-720352.

Te huur gevr. groot HUIS/boerderij omg. Oostelijke Mijnstreek. Huur plm. ƒ 1.600,-. Tel. 045-231760.

Te huur gevr. woonhuis met garage, omg. grens AKEN, event. ook met verz. van oudere mensen. Tel. 09-49241534388 v.a. 20.00 uur

Jong echtpaar zoekt met spoed voor min. 1 jr., woonruimte in regio HEERLEN/Valkenburg. Tel. 020-6191868 na 18.00 uur.

Te h. gevraagd omg. KERKRADE-C, app. of kl. woning i.v.m. werk Hamboskl. per 1-11-'92, plm. ƒ 700,-. Tel. 045-426905

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

Onroerend goed te huur aangeboden

Te h. regio VAALS 1-2 pers. appartem., woonk., slaapk., keuk., badk., gemeub. en voorz. van alle comfort. Vrij tot mei '93. tel 045-444913

Te huur aangeb. LANDHUIS in Neeroeteren, gem. Maaseik (B), gemeub. of ongem. voor 1 jr. Met grote tuin en garage. Tel. 045-441568.

BEMELEN, 1 á 2 pers. gemeubeleerde studio te huur. Inl. 04407-1321 b.g.g. 2327.

Te huur aangeb. KERKRADE-C luxe app. met garage. Huurpr. ƒ 1.000,- p.mnd. incl. servicekosten. Inl. 045-413973.

Te huur APPARTEMENT in Valkenburg. Tel. 04406-15544.

Grote RUIMTE te huur in omg. Vaals voor div. doeleinden geschikt o.a.: horeca etc. Inl. 045-719003. Na 17.00 uur 04454-61018.

Te huur luxe gemeubileerd APPARTEMENT te Schin op Geul met tuin, direct te aanv., ƒ 3.400,- all-in per mnd, provisie 1 maand huur met BTW. Bellen tussen 9.00-13.00 uur Grensland Inmobilien 045-453106.

Te huur gevraagd ETAGE of appartement in centrum Heerlen. Tel. 04409-3295.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Bedrijvenpark

Op zichtlokatie gelegen b.p. Wolfkoul te Susteren.
Breedte en diepte kunnen in overleg worden bepaald.
Koopprijs op aanvraag.
Inl. Grouwesl/Daelmans, 043-254565 b.g.g. 641321.

*** KIES VOOR ZEKERHEID ***

Spaarhypoth. 8,8%, 20 jaar vast

Unieke mogelijkheden voor 2 inkomens.
Bel tijdens kantooruren: 045-712255.
Stienstra Hypotheekservice

Snel en goed Uw huis verkopen?

Jos Storms O.G. Past.Vonckenstr.44 Geleen 046-742550
Geen Verkoop! Geen kosten

Grensland Immobilien Zoekt

met spoed huizen in Kerkrade en omgeving,
voor onze duitse klanten.
Geen verkoop, geen kosten. Bln. van 8.00-13.00 uur.
☎ 045-453106

Te koop
gevraagd Bouwgronden
en / of
Slooppanden

vlotte afwikkeling mogelijk. Info, tel. 045-220550.

Direkt de hoogste prijs!!

Wij kopen direkt zelf aan, geen makelaarskosten,
Aanvaarding op langere termijn of opknappen geen bezw.
DENIS VASTGOED, bel vrijblijvend 040-518428.

Na een zeer goede verkoop

zoeken wij dringend voor onze klanten huizen
in het gehele grensgebied.

Immobilien van Lier-Radermacher GmbH
Tel. 09-49 24073017 van 9.00-13.00 uur.

Kantoor/praktijkpand Walramstraat 124 te Sittard

Uitstekend nabij station gelegen kantoor/praktijkpand,
3 verdiepingen, 7 kantoorruimten, 180 m2 bvo, ook geschikt als kantoor/woonhuis.
Koopprijs ƒ 275.000,- k.k.
Aanvaarding direkt
Mulleners Vastgoed B.V.
Tel. 046-518911.

**** Spaarhypotheek - 8,9% ****
Hypotheekcentrum Limburg
☎ 045 - 74 16 16

EEN HUIS KOPEN OF VERKOPEN?

Vaak verkopen wij huizen die de krant net niet halen. Zoekt u een huis? Laat u vrijblijvend inschrijven.

Zie ook onze etalages St.-Franciscusweg 16 en Oliemolenstraat 3 te Heerlen en Roermonderstraße 21 te Aken.

ONROERENDE ZAKEN

BOCHOLTZ

Dr. Nolensstraat 19. Tussengel. winkel/woonhuis, perceelopp. 147 m² met tuin, 3 slpk. Vr.pr. ƒ 159.000,- k.k.

BRUNSSUM

Koperslager 17. Tussengel. woonhuis met carport, 3 slk., goed onderhouden, rondom rolluiken. Vr.pr. ƒ 169.000,- k.k.
Ringstraat 22. Schitterende, perfect geïsoleerde halfvrijstaande beambtewoning met garage en grote tuin. Woonkamer 40 m² met parket, 5 slpk. resp. 20 m², 20 m², 18 m², 17,5 m² en 8,5 m², aanbouwkeuken met app. en extra zithoek. Perc.opp. 660 m². Tuin op zuiden. Vr.pr. ƒ 254.000,- k.k.

HEERLEN

Dr. Cl. Meulemanstraat 17i Vrijstaand, schitterend landhuis met garage, woonkamer 42 m², 3 ruime slk., grondopp. ± 685 m², geheel onderkelderd, mooi aangelegde tuin. Bwjr. 1988. Dit huis moet u zien!!! Vr.pr. ƒ 398.000,- k.k.
Onderste Caumer 11. Ouder boerenhuis op 570 m² grond met wei van 1570 m² grond. Moet worden gerenoveerd! Vr.pr.. ƒ 234.000,-.
Vlotstraat 33. Groot hoekhuis met tuin en mogelijkheid voor garage of parkeerplaats, 5 slaapkamers, woonkamer 44 m². Vr.pr. ƒ 204.000,- k.k.
Voskuilenweg 19. Tussengel. woonhuis met 5 slpk. en tuin, grotendeels voorzien van kunststof ramen. Vr.pr. ƒ 139.000,- k.k.
Roggehof 65. Tussengel. woonhuis met tuin, 3 slpk., 1 jaar oud, met rijkspremie. Mooie grote woonkamer met witte plavuizen. Vr.pr. ƒ 149.000,- k.k.

KERKRADE

Markt 21. Ruim appartement in centr., twee slpk., balkon en lift. Gelegen boven het Kruidvat Vr.pr. ƒ 149.000,- k.k.
Schaesbergerstraat 51. Halfvrijstaand woonhuis met 2 garages, mooie woonk. 38 m² met witte marmervloer, gesl. witte aanbouwkeuken, 2 slk., vaste trap naar zolder 45 m². Moet u van binnen zien! Incl. naastgelegen bouwterrein. Vr.pr. ƒ 249.000,-
Seringenstraat 3. Geschakeld ruim woonhuis in jonge buurt met garage, mogel. plaats voor tweede auto, 3 slpk., zolder 30 m² Bwjr. '78. Vr.pr. ƒ 176.000,- k.k.

LANDGRAAF

Hoogstraat 189. Halfvrijstaand ruim winkel/woon/bedrijfspand met garage, 4 slpk. en grote tuin. Vr.pr. ƒ 229.000,- k.k.

MAASTRICHT

Galopiahof 23. Perfect tusengel. woonhuis, 4 slk. en mooie tuin. Vr.pr. ƒ 198.000,- k.k.
Ovidiushof 14. Ruim tussengel. goed onderh. woonhuis met 3 slpk. en ruime garage onder het pand. Woonk. 38 m². Gel. in jonge buurt! Vr.pr. ƒ 167.000,- k.k.
Schippersdreef 10B. Uitstekend gerenoveerd appartement met balkon, ruime woonkamer, 2 slk. mooie badkamer en keuken. Vr.pr. ƒ 127.500,- k.k.

PARTIJ (WITTEM)

Hub Ortmansstraat 16. (Ruwbouw) Mooi gel. vrijstaand landhuis met garage, 3 slk., glasdicht opgeleverd. Vr.pr. ƒ 290.000,- k.k.

SCHINVELD

Emmastraat 11. Uitstekend onderhouden vrijstaand woonhuis, perceelopp. 225 m², mooi gelegen, hardhouten koz., ruime garage met oprit, uitstekend geïsoleerd. Vr.pr. ƒ 219.000,- k.k.
Beekstraat 1. Ruim halfvrijst. woonhuis in centr. met garage, zeer grote binnenplaats, grote boerenschuur ideaal voor paardenliefhebber, 4 slk., vaste trap naar zolder, perceelgr. 505 m², bwj. '33, diverse stallen. Ruim van opzet. Vr.pr. ƒ 219.000,- k.k.

SIMPELVELD

Clovisstraat 6. Halfvrijst. fraai rustig gel. woonhuis, wk. 32 m², extra eetk. 8 m², mooie aanb.keuken, aparte waskeuken met directe doorgang naar garage, 3 slk. en een leuke tuin. Vr.pr. ƒ 203.000,- k.k.
Laurentshof 5. Mooie patiobungalow. Woonk. 56 m², 4 slpk., resp. 18 m², 16 m², 10 m² en 10 m², en garage, bwj. '65. Vr. pr. ƒ 279.000,- k.k.

UBACH OVER WORMS

Troereberg 69. Tussengel. ruim woonhuis met mooie grote tuin, tot. 366 m², 4 slk., luxe badkamer, mog. voor garage met tuinhuisje. Vr.pr. ƒ 179.000,- k.k.

VAALS

Rarenderstraat. Twee monumentale vakwerkhuizen op 5400 m² grond. Schitterend voor paardenliefhebber. Moment. verhuurd voor ƒ 1000,- p.w. Vr.pr. ƒ 306.000,- k.k.

VALKENBURG

Kon. Julianalaan 13. Goed onderhouden halfvrijst. woonhuis met 2 garages, woonk. 32 m², grote aanb.keuken, 3 slk., eventueel kantoor/hobbyruimte in souterrain, mooi aangelegde tuin. Ligt ideaal in centrum. Vr.pr. ƒ 235.000,- k.k.
Zenderweg 6. Uniek gel. halfvrijst. semi-bungalow. Entree uitgevoerd in wit marmer, woonk. ca. 40 m², perfecte witte aanbouwkeuken, 3 zeer ruime slpk., badkamer met ligbad, douche, toilet en dubbele vaste wast., grote tuin, groot zonnig dakterras. Perfecte onderhoudstoestand. Incl. nieuwe stoffering en lamellen. Uniek uitzicht. U kunt er zo intrekken. Vr.pr. ƒ 439.000,- k.k.

WIJNANDSRADE

Koningsgraven 38. Mooi vrijstaand landhuis op 760 m² grond, woon-/eetkamer 40 m², kantoor 11 m², gesl. keuken 11 m², bijkeuken 8,5 m², 4 ruime slk. Vr.pr. ƒ 372.000,- k.k.

TE KOOP GEVRAAGD

Wij zoeken huizen van ƒ 100.000,- – ƒ 500.000,-.
Wij zoeken bouwers die hun huis nu willen verkopen en in het voorjaar 1993 willen opleveren.
Wij hebben zeer veel potentiële kopers ingeschreven die naar een huis zoeken, waarvan vele Duitse gezinnen.
Heeft u iets te koop of te huur, belt u ons vrijblijvend!

BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN

TE KOOP:

HEERLEN: Deken Nikolayelaan 20. Uitstekend gel. kantoor/winkel/woonhuis nabij centr. Heerlen. Pand is recentelijk geheel modern verbouwd. Uitstekend geschikt voor advocatenkantoor. Ruime woonkam. ± 45 m², 3 slaapk. Prijs op aanvraag.
Akerstraat. Dicht bij het centr. gel. ruim halfvrijst. kantoor/woonhuis, perceelopp. 1295 m², meerdere parkeerplaatsen voor het pand, 2 keukens, 11 ruime kamers met 2 zeer grote ruimtes. Inl. op aanvraag.

LANDGRAAF

Reeweg 131. Ruim landhuis met bedrijfsruimte op ± 800 m² grond, 5 slk., tuin, garage, bj. '79, grotendeels onderkelderd en 2 ruime kantoorruimtes met aparte ingang. **Bedrijfsruimte:** 260 m² eventueel uit te breiden tot 460 m². Vr.pr. ƒ 395.000,- k.k.

BEDRIJFSONROERENDE ZAKEN

TE HUUR:

HEERLEN-CENTR.

Raadhuisplein. Ruim winkelpand, ideaal voor antiekhandelaar/uitzendbureau/meubelzaak of iets dergelijks! Zeer gunstige prijs! **Inl. op aanvraag.**

VIJGEN VRAGEN!

St. Franciscusweg 16, Heerlen 045 - 711617
Onroerend goed - bedrijfsonroerend goed - aankoop
verkoop - verhuur - bemiddeling - hypotheken

Bouwkavels Urmond

Nog maar 2 mooi gelegen kavels van 500 en 575m2. in plan Bramert-Zuid met tuinen op het zuiden. Koopprijs vanaf ƒ 76.800,-.
Mulleners Vastgoed
Telefoon: 046-518911 of 04749-3198.

Met een advies van BAC, koopt u op uw gemak!

Unieke aankoopbegeleiding, zonder extra kosten met een onafhankelijk hypotheekadvies.
Hypotheken van alle belangrijke geldgevers.
Inl. BAC, Heerenweg 316a, Heerlen. Tel. 045-210101.
Van maandag t/m vrijdag tijdens kantooruren.

Te koop gevraagd
Woonhuis

regio Welten-Heerlerbaan. Prijsklasse tot ƒ 300.000,-.
Voor meer info: Bedrijfsadviesburo Habets & Royen Margraten. Tel. 04458-2525.

Hoensbroek

Te k. ruim halfvrijst. woonhuis met c.v. en inpandige garage van 44 m2. Ind. hal, woonk. met halfopen keuken (45 m2) met parket en inbouwkachel. 4-5 slaapk., grote overloop, badkamer met ligb. en douche, separaat toilet, ruime bergzolder en aparte hobbykamer. Tuin met terrassen en niveauverschil. Tot. perc.opp. 344 m2. Bwj. 1978. Onderhoudstoestand goed. Pr. ƒ 192.000,- k.k. Tel. 045-226286.

Winkelpand

Te koop bovenwoning bekend als Valderop, Emmaplein 5, Heerlen. Oppervlakte 270 m2. Prijs ƒ 712.000,-. Inlichtingen na 18.00 uur tel. 045-713172.

fortwoningen: een klasse apart

Je eigen huis in houtskeletbouw; flexibel bouwen in:
SLEUTELKLAAR, RUWBOUW OF CASCO.

VOOR MEER INFORMATIE:
Bouwkundig Adviesburo Prevoo
Boschweg 1, Bunde. Postbus 35, 6240 AA Bunde.
Tel. 043-646563.

Ter bemiddeling zoeken wij dringend diverse woningen: Sittard en omg. (half)vrijst. woningen tot ƒ 350.000,-. Fietsafstand Sittard halfvrijstaande woningen tot ƒ 165.000,-. Maastricht en omg. tot ƒ 400.000,-. Geleen-Beek-Stein, woningen tot ƒ 200.000,-. Tot 15 km. van Geleen, vrijst. woonh. tot ƒ 280.000,-. Fietsafstand Geleen, vrijst. landh./bung. tot ƒ 400.000,-. Bunde e.o. vrijst./landh./bung. tot ƒ 400.000,-. Sittard tot Echt (omg. NS-Station), (half)vrijst. ƒ 225.000,-. Tot 25 km. van Heerlen en Maastricht boerderijtjes in alle prijsklassen.
Makelaarskantoor L.Janssen B.V.
046-335840 na 17.30 uur: 046-339072.

HEERLERHEIDE

te koop 225 m2 bedrijfsruimte
(toonzaal met marmeren vloer).
Met bovenwoing en aparte ingang.
Geschikt voor vele doeleinden.
Ganzeweide 111, Heerlen Noord. Inl. 045-211767

HYPOTHEKEN

rente vanaf 8,3%, 10 jaar vast
2 verdienershypotheek met 30 jarige looptijd over de gehele lening, spaarhypotheek, levenhypotheek.
Brugmans Hypotheken
Ruys de Beerenbroucklaan 12, Heerlen. Tel. 045-718484.

BINGELRADE

Vrijstaand landhuis te koop op 6000 m2 grond. Woonkamer 50 m2, grote keuken, waskeuken en grote garage. 4 Slaapkamers, badkamer en grote zolder. Geïsoleerd, bouwjaar 1978. Vraagprijs ƒ 295.000,-. Tel. 043-645420.

Gulpen

Nog maar één te bouwen vrijst.huis op 380 m2. Inpand. gar. (40m2) Woonk. (32 m2). Badk. met 2e toilet, 3 slaapkrs. CV gas. Pr. geïsol. Kunstst. kozijnen. Mei '93. Aann.som ƒ 180.000,- plus grondkosten.

Gulpen

Helaas nog maar één te bouwen halfvrijst. op 280 m2. Gar. inpand. (40 m2 ruim) woonk. (32 m2) badk. met 2e toilet, CV gas, kunstst. kozijnen, pr. geïsol. mei '93, aann.som ƒ 166.000,- plus grondkosten.

Makko Gulpen

NVM - Makelaar - Taxateur o.g. Timmermans, Rijksweg 67 Gulpen. Zaterdag tot 12.30 uur. Tel. 04450-2182.

Heerlerbaan

Goed gelegen en onderhouden halfvrijst. woonhuis met ca. 40 m2 bedrijfspraktijk of hobbyruimte, garage, 3 slpks., badkamer met ligbad en zolder.
Vraagprijs ƒ 225.000,-.
Inl. Ass.Kantoor Paffen, Landgraaf. Tel. 045-427021.

Te koop:
Heerlen-Molenberglaan

een halfvrijstaand klassiek herenhuis met 410 m2 grond en zeer mooie ligging. Ind.: met o.m. 3 kelders, living (ca. 60 m2) met parketvloeren, goede keuken, zeer ruime slaapkamers, compl. inger. badk., 2e verd. met 2 kamers en zolder. Aanvaarding mogelijk op zeer korte termijn. Koopsom ƒ 340.000,- k.k.
Inl. Mak.kant. WAO van Soest, Gemmadal 12, 5801 HJ Venray, tel. (04780) 86408.

Uw huis verkopen met behulp van de
echte makelaar
Bel de onroerend goed lijn
046 - 750 000 !
Peters & Partners Geleen
Geen verkoop - Geen kosten

Te huur 120 m2
Winkelruimte
A-lokatie, incl. magazijn, Kerkrade-W. 045-425416.

Gezocht

Echtpaar (part.) zoekt kleiner woonhuis of (semi) bungalow met 2 of 3 slaapk., en zonnige tuin. Rustige ligging op goede stand.
Omgeving Nuth
(plm. 10 km). Pr. tot plm. ƒ 200.000,-Br.o.nr. B-2582 L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Perf. onderh. kar. ruim huis met mooie tuin te OUD-ELSLOO, perc. 370 m2. Vr. pr. ƒ 162.000,-. 046-370659

HULSBERG: halfvrijst. semi bungalow met inpand. garage. Beg.gr.: o.a. keuken, L-vorm. living, slpkmr. Op 1e verd. 2 slpkmrs. ruime badk. met ligbad, 2e toilet en aangelegde tuin. pr. ƒ 218.000,- k.k. Mak. kant. Rob Dassen. 046-375757.

ULESTRATEN: gedeelte carréboerderij (recent verbouwd) met o.a. woonk. met openhaard, luxe keuken met app. bijkeuken, berging, ruime hal, study, 4 slpkmrs. badk. met ligbad, 2e toilet, binnenplaats en tuin. Vraagprijs ƒ 298.000,- k.k. Mak. kant. Rob Dassen. 046-375757.

VOERENDAAL Kunrade. Halfvrijstaand woonhuis met garage. Rustig gelegen te Milleveld. L-vormige woonk. 37 m2, keuken 7,5 m2 met aanbouwkeuken, badk. en 3 ruime slaapk., zolder verdieping. Tel. 045-751764.

Te koop BOUWKAVEL te Vrusschemig. 800 m2. Pr. ƒ 135.000,- v.o.n. Tel. 045-226286.

Te k. C-KERKRADE een stadsappartement op beg.gr Ind.: woonk. open keuken, 1 slpkmr. douche, w.c. kleine berg. pr. ƒ 92.500,- k.k. Inl.: 09-49.2407.3017.

BUNDE: Pr. Margrietln. 11, halfvrijst. bungalow. Ind.: hal toilet, woonk., keuken, 3 slpks., badk., kelder, vrijst. gar. Dir. te aanv. Prijs ƒ 215.000,- k.k. Inl. 043-252497 / 06-52117824.

Garages

21 stuks in Spekholzerheide samen ƒ 160.000,-k.k.
14 stuks in Eygelshoven samen ƒ 110.000,-k.k.
7 stuks in Eygelshoven samen ƒ 56.000,-k.k.
of alle 42 st. ƒ 310.000,-k.k.
Tel. 045-453106 bellen van ma. tot zat. van 09.-13. uur.
Grensland Immobiliën.

Brunssum

Vrijst. landh. met vrij uitzicht en uiterst luxe afwerking. De woning heeft o.a. een L-vormige woonk., eetkeuken, inp. grote garage, 3 grote slpks., luxe badk. en zonnige tuin met vijver. Vraagprijs: ƒ 359.000,- k.k. Mak. kantoor Janssen. Tel. 046-335840.

Vooroorlogs WOONHUIS met spoed te koop gevr., opknappen geen bezwaar. 040-520558.

Te koop gevraagd BOUWGROND, plm. 400 m2. Tel. 045-322738.

Met spoed gevr. woonhuis in GELEEN/Sittard en omstreken tot ƒ 200.000,-. Beloning ƒ 500,-. Br.o.nr. B-2527, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Te k. BOUWGROND, riante ligging te Arendsgenhout/Hulsberg. Ca. 720 m2, hogere prijsklasse, 04404-2451

Te koop éengezinswoning, WELTEN, Heerlen. Vraagprijs ƒ 148.500,- k.k. Tel . 045-424415.

HOENSBROEK, Amsteraderweg 112. Halfvrijst. huis met garage. Voor liefhebber van veel ruimte. Indeling en bezichtiging op aanvraag. ƒ 190.000,-k.k. Wijman & Partners. 045-728671 / 045-274700.

Te koop gevraagd woonhuis in KERKRADE/Bleyerheide met minstens 3 slaapkamers, garage en tuin. Prijs ƒ 150.000,- tot ƒ 200.000,-. Tel. 09-4924077505.

Te k. gevraagd HUIZEN voor Duitse gezinnen. Euro Immobilien, tel. 045-414015

WIJNANDSRADE/Koningsgraven: riant vrijst. landhuis te k. met dubb. garage en grote tuin. Ind. o.a. was-c.v. kelder, bar en hobby-kelder. Beg.gr. ruime hal, toilet, woonkamer met open haard luxe eiken keuken met app. kantoor, garages. 1e verd.: 4 slaapkamers, 2 badkamers. Het gehele pand is geïsoleerd en verkeert in uitstekende staat. Totale inhoud: 900m3. Vraagprijs ƒ 429.000,- k.k. Tel. 045-242317.

Te koop MAASTRICHT, omg. Tongerseweg, fris appart., 3e etage, lift, berging, incl. stoff., ƒ 135.000,-. Tel. 0932-12453427.

BELG. LIMB. vrijst. woonhuis overd. terras, '60, 10 km. van Weert, tegen natuurgebied, opp. 4.800 m2. Bijgebouwen 500 m2. Zeer rustig gelegen. ƒ 228.000,- k.k. Tel. 04756-6654.

Te koop in aanbouw zijnd vrijst. woonhuis, volgens goedgekeurd bouwplan, gelegen te KUNRADE. Tel. 045-752883 na 18.00 uur.

RIMBURG: Rimburgerweg 303, statig Engels landhuis, prachtige gel. aan bosrand op 1.355m2 grondperc. grote oprijlaan met aangel. tuin. Ind.: 5 slpkmrs. grote woonk 45m2, parket met open haard, 2 badk. 3 kelders, parkeerpl. 4 auto's, garage, studeerkamer, eetkamer, grote hal, zonneterras met apart buitenterras. Ook geschikt voor dubb. bewon. of praktijk. Velerlei mogelijkheden. Moet gezien worden. Tel. 046-742550. Jos Storms O.G.

VOERENDAAL, ruim vrijst. woonhuis, i.g.st., op 550 m2, woonk., 3 slpks., alles parket, bijkeuken, keuken, studeerkamer, zolder, kelder, dubb.gar., rolluiken, grote tuin, pr. ƒ 240.000,-. Tel. 045-751113

ZAKENPAND met woonhuis in groeigemeente, gesc. v. div. branches, ruime parkeerpl. Aanv. en prijs i.o. Br. o.nr. B-2615, L.D. Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

ELSLOO. Vrijstaande bungalow op mooi perceel (878m2), souterrain, 3 slpks, douche, hobby en prov. kelder. Beg. grond: ouderslaapk. met badkamer, woonk., eetkamer, keuken en garage. Vraagpr. ƒ 310.000,- k.k. Mak. kant. Rob Dassen, 046-375757.

GEULLE: Nabij natuurgebied gelegen vrijstaand woonhuis met o.a. woonk. met parket met app., bijkeuken, 5 slpks, badk. met ligbad, douche, 2e tolet, zolder kelders, garage en schitterende tuin (perc. 2.180m2). Vraagpr. ƒ 485.000,- k.k. Mak. kant. Rob Dassen, 046-375757.

Te k. in Merkelbeek vrijst. WONING met garage en grote uitbouw, ca. 900 m2 grond, huis met veel mogelijkheden, vr.pr. ƒ 230.000,-. Tel. 04492-4077.

Te koop woonhuis met schoonheidssalon, inventaris en goodwill, 3 jaar oud, met grote tuin, rustig gelegen omg. GANGELT, Dld. Vr.pr. DM 350.000,-. Inl. 09-4924546616.

ULESTRATEN: Vrijst. woonh. met gar. en berg. Ind.: kelder. Bed.gr.: hal, w.c woonk. keuken, 1e verd.: 3 slpkmrs. badk. vaste trap n. grote hobbyzold. Tuin op zuiden. Vr.pr. ƒ 258.000,- k.k. Tel. 043-647069.

Te koop HERENHUIS met tuin, op 1.000 m2, i.z.g.st. Rustig gelegen nabij bosrijke omgeving. Tevens bouwplaats, 2.200 m2. Gel. Neeroeteren-Maaseik (B). Tel. 0932-89-864462 of 865213.

Te koop SCHAESBERG, vrijst. woonh. met c.v. en garage, pr. ƒ 179.000,- k.k. Tel. 045-219255, Wings Assurantien.

MAASEIK ruim dubbel appartement, 3 slpkms., alle comfort, 2 garages, rustige ligging, vr.pr. Bfrs. 6.500.000,- k.k. Tel. 09-3289567238/ 564121.

Als u ons voor 12 uur 's morgens belt, staat uw PICCOLO de volgende dag al in het Limburgs Dagblad. Tel. 045-719966.

Bedrijfsruimte

Autospuitbedrijf plus 3 autogarages

te koop te Kerkrade, goed onderhouden, goede ligging, met werkplaats, afzuiging, binnenhof, kantoorruimte.
Pr. ƒ 345.000,- k.k.
Grensland Immobilien, tel. 045-453106.

Te huur aangeb. BEDRIJFSHAL 1320 m2. Kissel Heerlen. Totaal geïsoleerd, verwarming, kantoren parkeergelegenheid. Inl. Biallass Beleggingen 045-412189 b.g.g. 310557.

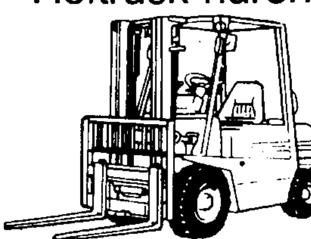
Te huur BEDRIJFSRUIMTEN Kettenis (B) 280 m2 en 600 m2, parkeerplaats, kantoor, telefoon, WC, verwarming en krachtstroom aanwezig. Tel. 09-3287742358 na 19.00 uur.

Te huur WINKELPAND, 60 m2, huur ƒ 650,- p/mnd. Tel. 043-612445.

Te huur gevr. grote GARAGE of loods, omg. Amstenrade, Hoensbroek, Brunssum. Tel. 04492-5303.

Bouwen/Verbouwen

Heftruck huren

Frissen b.v. bellen
04406-40338
Vroenhof 92, Valkenburg
Komatsu dealer

Van maandag t/m vrijdag, van 8.30 tot 17.00 uur, kunt u uw PICCOLO telefonisch opgeven. Tel. 045-719966.

Bouwmaterialen & Machines

Te koop aangeboden:
Sanitair, keukenboilers, licht armaturen, electr. kabel, watervaste platen, deuren met kozijnen.
Alles zo goed als nieuw!
Tevens ijzeren en houten balken, kepers, panlappen, brandstenen enc. Handelsond. Wolters, De Koumen, Hoensbroek. Tel. 045-229999.

Romneyloodsen Nissenhutten

In en verkoop, verhuur, verplaatsen, isoleren.
SYSTEEM LOODSEN BOUW BV
Tel. 01892-16195. Fax. 01892-18148.

KANTELDEUREN, roldeuren, sectiedeuren met of zonder afstandsbediening in 23 maten direkt leverbaar. Afstandsbediening computer gestuurd, geschikt voor alle soorten garagedeuren compl. met zender voor uw auto. Fa. Straten, Eijkskensweg 18, Geulle. 043-641044

Kanteldeuren en rolluiken bestellen? STRATEN Voerendaal bellen. Ook voor industrie. Tenelenweg 8-10. Tel. 045-750187.

J.V.D. VLOERTEGELS. Tegen inlevering v.d. adv. 10% korting. Lijm en voegsel gratis. Franco thuis. De Hut 7, Gulpen. Open van 13-18 uur. Tel. 04450-1970.

AANBIEDING! Te k. keuze Maranti/grenen (Fins) hardboard (met ceder) binnen- en deuren va. ƒ 20,- tot ƒ rollen dakleer alle soorten va. ƒ 20,- t/m ƒ 50,- en soorten houten platen, tenlampen en werkbl (aanrecht). Rennen veldweg 70, Hee 045-727742/724000.

Te koop 450 m2 zes STENEN, 8 cm dik. 045-411355.

GRATIS af te halen 80 terras-grindtegels, 60 x cm. Hoensbroek, tel 222219.

In en om de tuin

Sierbestrating
Arnold Opreij
Heerlerbaan 275, Heerlen.
Beatrixhaven Maastricht.

VIJVERFOLIE
ƒ 5,- per m2. Tuincentrum Lou Peukens, Hoolstr. 62a, Beek. Tel. 046-375189.

Geïmpregneerde TUINPLANKEN, palen, vlonderplanken en damwand. Houthandel Jos Kuijpers, Holstr. 43, Margraten. Tel. 04458-1982.

Te k. aluminium BROEIKAST, 3.40x2.30 mtr., vr.pr. ƒ 1.100,-. Tel. 045-421689.

DOMPELPOMPEN kelders en vijvers, 7.000 per uur, 220 V, ƒ 225,- Knops, Rijksweg Zuid Sittard. Tel. 046-512718.

Voor het vakkundig ver gen van sierbestrating, ras, oprit enz. STRAT MAKERSBEBRIJF Gerards. Vrijbl. prijsopg advies. Tel. 045-313956.

IMPREG Tuinhout bv. Cramer 18, Heerlen. 045-717733. Ook op beurs "Promotie 1992" Heerlen van 11.9 t/m 15.9

GRASMACHINE maaier 80 cm breed, Royal B 30, electr. gesta jr. oud, 10 maaiuren. 370292.

Met een PICCOLO in Limburgs Dagblad raa uw oude spulletjes 't s kwijt. Piccolo's doen wonderen... Probeer m Tel. 045-719966.

Piccolo's in het Limbu Dagblad zijn groot in SULTAAT! Bel: 045-7199

"De makelaar in tevredenhe

NEDU MAKELAARDI

beheer/verhuur o.g. · makelaardij · taxaties · hypotheken · assurantiën

TE KOOP

HOENSBROEK: "Sfeervol, uitstekend verzorgd woonhuis!"
Ind. kelder, hal, woonk. keuken m. mod. inr., berging, 3 slaapk. badk. Zolder. Bwjr. 1952. C.v.-ketel 1989. Ramen/kozijnen hardh. Flinke achtertuin m. terras. Aanv. in overl. **Vraagprijs f. 122.500,- k.k.**

HEERLEN: " Ruim vrijstaand herenhuis met diepe achtertuin!"
Ind. prov. kelder, hal, woonk. m. open haard, dichte keuken m. mod. app. berging, 4 slaapk. badk. m. ligb. douche en v.w., vliering en zolder. Bwjr. 1931. Perc. opp. 367 m² Ged. dubb. begl. Achtertuin ± 32 m. diep en groot terras. Aanv. in overl. **Vraagprijs f. 210.000 k.k.**

VAKANTIE? WIJ MERKEN ER NIETS VAN! ER BLIJFT EEN ENORME VRAAG NAAR WONINGEN. DENKT U AAN VERKOPEN? PAK DE TELEFOON EN BEL VOOR EEN VRIJBLIJVEND INFORMATIEF GESPREK.

GEULLE: "Halfvrijstaand woonhuis met garage!" **VERKOCHT**
Ind. hal, L-vormige woonk. m. open haard, keuken, verwarmde garage, 3 slaapk., badk. Ramen/kozijnen m. dubb. begl. Aanv. in overl. **Vraagprijs. f. 147.500, k.k.**

BORN: "Prima onderhouden, rustig gelegen, verrassend ruim, geschakeld woonhuis met gas c.v. en garage!"
Ind.: hal, woonkamer, eetkeuken m. luxe witte aanbouwkeuken + app., overdekt terras, 4 slaapk. (hiervan 1 slaapk. parterre), badk. m. ligb., op de verdieping 2e toilet + v.w. (mogelijkh. douche). Het huis is geheel voorz. v. kunstst. koz. m. therm.glas. Aanv. in overl. **Vraagprijs. f. 167.500,- k.k.**

EMMAPLEIN 12, HEERLEN TEL. 045-711500
Maandag t/m vrijdag van 9.00-17.30 uur, kantoor op zaterdag geopend van 9.00-13.00 uur

Een Hypotheekadvies is maatwerk

Ook uw partner, uw toekomst-perspectief, uw inkomen en uw carrière-opbouw zijn van groot belang.

BON

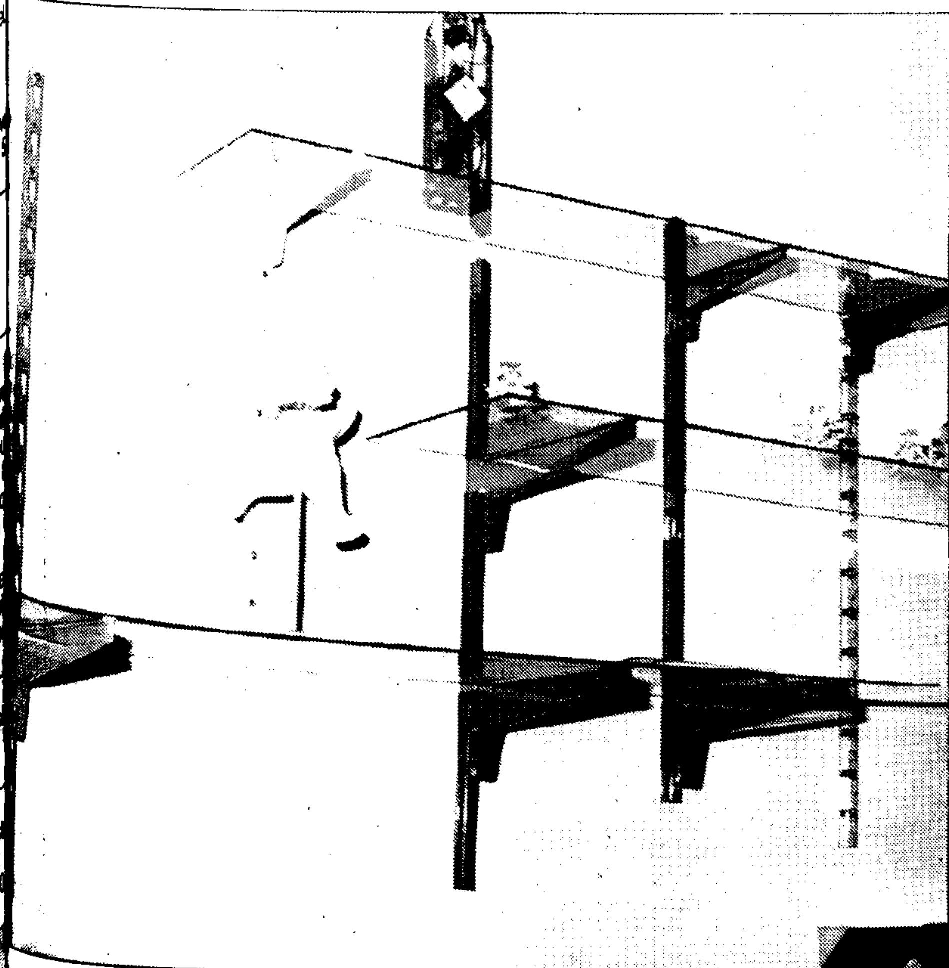
Ja, ik wil graag deskundig advies voor een passende hypotheek. Stuurt u mij een aanvraagformulier voor een vrijblijvende hypotheekberekening.

Naam
Straat
Postcode
Woonplaats
Telefoon

De coupon in gesloten envelop, zonder postzegel, zenden aan: Assurantiekantoor Ruijters BV, Antwoordnummer 1020, 6400 VB Heerlen

Wij geven u graag kosteloos een objectief advies

RUIJTERS
assurantiekantoor – sittard maastricht heerlen
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 · tel 045 - 71

Een flinke portie eigen creativiteit en iets meer dan normale technische handvaardigheid is voldoende om dit wandrek zowel in droge als in 'natte' ruimten te bevestigen. Foto: GPD

Versterking open en doorzichtig effect

Wandschappen van glas en met kleur

DOOR MAR GROEN

Een open systeem van schappen die op dragers liggen is een al sinds vele jaren toegepast alternatief voor het geheel of gedeeltelijk dichte wandmeubel. Vooral in vertrekken die wat krap van formaat zijn kan het schappensysteem ruimtelijk werken. Boeken, planten, siervoorwerpen en dergelijke hebben er een royale plaats op, zonder dat het geheel te massief overkomt. Door het toenemend gebruik van hardglaspanelen, in plaats van houten planken of plaatmateriaal, is dit open en doorzichtig effect nog te versterken.

Glazen schappen geven echter ook veel duidelijker zicht op de wandrails waarin de dragers worden gehaakt. Die twee elementen zijn niet altijd even fraai van uiterlijk. Met name de schapdragers zijn vaak nogal 'iel' en er is weinig keuze in kleuren.

Dat bracht een van de grootste Europese fabrikanten van hardglasprodukten ertoe een geheel nieuw systeem te ontwikkelen. De wandrails zijn niet van metaal gemaakt, maar van de milieu-vriendelijke kunststof polycarbonaat, en ze zijn in diverse kleuren verkrijgbaar. Overigens ook in transparant, dus heel goed passend bij de glazen schappen. Dat geldt ook voor de dragers, die bovendien een bij de breedte van de rails passende dikte hebben: robuust van vorm, in lengten van 15, 20, 25 en 30 cm verkrijgbaar, per stuk garant voor een draagvermogen van 40 kilo.

Dhz-klus

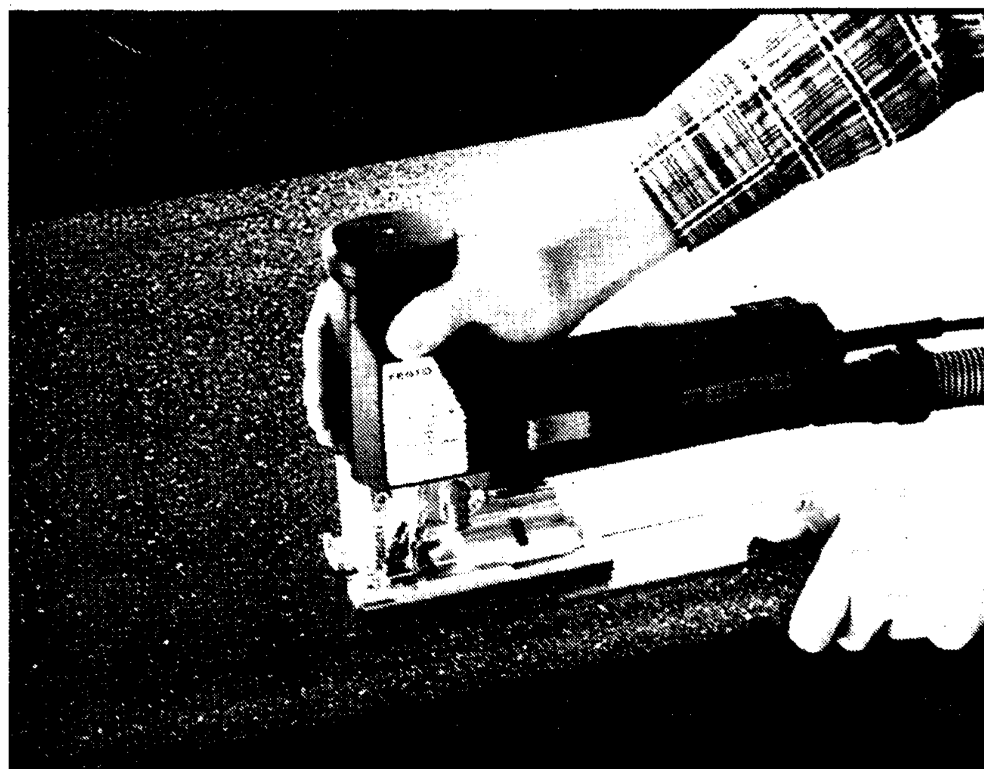
Een schappenwand monteren is een typische dhz-klus. De instructies daarvoor zijn bij de produkten bijgesloten. Met wat eigen creativiteit kan de consument er een fraai geheel van maken, naar wens ook de verkrijgbare kleuren combinerend.

De wandrails worden geleverd in een standaardlengte van 70 cm. Als je het slim aanpakt, kun je overgangen tussen twee of meer onder elkaar gemonteerde rails onzichtbaar maken door op die plaatsen schapdragers te plaatsen. Zo krijg je een perfect uitziend geheel.

Geen roest

Het geheel in kunststof uitgevoerde systeem maakt ook toepassing in natte ruimten (badkamer) mogelijk. Er kan geen roest optreden (voor de bevestiging van de rails dan wel koper-verchroomde schroeven gebruiken) en de hardglaspanelen hebben ook lak aan vocht. Bovendien zijn ze veilig, want mocht er een ongelukje gebeuren dan vallen er geen scherpe scherven. Bij eventuele breuk valt hardglas in duizenden brokjes uiteen. Overigens is de kans op breuk miniem: hardglas is vijfmaal sterker dan gewoon vensterglas van overeenkomstige dikten.

Informatie: Mirror Wall Benelux, De Meern, telefoon 03406-63934.

● De PS2E 'snijdt' moeiteloos door diverse materialen. Foto: GPD

Decoupeerzaag met perfecte zaagsnede

De decoupeerzaagmachine is al sinds vele jaren in de dhz-werkplaats een even gewoon verschijnsel als een schroevedraaier. De technische verfijning van dit gereedschap gaat steeds verder. Festo Tooltechnic lanceert nu met de PS2E een nieuwe generatie waarbij vooral aandacht is besteed aan perfectionering van de zaagsnede en aan bedieningsgemak. De snelheid van de machine kan elektronisch geregeld worden, zodat deze aangepast kan worden aan de aard van het materiaal waarin gezaagd wordt en aan de 'straal' van bochten.

Er is een vernuftig antisplinterblokje ingebouwd dat bij het zagen van bijvoorbeeld geplastificeerd of gefineerd plaatmateriaal een gave, splintervrije zaagsnede oplevert.

Het machinehuis is uiterst slank, nog geen 6 cm in doorsnee, zodat het ook als handgreep gebruikt kan worden, waardoor je beter zicht hebt op wat het zaagblad doet. Bovendien kan de in drie stappen verstelbare pendelstand eveneens op het werk en de aard van het materiaal afgestemd worden.

De tegelijkertijd gelanceerde lange decoupeerzaagbladen maken het mogelijk tot een diepte van liefst 85 mm te zagen.

Markt

Festo richt zich met zijn programma voornamelijk op de professionele markt, maar doe-het-zelvers die hoge eisen aan hun machinepark stellen hebben voor gereedschap van klasse de centen wel over. In dit geval gaat het om een machine met een adviesprijs van 662 gulden.

Met de PS2E kan zowel haaks als in verstek gezaagd worden. Om een nog altijd bestaand misverstand uit de weg te ruimen: een decoupeerzaag is niet alleen bestemd voor het zagen langs kromme lijnen. Ook het afkorten van dikke balken, in rechte lijn zagen van 'sandwiches', zoals dikke platen die uit diverse materialen samengesteld zijn is met een dergelijke machine mogelijk. En deze geavanceerde techniek maakt het zagen van het steeds sterker in de belangstelling komende MDF- plaatmateriaal, zowel als van metalen en met glasvezels gewapende kunststoffen een stuk gemakkelijker.

Voor meer informatie: Festo Tooltechnic, Delft, 015-699700.

Verschillende methoden voor herstel

Roetuitslag heeft tal van oorzaken

Roet (creosoot) ontstaat ten gevolge van een onvolledige verbranding van rookgassen en door condensatie daarvan in de schoorsteen. Het is een verschijnsel waaraan iemand die vaste brandstof stookt meestal zelf schuldig is: óf het schoorsteenkanaal is te wijd dan wel te nauw, óf hij tempert de kachel (open haard) te snel, óf hij stookt vochtige of ongeschikte brandstof. Vaak is er sprake van een combinatie van oorzaken.

DOOR MARTIEN HOOGENDIJK

Bij de moderne gasgestookte huisverwarming zal nauwelijks roetvorming optreden. Creosoot ontstaat eerder bij het stoken van kolen, hout of olie. Het zet zich af tegen de wanden van het rookkanaal en wordt op den duur, ten gevolge van constant stoken, voor een deel min of meer vloeibaar.

Het kruipt als een soort teer door het metselwerk naar een plek waar het minder heet is. Die plaats is dan de zogeheten boezem, het deel van de schoorsteenconstructie dat zich boven de schoorsteenmantel bevindt. Ook kan uitslag op de buitengevel voorkomen, daar waar de schoorsteen is gemetseld. Soms zet de uitslag zich ook voort in naastgelegen buiten- of binnenmuren.

Herstel

Roetvorming kan worden voorkomen door een juiste manier van stoken. Maar als er al roetafzetting aanwezig is, moet die bestreden (geïsoleerd) worden van de andere bouwmaterialen. Heel vroeger ging men roetuitslag te lijf met ossebloed, dat eenvoudig in enkele lagen over de roetlaag werd ge[illegible]eerd. Een paardemiddel dat uit hygiënische overwegingen niet is aan te bevelen.

Verrassend is daarentegen het resultaat dat wordt bereikt met aluminiumverf of met wegenverf waarmee asfaltwegen van verkeersstrepen worden voorzien. De roetuitslag moet dan eerst zorgvuldig worden weggeborsteld, het voegwerk hersteld, en de verf in minstens drie lagen opgezet. Elke laag moet een week drogen. De drievoudige verflaag kan vervolgens met een gewone synthetische of dispersieverf worden overgeschilderd.

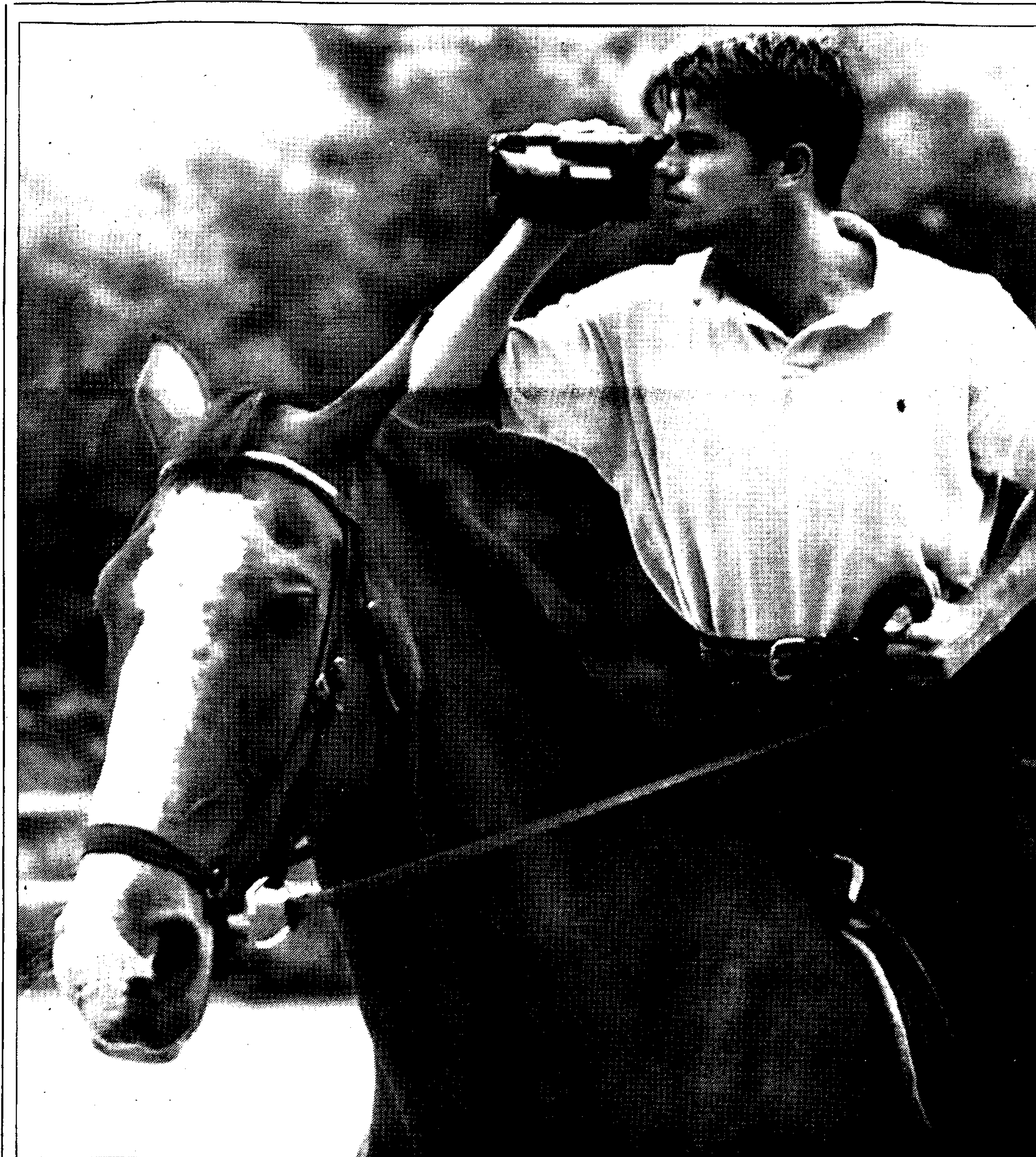
Waterglas

Een andere, voor honderd procent zekere methode is die waarbij een vloeistof op basis van silicaat ofwel 'waterglas' wordt gebruikt. Bijvoorbeeld Sikalite Waterproof, een vloeistof die in de door de fabrikant aangegeven verhouding met water wordt verdund, en wordt toegevoegd aan de pleisterspecie waarmee de vervuilde plaatsen opnieuw worden bepleisterd nadat ze eerst goed schoon, stofvrij en daarna vochtig zijn gemaakt. Zo'n middel is verkrijgbaar bij de bouwmaterialenhandel of een impregneringsbedrijf (adressen zijn in de Gouden Gids te vinden).

De specieverhouding is 1 portlandcement op 4 delen droog zilverzand. Bij gebruik van nat zand wordt de verdunningsfactor tussen silicaat en water verstoord.

Deze specie moet binnen twee uur verwerkt worden. Na droging wordt over de pleisterlaag een primer aangebracht die de alkali in de pleister neutraliseert, waarna kan worden geschilderd of behangen.

Ten slotte is er nog een methode waarbij de roetuitslag aan het oog wordt onttrokken, een oplossing die alleen geschikt is in gevallen waar de bron van de vervuiling (de schoorsteen) buiten gebruik is gesteld, zodat uitbreiding van roetuitslag niet meer te verwachten is. In zo'n geval wordt dan over het vervuilde oppervlak een plasticfolie aangebracht en met pluggen en roestbestendige schroeven een latwerk, waarop een bekledingsmateriaal wordt bevestigd: gipskartonplaat, spaanplaat of wandschrootjes.

● Dank zij een speciaal patent kunnen zelfs te paard met de 'Steady Shot' trillingsvrij opnamen gemaakt worden. Foto: GPD.

Trillingsvrije camera nieuwtje in videowereld

DOOR HUGO VAN DER HEEM

Videofilmen raakt steeds meer ingeburgerd. Door het dalen van de prijs van camcorders en het handzamer worden ervan, kan iedereen ze makkelijk bedienen en meenemen. Toch zit er een bezwaar aan het deze trend. Bij kleine videocamera's blijkt trillingsonscherpte meer en meer het plezier van goed filmen te bederven.

Op de Firato is te zien dat daar iets aan gedaan wordt. Sony introduceert daar de HI8 CCD-TR805 camera, die de bijnaam 'Steady Shot' heeft gekregen.

De Steady Shot is een camera die is uitgerust met beeldstabilisatie, waardoor trillingen en schokken gecorrigeerd worden en zelfs uit de hand opgenomen beelden bij 10x zoom een 'statiefkwaliteit' tonen. Steady Shot is niet alleen een zegen bij sterk ingezoomde opnamen, maar maakt het verder mogelijk lopend, vanuit een rijdende auto of zelfs te paard perfect stabiele opnamen te maken.

Het bijzondere van het Sony-systeem is nu dat de beeldstabilisatie op een optische wijze tot stand wordt gebracht en dat daarbij de beeldscherpte en het formaat niet wordt aangetast. Eerder is geprobeerd een deel van het opgenomen beeld op te offeren om dit effect tegen te gaan. Daarna ging men elektronisch het beeld vergelijken met de vorige opname, om trillingsonscherpte op te heffen. Maar dit gaat op een andere manier toch ten koste van de beeldkwaliteit.

Bij de nieuwe Sony-camera zijn twee sensoren ingebouwd (een voor horizontale en een voor verticale bewegingen). Deze registreren de trillingen die de camera in de hand (op paard/in auto) maakt. Deze zijn zo afgesteld, dat ze het verschil tussen trillen/schokken en een bewust bedoelde beweging van de camera kunnen onderscheiden. De ongewenste trillingen worden doorgegeven aan een prisma dat in de lichtweg is opgenomen.

Het actieve prisma, dat zich voor het objectief en de beeldchip bevindt, bestaat uit twee lenzen die met elkaar verbonden zijn via een harmonika-constructie van zacht rubber/kunstof. Daartussen zit een olie-achtige vloeistof, die dezelfde brekingsindex heeft als glas. De lenzen kunnen ten opzichte van elkaar bewegen. Gestuurd door de trillingsopnemers gebeurt dat ook, waardoor ongewenste bewegingen worden gecompenseerd.

Omdat het hier om een Hi-8-camcorder gaat, met een beeldchip van 470.000 pixels, wint de beeldkwaliteit aanzienlijk door het systeem.

Bovendien heeft de camera een ingebouwde stereo-microfoon, die als het ware meezoomt met het tele-bereik van de lens. De camera heeft nog veel meer professionele trucs, zoals motorzoom, automatische scherpstelling en een zeer snelle elektronische sluiter voor het vastleggen van snel bewegende voorwerpen en sport. Hij gaat *f* 3.500 kosten.

Overheid stimuleert besparen energie in huurwoningen

Het Rijk, de Woonbond en de twee landelijke centrales van woningcorporaties (NCIV en NWR) gaan het besparen van energie bij huurwoningen stimuleren. De partijen hebben daartoe vrijdag een overeenkomst getekend. Namens het rijk zetten minister Andriessen van Economische Zaken en staatssecretaris Heerma van Volkshuisvesting hun handtekening onder de overeenkomst.

Het is de bedoeling dat de komende drie jaar 50.000 woningen van spouwmuur- en/of dakisolatie worden voorzien. Hiertoe is door de Woonbond en door de woningcorporaties een activiteitenplan opgesteld om huurders te stimuleren om bij groot onderhoud energiebesparende maatregelen te treffen. Het gaat daarbij om het aanbrengen van spouwmuurvulling, dak- en gevelisolatie, dubbelglas en het plaatsen van hoogrendementsketels.

De ministeries van EZ en VROM betalen ongeveer de helft van de 1,2 miljoen gulden die voornamelijk in voorlichting en advisering zal worden gestoken.

Aanleiding tot de overeenkomst is het schrappen van subsidies voor niet-ingrijpende verbetering van huurwoningen als gevolg van maatregelen uit de Tussenbalans. Met het wegvallen van een deel van de subsidies verdwenen ook de subsidievoorwaarden op het punt van energiebesparing. Om toch de uitstoot van kooldioxide (CO_2) te verminderen, is er voor gekozen via een nieuwe overeenkomst het energieverbruik voor ruimteverwarming in bestaande huurwoningen te verminderen.

Via het convenant verplichten NCIV, NWR en Woonbond zich om in tenminste een gelijk aantal woningen energiebesparende voorzieningen te realiseren als destijds in het oude verbeteringsprogramma was voorzien. Voor nieuwbouw gelden via het Bouwbesluit dat op 1 oktober van kracht zal zijn, wel eisen om het energieverbruik terug te dringen.

Schoorsteen vaker geveegd

De Nederlanders laten voor 115 miljoen gulden per jaar hun schoorsteen vegen, waarvan eenderde naar beunhazen gaat. Schoorsteenvegen is een vrij beroep. Dat staat in een onderzoek van het EIM, dat is gepubliceerd. Woningbouwverenigingen, verenigingen van eigenaren en andere particuliere verhuurders laten voor nog eens 55 miljoen hun rookkanalen schoonmaken. Slechts 15 procent komt voor rekening van 'reguliere', veelal éémansbedrijven bedrijven, vaak aangesloten bij de patroonsbond ASPB. Schoorsteenvegen raakte op een laag pitje na de introductie van aardgas. Door de vele open haarden, houtkachels en verhoogd milieubewustzijn, is daar een kentering in opgetreden.

overzicht hypotheekrente

Hypotheekrente 8 september 1992.

Wij noteerden deze week rentestijgingen van 0,1 en 0,2 procent bij Legal & General en Prudential (voor rentevaste perioden van 3 en 5 jaar) en 0,2 procent bij de SNS-Bank (voor rentevaste perioden van 1 en 3 jaar). Daarnaast is de rent op de kapitaalmarkt de afgelopen week gedaald. Tenslotte wordt in het renteoverzicht vanaf deze week de naam NMB vervangen door ING-Bank.

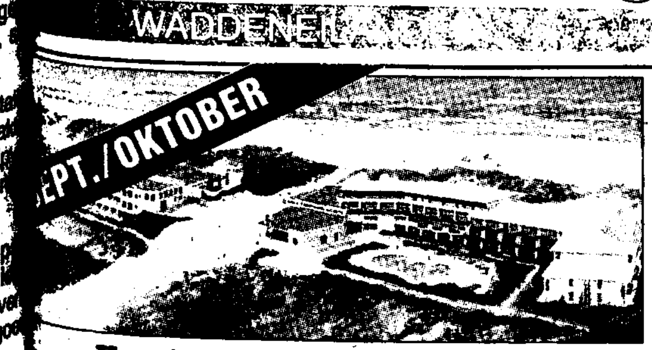
				rentepercentages		
		rente vast gedur.	afsl. prov. in pct.	opgave bank	nwr bij fisc. besparing van constant	
Naam bank					35,1%	50%
ABN.AMRO	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,36	3,76
ABN.AMRO	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,36	3,76
ABN.AMRO	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,50	5,36	3,76
ABN.AMRO	ann. hyp.	variabel	1,00	9,90	6,48	5,25
ABN.AMRO	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,08	4,94
ABP	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,20	5,18	3,61
ABP	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,10	5,11	3,55
ABP	spaarhyp.	15 jaar	1,00	9,10	5,11	3,55
ABP	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9.00	5,88	4,78
ABP	ann. hyp.	10 jaar	1,00	8,90	5,82	4,72
AEGON	spaarhyp.	5/10 jr.	1,00	9,60	5,48	3,87
AEGON	spaarhyp.	15/20 jr.	1,00	9,60	5,48	3,87
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	5 jaar	1,00	9,10	5,13	3,57
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	10 jaar	1,00	8,90	4,99	3,46
Bouwf. Limb. Gem.	spaar vasth.	15 jaar	1,00	8,90	4,99	3,46
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	5 jaar	1,00	8,90	5,82	4,72
Bouwf. Limb. Gem.	ann. hyp.	10 jaar	1,00	8,90	5,82	4,72
CDK-bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,34	3.75
CDK-bank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,41	3,81
CDK-bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,20	6,01	4,88
CDK-bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,01	4,88
Centraal Beheer	spaar gar.h.	5/10 jr	0,25	9,40	5,29	3,71
Centraal Beheer	spaar gar.h.	15/20 jr	0,25	9,40	5,29	3,71
Centrale Volksbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,10	5,08	3,51
Centrale Volksbank	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,40	5,29	3,68
Centrale Volksbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,40	6,15	4,99
Centrale Volksbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,88	4,78
Direktbank	besp-dir.h.	5 jaar	1,00	9,60	5,39	3,77
Nationale Ned.	spaarhyp.	5/10 jr	1,00	9,40	5,34	3,75
Nationale Ned.	spaarhyp.	15/20 jr	1,00	9,40	5,34	3,75
ING BANK	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,50	5,36	3,76
ING BANK	spaarhyp.	10 jaar	1,00	9,50	5,27	3,63
ING BANK	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,70	6,34	5.15
ING BANK	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,30	6,08	4,94
Postbank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,33	3,74
Postbank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,50	5,40	3,79
Postbank	spaarhyp.	12 jaar	1,00	9,50	5,40	3,79
Postbank	ann. hyp.	2 jaar	1,00	9,60	6,16	4,99
Postbank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	5,90	4,78
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	3 jaar	1,00	9,70	5,53	3,90
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	10 jaar	1,00	9,50	5,39	3,78
RABO hypotheekbank	spaar opt.h.	stabiel	1,00	9,50	5,39	3,78
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	var/1 jr	1,00	9,70	6,34	5,15
RABO (adviesrente)	ann. hyp.	4/5 jr	1,00	9,30	6,08	4,94
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,29	3,68
SNS Bank	spaarhyp.	7 jaar	1,00	9,50	5,36	3,74
SNS Bank	ann. hyp.	1 jaar	1,00	9,70	6,34	5,15
SNS Bank	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,20	6,01	4,88
Westland Utrecht	lage last h.	7 jaar	1,00	9,30	5,25	3,67
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	5 jaar	1,00	9,30	5,26	3,68
Zwolsche Algemene	zA-hyp plan	10 jaar	1,00	9,20	5,19	3,62
SNS Bank	spaarhyp.	5 jaar	1,00	9,40	5,29	3,68
Bouwf. Hoevelaken	sp.vasthyp.	5 jaar	1,00	9,20	5,20	3,63
Bouwf. Hoevelaken	ann. hyp.	5 jaar	1,00	9,00	5,88	4,78

De vermelde tarieven hebben betrekking op hypotheken met gemeentegarantie.
De netto werkelijke rente (nwr) is gebaseerd op de netto lasten van de hypotheek.
De vermelde nwr-percentages gelden voor een man van 30-jarige leeftijd en een hypotheek ad. *f* 150.000,–.
Voor vrouwen en/of bij andere leeftijden kunnen andere nwr-percentages gelden.
Bij andere hypotheekbedragen wijkt de nwr bij een aantal instellingen enigszins af.

Herfstvakantie

Advertentiecombinatie van 45 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

WADDENEILANDEN

Kennismaken met het nieuwe Golden Tulip Strand Hotel Seeduyn Vlieland

dagen in het mooiste en meest complete hotel van de Waddeneilanden op het prachtige eiland Vlieland. Maak kennis met de luxe hotelkamers en de vele faciliteiten van Strandhotel Seeduyn en de eindeloze stranden en prachtige vlaksen en duinen van Vlieland.

Kennismakingsarrangement à Hfl. 295,- p.p.
overnachtingen met ontbijtbuffet, bloemen, fruit, informatiemap, 2 heerlijke viergangendiners, drie dagen fiets, een keer sauna, Turks stoombad, zonnebank en fitness.

Vraagt u vrijblijvend onze uitgebreide folder aan! Voor reserveringen: 05621-1580
Strandhotel Seeduyn, Badweg 3, 8899 BV Vlieland.

Herfstvakantie? Doe dit eens op Vlie.
Wind of regen, na uw vakantie kunt u er beter tegen. Gehele jaar geopend. Restaurant aanwezig. Inl. Vliestroom Appartementen 05621-1370.

Terschelling F.N.R.S.-manege 'CUPIDO'
organiseert tijdens de herfstvak. jeugdruiterkampen. Ook hotelaccomodatie en speciale arr. voor volwassenen. Ook midweek en w'kenden. Info. 05620-8452.

SCHIERMONNIKOOG
2- tot 5 pers., volledig ingericht app. voor w'kend, midwk of langer. Vrij herfst en kerstvak. 05195-31272.

Hotel Zeezicht* Vlieland**
Lekker NAZOMEREN op Vlieland. 5 dgs, arrangement (4 overn.) Dagenlijks ontbijt-buffet en excellent diner, GRATIS huurfiets, koffie met gebak, vanaf ƒ 375,- p.p.
U BENT VAN HARTE WELKOM
Bel 05621-1324 of 1673 Fax. 1199.

UW VAKANTIE NOG NIET GEBOEKT ?
BOEK NU !!! Kom naar Texel.
- Sfeervol restaurant
- Sauna, solarium, zonnebank
- Luxe appartementen met ligbad, tv/video, balkon of terras
- Nabij strand, zee en subtropisch zwemparadijs.

Bosch en Zee
Bel voor gratis brochure 072-118785
VA-BOG
VA-BOG Beheer, Noorderkade 2M, 1823 CJ Alkmaar

FRIESLAND

In het merengebied, hart van Friesland, ligt
Rekreatieoord yn'e lijte
gelegen aan het Pikmeer te Grouw.
MOOIE BUNGALOWS T.H., EVTL. MET (ZEIL)BOOT.
Herfstarrangement: gedurende de mnd. oktober: 10 dgn vakantie voor de prijs van 7. Tel. 05662-1487 fax 1858

BELEEF UW HERFSTVAKANTIE IN HET MOOIE GAASTERLAND SLOTEN !
Voor info. kunt u kontakt opnemen met: VVV Gaasterland Sloten De Brink 4, 8567 JD Oudemirdum, tel. 05147-1767.

NIEUWE VRIJST. BUNGALOWS, 8 pers., aan vis/vaarwater in uniek merengebied. Tel.05154-3366, fax 3008.

DRENTE

Hotel-café-restaurant **Kuik**
Brink 15
7963 AA Ruinen (Dr)
Telefoon 05221-1237
Bij ons kunt u nog ongestoord wandelen en fietsen.

HERFSTAANBIEDING: Blokhutten 6 tot 8 pers. Voorzien van d/t. Weekarr. ƒ 475,-. Midweek ƒ 295,-. Weekendarr. ƒ 199,-. HUNZEPARK, Gasselternijveen. 05999-12479.

NOG EVEN ERUIT! Gezel. huisl. sfeer herfst of kerstdgn (gratis kaart Dierenpark Emmen) 4 dgn HP ƒ 279,- p.p. Hotel pens. Herberg „De Aanhouder wint'' 05998-87250.

T.h. geheel vrijstaande stenen bungalows in zeer bosrijke omgeving. Tevens nog enkele mogelijkheden voor de herfstvakantie. Recreatiepark GROOT BARTJE, De Gavere 1, Zorgvlied. Tel.05212-7249.

''SPEELSTAD'' ORANJE
In het dorpje Oranje in de gemeente Beilen (Drenthe) staat de overdekte speelstad ter grootte van vier voetbalvelden vol speelplezier voor jong en oud. O.a.:
- Achtbanen
- Zweef- en draaimolens
- Botsauto's en boten (60 stuks)
- Honderdtal speeltuin-attributen
- Midgetgolf
- Kegelbanen
- Trampolines
- Piratenschip

(''Educatief oude stoommachine 1914'')
Elke dag geopend van 10.00 tot 18.00 u.
Zeer geschikt voor personeelsfeesten en groepsaccomodatie. Ook gelegenheid tot slapen. Slaapzalen tot 240 personen met alle voorzieningen o.a. douche, toilet, keuken, rekreatiezalen.
''SPEELSTAD'' ORANJE
Oranje 8, 9416 TC ORANJE.
Tel.: 05927-58080, Fax: 05927-58062.

Fietsen in Drenthe
5-dgs.arr. HP ƒ 255,- p.p. in 3*** Hotel 05928-14130.

OVERIJSSEL

CAMPING DE KLEINE WOLF, OMMEN. Biedt aan WEEK HERFSTVAKANTIE ƒ 110,- verw. zwembad, visvijver, recreatiel. aanw., kampwinkel open. Inl.05291-57203.

Hotel-Restaurant „'t WAPEN VAN OOTMARSUM'' Een persoonlijke ervaring in huiselijke sfeer. Tel.: 05419-91500. Spec. arr. De folder ligt voor u klaar.

Vakantie verblijf'' DE TWIN'', nog enkele vak. huisjes te huur. Scheerwolde bij Giethoorn. Tel. 05217-1566.

DE PAPILLON
CAMPING, BUNGALOWPARK IN DENEKAMP.
Een unieke omg. met ruimte en rust. NIEUW ! NU OOK IN DE HERFST/WINTERPERIODE OPEN.(Camping 15/10 tot 15/4 '93 ƒ 864,-.) Verwarmd toiletgebouw + tennisbaan aanwezig.* 55 + , 20% korting *. Bel v. inl. 05413-51670.

TWENTE, SFEERVOL FAMILIE HOTEL *** kamers met alle comfort, ook gelijkvl. met terras/balkon, tennisb. Inl:Hotel Jachtlust Borne/Hertme. 074-661665.

HOLTEN. T.h. in de bossen van 'mooi Holten' rustig en vrij gelegen, comf. bungalows 4 en 6 pers., veel fiets en wandelmog. Nog vrij in sept. + herfstvak. 05483-63592.

Nazomer-fietsarrangement in Twente
In het vernieuwde HOTEL TUBBERGEN in het mooie Twents-Duits grensgebied. 5-daags arrangement à ƒ 280,- , w'kend arr. ƒ 210,- incl.: H.P., gratis fiets en 4-gangendiners. Alle kamers met d/T. Tel. 05493-1480.

GELDERLAND

WINTERSWIJK vrijst. luxe recr. bung. in bos, speelt., cv, ktv, 3 slpk. v.a. ƒ 340,- Herfst ƒ 525,- p.w. 074-664360

VOORTHUIZEN Vakantieoord RUNA, Tel. 03429-1504. T.h. 4-10 pers. huisjes en stacar. AOW-tarief ƒ 185,- p.w. Pl. vrij v. toer- en stacar. Speelt., winkeltje/kant. aanw. Geh. jaar geop. Ook mog. koop van huisjes en stacar.

CAMPING DE VLINDERHOEVE **** Gorssel (GLD.) grens Veluwe Achterhoek, voor vakantie of seizoen, ook stacaravans te huur. HERFSTARR. van 17 tot 24 oktober, kamperen ƒ 95,- all-in Folder? 05733-1354.

Kamperen in de Gelderse Achterhoek
kampeerplaatsen vrij op ons recreatiecentrum met o.a. subtropisch zwembad-sauna-solarium-fitness-hairstyling-bar/bowling-restaurant-tennisbanen-supermarkt-vis/roeivijvers-verw.buitenbad.
Folder op aanvraag.
MARVELD RECREATIE
Elshofweg 6, 7141 DH, Groenlo Tel. 05440-61638.

BLADEREN TRAPPEN!!
Wilt u ook ouderwets van de herfst genieten, dat kan in HOTEL AALDERING*** gelegen in een unieke omg. in de Achterhoek (Zeddam, Montferland). Spec. Herfst-aanbieding: v.a. ƒ 59,50 p.p.p.d. Bel ons v. info. 08345-1273.

NUNSPEET. Uw herfstvakantie in de Veluwse natuur. Hotel Pension HET JAGERSHOF is rustig geleg. op 50 mtr. v.h. centr., pr. tuin met terras, eigen parkeerpl., nieuwe huurfiets 20,- p.wk. voll. pens. v.a. 395,- p.p.p. wk. gr. Folder kunt u aanvragen bij fam. C.J. van Olst. Spoorlaan 12-14, 8071 BP Nunspeet. Tel. 03412-52393.

NOORD-HOLLAND

Noord Holland (Nrd) van kust tot kust....
Vraag de gratis vakantiereisgids aan voor kennismaking met....
Het schoonste stukje Nederland
Noord Holland (Nrd) van kust tot kust
Postbus 10, 1759 ZG Callantsoog
Tel. 02248-2348 / fax 02248-1540

Herfst aan zee ...
Eenmalig herfstvakantie arrangement in Julianadorp aan Zee. Villapark Ooghduyne biedt u:
Zeer luxe 6-persoons villa's op 500 meter van het strand (3 slaapkamers, 2 badkamers, telefoon, T.V., radio, c.d. speler, magnetron, vaatwasser).
Herfstboeket, koffie met gebak, gratis toegang Marine-Reddings- en Poppenmuseum, pannekoeken met stroop, alle dagen gratis entree subtropisch zwembad.
De eerste 50 snelle beslissers wacht een verrassingspakket
Prijs: ƒ1.350,- all in geschakelde villa
ƒ1.500,- all in vrijstaande villa
* Genoemde prijzen zijn incl. gas, water, elektra, eindreiniging, handdoekenpakket, opgemaakte bedden, annuleringsfonds.
Herfst aan zee, reserveer nu voor 16 t/m 23 oktober: 02230-45045

ZUID-HOLLAND

Noordwijk a. Zee Hotel de OSSEWA. strand en duin, kamers met/zond. d/wc . vr fold. 01719-12139 fax. 49158.

HUUR 'NS EEN VILLA IN WASSENAAR
Reserveer nu uw extra weekend of vakantie op Duinrell. Huur een luxe 4 of 6 persoons Duingalow. Voor de Herfst-, Kerst-, en Krokusvakantie en de winterweekenden gelden speciale arrangementen. Wie op Duinrell overnacht krijgt t/m 25 oktober het attraktiepark kado en kan het hele jaar door genieten van het tropische Tikibad.
Reserveringen: 01751-19314.
Duinrell, 2242 JP Wassenaar. (Tevens camping Duinrell het hele jaar geopend, speciaal herfstarrangement.)

ZEELAND

RESERVEREN NOG MOGELIJK V.A. 28/8. Ouddorp a/zee t.h. ***** bungalows op 400 m v. zee. Info + folder. NOORDZEE-PARK Tel. 01878-3099/3211.

HERFSTVAKANTIE OF ER EVEN TUSSENUIT ?
Badhotel Saint Pierre komt U tegemoet.
Vorstelijk eten in ons klasserestaurant ''L 'Orchidée''. Snel en goedkoop maar........steengoed eten in onze Brasserie ''Le Jardin''.
Wat doen wij voor U ?
Maar liefst de hele maand oktober GEVEN wij U bij een besteding van minimaal ƒ 50,00 à la carte eten en drinken per persoon per dag
25% KORTING OP DE KAMERPRIJS.
Bent U gast bij ons dan kunt gratis gebruik maken van zwembad, sauna's, whirlpool, Turks stoombad, fitness en Slender-You.
Reserveer snel, de gaatjes zijn beperkt.
Badhotel ''Saint Pierre''
Zouterik 2, 4504 RX Nieuwvliet-Bad.
Tel.: 01171-2020, fax.: 01171-2007.

Vakantiepark Hof Domburg
500 m. v.h. strand, 150 BUNGALOWS, 5-sterren CAMPING met o.a. subtropisch zwemparadijs, kuurafd., sauna, restaurant en sportfaciliteiten.
HERFSTAANBIEDING
ƒ 49,- p. nacht incl. 3 pers., stroom, kabel tv, gebruik warm water en gratis entree subtr. zwemp. 01188-3210.

Nazomer in Zeeland
BUNGALOWVAKANTIE OF KAMPEREN?
Gehele septembermaand verlaagd tarief!
KAMPEERPLAATSEN
STACARAVANS
CHALETS
BUNGALOWS
* INCL. GRATIS ENTREE in subtropisch zwemparadijs.
Direkt aan zee en strand
met uitstapjes in bezienswaardige omgeving!
5*** RECREATIEPARK ''DE ROOMPOT''**
Kamperland - Zeeland
RESERVEREN: tel. 01107-4200.
(Ook reserv. Kampeerkrant en Bungalow-Magazine '93)

T.H. PART. BUNG'S OP SCHOUWEN-DUIVENLAND, a.h. Grevelingenmeer, enk. min. v. Noordzeestrand. Voordelige arrangementen. Info. (01119) 1866 of fax 1355.

Camping ''ONS BUITEN'' Uw kindervriendelijk vakantie verblijf, windbeschut gelegen met overdekt verwarmd zwembad. Reservering mogelijk voor de herfstvakantie. Door ANWB uitgeroepen tot ''CAMPING VAN HET JAAR 1987''. Vraag gratis folder. Oostkapelle Tel. 01188-1813.

't is net alsof ik met m'n museumjaarkaart veel méér te zien krijg een kaarthouder

ONTDEK EENS EEN MUSEUM MET DE MUSEUMJAARKAART
Met de Museumjaarkaart heeft u gratis toegang tot ruim 400 musea in heel Nederland gedurende een jaar na datum van aanschaf.
De Museumjaarkaart is voor ƒ 40,- te koop bij de VVV's en in de meeste deelnemende musea.
Ben je jonger dan 19 jaar dan kost hij slechts ƒ 15,- met een 65+ pas betaalt u ƒ 25,- (prijspeil 1993).
Inlichtingen: Stichting Museumjaarkaart, Groenhazengracht 2c, 2311 VT Leiden.
Telefoon 071-133265.

De Rabobank steunt de Stichting Museumjaarkaart.

Breng eens een bezoek aan de onderstaande musea.

Allard Pierson museum, 020-5252556
Archelogisch museum, Oude Turfmarkt 127 Amsterdam.

NATIONAAL SCHOOLMUSEUM ROTTERDAM
	Nieuwe Markt 1A, tel. 010-4045425.
T/m 25 okt.	Montessori. De geschiedenis van het Montessori-Onderwijs in Ned.
Openingstijden	di t/m za 10-17 uur, zo 11-17 uur.

Nationaal Biermuseum De Boom
Houttil 1, Alkmaar. Tel. 072-113801.

Rijksmuseum van Oudheden Leiden
Rapenburg 28, tel. 071-163163.

Nationaal Vakbondsmuseum A'dam
	In de Burcht van Berlage Henri Polaklaan 9, tel. 020-6241166
Tot dec. '93	H. Polák - grondlegger van de moderne vakbeweging.
T/m 27 sept. '92	De ogen van de vakbeweging (foto's uit de jaren '80).
Elke di. en do.	Demonstratie diamantslijpen.
Openingstijden	di. t/m vr. 11-17 uur; zo. 13-17 uur.

Zuiderzeemuseum Enkhuizen
In het Zuiderzeemuseum stap je terug in de tijd van voor de Afsluitdijk (1932). Buitenmuseum: 130 woningen, werkplaatsen en winkels. Vissers en ambachtslieden werken er net zoals vroeger. Historische schepen: in de museumhaven en de Schepenhal. Binnenmuseum: tentoonstellingen Walvisvaart, Visserij en Strijd tegen het Water. Nieuw: Spiegelbeelden - middeleeuws keramiek (t/m 29 november).
Openingstijden
Dagelijks 10.00-17.00;
binnenmuseum het hele jaar behalve Kerst en 1 januari; buitenmuseum nog t/m 25 oktober.
Nadere informatie:
telefoon 02280-10122.

LIMBURG

HULSBERG Hotel/pens. van Someren. langs mergell., speelt., terras, park.pl. 2 km v. Valkenb. 04405-1646.

Valkenburg ''BERGZICHT'' *** Gezell. 2 pers. app. bosr. omg. 300 m. van centr. Voor inl. of fold. 04406-12119.

HUIZE HEERKUIL St. Geertruid. 4 gezell. fam. app. Midden in de natuur, vlakbij Maastricht. Inl. 04408-2968.

SIBBE-VALKENBURG Pens. J. Huynen. Rustig, prima keuken, frisse slaapk., ook gelijkvloers, gr. tuin, park.pl. ƒ 45,50 VP, ƒ 40,- HP, ƒ 26,- LO kind reduc. 04406-13128

EPEN '' HOTEL CREUSEN '' ****
Zit/sl. kamer met bad/douche, toilet, radio, tv, minibar, lift aanw. pr. ƒ 91,- pp/hp prospectus op aanvraag. Wilhelminastr 50, 6285 AW Epen tel. 04455-1215 fax 2101.

VALKENBURG: FAM. HOTEL BUITENZORG.
7 dgn hp v.a. ƒ 345,-; vp v.a. ƒ 395,-; eig. park. pl., terras, prima keuken. Voor folder of info tel. 04406-13570.

Gulpen V.V.V. Wijlre
voor een fijne vak. in 't Zuid-Limb. heuvelland, pr. gel. in Geul- en Gulpdal. De mooie herfstkleuren zijn er weer. Vr. de gids. Pb. 27, 6270 AA Gulpen. (04450) 1444.

HOLLAND HOTEL „DE KROON'' EPEN
Nu heerlijk bij-tanken voor de lange winter.
H.p. v.a. ƒ 80,- p.p. p.d. Inl. 04455-1250.

VVV EPEN, de parel van Z-Limburgs heuvellend. Geniet nog een paar dagen van de nazomer in een prachtig natuurlandschap. Rustige omgeving.
Uitstekende accommodaties in alle prijsklassen.
Gratis folder, VVV Epen. Tel. 04455-1346.

'' CAMPING DE LEISTERT TE ROGGEL''
Beleef de herfstkleuren van het Limburgse land en geniet van de zomerse sfeer in ons subtropisch bad. Diverse arrangementen mogelijk. Speeltuin, subtropisch bad, akt. programma, tennishal, sportschool met fitness en sauna. Info. 04749-3030.

GEZONDHEIDSARR. IN HOTEL ROOLAND ARCEN:
Welkomscocktail, 2 overn., 2 x ontbijt, 2x3 gangendiners, en 2 uren relaxen in de weldaad van 35°C mineraal water v/h kuuroord Thermaalbad Arcen ƒ 175,-p.p. kmrs. met d/wc, tv en tel. Bosr. omg. met wandel- en fietsroutes. Nabij Kasteeltuinen Arcen. Gr. folder 04703-2121.

Hotel de Oude Hoeve Arcen Nrd.L
Een bourgondische ervaring in huiselijke sfeer. Geniet van ons gastvrije hotel met luxe kamers voorzien van TV en telefoon. Nabij Thermaalbad en Kasteel tuinen. Bosrijke omg. met wandel/fietsroutes. DIVERSE VAKANTIE ARRANGEMENTEN. BEL EVEN VOOR DE GRATIS KLEURENFOLDER: 04703-2098.

''MEER DAN ALLEEN KAMPEREN''
op mooi natuurlijk park aan de rand van het heuvelland. Zeer rustig in voor- en naseizoen. Chalets te huur vanaf ƒ 275,- p.w. Rekreatieprogramma tijdens herfstvakantie. Bel voor gratis folder 04499-2900.
Recreatiepark Hommelheide Susteren.

HOTEL GROOT WELSDEN
Heeft naam om zijn smaakvolle inrichting, vriendelijke bediening, goede keuken en schitterende ligging in de natuur. Prijzen incl. uitgebr. ontbijtbuffet:
LO ƒ 35,00, ƒ 45,00 of ƒ 55,00– p.p.p.d.
HP ƒ 57,50, ƒ 67,50 of ƒ 77,50 p.p.p.d.
Groot Welsden 27, 6269 ET Margraten 04458-1394.

Pension MARSANA centr. gelegen, goede keuken. Tel. 043-643141.

Vakantie appartementen ''A GE PANNESCHOP'' Mechelen Z.L. 04455-1401.

VAALS Hoeve ''DE LINDE'' comf. inger. huisjes 4-6 pers. Peeters, 04956-2245.

NOORD-BRABANT

FIETS/WANDELVAKANTIE IN DE PEEL! Bel voor gratis arrangementenfolder Motel Nobis Asten 04936-96800.

DE HERFST IS MOOI OP DE HERTENWEI
Hét *****sterren park in het hart van Brabant! Bungalows t.h. voor week, w'kend en midweek. 10-daags Herfstcampeerarr. 16-10 t/m 25-10 à ƒ 210,-. Uitgebr. recreatieprogramma in herfst en kerstvakantie. Binnenbad, sauna, restaurant, bar, tennisbanen, friteur, kantine. Bel 04259-1295 voor toezending brochure. Wellenseind 7-9, 5094 EG Mierde.

HERFSTVAKANTIE IN 'T WOLFSVEN-MIERLO
Comfortabele 4-pers. en 6-pers. bungalows vrijstaand, bankstel, TV, CV, 2 en 3 slaapkamers.
Prachtig park met overdekt zwembad met kinderbad en whirlpool (gratis), tennisbanen, midget-golf, fietsenverhuur, restaurant, etc.
Heide en bossen in Herfstkleuren.
NOG ENKELE BUNGALOWS VRIJ (16/10-23/10)
Reservering: dagelijks, ook in weekend, van 9 tot 20 uur.
'T WOLFSVEN
MIERLO Tel. 04927-61661.

BELGIË/LUXEMBURG

WEEKEND-MIDWEEK-WEEK
BELG. ARDENNEN . Te huur nieuwe vakantiewoningen inger. voor 4-8 pers. spec. aanb. naseizoen. Folder beschikbaar ARD-INVEST NV Tel. 09-3284478025.

STA-CARAVANS te huur in de Ardennen,al v.a. ƒ 190,- p.w. all-in. Inl. 04459-1598.

ARDENNEN sta-car. op **** ANWB camp. 020-6264308.

FRANKRIJK

HERFSTVAKANTIE aanb. in september. Goede woningen, lage prijzen SEJOUR EN FRANCE. Gratis gids: 085-257800. SGR.

OOSTENRIJK

LUXE APPARTEMENTEN in Karinthië. Het hele jaar. 05130-88253 na 18.00 uur.

DUITSLAND

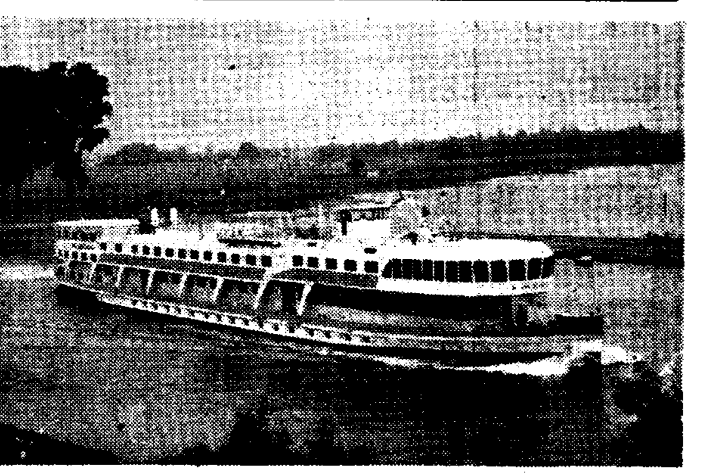

BESTWIG HOCHSAUERLAND
Bergen... bossen... ongerepte natuur... vele vrijetijdsmog... 'Fort Fun'... bezichtigingsmijn met museum. Ideaal voor gezinnen: veel vak.won. v.a. D.M. 35.- p/dg.
Info + prospekt.: Verkehrsamt, Postbus 1163, D-5780 Bestwig Tel. 09-49.2904.81275

7 DAGEN HALEN, 5 BETALEN
In oktober en november voordelig uit in de bosrijke gebieden van Duitsland. ADE heeft een groot aanbod van fijne vakantiewoningen voor liefhebbers van rust en ruimte. Gratis gids: ADE, afd. R, Postbus 400, 6710 BK EDE, tel. 08380-19563.

Freiamt ZWARTE WOUD
Wandeltochten in bosrijk natuurlandschap. Boerderijvakantie, vakantiehuisjes vanaf 30,- DM p.d., logies van 16,- tot 75,- DM, hotels, pensions, kurhaus, vrijetijds-vermaak, gezellig samenzijn, vakantiegids. VVV: **Verkehrsbüro, Postfach 42, D-7838 Freiamt Tel. 0949 7645/644. Fax 0949 7645/628**
Vakantie vol afwisseling voor het hele gezin 400-744 m

ZIN IN EEN HERFSTCRUISE??
Wij hebben op ons passagiersschip de
''MR. JAN ELSHOUT''
nog plaatsen vrij voor de:
8-daagse RIJN/MOEZELREIS van 15 t/m 22 oktober a.s.
De Mr. Jan Elshout heeft ruime salons en gerieflijke hutten, voorzien van douche en toilet.
Vraag inlichtingen bij uw ANVR-reisburo of gratis prospectus bij B.V. WATERTRANSPORT, Groenendaal 35a, 3011 SL Rotterdam, tel. 010-411 86 .60, lid ANVR en SGR.

ZIN IN EEN HERFSTCRUISE??

SPANJE

BEL! CBS 04929-64555 vertrek sept. + okt. luxe villa-app. v.a. ƒ 295,- * 10 dg. bus + app. ƒ 275,-.

Appartementen Picasso Benidorm.
Het beste met de meeste service. Ook voor uw herfstvakantie. Vr. fold. + prijslijst ma. t/m vr. 9.30 - 17.00 uur. LISMAN '' PICASSO '' tel. 030-328212.

VAN HULST/MONTEMAR
Het beste aan de Costa! (Pineda - Spanje).
Hotel of appartement. Luxe touringcarreizen.
10-13-14 en 17 dagen.
Bijv. 10 dagen Hotel Montemar VP, vertrek:
-maandag 21 sept. ƒ 540,-; vrijdag 25 sept. ƒ 485,-
-maandag 28 sept. ƒ 485,-; vrijdag 2 okt. ƒ 435,-
-maandag 5 okt. ƒ 435,-; vrijdag 16 okt. (Herfstvak.) ƒ 485,- (Prijzen per pers. en excl. ƒ 50,- Royal Class toeslag) Gratis brochure, informatie en boeking: van Hulst/Montemar Reizen,
tel. 040-122363.

SCANDINAVIË

SPECIALE AANBIEDING IJSLAND
Zéér voordelige week- en weekendpakketten Reykjavik! Herfstvakantiespecial 18-25/10.
Vraag naar onze winterbrochure.
IJSLAND TOURS/lid SGR.
Tel: 020-6646179.

FANTASTISCHE NAJAARSAANBIEDINGEN naar NOORWEGEN EN ZWEDEN
in combinatie met de bootverbindingen van
STENA LINE.
Informatie en boeking bij:
REISBUREAU
INFO SKANDIC, ANVR/SGR nr. 1323
Pottebakkersrijge 14, 9718 AG GRONINGEN, tel. 050-143200

HERFSTAANBIEDING HELSINKI +
St. Petersburg v.a. ƒ 1265,-. Tallinn v.a. ƒ 1325,-, Riga v.a. ƒ 1460,-, Moskou v.a. ƒ 2110,-. In de maanden september en oktober incl. hotel, vlucht en/of boot.
Finland Vakanties Westerman
Keizersgracht 628, 1017 ER Amsterdam Tel. 020-6382192. Fax 6384949. Lid ANVR/SGR.

GRIEKENLAND

Rustig Z.-Kreta, vl. + voord. app. vlakbij zee, evt. goedk. autohuur. Ook aanb. en last-minutes. Voor info: BOSMAN REIZEN 01184-72007* Lid SGR.

CYPRUS

In sept./okt. naar Cyprus? Bel nu voor AANBIEDINGEN naar ILIOS TRAVEL, de Cypruskenner bij uitstek! Wintergids is nu ook uit. Tel. 075-179417 lid SGR.

AZIË

THAILAND
v.a. ƒ 1339,-; 15-dgn. ***hotel ƒ 1795,-. Sri Lanka: v.a. ƒ 1339,-; 18-dgn. hotel L/O ƒ 1895,-; Nog pl. vrij aug/sept. Schakel Travel & Tours, tel. 085-649548.

DENEMARKEN

EXTRA VOORDELIG NAAR DENEMARKEN IN HET N...R
Wilt u er eens uit? Stap in de auto en na circa 680 kilometer bent u in West-Jutland in Denemarken.
VOORBEELD vakantiewoning (cat B) voor 5-6 personen één week 550,-
Lemvig, Holstebro, Ringkøbing, Herning, Hvide Sande, Skjern, Henne, Vejers, Blavand, Billund, Esbjerg, WEST-JUTLAND
Tot ziens in DENEMARKEN
Troll Travel bv
Reisadviesburo Troll Travel Counter
troelstraplein 8
3332 JB ZWIJNDRECHT - nederland
telefoon 078-191700-195955 - telefax 078-191549
Uiteraard is TROLL TRAVEL aangesloten bij de vereniging van ANVR-Reisorganisatoren onder nummer 4293 en lid van Stichting Garantiefonds Reisgelden onder nummer 1403.

ÉÉN ADRES VOOR UW ADVERTENTIE IN 45 NEDERLANDSE REGIONALE DAGBLADEN.
VAKANTIE & RECREATIE
Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196596, fax: 072-113295

VAKANTIE & RECREATIE

Advertentiecombinatie van 41 Nederlandse Regionale Dagbladen. Voor informatie en reserveringen: RDP, postbus 2, 1800 AA Alkmaar, tel.: 072-196314/206/292 fax: 072-113295

MUNSTERGELEEN

De notarissen J.L.Th. Oostwegel en mr. P.W.H.A. Ritzen te **KERKRADE-WEST**, zullen op vrijdag 16 oktober aanstaande, des namiddags om 15.00 uur, in café 't Centrum, Overstraat 14 te Munstergeleen, in het openbaar ex artikel 3:268 Burgerlijk Wetboek,

BIJ OPBOD EN AFSLAG IN EEN ZITTING VERKOPEN: GEMEENTE MUNSTERGELEEN

het woonhuis met garage, erf en tuin, staande en gelegen aan de Margrietlaan 24 te Munstergeleen, gemeente Sittard, kadastraal bekend gemeente Munstergeleen, sectie C nummer 1331, groot drie are en zevenenvijftig centiare.

Indeling: – benedenverdieping: grote L-vormige woonkamer met keuken;
– eerste verdieping: drie slaapkamers en bad.

Aanvaarding: eventueel te bewerkstelligen met de grosse van de akte van veiling.

Betaling van de koopprijs: uiterlijk op 1 december 1992.

Bezichtiging: in nader overleg met genoemd notariskantoor.

Van toepassing zijn de Algemene Veilingvoorwaarden Onroerend Goed 1992 van de Koninklijke Notariële Broederschap, met inachtneming van de wijzigingen daarop zoals opgenomen in de akte van veiling.

Schriftelijke biedingen kunnen tot 14 dagen voor de datum van veiling worden uitgebracht bij genoemd notariskantoor.

Nadere informaties: ten kantore van voornoemde notarissen, Willem Sophiaplein 10 te Kerkrade-West, tel. 045-411945.

OUD BOERDERIJTJE EN PERCEELTJE BOS TE DIETEREN-SUSTEREN

Notaris mr. L.J.E. Piek te Susteren zal op woensdag 23 september a.s. om 14.30 uur in café „Het Trefpunt" te Dieteren, Kerkstraat 24, (tel. 1463) ingevolge art. 1080 boek 4 B.W. in het openbaar, bij opbod en afslag, in één zitting verkopen:
woonhuis met spoelkeuken, koestal, paardestal, schuur, erf en tuin gelegen te Dieteren-Susteren, Echterstraat 6, kad. bek. gemeente Susteren, sectie G nrs. 83 en 84, samen gr. 11.70 are;
Bosperceel, gelegen IJzerenbosgraaf, kad. bek. gemeente Susteren sectie H nr. 505 gr. 10.80 are.

Indeling: kelder; beg. gr.: portaal, zitkamer, keuken, spoelkeuken; toilet op erf, koestal, paardestal, schuur, tuin; 1e verd.: 3 slaapkamers; badkamer; 2e verd.: vliering zonder loopvloer; bouwjaar: 1950; aangesloten op alle nutsvoorzieningen; inhoud opstallen: ca. 820 kub. mtr.
Staat van onderhoud: slecht.

Betaling koopprijs: uiterlijk 19 okt. a.s.

Aanvaarding: leeg en in eigen gebruik na betaling koopprijs en kosten.
Op de veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden Onr. Goed 1992.

Bezichtiging en inlichtingen: te regelen c.q. te verkrijgen bij genoemde notaris, Raadhuisplein 2 te Susteren (naast gemeentehuis), tel. 04499-1223.

VERHUISD

Het kantoor van
mr J.Th.M. Pas
notaris
te Beek

bewaarder van akten en archieven van de notarissen mr. A.M.A.H. Imkamp, J.W.J.M. Pesch en L.L.M. Haanen,

is
met ingang van heden gevestigd in
de „Hennekenshof"
Wolfeynde 2 te Beek.

Telefoon, fax en postbusnummers blijven ongewijzigd:
tel. 046-372454, fax. 046-377709 en postbus 46, 6190 AA Beek.

In het kader van de Open Monumentendag is het kantoor op zaterdag 12 september a.s. van 11.00 uur tot 16.00 uur te bezichtigen.

OPENBARE BEKENDMAKING

OPHEFFING WATERONTTREKKINGSVERBOD VLOOTBEEKGEBIED

Het dagelijks bestuur van het waterschap Roer en Overmaas,

maakt bekend,

dat gelet op de gewijzigde situatie ten aanzien van de waterafvoer van de in het stroomgebied van de Vlootbeek gelegen watergangen, zoals deze in de openbare bekendmaking van 3 augustus 1992 zijn opgenomen, is met ingang van heden het verbod om water hieruit te onttrekken ingetrokken.

Het onttrekken van oppervlaktewater uit openbare watergangen zonder vergunning blijft te allen tijde voor alle openbare watergangen verboden.

Sittard, 12 september 1992.

Het dagelijks bestuur,

de secretaris,	de voorzitter,
W.H.Th. van Megen	drs. F.W.G. Laarakker

Waterschap Roer en Overmaas
Parklaan 10, Sittard.

GELEEN

NOTARIS MR. J.W.M. WANDERS
te Geleen,

zal op dinsdag 6 oktober 1992 om 15.00 uur in Hotel Parkzicht, Rijksweg Centrum 91 te Geleen, ex art. 3:268 B.W. in één zitting bij opbod en afslag (cfr. de Alg. Veilingvoorwaarden Onr. Goed 1992, zoals gewijzigd in de akte van veiling) in het openbaar verkopen:

WINKEL-WOONHUIS

gelegen aan de Anjelierstraat 5 te Geleen, kad. bekend sectie G nr. 1788, groot 4,20 aren, voorzien van gas-c.v..

Indeling winkelruimte met kantoor, 3 magazijnen, grote garage en 2 toiletten.
Verd.: woonkamer (± 40 m²), badkamer, eiken keuken, bijkeuken, 3 slaapkamers.

Aanvaarding: na betaling koopsom en kosten, uiterlijk 15 november 1992, zonodig met de grosse van de veilingakte.
Tot 22 november a.s. om 9.00 uur kan schriftelijk een onderhands bod op voormeld registergoed worden uitgebracht bij notaris Wanders voornoemd.

Bezichtiging in overleg met notariskantoor.

Nadere informatie ten kantore van voornoemde notaris, A. Printhagenstraat 31, tel. 046-755050.

COMMERCIEEL VASTGOED

koop/te huur

Wethouder Sangersstraat 23a
[illegible]complex, bestaande uit drie aaneengeslo[illegible] hallen, totale opp. ± 5600 m2 BVO., vrije [illegible] 5 m, v.v. asfaltvloer, 7 poorten, kantoortje [illegible]rhard voorterrein. Gezien ligging zeer ge[illegible] voor o.a. volumineuze detailhandel, groot[illegible], op- en overslag e.d. Huurpr. ƒ 190.000,-/ex[illegible]TW. Kooppr. ƒ. 1.600.000,- k.k.

[illegible]SSUM, Kerkstraat
[illegible]op beleggingsobjekt bestaande uit 2 verhuur[illegible]kelruimten waarvan één met bovenwoning. [illegible] huurcondities en voorwaarden. [illegible] ƒ. 360.000,- k.k. Uitv. gegevens op aanvraag.

[illegible]NSSUM, Rumpenerstraat
[illegible]op beleggingsobjekt, bestaande uit verhuur[illegible] (nieuwbouw) winkelruimte met c.v., toilet en [illegible]nette. Goede huurvoorwaarden e.d. Prijs [illegible].000,- k.k. excl. B.T.W. Uitv. info op aanvraag.

[illegible]NSSUM, Winkelcentrum "Brunssum Noord" [illegible]edylaan
[illegible] mooi verbouwd winkelcentrum, te huur [illegible]ruimte ter grootte van 122 m2 B.V.O. Uitv. [illegible]vens op aanvr. Aanvaarding spoedig.

[illegible]T, St. Jorisstraat
[illegible]op gunstig gelegen winkelruimte met kantoor [illegible]slag, alsmede 2 halfvrijst. woningen. Het ge[illegible] verkeert in goede staat van onderhoud en is [illegible] meerdere doeleinden geschikt. Uitv. gege[illegible] + prijs op aanvraag.

[illegible]EEN, Mauritspark 2-3

[illegible]op karakteristiek kantoor/praktijkpand met [illegible]oropp. van ruim 300 m2, (excl. archief- en [illegible]imte). Royale parkeergelegenheid op ei[illegible]rein. Perceelopp. + 2880 m2. Aanv. in over[illegible] ƒ 295.000,- k.k.

[illegible], Groenstraat
[illegible] winkelruimte ter grootte van ± 110 m2 [illegible] met uitstekende parkeerfaciliteiten in ach[illegible]gen P-garage. Huurprijs ƒ. 30.000,-/jr. excl. [illegible] Uitv. info op aanvr.

GELEEN, Groenseyckerstraat 26A
Bedrijfshal/opslagruimte, grootte 750 m2, v.v. 2 poorten, lichtstraten alsmede verhard en omheind voorterrein. Aanv. spoedig. Huurpr. ƒ. 35,-/m2/jr. excl. B.T.W. Koop bespreekbaar.

GELEEN, Kampstraat 30
Te koop representatief kantoorpand met achtergelegen bedrijfsruimte, parkeergelegenheid en opslagterrein. Opp. kantoor 575 m2, bedrijfsruimte totaal 950 m2; perceel 4100 m2. Aanv. direkt. Prijs op aanvr. In kollegiale samenwerking met Beaufort Makelaardij Arnhem.

HEERLEN, Bekkerweg 113-115
Te koop: stijlvol gerestaureerd carré-vormig kantoor-/praktijkpand opp. ruim 600 m2 BVO en P-terrein voor 6 auto's, alsmede zelfstandige woonruimte, opp. ± 250 m2 met erf, tuin en binnenplaats. perceelsgrootte ± 1500 m2. Zeer uitv. inform., bezicht. e.d. op aanvraag.
Koopprijs ƒ 1.200.000,- k.k.

HEERLEN-CENTRUM, Burg. v. Grunsvenplein
Op loopafstand van station, t.o. parkeerterrein gelegen ± 360 m2 representatieve kantoor/praktijkruimte met goed afwerkingsnivo. Huurprijs en verdere gegevens op aanvraag.

HEERLEN, Kasteellaan 96
Optisch goed gelegen winkelruimte, opp. 380 m2, met achteringang en kantoor-/woonruimte op verd. Aanv. direkt. Huurprijs ƒ. 34000,-/jr. excl. BTW.

Te huur TEGEN ELK AANNEMELIJK BOD!!
HEERLEN, Promenade 3-5
KANTOORRUIMTE op loopafstand van station. Opp. per verd. ± 110 m2. Geheel afgewerkt. Uitv. info op aanvraag.

HOENSBROEK, Hoofdstraat
Te koop winkel met magazijnruimte ± 240 m2, front 11 meter en ruime bovenwoning met grote woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, badkamer en tuin. Aanv. spoedig. Vraagprijs f. 160.000,- k.k.

KERKRADE, Spekholzerheide.
Te huur in passage naast Aldi-Supermarkt nog slechts één winkelruimte van ± 40 m2 v.v. tegelvloer, syst.plaf., pui, etc. Huurprijs ƒ 12.500,- per jaar excl. BTW.

LANDGRAAF, Op de Heugden 83
Te koop bedrijfsruimte/werkplaats, opp. ± 300 m2 v.v. kl. kantoor, heater en achterterrein, alsmede (verhuurde) bovenwoning. Aanv. spoedig.
Vr.prijs ƒ. 230.000,- k.k.

LIMBRICHT, Beekstraat 23
Te koop ± 530 m2 eenvoudige bedrijfs/opslagruimte inclusief werkplaats en klein kantoor met uitbr. mogelijkh., alsmede naastgelegen bouwkavel ter grootte van ruim 1000 m2. Prijs ƒ. 330.000,- k.k.

LIMBRICHT-SITTARD, Molenstraat 6-8-10
Te koop op zichtlokatie aan doorgaande weg 1260 m2 verkoopruimte met 620 m2 showroom op de verd. alsmede 2 (verhuurde) appartementen. Uitv. gegevens, bezicht. e.d. op aanvraag.

NUTH, De Weverstraat

Te koop winkelruimte met achtergelegen magazijn, totale opp. ± 300 m2 alsmede 2 ruime bovenwoningen. Uitv. gegevens en bezicht. op aanvraag. Prijs ƒ. 385.000, k.k.

SITTARD, H. v. Veldekestraat 34
Te koop winkelruimte met achtergelegen mag./opslagruimte opp. ± 74 m2 met goede bevoorradingsmogelijkheid en parkeerplaatsen voor de deur. Uitv. geg. op aanvraag.
Koopprijs f. 98.500,-k.k.

SITTARD, Langs de Hey 11
Te koop op industriepark Noord modern bedrijfsobjekt bestaande uit goed geïsoleerde hal, opp. 925 m2 BVO en zeer representatieve kantoorruimte 560 m2. Perceelsgrootte ± 4300 m2 met P-gelegenheid. Aanv. direkt.
Koopprijs ƒ 1.150.000,- k.k. excl. B.T.W.

URMOND, Molenweg Zuid 8
Op handels/industrieterrein gelegen kantoorpand, opp. ± 225 m2 BVO met P-gelegenheid aan voorzijde. Ind. o.a. entree, balie/receptie, 6 kantoorruimten, en archief. Uitbreiding m.b.t. 200-400 m2 opslagruimte is bespreekbaar. Aanv.: spoedig. Huurprijs ƒ. 1.700,-/mnd. excl. BTW.

VALKENBURG, Walramplein/Walravenstraat
Te koop - nieuwbouw winkelunits v.a. 80 m2 met uitbr. mog. tot 161 resp. 260 m2. Goede lokatie met royale parkeergelegenheid. Aanv. begin '93. Uitv. gegevens en kooppr. op aanvr.

RUIJTERS
Ruijters Commercieel Vastgoed B.V.
6131 AS sittard - stationsplein 1 - tel 046 - 523344
buiten kantooruren: 046-518882 / 04492-6046

Een woning van Ruijters, vast goed!

RUIJTERS makelaardij onroerend goed – sittard maastricht heerlen

[illegible]oop

[illegible]UM, Dorpstraat H
[illegible]ntrum gel. woonh. met c.v., meerdere gara[illegible]ing en tuin. Ind.: hal, toilet, woonkr., dichte [illegible] 1e verd.: 3 ruime slaapkrs., badkr. met ligb., [illegible]erd.: vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o. [illegible] 179.000,- k.k.

[illegible]UM, Langeberg H
[illegible]el. halfvr. woonh. met garage en tuin. Ind.: [illegible] hal, toilet, woonkr., keuken, bijkeuken en [illegible]veranda. 1e verd.: 3 slaapkrs. en douche[illegible] Zolder te bereiken middels vaste trap. Nage[illegible]hele woning voorzien van kunststof kozij[illegible] rolluiken. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 149.000,- k.k.

[illegible]OVEN, Spoorstraat H
[illegible] halfvr. woonh. met c.v., carport, garage [illegible] Ind.: hal en toilet, woonkr. met plavuizenvl. [illegible] keuken met app., berging. 1e verd.: over[illegible] slaapkrs., badkr. met ligb., douche, v.w. en 2e [illegible] ruimte. Het pand is v.v. rolluiken. [illegible] Prijs: f. 165.000,- k.k.

[illegible]TEM H
[illegible] gel. vrijst. landhuis met c.v., inpandige [illegible] tuin (perc. opp.: 1580 m2). Ind.: souter[illegible]rage, wasruimte, c.v.-en provisieruimte. [illegible] hal, L-woonkr. met o.h. ca. 54 m2, keuken [illegible], bijkeuken, slaapkr. met balkon. 1e verd.: 2 [illegible] slaapkrs., 2 badkrs. en bergzolder. Het gehele [illegible] geïsoleerd. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 435.000,- k.k.

[illegible] Benzenraderweg H
[illegible] halfvr. woonh. met c.v., berging en tuin. [illegible] ruime L-woonkr., toilet, luxe keuken, bij[illegible] 1e verd.: 2 slaapkrs., werk-/hobbykr., tus[illegible] badkr. 2e verd.: 3 ruime slaapkrs. 3e verd.: [illegible] pand verkeert in een prima staat van on[illegible] Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 215.000,- k.k.

[illegible]ROEK, Ridder Hoenstraat H
[illegible]legen vrijst. woonh. met c.v., garage voor [illegible] auto's en tuin. Ind.: beg. gr.: hal, entree, [illegible], keuken, achterkr., garage. 1e verd.: over[illegible] slaapkrs., luxe badkr. met ligbad, douche, [illegible] v.w., bidet en toilet, 2e verd.: vaste trap [illegible] slaapkr. en hobbyruimte. Aanv.: i.o. [illegible] 179.000,- k.k.

[illegible] Schalkenswepn S
[illegible] halfvrijst. woonh. met c.v., garage en tuin. [illegible] woonkr., keuken, study c.q. slaapkr., 2 [illegible] hobbykr., badkr. met ligb., v.w., toilet, zol[illegible]: i.o. Vraagprijs: ƒ 162.500,- k.k.

LANDGRAAF, Moltweg H
Uitstekend gel. vrijst. bungalow met c.v., inpandige garage en tuin (perc. opp.: 1580 m2). Ind.: souterrain: hal, waskeuken met complete uitrusting, toilet, doucheruimte, hobbyruimte, provisieruimte, c.v.-ruimte, garage. Beg. gr.: ruime hal, woonkr. met o.h., moderne keuken, toilet, 3 slaapkrs, moderne badkamer. Het geheel verkeert in prima staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs: ƒ. 375.000,- k.k.

LANDGRAAF, Ravetsmaar H
Riante bungalow met dubb. garage en tuin. (perc.opp.: 2.160 m2). Ind.: o.a. hobbyruimte, was-c.v.-wijnkelder. Beg. gr.: ruime hal, T-woonkr. met o.h. (± 65 m2), luxe keuken met alle app., 3 slaapkrs., moderne badkr., kantoor, berging. Het geheel verkeert in uitstekende staat van onderhoud. Aanv.: i.o. Prijs en verdere gegevens op aanvraag.

LIMBRICHT, M. v. Kessenichstraat S
Op stand gel. goed onderh. halfvr. woonh. met c.v., garage, aanbouw en tuin. Ind. o.a.: woonkr. met open haard, keuken, tuinkr., wasruimte, 3 slaapkrs., badkr, zolder. Aanv.: i.o. Koopprijs: ƒ 159.000,- k.k.

LIMBRICHT, Provincialeweg S
Uitst. onderh. luxe afgewerkt vrijst. landh. met c.v., inp. garage, kelders, tennisbaan, zwembad en tuin. Perc.opp.: ± 1.280 m2. Ind. o.a.: roy. living (± 70 m2), luxe keuken met app., bijkeuken, 4 slaapkrs., mod. compl. inger. badkr., hobbykr. Het pand biedt vele extra's. Aanv.: i.o. Prijs op aanvraag.

SITTARD, Overhovenerstraat S
Nabij centrum gel. goed onderh.woonh. met c.v., kelder, en tuin. Ind. o.a.: living met open haard (ca. 35 m2), mod. keuken met app., 4 slaapkrs., badkr., vaste trap naar zolder. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: ƒ 1[illegible],- k.k.

WIJNANDSRADE, Kalte Herberg H
Rustig gel. vrijst. landh. met mooi uitzicht. Bouwjr. 1986. Perc. opp.: 476 m2. Pand is volledig geïsoleerd en afgewerkt met duurzame materialen. Ind.: o.a. royale L-living (ca. 46 m2), keuken met ap., berging, 4 slaapkrs., badkr. met douche, ligb., v.w. en toilet, zolder. Aanv.: i.o.
Vraagprijs: ƒ. 329.000,- k.k.

Nieuwbouw

HEERLEN H

Fraaie vrije sector won., in prachtig stadsdeel Caumerveld/de Erk. Prima ligging op ruime kavels. Interieur met stijl en karakter. Beg. gr.:overdekte entree, prachtige L-vorm. living, open keuken met luxe inrichting, bijkeuken annex berging. 3 varianten: met garage, met carport of met garage en extra ruimte als hobby- annex studeerkr. en berging/vliering. Verd.: 3 ruime slaapkrs., apart 2e toilet, badkr. met ligb., douche en v.w. Vaste trap naar zolder. Degelijk gebouwd, uitstekend afgewerkt.
Koopprijs vanaf ƒ. 241.870,- v.o.n.

LANDGRAAF H
Direct nabij het winkelcentrum "Op de Kamp" worden door aannemersbedrijf Riksen B.V. 13 Vrije sector-won. in div. types gebouwd (vrijst. en vrijst. geschakeld). Prijzen vanaf f. 225.000,- v.o.n. tot ƒ. 270.000,- v.o.n. (excl. renteverlies). Perc. opp.: vanaf 270 m2 tot 630 m2. Alle won. worden optimaal geïsoleerd. Badkr. met o.a. ligb., toilet. Hardhouten kozijnen.

[illegible]ichtingen kantoor Sittard
[illegible]ichtingen kantoor Heerlen

RUIJTERS
makelaardij onroerend goed – sittard maastricht heerlen
6131 AL sittard - rijksweg zd 35 - tel 046 – 511611
6411 AT heerlen - van grunsvenplein 12 - tel 045 – 713746

[illegible]ties, Hypotheken, Financieringen, Verzekeringen

COMMERCIEEL VASTGOED

WINKELS

GELEEN, SALMSTRAAT
Winkelruimte ca. 115 m^2 aan voetgangersdomein (A1-lokatie). Front ca. 6 m^2, keuken, toilet en ca. 57 m^2 kelder. Huurprijs ƒ 4000,– p/mnd.

HEERLEN, SAROLEASTRAAT
Winkelruimte ca. 60 m^2 aan voetgangersdomein (A1-lokatie). Front ca. 6 m. Voorzien van pantry en toilet, alsmede bovenverdieping voor opslag. Huurprijs ƒ 3.600,– p/mnd.

HEERLEN, SAROLEASTRAAT
Winkelruimte ca. [illegible] aan voetgangersdomein [illegible]. Front ca. 6 m. Compleet o[illegible]au. Huurprijs ƒ 5000,- p/mnd.

HEERLEN, [illegible]
Winkelruimte [illegible] (nieuwbouw) aan voetganger[illegible] (A1-lokatie) Front [illegible] 6,5 m [illegible] afgew[illegible] [illegible] op aanvraag.

HEERLEN, [illegible]
Winkel[illegible] bovenwoning en [illegible]baarheid, front ca. 5 m[illegible] woning: woonkamer, keuken, 3 slaapkamers, badkamer. Huurprijs ƒ 3.335,- p/mnd.

HEERLEN, ORANJE NASSAUSTRAAT
Winkelruimte ca. 72 m^2 aan voetgangersdomein. Front ca. 5 m. Nieuw pand, opleveringsniveau compleet met toilet en pantry. Huurprijs ƒ 2.500,– p/mnd.

HEERLEN, ORANJE NASSAUSTRAAT
Winkel/woonruimte ca. 240 m^2 aan voetgangersdomein met grote luxe bovenwoning met 120 m^2 daktuin. Front ca. 5,5 meter. Goed opleveringsniveau. Koopprijs op aanvraag.

HEERLEN, EMMAPLEIN
Winkelruimte ca. 175 m^2 op uitstekende lokatie. Frontbreedte ca. 13 meter. Huurprijs ƒ 2.750,- p/mnd.

HEERLEN, HERENWEG
Ca. 200 m^2 winkelruimte, kelders, royale bovenwoning. Bestaande uit woon-/zitkamer, keuken, badkamer, 5 slaapkamers, diverse nevenruimten, dubbele garage en parkeerplaats. Zeer geschikt voor restaurant (Chinees o.a.). Koopprijs ƒ 445.000,- k.k.

HEERLEN, [illegible]STRAAT
Winkel met bovenwoning. Voor vele doeleinden geschikt. Vraagprijs ƒ 245.000,- k.k.

HOENSBROEK, CENTRUM
Winkelruimte ca. 40 m^2 aan voetgangersdomein. Front ca. 5 meter. Huurprijs ƒ 750,- p/mnd.

KANTOREN

BEEK, CENTRUM
In geheel gerenoveerde monumentale hoeve zijn nog een tweetal aparte kantoorruimten van ca. 230 m^2 te koop, alsmede 90 m^2 te huur. Turn-key, hoog afwerkingsniveau, eigen parkeerterrein. Oplevering november 1992. Koopprijs ƒ 375.000,- k.k. resp. ƒ 395.000,- k.k. (ook als geheel te koop). Huurprijs ƒ 18.000,- per jaar incl. 3 parkpl.

HEERLEN, GERARD [illegible]STRAAT
250 m^2 moderne kantoorruimte, 55 m^2 archiefruimte (nieuwbouw). Hoog opleveringsniveau incl. inbouwkasten, wanden, vloerbedekking, plafonds en verlichting. Huurprijs ƒ 4.130,- p/mnd.

HEERLEN, CENTRUM
Parallelweg Fase II, ca. 2000 m^2 kantoorruimte in kleinere units beschikbaar. Hoog afwerkingsniveau. Parkeerplaatsen op eigen terrein. Huurprijs ƒ 205,- p/m^2 p/j.

SITTARD, DALDERHAAG
Ca. 260 m^2 compleet afgewerkte nieuwbouw kantoorruimten met bijzondere architectuur, uitstekend bereikbaar met eigen parkeerterrein. Huurprijs ƒ 175,- p/m^2 p/j. Direkt te aanvaarden.

BEDRIJFSRUIMTEN

HEERLEN, BEDRIJVENPARK MOLENBERG
Kantoren, bedrijfsruimten, [illegible] vanaf 50 m^2 tot 5000 m^2. A[illegible] huurniveau. Direkte aanvaa[illegible] condities op [illegible].

HEERLEN, [illegible]
Op goed[illegible] ve showro[illegible] m^2 met ka[illegible] den geschikt[illegible] 4000 m^2. Koo[illegible]

HEERLEN, CENT[illegible]
Bedrijfsruimte ca. [illegible] bereikbaar. Voor diverse d[illegible]ikt. Huurprijs op aanvraag.

LA[illegible]
Bedrijfs[illegible] m² met kantoren ca. 12[illegible] en eigen parkeerplaatsen. Go[illegible] bereikbaar en compleet en goed [illegible]ngsniveau. Huurprijs ƒ 3.900,- p/mnd.

MAASTRICHT, BEATRIXHAVEN
Bedrijfsruimte ca. 400 m^2 op een perceelsoppervlakte van 1700 m^2. Uitstekend bereikbaar. Indeling o.a. kantoren, werkplaats en showroom. Koopprijs op aanvraag.

SITTARD, MGR. VRANCKENSTRAAT
Royaal landhuis met aangebouwde ruimten voor o.a. kantoor/bedrijfsruimte of praktijk. Zeer goed bereikbaar. Indeling woning o.a. entree/woonkamer 80 m^2/keuken/bar/4 slaapkamers/badkamer, groot terras en tuin. Bedrijfsgedeelte: aparte entree, kantoren ca. 40 m^2, bedrijfsruimte ca. 170 m^2 (evt. apart verhuurbaar). Vraagprijs ƒ 415.000,- k.k.

SITTARD, NIEUWSTADTERWEG
Riant landhuis met achterliggende bedrijfsruimte ca. 220 m^2 met alle voorzieningen. Perceelsopp. ca. 1550 m^2. Indeling woning o.a. entree/garderobe/zit-/eetkamer ca. 40 m^2, luxe keuken, bijkeuken, slaapkamer. Op verdieping: 3 slaapkamers, badkamer met ligbad en douche, berging, onder architectuur aangelegde tuin. Vraagprijs ƒ 530.000,- k.k.

AMSTENRADE
Uniek landhuis met kantoren ca. 185 m^2 en bedrijfsruimten ca. 200 m^2. Landhuis: royale woon-/zitkamer met open haard, moderne keuken, [illegible], 4 slaapkamers, badkamer, sauna. Hoog afwerkingsniveau. Koopprijs op aanvraag.

HORECARUIMTEN

[illegible]
Gerenommeerd horeca-objekt met bovenwoning (4 verdiepingen) op uitstekende lokatie gelegen. Koopprijs op aanvraag.

OUD VALKENBURG/SCHIN OP GEUL
Pension/ café-restaurant. Voor vele doeleinden geschikt. Incl. privé-woning. Parkeerplaatsen op eigen terrein. Goede ligging. Koopprijs op aanvraag.

NIEUWBOUW[illegible]

Diverse kantoor- en bedrijfsobjecten te huur te Heerlen, Kerkrade, Geleen en Maastricht Airport. Informatie op aanvraag.

BEDRIJFSTERREINEN

SITTARD, [illegible]STRAAT
Op het industrieterrein Bergerweg ca. 2.180 m^2 bedrijfsterrein. Front 32 meter, voorzien van alle aansluitingen. Koopprijs ƒ 95,- p/m^2 k.k.

WIJ ZOEKEN VOOR DIVERSE [illegible]

- Winkelruimten en bedrijfsruimten (te koop/te huur) van 50 tot 1500 m^2 in geheel Zuid-Limburg;
- Winkels op A1-lokatie vanaf 60 m^2 in de plaatsen Maastricht, Heerlen, Roermond, Geleen en Sittard ten behoeve van landelijke winkelketens,
- Brunssum Centrum per direkt winkelruimten ca. 80 à 120 m,su,2 te koop c.q. te huur gevraagd!

Binnenkort zijn wij ook bereikbaar via ons kantoor Maastricht - Hertogsingel. Tel.nr.: 043-255070*.

V&H VASTGOED
Hellerweg 28, 6438 AJ Oirsbeek, Telefoon 04492-1620

DASSEN

GROUP BV STEIN

Door gebruik te maken van de regeling vervroegd uittreden ontstaat er per februari a.s. binnen DASSEN GROUP BV de vakature van:

MANAGER PERSONEEL & ORGANISATIE

Graag zouden wij in kontakt komen met kandidaten (m/v), die op energieke en enthousiaste wijze inhoud geven aan deze funktie.

Funktie informatie:
- rapporteert rechtstreeks aan de algemeen direkteur
- lid management-team
- adviseert direktie en leden management-team
- verantwoordelijk voor het totale takenpakket op het gebied van Personeel & Organisatie, zowel intern als extern
- geeft direkt leiding aan de afdeling Personeel- en Salarisadministratie

Funktie-eisen:
- minimaal HBO-opleiding
- ruime, relevante werkervaring binnen de industriële- of bouwsektor
- pragmatisch ingesteld
- kosten- en rendementsbesef
- goede kennis arbeidsrecht en sociale wetgeving

Geïnteresseerden wordt verzocht uitvoerig schriftelijk te solliciteren bij: Direktie DASSEN GROUP BV Schinekstraat 1, Postbus 21, 6170 AA Stein (L).

Telefonisch kan desgewenst nadere informatie verkregen worden bij de heer B.C.P. Claes, Manager Personeel & Organisatie, DASSEN GROUP BV. Tel. 046-331418 toestel 205.

DASSEN is een groep van ondernemingen, die zich bewegen op het gebied van elektrotechniek, meet- en regeltechniek, procesbesturing en technische automatisering.
DASSEN GROUP BV treedt op als houdstermaatschappij en ondersteunt de werkmaatschappijen door het beschikbaar stellen van een aantal stafdiensten.
DASSEN ENGINEERING BV werkt in de projektensfeer en houdt zich bezig met het gehele trajekt van pré-engineering tot start up.
DASSEN INSTALLATIES BV bundelt de installatie-aktiviteiten van de vestigingen Arnhem, 's-Hertogenbosch, Rotterdam en Stein.
DASSEN INDUSTRIAL PRODUCTS BV ontwikkelt en produceert een breed scala van produkten voor elektrotechnische en besturingstechnische toepassingen.

Tot de DASSEN GROUP BV behoren ook:
IEC DAGRO BV - Contracting, Sittard - Eindhoven.
M.E.S. DAGRO BV - Engineering, Sittard.

Totale personeelsbestand: 558 medewerkers

DASSEN:
vanaf pré-engineering tot en met after service.

DASSEN

---

m/v
DE LIMBURGSE PERSONEELS GIDS

MEDISCH CENTRUM STENEN BRUG TE LANDGRAAF

is een praktijk voor natuurgeneeswijzen, waar momenteel een team van twee artsen, een diëtiste en een darmspoelassistente werkzaam is.
Wij zoeken op korte termijn een

darmspoelassistent(e)

Tot zijn/haar taken zullen behoren:
- het uitvoeren van dikke-darmlavages;
- het begeleiden van de patiënt hierbij.

Functie-eisen:
- goede contactuele eigenschappen;
- affiniteit met natuurgeneeswijzen;
- flexibiliteit.

Wij bieden:
- een grote mate van zelfstandigheid in deze functie;
- een plaats binnen een jong en enthousiast team;
- een honorering die afhankelijk is van leeftijd en ervaring.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met: drs. P.B. Schröder, arts
tel. 045-327272

02306

WEGGAAN ZONDER TOETEREN KAN OOK...

De NSG helpt bij het vinden van een oplossing voor alle vormen van geluidoverlast.

NEDERLANDSE STICHTING GELUIDHINDER
Postbus 381 - 2600 AJ Delft

SINT JOZEFZIEKENHUI[S]

Het Sint Jozefziekenhuis is een middelgroot algemeen centrumziekenhuis voor Kerkrade en omgeving. Er zijn 235 bedden, inclusief een PAAZ-afdeling met 24 bedden.
In het Sint Jozefziekenhuis worden 24 specialismen beoefend.

De Stichting Sint Jozefziekenhuis heeft de uitvoering van een aantal ondernemende en administratieve taken, in samenwerking met de Stichting VB en de R.K. Stichting Moederschapszorg, opgedragen aan de Stichting ZVBM.

Binnen de Klinische Dienst van het St. Jozefziekenhuis bestaan momenteel vacatures voor

A-Verpleegkundigen m/v
MDGO-VP'ers m/v

De mogelijkheid bestaat om part-time te functioneren.

Taak/functie:
het verrichten van alle voorkomende verpleegkundige en verzorgende werkzaamheden.

Selectie-eisen:
- het bezit van het diploma A-verpleegkundige of HBO-V c.q. in het bezit zijn van het diploma MDGO-VP;
- de bereidheid alle voorkomende onregelmatige diensten te verrichten.

Salariëring:
salariëring zal voor A-verpleegkundigen geschieden op basis van F.W.G. salarisschaal 40 minimaal ƒ2.710,- en maximaal ƒ 3.893,- bruto per maand bij een full-time dienstverband. MDGO-VP'ers worden ingeschaald in F.W.G. salarisschaal 35 minimaal ƒ 2.559,- en maximaal ƒ 3.618,- bruto per maand, behoudens de leeftijdsschaal, bij een full-time dienstverband. Overige arbeidsvoorwaarden gelden conform de CAO-ziekenhuiswezen.

Inlichtingen:
inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij de heer F. Driessen, coördinerend afdelingshoofd klinische dienst, telefoon 045-450302 of 450911, sein 48.

Solliciteren:
belangstellenden worden uitgenodigd **binnen 10 dagen** hun schriftelijke sollicitaties, onder vermelding van referentienummer: NB. 92.122/123 te richten aan: Stichting Z.V.B.M., t.a.v. de heer N. Bremen, Personeelsconsulent van de Dienst Personeel en Organisatie, Postbus 640, 6460 AP Kerkrade.

Woningbouwvereniging Samenwerking-Glück Auf

SGA

De S.G.A. is een algemene woningbouwvereniging en beheert thans 2200 woningen in de gemeente Heerlen. Wegens vertrek van een medewerker bij de sociaal-culturele dienst (verhuur- en bewonerszaken), is er momenteel een plaatsingsmogelijkheid voor een

medewerker m/v
voor de sociaal-culturele dienst.

FUNCTIE-OMSCHRIJVING:
- het oprichten, informeren, begeleiden en ondersteunen van bewonerscommissies;
- het verzorgen van de sociale begeleiding vanuit de woningbouwvereniging van bewoners bij conflicten onderling of met de woningbouwvereniging;
- het geven van voorlichting over belangrijke zaken met betrekking tot beheer en onderhoud van woningen;
- het houden van spreekuren ten behoeve van bewoners en woningzoekenden;
- het [illegible] van inspraakprocessen inzake beheersactiviteiten;
- het eventueel notuleren en (mede) voorbereiden van vergaderingen de afdeling betreffende;
- het assisteren c.q. vervangen van het afdelingshoofd;
- het zonodig verzorgen van bewonersinformatie middels bijv. een periodiek informatieblad.

FUNCTIE-EISEN:
- een beroepsopleiding minimaal op M.B.O.-niveau in een sociale en/of culturele richting of gelijkwaardig;
- leeftijd [illegible] 25 jaar, integer, relativerend vermogen en stressbestendig;
- zelfstandig kunnen werken;
- goede contactuele en redactionele vaardigheden;
- bezit van eigen auto is noodzakelijk;
- bereid om ook in de avonduren werkzaam te zijn.

- Bekendheid met de volkshuisvesting en participatie strekt tot aanbeveling.
- Een psychologische test behoort bij de selectieprocedure.
- Het [illegible] en conform de C.A.O. van woningcorporaties.

Sollicitaties gelieve u binnen 14 dagen na verschijning van dit blad te richten aan de directeur, de heer H.P.L. Boumans, postbus 2725, 6401 DE Heerlen.

Inlichtingen over deze functie kunnen worden ingewonnen bij het hoofd van de afdeling, de heer mr. F.J.W.M. Derkx, tel. 045-723035.

02184

Degens & Knollmüller
registeraccountants en belastingadviseurs

Wij zijn een maatschap van registeraccountants en belastingadviseurs, welke sinds 1 september 1992 gevestigd is aan de Eisnastraat 3 te Heerlen [illegible].
Onze werkzaamheden bestaan uit dienstverlening op het [illegible] en advisering op financieel-economisch gebied. [illegible] en betrokkenheid bij de cliënt.

Tot ons taakgebied behoort o.a.:
- controle en samenstellen van jaarrekeningen;
- samenstelling aangiften vennootschapsbelasting, inkomstenbelasting, omzetbelasting, loonbelasting, successierecht etc.;
- advisering op het gebied van:
  - administratieve organisatie;
  - fiscale zaken;
  - opstellen ondernemings-/financieringsplan voor startende ondernemers;
  - automatisering.

Voor uitbreiding van ons team zoeken wij voor zo spoedig mogelijke indiensttreding een

administratieve/ secretariële medewerk(st)er

Functieomschrijving:
- secretariële werkzaamheden;
- administratieve werkzaamheden;
- telefoonbeantwoording.

Functie-eisen:
- opleiding MEAO bd/sa;
- ervaring met PC;
- zelfstandig functioneren;
- goede contactuele en representatieve eigenschappen.

Wij bieden:
- een prettige werksfeer binnen een enthousiast team;
- salariëring afhankelijk van leeftijd en ervaring;
- goede secundaire arbeidsvoorwaarden.

Schriftelijke sollicitaties [illegible] richten aan
Degens & Knollmüller, registeraccountants en belastingadviseurs,
[illegible]straat 3,
[illegible]1 KB Heerlen,
[illegible] 045-740016.

Cadac ...

CADAC, met vestigingen in Heerlen, Maastricht, Utrecht en Aken, is specialist op het gebied van tekenkamerautomatisering met een uitgebreid dienstenpakket. Met een huidig personeelsbestand van vijftig werknemers kent CADAC nog steeds een groei.
Ter ondersteuning van onze afdelingen management, tekenkamer, technische dienst (TD) en secretariaat zijn wij dan ook op zoek naar:

HTS TEKENAARS/ CONSTRUCTEURS M/V
bouwkunde - werktuigbouwkunde
- Ervaring met CAD
- Leeftijd tot 30 jaar
- Goede contactuele eigenschappen

MANAGER DETACHERING M/V
- HBO opleiding
- Ervaring in soortgelijke functie
- Goede contactuele eigenschappen
- Leeftijd tot 35 jaar

MEDEWERKER TECHNISCHE DIENST M/V
- MTS electronica opleiding
- Ervaring met PC, AutoCAD en netwerken strekt tot aanbeveling
- Leeftijd tot 30 jaar

ADMINISTRATIEF MEDEWERKER M/V
- Havo/Atheneum vooropleiding
- Secretariële en boekhoudkundige ervaring strekt tot aanbeveling
- Leeftijd tot 25 jaar

Wij bieden onze medewerkers:
- salaris overeenkomstig functie en opleiding
- goede secundaire arbeidsvoorwaarden
- een afwisselende baan met groeikansen
- halfjaar kontrakt met een reële kans op vaste aanstelling

Voor meer informatie over bovenstaande functies kunt u tijdens kantooruren bellen met Dhr. J. Baggen, tel. 045-71 91 91.
Spreekt bovenstaand profiel u aan, stuur dan een korte brief met c.v.. Wij nodigen u dan graag uit voor een persoonlijk gesprek.

Richt uw sollicitatie aan: CADAC GROUP
t.a.v. Dhr. Ing. J.J.M. Baggen
Valkenburgerweg 223
6419 AT Heerlen

WONINGBEHEER LIMBURG

De stichting woningbeheer Limburg beheert momenteel ca. 8.350 huurwoningen verspreid over de provincies Limburg en Noord-Brabant. De organisatie is opgebouwd uit drie sectoren, te weten: financieel-economische zaken, bewonerszaken en technische zaken. Onder de afdeling technische zaken ressorteren voor een aantal woningcomplexen full- en part-time huismeesters. [illegible]

HUISMEESTER (m/v)
(minimaal 30 uur per week)

Functie-inhoud:
- het zorgdragen voor een goed woon- en leefklimaat in de betreffende woningcomplexen en de omliggende terrein[en]
- het houden van toezicht op de naleving van het bepaalde in het huurcontract
- het zorgdragen voor het functioneren van de technische installaties
- het verrichten van diverse activiteiten van algemene aard
- het onderhouden van goede contacten en zonodig het plegen van overleg met de afdelingen onderhoud en bewonerszaken

Functie-eisen:
- sociale en technische vaardigheden
- goede contactuele eigenschappen
- zelfstandig kunnen werken
- incasseringsvermogen
- flexibele instelling
- enig technisch inzicht
- in het bezit van rijbewijs BE

Arbeidsvoorwaarden:
- salaris en overige arbeidsvoorwaarden zijn conform de CAO voor woningcorporaties
- aanstelling vindt plaats voor de periode van 1 jaar, inclusief de wettelijke proefperiode
- bij gebleken geschiktheid vindt na 1 jaar de aanstelling plaats voor onbepaalde tijd

Indien u belangstelling heeft voor deze functie, wordt u uitgenodigd uw schriftelijke reactie voorzien van persoonlijke gegevens, binnen 10 dagen na het verschijnen van deze advertentie te richten aan de Directie van Woningbeheer Limburg, onder vermelding van „soll. huismeester", Postbus 1071, 6160 BB Geleen.

Mocht u nog nadere informatie wensen, dan kunt u zich telefonisch in verbinding stellen met het afdelingshoofd technische zaken, ing. J. Hogenboom, bereikbaar onder nummer 046-787670.

ZEG ER EENS WAT VAN

Alcohol en verkeer dat kun je niet maken. Dat vindt bijna iedereen. Toch zijn er nog van die mensen die vinden dat zij zelf wel zullen uitmaken of ze met een slok op gaan rijden.

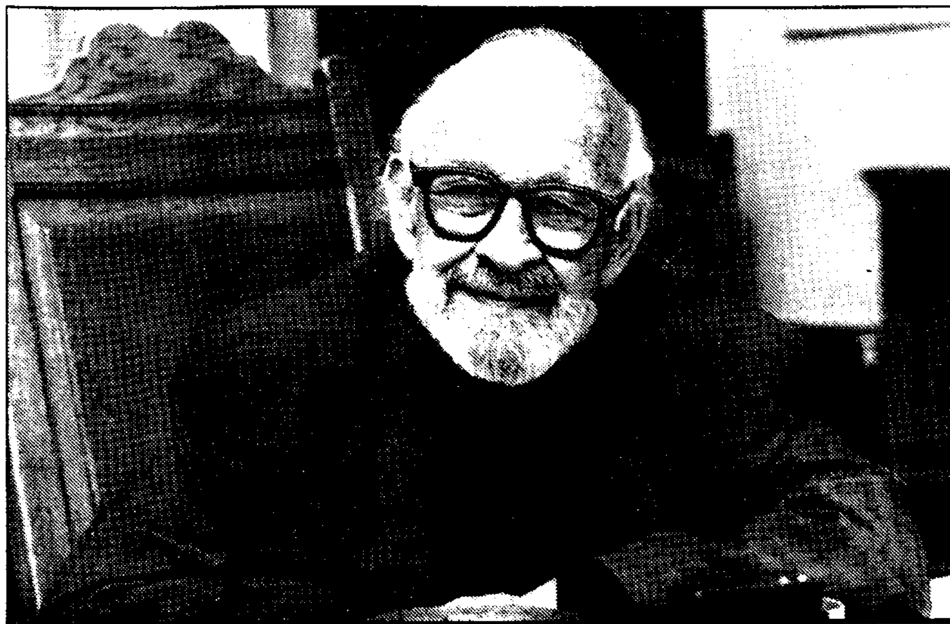
En wie durft er iets van te zeggen? Niemand toch... daar bemoei je je toch niet mee. Maar door dat soort automobilisten worden er wel jaarlijks bijna 500 mensen doodgereden.

Daar moet wat aan veranderen.
ZEG ER EENS WAT VAN VOOR ZE INSTAPPEN want
ALCOHOL EN VERKEER DAT KUN JE NIET MAKEN

VVN Veilig Verkeer Nederland

Na dertien seizoenen eindigt Zeg 'ns AAA

AMSTERDAM – Na dertien seizoenen komt er het komende jaar een einde aan de successen van de televisie-serie Zeg 'ns AAA. Voor Mien Dobbelsteen en dokter Lydia van der Ploeg, hun echtgenoten en aanhang wordt het tijd naar nieuwe rollen om te zien. De serie, die vrijwel constant tussen de 20 en 25 procent van de kijkers trok, zal dan in totaal 216 afleveringen tellen. De schrijvers, Chiem van Houweninge en Alexander Pola, wisten elke keer opnieuw een afgerond verhaal te leveren, met telkens tachtig 'moppen'. Nu, voordat de creativiteit dreigt op te drogen, wordt er definitief een punt achter Zeg 'ns AAA gezet.

● *Schrijver Alexander Pola (foto) ontwikkelden samen met Chiem van Houweningeze de karakters van de hoofdpersonen en leverde de 'genen' voor de personages.* Foto: GPD

'Mien Dobbelsteen moet nieuwe rol zoeken'

DOOR LOUIS BURGERS

Iets van weemoed om het einde van zijn successerie Zeg 'ns AAA klinkt er toch wel door wanneer Chiem van Houweninge toegeeft dat er na dertien jaar gewoon een moment komt waarop je moet besluiten te stoppen. „We vonden dat het nu maar moest gebeuren," zegt hij. „Alleen het idee al dat je volgend jaar weer twintig afleveringen moet schrijven, blokkeert je verdere inspiratie."

Zeg 'ns AAA behoorde de afgelopen jaren tot de absolute top op de Nederlandse televisie. Volgens Van Houweninge heeft het succes van de Vara-serie alles te maken met de manier waarop het dagelijks leven van de hoofdpersonen beschreven wordt. „De verhalen staan dicht bij de gewone, dagelijks dingen. Daar gaat de grootste charme van uit."

De belevenissen van Mien en Koos Dobbelsteen en van het doktersechtpaar Lidy van der Ploeg en 'dokter' Lansberg, en hun aanhang, zijn niet zomaar een televisieserie. Na een trage start – en veel kritiek van de zoals altijd betweterige critici – ontstond een typisch Nederlandse comedy-serie, van nu bijna 200 losse afleveringen, telkens een afgerond verhaal en met een fikse dosis humor.

Van Houweninge en Pola kunnen niet, zoals bij soap-opera's ouwehoeren op bekende thema's, zoals Van Houweninge dat omschrijft. Bij Zeg 'ns AAA gaat het er niet om het verhaal voort

● *Zeg 'ns AAA met Mien en Koos Dobbelsteen (Carry Tefsen en John Leddy) behoorde de afgelopen jaren tot de absolute top op de Nederlandse televisie.* Foto: KIPPA

te zetten door mensen erin te schrijven, en er weer uit te halen en drama's te bedenken. „Wij moeten elke keer een afgerond verhaal leveren. Zeg maar, dat we elke keer een nieuwe mop moeten verzinnen."

Dat lukte wonderwel, geeft ook mede-auteur Alexander Pola toe. „Ik weet niet hoe we het hebben volgehouden. Het is eigenlijk één wonder. Het is uniek dat we het zolang met ons tweeën konden doen. Het gebeurt nergens op die manier, want meestal wordt een groot aantal schrijvers bij een serie betrokken."

Voor de 78-jarige Pola betekent het einde van Zeg 'ns AAA ook het einde van een uitzonderlijke carrière, die verliep via onder meer het radio-programma 'Negen heit de klok' en de NCRV-produktie 'Farce Majeur' tot nu dertien jaar van Zeg 'ns AAA. „AAA kun je hoogstens de amusante afsluiting van een amusante carrière noemen," zegt Pola met de nodige understatement. „Eigenlijk is het beter om te praten over een niet zo belangrijke afsluiting van een niet zo belangrijke carrière. Ik til er niet zo zwaar aan."

Pola grossierde in blijvertjes: 'Negen heit de klok' hield het tien jaar vol, Farce Majeur zelfs (met een onderbreking) twintig jaar en dan nu de dertien jaargangen 'AAA'. Het einde kwam telkens op een hoogtepunt: het publiek wilde meer toen de serie ophield. Zo ging het bij de radio, zo gaat het nu bij de Vara-serie. „Het is een soort feeling om te weten wanneer het moment komt van ophouden. Dan moet je besluiten iets anders te beginnen, anders kun je niet fris blijven," zegt Pola. Voor AAA duurde het enige maanden voordat het definitieve besluit viel. „We begonnen er in de loop van de tijd over te praten. Een dergelijke gedachte ontstaat langzaam. Op een gegeven ogenblik hebben we het toen samen gezegd. De Vara wilde wel doorgaan, maar ik word een dagje ouder en dan wordt het toch wel te veel." En hij vervolgt: „Van tijd tot tijd dacht ik 'ik ben eigenlijk gek met m'n 78 jaar'..."

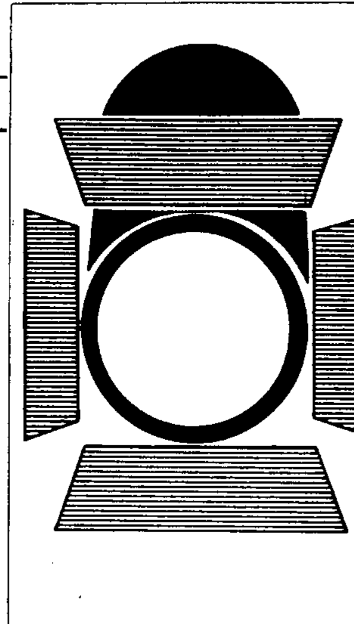
Vroegtijdig werd de knoop doorgehakt. „Die verplichting hadden we tegenover de cast. Die moet ook weten waar ze aan toe is. Zij raken nu immers hun naamsbekendheid en reclame kwijt. Voor hen is het misschien nog wel het ergste."

Opluchting

Het besluit deed geen pijn, leidde zelfs tot een diepe zucht van opluchting bij beide schrijvers. Wel kost het moeite een aantal goede vrienden 'het leven' te ontnemen. Want de Dobbelstenen en de doktors zijn kinderen van twee ouders: Van Houweninge en Pola. Samen ontwikkelden ze de karakters van de hoofdpersonen, en leverden ze de 'genen' voor de personages.

„Het klikte gewoon goed tussen ons. In een verwaande bui denk ik wel eens dat het aan mij ligt, dat ik me goed aanpas," zegt Pola met een verwijzing naar zijn vele langlopende series. „Ik denk dat de kracht van Zeg 'ns AAA is dat dezelfde twee mensen de karakters ontwikkelden."

Op 26 september wordt de 200ste **aflevering van Zeg 'ns AAA** opgenomen. Het is de laatste die Van Houweninge en Pola samen hebben geschreven. Voor Pola die vier afleveringen geschreven heeft, begint dan de tijd van nietsdoen, van het lezen van kranten, tijdschriften en vakbladen. Hij sluit niet uit dat er – ondanks de 'vertraagde uittreding' – toch wel weer eens een stuk uit zijn handen komt.

● *Sammy Rimington speelt gevoelige, inspiratievolle muziek, gospels, hymnen, spirituals en blues.*

Jazzfenomeen en multi-instrumentalist

Sammy Rimington naar Heerlen

HEERLEN – De bij leven al legendarische jazzmusicus Sammy Rimington verzorgt vrijdag 2 oktober een avondvullend concert in de grote zaal van auberge 'De Rouche' in Heerlen. Rimington, op tournee door West-Europa, doet dat op uitnodiging van de 'Oude Stijl' jazzclub Zuid-Limburg.

Rimington is een 'multi-instrumentalist'. Hij speelt behalve klarinet ook saxofoon, trompet, gitaar, bas en dwarsfluit. Van de New Orleans-jazz wordt gezegd dat die 'recht uit het hart' komt. Dat geldt ook voor Rimington, die de 'black music' een volstrekt eigen en origineel karakter geeft.

Rimington, op 29 april 1942 in Groot-Brittannië geboren als telg van een muzikale familie, studeerde aanvankelijk klassieke gitaar. Maar op vijftienjarige leeftijd schakelde hij over op klarinet en twee jaar speelde hij bij de destijds toonaangevende Britse New Orleans Band van Ken Colyer. Vijf jaar later – in 1964 – besloot Rimington naar New Orleans te gaan. Daar kreeg hij de kans om met veel, nu legendarische, musici te spelen.

Onder hen klarinettist George Lewis, trompettist Kid Thomas, trombonist Jim Robinson en drummer Zutty Singleton. Rimington, inmiddels volledig opgenomen in het lokale muziekgebeuren van New Orleans, maakte ook deel uit van de 'Night in New Orleans Show' en het 'New Orleans Society Orchestra'.

Tournee

Begin jaren zeventig ging Rimington met een eigen band op tournee door Europa, de Verenigde Staten en Australië en vanaf 1977 maakte hij drie jaar deel uit van de jazzband van Chris Barber.

En dan, vanaf 1980, zijn de rollen omgekeerd, want veel bekende muzikanten wilden toen in zijn band spelen.

Rimmington heeft meegewerkt aan 150 elpees en cd's, woont tegenwoordig in Zweden en heeft een overvolle agenda. Dat laatste is de reden waarom hij jaren niet meer in Nederland is geweest.

Reorganisatieplan van KRO-radio uitgesteld

HILVERSUM – De reorganisatie van de radiodienst van de KRO is voorlopig uitgesteld. De ondernemingsraad van de omroep en de directie hebben gisteren besloten om eerst de programmering voor het nieuwe radio-seizoen op poten te zetten en zo de rust onder de ruim honderd personeelsleden terug te brengen. Inmiddels is radio-directeur Ben Wamelink voorlopig met ziekteverlof naar huis gegaan. Zijn taken worden overgenomen door televisiedirecteur G. Hulshof. Enkele weken geleden ontstond een vertrouwenscrisis tussen Wamelink en de vijf zenderchefs van de radiodienst.

Oorzaak van de crisis was het ingrijpende reorganisatieplan dat de directie in mei dit jaar op tafel legde. Bij de radio-afdeling zouden vijftien banen verdwijnen.

De zenderchefs waren verbijsterd omdat ze op geen enkele manier bij de plannen waren betrokken. Ze zegden het vertrouwen in Wamelink op.

Voortaan 'genre-programmering' op Nederland 1

Omroepen laten vaste uitzenddagen los

Van onze rtv-redactie

HEERLEN – Avro, KRO en NCRV laten in het nieuwe seizoen hun vaste tv-uitzenddagen los. De AKN-omroepen gaan van start met de invoering van zogenaamde 'genre-programmering'. Elke avond op Nederland 1 krijgt een eigen 'karakter' nu er op prime-time programma's uit één genre te zien zijn. Op andere gebieden wordt de samenwerking op Nederland 1, die vorig jaar al werd ingezet, uitgebreid en geïntensiveerd.

Een voorbeeld van de genre-programmering: de vaste avond voor grote – in Nederland geproduceerde – series wordt de dinsdag. Zo brengt de KRO vanaf 27 september twaalf afleveringen van de nieuwe tv-serie 'Plantage Allee', waarvoor een groot aantal opnamen in Zuid-Limburg werden gemaakt. Daarna neemt de Avro het over met 'Het pleidooi', een serie die speelt in de wereld van de avocatuur. Door nu de series achter elkaar te programmeren kunnen de kijkers er op vertrouwen dat elke dinsdagavond na het journaal van acht uur drama-series worden uitgezonden. Ook voor andere series, amusementsshows en aangekochte film gelden vaste dagen en tijdstippen.

De vertrouwde natuurfilms van het Limburgse duo Maurice Nijsten en Jo Erkens komen vanaf zondag 4 oktober, tussen 19.30 en 20.00 uur, achttien maal op het scherm. Begonnen wordt met zes herhalingen van 'Natuur in eigen land', dan komen er zes bewerkingen en vervolgens zijn er nieuwe afleveringen te zien waarin er speciaal aandacht is voor de manier waarop de mens de natuur beïnvloed en gecultiveerd heeft.

Opvolger van 'Abdijen der Lage Landen', een serie die door de KRO in het seizoen '89/'90 werd uitgezonden, wordt vanaf 1 november 'Abdijen in West-Europa en hun bewoners'. Ditmaal is er niet in Nederland en België gefilmd, maar iets verder weg: Engeland, Ierland, Frankrijk, Duitsland, Italië en Oostenrijk.

Twintig nieuwe afleveringen met topvermaak in de satirische consumentenrubriek 'Ook dat nog' volgen eveneens vanaf 4 oktober. Het jeugdaanbod op Nederland 1 wordt in grote mate geleverd door de NOS. Dagelijks tussen 18.15 en 18.55 uur zijn te zien: Sesamstraat, Het Jeugdjournaal en Klokhuis.

Nieuwe series zijn voorts 'Het Faberikaat' (NCRV), 'Zonder Ernst' (NCRV), 'Het Rijk van Verhoeff' (KRO), 'Dertigers' (Avro) en 'Birds of a father' (Avro).

Nieuwe cd Marc & Dave

HEERLEN – Na de hit 'Alle mooie dingen in het leven' laat het Limburgse duo Marc & Dave opnieuw van zich horen. 'Mykonos, droom van een eiland' is de titel van de nieuwe cd-single waarmee men ongetwijfeld een groot internationaal publiek zal bereiken. Maar liefst achtmaal komen Marc & Dave met dit nummer op radio en tv. Gisteren in het programma 'Nederlands hitwerk' met Peter Teekamp, zondag tussen 16.00 en 18.00 op Holland FM in 'Hollands glorie' met Krijn Torringa en woensdag presenteert Wieteke van Dort het duo op Amsterdam TV.

Het Schlagerfestival '92 levert Marc & Dave bij Tros, VTM en RTL Plus en BRTN drie televisie- en twee radio-uitzendingen op.

John van Dreelen (1922-1992)

Te groot voor Nederland, te klein voor Hollywood

DOOR HANS TOONEN

HEERLEN – Neerlands jong talent dat 'eventjes Hollywood omver wil lopen', daar haalde wijlen John van Dreelen zijn schouders voor op. Toen hij bijvoorbeeld hoorde dat Sylvia Kristel aankondigde Hollywood aan haar wulpse voeten te krijgen, bromde de filmster tegen mij: „Van haar soort lopen er hier honderden rond. Hollywood krijg alleen plat als je een wereldnaam hebt en/of je vak verstaat. Eventjes Hollywood veroveren is er niet bij."

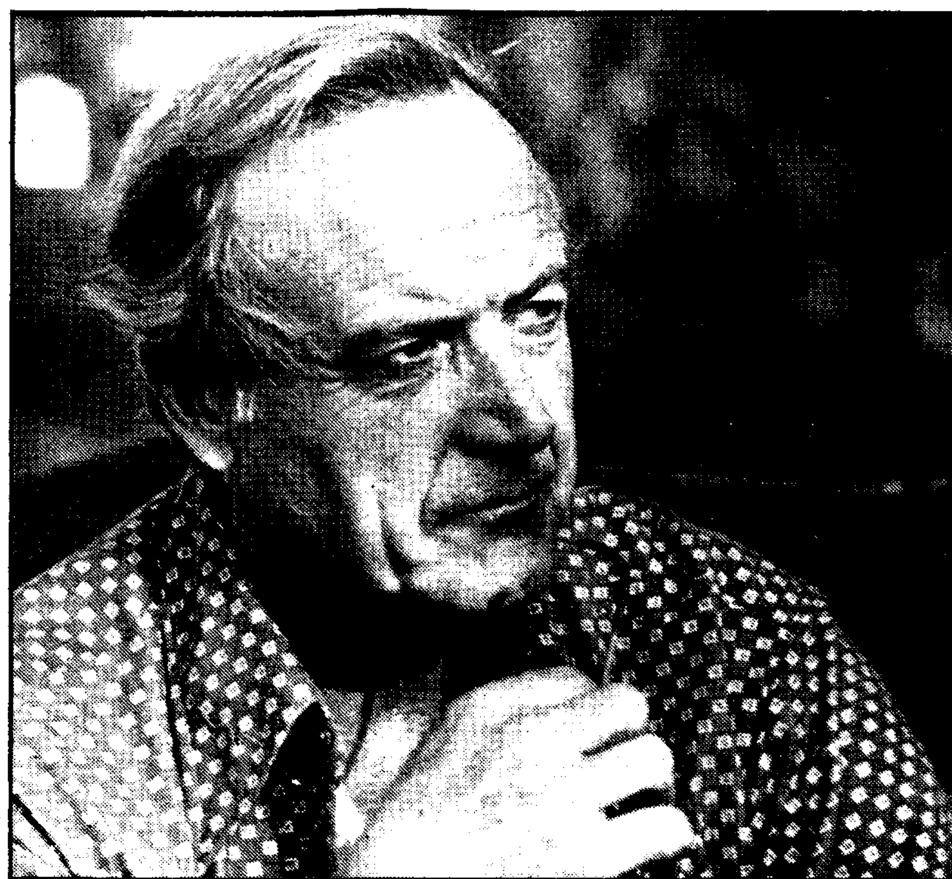
Van Dreelen, vorige week op z'n 70ste overleden in Cap d'Agde (Zuid-Frankrijk), wist beter. Meer dan een kwart eeuw heeft Van Dreelen in het hol van de MGM-leeuw gewacht op de Grote Erkenning. In de zomer van 1978 was hij er hoopvol dichtbij. 'The Clonemaster', zo heette de tv-serie van Paramount waarmee de toen al 56-jarige Nederlander zijn naam voor eeuwig in de 'Walk of Fame' op Hollywood Boulevard verguld wilde zien.

Die zomer, in de koelte van zijn bungalow aan een slordige bocht in de Las Flores Creek (Malibu), verzuchtte hij: „Eind dit jaar komt de eerste aflevering op NBC. Zijn de kijkcijfers goed dan is de kans groot dat ik voor minstens zes jaar onder de pannen ben. Gaat 'The Clonemaster' niet door, dan is de afkoopsom ook niet aan de zuinige kant."

Op zijn bekakte toon vervolgde hij: „Inderdaad, het is mijn laatste kans op erkenning. Ik loop tegen de zestig. Dan wordt het tijd dat je waardering krijgt voor je talenten. Godallemachtig, als het net zo'n succes wordt als 'Charlie's Angels' dan sta ik straks op t-shirtjes en is mijn persoontje in de vorm van een pop in elke speelgoedzaak te koop. Ik moet er niet aan denken."

Topaz

Zijn laatste droom spatte voortijdig uiteen. NBC heeft het nooit aangedurfd met 'The Clonemaster'.
De zoveelste teleurstelling voor toentertijd 'onze enige filmster in Hollywood', die voor nog meer eelt zorgde op zijn toch al geharde ziel. Kijk je terug op zijn toch gedurfde loopbaan dan ontkom je niet aan deze slotsom: John van Dreelen was te groot voor Nederland en wijde omgeving en net een maatje te klein voor Hollywood. Toegegeven, zijn bijrollen in 'Von Ryan's Express' naast Frank Sinatra, in 'Madam X' naast Lana Turner getuigen van talent, even betrouwbaar en rotsvast als de Afsluitdijk. Thrillermeester Hitchcock prefereerde de harde nazi-tronie van Van Dreelen in 'Topaz'. Daarop terugblikkend, die Californische zomer in 1978, grijnsde de man-die-het-bijna-maakte: „In de uiteindelijke versie is nagenoeg elke scène weggelaten waarin ik iets te zeggen had. Nee, de film is er niet slechter op geworden."

● *John van Dreelen, in zijn Californische periode.*

Met dezelfde Hollandse nuchterheid bekeek hij de glittergekte van Hollywood. Niet voor niks woonde hij met 'rug naar Hollywood'. „Natuurlijk ben ik me ervan bewust dat ik er aardig mijn brood verdien. Maar ik blijf er niet langer dan nodig is. Eenmaal op de studio parkeer ik mijn auto dan ook zo dicht mogelijk bij de uitgang. Zodra de laatste opname achter de rug is, neem ik nauwelijks de tijd om me af te schminken. Dan is het snel de auto in en plankgas richting Malibu. Als ik dan de Stille Oceaan zie, lijkt het net alsof er kettingen van me afvallen. Heerlijk."

Een handvol jaren geleden, wetend dat geen filmstudio omkijkt naar verrimpelde nazi-koppen waarop Van Dreelen in zijn beste jaren een patent had, keerde de zoon die ooit geen directeur wilde worden van de porseleinfabriek in Delft (zijn moeder, de Franse gravin De Labouchère was mede-eigenaresse van 'De Porseleyne Fles' ht), Hollywood voorgoed de rug toe.

Dat hij nagenoeg meteen doorreisde naar de Zuidfranse kust, verbaasde mij niets. Ondanks zijn optreden in 'Rufus', 'My Fair Lady' en 'Vadertje Langbeen' is Nederland altijd te klein geweest voor de ambitie van Jack Gimberg, alias John van Dreelen.

DE *groene* GIDS

De hedendaagse hovenier

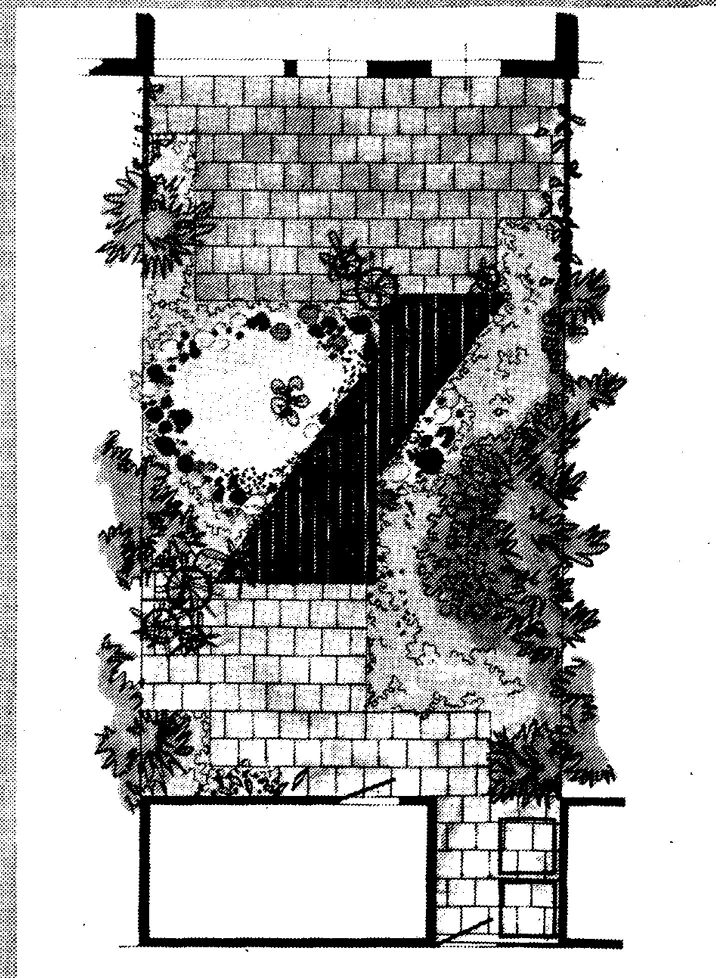
Behalve het verzorgen van planten en het maaien van gazons behoren ook de volgende werkzaamheden tot zijn werkzaamheden:

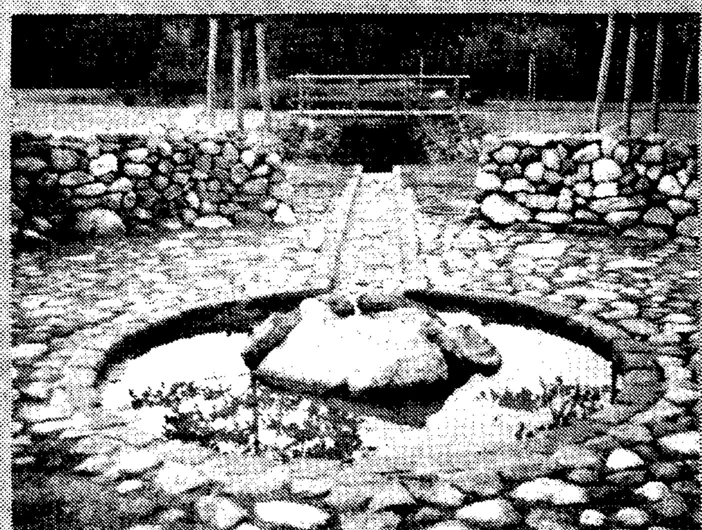
- het adviseren bij het inrichten van de buitenruimte, waarbij vaak daadwerkelijk een tuinontwerp, het fundament voor veel tuinplezier, door de hovenier gemaakt wordt;
- het aanleggen van (sier-)bestratingen;
- het metselen van keermuren, trappen e.d.;
- het timmeren van pergola's, bruggen, schuttingen;
- het aanleggen van vijverpartijen met bron of beek;
- het samenstellen van een beplantingsschema en het vakkundig aanbrengen van planten;
- het onderhouden van de tuin en het vakkundig snoeien van bomen en heesters.

De voordelen om een hovenier in te schakelen zijn duidelijk. Door over een tuinindeling met de hovenier te praten ontstaat een optimale indeling van de tuin, waarbij met de wensen van de klant rekening wordt gehouden (b.v. aanleg vijver, gazon, plaatsen van pergola, zandbak etc.).
Daarbij wordt ook de ligging van de tuin ten opzichte van de zon bekeken en de grondsoort beoordeeld.
De creatieve invulling, het ontwerp, dient als basis om afspraken te maken omtrent de werkzaamheden, ook die eventueel door de tuinbezitter zelf uitgevoerd gaan worden. Door worden ook afspraken gemaakt omtrent de fasering in de aanleg.
Het bijgeleverde beplantingsplan voorkomt het te veel of verkeerd aanplanten.
Verder geeft een goede hovenier altijd garantie op de door hem uitgevoerde werkzaamheden.

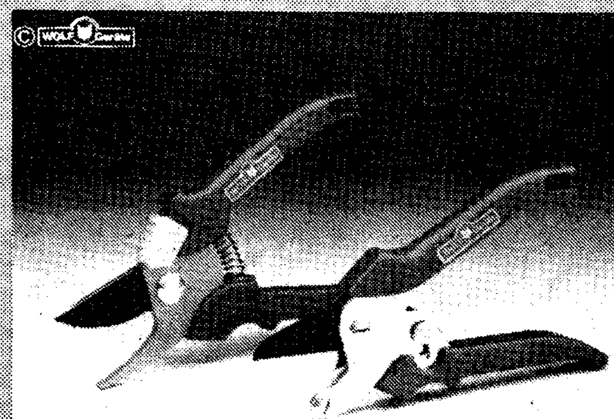
Kortom: het inschakelen van een hovenier voorkomt teleurstellingen en desinvestering en hierdoor is een hovenier goedkoop.

Een scherp staaltje van integraal gemak

De nieuwe profischaar RR-26 b1 van Wolf oogt high-tech en nader bekeken wordt dat ook in alle details bevestigd. De aandacht gaat meteen al naar het forse scharnierpunt waar een gladde afdekkap de lagerbus beschermt tegen zand, vuil en vocht, maar gelijktijdig ook de bekende scherpe uitsteeksels (bouten) naar de verleden tijd verwijst. Vooral prettig dus voor handen en broekzakken.
Even glad geïntegreerd zit de praktische veiligheidssluiting direkt onder duimbereik, zowel voor rechts- als linkshandigen. Waaruit al blijkt dat de hoogwaardige kunststof grepen afgestemd zijn op zo licht mogelijk knipwerk. Daarom heeft deze schaar ook rubber stootbuffers en een makkelijk polsbandje.
De belangrijkste technische innovatie van de RR-26 merkt de gebruiker aan de probleemloze uitwisseling van het bovenmes door middel van een inbussleuteltje waarmee ook de spanning wordt bijgesteld.

Uw tuin winterklaar maken

Denk bij het winterklaar maken van uw tuin aan de volgende punten.

- Afgevallen blad wegharken.
- Eenjarige zomerbloeiers uit de grond halen.
- Vaste planten – desnoods tot op de grond – terugsnoeien.
- Schoffelen en onkruid wieden.
- Organisch afval op de composthoop.
- Niet-winterharde planten als geraniums en fuchsia's op een koele en vorstvrije plaats oppotten.
- Dahlia's en knolbegonia's drogen en vervolgens in turfmolm koel en vorstvrij opbergen.

Met dank aan: **DHZ Groentechniek**
Groenrijk Bok Heerlen
Kaelen Gulpen

Nederland 1

Avro
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 ●● Journaal.
16.08 Heb ik iets gemist?
16.28 Jonge mensen op het concertpodium. Klassieke muziek uitgevoerd door jonge solisten. Vandaag: Pianoconcert no. 3 van Rachmaninov. Herh.
16.55 Geloof het of niet. Engelse animatieserie. Afl.: Haardroger.
17.02 Tebaldo. 10-delige Franse poppenanimatieserie.
17.06 The Thunderbirds. Sf-poppenserie. Afl.: Brand op de oceaan.
18.00 Boggle. Woordspel. Presentatie: Frank Kramer.
18.28 Amazonia. 6-delig reisverslag uit het Amazonegebied. Afl. 4.
18.58 Grand Prix de Paris. Reportage van deze klassieke auto-rally voor sportwagens van 20 jaar of ouder.
19.30 Growing pains. Amerikaanse comedyserie. Afl.: Mike the director. Mike droomt over zijn filmsuccessen. Hij mag nl. een scène regisseren voor het laatste project van zijn dramaklas, dat wordt bijgewoond door belangrijke theatermensen.
20.00 (●●+TT) Journaal.
20.25 Een reis voor het leven. Verslag van een reis die Mary Dresselhuys maakte naar Foster Parents Plan-projecten in Zimbabwe.
20.58 De man die van vrouwen hield. Franse speelfilm uit 1977 van Francois Truffaut. Met: Charles Denner, Brigitte Fossey, Nelly Borgeaud e.a. De 40-jarige ingenieur Bertrand is bezeten van vrouwen en voortdurend op zoek naar nieuwe veroveringen.
22.56 Jonge mensen op het concertpodium. Klassieke muziek uitgevoerd door jonge solisten. Vanavond: Hoboconcert KV 314 van Mozart en de caprices van opus 1 van Paganini.
23.34 In love with an older woman. Amerikaanse tv-film uit 1982 van Jack Bender naar een roman van David Kaufelt. Met: John Ritter, Karen Carlson, Jamie Rose e.a.
01.12-01.17 ●● Journaal.

Nederland 2

Vara
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 ●● Journaal.
16.07 Museumschatten. prof. Henk van Os geeft achtergronden bij voorwerpen uit Nederlandse musea.
16.16 More winners. Serie Australische verhalen. Afl.: Mr. Edmunds droom. Cherry en haar broertje Sam raken bevriend met mr. Edmund, een wereldvreemde straatmuzikant.
17.05 Piraten eiland. Australische jeugdserie. Afl. 2: Tony en zijn vrienden zijn aangespoeld op een vreemd eiland in de Stille Oceaan. Ze blijken echter niet de enige bewoners.
17.32 George and Mildred. Engelse comedyserie. Afl.: Het beste beentje voor. De Ropers ontdekken de plaatselijke kroeg en maken nogal ongelukkig kennis met de buurt. Herh.
18.00 ●● Journaal.
18.20 Da's lachen. Tekenfilmfestival. Vandaag: Een lekkende winterslaap; Onder kaasnose; Dat zaakje stinkt.
18.40 Flying doctors. Australische doktersserie. Afl.: Party-stress. De jaarlijkse woestijnrace staat voor de deur, en iedereen traint zich suf. Tom komt onder druk te staan als hij als officieel vertegenwoordiger van de Flying Doctors gezien wordt. Herh.
19.29 Lingo. Woordspel. Presentatie:
19.58 Brand Meester! Engelse serie. Afl.: Colin wordt er op uitgestuurd om radioactiviteit te meten. Josie neemt de leiding bij een vrachtwagen-ongeluk.
20.53 Het moment. Paul Witteman praat met mensen over een keerpunt in hun leven.
21.28 Per seconde wijzer. Quiz gepresenteerd door Kees Driehuis.
22.06 Holland Casino Scheveningen Festival. Internationaal zangconcours vanuit Scheveningen. Met o.a. Marco Borsato, Cheryl Webb en Freddie Bierset. Deel 2.
23.31 E.N.G. Canadese serie. Afl.: Jake wordt door zijn ex-vriendin ingeschakeld om een videoclip te filmen.
00.19 Natuurmoment.
00.30-00.35 ●● Journaal.

Nederland 3

NOS
08.55-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
17.00 Studio sport. Beelden open Amerikaanse tenniskampioenschappen op Flushing Meadow.
17.55 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.00 ●● Journaal.
18.15 Sesamstraat.
18.30 (TT) Jeugdjournaal.
18.40 Klokhuisliedjes. Compilatie
18.55 Trekking van de lottogetallen.
19.00 Hanna. Jeugdserie. Afl. 2: De terugkeer. De verloren gewaande zoon Clemens duikt plotseling op en Hanna (Silvia Lang) weet zijn vertrouwen te winnen.
19.28 Bericht van de Wilde Ganzen.
19.30 Keuren. Werken-aan-werk filmserie over voeding. Afl.5. Alles wat door de keel gaat wordt gecontroleerd door de Keuringsdienst van Waren. Lex Oostenbrink en Lieneke Groenewold zijn daar keurmeesters. Hun Dagelijkse gang van zaken wordt belicht.
20.00 ●● Journaal.
20.24 Kenmerk. Actualiteitenrubriek.
20.55 De uitvinding van Amerika. Documentaire van Hans Keller over hoe het de nieuwe wereld 500 jaar later vergaat. Afl. 1: Over de Amerikaanse droom. Met medewerking van o.a. SF-schrijver Ray Bradbury, hoogleraar Amerikaanse Letterkunde Leslie Fiedler, Donna Gaines van het weekblad The Village voice in New York e.a.
21.45 Zoon van de zon, Martin Chambi. Reportage over het werk van deze Peruaanse fotograaf. Documentaire van Wim Neijman met literatuurfragmenten van de Peruaanse schrijver José Maria Arguedas.
22.00 ●● Journaal.
22.15 Studio sport.
22.45 Studio sport. Beelden van de open Amerikaanse tenniskampioenschappen op Flushing Meadow.
01.00-01.05 Nieuws voor doven en slechthorenden.

RTL4

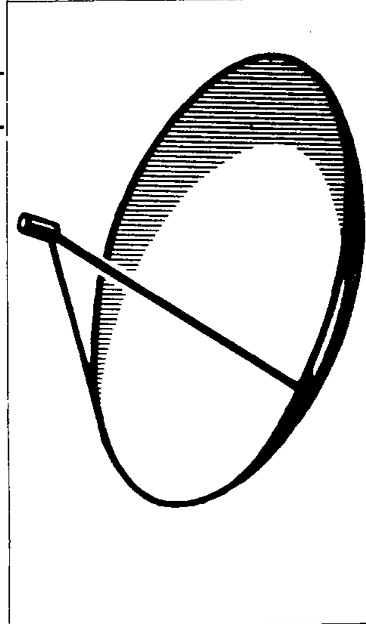
07.00 Ochtendprogrammering. Kinderprogramma met tekenfilms, nieuws en spelprogramma's.
12.00 RTL Radio studio live. Open window television.
13.00 RTL Sport: Dutch Open Snooker.
14.00 Miniplayback show. Herh.
14.55 Liefde op het eerste gezicht. Aflevering van het spelprogramma.
15.45 The Simpsons. Amerikaanse tekenfilmserie.
16.10 Voyagers. Amerikaanse serie. Herh.
17.00 Eigen huis... een plek onder de zon. Serie doe-het-zelf-programma's. Herh.
17.30 Gezondheid. Eerste van een nieuwe reeks afleveringen.
18.00 Journaal.
18.15 America's funniest people. Herh.
19.00 Elvis. Amerikaanse serie (slot). Afl.: Let it burn. Rolverdeling: Elvis Presley: Michael St. Gerard e.a. Herh.
19.30 Journaal.
20.00 De zaterdagavondshow.
20.55 Hunter. Amerikaanse detectiveserie. Afl.: Not just another Joe.
21.50 SIRE doet stof opwaaien. Programma ter gelegenheid van het 25-jarige jubileum van de Stichting Ideele Reclame.
23.00 A piece of the action. Amerikaanse speelfilm uit 1977 van Sidney Poitier.
23.55 Journaal.
00.10 A piece of the action. Deel 2. Amerikaanse speelfilm uit 1977. Vervolg van 23.00.
01.45 Nuit docile. Franse speelfilm uit 1986. Regie: Gilles Jacob. De schilder Jean en de verpleegster Stella wonen al jaren samen. Totdat Jean besluit om haar te verlaten. Hij dwaalt door de straten van Parijs en heeft verschillende ontmoetingen. De laatste ontmoeting is die met een jonge prostituée, die hem zal meeslepen in de dood. In de hoofdrollen: Claire Nebout, Patrick Jouané, Pascal Kelaf e.a.
03.15 Nachtprogramma.

België/TV 1

10.00 Doe het zelf. Informatieve serie over werkzaamheden in huis.
10.30 Vakwerk. Informatief programma rondom werk.
11.00 Take it easy. Cursus Engels.
11.30 Desktop publishing. Computercursus.
12.00 Babel. Magazine voor Marokkaanse immigranten.
12.30 Affiche. Kunstmagazine.
14.30 The prince and the showgirl. Amerikaanse speelfilm uit 1957 van Laurence Oliver.
16.30 Première film & video.
17.00 Teken van vier. Amerikaanse tekenfilm.
17.50 Musti. Tekenfilmserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie.
18.00 Journaal.
18.10 Sleutel. Actueel magazine voor de jeugd.
18.35 Vlaanderen vakantieland. Toeristische portretten uit binnen- en buitenland.
19.20 Joker- en lottotrekking, paardenkoersen, mededelingen en programma-overzicht.
19.30 Journaal en Sport.
20.00 Koko Flanel. Serie.
20.25 Tot de dood ons scheidt. Erste aflevering van Amerikaanse misdaadserie. Met: John Ashton e.a. Charlie Battes en Joe 'Kaz' vormen een efficiënt duo.
21.40 Why me? Portret van de Ierse zanger Johnny Logan.
22.10 Vandaag.
22.30 Sport op zaterdag.
23.00 Miraculeuze moordenaar. Amerikaanse speelfilm uit 1990 van Ian Egleson. Met: Michael Caine, Elizabeth McGovern, Peter Riegert e.a. Graham is nogal afhankelijk van zijn vrouw Stella maar houdt zich op de been door zijn regelkunst.
00.25-00.30 Coda. Saltarello, van Arbot. Uitgevoerd door Rik Vercruysse, hoorn en Katrine Verbeke, piano.

België/TV 2

Geen uitzending.

België/RTBF 1

10.55 Sindbad. Magazine voor buitenlandse werknemers. **11.25** Cursus Nederlands. **11.55** Cursus Italiaans. **12.25** Objectif Europe. Europees magazine. **12.55** Weerbericht. **13.00** Nieuws. **13.20** Happy end. Franse speelfilm van Michel Leviant. **14.40** Coup de film. **14.55** Ecran témoin, magazine. **16.10** Grand ecran. **17.00** Nouba nouba. **17.55** Gourmandises. **18.15** Télétourisme: **18.50** Génies en herbe. **19.30** Journaal en weerbericht. **20.10** Le jardin extraordinaire. **20.45** L'affaire Seznec, miniserie. **22.20** Contacts. **22.30** Match 1. **23.25** Weerbericht en laatste nieuws.

België/Télé 21

11.30 La pensée socialiste, politieke uitzending. **12.00** Tribune économique et sociale. **12.30** Le coeur et l'esprit. **13.00** Autosport, Grand Prix van Italië. **14.00** Radjou. **15.00** Waals theater. **16.10** Reflets - Images d'ailleurs, reportages. **17.10** Porte ouverte: musiques rebetiques. **17.40** L'etreinte du samourai, documentaire over Japan. **18.35** Art 21: culturele serie. **19.30** Journaal met gebarentaal en weerbericht. **20.00** Les enfants du vel d'Hiv, documentaire. **21.20** Les arts en liberté, reportage. **22.20** Journaal en weerbericht. **22.50** Coup de film. **23.00** La citadelle, Algerijnse speelfilm uit 1988 van Mohammed Chouikh.

TV 5

07.00 Nieuws. **07.20** Corps accord. **07.35** Flash canal infos. **07.40** Méthode Victor. **08.00** Flash canal infos. **08.05** Canadees nieuws. **08.25** Flash canal infos. **08.30** Le village dans les nuages. **08.50** Klimbo. **09.05** Reportages. **09.30** Le Québec en affaires. **10.00** Studio libre. **10.45** Vision 5. **11.00** Beau et chaud. **12.00** Nieuws. **12.05** Reflets - images d'ailleurs. **13.00** Nieuws. **13.15** Horizon 93. **13.45** Hotel. **14.00** Divan. **14.30** La chambre des dames. **15.30** Francofolies de Montreal. **16.00** Nieuws. **16.15** Carabine FM. **16.40** Félix. **17.10** Clips radio 21. **17.40** Méthode Victor. **18.00** Questions pour un champion. **18.30** Nieuws. **19.00** Jeu des dictionnaires. **19.30** Belgisch nieuws. **20.00** Brest 92. **21.00** Nieuws en Europees weerbericht. **21.30** La chambre des dames. **22.20** Caractères. **23.25** Nieuws. **23.45** Beau et chaud.

RAI UNO

06.50 I fratelli Karamazov. **07.15** Destino di sangue. **08.30** Per solo e orchestra. **09.00** Ciao Italia estate. **10.30** Bari. **11.55** Ciao Italia - Estate. **12.30** Da Milano Telegiornale Uno. **12.35** Ciao Italia estate. **13.25** Lotto-trekking. **13.30** Nieuws. **13.55** TG 1 - Tre minuti di... **14.00** Noi vivi. **17.55** Lottotrekking. **18.00** Nieuwsflits. **18.10** Parole e vita. **18.25** Dalla XLIX Mostra. **19.40** Il naso di Cleopatra. **19.50** Weerbericht. **20.00** Nieuws. **20.25** TG 1 sport. **20.40** Miss Italia. **22.55** Nieuws. **23.10** Speciale TG 1. **00.00** Laatste nieuws. **00.30** Partitura incompiuta.

BBC 1

07.35 Open universiteit. **08.25** Nieuws en weerbericht. **08.30** Hallo Spencer, kinderserie. **08.50** Babar, tekenfilmserie. **09.15** (TT) The new Lassie, Amerikaanse jeugdserie. **09.35** The Jetsons, tekenfilmserie. **10.00** Parallel 9, gevarieërd magazine. **11.55** Silver lode, Amerikaanse western uit 1954 van Allan Dwan. **13.10** Daffy Duck double bill, tekenfilmserie. **13.27** Weerbericht. **13.30** Grandstand. **18.05** Nieuws en weerbericht. **18.15** Regionaal nieuws en weerbericht. **18.20** (TT) Big break, spelprogramma. **18.50** (TT) Bobby Davro: Public enemy number 1, amusementsprogramma. **19.30** (TT) Star Trek V - The final frontier, Amerikaanse sf-film. **21.10** (TT) Casualty, serie. **22.00** Last night of the Proms, vervolg van BBC 2. **23.40** (TT) Nieuws, sport en weerbericht. **00.00** Match of the day special, sportmagazine. **01.50** Weerbericht.

BBC 2

07.40 Open universiteit. **16.00** Gardening with wildlife. **16.25** ■ Passage to Marseille, Amerikaanse speelfilm uit 1944. **18.10** ■ Murder at the gallop, Engelse speelfilm uit 1963. **19.30** Late again. **20.15** Nieuws, sport en weerbericht. **20.30** Last night of the Proms, concert vanuit de Royal Albert Hall. **21.30** Tennis. Open Amerikaanse kampioenschappen. **00.00** Barbarella, Frans/Italiaanse speelfilm uit 1968.

Sportnet

08.00 Adventure. **08.30** Auto- en motorsport. **09.00** Motorsport. **10.00** GO. **11.00** Autosport. **12.00** World sports special. **12.30** American football nieuws. **13.00** Honkbal magazine. **14.00** Watersport. **15.00** Motorsport. 1992 Pro Superbike. **15.30** Braziliaans voetbal. **16.00** Handbal. **17.00** Auto- en motorsport. **17.30** Auto- en motorsport. **18.00** Autosport. **19.00** Motorsport. **20.00** Autosport. **21.00** Braziliaans voetbal. **22.00** Golf. **00.00** Auto- en motorsport. **00.30** Handbal. **01.30** Braziliaans voetbal. **02.00** Honkbal magazine. **03.00** Honkbal. **05.00** Go. **06.00** Paardesport.

Eurosport

09.00 International motorsport. **10.00** Autosport. **11.00** Golf. **13.00** Saturday alive. **19.00** Autosport. **20.00** International motorsport. **21.00** Handbal. **22.00** Boksen. **23.00** Kickboksen. **00.00** Autosport.

Super Channel

06.30 Business CNBC weekly. **07.00** The mix. **08.00** ITN world news. **08.30** Business weekly. **09.00** Super shop. **10.00** The mix. **11.30** Scene on Super. **12.00** All mixed up. **14.00** Youthquake. **14.30** Eco record. **15.00** The travel magazine. **15.30** Beyond tomorrow. **16.00** Wild America. **16.30** Focus. **17.00** Scene on Super. **17.30** Absolutely live. **18.30** Videofashion. **19.00** Matinee at the movies. **20.00** ■ The Saturday feature film. **21.30** Film Europe. **22.00** ITN world news. **22.30** The big E! **23.00** Scene on Super. **23.30** Hang loose. **00.00** Dont't watch alone!. **01.30** Absolutely live.

MTV

08.00 Video Music Awards show. **11.00** The big picture. **11.30** US Top 20 video countdown. **13.30** XPO. **14.00** The pulse **14.30** Michael Jackson Dangerous diary. **14.45** VMA winners weekend. **17.00** Yo! Raps today. **18.00** Week in rock. **18.30** The big picture. **19.00** European top 20. **21.00** Saturday night live. **22.00** Video music awards 1992. **01.00** VMA winners weekend. **03.00** Night videos.

CNN

07.30 Moneyline. **09.00** World business this week. **11.10** Larry King. **12.40** International correspondents. **14.10** The big story. **15.10** Health week. **15.40** Moneyweek. **16.10** Science and technology week. **16.40** Style with Elsa Klensch. **17.10** Showbiz this week. **18.40** Evans and Novak. **19.00** World business this week. **19.40** Newsmaker Saturday. **20.10** Healthweek. **20.40** Style with Elsa Klensch. **21.10** Your money. **21.40** International correspondents. **23.40** Newsmaker Saturday. **00.40** Pinnacle. **01.10** The big story. **03.10** Showbiz this week. **05.10** The Capital gang.

Duitsland 1

09.00 heute.
09.03 Ping Pong. Spelprogramma voor kinderen.
09.45 Medizin nach Noten IV.
10.00 Tagesschau.
10.03 Die Reportage.
10.35 Unterwegs - Das Reisemagazin. Reismagazine.
11.00 Tagesschau.
11.03 Unter Wasser und rund um die Welt. Amerikaanse speelfilm uit 1965.
12.55 Persoverzicht.
13.00 Tagesschau.
13.05 Europamagazin.
13.30 Tötliche Ernte. Reportage over mijnenruimers.
14.15 Ihre zwölf Männer. Amerikaanse speelfilm uit 1954 van Robert Z. Leonard.
15.45 Erstens.
16.00 Disney Club. Kindermagazine.
17.25 Sportschau.
17.55 Tagesschau.
18.00 Sportschau. Met voetbal: 2e ronde Duitse beker.
19.25 Mich laust der Affe. Quiz met Christoph Deumling.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 ●● Die Rudi Carrell-Show. Amusementsprogramma.
21.44 Tagesthemen-Telegramm.
21.45 ●● Trekking van de lottogetallen.
21.50 Tagesthemen.
22.10 (TT) Das Wort zum Sonntag.
22.15 Die fünfte Kolonne. Amerikaanse speelfilm uit 1955.
23.52 Tagesschau.
23.55 Hühnchen in Essig. Franse speelfilm uit 1984 van Claude Chabrol. Drie notabelen uit een Frans provinciestadje - de arts Morasseau, de notaris Lavoisier en de slachter Filiol - kunnen een vermogen verdienen aan een lap grond in de omgeving. Ze hoeven slechts de aan haar rolstoel gekluisterde Madame Cuno en haar zoon Louis uit hun huis te zetten, maar die zijn zeker niet van plan daar aan mee te werken.
01.40 Tageschau.
01.45-01.50 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Europäische Gärten: Im Garten der Villa Gamberaia.

Duitsland 2

08.00 Nachbarn in Europa. Informatie en actualiteiten in het Grieks, Italiaans en Portugees.
09.00 Tagesschau.
09.03 Nachbarn. Magazine voor Duitsers en immigranten.
09.45 Medizin nach Noten IV.
10.00 Tagesschau.
10.03 Nie mehr nach Hause. Reportage.
10.35 Unterwegs - Das Reisemagazin.
11.00 Tagesschau.
11.03 Unter Wasser und rund um die Welt. Amerikaanse speelfilm uit 1965 van Andrew Marton. Met: Lloyd Bridges, Shirley Eaton, Brian Kelly e.a.
12.55 Persoverzicht.
13.00 Tagesschau.
13.05 Diese Woche. Weekoverzicht voor doven en slechthorenden.
13.20 Gideon und Samson. Italiaanse speelfilm uit 1968 van Marcello Baldi. Met: Ivo Garrani, Fernando Rey, Maruchi Fresno e.a.
15.00 Michel aus Lönneberga. Zweedse kinderserie.
15.25 Genau.
15.45 FM. Informatief magazine.
16.15 ●● Matt-Scheibe. Spelprogramma.
16.58 Programma-overzicht.
17.00 heute.
17.05 Länderspiegel. Actueel magazine.
17.45 Die grosse Hilfe.
17.55 Die fliegenden Ärzte. Australische serie. Aansl. Programma-overzicht.
19.00 heute.
19.25 Der Patenonkel. Serie met Klausjürgen Wussow.
20.15 (TT) Was ist denn bloss mit Willi los? Duitse speelfilm uit 1970 van Werner Jacobs.
21.40 heute-journal.
21.55 Das aktuelle Sport-Studio. Sportmagazine. Aansl. Gewinnzahlen vom Wochenende.
23.15 ●● Te Deum. Opus 22 van Berlioz.
00.00 heute.
00.05 Die den Tod nicht fürchten. Amerikaanse speelfilm uit 1959 van Michael Anderson.
01.45-02.30 Ohara. Misdaadserie.

Duitsland 3 West

09.00 Teletekst-overzicht. **09.45** Tele-Gym. **10.00** La France en 2 CV. **10.30** Russisch bitte. **11.00** Viaje al Espanol. **11.15** Viaje al Espanol. **11.30** Aus Forschung und Lehre. **12.15** Volkskino - Amateurfilme aus der DDR. **13.00** Bahnhöfe Europas. Serie over historische treinstations. **13.30** Briefe aus Italien. Serie reisreportages over Italië. **14.00** Rückblende. **14.15** West 3 aktuell. **14.20** Das war's - diese Woche. **15.00** Sport 3 extra. **17.00** Länder - Menschen - Abenteuer. Documentaire serie. **17.45** Kleine Meisterwerke. Reportage over 500 jaar Erdglobus. **18.00** Aktuelle Minute. **18.01** Hier und heute unterwegs. **18.30** (TT) Die Sendung mit der Maus. **18.58** Programma-overzicht. **19.00** Aktuelle Stunde. **19.30** In den Fangarmen des Kraken. Natuurfilm. **20.00** Sport im Westen. **20.30** Und drinnen waltet die züchtige Hausfrau.... Documentaire. **20.45** Rocklife. Muziekprogramma. **22.15** Superman schlägt zurück. **22.40** Zukunftsgespräche. **23.40** Jazz vor Mitternacht. **00.40** Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

15.00 Sport 3 extra. **17.00** Nimm's Dritte. Magazine. Presentatie: Thomas Klinghammer. **17.30** Verzehl mir e Gschicht. Wedstrijd voor verhalenvertellers met Werner O. Feisst. Afl. 6. Duitsland 3 SWF
18.00 Miteinander. Magazine. **18.30** Glaskasten. Cultureel magazine. **19.00** Mal ehrlich. **19.30** Tiere in Osteuropa. Natuurserie. **20.15** Berge in Flammen, Duitse speelfilm uit 1931 van Luis Trenker en Karl Hartl. **21.50** Aktuell. **21.55** Streit im Schloss. Discussieprogramma over de macht van de mafia en over de bescherming tegen de georganiseerde misdaad. **23.25** Der kleine Gesellschaftsabend. Amusementsprogramma met Hanns Dieter Hüsch. Gasten: Wendelin Haverkamp, Vince Weber en het duo Missfits. **23.55** Aktuell. **23.57** Schmidt - Die Mitternachtsshow. Varietéprogramma met Jutta Wubbe, Ernie Reinhardt, Corny Littmann e.a. **01.57** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

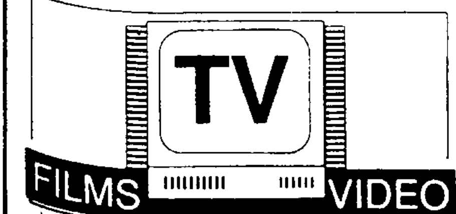
06.00 Ochtendprogrmma. Met tekenfilms, spelprogramma's en series.
13.30 Winspector. Japanse sf-serie. Afl.: Die Bewährungsprobe.
14.00 American gladiators. Sportspektakel.
15.00 Knight rider. Amerikaanse avonturenserie. Afl.: Gekidnappt. (herh.).
16.00 Das A-Team. Amerikaanse avonturenserie. Afl.: Der Schein trügt. (herh.).
16.55 US-Open '92 live. Tennis vanuit Flushing Meadow. Presentatie: Ulli Potofski. Commentaar: Gerd Szepanski, Eugen Kraus en Klaus Jakob. **(I.v.m. tennis volgende tijden onder voorbehoud)**
18.45 RTL aktuell.
19.05 Autosport. Grand Prix van Italië vanuit Monza.
19.20 Beverly Hills, 90210. Amerikaanse serie. Afl.: Erst nippen, dann kippen.
20.15 Der störrische Kurgast. Blijspel van Josef Mooshofer. Met: Peter Steiner, Erna Wassmer, Manuela Denz e.a. Regie: Peter Steiner.
22.00 Die Gailtalerin. Talkshow.
23.00 Drunter, drüber und drauf. Amerikaanse erotische speelfilm uit 1976 van Russ Meyer. Met: Raven de la Croix, Janet Wood, Robert McLane e.a. (herh.). of: Emmanuelle VI, Franse erotische speelfilm uit 1988 van Bruno Zincone. Met: Nathalie Uher, Jean-René Gossart, Tamira e.a. (herh.). of: Josefine Mutzenbacher - Meine 365 Liebhaber (Mutzenbacher 2. Teil - Meine 365 Liebhaber), Duitse erotische speelfilm uit 1970 van Kurt Nachmann. Met: Christine Schuberth, Renate Kasché, Tonio von der Meden e.a. (herh.).
00.30 Liebesspiele für junger Mädchen. Duitse erotische speelfilm uit 1972 van F.J. Gottlieb. Met: Karin Götz, Mattis Böttcher. e.a. (herh.).
02.00 Tutti frutti, Erotisch spelprogramma.
02.50 Sexy folies.
03.30 Erotikwunschfilm der Woche. (herh.).
04.50 Das A-Team, Amerikaanse avonturenserie. (herh.).
05.35 Captain Planet and the planeteers. (herh.).

● *Ralf Wolter en Heinz Erhardt. (Duitsland 2 – 20.15).*

SAT 1

06.15 Bingo. **06.45** DROPS! **07.15** Quär Beet, kindermagazine. **10.55** Die Schöne und das Biest. **11.50** Glücksrad. **12.30** Wirtschaftsforum. **13.00** Nieuws. **13.05** Zauber der Berge. **13.35** Das abenteuerliche Leben des John Charles Fremont, Amerikaanse avonturenserie. **14.30** Männerwirtschaft. **15.05** ■Schwarz auf Weiss, Oostenrijkse speelfilm uit 1943. **16.30** Wunderbilder aus der Tierwelt, natuurfilmserie. **17.00** Herz ist Trumpf. **17.30** Punkt, Punkt, Punkt, woordspel. **18.00** ran, met Bundesliga-voetbal. **18.25** Tierdokumentation. **19.20** Nieuws. **19.30** Glücksrad. **20.15** Paradles auf Probe, Amerikaanse tv-film uit 1986. **22.00** Jux & Dallerei, talkshow. **23.00** Mach' weiter Emmanuelle, Engelse speelfilm uit 1978. **00.35** Nieuws en sport. **00.40** Schulmädchhen-Report, Duitse erotische speelfilm. **02.00** Mach' weiter Emmanuelle, Engelse speelfilm. **03.25** Die Schöne und das Biest, Amerikaanse serie. **04.15** ■ Schwarz auf Weiss, Oostenrijkse speelfilm. (herh.).

Duitsland 1
11.03 Around the world under the sea. Matige avonturenfilm uit 1966, van Andrew Morton. Problemen in onderzeeer met reuzenslang. Met Lloyd Bridges, Shirley Eaton.

Duitsland 2
13.20 I grandi condottieri. Peplumfilm gebaseerd op Bijbelse verhalen over Gideon en Simson. Zou niet de moeite waard zijn, ware het niet dat we hier Anton Geesink kunnen aanschouwen als Simson. Ook met Fernando Rey. Regie in 1968 van Marcello Baldi.

Duitsland 1
14.15 Her 12 men. Niemendalletje met Greer Garson als juffrouw op een jongensschool. In 1954 gemaakt doro Robert Z. Leonard.

België/TV 1
14.30 The Prince and the Showgirl. Marilyn Monroe ontmoet als wulpse revuster Laurence Olivier als de prins van Karpathie. De laatste regisseerde zelf,. in 1957.

● *Tracy Reed, Sidney Poitier, Denise Nicholas en Bill Cosby in 'A piece of the action'. (RTL4 – 23.00 uur).*

Duitsland 2
20.15 Was is denn bloss mit Willi los? Stompzinnige klucht over sukkelende belastingambtenaar, in 1970 gemaakt door Werner Jacobs. Met Heinz Erhardt, Helen Vita.

Nederland 1
20.26 L'homme qui aimait les femmes. Aardige komedie van Francois Truffaut over een neurotische ingenieur die voortdurend op jacht is naar vrouwen. Hij schrijft er een autobiografie over en krijgt bezoek van een redactrice. Met Charles Denner, Brigitte Fossey. Uit 1977.

Duitsland 1
22.15 Foreign intrigue. Niet te beste misdaadfilm van Sheldon Reynolds uit 1956, wel een mooie rol van Robert Mitchum als emotieloze speurder. Ook met Genevieve Page, Ingrid Thulin.

RTL4
23.00 A piece of the action. Oplichters helpen een sociaal werker om gettokinderen op het rechte pad te brengen. In 1977 gemaakt door Sidney Poitier, met hemzelf en Bill Cosby in de hoofdrollen.

België/TV 1
23.00 A shock to the system. Reclameman wordt gepasseerd bij een promotie en ontdekt tot z'n verbazing hoe makkelijk het is om al z'n concurrenten te vermoorden. Regie van Jan Eagleson, met Michael Caine, Elizabeth McGovern. Uit 1990.

Duitsland 1
23.55 Poulet au vinaigre. Prima misdaadfilm van specialist Claude Chabrol, met Jean Poiret, Michel Bouquet, Stephane Audran. Bekende, maar als altijd intrigerende thematiek: misdaad in bourgeoiskringen en een cynische politiecommissaris. Uit 1985.

Duitsland 2
0.05 The wreck of the Mary Deare. Kapitein van een gezonken schip moet getuigenis afleggen. Gary Cooper en Charlton Heston kunnen de film niet redden. Regie in 1959 van Michael Anderson.

RTL4
1.45 Nuit docile. Opmerkelijke film van Gilles Jacob uit 1986. Schilder verlaat zijn vrouw en dwaalt door Parijs. Veel merkwaardige droombeelden en fantasieën. Met Patrick Jouane, Claire Nebout.

radio

Radio 1
7.07 TROS Nieuwsshow (7.30 Nws.) 12.05 TROS Aktua (12.30 Nws. 12.55 Mededelingen t.b.v. land- en tuinbouw.) 14.05 TROS Aktua sport (17.30 Nws.) Aktua sport (vervolg). 19.04 Coulissen. 19.30 Langs de lijn, sport en muziek. 22.04 Podium van de Nederlandse lichte muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.02 Damokles. 1.02-7.00 Niemandsland.

Radio 2
7.04 Intro. 9.04 De tweede ronde. 12.04 Spijkers met koppen. 14.04 Uitgelicht. 16.04 IJsthee. 17.04 Levenslief en levensleed. KRO's country time. 19.04 Glas in lood. 20.04 Uit het KRO-archief. 21.04 The bands. 22.00-7.00 Zie Radio 1.

Radio 3
6.02 Wakker. 8.04 Popsjop. 10.04 Dolce vita. 12.04 Eeh... 13.04 Popparazzi. 15.04 Paperclip. 17.04 Basta. 18.04 De Avondspits. AKN: 19.04 Forza! 20.04 For those who like to groove. 22.04 Rock City. 23.04-24.00 Liefdeslijn.

Radio 4
7.00 Nws. 7.02 Wakker worden... 8.00 Nws. 8.04 Fiori Musicali. 9.00 Pick-up. 10.00 Caroline. 11.00 Kurhausconcert: Compilatie. 12.00 Muziek voor miljoenen. 13.00 Nws. 13.04 Veronica klassiek: Ork. met cello. 14.22 Veronica kamermuziek: Pianomuz. 15.02 Veronica's meesterwerken. 15.50 Lang leve de opera! Die Entführung aus dem Serail, opera van Mozart. Wiener Symphoniker o.l.v. Bruno Weil m. m.v. Konzertvereinigung Wiener Staatsopernchor en sol. 18.00 Nws. 18.04 Avondstemming. 20.00 Nws. 20.02 KRO-klassiek: Holland Festival Oude Muziek. 22.00 KRO-Literair: Camera obscura. 23.00 Het orgel. 23.20-24.00 Laudate.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaart- en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 NOS Sportief. 9.25 Waterstanden. 9.30 Werken aan werk. 10.00 Onder de groene linde. 10.15 De muzikale fruitmand. 11.15 Tijdsein thema. 12.00 Nws. 12.05 Meer dan een lied alleen...! 12.44 EO-Metterdaad hulpverlening. 12.45 Vragen naar de weg. 13.00 Nws. 13.10 Kom er es uit. 13.30 Opo doro (Open deur). 14.00 Reizen met muziek. 17.00 Licht en uitzicht. 17.45 Postbus 51, Nederlandse Antillen en Aruba. 17.55 Mededelingen en schippersberichten. 18.00 Nws. 18.10 Iyi haberler (Goed nieuws). 18.25 Kayen rasja (Er is hoop). 18.40 Hoda al islam. 19.00 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Turks. 19.30 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Marokkaans en Berbers. 20.15 Nieuws en actualiteitenrubriek in het Chinees. 20.30 Laat ons de rustdag wijden. 21.14 EO-Metterdaad hulpverlening. 21.15 Reflector. 21.30-22.00 Populaire orgelbespeling.

Omroep Limburg
9.00 Postbus 94, verzoekplaten. 9.30 Limburg sport. 9.50 Postbus 94 (vervolg). 10.00 Het ei van St Joost. Regiohaal magazine voor de zaterdagochtend. 11.00 De Onderstroom, programma over kunst en cultuur. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 Overname programma's Radio 1. 17.00-18.00 Limburg Aktueel (kort) en Vrij Spel, popmuziek.

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Vroege vogels met Tom Vossen (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Ochtendkuren met Somers en Verschuren. 10.00 Nieuws. 10.03 De zoete inval, radiokwis met Luc Appermont. 11.30 Vlaamse top tien. 12.00 Radio twee top dertig met Guy de Vynck (om 13.00 nieuws). 14.00 Radio Rijswijck. 17.00 Nieuws. 17.05 In de Terminus: muzikaal weekendmagazine met Maggy van Herreweghe (18.00 nieuws). 20.00 Hartelijk. Bart Pieters ontvangt gasten en draait verzoekjes (22.00 nieuws en lotto). 23.30 Nachtradio (nieuws om 24.00 en 5.00 uur).

België/BRF
Nieuws op elk heel uur.
6.05 Radiofrühstück (6.15 Wort in den Tag; 7.15 Veranstaltungstips; 8.30 Presseschau). 9.05 Hitwelle. Die Weekend-Show mit Oldies, Gags und neue Scheiben) 12.05 Musik à la carte. 12.30 BRF Aktuell. 13.05 Internationale Hitparade. 16.05 BRF-Mobil. 18.05 BRF Aktuell (Aktuelles vom Tage). 18.40 Forum - Das Kulturmagazin. 20.00 Nachrichten. 20.05-20.20 Philosophie und Ethik.

RTL4 Radio
Nieuws op elk heel uur.
08.03 Geeuwen met Van Leeuwen, Bart van Leeuwen. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Album Top 30, gebaseerd op de LP Top Honderd. 16.03 Vrijheid-Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nieuws. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nieuws/Zum Tage. 8.07 In unserem Alter. 8.55 Overpeinzing. 9.00 Nieuws. 9.05 Der Musikpaviljon (10.00 Nieuws). 12.00 Nieuws. 12.05 Pop Report met een overzicht van de Duitse hitparade. 14.00 Nieuws en economisch praatje. 14.07 Orchester der Welt. 15.00 Café Carlton (16.00 nieuws). 17.00 Der Tag um Fünf, aansl. Fünf Uhr Tee (18.00 Nieuws). 19.00 Auf ein Wort, aansl. Abendmelodie (19.30 voor de kinderen). 20.00 Nieuws. 20.05 Samstagskonzert. 22.00 Nieuws. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-04.05 ARD-Nachtexpress.

Kunst en Antiek

Antiekhal Palmen-Heynen
20 sept. koopzondag
Langs de Hey 9, Sittard
Industriepark Noord 046-510706
Openingstijden van maandag t.m donderdag van 9.00 tot 18.00 uur, vrijdag en zaterdag van 9.00 tot 16.00 uur. Koopzondag van 10.00 tot 18.00 uur.
Gespec. in Engelse en Franse meubelen en lampen.

1000 antieke klokken
2000 schilderijen
19-18-17e eeuws met garantiecertificaat.
Grote keuze in prijsklasse ƒ 500,- tot ƒ 5.000,-.
Carpe Diem, Markt 26 Meerssen.
Tel. 043-642173 641408 648278 Geopend zat. van 10.00 tot 17.00 uur, andere dagen op afspraak.
200 staande klokken w.o. 20 Luiks. Limburgse aan gunstige prijzen. Heden 12 sept. grote nieuwe zending.

Antiek SIMONS gespecialiseerd in noten, grenen, eiken antieke meubelen en lampen, klokken enz. enz. Nuth, Dorpstraat 45 A. t.o. ingang kerk. Donderdag koopavond Tel. 045-243437 Een begrip voor de regio!

Te koop gevr. antieke SPEELDOZEN en grammofoons. 043-649494.

Te koop partij oude PLANKENVLOER, geklikt en geschaafd, ook oude stenenvloer. 09-3289491661.

ANTIEK Biedemeier: Slaapkamer, compl., ƒ 3.250,-; Tel. 045-227218 na 18 uur.

Te k. AFGHAAN 367x 293 ƒ 1.700,-; Buchara-Tekke 170x108 ƒ 600,-. Beide ca. 100 jr. l.g.st. 045-217356.

Te k. prachtige ant. EETKAMER, 2 kasten, tafel met 6 stoelen, hogere prijsklasse Tel. 0932-89767670.

Te koop antieke Mechelse SALONTAFEL, koopje! ƒ 500,-. Tel. 045-218751.

Gevr. opgebaggerde oudheden en antieke BODEMVONDSTEN. 08870-16779.

Te koop KOLENFORNUIS Pelgrim (1947) wit emaille, m. losse opzet, bovenpl. 85x 56 cm, vr.pr. ƒ 1.250,-. 045-254625.

Goedemorgen bent U liefhebber van mooi antiek? Dan moet U beslist Wijshoff ANTIQUES bezoeken, 2.000 m2 showroom. Amstenraderweg 9, Hoensbroek-Centrum. Tel. 045-211976. Geop.: dond., vrijd. en zat.

Te koop gevr.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, Beitel 74, Heerlen. 045-422025.

Hoogste prijs voor alle MUNTEN, goud en postzegels. Stamps & Coins. Kasteellaan 102, Meezenbroek. Tel. 045-726789.

Voor al uw oude METALEN. Frans v.d. Loop Recycling/Metaalhandel, Kissel 12-14, Heerlen 045-726392

Student vraagt voordelig te koop groot VLOERKLEED. Tel. 045-271042.

Braderieën/Markten

Snuffelmarkt Heerlen
TENNISHAL KALDEBORN
ZATERDAG 26 SEPTEMBER
ZONDAG 27 SEPTEMBER
Huur een kraam op deze grote halfjaarlijkse vlooienmarkt ƒ 45,- p.d. Bel. 01640-57521.

Jaarmarkt &
Vlooienmarkt
Zondag 13 september in Thorn.

Snuffelmarkt
Dr. Haubenlaan 87 Maasmechelen België. Zondag open van 10-18 uur en van 10-12 gratis toegang met
Luc Steeno

Met een PICCOLO in het Limburgs Dagblad raakt u uw oude spulletjes 't snelst kwijt. Piccolo's doen vaak wonderen... Probeer maar! Tel. 045-719966.

Diversen

Te koop splinternieuwe alm. VELGEN en banden mt. 185-70 R 13, vraagpr. ƒ 1.000,-. Tev. MSX computer met spellen, vaste prijs ƒ 150,-, tev. zigzag borduur-naaimach. m. meubelombouw. Vaste pr. ƒ 250,-. Te bevr. na 18.00 uur tel. 046-756144.

Leerl. Schoonheidsspecialiste zoekt MODELLEN. Kosten behandeling ƒ 30,-. Tel. 045-214784.

CARPOOLING van Brunssum naar Maastricht, vertrek plm. 8.30 u. Teg. verg. Tijdelijk 045-274982.

Te koop kantine MEUBILAIR, stoelen, tafels, weefgetouwen, spinnewielen, vergrotingsapparaat. Wieenweg 6, Brunssum. Vanaf 14 sept. maand. en woensd. van 14.00-17.00 uur en dins. van 19.00-21.00 uur.

GEBIT gebroken? Tandtechn. praktijk Hoonhout voor nieuwe gebitsprothese en reparaties. Akerstr. Nrd. 328, H'broek. 045-228211.

2 ARCHIEFKASTEN, afm. h. 66, b. 42, d. 75, 5 mnd. oud, i.nw.st. 045-217396.

Panklare halve VARKENS. Slagerij Nelissen. Telefoon 04743-1216.

TROUWERS opgelet! witte 4-pers. Peugeot 404 cabriolet. 1966 "Witte keizerin" en chauffeur. Simpelveld Zuid Limburg. 045-445051.

TOEKOMST voorspelling en advies alleen op afspraak. Tel. 045-224707 tussen 15.00 uur en 21.30 uur.

Te huur ONDERNEMERSdiploma voor Detailhandel. Info. na 17.00 uur 045-456146.

Te koop nieuwe massage/BEHANDELTAFEL, ƒ 500,-. 045-227114.

Te k. dubb.glas, br. x h., 1.85½ x 1.28 mtr.; te k. kort zilvernerts BONTJASJE, mt. 38, iets aparts. 04404-2160.

Te koop PIONEER CD-SP. PO 4500 ƒ 300,-; Sp. gitaar incl. hoes ƒ 125,-; 2 p. bed, blankhout incl. matras ƒ 300,-; mountainbike Raleigh ƒ 350,-. 045-719637.

Te koop 3 antieke KLOKKEN en houten tuinset. Tel. 045-218108.

06-lijnen

Bi-sex voor 2
direkt apart met een heet meisje of 'n lekkere jongen
06-320.330.87 - 75 ct p/m

Nu al: 610!
Vrouwtjes vertellen wie ze zijn, wat ze lekker vinden en geven dan hun tel.nummer aan je door! 06-340.310.10 (75 cpm).

verboden porno
Ruw, vergaand en bloedstollende porno? Dat hoor je 24 uur per dag via nummer 06-340.340.40 (75 cpm)

TABOE HOMO ZUID NED.
voor jonge boys
uit deze regio.
06-340.330.42 (50 cp½m)

Gewillige meisjes en vrouwtjes willen alles met jou doen. Vraag naar hun tel.nr. voor een hete
Vrijpartij
06-320.330.45 (75 cpm)

Homo
Waar gebeurd, echt live.
06-320.327.01 (75 cpm).

Vrije meiden
zken regelmatig sexkontakt
06-320.320.55 - 75ct p/m

Onderdanige jongens bellen met strenge meesters.
SM voor 2
06-320.329.99 (75 cpm)

Slippertjes
meisjes zoeken sexkontakt
06-320*320*36 - 75 ct p/m

300 meiden
zoeken een heet slippertje
06-320*321*44 - 75 ct p/m

Meisjes willen bijverdienen
sexadressen
06-320.330.60 - 75 ct p/m

** Gay privé **
Ben je op zoek naar een heet afspraakje met een lekkere jongen? Of voor 'n opwindend gesprek met een lekkere knul. Bel snel
06-96.14 (75 cpm)

06-9603
Er zijn genoeg meiden die ook het bed in willen 75 cpm

Sexkontakt
Zoek jij telnrs. van allemaal heerlijke hete meisjes?
06-320.330.42 - 75 ct p/m

Sex voor Twee
direkt kontakt met meiden en hete huisvrouwtjes
06-320.330.46 - 75 ct p/m

Sexafspraakje
met 'n meisje. Vraag haar tel.nr. Bel 06-9502 (75 cpm)

Vanavond al een afspraakje!
Altijd succes
Bel voor een leuke vriend(in)
Afspr.lijn: 06-9533 (75 cpm)

06-9511
Duik in bed met 'n hete meid vraag haar tel.nr. (75 cpm)

Meisjes
willen sex-ervaring opdoen.
06-320.330.43 - 75 ct p/m

Homokontakt
Zoek je 'n hete jongen?
06-320*330*18 - 75 ct p/m

Vluggertje
meisjes zoeken jongens.
Bel **06-9662** - 75 cpm

Evelientje
toen ze haar rokje liet zakken...! 06-9530 (75 cpm)

Dames die zich vervelen.
Sexkontakt
06-320.326.66 - 100 ct p/m

Ondeugende meisjes, ben jij ook op zoek? (75 cpm)
* 06-9602 *

Homo-jongens
Hoor ze heet TEKEER gaan
06-320.330.88 - 75 ct p/m

Partnerruil
Direkt apart met vrouwen en mannen voor 'n hete sexruil.
06-320.330.91 - 75 ct p/m

06-9665
Hete meisjes willen sexkontakt met telnr. 75 cpm

Direkt een meisje.
Druk op nul voor meer meisjes. (75cpm)
06-320.322.05

adressen
Ze vertellen wat over zichzelf geven hun adres en tel. nr wachten tot jij ze belt.
95.98

kom nu eens
echt met me
vrijen
mijn adres, mijn telnr. en hoe ik eruit zie vertel ik je als je me belt.(06/100cpm)
96.85

O6 Gay Café
Oost Nederland
06-320.327.55
75 ct p.m.

Homosex voor 2
Draai eerst 06-320, en dan:
SM Limburg ... 325.18
Jack off privé ... 321.16
Darkroom ... 324.16
Gay pervers ... 329.16
Travestie ... 325.09
Transsexueel ... 321.36
Bi-sex ... 323.36
Jongens-sex ... 325.19
Studentensex ... 327.56
ƒ 1,- p.m. Pb. 75141 A'dam

Het meisje
keek in zijn gemene ogen achter het zwartleren masker "Je gaat me toch geen pijn doen hè" smeekte ze (SM voor boven 18).
06-340.340.64 (50 cp½m)

Nimf Linda
Geniet van 2 kanten 50 cpm.
06-320.320.14

!!! Grieks !!!
Marcha v. achter 50 cphm
06-9618

Sex voor 2
(ƒ 1,- p.m.) Hete jongens en meiden direct apart, draai eerst 06-320 en dan Telefoon-sex ... 325.00
Limburgs onderonsje 32592
voor 2 ... 325.93

Jouw Meesteres! 'n Hemelse hellefeeks voor haar dienaren 37,5 cphm
06-320.324.68

06*320*320*62
Op z'n GRIEKS!
Zij 18 jr. Naakt bukt ze voorover en jij staat achter haar! 37,5 cphm.

Sonja
06-320.331.08
Knelt je broek al? Moet ik het voor je afmaken. 75 cpm

06.320.320.38
Rijpe, keurige klassiek geklede dame die live alles opneemt. Ik ben gek op jonge jongens die op z'n Russische tussen m'n Bolle willen 37,5 cphm.

Aanbid je MEESTERES! Ze doet je handboeien om! SM 37,5 cphm
06-320.332.32

Beeldschoon
Meisje 25 jr. wil telefoonsex. Je kunt me ook ontmoeten.
06-320.324.96 (100cpm)

Deze Dames
Zoeken met spoed een man 3 x per dag andere vrouwen
06-320.324.97 (100cpm)

Als de blote buurknul over haar heen buigt is
Tini verloren...
06-320.326.73 - 50 cp ½m.

Voor de man kleedt John zich totaal uit, en dan
Homo Life.
06-320.326.91 - 50 cp ½m.

De man maakt alles heerlijk klaar. Mevrouw,
de dochters...
06-320.326.92 - 50 cp ½m.

Vlucht in de kelder. Als ze haar vinden...
voor en achter
06-320.323.85 - 50 cp ½m.

Over de knie
Ze heeft stoute meisje. Zonder slipje bij de strenge man.
06-320.329.23 - 50 cp ½m.

Haar extase
Als ze voor Grieks moet bukken...
06-320.329.25 - 50 cp ½m.

Lesb. SM
2 dominante dames en een blond naakt meisje
06-320.330.17 - 50 cp ½m.

linda en de wrede lesbienne In haar kelder maakt ze
kennis met SM.
06-320.340.33 - 50 cp ½m.

Lola's 1e SM
2 meesters zwart leer.
De zweep en...
06-350.250.50 -50 cp ½m.

Sex voor 2
direct contact (ƒ 1,- p.m.)
06-9596

GAY-TALK
Voor 50 cphm een leuk afspraakje regelen of 'n heet sexgesprek voeren? Bel voor dichtbij: 06-320.322.26

Bezweet stapte het
meisje
onder de douche, plots werd ze van achter vastgepakt, de man drukte haar prille naakte lijf tegen zich aan "Oh nee, niet doen" kreunde ze 06-9670 (50 cp½m)

Heel verlegen trok het meisje v. 18 jr. haar slipje uit "Voorzichtig het is
de eerste keer"
fluisterde ze 06-340.340.30 (50 cp½m)

Ik weet niet wat een
Nummertje is
en ik heb ook nog nooit een standje gedaan", zei het meisje heel verlegen
06-340.340.21 (50 cp½m)

Evelientje
moest nablijven bij de strenge meneer. "Je broekje uit en bukken, je krijgt STRAF me de lineaal"
06-340.340.20 (50 cp½m)

Naakt!
lag het meisje vastgebonden op het bed, toen kwam hij binnen met de leren zweep in z'n hand (SM v. boven de 18 jr)
06-340.340.90 (50 cp½m)

EROX-CONNECTION! Live sexgesprekken. De madam verbindt je door naar de lekkerste meiden die alle standjes met je doen. Wij helpen je snel 37,5 cphm
06*95*06

Beleef jou
FANTASIE
met een meisje voor jou alleen. Live en apart
06-320.370.50 (75 cpm)

** Zapsex **
Draai of toets om heen en terug te spoelen, het lekkerste kun je blijven herhalen. 75 cpm
Sexclub ... 06-96.91
Effe vlug ... 06-96.92
Rijpe vrouw ... 06-96.94
Meisjes ... 06-96.40
Frans standje ... 06-96.46
uwtjes ... 06-97.11
S&M Club ... 06-97.91
Topsex 25 plus 06-97.92
Hardcore ... 06-97.94

Fonkelnieuw!
De Live/Sexlijn. Je hebt de keus uit lekkere wipadresjes uit gratis sex of een Live/gesprek met een bloed(.....) meisje.
06-320.320.86 - ƒ 1,- p/m

Rubber Porno!
Ben jij een liefhebber van latex en leer porno? Bel dan 06-320.320.90 - 75 cpm

Erotel 06
Erotel
dat is 't wel
320.320.20
75 ct. p. min.

100% gratis sex
Vrouwen, meisjes en echtparen zijn op zoek naar avontuurtjes.
06-320.320.81 - 75 cpm

Het Telebordeel
Meisjes vertellen hoe ze er uit zien, wat ze te bieden hebben en geven daarna hun privé tel.nr. aan je door!
06-320.320.85 - 75 cpm

Livesex privé!
75 cpm. De madam verbind je door voor een privé gesprek!
Grieks standje..06.95.05
Erox live.......06.95.06
Rijpe vrouw.....06.96.09
S&M live........06.96.26
Tieners live....06.96.36
TOPSEX 25-plus..06.97.22
Frans standje...06.97.33

Kontakten/Klubs

Paren en alleenstaanden club
Villa Liberta
Woe. en vrijd. voor paren en alleenstaanden. Zat. alleen voor paren v.a. 21.00 uur. Altijd mooie live-shows. Iedere laatste zat. v.d. maand, nudistische avond voor paren en alleenstaanden. Privé parking, Maaseikerweg 24, Susteren, 300 mtr. v.a. A2. Tel. 04499-4928.

8 hete sexy meisjes bij
Privé Yvonne
Het vertrouwde adres Kapelweg 4, Kerkrade. Tel. 045-425100. Geopend maandag-zaterdag 11.00-24.00 uur en zondag 15.00-24.00 uur.

SM-huis Rachel
Een unieke SM-club voor alle SM-ers.
Tel. 045-414338.

Club Mirabelle/Club Nirwana
* het bekendste TOP-TEAM van plm. 10 jonge meiden, die de beste service willen verlenen !!!
* Geen verplichtingen, maar ongedwongen gezellig babbelen maakt u ook tot graag geziene gast !!!
* BIJ ONS: NIET GOED-GELD TERUG-GARANTIE !!!
* NIET DUUR !!! Gezien wat u geboden wordt !!!
* Wij scheppen op en MAKEN HET WAAR !!!
Drempelvrees? Bel dan onze ESCORT-SERVICE !!!
Deze staat reeds lang als nummer 1 bekend !!!
Club MIRABELLE, Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade.
Club NIRWANA, Nieuwstr. 147, Kerkrade.
Bel gerust: 045-427120 of 045-463323.
Tot vanavond dan KARIN !!!

Paren en alleenst. club LC
Open v.a. 21 uur. Dinsd. en donderd,. gesloten.
Hertenweg 5, Zutendaal (B). 0932-89713323.

SACHA'S Escort
7 dagen per week geopend
Nu 24 uurs service!!
Info: ☎ 045-463386
Privé, Escort: ook SM-stunt!!

! Bij Angel en Boy !
met nieuwe meisjes en jongens. Info: 045-274587

!!Splinternieuw!! Romina's escort!
Striptease, Slavin, Grieks.
Wil je een hij of een zij...? Bel dan mij! 045-271920

Belinda's Escort
Tel. 06-52984233
7 dagen per week geopend van 14.00 tot ??????

Cinderella
Voor de verwende man. Nieuwe meisjes aanwezig. Oude Rijksweg Nrd. 56, Susteren. Naast tennishal.

Nieuwe meisjes!!
St. Tropez
Putstraat 40, Sittard
Iedere dag 21-5 uur.

Brigitte
met vriendin. 045-254598.

Privéhuis
of huis boerderijtje ter overname gevr. in Maastricht of wijde omgeving. Postbus 626, 6000 AP, Weert.

Bar in den Hook
Kerkplein 27 te Voerendaal, geopend ma/ tm vrij v.a. 20.00 uur, zat. v.a. 21.00 uur

☎ 046-749662
LYDIA
HIJ LACHT; HIJ IS TEVREDEN, HIJ WAS BIJ LYDIA. ONVERGETELIJK!

Meesteres
ontvangt en verwent slaven tegen vergoeding (discretie verz.) Br.o.nr. B-2583, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Slanke blonde
vrouw 40 jaar. Licht maso, zoekt huivriend voor trio. Br. o.nr. B-2567 Limburgs Dagblad., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Angelique
af 10 uur, ook zat. en zond. 045-721759, meisje gevr.

Bar La Aventura
Opnieuw geopend vrijdag 11-09-'92, zaterdag van 18.00-03.00 uur. Leuke dames aanwezig. Hoofdstr. 103, Amstenrade. Tel. 04492-4922

Ladies
boy verwent dames. Br.o.nr. B-2596, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Amerikan
Gigolo voor dames. Br.o.nr. B-2597, LD, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

SM Anita
Nieuw!
zaterdagavond paren- en alleenstaandenclub met show, paren gratis toegang. Info: 045-462720

Kim
Tel. 045-425100 Kerkrade

ƒ 50,- all-in
Tel. 045-423608

Club Frimouse
Video-sex-club. Altijd grote keuze in internationale lieve meisjes.
Open dag. 11.00-02.00 en Zond. 14.00-02.00 uur. Gracht 10, Maastricht.

Privé
voor het weekend
Tel. 045-714707

Escort Saskia
tel. 045-418606

Nederland 1

KRO
11.00-11.55 Eucharistieviering. Vanuit Cothen i.k.v. Nationale Ziekendag.
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
16.00 •• Journaal.
16.05 Waar blijf je anders. Discussieprogramma o.l.v. Ruud Foppen.
16.35 (TT) 1000 Km voor de boeg. Verslag van een boottocht door Nederland.
17.00 Markant achterland. Registratie van een internationaal evenement in Nederland.
17.30 De zingende gezusters. Liedjes uit de serie De gezusters Kokkel.
17.50 Slaapkamer...Wakker worden! Australische poppenserie. Afl.: Samen delen.
18.00 •• Journaal.
18.10 Boggle. Woordspel.
18.35 Leidse Kade live. Popmuziek uit Nederland en Vlaanderen. Vandaag: Raymond van het Groenewoud en zijn Vlaamse Mustafa's.
19.10 •• Star Trek: The next generation. Amerikaanse science-fictionserie. Afl.: Datalore. De Enterprise voert een onderzoek uit op de planeet waar Data 26 jaar geleden werd gevonden. Daar treffen ze in een laboratorium enkele lichaamsdelen aan.
20.00 (•• + TT) Journaal.
20.16 The Piglet files. Engelse comedyserie. Afl.: Het dierenbevrijdingsfront. Lewis en Dexter proberen tevergeefs te infiltreren in het Dierenbevrijdingsfront. Piglet kent daar iemand van vroeger en krijgt de opdracht.
20.45 Het grote gelijk. Juridisch magazine waarin verslag wordt gedaan van een rechtszaak.
21.30 Brandpunt. Actualiteitenrubriek.
22.10 Inspector Morse. Engelse misdaadserie. De kunstenaar Harry Field wordt vermoord. Morse en Lewis zoeken de moordenaar in zijn artistieke vriendenkring.
24.00 •• Journaal.
00.05-00.10 Nieuws voor doven en slechthorenden.

Nederland 2

VPRO
08.00 Dag meneer de koekepeer. Kinderprogramma gepresenteerd door Jan van Eyndthoven.
08.25 Buster. Deense kinderserie naar het boek van Bjarne Reuter. Afl.4. Herh. Talent voor goochelen heeft Buster, maar hij laat zijn kunsten vaak op zeer ongelukkige momenten zien.
08.45 De motormuis op school. Animatiefilm. Om de concierge niet in grotere moeilijkheden te brengen verhuist Ralph van het hotel naar de school. Wanneer hij daar wordt gesnapt, beginnen de problemen pas goed.
09.25 Circuskinderen. Documentaire over kinderen in het circus. Afl.2: Angela. De twaalfjarige Angela is de dochter van een Russische acrobaat, die in het Staatscircus van Moskou werkt. Zij wil de familietradities voortzetten en in het circus werken.
12.03 TROS-Veronica sport. Sportmagazine met Jack van Gelder.
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
19.00 Dick Spanner. Poppen-animatieserie.
19.06 Cinememo. Serie over de eerste helft van deze eeuw gezien door de ogen van amateurfilmers. Afl.6:
19.52 Wicked Willie. Animatieserie. Afl.6: Willie on men.
20.00 •• Journaal.
20.14 Jiskefet. Amusementsprogramma.
20.48 Buren. Serie over problemen met buren.
21.12 Prima Vista. Cultureel/multimediaal magazine geheel gewijd aan Virtual Reality.
22.16 Salaam Bombay. Indiase/Engelse/Franse speelfilm uit 1988 van Mira Nair. Met: Shafiq Syed, Nana Patekar, Aneeta Kanwar e.a. De 10-jarige Krishna vindt in Bombay werk als theeserveerder in een bordeel,waar hij het harde stadsleven leert kennen. Later sluit hij zich aan bij een jeugdbende en vergaart een klein kapitaal.
00.06-00.11 •• Journaal.

Nederland 3

NOS
08.55-09.00 Nieuws voor doven en slechthorenden.
11.00 IOS magazin., Uitzending van de islamitische omroep.
11.30 Omrop Fryslan. Magazine.
12.00 Het capitool. Directe uitzending waarin analyses en toelichtingen op belangrijk binnen- en buitenlands nieuws. De presentatie is om beurten in handen van Maartje van Weegen, Fred Verbakel, Charles Groenhuijsen en Henk van Hoorn.
12.45-12.50 Japans voor beginners. Voorlichtingsprogramma over en een vooruitblik op deze nieuwe cursus.
13.00-13.12 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.10 Nieuws voor doven en slechthorenden.
18.15 Sesamstraat. Speels-educatief
18.35 Studio sport.
20.00 •• Journaal.
20.10 IJstijgers. Tv-film van Dieter Wedel. Met: Daniel Albrychski, Thomas Heinze, Peter Striebeck e.a. Deel 2. Robert een jonge ijshockeyer, kan het goed vinden met de captain, Pit, die hem persoonlijk begeleidt. De club wordt steeds commerciëler, Pit wordt ontslagen en tekent een contract met een andere club. Plotseling staan de twee vrienden tegenover elkaar in het veld. Het lijkt meer op oorlog dan op spel.
21.45 Canzonetta. Kort filmpje van Irma Achten. Met: Corina van Eyk, Engelbert Bakker en Ulf Maria Kühne. Een jonge vrouw verlaat een huis met een kluis die niet open wil. Ze gaat naar een fabriek en eist van de daar aanwezige man een stapel geld voor een goed doel.
22.00 •• Journaal.
22.07 De klas, een jaar later. Reportage over de lotgevallen van scholengemeenschap Huizermaat, één jaar na het maken van de documentaire De klas.
22.57 Het gedicht Twee lieve hoeren. Door Marjolein Macrander.
23.00-00.30 Studio sport. Open Amerikaanse tenniskampioenschappen op Flushing Meadow.

RTL4

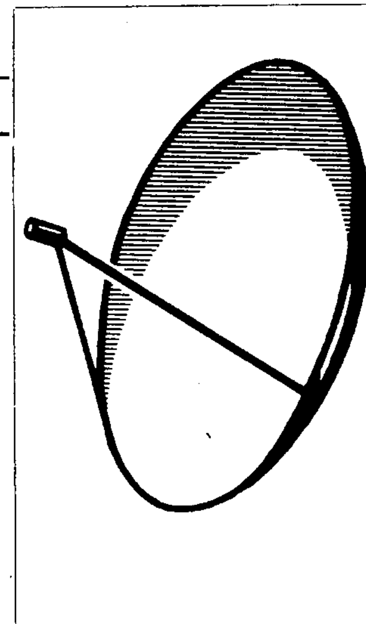
07.45 The world tomorrow. Religieus programma.
08.00 Telekids. Kinderprogramma.
11.50 The Saint. Amerikaanse serie.
13.30 RTL Sport: Dutch Open Snooker.
14.30 RTL Sport: Formule 1.
16.30 Love boat. Amerikaanse serie (slot).
17.30 What's up doc? Amerikaanse speelfilm 1972. (deel 1). Regie: Peter Bogdanovich. De excentrieke Judy en de net zo zonderlinge Howard krijgen te maken met vier identieke koffers en een bijeenkomst van musicologen in San Francisco. Ze raken betrokken bij een juwelendiefstal op de 17e verdieping van een hotel. Rolverdeling: Judy Maxwell: Barbra Streisand. Howard Bannister: Ryan O'Neal. Hugh Simon: Kenneth Mars. e.a.
18.00 Journaal.
18.10 What's up doc?. Amerikaanse speelfilm uit 1972. (vervolg van 17.30 uur).
19.20 Filmoverzicht.
19.30 Journaal.
20.00 Baywatch. Amerikaanse serie.
20.55 Booker. Amerikaanse serie.
21.50 RTL sport: Voetbal. Sportprogramma met daarin aandacht voor o.a. de Belgische, Duitse, Spaanse en Engelse voetbalcompetitie. Verslag: Hans Kraaij, Jan Roelofs en Andy Houtkamp. Presentatie: Jur Raatjes. In de pauze een catch up van de Bold and the beautiful met daarin de levensgeschiedenis van de belangrijkste personages uit deze serie (vervolg van woensdag 9 september jl.).
22.50 De vierde kamer. De presentatoren Ton Elias en Catherine Keijl ontvangen belangrijke gasten uit de politiek en sociaal-economische wereld (start).
23.40 Journaal.
23.55 St. Elsewhere. Amerikaanse serie.
00.40 RTL sport: Formule 1. Samenvatting van de Formule-1 Grand Prix die vandaag werd verreden in Italië.
01.10 Nachtprogramma.

België/TV 1

09.00 Samson. Kinderprogramma.
10.00 Sunday proms: Festival van Vlaanderen.
11.00 De zevende dag. Praatcafé.
12.45 Sportmiddag.
13.15 De stille. Nieuwzeelandse jeugdfilm van Yvonne MacKay.
15.00 Mijn hart is vol muziek. Serie over muziek als vrijetijdsbesteding.
16.00 1 voor iedereen. Gevarieerd magazine.
17.00 Look. Mode- en lyfestyle magazine.
17.30 Merlina. Jeugdserie.
17.55 Tik tak. Animatieserie.
18.00 Journaal.
18.10 The Henderson kids. Australische serie.
19.00 De Cosby show. Amerikaanse comedyserie.
19.25 Mededelingen en programmaoverzicht.
19.30 Journaal en Sport.
19.45 Sportweekend.
20.30 Iris. Nederlandse serie van Nouchka.
21.20 Stress. Engelse comedyserie.
21.45 Tongeren. Korte documentaire.
22.00 I.Q. Quiz.
22.30 Vandaag en Sport.
22.50 Ziggurat. Kunstmagazine. Vandaag: Wie schrijft, die blijft. Met o.a. de winnaar van de AKO-prijs Geerten Meijsing, de Pasolina-biografie van Barth Schwartz en het boek van de maand.
23.35-23.45 Coda - Plastische kunsten. Madonna met kind, van Lorenzo Lotto (Kunsthistorisch Museum Wenen).

België/TV 2

12.45-19.00 Sport extra. 12.45 Sportmiddag; 13.15 Basketbal: Bobcat Gent - Racing Mechelen; 14.50 Autosport: Grand Prix van Italië voor F1-wagens vanaf Monza. Commentaar: Dirk de Weer en Dirk Abrams; ca.17.00 Wielrennen: Grote prijs Eddy Merckx. Commentaar: Mark Vanlombeek en Johan de Muynck.

België/RTBF 1

12.00 Faire le point. 12.55 Weerbericht. 13.00 Nieuws. 13.20 Honkytonk man. Amerikaanse speelfilm uit 1983 van Clint Eastwood. 15.20 Marshall et Simon, Amerikaanse serie. 15.45 Nouba nouba. 16.05 Jeunes solistes: souvenirs d'une saison. 17.00 Madagascar-Impressions. documentaire. 18.00 Autovision. 18.30 Week-end sportif. 19.30 Journaal en weerbericht. 20.10 L'affaire Seznec, miniserie. 21.45 Chants d'amour, chants d'amore. muziekprogramma. 22.50 Weerbericht en laatste nieuws. 23.10 Tribune économique et sociale.

België/Télé 21

11.05 Radio 21. 13.10 Concert 21: The Cure - The Wish tour. 14.10 Autosport. 14.25 Formule Jeu. 14.30 Autosport. 17.00 Wielrennen. 18.30 Les arts en liberté. 19.30 Journaal (tevens in gebarentaal) en weerbericht. 20.00 l'Ombre d'un Géant, Amerikaanse speelfilm uit 1966. 22.15 Weerbericht. 22.20 Reflets. 23.20 Autosport. 23.50 Week-end sportif. Sportprogramma.

TV 5

07.00 Nieuws. 07.20 Corps accord. Yoga. 07.35 Flash canal infos. 07.40 Méthode Victor. 08.00 Flash canal infos. 08.05 Canadees nieuws. 08.25 Flash canal infos. 08.30 Les babibouchettes. 09.00 Envoyé spécial. Buitenlandreportages. Herh. Aansl.: Planète musique, met om: 10.00 Musiques au coeur. Klassieke muziek met om 10.55 Werken van Haydn, Mozart, Verdi en Puccini, uitgevoerd door het Orchestre de la Suisse Romande. Presentatie: Eve Ruggieri. 12.00 Nieuws. 12.05 Destination le monde. Magazine. Vandaag: Andalusië. 13.00 Nieuws. 13.10 L'école des fans. Amusementsprogramma. 14.00 Trente millions d'amis. Dierenprogramma. 14.30 Le signe des quatre. 6-delige misdaadserie naar de verhalen van Arthur Conan Doyle. Met: Rolf Becker, Roger Lumont e.a. Afl.3. Herh. 15.30 Francofolies de Montreal. Franse liedjes. Gast: Carole Laure. 16.00 Nieuws. 16.15 Les trains. Documentaireserie. Afl.: Vietnam. 17.10 La faune nordique. Natuurfilmserie. Vandaag: Avoir des ailes, over de manier waarop vogels hun vleugels gebruiken. 17.40 Le cirque d'Amérique. 18.30 Nieuws. 19.00 Sports loisirs. 19.30 Belgisch nieuws. 20.00 Sept sur sept. Actueel magazine. 21.00 Nieuws en Europees weerbericht. 21.30 Les égouts du paradis. Documentaire van José Giovanni en Francis Huster over de roemruchte misdadiger Spaggiari, die in 1976 een spectaculaire inbraak pleegde. (Met ondertiteling) 23.25 Laatste nieuws. 23.45 Tango Argentin. 00.45 Einde.

RAI UNO

07.00 Al paradise 1985. 07.45 Il mondo di Quark. 08.30 La banda dello Zecchino. 10.55 Eucharistieviering. 11.55 Parola e vita. 12.15 Linea verde estate. 13.30 Nieuws. 14.00 Toto tv radiocorriere. 14.15 A Qualcuno piace caldo. 16.50 Sportnieuws. 17.00 Qella sporca dozzina. 17.50 Sportnieuws. 18.00 Journaal. 18.10 90 Minuto. 18.40 Premio Ischia. 19.50 Weerbericht. 20.00 Nieuws. 20.25 TG 1 sport. 20.40 Cane e gatto. 23.00 Nieuws. 23.05 Domenica sportiva. 00.30 Laatste nieuws en weerbericht. 00.00 Speelfilm.

BBC 1

07.45 Open universiteit. 09.50 Playdays. 10.10 Nieuws en weerbericht. 10.15 Start your own religion. 10.30 This is the day. 11.00 Sign extra. 11.30 The five pennies, Amerikaanse speelfilm 1959 van Melville Shavelson. 13.20 Tekenfilm. 13.30 Country file. 13.55 Weekweerbericht. 14.00 Nieuws. Aansl.: The High Chaparral. 14.55 Tekenfilm 15.00 (TT) Eastenders, soapserie. 16.00 (TT) Eldorado, serie over het internationale vakantieoord Costa Eldorado in Spanje. 16.30 Genevieve, Engelse komische speelfilm uit 1953. 17.55 (TT) Europe by design. 18.25 Farnborough 92. 19.15 (TT) The survival guide to food. 19.25 Nieuws en weerbericht. 19.40 (TT) Songs of praise. 20.15 (TT) Keeping up appearances, Engelse comedyserie. 20.45 (TT) The house of Eliott, serie. 21.40 (TT) Birds of a feather, Comedyserie. 22.10 (TT) Nieuws en weerbericht. 22.25 (TT) Screen one: Disaster at Valdez, tv-film van Paul Seed. 00.00 (TT) Everyman, documentaireserie. 00.45 The sky at night. Astronomisch magazine. 01.05 Weerbericht.

BBC 2

07.35 Open universiteit. 13.00 Sunday grandstand. 19.30 One man and his dog, behendigheidswedstrijden voor herdershonden. 20.15 (TT) The living planet, natuurfilmserie. 21.10 (TT) Cage and Cunningham, documentaire. 22.05 Autosport. 22.35-01.35 Tennis.

Sportnet

07.00 Voetbal. 08.00 World sports special. 08.30 Auto- en motorsport. 09.00 Braziliaans voetbal. 10.00 College Football. 12.00 Snooker classics. 14.00 Boksen. 16.00 Handbal. 17.00 Auto- en motorsport. 18.00 Revs. 18.30 Autosport. 19.00 Motorsport. 20.00 Braziliaans voetbal. 21.00 Nederlands voetbal. 22.00 Golf. 00.00 Auto- en motorsport. 00.30 Handbal.

Eurosport

09.00 Trans world sport. 10.00 Autosport. 11.00 Golf. 12.30 Boksen. 13.30 Sunday alive. 21.00 Handbal. 22.00 Autosport. 00.00 Boksen.

Super Channel

07.00 Super shop. 08.00 ITN world news. 08.30 The mix. 09.00 Kenneth Copeland. 09.30 Prophecy countdown. 10.00 The mix. 10.30 New religion. 11.00 The hour of power. 12.00 Super shop. 13.00 Die Welt von Morgen. 13.30 The world tomorrow. 14.00 It is written. 14.30 Absolutely live. 15.30 Scene on Super. 16.00 European probikes. 16.30 Sports. 17.00 Hang loose. 17.30 Videofashion. 18.00 World in motion. 19.00 Documentaire. 19.30 Indigo. 20.00 The Sunday movie: Dayton's devils. 22.00 ITN world news. 22.30 ■ Lost honeymoon, Amerikaanse speelfilm uit 1947 van Leigh Jason. 00.05 The big E! 00.35 The mix all night.

MTV

08.00 VMA winners weekend. 11.15 Michael Jackson dangerous diary. 11.30 European top 20. 13.30 XPO. 14.00 The big picture. 14.30 Paul King. 15.00 VMA show. 18.30 Week in rock. 19.00 US Top 20 video countdown. 21.00 120 Minutes. 23.00 XPO. 23.30 Headbanger's ball. 02.00 Kristiane Backer. 03.00 Night videos.

CNN

07.10 Moneyweek. 07.40 Healthweek. 08.10 Showbiz this week. 08.40 Science and technology week. 09.40 The big story. 10.10 Pinnacle. 10.30 World business this week. 11.15 Larry King weekend. 12.10 Showbiz this week. 12.40 Style with Elsa Klensch. 14.30 Inside business. 14.40 Evans and Novak. 15.40 Your money. 16.10 On the menu. 16.40 Newsmaker Sunday. 17.10 CNN Travel guide. 18.00 World business this week. 18.40 International correspondents. 19.10 Futurewatch. 19.40 Moneyweek. 20.00 The week in review. 21.00 CNN World report.

Duitsland 1

09.35 Disney Club. Kindermagazine.
10.00 Die Seidenstrasse des Meeres. Documentaireserie.
11.00 Besuch bei dem Bildhauer Wieland Förster.
11.30 (TT) Die Sendung mit der Maus. Informatief kindermagazine.
12.00 •• Presseclub.
12.45 Programma-overzicht.
12.47 Tagesschau. Met Wochenspiegel.
13.10 Week-overzicht EINS PLUS.
13.15 Musikstreifzüge: Cellissimo Grandioso.
13.45 Das Mädchen aus der Zukunft. Australische jeugdserie.
14.15 Moskito - nichts sticht besser. Jongerenmagazine.
15.00 Tagesschau.
15.05 ARD-Sport extra. Met tennis, paralympics, WK-speedway en tafeltennis.
17.00 ARD-Ratgeber: Geld. Financieel magazine.
17.30 Globus - die Welt von der wir leben. Milieu-magazine.
18.00 Tagesschau.
18.05 Wir über uns.
18.10 Sportschau.
18.40 (TT) Lindenstrasse. Duitse serie.
19.09 Die Goldene 1.
19.10 Weltspiegel.
19.50 Sportschau-Telegramm.
19.58 Programma-overzicht.
20.00 (TT) Tagesschau.
20.15 (TT) Haus am See. Duitse serie.
21.39 Tagesthemen-Telegramm.
21.40 Ein Mensch - ein Wort.
21.45 Kulturreport.
22.15 Tagesthemen.
22.30 Zwischen Himmel und Erde. Filmportret van de reizende predikant Otto Thonhofer.
23.15 Hundert Meisterwerke.
23.25 Miami Vice. Amerikaanse misdaadserie. Crockett en Tubbs krijgen de opdracht om de dictator generaal Manuel Borbon uit Costa Morada weg te krijgen, in ruil voor informatie over een machtig drugkartel uit dit land dat vlak voor een revolutie staat.
01.10 Tagesschau.
01.15-00.20 Zuschauen - Entspannen - Nachdenken. Englands Südwesten: Die Brücke von Trewornan.

Duitsland 2

08.43 Programma-overzicht.
08.45 Auf der Suche nach Vollkommenheit. Culturele documentaire.
09.15 Zur Zeit. Magazine over kerk en samenleving.
09.30 Eucharistieviering. Vanuit de St. Kanzian-parochiekerk in Kärnten.
10.15 Matinee.
11.55 Anders fernsehen 3sat.
12.00 •• Das Sonntagskonzert auf Tournee.
12.45 heute.
12.47 Sonntagstreff.
13.15 Damals. Vor vierzig Jahren, serie oude weekjournaals.
13.30 Sommersee. Jeugdserie.
13.55 Die Charlie Brown und Snoopy Show. Amerikaanse tekenfilmserie.
14.15 Löwenzahn. Jeugdserie.
14.45 Guten Morgen, Miss Fink. Amerikaanse speelfilm uit 1955 van Henry Koster.
16.25 Ganz persönlich: Peter von Zahn.
16.55 Aktion 240.
17.05 heute.
17.10 Die Sport-Reportage. Sportmagazine, met o.a. DFB-bekervoetbal, tafeltennis en roeien.
18.15 ML Mona Lisa. Vrouwenmagazine.
18.57 Programma-overzicht.
19.00 heute.
19.10 Bonn direkt. Parlementair magazine.
19.30 Wunderbare Welt. Documentaire.
20.15 Elstner und die Detektive. Gevarieerde spelshow.
21.00 Rummelplatz der Liebe. Duits/Amerikaanse speelfilm uit 1954.
22.30 heute.
22.40 Sport am Sonntag.
22.45 •• Salzburger Festspiele: Die Herrmanns. Reportage over de regisseurs van La clemenza di Tito van Mozart, Ursel en Karl-Ernst Herrmann.
23.45 heute.
23.50-01.40 Bilder aus der Neuen Welt: Die Lady vom Kino Shanghal. Braziliaanse speelfilm uit 1988, van Guilherme de Almeida Prado. Tijdens een bioscoopje valt de makelaar Lucas een dubbelgangster van de hoofdrolspe- elster op, Suzanna.

Duitsland 3 West

11.00 Ihre Heimat - unsere Heimat. Informatief magazine. 12.00 Prof. Dr. Harmut Grassl: Globale Klimaveränderungen. 12.45 Briefe aus Italien. 13.15 Europa-magazin. 13.40 West 3 aktuell. 13.45 Sonntagsgespräch. 14.00 Fotos machen Kleider. 14.45 Die Barden Westafrikas. 15.05 Warum hab' ich ja gesagt?, Amerikaanse speelfilm uit 1957. 17.00 Hollymünd, amusementsprogramma. 18.00 Aktuelle Minute. 18.01 Matt und Jenny, kinderserie. 18.30 Gott und die Welt. 18.58 Programma-overzicht. 19.00 Aktuelle Stunde. 20.00 Antalia, am Fuss der Taurus, reportage. 20.15 Leichensache 484/87, reportage. 20.45 Weltbürger der Musik, muzikaal portret. 21.45 West 3 aktuell. 22.00 Schmidteinander. 23.00 Historische Dokumentation: Der Amerikanische Traum, documentaire. 23.45 Wortwechsel. 00.30 Laatste nieuws.

Duitsland 3 SWF

10.55 Denkanstösse. 10.30 Russisch bitte! 11.00 Musik um elf, serie portretten van operasterren. 12.00 Tele-Akademie. 12.45 Risikofaktor Sonne. 13.15 Ihre Heimat - unsere Heimat. 14.15 Geschichten vom Film: Die Feindfahrt von U 69. 15.00 König der Seeräuber, Italiaans/Franse speelfilm uit 1960. 16.30 Eisenbahnromantik. 17.00 Wir Deutschen: Reise zu den Schauplätzen der Vergangenheit. 17.45 Hoppala. 18.30 Das Südwest-Journal aus Rheinland-Pfalz. 19.00 Die Schlagerparade der Volksmusik. 19.45 Gaudimax. 20.15 Reisewege zur Kunst - Frankreich. Serie kunstdocumentmiares. Afl.: Im Languedoc; Agde - Béziers - Narbonne. 21.00 Aktuell. 21.05 Inseln Europas. 4-delige documentaireserie over Europese eilanden. Afl.: Teneriffa. 21.50 Flutlicht. Sportmagazine. 22.45 Wortwechsel. Ernst Elitz interviewt Helmut Schmidt. 23.30 Aktuell. 23.32 Lat night of the Proms. reportage van dit concert van het BBC-Symfonieorkest o.l.v. Andrew Davies. Commentaar: Rolf Seelmann-Eggebert. 01.02 Non-Stop-Fernsehen.

RTL Plus

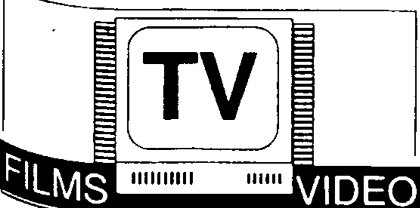
06.00 Li-la-launeland. Kinderprogramma.
08.00 Li-La-Launebär.
08.30 Hanna Barbera-Party.
10.00 Kunst und Botschaft.
10.05 Der Mann aus Atlantis. Amerikaanse sf-serie.
11.00 Die Himmelhunde von Boragora. Amerikaanse avonturenserie.
12.00 Tropical heat. Amerikaanse serie.
13.00 Mein Vater ist ein Ausserirdischer. Amerikaanse serie.
13.30 Familie Munster. Amerikaanse serie.
14.00 Ultraman - Mein geheimes Ich. Amerikaanse serie.
14.25 Kilometer 330 - country & cars.
14.30 Formel I - Report. Grand Prix van Italië voor F1-wagens.
15.00 Autosport.
15.45 Autosport. Huldiging winnaars van Grand Prix van Italië.
17.00 Fletch, der Tausendsassa. Amerikaanse speelfilm uit 1989 van Michael Ritchie. Met: Chevy Chase, Hal Holbrook, Julianne Phillips e.a.
18.45 RTL aktuell.
19.10 Ein Tag wie kein anderer. Actueel magazine.
20.15 Der Weisse Hai IV - Die Abrechnung. Amerikaanse horrorfilm uit 1987.
21.50 US-Open '92 live. Tennis live vanuit Flushing Meadow. (l.v.m. tennis volgende tijden onder voorbehoud).
00.00 Autosport. Grand Prix van Italië voor F1-wagens, samenvatting.
00.25 Kanal 4 - Wort am Sonntag. Documentaire serie.
00.50 Angel heart. Amerikaanse thriller uit 1986 van Alan Parker. Met Mickey Rourke, Robert de Niro, Lisa Bonet, Charlotte Rampling en Elizabeth Withcraft.
02.45 Das Florida Projekt. Amerikaanse thriller uit 1977 van John Hugh. Met: Dina Merrill, Carl Betz, Leon Ames e.a.
04.15 Autosport. Grand Prix van Italië voor F1-wagens, samenvatting.
04.35 Die Himmelhunde von Boragora. Amerikaanse serie. Herh.
05.30 Mein Vater ist ein Ausserirdischer. Amerikaanse serie. Herh.

• *Karina Thayenthal. (Duitsland 2 – 13.30 uur).*

SAT 1

05.40 Bundesliga-voetbal. 06.05 Das abenteuerliche Leben des John Charles Fremont, Amerikaanse serie. 06.50 Quär beet. 10.45 Paradies auf Probe, Amerikaanse tv-film. 12.30 Kino News. 12.45 So gesehen. 12.50 Nieuws. 12.55 Bleib gesund. 13.25 Männerwirtschaft, Amerikaanse comedyserie. 13.55 Raumschiff Enterprise, Amerikaanse sf-serie. 14.55 Das total verrückte Campingparadies, Engelse speelfilm uit 1969. 16.30 Telewette. 17.00 Das Gesetz der Gesetzlosen, Amerikaanse western uit 1963 van William F. Claxton. 18.30 ranissimo. Voetbalshow. 19.20 Nieuws. 19.30 Glücksrad. Spelprogramma. 20.15 Die lustige Witwe. Oostenrijkse muziekfilm uit 1962. 22.05 Talk im Turm, talkshow met Erich Böhme. 23.25 Nieuws en sport. 23.30 Stacheldraht und Fersengeld, Amerikaanse serie. Afl.: Der entführte General. 00.00 Das total verrückte Campingparadies, Engelse speelfilm. Herh. 01.30 Programmaoverzicht. 01.40 Sat 1 Text.

BBC 1
11.30 The five pennies. Biografische film over Dixieland-muzikant Red Nichols, in 1959 gemaakt door Melville Shavelson, met Danny Kaye.

België/TV 1
13.15 The silent one. Doofstomme jongen spoelt aan op eilandje waar bijgeloof heerst. Na een ramp eist de bevolking zijn executie. In 1984 gemaakt door Yvonne MacKay, met Telo Malase, George Henare.

Duitsland 2
14.45 Good morning, miss Dove. Nietnemdalletje over oude vrijster Jennifer Jones die terugkijkt op haar lange leven als schooljuffrouw. Regie in 1955 van Henry Koster.

Duitsland 3 West
15.05 Designing Woman. Gregory Peck krijgt als sportjournalist heel wat te stellen met nukkige maar mooie modeontwerpster Lauren Bacall in een prachtkomedie van Vincente Minelli uit 1957.

• *Shafiq Syed en Chanda Sharma in 'Salaam Bombay'. (Nederland 2 – 22.16 uur).*

RTL Plus
17.00 Fletch Lives. Zeer vermakelijke meligheid rond Chevy Chase als de idiote misdaadverslaggever Fletcher, die een plantage erft. Schitterende brutale scene met zingende zwarte katoenplukkers. Regie van Michael Ritchie, uit 1989.

RTL4
17.30 What's up Doc? Barbara Streisand verandert het leven van musicoloog Ruan O'Neal en diens verloofde in een puinhoop. Peter Bogdanovich tekende voor deze moderne screwball-comedy. Uit 1972.

RTL Plus
20.15 Jaws - the revenge. Overbodig vervolg op succesfilm, in 1987 gemaakt door Joseph Sargent, met Lorraine Gary, Lance Guest. De haai wreekt zich op de familie van de sheriff.

Duitsland 2
21.00 Carnival Story. Niemendalletje van Kurt Neumann uit 1954, met Eva Bartok, Curd Jürgens. Moord op echtgenoot van pas getrouwd circusmeisje.

Nederland 2
22.16 Salaam Bombay. Veelgeprezen en aangrijpende Indiase film over een straatschoffie uit Bombay dat droomt van een beter leven. In 1988 gemaakt door Mira Nair.

Super Channel
23.00 Lost Honeymoon. Melodrama van Leigh Jason uit 1947. Soldaat keert terug van het front met geheugenverlies. Met z'n gezin begint hij een nieuw leven. Met Franchot Tone, Ann Richards.

Duitsland 2
23.50 A dama do cine Shanghai. Magisch-realisme van Braziliaanse filmmaker Guilherme de Almeida Prado. Man pikt filmpje en ontdekt dat de dubbelganger van de ster op het witte doek naast om zit. Samen raken ze verzeild in een fantastisch avontuur. Met Antonio Fagundes, Maite Proenca.

RTL Plus
0.50 Angel Heart. Occulte thriller van Alan Parker over een detective (Mickey Rourke) die door de duivel (Robert De Niro) wordt ingehuurd om een serie hele enge moorden op te lossen. De weg leidt naar de Zuidelijke Staten, waar Rourke onder meer Carlotte Rampling en Lisa Bonet ontmoet. Ondanks alle sterren weerzinwekkend. Uit 1987.

radio

Radio 1
7.05 KRO's Ontbijtshow. (7.30 Nws.) 7.53 Ter overweging. 8.08 Groot nieuws. 9.03 De verbeelding. 9.30 De andere wereld van zondagmorgen op één. 10.05 Wegwezen. 11.05 Ophef en vertier. (12.30 Nws.) 13.10 Hier en nu. 14.05 Langs de lijn, sport en muziek. 18.10 NOS Aktueel (18.30 Nws.) 19.04 Van 0 tot 80. 20.04 Jazz uit het historisch archief. ca.20.30 Jazzgeschiedenis. 21.04 Appels en peren. 22.04 New age music magazine. 23.07 Met het oog op morgen. 00.02-7.00 TROS Nachtwacht.

Radio 2
8.02 Vroege vogels. 10.04 Tony van Verre ontmoette... (11). 10.30 Muziekmozaïek. 12.04 Nederlands op AVRO 2. 13.04 AVRO Radiojournaal. 14.04 De zomer van 1992. 16.04 Mezzo. 18.04 Album. 20.04 De verdwenen koning, hoorspel. Herh. 21.04 Liedjes van de bovenste plank. 22.00-7.00 Zie radio 1.

Radio 3
7.02 Wakker. 8.02 Popsjop. 10.04 Dolce vita. 12.04 Eeh... 13.04 Popparazzi. 15.04 Paperclip. 17.04 Basta. 18.04 Het steenen tijdperk. 19.04 Forza! 20.04 Leidsekade live. 22.04 Rock City. 23.04-24.00 Liefdeslijn.

Radio 4
8.00 Nws. 8.02 Liefde op 't eerste gehoor. 9.00 Musica religiosa et profana. 9.55 Programma-overzicht. 10.00 Eucharistieviering. 11.00 Holland Festival Oude Muziek 1992: Sonates. 12.00 De Nederlanden. 13.00 Nws. 13.04 Diskotabel. 14.15 Concert op de Zondagmiddag: Spaanse muz. 16.30 Vokale Studio: Holland Festival Oude Muziek 1992. 18.00 Nws. 18.04 Muziek uit duizenden. 19.00 Continu klassiek. 20.00 Nws. 20.02 Specialiteiten à la carte. 22.00 Kamerconcert: Pianomuziek. 23.00-24.00 Finale.

Radio 5
6.30-6.50 Scheepvaart- en uitgebreid weerbericht. 9.00 Nws. 9.02 Woord op zondag. 9.30 Te deum laudamus. 9.55 Waterstanden. 10.00 Het verhaal. 10.10 Kerkdienst. 10.58 Wilde ganzen. 11.00 De andere wereld van zondagmorgen op vijf. 12.00 Nws. 12.05 Het zwarte paard. 12.30 Rond half een. 13.00 Nws. 14.00 Radio Romantica. 16.00 Club Veronica trend. 16.55 Mededelingen en schippersberichten. 17.00 Kerkdienst. 17.58 Wilde ganzen. 18.00 Nws. 18.10 Liturgie & kerkmuziek. 18.40 De onbekende islam. 19.00 Nieuws in het Turks. 19.05 Nieuws in het Marokkaans/Arabisch. 19.10 Nieuws in het Berbers. 19.15 Nieuws in het Chinees. 19.20 Sura Maluku. 19.55 Tambu. 20.30 Zorg en hoop. 21.20-22.20 Medelanders Nederlanders.

Omroep Limburg
9.00 Postbus 94: verzoekplaten, agenda, uitgaanstips. 11.00 Trefpunt, discussieprogramma. 12.00 Omroep Limburg Klassiek. 13.00 Overname Radio 1. 14.00-18.00 Omroep Limburg Sport.

België/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Goede Morgen, morgen. Een opgewekte muzikale ochtendgroet. (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws en Lotto-uitslagen. 8.12 Relax. Non-stop retromuziek. 9.00 Visum. Toeristisch programma. 10.00 Nieuws. 10.03 De pré-historie. 11.00 Bengels. Kind aan huis met Julien Put. 13.00 Nieuws. 13.10 Hit of Flop met Conny Neefs. Een panel beoordeelt vijf nieuwe singles. 14.00 Fiestag, Ro Burms en Johan Verstreken. 17.00 Nieuws. 17.05 Afgefloten. Sportprogramma. 18.00 Nieuws. 18.10 Funiculi Funicula. 20.00 Vragen staat vrij, verzoekplaten (22.00 Nieuws). 23.30-6.00 Nachtradio (24.00 en 5.30 Nieuws.)

België/BRF
Nieuws elk heel uur. 6.05 Radiofrühstück (6.45 Hörergrusslotterie; 7.15 Veranstaltungskalender; 7.30 Evangelium in unserer Zeit). 8.30 Glaube und Kirche. 9.05 Musikantensendung. 10.05 Treffpunkt Frischauf. 12.05 Schlagersouvenirs. 14.05 Die deutsche Schlagerparade. 16.05 Sporttreff. 18.35 Sonorfentunk. 19.00-20.05 Volkstümliches Schlagerkarussell.

RTL4 radio
Elk heel uur nieuws.
08.03 Geeuwen met Van Leeuwen, Bart van Leeuwen. 10.03 Koffiekringen, Bart van Gogh. 12.03 Goeiemiddag Nederland, Tom Blom. 14.03 Oorwarmers, Jan de Boer. 16.03 Vrijheid-Blijheid, Martin Volder. 19.00 Seven o'clock rock. 22.00 RTL Megahits. 01.00 RTL Nightshift.

WDR 4
4.05 Radiowecker. 6.00 Nachrichten. 6.05 Morgenmelodie. 8.00 Nachrichten. 8.05 Volkstümliche Matinee. 10.00 Nachrichten. 10.05 Operette nach Wunsch. 12.00 Nachrichten. 12.05 Musik ist Trumpf. 13.00 Heimatmelodie. Folklore rund um die Welt. 14.00 Nachrichten. 14.05 Was darf es sein? Verzoekplaten. 17.00 Der Tag um fünf. Chöre der Völker. 18.00 Nachrichten und Wetter. 18.05 Schellackschätzchen. 19.00 Auf ein Wort. Abendmelodie. 20.00 Nachrichten. 20.05 Erinnerung. Melodien von gestern und vorgestern. 22.00 Nachrichten. 22.05 Musik zum träumen. 22.30-4.05 ARD-Nachtexpress.

Met de nieuwe Netto-Lasten Hypotheek nemen we definitief afscheid van het rentespook.

Als eerste in Nederland komt de SNS Bank met een nieuwe hypotheekvorm: de Netto-Lasten Hypotheek. Een [illegible] gedurende de gehele looptijd dezelfde netto maandlasten betaalt. Uitgangspunt hierbij is dat het belastingvoordeel niet verandert.

U weet dus bij het afsluiten van de hypotheek precies waar u aan toe bent. Meer zekerheid kunt u zich bijna niet wensen.

Zorgen over stijgende hypotheekrente kunt u definitief uit uw hoofd zetten, want uw netto maandbedrag staat vast. Mocht de rente daarentegen dalen, dan kunt u daarvan profiteren. Er is dan een mogelijkheid om uw netto maandlasten aan te passen aan de lagere rente.

Stijgen zullen de netto maandlasten echter nooit. Bovendien maakt de Netto-Lasten Hypotheek optimaal gebruik van fiscale voordelen.

Als u dit allemaal op een rijtje zet, krijgt u een unieke combinatie van zekerheid, flexibiliteit en fiscaal voordeel. U hoeft dus alleen nog maar een huis te zoeken en geen hypotheek. Want de Netto-Lasten Hypotheek is uw hypotheek, in welke prijsklasse u ook zoekt.

Als u meer wilt weten over deze nieuwe, unieke hypotheekvorm, kunt u de bon hiernaast ingevuld opsturen naar SNS bank Limburg, Afdeling Marketing Services, Antwoordnummer 1236, 6200 VB Maastricht, of gratis 06-022 24 64 bellen.

[illegible] Ik ben geïnteresseerd in de Netto-Lasten Hypotheek.
[illegible] Stuurt u mij [illegible] informatie.
[illegible] Neemt u contact [illegible] met [illegible].

naam: ____________________

adres: ____________________

postcode: ________ woonplaats: ____________________

telefoonnummer: ____________________

SNS bank Limburg

De eerste hypotheek met altijd dezelfde netto maandlasten. Van de SNS bank